

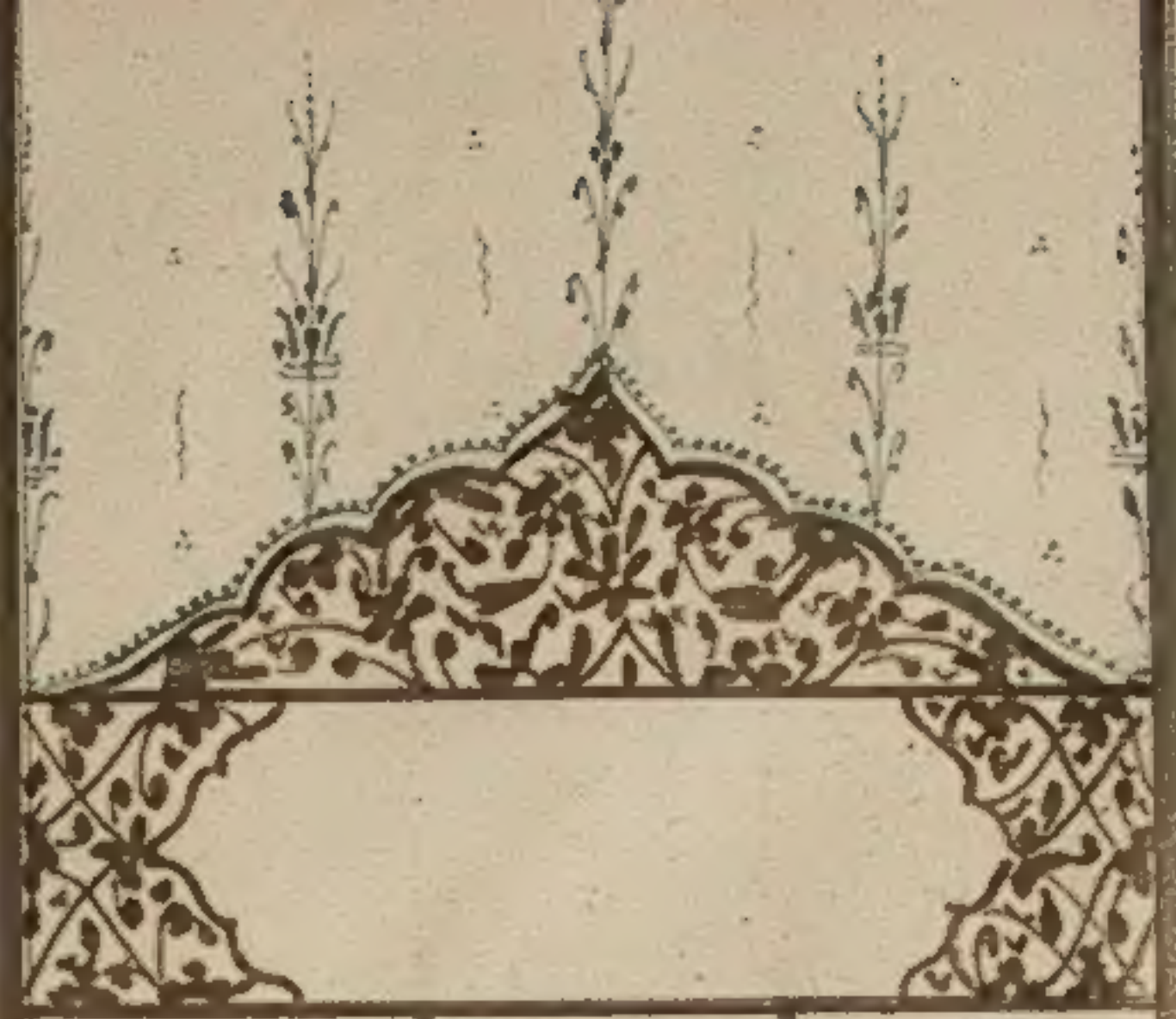

کاف ترجمه تاریخ ابن طحکان اردو میں زادہ
۱۲۶۵

Begun 1901

ابو اسحاق ابراهيم بن احمد المروزي ١	الاستاذ ابو اسحاق ابراهيم الاسفندي ٢	الشيخ ابو اسحاق ابراهيم الفيروزي بادي ٣
مظيب اسحاق ابراهيم الفقيه الشافعي العراقي ٣	ابو اسحاق الفقيه ابراهيم بن نصر الفقيه بني هب الدين الشافعي ٤	ابو اسحاق ابراهيم بن المهدي الحاشي ٤
ابو اسحاق ابراهيم بن ماهان القمي ٦	ابو عبد الله ابراهيم بن محمد الفقيه بن مطوية النخعي ٧	ابو اسحاق ابراهيم بن الفقيه الرجبي ٨
ابو اسحاق ابراهيم بن ملوك الحارثي القضاة ٩	ابو اسحاق ابراهيم بن علي المصنف المعروف بالقيرواني ١٠	ابو اسحاق ابراهيم بن يوسف القاري المصنف ١١
ابو اسحاق احمد بن خليل الشافعي المرزوقي ١١	ابو القاسم احمد بن شريح الفقيه الشافعي ١٢	ابو القاسم احمد بن زكريا القاضي الطبري الشافعي ١٣
ابو جعفر احمد بن محمد الطحاوي الفقيه الحنفي ١٢	ابو عبد الله طاهر الاسفندي الفقيه الشافعي ١٤	ابو جعفر البيهقي المصنف الشافعي ١٥
ابو عبد الرحمن احمد بن علي الشافعي ١٥	ابو الحسين احمد بن محمد المصنف بالقيرواني الحنفي ١٦	ابو اسحاق احمد بن شعيب المصنف النيابوري ١٦

ابو عبد الله احمد القاضي الزياتي ١٧	الحافظ ابو بكر احمد بن عبد الله المعروف بالخطيب ٢٢	ابو الفتح الطوسي الملقب بجديد الدين ٢٣
ابو جعفر احمد المرادي الفقيه المصنف ٢٤	ابو القاسم احمد بن الفقيه الشافعي المعروف بعلب ٢٤	ابو جعفر احمد الطبري الاموي ٢٤
ابو علاء احمد الفقيه الحنفي الشافعي ٢٥	ابو الطيب احمد بن علي المصنف بالتنزي الشافعي ٢٥	ابو الحسن احمد بن التائي القمي ٢٥
ابو القاسم المصنف احمد بن الدارمي الشافعي المعروف ٢٦	ابو الفضل احمد بن محمد المعروف ببدر الزمان ٢٦	ابو نصر احمد الشيخ الكاتب الشافعي المعروف بالوزيري الشافعي ٢٦
ابو الفضل الاديب احمد بن المديني النيابوري ٢٦	ابو جعفر الارجاني الملقب بناصير الدين ٢٦	ابو القاسم احمد بن الحسين المعروف بالنبجي ٢٦
ابو القاسم احمد الفقيه الشافعي المعروف بالمعروف بابن العوف ٢٦	ابو القاسم احمد بن المصنف بابن الزقاعي ٢٦	ابو جعفر الدارمي المصنف بابن الزقاعي ٢٦
ابو المظفر اسماعيل بن الجاني الشيروزي ٢٦	ابو جعفر احمد بن المصنف المعروف بابن راهويج ٢٦	ابو جعفر الشيروزي المصنف القمي ٢٦
ابو محمد اسحاق بن المصنف بابن التميمي الموصل ٢٦	ابو الفتح احمد بن المصنف الملقب بجنب الدين ٢٦	ابو جعفر اسماعيل بن المصنف ٢٦

ابو الحنفية ابن عمار ٤١	الصاحب ابو القاسم ٤٢	ابو الفلتك ابن النعمان ٤٦
القاضي ابو ثناء ٤٧	ابو طاهر ابو عبد الله ٤٩	ابو نصر المعروف بن حنف ٥٠
القاضي ابو بكر ٥١	ابو بكر بن عبد الرحمن القزويني ٥٢	ابو عثمان ابن عبد الله ٥٣
ابو ران بن الحسن ٥٤	ابو الفضل ابن المصطفى ٥٥	ابو جعفر ابن الحسن ٥٦
ابو الفضل ابن علي بن زيد ٥٧	ابو الفضل ابن علي بن زيد ٥٨	ابو القاسم ابن علي بن زيد ٥٩
القاضي ابو الحسن ٦٠	ابو القاسم ابن علي بن زيد ٦١	ابو القاسم ابن علي بن زيد ٦٢
ابو سعيد الحسن ٦٣	ابو سعيد الحسن ٦٤	ابو سعيد الحسن ٦٥
ابو علي الحسن ٦٦	ابو علي الحسن ٦٧	ابو علي الحسن ٦٨

الحسين ابو سعيد ٦٩	الحسين ابو سعيد ٧٠	الحسين ابو سعيد ٧١
الحسين ابو سعيد ٧٢	الحسين ابو سعيد ٧٣	الحسين ابو سعيد ٧٤
الحسين ابو سعيد ٧٥	الحسين ابو سعيد ٧٦	الحسين ابو سعيد ٧٧
الحسين ابو سعيد ٧٨	الحسين ابو سعيد ٧٩	الحسين ابو سعيد ٨٠
الحسين ابو سعيد ٨١	الحسين ابو سعيد ٨٢	الحسين ابو سعيد ٨٣
الحسين ابو سعيد ٨٤	الحسين ابو سعيد ٨٥	الحسين ابو سعيد ٨٦
الحسين ابو سعيد ٨٧	الحسين ابو سعيد ٨٨	الحسين ابو سعيد ٨٩
الحسين ابو سعيد ٩٠	الحسين ابو سعيد ٩١	الحسين ابو سعيد ٩٢

ابو القاسم عبد الله الغزالي ١٢٥	ابو محمد عبد الله المعروف بابن الخشاب ١٢٦	ابو محمد عبد الله الملقب بالعاقد ١٢٧
ابو الفرج عبد الرحمن الملقب بابن الجوزي ١٢٨	ابو القاسم عبد الرحمن التهامي الوندسي ١٢٩	ابو مسلم عبد الرحمن بن مسلم الهاماني ١٣٠
ابو المعالي عبد المعروف بامام الحرمين ١٣٥	ابو سعيد عبد الملك المعروف بالاصمعي الباهلي ١٣٧	ابو محمد عبد القصير بن علي الهاشمي ١٣٨
ابو القاسم عبد الكريم القسيري ١٣٩	ابو عبد الله عمرو بن الزبير الاسدي ١٤١	ابو الحسن علي المعروف بنين الغباري ١٤٢
ابو محمد علي بن عبد الله الهاشمي ١٤٣	ابو الحسن المعروف بابن الكرخي ١٤٥	ابو الحسن التقي الشريف علي بن ابو القاسم علي بن الطاهر ١٤٦
ابو الحسن علي بن هلال المعروف بابن التواب الكاتب ١٤٧	ابو الحسن علي المروري الساجي المشهور ١٤٨	ابو الحسن علي الشكابي المعروف بابن الاثير ١٤٩
ابو الحسن علي بن المعروف بابن الرومي الشاعر ١٥٠	المشهور القاسم ابو القاسم التهامي ١٥١	ابو الحسن علي بن الحسن البغدادي الشاعر ١٥٥
عماد الدولة علي بن بويه بن خضد والدليبي ١٥٦	سيف الدولة ابو الحسن علي الحمداني ١٥٦	ابو شيبه عثمان المعروف السبيعي ١٦٠

ابو القاسم الغزالي ١٦٠	ابو عثمان عمرو بن عبد الحكيماشي البصري ١٦٣	ابو الفضل بن عبد بن خالد ١٦٧
ابو القاسم الفضل بن سهل الملقب بذي الزبائن ١٧٠	ابو خضد الملقب بعقد القطر بن بويه الدليبي ١٧٢	ابو محمد القاسم الحسيني البصري صاحب القامات ١٧٥
الامير محمد بن المعالي ابو الحسين قايوم بن ابو طاهر ١٧٧	قبيصة بن صالح مسلم الباهلي ١٧٩	كافور بن عبد الله الرخشيدي ١٨٠
ابو محمد بن عبد الرحمن التهامي ١٨١	ابو عبد الله مالك بن انس الاصبجي ١٨٣	ابو البركات المبارك بن ابي الفتح الملقب بشريف الدين ١٨٤
القاضي ابو علي الحسن بن القاسم علي الشوكي ١٨٦	محمد بن ابي بن القاسم الامام الشافعي ١٨٧	ابو القاسم علي بن ابي طالب المعروف بابن الخشاب ١٨٩
ابو محمد بن مسلم التهامي ١٩١	محمد بن عبد الرحمن بن ابي بلي ١٩٢	الامام الورع البارع ابو عبد الله محمد بن الحسن الشيباني ١٩٣
الامام ابو عبد الله محمد بن ابو الحسن النخاري ١٩٥	ابو حامد محمد بن محمد التهامي خنجر الاسلام الطوسي ١٩٦	ابو عبد الله محمد بن عمر الملقب بغير الدين الداري ٢٠١
القاضي ابو بكر محمد بن الطيب الباقلي المصري ٢٠٤	ابو عبد الله محمد بن زباد المعروف بابن الاصل البلي ٢٠٤	محمد بن زيد بن عبد الله المعروف بابن الخشاب ٢٠٥

الحسن بن ديد القوي ٢٠١	محمد بن القاسم ٢١١	أبو عبد الله ٢١٢
أبو محمد بن يحيى ٢١٤	أبو الحسن بن محمد بن طاهر ٢١٦	أبو محمد بن علي ٢١٧
أبو عبد الله ٢٢١	أبو بكر بن مكيال ٢٢٥	أبو الفضل ٢٢٧
محمد بن صفى الدين ٢٢١	أبو نصر محمد ٢٢٩	أبو عبد الله ٢٣١
أبو القاسم ٢٣٢	أبو القاسم ٢٣٣	أبو القاسم ٢٣٥
أبو عبد الله ٢٣٦	أبو العلي ٢٣٨	أبو الفتح ٢٤٠
أبو عبد الرحمن ٢٤٢	أبو القاسم ٢٤٧	أبو الحسن ٢٤٨
أبو عبد الله ٢٥١	أبو عبد الله ٢٥٤	أبو القاسم ٢٥٥

أبو عبد الله ٢٥٧	أبو عبد الرحمن ٢٥٦	أبو عبد الله ٢٥٧
أبو عبد الله ٢٦١	أبو عبد الله ٢٦٢	أبو عبد الله ٢٦٣
أبو عبد الله ٢٦٩	أبو عبد الله ٢٧١	أبو عبد الله ٢٧٢
أبو عبد الله ٢٧٥	أبو عبد الله ٢٧٦	أبو عبد الله ٢٧٧
أبو عبد الله ٢٨١	أبو عبد الله ٢٨٢	أبو عبد الله ٢٨٣
أبو عبد الله ٢٨٧	أبو عبد الله ٢٨٨	أبو عبد الله ٢٨٩

الم برصك الوحي في سودة الفضي
فخاشاك ان ترعى وفسا معذب

من كتب كعد كوي شفاعه
سيد ككوي نين اخاوشير
ناظر المرمي كشي نفس

الحمد لله

الملك لله دخل في حفظ عبده الحاجي بشير
اغاء ذان السعاده الشريفه لسنه ثمان
وخمسين واربعمائة

قال

هذه نسخة الجليله والنجده الجليله من وقف حضرت مولانا صاحب الجليله
ساحب ذيل الجود والاحسان من نور مصابيح المقاصد يا نور الفانيه
مفتح معارف المرصد بمصباح الكفايه جامع محاسن العلم والفن حازر مجاليه
الاعمال الا وهو غاوا دار السعاده الحاج بشير وفقه النجده المبرند والبر الكثر
من هو على كل شئ قدير حوث العصر اله سحابه لعل
محمد امين لمصنوعه وفان كوي من المحرم
عمره

276

سپاس بی پایان و ثناء فراوان اول خالق انس و جان جنابانه سزاوار
و شایان در که نوع انسانی تعلیم بیان ایله ممتاز ایدوب شرف علمه
سرافراز ایلدی و صلوات و اقیات اول مظهر سربلولاک و غایت افرینش
افلاک حضرت تیرینک مشهد معطر و مرقد معتبر لرینه و آل عظام
و اصحاب کرام لرینه التحاف اول نور و بعد مترجم کتاب عبدفتیر
محمد بن محمد الشهد برورد سی زاده ایدکه چون مقالید حل عقد
امور دولت عثمانی و زمام فتق و رفق مهام و انتظام سلطنت
محمد خانی شید الله تعالی ارکانها بدعایم العز و الاقبال و ایدانضو
و اعوانها بکرام الالطاف و الافضال بیک کسان یدی سالیمیت
اشتمال خلالت جناب و الانصاب دستور آصف نهاد وزیر
ارسطو تدبیر افلاطون استعداد صدورای وزارت عظمی قدر
افزای و کالت کبری نظام مصالح دین و دولت نظام امور ملک
و ملت وزیر عد و بند قلمه کشا اعنی وزیر اعظم مصطفی پاشا
حضرت تیرینک کف باکهای تیرینه موصول و رای اقناب اصناف لرینه
مفوض و موکول قلندی پس همواره طبع پاک و ذهن تابناک لری
مذاکره علوم و مباحثه منطوق و مفهوم سمته مائل اولوب
محاسن و محافل لرینک کی جمع فضائل و منبع فواضل و عنان سخن
تبع آثار سلف و تفحص اطوار ارباب فضل و شرف جمهته معظوف
و مصروف اولغله قاضی شمس الدین ابن خلکانک کتاب و اقیات
الاعیان کی پسندیده فضلاء دوران و مقبول جهانیا اید

عبادت ترکی ایله ترجمه اولنسه نفی اشمل و اعم و فائده سی اکل و اتم
اولوروی بیورب بعتن کتاب نه بوزک لسان فصاحت بیان عربیدن
زبان ملاحات نشان ترکیه نقل اولنسنی بو عبدعزیم الاستطاعة
فرمان بیور و یلر بس بند ناجیزا مرها لیلرینه امتثال الامور معنور
مقتضای اوزر کتاب مزبورده مسطور اولان ترابجک بیه المهور
مزید اشتهار ایلله مشهور اولان لرینه سائر کتب تواریخ و طبقات و غیره
نوادرو حکایات الخاق ایدوب و تجرید تعیین سال ولادت وفاته
قصر اولنان تراجم قصارک بر مقدارینی طی و ماعداسنی سائر تراجم
خلالت مناسبتله ایراد ایلک اوزر ترجمه یه شروع اولندی
ابو اسحق ابراهیم بن احمد بن اسحق المروزی مرو ضرها سندن بر شیخ
شافعی المذهب اولوب فن جلیل فقه شریفی ائمه شافعیه بکارندن
ابو القیاس بن سرج نام بزرگوار دن اخذ ایدوب مزبورک انتقال
مکرمه ممالک عراق و ریاست صاحب الترجمه یه منتهی اولشدی پس
نجه مدت بغدادده رحل انداز اقامت اولوب فتوی و تدوین اشتغال
ایلله افناء عمر عزیز ایدوب مجلس افاده سنه نجه بکار بهره یاب اولدی
صاحب اشتهار اولدی قالیفات عدیده و تصنیفات پسندیده
وارد و بغدادده محله ربیعده واقع در باب المروزی دیکلکه اید
اولان شارح صاحب الترجمه یه منسوبدر اخر عمر دن مصره انحال
ایدوب بلکه مزبورده انچیز فرق رجبتک طغوزندن اخره انتقال
ایلدی امام شافعی حضرت تیرینک قبری جوان دن مدفوندر رحمة الله
سبحانه مروزی فتح میم و راه ساکنه و و او مفتوحه دن مکرمه
زای ایلله مرو شاهانه منسوبدر که مملکت خراسان بر بلده غفیه
شاهجانه اضافتی مرو اسمیه مستی بر بلده اخری دخی وارد که مرو
المرور در لراندن تمیز انچوندر و شاهجان لفظ فارسیدن عربی
روح الملك معنایسه در وزیر شاه ملک معنایسه اولوب جان ایلله
روحدن عبارتدر پس اسلوب زبان فارسی اوزر مضاف ایلله
اوزدینه تقدیم اولوب شاه جان دیکلدر بلک مزبورده نال وضع

وضع الاساسه اختلاف اولوب بعضا سکنه روضه القربین و بعضا
 دخی ظهورث اولوب نقل و روایت ایلدیلر حتی اولیه که مروه ناک
 نسبتند حرف زای زیاده اولوب مروزی دیرلر تنگ ری شهریه نسبت
 اولسه رازی و اصطخره نسبت اولدقل اصطخری دیدکلری
 بعضا زیاده مزوره بنی آدمک نسبتنه مخصوص اولوب بنی آدمک
 غیرسیند زیاده اولنماق کوردر دیو تحقیق ایلدی پس بو تحقیقه
 بناء فلان مروزی دیوب و ثوب مروی دقلک کوردر کمالی تحقیق
 الاستاد ابراسحق ابراهیم بن محمد بن مهران الاسفرانی نقی رکن الدین
 اولوب علم اصولین ده سرآمد علماء عرب و عجم فقیه ستافی المذهب
 ایدی حاکم نیا بوری ایدر که عامه مشایخ نیا بورد علم اصول و فقه
 مزور دن اخذ ایلکله نائل فضائل موفور اولمشلرد و مزورک
 تصانیف مفید سی وارد در جمله دن بری اصول دین و رد ملحدین
 جامع کلی اسمیه مستفی کتاب جلیل القدریدر مؤلف کتاب قاضی ابن
 خلکان کتاب مزورک بر نسخه سنی بش جلدده کوردم دیو نقل
 ایدر ابوالحسن عبدالغافر فارسی سیاق تاریخ نیا بورد صاحب
 ترجمه حقیق بکونه بسط مقال ایدر که مزور فون متونعه
 متحر و شرایط امانت و دیانی مستجمع اولان علماء اکرام و مشایخ
 عظامدن درجه اجتهاد و رتبه کماله بالغ اولان بزرگوارلر
 زمره سندن معدود در صاحب الترجمة دائماد رکاه و اهب
 الامال دن بجا و امیدم بودر که وفاتم بلده نیا بورد اوله کاه
 جمهور اهالی بلده مزبوره جنانه مه حاضر اولوب انلر غلام
 قیلغله مشاب و ما جور بن دخی شاید دعای خیر لری برکاتیلر مفعور
 اولام دیر ایدی عاقبت ناوک دعاسی هدف جابسته اصابت ایدی
 دورت یوزاون سکر تاریخدن یوم عاشوراده دعوت حقّه اجاب
 ایدوب غم کزاز جان ایلدی جنانه سی اسفرانییه نقل اولوب
 اندر دف اولندی رحمه الله سبحانه امام همام ابوالقاسم القشیری
 صاحب الترجمة مجلس در سنه ملازمت ایدوب استفاده ایلمشلرد

ایشلرد الشیخ ابراسحق ابراهیم بن علی بن یوسف الشیرازی
 الفیروزی آبادی شیخ مزبور جمال الدین لقبیه ملقب بر فاضل
 کامل و عالم و عامل اولوب دارالسلام بغدادده اقامت ایدوب نشر
 علوم و تعلیم متفوق و مفهوم ایلر اوقاتلری بایانه ایر کور مشلرد
 مشاهیر اعیان و اکابر و فضلا و دراندن نجه لر شیخ مزبورک خوان
 تعلیم و افاده سندن نواله بند اولغله و اصل اوج اشتها اولمشلرد
 نقل اولور که نظام الملک بغدادده مدینه سه بنا ایلد که تدبیر
 صاحب الترجمة به تکلیف ایشلر ایدی ابتداء امرده صورت قبول
 جلوه غای مرات حصول اولمانین اول مشغله جلیله شامل ایلر
 مستی اولان تألیفک مصنفی اولان ابونصر بن الضیاعه بی تعیین
 ایدوب مزورده بر مدت خدمت افاده به مداوم اولدقون صکره
 شیخ عالی مقام ملتس وزیر کامکار و غبت کوسر مکله ابونصر
 خدمت مزور دن رفع اولوب رینه شیخ ابراسحق تعیین اولمشلرد
 پس تعلیم و افاده به استغال یوزوب عمر لری بایانه ایر نجه اول
 خدمته برد و ام اولوب منتفک اولمشلر ایدی و شیخ مزورک
 علم فقه کتب مذهب و کتاب تنبیه و اصول فقهده کتاب لم شیخ
 و علم خلا فقه کتب نکت و علم جدلده کتاب المعونه نامتالیفک
 وارد و بواکی بیت جمله کفنا ریا لغت شمار لر دند که قرطه
 کوش حافظه اولغله سوار و در بیت
 سألت الناس عن حل دمی فقانی ما الی هذا سبیل
 تمسک ان طفرت بود جر فان الحر فی الدنیا قلیل
 و بالجملة شیخ مزور فضائل و معارفله ارسته اولدقلری کج
 کذلک ورع و تقوی ده حایز حفظ اوفی اولوب محامد و محاسن لری
 حد و حصردن خارج و مکام و ماثلری مدایح علیایه علیج
 ایدی و لادقلری اوچیز طقسان اوج تاریخدن بلده فیروز
 آبادده واقع اولوب انتقال لری سمعی تاریخ بغداد ذیلده ذکر
 ایلد کی اوزده دور یوز یمش التی جمادی الاخره سنک بکرم

رحمه الله سبحانه ابوالقاسم عبدالله بن باقياشيخ مزيورك مرثيه سنده
 بوابياتي نظم ايلمشده ● نظم ●
 اجري المدامع بالذم المهرلق ● خطب اقام قيامه الاماق
 ما ليلالي لا تائف شملها ● بعد ان يجدها اني اسحق
 ان قيل مات فلم يت من ذكره ● حتى على من اليلالي باقي
 محبت الدين بن بخار تاريخ بغداد نده شيخ ابواسحق مزيورك ترجمه سني
 بركونه بيان ايدركه ابواسحق قدوة اصحاب امام شافعي ايدى صيت
 فضيلتي كثاف علمه منتشر اولوب اكثر علماء امصار وفقهاء ديار
 اول بحر يكراندن اعتراف امكله واصل نصاب علم وكمال وانشاء
 ايدى ولادتي بلده فيروز آباد ده اولوب صغرين ميانى علوم بلده
 مزيورده تحصيل كن صكره شيراز رحلت ايدوب علم فقهي اول
 ديارها ليسدن ابو عبدالله بيضاوى و ابواحمد بن عبدالوهاب
 امثالي بكاردن اخذ و اتقان ايلدكن صكره هاى هقي جانبى بصرة
 پروان ايدوب بر مدت انه جويدن تلمذ ايلدى بعده دورت
 اون بشر سنده سى شوالنده دارالسلام بغداد غزيت ايدوب بلده
 مزيورده ابو الطيب طبريدن تعليم ايدوب بچك ايلدى نقل و نوز
 وفاتندن صكره مزيورك قلامنه واصحابى شيخ مزيورك فراقندن
 بى قاب اولد قلنده غزا و ماتم ايدوب بر مدت مدرسه نظاميه
 بيغوله نشين بيت الحزن غم و الم و انشا ايدى پس ايام ما تلمذى الخله
 ايردكه اول وقتده نظام الملك بغداد ده اولما مغله اوغلى مؤيد
 الملك يرينه قائم مقام ايدى خدمت تدريسه ابوسعيد نام على
 تعيين ايدوب طلبه ينه تحصيله شروع ايلدى بوجويز نظام
 الملك و اصل اولد قده طبيعنه حسان كليوب اوغلتنه بوضويز
 بر مکتوب تحرير ايدى كه لايق اولان بو ايدى كه شيخ ابواسحق كى حيد
 الدهرك حرمتى رعايته بنايرينه كه اجلاس اولينوب بر سنيه
 مدرسه در بسته اوله بعد اول مقامندن ابوسعيد رفع اولوب
 خدمت تدريس شيخ ابونصر عبدالسيد بن الصباغ نام كامله باقى

سپارش اولنه پس مکتوب مؤيد الملك و اصل اولد قده خدمت تدريسه
 ابونصرى تعيين امكين مزيور افرا طلبه يه قيام ايلدى فيروز آباد
 كسر فاضله راييله بلاد فارس مدن بر بلده مد الخطيب ابواسحق ابراهيم
 بن منصور بن المسلم الفقيه الشافعي العراقى جامع مصره خطيب
 اولوب عراقى ديكله معروف علم و فضل ايله موصوف بر فقيه
 لبيب و شاعر اديب كه ايدى ابواسحق شيرازى نك مذهب نامنده
 اولان تاليفنه اون جلد ده بر شرح يازمشد و اصل مصر دند كن
 بغداد رحلت و نجه زمان انده اقامت ايدوب تحصيل و تكمل يلا
 امكله عراقه نسبت اولمشده و علم فقهي بغداد ده ابو بكر محمد بن الحسين
 ارمويدن اخذ ايلدى و ابواسحق شيرازى نك در سنده حاضر اولمشده
 بغداد ده ايكن مصره ديكله مشهور ايدى بعده مصره عودت ايلدكه
 عراقى عنوانيله شهر تياب اولدى ولادتي بشيوزون التى سنده سى
 خلا نده مصره واقع اولوب انتقال ينه بلده مزيورده و بشيوز
 طقسان التى جمادى الاول سنده در مزيورك ابو محمد عبد الحكيم ايل
 موسوم براوغلى و ارايدى پدرى انتقال ايلدكن صكره يرينه خطيب
 اولدى خطب مفيدة و اشعار كزیده سى و ادر و جمله اشعار نديك
 ابن اخ العلم ديكله معروف عماد بن جبريل كه مصره صاحب
 ديوان بيت المال ايدى آندن در شوب دستى شكسته اولد قده
 نظم ان العماد بن جبريل اخى علم ● له يد اصبحت مذمومة الاثر
 تاخر القطع عنها و هى سارقه ● فجاءها الكسر يستقضى عن الخطر
 عماد مذكور ابو عبدالله محمد بن ابى الامانه جبريل بن المنيره در بر
 فاضل مشهور و متصرف اولدوغى اموره كثر امانتله معروف
 اولوب اقرا ناسد حسن سلوك ايله مذكور ايدى اكثر اوقاتده
 اسكندريه ده و مصره خدمات ديوانيه ده استخدام اولوب
 مساعى حيله سى مشكور ايدى شريوز الميكرده تولد ايدوب التوز
 او تونيدى شعبان المعظم نك بشندن وفات ايلدى رجعتالى
 ما نحن فيه نقل و نوزكه ملك عماد ابو بكر بن ايوبك وزيرى صفا الدين

ابو محمد عبدالله بن علي كه ابن شكره بكماله مشهور در عهد الحكم مزبور
جامع مصر خطابتند غزل اندكده عبد الحكم براي ياقى نظر ايدوب
وزير مزبورك حضورينه رفع ايلدى بيت
فلا محى باب غير بابك ارجع وياي خود فير جودك اطعم
سدت على مذاهي ومساكي الا ايلك فذلنى ما اصنع
فكانما الابواب بابك وحده وكانما انت الخليفة اجمع
عبد الحكم مزبورك ولادى بشيوز آتقش اوج جهادى الاخره سندن
اولوب انتقالى ايتوزاون اوج سنه سى شعبانسن در جملة
ابواسحق ابراهيم بن نصر عسكرى لقب بظهير الدين قاضى
السلامية الشافعى سلاميه فتح سين مسله وتشديد لامله وصله
قريب ببلد صغيره در صاحب ترجمه بلده مزبوره نك قاضى
اولغله قاضى السلاميه ديوشهر تياراب ولسدى ابن الدينى تاشنده
ذكر ايدركه ابواسحق اهالى موصلدن بر مرد فاضل اولوب ابتدا موصله
نجه مدت فضل وكاله سعى ايدوب بعد بغداد غرمت ايلشدى
پس بر مدت اهالى بغداد دن استماع احاديث بنويه وسائر علومه
اشتغال ايلدك دن صكره يته وطن ما لوفنه رجوع ايدوب ببلد
سلاميه به قاضى اولدى وبلده اربله تدريس مشغول اولوب
ابوالبركات عبد الرحمن بن محمد انبارينك بعض مصنفاتى كه بغداد
مؤلفندن استماع واخذ ايلشدى نقل وروايت ايلدى بوجه كج
ذكر اولنان كلام ابن ديبى نك روايتيد اما مؤلف كتاب قرئجه
مزبورك اصلى عراقى سنده به نام محلدن اولوب برفقيه وفاضل
كسه ايدى بغداد ده نظاميه مدرسه سندن تحصيل واكتساب
فقه واستماع احاديث شريفه ايلدى وعمال موصلدن سلاميه
بلده نك قاضى اولوب نجه مدت بلده مزبوره نك قضا سيله
بكام اولوب اجراى احكام شريعه ايلشدى وطبيعت شعري
غالب اولغين نظم اشعار بلاغت شعاره زياده مائل ايدى بآب
بلاغت كنان شيخ مزبورك جمله كنان فندرد بيت جود

جود الكرم اذا ما كان من عده وقد تفرم يسلم عن الكدر
ان التحائب لا تجدى بوارقها نفعا اذا هم لم يطر على الاثر
وباطل الوعد مذموم وان تحت ايداه من بعد طول المطلب ايلدر
يا دوحه الجود على عتب على جبل يهزها وهو محتاج الى التمر
نقل اولوركه سلاميه به قريه بوانج نام قريه ده فقرا به مخصوص
برزاونيه وارايدى وزاويه مزبوره نك مكى نامند بر شفى وارايدى
ابواسحق مذكور براي ياقى شيخ مزبور حقدن سويلشدى بيت
الاقل لكى قول النصوح فحق النسيجه ان يستمع
متى سمع الناس فى دينهم بان الفنا سنة متبع
وان ياكل مرء اكل البعيد ويرقص فى الجمع حتى يقع
ولو كان طارى لخطا لثما لما دار من طرب فاستمع
وقالوا سكرنا بحت الاله وما اسكر القوم الا النفع
كذلك الخمر اذا حصيت يقدحها ربهما والشعب
التي يوزاون سنه سى ربيع الاخره سلاميه ده عزم كلزار وارايدى
ايلشدى رحمه الله تعالى ابواسحق ابراهيم بن المهدى بن جعفر بن
جعفر بن محمد بن علي بن عبدالله بن العباس بن عبد المطلب الهاشمى
خلفاء عباسيه دن مامونك عمى وهارون الرشيدك قزاشى در
شكله نامند بر حبشى چاريدن متولد اولغين سبه فام ايدى
توانا وتومند وسياه دنك اولدوغى جهنله تين لقبيله مشهور
اولشدى خوش طبع وكشان مشرب اولغين حسن متادمت ونقد
معاشرته معروف اولوب خواننده وسانده لكى بي مانند اولغله
مشهور دن نقل اولوركه مامون خليفة خراسانده ايك ائمه
اهل بيتدن علي بن موسى الرضا نك كندورن صكره اريك نشين
مسند خلافت اولسى ايجون ولى عهد ايلشدى پس بر خيبر بغداد
بنى العباسه واصل اولدوده ايكوز بر تاييخند مامونى خلافتدن
خلع ايدوب صاحب ترجمه ابراهيمى برينه خليفة ايلشدر ايدى
پس مامون بغداده كلوب يته مسند نجلوس ايد نجه يدك مزبور

ابراهیم کارفرمای مسند خلافت اولمشدی مزبور که مدت خلافتی
 تاریخ طویرید مسطور اولدوغی اوندی بکرمی اوج آی اون ایکی کونه
 نهایتی ایرمشدی عباسیلرک مأمونی خلافتدن خلع ایلملرینک
 کیفیت بیوجه اوندی روایت ایدر لکه مأمون خراساندن ایکن
 ذکر اولدوغی اوندی علی بن موسی الرضایی ولی عهد ایلشدی
 پس بوخبر بغدادده بنی عباسه واصل اولدقن اکر بو مصلحت
 نتیجه پذیر اولدسه بعد ایوم خلافت بنم خاندانمزدن منقطع
 اولوب آل علی خانداننه انتقال ایدر دیوگفت و کویه بشلدیلر
 بالآخر جمعه سی مأمونی خلافتدن خلع ایدوب یرینه برآختر
 کسه بی خلیفه ایلمک فراریدیلر پس بو اتفاقه بناء طائفه
 مزبوره میانندن بوخصوصه ابراهیمی لایق کورمکین مزبوره
 مباحث و متابعت ایدوب لقبی مبارک وضع ایلدیلر بوقتیه
 ایکیوز برسنه سی ذی الحجه سنک بکرمی بشیخی کوننده ایدی لکن
 مزبور لک ابراهیم بیعت ایللوی پس برده ده مستور اولوب
 اظهار و اعلان ایلماشلرایدی بوندن صکره تکرار مأمون
 شمارا کعباس اولدن لباس سیاهی اخراج ایدوب یرینه علامت
 آلدسون اولان لباس سبزی پردوش ایلدی و سائر عباسیلر ده بو
 خصوصت کندوسیلر همزنک اولوب من بعد طرز قدیم اوندی
 سیاه جامه بکاملری بایند فرمان اکید و تنبیه شدید ایلشدی
 بغدادده اولان عباسیلر بوخبره واصل اولدقده بالآخر سیاه
 رنگ دکن باشد مفهومی اوندی بز شعار قدیمتری ترک ایلرزدیوب
 مأموندن اعراضلرینی اظهار ایلدیلر و تکرار بشیخی کونی ابراهیمی
 سریر خلافت اجلس ایدوب بیعتلرینی تجدید و اعلان ایلدیلر
 پس ابراهیم منبره صعود ایدوب شکر و سپاس معبود و حمد و
 ثنای واجب الوجود ایلمکله این خلافت یرینه کوردی پس بوندن
 صکره مأمون خراساندن عظیم عسکر ایلر بغدادده توقیه ایلدکده
 ابراهیمک ساحه قلبنه سیاه رعب و هراس مستولی اولوب اختفا ایلد

ایلدی مزبور که اختفاسی ایکی یوز اوج سنه سی ذی الحجه سنک بدینده
 ابراهیمک اختفاسی مأمونه واصل اولدقن ایکیوز دورت سنک صغیرده
 حرم و دلتاد دار الخلافه بغدادده داخل اولدی ابراهیمک اختفاسی
 خصوصتده و عیال خراعی نام شاعر معروف بوایات پرشکاتی نظم
 ایدوب بنقل مجامع و مجالس ایلدی ● بیت ●
 نفر این شکله بالعراق و اهله ● فوری الیه کل اهل العراق ●
 ان کان ابراهیم مصلحها بها ● فلتصلحن من بعدن لخارق ●
 ولتصلحن من بعد ذاک لذل ● ولتصلحن من بعدن للمارق ●
 انی یکنون و لیس ذاک بکائن ● یرش الخلافه فاسق بن فاسق ●
 عمارق ضم میم و فتح جاء بمجه ایلر و زلزل ضم زای ایلر و مارق بو
 اوج کسه اول عسکرک مشهور مفتی و خواننده لردند روایت اولدور
 مأموندن صکره خلافت ایلر معتمد بالله کامیا بولدقده بکون
 سریر خلافت اوندی تکیه زن و سادۀ عرق ناز اولوب عباس بن مأمون
 صاغنده و ابراهیم بن مهدی مولنده او تورولرایدی بوآشاده
 ابراهیم الله بر خاتم الوب که و بیگاه اولخاننه نگاه ایدوب تعقیب
 ایدردی پس عباس مزبورک خاتم ایلر تقیدینی کوردکده ای غمی اول
 نظر ایلدوکل نه مقوله خاتمده دیو سوال ایلدی ابراهیم جوابده بو
 برخاتمده که پدرک مأمونک خلافتی ایامنده دیو طاعت فرساقا بکون
 دهن وضع ایلشدم بحکم تعالی حالا امیر المؤمنین ایام دوات و هنگام
 خلافتلرین فک دهن میسر اولغین تکرار ستمه کلدی دیدکده عباد
 والله سنک مستوجب عقوبت اولور جرایم عظامک سبقت اتمشکن
 بدرم سنک وجودیکی خاشاک اتش قهر و غضب ایدوب تیغ بر دین
 هلاک ایلر آغشته خون و خاک اتمدوکل شکرینی وظیفه شاعر
 و تکرار اتمدکده صکره امیر المؤمنین خاتمکی قید دهنندن خلاص اتمدکده
 شکر اتمیه چک خور مقرر و دیدی پس ابراهیم بوکلای کوش ایلدکده
 مبهوت و دم بسته اولوب بر و حمله نطقه قادر اولمکده و نقل
 اولدور که مأمون ابراهیمه ظفر بولقد و زبری احمد بن خالد لول

مزبوره نه جزا ایدم دیو مشورت ایلدی احمد یا امیر المؤمنین اگر
 ابراهیم قتلنه فرمان ایدو سکن طرز قدیم و آب مستندیه رعایت
 مستحق عقوبت اولانه جزاسنی و بر مش اولور سن لکن بو خصوص
 دور آمدن برو عادت مستمره اولغین شایان تحسین اولور سن
 اما اگر جرایمی ذیل عفو ایلله مستور ایدوب از ایدو سکن طرز غیر
 سالك اولوب لطف کرمده بی مثل اولور عکس کون کی عالمه معلوم
 اولور دیدکده مأمون احمد کلا میلله عمل ایدوب مزبوری ازاد
 و لطف کرمده خاطر محزونتی شاد ایلدی ابراهیم و لاری یوز التمش
 ایکی سنه سنه اولوب انتقالی ایکیوز ییری دورق قارینجه ستم رانی
 واقع اولمشدر عازین خبر ازاده سی خلیفه وقت معتصم بالله قتلشد
 رحمه الله سبحانه و تعالی ابواسحق ابراهیم بن ماهان بن بهمن بن بیک
 التیمی مزبورک اصلی ارجاندن اولوب ندیم موصلی دیکل معروفند
 ابوالفرج اصفهانی کتاب الاعالی سنند ذکر ایدر که مزبور شهر موصله
 رحلت ایدوب بجه زمان انده اقامت ایکنله موصله نسبت اولمشدر
 ابراهیم مزبور دیار عجمه برخاندان عظیمدن اولوب پندی ماهان
 کوفه به نقل مکان ایدوب نوطن ایلشدی خلفاء عباسیه دن ابتدا
 موصلی مزبورک تقاضی کوش ایدن مهدی بن منصور و نقل اولور
 ابراهیم مزبور فن موسیقی به یکانه دوران وفاده عصر و او ان لری
 بس ابراهیم که بر مجلسه سرود و الحانه سلاغان ایدوب و زلزله نمله
 مشهور و اشکوره مزبوره پیروک ایدوب و مساز اوله ناهار اصحاب
 مجلسه تزلزل کلوب بی اختیار اظهار اهتزاز ایلدی مقرر ایدی زلزله
 هشده سی ابراهیم منکوحه سی ایدی حکایت اولور که هارون
 الرشیدک مارده نام برجایه سی و ارایدیکه هارون جاریه
 مزبوره به مفتون اولوب زیاده محبت اوزده ایدی اتفاق برکون
 خلیفه ایلله مزبوره نک میانته بر مقدار شکر اب واقع اولوب کبرک
 مفارقت استحکام اولمشدی جعفر بر یکی قصه دن آگاه اولور
 سمیت ندیر سالك اولوب عباس بن اخف نام شاعر هزاره عاشق ایلله

ایلله مقشوق میانته دوشن کدورتی واقع ایکی بیت مصلحت امیر
 نظم ایلله دیو امر ایلدیکه شاعر مزبوره بو ایکی بیت نظم انشدی
 راجع احبتک الذین حجرهم ● ان المیت قبل ما یحب ●
 ان التجنب ان تطاول منکما ● رب الترفعه المطلب ●
 بعد جعفر ابراهیم موصلی امر ایلدیکه اثناء سروده بو ایکی بیت
 بر نغمه شوق انکیز ایلله کوش خلیفه به القا ایدو بس مزبوره ایاق
 مذکوره بی بر نوا طرب انکیزده بسته ایدوب مجلس رشیدنه
 سراغ از ایلدی کی هارونه رقت کلوب بی توقف حرم سالی صله
 کندی و مارده نک خاطر خیاله الوبینه کالاول بسط بساط نشاط
 اندلر بس مارده سبب مصلحه دن خبردار اولدقه ابراهیم موصلی
 ایلله عباس بن اخفه او تربیک درهم کوندر و ب هارون الرشید دن
 دخی رجایلدیکه عطیه سنیه ایلله هر بر بی نائل مرام ایدو بس هارون
 امر ایلدی هر برینه یکر میشربیک درهم انعام ایلدی ابراهیم عبیده
 عقد الفریزدن ذکر ایدر که ابراهیم موصلی برکون مأمونک برادری
 محمد امینک مجلسه حسن بن هانی نک بو ایاق ایلله ترانه پرواز اولدقه
 بیت رشاء لولا ملاحته ● خلته التیامن الفتن ●
 ما بدا الا استرق له ● حسنه عبد بلاتمت ●
 یا امین الله عش ایدر ● دم مع الايام والزمن ●
 انت تقی والفنا لنا ● فاذا افتتنا فکت ●
 سن للناس الذی ● فندوا فکان النخل لم یکن ●
 آیات مذکور دن محمد امینک طبعنه بر مرتبه طرب و سرور لایز
 بی اختیار یزدن قالقوب ابراهیمی اغوشه چکوب سینی بوسکا لوت
 و اقبال ایلدی و امر ایلدیکه ابراهیمه اوج بیک درهم احسان
 ایدو امر ابراهیم دیدیکه ای خلیفه روی زمین شدی بدین بیده
 کترینه احسان یوزیلان جوایز و انعام بیک کته یکر بییک
 زهر می متجاوز اولدی امین بوسوزدن درهم اولوب دیدیکه
 ای لان سکا انعام اندو کنک مجموعی حراشی مما لکن دن بر ناهیه

خراجی انجی اولور بومیلنک مقدارنه اولسه کورکده سنانی
 لسانه کتود سین ابراهیم موصلی نکل ولادی یوزیکرمی بشر
 تاریخنده کوفه ده واقع اولوب یوز سکان سکرده بغداد دوقونج
 مرصندن ترک عالم فانی ایلدی رحمة الله سبحانه و بعضا ابراهیم
 موصلی و ابوالعتاهیه و ابو عمرو الشیبانی بواج کسه ایکوزان
 اوج سنه سنده بغداد ده برکونده وفات ایلدی یوز نقل ایلدی لر
 والله تعالی اعلم ابو عبد الله ابراهیم بن محمد بن عرفة الملقب بنقطویه
 النحوی مزبورک اصلی واسطه دندر علوم ادبیه و فنون عربیه
 نجه کتب مفیده رشتله تألیفه کشیده ایدوب انوار علم صحیفه
 اثارندن ساطع و تابان بر فایق الاقران کسه ایدی ولادی واسطه
 ایکوز فرق دورت سنه سنده واقع اولوب بعده دارالسلام
 بغداده نقل ایدوب انده توطن ایلشدری بلده مزبور ده اوج یوز
 یکرمی اوج صفر نکل ایلشدره و داع عالم فانی و غم بهشت هشت جا
 نیلور نام الکوفه نام محله دفن اولندی رحمة الله سبحانه ارجالویه
 کتاب نیرده علمادان اسمی ابراهیم و کنیه سی ابو عبد الله بنقطویه
 غیری کسه یوقدرد یو تحقیق ایلر مزبورک اشعارندن ابو علی قال
 اماؤ سنده بوایکی بیتنی ذکر ایلشدر ● بیت ●
 قلبی ارق علیک من خدرکا ● وقوای اوعی من قوی جفینکا ●
 لم لا ترق لم یعذب نفسه ● ظلما و یطفه هواه علیکا ●
 ابو عبد الله محمد بن زید بن علی الواسطی که کتاب الإمامه و کتاب
 اعجاز القرآن مؤلفی بر متکلم مشهور در بوایکی بیتنی بنقطویه خندن
 انشاد ایدوب هجو ایلشدر ● بیت ●
 من ستره ان لایری فاسقا ● فلیجته دان لایری بنقطویه ●
 احرقه الله بنصف اسمه ● وصیر الباقي صراخا علیه ●
 بنقطویه نونک کسریده اولوب فتحنامه دخی روایت اولمشدر ●
 لکن کسری فتحندن افصح اولغله ترجیح اولمشدر ثعالی لطایف
 المعارفند ابراهیم مزبورک لونی کدم لون اولوب دماث ملایت

اخلاق صاجی اولغله نفت یاغنه تشبیه اولوب بنقطویه لقبی ایل
 ملقب اولدی و نحوه سیبویه انتساب ایدوب اکثر ایام کتاب سیبویه
 شرحی اوقوتغله سیبویه وزنی اوندی لقبی بنقطویه قلندی و شعاردن
 بری مزبورک هجونده دیمشدر ● بیت ●
 لوزل الوحی علی بنقطویه ● لصار ذاک الوحی و یحاییه ●
 احرقه الله بنصف اسمه ● وصیر الباقي صراخا علیه ●
 ابن بسام بنقطویه هم ضم طار سکون و او و فتح یا ایلله ایراد ایدوب
 بوایا تنده دیمشدر ● بیت ●
 رأیت فی النعم ابی ارما ● صلی علیه الله ذوالفضل ●
 فقال ابلغ ولدی کلهم ● من کان فی حزن و فی سحر ●
 بان حوا اتمهم طائق ● ان کان بنقطویه من نسل ●
 ابواسحق ابراهیم بن السری بن سهل الزجاج النحوی مزبور غایه تنده
 سماندن زجاج دنگله معروف اولان امام مشهور در علم ادبیه یف
 و فن عربیه بی ائمه کباردن مبرز و تعلبدن تالی و اخذ ایدوب
 کند و سندن دخی نجه لراخذ و روایت ایلشدر در ابتدا و امرنه
 صنعت شیشه کری به اشتغال ایدوب انکله تعیش اتمکین زجاج
 عنوانله مشهور اولوب بعده اول صنعت کم بضاعتی ترک ایدوب
 علوم ادبیه یه و فنون عربیه یه اشتغال ایلدی بس فن ادب و حفظ
 اوفی صاجی اولوب نجه کتب نافعه تألیف ایلشدر که بعضا نکل
 اسمی بونلور در کتاب معانی القرآن الکریم و کتاب الامالی و کتاب
 ما فسر من جامع المنطق و کتاب الاشتقاق و کتاب العروس و کتاب
 القوافی و کتاب الفرق و کتاب خلق الانسان و کتاب خلق الفرس
 و کتاب مختصر فی النحو و کتاب فعلت و افعلت و کتاب ما یصرف و ما
 لا یصرف و کتاب شرح آیات سیبویه و کتاب النوادر و کتاب الانوار
 خطیب بغدادی تاریخنده استناد ایلله ابو محمد بن درستیو بنخویدن
 روایت ایدور که زجاج دیر ایدیکه او ایل جامده کسبه محتاج اولغله
 صنعت شیشه کری به مشغول ایدم بعده دروغه تعلم نحو رایه سی

مستولی اولوب مبتده وادوم ودامر ملازمتن میان جانہ اوردم
فرمود ایسه کسه یہ اجر قسز قلم انما مکین قلمه طالب اولنلرک
کار وکسندن سوال ایدوب تحمکنه کوره برشی قیاین ایدوبی بناد
علی هذا بنده صنعتک مذرور سوال ایلدکه رجای اولدغی
اعلام ایدوب ایتدکه فرمودن کونده بریچقد درهم تحصیل ایدم
نیاز ایدمکه تعلیم خصوصندن مبالغه واهتمام ایدم سر بر دخی
هر کون عرف جبین ایلد تحصیل ایلدکم مبلغن بر دخی سزده
دیر بر سوال اوزده عهد ایدمکه مقراض اجل قطع رشتنه امل ایدم
میانم زده اولان علاقہ بی تقریق اتمدکه درهم معهودی سزده
قطع ایتوب هر کون ایصال ایدم پس قبول ایدوب ملازمتن اذن و
بتم کونده برود دخی تسلیمدن ماعداسا ارمونده دخی بذل مقدور
اتمکن خالی اولن ایدم اولد تعلیم خصوصندن سعی واهتمام ایدم
سائر لرنک زیاده تقید ایدوبی تا کم دستیاری توفیق باری ایلد
رتبه استقداره قدم بصدم بواشاده اکابر هر ائدن مبتدیه مکتوب
کلوپ بنی ماریه دن برسی اولدینه بر معلّم القاسم ایلش مضمون
مکتوب معلوم اولدقد بوازم بنی مایور یورک دیونیا ایلد
پس ملتسمی قبول ایدوب خصوص فرمود بنی قیاین ایدوب بنی ماریه
کوندوبی بو طرقله هراته واروب اولد بنی ماریه به خواجه اولد
وماه بماء اسلوب سابق اوزده مبتدیه او توزور دخی کوندوب وفاء
عهدی برینه کتوردم وبقدر الوسع بعض هدیه و تحفه ارسایلد
تطیب خاطرند بذل مقدور ایدوب بر مقتصد جواز کوستر
ایدم بحال اوزده برنجہ زمانه مرور ایلدکن صکره وزیر عبداللہ
بن سلیمان پسر قاسمک تعلیمی لچون مبتدیه دن بر مناسب معلّم طلب
ایلدکه مبتدیه بنی سرق ایدوب بو خدمتہ لایق فقط بر کسه
بایورمکه حال اهراتہ بنی ماریه اولدینک معلّم ویش بن عبداللہ
مبتدیه دن بوجوابی کوش ایلد وکسی بنی ماریه به فرمان کوندوب
بنی کتور تدی خصوصتہ داخل اولد و غده نواز شد ایدوب اولن قلمک

قاسمک تعلیم وقادیمی بسیارش ایلدی بو تقریبله دولت و غنایه
واصل اولد لکن یتہ یونی برود دخی استادم مبتدیه ایصال ایددم
یتہ زجاجدن نقل اولوزکه فرمود ایددکه قاسم بن عبداللہک تعلیمی
خدمتند ایکن احیانا مزبورہ اگر جناب حق و فیاض مطلق سنی بد
بزرگوارک رتبه سنہ ایصال ایدوب صدر نشین دستگاه و لذت
ایدوسه بکانه احسان ایدوسین دیر ایدم اولد جابین هر که مطلب
و مقصود کند وجوده کتوب و خواهلک اوزده شاد و کام و سرود
ایددم دیر ایدی بن تکرار فہایت مطلوب و غایت مقصود دخی بنانہ
کتوب بنم مطلوبم بکرمی بیک دیار سرخ کامل العیار در دیر ایدم
قاسمک دست نشین دولت اولدقد مبلغ فرمودی اعطایه تقد
ایدوبی بر مقتضای حکمت و بانی برنجہ ایامدن صکره قاسمک
جانشینی اولوبد تبتہ صدارتی احرار ایلدی و بن هنوز خواجه دخی
خدمتند اولغین کالاول ندیم هدم و جلیس محرمی اولدم لکن رتبه
شوکت و مہابتی تذکرہ عهد قدیم و عرض و عد کریمینہ مانع اولغین
لسانہ کتوردم مدم ایام وزارتندہ اوج کون چکدکن صکره بر کون
خلال صحبتدہ ایابا اسحق باعث ندرکه نذر معهود واستیفا و بوعود
تذکر ایدوب خاطر کتورم سن یوحنا فراموشی ایلدک دید بکجوبن
خصوص معهودک وفاسی ذمت هنگرہ وابستہ اولغین تذکرہ چا
اولد و غتہ بناء تصدیعہ جسارت ایلدم دیدم بیوزدیکہ خلیفہ
مقتضدک حالی معلومکد اگر ائدن احترازا تمسیدم مبلغ معهود
سکا دفعه اعطا ایددم لکن جائزدرکه بو خبری مقتضدک سمعہ
ایرشدوب باعث عتاب و موجب خطاب اولد امری لطف ایدوب
بو خصوصتہ بزه مسامحه کوستر کا کہ بزدہ مبلغ معهودی شیافینا
ایصال ایدم لم بنده فرمان و امر سلطانتکدر امری ہرہ یوزدن واقع
اونورسہ سمعاً و طاعاً دیدم بعدہ امری ارباب مصالح و اصحاب
حاجاتک معلوم اولان کاغذ بنی الوب بکا کتور عسیر و سیر ہرہ
کونہ مصلحت اولوسه اولسون بیوروب سواکی رز و منع ایلدہ تمناک

وعدده من وفاق حاصل اولوب مبلغ معهود بوطريقه سكا واصل اولوب
ديدي لاجرم بندي بوموال او زنده ارباب مصلحتك عرض حالين
جمع ايدوب حضوره عرض ايددم اولده دلتوا هم او زنده بوردرك
وكا هي بعض كاذك مبلغندن سوال ايدردى شو مقدار دوردو
تعيين ايلدوكه خير بوكا عذك بوندن زيان به نفعلى واردرينه
صاحبه ودايله دير ايدى بلك عرض حالى صاحبه ويوب تكرار
تعيين اولمان مرتبه بى المنجه تكرار ايمه المزايدم واصل اولوب
ايمه بكم بىك التوندن زياده شى كيردى پس برنجه نمائند صكره
بركون بندن سوال ايدوب وعده مزينه كلوب مبلغ معهود
حاصل اولدى ديدي بندن جواب ويوب خير ايددم سكوت ايلدى
ينه كاذك بى يوب المه ويردى بعد التون فرق بىكه واصل
اولدقه ينه بركون سوال ايددم نه بىكه يلك يلك سويليه يم
انصاف اولدى بىو حضورينه وار بى سلطانك بىن همت وبركت
دولت وسعانت ايله مبلغ موعود مع الزيادة حاصل اولدى
ديوشكر ايددم مسرور اولوب والله بى بوقيددن خلاص ايلدك
زير آو صدمه فحن وفا ايددم ديودا ثما خاطر مكران ايدى ويوب
بعد دستنه كاذك قلم الوب اوج بىك التون ايله بر جاريه احسان
ايلدى بىك بندي ارباب مصلحتك كاذك بى المقعد امتناع
كوستدم پس ايرتى كسه نك كاذك بى الميوب ديوانه واردم و تم
معهود او زنده مقامد طوردم بى كود كده كود كاذك بى كوروم
ديوشارت ايلدى ياننه وار بى كسه نك كاذك بى المدم شديكيو
نذر بىك بىك بولدى ديديم نه غريب قضيه برنجه زماندن بىو سكا
مقتاد ايدند و كذا احسانى شدى قطع ايلك شانمه لا يقيدد مع هذا
خلق سكا مارجعت اتمكه مالوف اولوب مصلحتك بى سنك الكون
اندرمكه مقتاد اولدردو حالا انقطاعه باعث نه ايدى كه معلوم اولوب
اولما غله حقه كونا كون مغالرو بى بى نظر نرند قدك بىست
اولور همان سن ينه داب قديم او زنده ارباب حاجاتك كاذك بى التون

الوب تحصيل مال بحساب ايله ديدي دست كوم بىوستى او بوب
ينه طرزه مالوف او زنده خلقك عرض حالين الوب حضورينه عرض
اتمكه شروع ايددم رحمت الهى واصل اولوب بىكه بوجه او زنده
هركون مصلح نامى عرض ايدوب مال كثره به نائل اولدم ديدي
ذبحك وفاتى او جيو زاون جمادى الاخره سنك اون طغوزنده
جمعه كوفى ايدى سنى سكا بى تجاوز اتمشدى رحمة الله تعالى ابو اسحق
ابراهيم بن هلال بن ابراهيم بن هرون بن جعفر الحارثى الضياف
مزبور بلاغت وانشاده اهل عراقك ممتاز وافر ايدى اولان صابى و كافر
بىون ايك ميدان كتابت وترسله حازر رهينه امتياز اولغين خلقا
ووزراك ياننده مناصب عاليه به استخدام اولوب تعيين شات
بولشدر رؤساي عراقدن معدود اولوب مدح و ثنا سنده شعرا
ويلقا قصيده لر نظم ايلشدر در نقل و نوركه مزبور دين باطل و بى
عاطلند غايت متشدد اولغين سلطان غزالدوله اسلامه كللى
بايىنه هر نقد سعى ايدوب امثال وقراندن كسه نائل اولدو غنى
مراتب سنيه و مناصب جليله وعده ايلدى به اصلا مفيد اولوب
كفر و ضلالتد محروم و محذول قالدى مع هذا شهر رمضان كلدكه
مسلمانلر ايله بله صائم اولوب افطار ايلدى وقران عظيم الشان
انجيلوب اثار انشاسند اقتباس طريقه بعض ايت كرمه ايراد ايدرك
مزبور بغداد ده خليفه نك و غزالدوله بختيار بن بويه ديوانك
كاتب انشاسى اولوب او جيو زاون طغوزنده سنك اول عصر اصطفا
او زنده ديوان مسائل بغير ايلدك بى منصبه نائل اولدى بو اثاره
عصدا لدوله بن بويه به كوندو بىلن مکتوب ايلده كلام زهر ايلد
مزبور ككلبك خاطر بى بر مرده و آفرده اتمكه صابى نك عدوتى
مزبور ككلبك بىلند ممكن اولمشدى لاجرم غزالدوله بختيار طمعه نيز
خونخوار اولوب كردش باز كونه جرح كچ نهاد ايله زمام ملك ملك
بغداد و عصدا لدوله نك قبضه تصرفنه نهاده اولدقه صابى
مزبورى كرفتار قيد و بند كمران ايدوب بىو بى زنده پيلونه انداخته

و بایمان کوبال مذلت و هو انما تمک عزیت ایلدی خواستدن بعضی
شفاعتیله او چیونتمیش بر تارنخند جرمی عفوایدوب اطلاقه
فرمان ایلدی و امر ایلدی که احوال دولت دیلانی مشتمل بر کتاب تألیف
ایلیه اولدنی کتاب التاج اسمیله معنون اولان کتابی تابع دیالیه
سلک انشایه چکدی نقل اولنور که بواشاره صایبی نك احبابندن بر
مزبور نك زیارتنه وارد قن دستنده بر مقدار اجزا کور مشکه کهنی
تسید و تبیض و کیمفی طرح و اخراج ایدوب طو میوب تألیف و تخریر
مقید اولش بر سوال ایدوب ندر اصلی یزه عظیم مشغله کوزاد در
دید که صایبی به جوابنده نه اولسه کرک برالای باطل سوز لویان
حکایه لرد که تحریر و تطبیق ایله اوقات عزیزه می اصاعت ایدم
دیش بر بکلام ریکی عضد الدوله نك سمعنه ایر شد و کلزنده
مقدماد و زنده مضمرا اولان عداوت دینیه سقانه لوب مزبور
حقندن التفات و احسان سدا یلکین ضرورت و فاقه یه مبتلا
اولوب حزن و الم ایله اوقات بکریب شفت ایله عمرینی پایانه ایز کور
و نقل اولنور که مزبور نك نامنده بر سیاه غلامی و ایدی غلام مزبور
عاشق و معشوق اولق ایله حقندن بنجه اشعار رکیک و معانی نازک
دلنشین نظم ایشدی اول جمله دن درجایات که ثعالی کتاب
الغنائد ایراد ایشد ● بیت ●
قد قال یمن و هو اسود للذی ● بیامنه استعلی علو الجان ●
ما فخر و جملک بالیاض و کلیر ● ان قد اقدت بهام محاسن ●
ولوان تمفییه حاله زانه ● ولوان منه فی حاله شانی ●
مترجم کتاب ایدر که یا قوتک معجم الادبیاسند مسطور در که بر کون
صایبی عضد الدوله نك پیشگاهنده مقام خدمتد قائم اولمشد
و عضد الدوله نك یاشد اولان خدمه دن ترکستانلی بر لیرانین
و ایدی شمسک بر قوی عضد الدوله نك اوستنه ووشد که فلام
مزبور مانع و حائل اولوب کونته سبر اولوردی بواشاره عضد الدوله
صایبی خطاب ایدوب ابراهیم بر تان فظک واری مید که صایبی

صایبی بالبدیهه بوا یکی بیی انشاد ایلدی ● بیت ●
وقفت لتجبنی عن الشمس ● نفس اعز علی من نفسی ●
طلت تظللنی ومن عجب ● شمس تقیننی عن الشمس ●
برس عضد الدوله نظم مزبوری کوش ایلد که غایت حظ ایلدی
و بر مضمونه قییدر بوا یکی بیت که بعضی یزه صایبی نك اولق
اوزده روایت ایدر لکن صحیحی بود که ابن العمید کور ● بیت ●
قامت تظللنی من الشمس ● نفس اعز علی من نفسی ●
قامت تظللنی ومن عجب ● شمس تظللنی من الشمس ●
صایبی نك هلاکی بغدادده اوج یوز سکان دورت سنه سنه
صایبی نك نسبتند اختلاف اولوب متوشلخ ابن ادریس علیه السلام
او علی صایبی منسوبدر و بعضی حضرت ابراهیم علیه السلام
عصرندن اولان صایب بن ماری منسوبدر و دیدر و صایب
عرب یاشد شول کسه یه دیر لکه کذ و قوی دینندن خروج ایشد
اوله ابراهیم بن علی بن تمیم الحصری المعروف بالقیروانی
مزبور مشاهد شمرادن بر شاعر ماهر اولوب دیوان بلاغت عنوانی
بین الادب سازه و داورد و کتاب زهر الادب و ثمر الادب که اوج
جلده مسائل غریبه فی جامع بر قالیف لطیفه و کتاب المصون
فی سرائر الهوی الکتون مزبور کجمله مؤلفاتند و این شوق انوزج
نام کتابند مزبوری ذکر ایدوب ایدر که جوانان دیار قرانده
مزبور کجمله جمع اولوب فضل و ادبندن تحصیل عرفان ایدر
لاجرم اهل قروان میاشد شهرت و شان بولوب تألیف و تصنیف
اطرافه منتشر اولوب ازانة عنوانی جهار جهت عالمه یا ایلدی
و بوا یکی بیت مزبور کجمله اشعارند و ● بیت ●
انی احبک حباً لیس یبلغه ● فیه ولا یتقی و صنی الی صفة
اقصی نهایه علی فیه معرفتی ● بالبحر منی عن ادواک معرفته
مزبور و فانی دورت یوز اوج تا و نچندن در حصر ضم
مهماله و سکون صاد ایله بیع حصیرک یا خود عمل حصیرک

نسبتید قیروان قاف مفتوحه و سکون یاء و فتح را ایله مملکت
 افریقیه دن برمدینه درکه عقبه بن عامر رضی الله عنه حضرت
 بنا ایلمشده و افریقیه بن قیس بن صیق الحمیری نك اسمیه تسمیه
 اولمشده و قیروان مملکت مذکور می مزبور فتح ایدوب بادشاهی خیر نامنده
 برکسه ایدی قتل ایلمشده و اول دیارک اهلنه ما اکثر بریرکم
 دید و کی اجلدن بریر نمکله شهرت بولدی و بریر لغتده خشم ایله
 فریاد ایلمکدر قیروان قافله معناسنه زبان فارسیده اولان کاروان
 مغربدر نقل اولنورکه بر زمان ایله اول مکانه بر کاروان نزل
 ایدوب بعد موضعنه مدینه مزبوره بنا اولمغله قیروان اسمیه
 تسمیه اولندی و قیروان عسکر معناسنه دخی کلشد لکن ائمه فن
 لغندن ابن القطاع قروان فتح را ایله جند و جیش معناسنه
 و ضمیل قافله معناسنه دردیو بعضاردن نقل ایدو صدور
 پای تحت مملکت افریقیه ایدی حال تونس دیارینه تابعدو ابواسحق
 ابراهیم بن یوسف بن ابراهیم بن عبدالله بن باریس القایلی الحمیری
 ابن قرقول نمکله معروف اولان کتاب مطالع الانوار مؤلفیدرکه
 قاضی عیاضک مشارق الانواری مثالی اوزینه وضع ایلمشده
 مزبور افاضل عصرندن بر مرد کامل ایدی علماء اندلسدن بر جماعت
 مقارن و هم صحبت اولوب تحصیل و تکمیل فنون نافه ایلمشدر و لاند
 بلاد اندلسدن مریه نام بلده ده بشیوز ضحیفند اولوب بشیوز
 طقوز شوالنک التخی کونیدر که یوم الجمعه ایدی مدینه فارسه
 طایر علواشیان روانی غرم زهنگاه چنان ایلدی یوم وفاتده
 جامعده جمعه نمازینی ادا ایلدکن صکره وفاتی بقلشد قدر
 سرعت ایله اوج کره سوره اخلاص تلاوت ایدوب و اوج کره
 کلام شهادتی تذکار ایلدکره صکره و بعقب باشی سجده یه
 وضع ایلدکه غوص و دیای رحمت ایلدی و جمعه الله سبحانه قرقول
 ایکی قافک ضمیمه و میانشده راه مهمله نك سکونیه در قرینه فتح
 میم ایله اندلسده بر مدینه عظیمه درکه لب و یاده واقع اولمشده

قاسم بن مهمله ایله مغرب دیارنده سبته یه قریب بر شهرتد الامام
 الاجل الامام الاکمل ابو عبدالله احمد بن محمد بن حنبل الشیبانی المروزی
 امام مزبورک اصلی مروندد و آله سی حامله ایکن مروند حنبل
 بغداد کالدکه یوز التمش و ورت سنه سی بیع الاولنده امامی
 وجوده کتور مشدی و بروایتده مروده وجوده کلوب طفل ایکن
 بغداد کلش اوله و الحاصل امام مزبور مقتدا و محدثین و پیشوای
 اهل یقین و مجتهدین ایدی کتاب مسندی سلك تصنیف چکنه
 ایچنه درج ایلدو کی احادیث شریفه حد و شماردن بیروت
 اولوب اولمرتبه اخبار معجزه جمعی کسه یه میسر و مقتدا اولمشده
 نقل اولنورکه امامک صندوقه سنه سنه بیک کمره بیک حدیث
 شریف محفوظ ایدی امام شافعی حضرت تلینک خواص اصحاب سکینه
 داخل اولوب امام شافعی مصره ارحال ایدنجه یدک صحبت بر برکتدن
 اصلا منفک اولماشدی نقل اولنورکه امام مزبور خلق قرآن کریم
 و فرقان واجب التعظیمه دعوت اولوب اجابت اندو کی اجلدن
 اولوب تقدید اولند قدر کلام قدیمدن رجوع امتیوب اظهار تضرع
 انکله ایکی یوز یکرمی شهر رمضانک عشر اخیرنده ضرب و جمع ایله
 مزبور ضربه ایدوب شربت ناکو او دره ناهوای تحریم انددیلور
 نقد جفا و ازایه تصدی اندلرایسه تحمل ایدوب قول حقندن
 روکران اولوب تجلد کوسترودی و تکلیف اندکلی کلام باطلدن
 امتناع ایدوب یزد و نودو امام مزبور دن امثال فضلا و افضل
 علماردن بر جماعت اخذ و روایت ایلمشدر و از جمله محمد بن اسمیل
 البخاری و مسلم بن الحجاج النیسابوری که هربری اسمان فن حدیثک
 مهر انوری و زمره و اواک سرود و مهتریدد ایکی یوز فرق بر بیع
 الاولنک اولن ایکیسند صفحه جمعه ده دار السلام بغداد ده
 و راع عالم فانی و غم ساری جاودانی ایدوب باب حرب مقبره سندن
 دفن اولندی باب حرب ابو جعفری منصور اصحابندن حرب عبد
 الله منسوبدر نقل اولنورکه وفات ایلدکه جنازه لینده جان

سکر بیزیک کسه و نسادن التشریک نفر حاضر اولشردی خطیب
 بغدادی امام مزبورک مناقبتده مستقلاً بر کتاب تألیف ایستاد لکن تاریخ
 بغدادده ایراد ایلدی کی اخباردن بر مقدارینی بوجمله ایراد ایدره ^{مجلس}
 بری اسناد صحیح ایلله ابو عبد الرحمن عبد الله بن احمد بن سبویه دن
 روایت ایلر که قتیبه دن اشدنم دیر ایدر که لولا الشیخ مات الروع
ولولا احمد بن حنبل لاحد سوا یعنی اگر سفیان ثوری کی زاهد و متق
اولمیدی و رع معدوم اولور ایدی و اگر احمد بن حنبل کی شبهه لری
رفع و بدعت لری دفع ایدر بر امام کامل بولمسه ایدی دین مبینده
حقوق بدعت وضع ایدر لری و ابن قتیبه دن سزال اید و بی
که لضم احمد بن حنبل الی التابعین یعنی احمد بن حنبل ابوعینه ضم و
اولوب اول کروه بر شکوه دن عذاید سنز ایدر که لایل من بکار التا
یعنی بن ابی تابعینه ضم ایدوب هر بیلله برابر طوتم بلکه فرقه مزبورده
بکارندن عذاید دم دیدی وینه خطیب بغدادی محمد بن اسحق
خطیلدن نقل ایدر که پدرم دن اشدنم دیر ایدر که احمد بن حنبل
حجة بین الله و بین عبید فی رضنه و اسناد ایلله ابو بعلی الموصلی دن
روایت ایدر که علی بن المدائنی دیر ایدر که الله سبحانه و تعالی بوردین
مینی یکی کسه نك سبیلله عزیز قدریکه املرک ثالثی یوقدر بری
قبایل مرتدا اولدقلرنده ابو بکر الصدیق رضی الله عنه حضرت تدریر
و بری دخی خلق قرآن مسئله سند احمد بن حنبلده و اسناد ایلله
احمد بن ابراهیم الذورقی دن روایت ایدر مزبور دیر ایدر که هر کیم احمد
بن حنبل سو ایلله ذکر ایدر سه اول کسه بی سلامندن ضعیف بیلله سنر
و سفیان بن وکیع دن واسطه ایلله روایت ایدر مزبور دیر ایدر که امام
احمد بن یانتره محل امتحان و محاکم تجربه ایمانده هر کیمکه احمدی
تقیب ایدر سه لاحالة اول کسه فاسق و خبیث و منافق در وید
ایکی بنی بن اعین امام احمد بن حنبل حقتن نظم ایستدر بیت
اضحی بن حنبل محنته مأمونه ● و یحیی احمد یعرف المتسک ●
و اذاریت لاحمد مستقصا ● فاعلم بان ستوده مستهتک و نه

ایضا و سماعه که
 اول ابن عباس
 اول ابن عباس

وینه خطیب سناد ایلله و رکانیدن نقل ایدر مزبور امامک عسایری
 ایدی ایدر که احمد بن حنبلک وفاتی کوننده یهود و نصاری و
 مجوسدن یکر می بیک نفره قاید توفیق رهبر اولوب شرف اسلام ایلله
 مشرف اولدیلرینه و رکانی ایدر که احمد بن حنبل وفاتی ایلدی
 کونده اصناف بنی آدمدن دورت طائفه نوحه و فریار ایلدیلر
 بریسی مسلمان و بریسی نصاری و بریسی یهود و بریسی مجوس ایدر تاج
 الذین سبکی طبقاتنده روایت ایدر که احمد بن حنبل حضرت تدریر
 ضرب اولدقدن و قنم بدن مبارک کلرینه بر تازیانه اوردیلر اسم الله
 دیدی ایکنجیسنده لاحول و لا قوة الا بالله دیوب ان جیندن القرآن
 کلام الله غیر مخلوق یوروب دورد بخندن قل ان یصینا الاما کتب
 الله لنا آیت کریمه سنی تلاوت یور و یلر تا کیم یکر می طقوز تازیانه
 ضربی ایلله جسد مبارک کلرینی نیکون ایلدیلر حکایت اولنور که و
 اشاء ضربه ازار لرینک بندی جو فیلوب محل ستور لری کشف
 اولمخه قریب اولدقدن دیده مبارک کلرینی طرف آسمانه باز ایدر
 لب جنبان تضرع و نیاز اولدیلر همان ساعت شلوار لری یوقارو
 چکیلوب اولکی محندن ثابت و برقرار اولدی ابو العباس احمد بن
 شریح الفقیه الشافعی ابواسحق شیرازی طبقاتندن مزبور ی ذکر
 ایدر که احمد بن شریح ائمه شافعیه بکارندن اولوب بازا شهب
 لقیبله معروف ایدی قضاء شیراز مرتبه سنی احرار ایدوب اجراء احکام
 شریعه ایلله ممتاز و سرافراز اولدی مزبور جمله اصحاب شافعی و فقه
 ترجیح و تفضیل اولوب فخر بن تألیفاتی دورت یوزنه بالغ اولمشکه
 امام شافعی مذهبنک نصرت و تأییدنه قیام ایدوب خلافتده
 اولان مذاهبنک رتبه اقدام تام کوستم شدی مزبور فقهی و القام
 انما طی دن اخذ ایدوب مزبور دنده پیشمار کسه اخذ اتمکین اکثران
 امام شافعی حضرت تدریرک مذهبی مزبور دن منتشر اولدی و مزبورک
 مجتهدن داود ظاهری ایلله میانلرنده حقوق مباحثه و مناظره کچشد
 حق عصرن مزبورده دیر ایدر که حق بطلان و تعالی عمر بن العزیز

دورت ملائکه
 نوحه ایدر تدریر

وأسماه سند بعث ایلدی تا کیم سنتی اظهار ایدوب بدعتی
افا ایلدی و یکی یوزحدودنه امام شافعی حضرت تری بی بعث ایلدی
تا کیم سنت سولی اظهار بدعت و فضولی ناپایدار ایلدی و آوجیوز
اخرند سنک وجود کله بزه محنت قلدی تا که حاجی سنت و ماحی
بدعت اولدک و بونجه علم و فضیلت ایلد شعر سولیکه رغبت ایلد
با کینه اشعار لری وارد و آوجیوز التی جمادی الاولی سنک یکر
بشنم دوشنبه کوفی مدینه السلام بغداد ده غم و صله دار
السلام ایللیوب محله الکمرخ قوند سقیقه الغالب نام محکک جا
غریب سندن کند و حجر سندن دفن اولندی سنین عمری الی ایدی
بالغ اولمشدی تابع الدین السبکی مطوعی دن نقل ایدر که ابن شریح
صدور کیر و شافعی صغیر و یکانه افاق ایدی تقریر و تحریر ده
بر مرتبه فایق اولمشدی که امثال و اقراق حین بحث و جدله غیانه
لاحق اولمز ایدی ابتدا باب مناظره فی کشاره ایدوب خلقه طریق
تعلیم و افاده فی بان ایدن ابن شریح ایدی توحی دیدیکه ابن شریح
بعض اصحابندن دوایت ایدر که کونلردن برکون ابن شریح بزه دیدیک
ظن ایدر که وفاتم قریب اوله وجه استدلالندن سوال ایلد کون
دیدیکه بویکیه واقعه ده شویله کورد مکه روز قیامت اولش
و خلا بق صحرای مشرقه جمع اولش و بر مناری ندا ایدر که انبیا
و مرسلین نه ایلد اجابت ایلد یکر بن دخی دید مکه ایمان و تصدیق
ایلد اجابت ایلد ینه دیدیکه سن اقوال کزدن سوال اولمز بیکه
اعمال کزدن سوال اولمز جوابندن دید مکه شوکه بکارد و اندن
اجتباب ایلدک اما صغیری الله سبحانه و تعالی لک عفو و رحمت
فی حسابنه حواله ایلدک بئر ابن شریح دیدک که بو واقعه ده عزت
موت قرب و فاکتری اقتضا ایدر نسته یوقد ایدر که یا سز خوجیل
و علائق قول کریمنی اشد یکر فی که سیور و اقرب للناس حسایهم و
واقعدن اون سکر کون مرو را ندکه مزبور مرحوم و مغفور اولدی
رحم الله تعالی و ابن شریح مختصر فی حقه سولدی کی ایاتندن

ظن اونور که محتصک ظهیر بنه تحریر اولمش اوله ● بیت
لضیق فوادی منذ عشرین حجة ● وصیقل ذهنی والفرج حسنی
عزیز علی مثل اعارة مثله ● لما فیه من علم لطف و من نظم
جموع الاصناف المعلوم بابها ● فاخلف بها ان لا یفار قدی
واحمد بن شریح صلاح ایلد مشهور بر کتب ایدی ابو القباس احمد
المعروف بابن القاص الطبری الفقیه الشافعی مزبور طبرستانه
عصرینک امامی بر عالم مشهور و فاضل کرامی ایدی علم فقهر فی کرم
سبقت ایدن ابن شریح لدن اخذ اتمشدی و کتب کثیره تألیف ایدر
سبط تحریر چکشد از جمله کتاب التلخیص و کتاب ادب القاضي و کتاب
المواقیت و کتاب المفتاح و کتاب تلخیص ابو عبد الله الحسین و شیخ ابو علی
شیخی شرح اتمشورد و اول بر کتاب صغیر در که امام نهایی سنک
موضع کثیره سندن و غزالی بعض تصانیفنده ذکر ایدوب کلامی
نقل اتمشورد کتاب مزبور کرجه حجه اندکد لکن منافی بسیار و
کذلک جمیع مؤلفاتی صغیر المقدار و لوب فواید پیشاری جامع و
اکثر و قائده خلقه و عظم و نفیحت ایدوب ترغیب و ترهیب بایند
صرف همت ایددی بعض اسفاننده طر سوسه کدار اندکه و عظم
و تدکیر ایچون بر مجلس عقد ایلد یلوا اشاء و عظمه باری تعالی نک جلا
و عظمت و علو شاننی و هیبتی ذکر ایدر کن کند و سینه رفعت و خشیت
عارض اولوب غلبات خوف مستولی اولغله یهوش اولوب منشیا
علیه یرد و شدی و طایر علوی اشیان روانی پرواز ایدوب و
زهیگاه جنانه اوجدی بو واقعه اوجیوز او تویزش تار یخنده
و قوع بولدی نقل روایات قصص و اخبار و حکایت بقول و ثناده
اندکی اجلدن قاصر نمکله شان و اشتهار بولمشدی طبرستان
کیلانک جانب شرقی سندن بر ملکندرا اشجار و میشه زاری بر تله
بسیار در که تبرا ایلد کسوب یول اجد قجه بر وجهه عسکرک اندن
عبوری میشد کلد و فلهمذا ملک طبرستان ایلد موسوم اتمشد
ملک لسان فارسیده با تله یرد که عربین فارس و فلورستان

ناحیه مناسنه در که مجموعی ناحیه طبر و یکدیگر ابو جعفر احمد
بن محمد بن سلامه بن عبد الملك الاذری الطحاوی الفقیه الحنفی
مزبور مصره فقها حنفیه نك رئیس ومقتدای ایدی نقل و توفیر
مزبور و ایل تحصیلنده فقیه شافعی المذهب اولوب کبار ائمه
شافعیه دن مزنی در تکلمه معروفه انان امامدن تلمذ و تعلم ایدر که
بر کون مزنی افتاء در سده اساتذة طلبه لری حقندن دیه کلد کلاهی
اوزده والله ما جاء منک شی دیدی یعنی سنک حنکه اولان سوری
جهد برضایع و لا طایل اولوب اصلا سندن بر سنه حاصل اولور
پس ابو جعفر یوسوز دن غایت متأثر و دلگیر اولوب مزنی نك در سفا
ترك ایلدی و ابو جعفر بن عمران حنفی نام بزرگوار ک در سنه حاضر
اولوب تحصیل علم و کماله اشتغال ایلدی پس تکمیل ایلدکن صکر کتاب
مختصری تألیف ایلد که مزنی به الله تعالی رحمت یلسون اگر چه
حال حیانه اولسیک شمدی نکات بین ایدردی دیدی ابو علی
الحلی کتاب الارشادنده مزنی ترجمه سندن ایدر که ابو جعفر طحاوی
مزنی نك خواهر زاده سید محمد بن احمد الشریطی دیر که طحاوی سؤال
ایدوب بخون خالکه مخالفت ایدوب ابو حنیفه مذهبی اختیار ایلد
دیدم جواننده ایتد که هر بار خالی کور می مکه کتب ابو حنیفه
مداومت ایدوب نظر ایدردی پس بر اجلدن ابو حنیفه جانبینه
میل ایدوب مذهبه اشتغال ایلدم و لماصل ابو جعفر طحاوی فرید
کثیره بی جامع و حاوی کتب لطیفه رشته تألیفه چکند رانجه
کتاب احکام القرآن و اختلاف العلماء و معانی الآثار و الشریط و تاریخ
کبیر و غیر ذلک و لادنی یکی یوز او توفیر سکن تاریخنده در و آو حیو
بکرمی بنذی القعه سی غمره سندن مصره وفات ایدوب قراقه ده
دفن اولندی مزاری حال مصره مشهور در و طحاوی مزبور ک
پدری کیونذ التشر دورت سنه سندن وفات ایلدی طحاوی ضحیه
منسوبد که صغیر مصره برقریرد ابو حامد بن ابی طاهر بن محمد بن
بن احمد الاسفرائینی الفقیه الشافعی مزبور توفیق الهی ایلد بهر باب

باب فضل نامتاه اولوب عصرنده دار السلام بغدادده زیاست
علیه مزبور منتهی اولشدی مجلس در سنه او حیو زدن زیاده فقیه
جمع اولوب هر بری مشکلاتنی عرض ایلد که شفاء صدور ایراث ایدر
ایله شبهه لری فی حل ایدردی فن جلیل فقه شریعی الحسن بن النضر یازدن
و ابو القاسم الدار کون اخذ ایلشدی خطیب بغدادی تاریخنده
ایدر که ابو حامد عبد الله بن عدی و ابوبکر الاسماعیلی مثال کلین
احادیث کثیره روایت ایلوب نقل جدیدنه ثقه و امین ایدی و مزبور
نجه دفعه شرف ملاقاتیله مشرف اولوب در سلیمه حاضر اولدم
و بر کسه استماع ایلد که طلبه فقه شریفدن یدی یوز نفر کسه
مزبور ک در سنه حاضر اولور لری ایدی و خلق دیر ایدر که اگر امام شافعی
حضره لری مزبوری کوره لری ایدی غایت حفظ ایدوب مسرور اولور لری
ایدری شیخ ابو اسحق طبقاتندن نقل ایدر که علماء حنفیه دن ابو الحسن
قدوری صاحب الترجمة ابو حامد زیاده تعظیم و توقیر ایدوب علماء
عصری اوزرینه ترجیح و تقدیم ایدردی و ابو القاسم علی بن الحسن
الوزیری کا نقل ایلد که قدوری دن اشددم دیر ایدر که ابو حامد
بنم یانم امام شافعی دن افقه و انظردن ابو القاسم دیدم که
قدوری بر کلامی ابو حامد بنم یانم امام شافعی دن زیاده اعتقاد
اولدو غنندن ناشیدد و کندوسی حنفی اولغله شافعی اوزرینه
نقصیه مبنی بر بو کلام التفاته شایسته دکلدن زیرا ابو حامد
وانک طبقه سندن اولانلر ک رتبه سی امام شافعی نك رتبه سندن
نجه مرحله دوردر روایت اولور که بعضی فقها مجلس مناظره ده ابو
حامدی کلام تألیسته ایلد و نجین ایدوب بقده نصف اللیله خضیه
ابو حامد کلوب اعتذار ایلد که مزبور ابو حامد بو ایاتی انشاد ایلد کیت
جفاء جری جهرا لری الناس و انبسط و عذرا لری ترا فاکد مافرط
ومن ظن ان یحو جلی جفائه خفی اعتذاره و فی اعظم الفاظ
و لادنی او حیو ز قرق دورت تاریخندن در خطیب بغدادی نقل
اوزده القش و ورده بغداده کلوب یتش تاریخندن اخر عمرینه

درس و تعلیم فقهه اشتغال ایلدی و دورتیوزالتی شواتک
اون طقوزنده انتقال ایلدی و حمد الله سبحانه و تعالی ابو بکر ابن احمد
بن الحسن بن علی بن عبد الله بن موسی البیهقی الحسرو و جردی الفقیه
الشافعی مزبور فنون متونعه ده و حیدر و دان و یکانه عهدی
اولان علماء بکار دند فن حدیث شریفه اگرچه حاکم ابو عبد الله
اصحابندن ایدی کن سائر علومده مزبورک اوستنه تفوق و جفاف
وار ایدی فن فقه شریفی ابو الفتح ناصر الدین محمد العمری المروزی
اخذ ایلدی مزبورک فن حدیثه اشتغالی سائر علومده اشتغالندن
زیاده اولغله حدیثه انتساب ایله اشتهاری سائر علومده انصاف
سترا ایلدی و طلب حدیث شریفه تشریف ساق اهتمام ایدوب عراق
دین و حجاز بلادنه رحلت ایلدی و خراسانده و سائر وارد و غنی دانه
علماء عصر و مشایخ بکار دن اخذ حدیث ایدوب بعده نایفه شریح
ایلوب کتب کثیره تألیف ایلدی حتی نقل اولور که تصانیفی بک جلد
بائع اویشد و نصوص امام شافعی بی اون جلدده ابتدا مزبور
جمع ایلدی و مصنفات مشهوره سند کتاب سنن کبیر و کتاب سنن
صغیر و کتاب لایل النبوة و السنن و الآثار و شعب الایمان و مناقب
الامام الشافعی و مناقب احمد بن حنبل و در و حطام فائیه دینار
شیء قلیل و قدر بسیار ایله قناعت و انکشاف ایش ایدی امام الحرمین
مزبورک حقیق دیر ایدیکه مذهب شافعی ده هیچ برکسه یوقد که
اوستندن امام شافعی نیک منی اولیه الا احمد بیهقی که اندک شافعی
اوزره منتهی وارد و انتشار علم همچون نیسابوره طلب اولمقدن
دعوتلرینه اجابت ایدوب نیسابوره نقل ایلدی اعیان علمادن
بیشمار کسه مزبور دن استماع احادیث نبویه ایشلر و ولادتی
و جیور سکان و دورت شعبانندن اولوب انتقالی دورتیوز
الی سکر جازی الاولی سنک اوتنده در جنازه سی بیهقه نقل
اوتمشد بیهقی نواحی نیسابوره قراء مجتمعه دوکه اندک نیسابور
یکرمی فرسند خسرو جرد اولقریه لک بریسیدر ابو عبد الله احمد

احمد بن علی بن شعیب بن علی بن سنان بن بحر النسانی مزبور فن جلیل
حدیثک امام عصری و هام دهری اولدن صاحب سنن امام نایفه
مقدمه ساکن اولغین تصانیفی بلد مزبوره دن منتشر اولمشدی
و مزبور دن بیشمار کسه اخذ احادیث نبویه ایدوب هر بری فن مزبور
شیخ الاقدم اولمشد محمد بن اسحق اصفهانی ایدر که شیخای مزبور دن
کوش ایلدم روایت ایدر لرایدیکه امام نسائی اخر عمرنده مصر دن
مفارقت ایدوب دمشق غریمت ایلشدی پس دمشق و اصل
اولقدقه اهل الیسی مزبور دن معاویه بی و فضائل مآثر بی سوال
ایلدر لایماده جوابندن معاویه صحبت پر برکت رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم سبیلله روز حشرده کربانی تخلصه راضی دیکد
سائر اصحاب کرام اوزره تفضیل اولمق آرزو سندن اولمیدیکه و بر
روایتن حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم مزبورک حقیقده
لا اشبع الله بطنک یور و قارندن ماعداد و فضیلتی بلیم دیو جواب
و بری پس اهل شام امامدن بوکلانی کوش ایلد کلرند مسجد دن
اخراج ایدوب آیاقلری ایله چکند یار بعد مجروح رمله به
کتور یلوب انده وفات ایلدی حافظ دارقطنی روایت ایدر که
نسائی دمشقده بو محنته مبتلا اولقدقه بی مکه به کوفورک
دیدن پس کعبه مکرمه به نقل اولمقدقه وفات ایلوب صفا ایلد
مروه میاننده مدفوندر حمد الله سبحانه و تعالی او جیور ایش شایسته
واقع اولدی اسد الله الغائب علی بن ابی طالب و اهل بیت فضیلند
خصایص نام بر کتاب و الانصاب تألیف ایلدی کتاب مزبورک
اکثر روایتی احمد بن حنبل حضرت یزید بن نسائی دن سوال ایدوب
صحابه کزین رضوان الله تعالی علیه جمیع فضایلند و نجوم
بر کتاب تألیف ایلدک دید کلرند جواب ویدوب دمشق
داخل اولمقدقه اکثر اهل دمشق علی بن ابی طالب حضرت یزید
اخراف اوزره بولدم پس بو کتابی تصنیف ایلد شاید حق سبحانه
و تعالی بو کتاب سبیلله انلره هدایت ایدوب ذاهب اولمقد

منزلتدن رجوع و انابت اید و امام مزبور بکون صائم اولوب بر
کون افطار ایددی و کثرت جماعله موصوف ایدی ابن عساکر
ایدکه نسائی نک دورت مکه سی واری ایدی هر بر یله نوبت ایدنه
صحت ایددی و یونلردن ماعدلجه جادیه لری واری ایدی و کف
کتاب ایدرکه دمشقده نسائی نک خطی ایله کوردن قانیخ و لا دمر
نساده ایکی یوزاون دورت قاریخنده واقع اولدی دیو بیان ایلش
نشافتح نون و همزه ایله خراسانده برمدینه درکه اعیانندن نجه
کسه لریک مولد و منشاید ابوالحسین احمد بن محمد بن جعفر بن
حمدان الفقیه الحنفی المعروف بالقدری مزبور مباحثه و مناظره
علوم و مذاکره و مدارسه منطوق و مفهومیده بی نظیر و حسن
تقریر صاحبی و لغتین ممالک عراقده رتبه جلیله ریاست خفیه
اخر از ایلشدی احادیث شریفه بی شایخ کاردن استماع ایلشدی
حتی خطیب بغدادی مزبور ک اسمی سلسله مشایخه ادخال ایددی
مزبور دن حدیث روایت ایدد آئمه شافعیه دن سابق الذکر
ابو حامد اسفرانی ایلله مباحثات و مناظرات کثیره سی سبقت ایلشدی
و ابو حامد کتندن اولان حسن شهادتی مقدمه مزبور ک توجه
سبقت ایلشدی و لا دنی قانیخ و لا دنی او جیوز التمش ایکنی سالتنه
اولوب دورت یوز یکر می سکن رجینک ایلشدن یکشنبه کونی دار
السلام بغدادده و دواع عام بی بنیاد ایدوب عانم روضه جنان
اولدی یوم انتقالتنه دربابی خلف و نکله معروف اولان محلده
کند و متراکنه دفن اونوب بعده محل مذکور شایع منصوبه دره
اولان مقابر نقل اولندی و فقهاء خفیه دن ابو بکر خوارزمی حوز
دفن اولندی رحمه الله سبحانه قدری ضم قاف و ال مهمل ایدرکه
معناسته اولان قدر ک جمعک نسبتی مدسمانی کتاب انسانده
مزبور ک قدره نسبت اولمشک بکاسبی ظاهر اولندی دیو بیان
ایلر لکن کتوی کتابندن بعضاردن نقل ایدرکه قدره بغداد اولمیشنه
برقریر نک اسمید و قدری قریه مزبوره یه مشهور حال ایلدینه

بینندن موجود و متداول اولان مختصر ک قدری و نکله معروف
مزبور ک جمله مولفاتند و صاحب الهدایه مختصر مزبور ک بدایه نام
کتابنه اصل و اساس قلوب کتاب مزبور ی مختصر مذکور ایلله جامع الصغیر
حسامی دن جمع و اقتباس ایلشدی ابوالحسن قدری علم فقهی ابو
عبدالله محمد بن یحیی الجرجانی دن اخذ ایدوب ابوعبدالله ایلله صاحب
احکام القرآن احمد بن علی الخصاص رازی دن اخذ ایدوب جصاص
ابوالحسن کرخی دن کرخی ابوسعید بر عی دن ابوسعید موسی بن نصر
رازدن موسی ده امام محمد دن انکروخی امام اعظم حضرت تلمذدن
اخذ ایلشدی در فضاهدن کمال فضل ایلله موصوف اولوب قطع و نکله
معروف اولان ابونصر احمد بن محمد بن محمد و عبد الواحد بن علی بن
جهان علم فقهی ابوالحسن القدری دن اخذ ایلشدر مزبور ک کند
عصرنده مرجع ابناء دهر اولوب مملکت عراقده رئیس خفیه اولغله
قدر و منزلتی رفیع و دستگاه رتبه و جاه غایتله وسیع ایدی اغلب
اوقاتی تلاوت قرآن کریمه مصروف ایدی مختصر کرخیه بر لطیف شرح
تحریر ایلشدر و خفیه ایلله شافعیه میاننده اولان اختلافاتی
جمع ایدوب یدی جلده تجرید نامنده بر کتاب تألیف ایلشدر
و امام اعظم ایلله اصحابی بینندن واقع اولان مسائل خلافتیه
تقریب نامندن ایکی نسخه تألیف ایلشدی بری سایل غیر مدلل و
دعای غیر معالیه بی منظوری بری وخی مسائل مع الدلائل متضمن
و محتوید و کتاب مختصری فرزند نجیدی محمد ایچون جمع و تدبیر
ایلشدی و لدمزور ریعان شباب و عهد جوانیده ترک عالم قانی
ایدوب دار بقایه شایب ایلدی رحمه الله تعالی ابواسحق احمد بن
محمد بن ابراهیم الثعلبی النیسابوری المفسر المشهور امام مزبور
قن تفسیرده عصرینک فریدی و دهرینک و حیدی ایدی نکم
سائق سیر اوزره قلیق اولان تفسیر کبیری بومد علیه اول
دیلدر و عرائس اسمیه موسوم کتاب قصص انبیاء علیهم الصلوات
و السلام دخی مزبور ک جمله مولفات بدیع النظامند و امام

سمانی مزبور ثعلبی دخی ویر و ثعلبی مزبور لقبی اولوب نسبتی
 دکلدد و یو تحقیق یار ابو القاسم القشیری جناب دبا الغزنی جل
 شأنه رؤیاده مشاهده ایدم و کما خطاب ایدم وی وینده کاخقا
 ایدم اثنا مخاطبه ده اشته رجل صالح کلدی دیو یوردی و نوب
 نظر ایدم و کده ناگاه احمد ثعلبی بی کوردم قرشودن کلور دیورق
 و حکایت ایدم عبد الغافر بن اسماعیل تاریخ نیسا بورده ثعلبی بی
 ذکر ایدوب ایدم که مزبور صحیح النقل و موثق به کسه ایدی بلام
 بن خرمیه و امام ابو بکر بن مهران المقریون روایت حدیث ایدم
 شیوخ و اسانده سی غایتله بسیار و وفاتی تاریخ هجرتک و وقت یوز
 بکرمی یدبخشی سانه در وجه الله سبحانه نیسا بور اعظم مدین خراسان
 بر مدینه در وجه تشبیه سنی بوکونه روایت ایدم که ملوک فرست
 سامانیانک طغوز نجیسی اولان شایور ذوالاکفان و قنایکم اولمکه
 واصل اولدی غایت استخوان ایدوب بو محله بر شهرنا اولمق مناسبت
 دیدی و موضع مزبور نیسان اولمکه امر ایدم که قاشلری قطع ایدم
 برینه بر مدینه بنا ایدم لریو مناسبتله بلده مزبوره نیک اسمنی نیسا بور
 وضع ایدم یلریز زبان فارسیده فی قاش مناسنه در پس سایوره
 اضافت ایدوب نیسا بور دیدیلر ثمالی لطایف المعارف نام کابنده
 ایدم که هر بلده که ساور اسمیه سنی اوله البته نقضنده جلیله
 و نفیسه در بلاد فارسدن ساور و اهواز دن جندی بابور هند
 فرسا بور کجی کن هیچ بریسی لطافت و بی بدلتکه قیره خراسان غره
 مملکت ایران اولان نیسا بور کجی اوله فرامون خلیفه یوزدیکه
 کزیده بلاد شام دمشق و کنیده مالک دوم بلده قسطنطنیه
 و قنار دیار جزیره رقه در وراج مداین عراق دارالسلام بغداد
 و فایق قلم خراسان نیسا بور و بهترین بلاد ماوراء النهر بلده
 سمرقند در عمر بن الیث نیسا بور حقیقه ایدم ایدم که بر شهر که
 علف و یکاهی دیباس و طبرانی نقل و جند و حجر و مدنی پیرو نه
 اوله تملک و تسخیری بایند هر نقد سنی مو فو و بزل مقدونی سانه

یاد ایدم که مشهور
 اولان نیسا بور

فرامون خلیفه و شاد
 مقدون اولان
 تعبیر اولی

اولمکه لایق و سزاوار در نقلدن مرادی شول تو بر اقدیم طبع مختوم
 کجی تا اول و لنور خاک مزبور نیسا بورده زوزن نام محلدن استخراج
 اولوب بجه بلده ملوک و اشرافه اتخاف ایدم لری محمد بن زکی یازیکه
 حذاق طبیانک ممانید بعد الطعام ثاوی بایند بر کتاب تألیف
 ایدوب منافع و خواصی بیان ایلشد ابو عبد الله احمد بن ابی دوا الله
 القاضی ابو عبد الله المزنیانی المرشد فی اخبار المتکلمین نام کابنده
 صاحب الترجمة بی ایراد ایدوب ایدم که مزبورک اصل قسری قریه
 بر قریه دند و بدری تجارت طریق ایله طرف شامه سفر ایدم که
 اوغلی بود وادی بله کو تور مشدی پس حدیث سن و سانه
 تحصیل علم و کمال ایدم و فن فقه و کلامه سعی بلوغ ایدوب
 واصل اوج اشتهار اولدی و کبار معتزله دن و اصل بن عطانک
 اصحابندن هیاچ بن العلم السلی به مصاحب و مقارن اولمکه
 طریق اعتزاله سالک اولشدی و مزبور غایتله فصیح الکلام ایدی حقی
 ابو الویسا ایدم ایدم که اعیان و بکار زمره سندن ابن ابی وادون
 انطق و افصح بر کسه کوردم استحقاق موصلی نقل ایدم که ابن ابی واد
 کوش ایدم دیر ایدم که وزیر محمد بن زیار مجلسدن حاضر ایدم بن خلفیه
 عرض مرام ایدوب کلدن اجتناب ایدم تا که تحصیل مقاصد و عرض
 مرادم خلفا ایله مکالمه نه یوزدن اولوب و حین دخول و خروج
 کلامه ارایه نوجمله رعایت اولم و غنی فهم ایدوب بنم و اویه
 سلوک اتمیه و ابن ابی واده کلیمه خلفا حضورنده کسه بد اکتلاه
 جسادت ایلوب مارامکه طرفلرندن برشی سوال اولم و بجه کفاره
 مباردت ایدم مزوری پس ابتدا خلفا حضورنده فتح کلام ایلک
 ابن ابی وادون ظهور و صدور ایدم مزبورک کلامند و که
 دیر ایدی اوج عدد طایفه به توقیر و احترام و تعظیم و اکرام اولم
 قدری بلنک لازمده بری علما و فضیلت پیشه و بری حکام عدالت
 اندیشه و بری احباب صداقت مایه و زیر اعمال و کرامی تخفیف ایدم
 کسه کزود و بنی هلاک اتمش اولور و حکام لازم الاحرامی تحقیق ایدم

ایچ ضاوه و توقیر و اکرام
 و جبه لازم و ایدم

دنیا سنی هلاک ایلش اولوب اصحاب و عیالینه اهانت ایدن کسه و
مروتی هلاک ایلر ابراهیم بن الحسن نقل ایدوب ایدر که مأمون خلیفه
مجلسدن ایدر لیله عقبه ده انصار سعادت شعور دن مباحثه ایلر
ذکر اولوب تعینلر نه اختلاف اولندی و اول اثناده ابن ابی داود
مجلسه کلدی و مباحثه انصاری اسامی و القاب و کنی و انساب ایلر
بر بر تعداد ایلدی پس مأمون استحضار کلان ایتدی که چنجه ناس
مجالس و محافلده صحبت و الفت ایدر لاری احمد بن ابی داود مانند
بر فاضل دانشمند ایلر اتمک کر کد مزبور دخی ایتدی که مرد فاضل
چنجه بر خلیفه یه مقارن اولوق استر باری امیر المؤمنین کی خلیفه
بی معاد لک مجلسنه کیره که اول عالمک سوزی فهمرا و نه و سوزلر
سوزده خلیفه اندر اعلم اوله و مزبور کلا مندر کمال کلر
شول کسه که دوستی ارفع مراتب و اعلا در جاته اصعار ایلر
کرگسه اول دوستی فرومایه و باسبان اولسون و دوشمنک سرخی
تاج دار ایدوب انداخته هلاک اتمیه کرگسه اول دوشمن تاجدار
و سرافراز اولسون ابراهیم حکایت ایدر که افشین ابودلف عجلانک
فصاحت و بلاغت و شجاعت و سخاوتنه حسد اتمکین مزبور طریقه
خلفه بولغه هر بار دام مکر و قیور قور ایدر تا کیم فرصت بولوب
مزبوری بر خیانت ایلر متهم ایدوب اخذ ایلدی و حضورینه
کتور و بقتل اتمکچون جلاد حاضر ایلدی پس بو خبر وحشت
اثر ابن ابی داود سمعنه و اصل اولدقدن فی الحال یاشنده حاضر بولر
شهر دایله سوار اولوب افشینک حضورینه واردی که جلاد خلعت
عرضه تلف اتمکچون ابودلفک کسه سنه کجوب حاضر و آماده اولش
پس مزبور ایتدی که ای افشین اولکه بن خلیفه نک رسولی ایم امیر
المؤمنینک فرمائی بودر که ابودلفک وجودینه ذره قدر کزند
ایر شدد میروب قید بند ایلر حضوره هایونلرینه ارسال ایدر سین
و یاندر اولان شهوده دونوب دیدیکه سز دخی شاهد اولک که
ابودلف کمال صحت و عافیتده ایکن امیر المؤمنینک فرمانی افشین

افشین تبلیغ ایلدم انلر دخی بی بو خصوصه شاهد لرد دیدیلر
پس افشین بو حال کورد که ابودلفک قتلنه جرات ایدر بدو آن
ایر اورد همان اول ساعت معتمد خلیفه نک حضورینه مساعت
کوسه زوب پایله سریر خلافته عرض ایلدی که ای امیر المؤمنین سز
بر رسالت تبلیغ ایلر که سزانی بکا امر اتمد کز ایدی مع هذا اندر خیر
زاد راه اخراج اوله چق بر عمل خیر متصور دکلر امیدوارم که فوز
و وصول مقام علین و روضه خلد برینه سبب اولوب نائل اجر خلد
اولمکزه باعث اوله دیوب ماجرای و قوی اوزره تفصیل ایلر که
معتمد مزبورک را بنی استحضار ایدوب ملتسبی قبوله قورن ایلدی
و ابودلفی کتور و ب از او ایلدی حکایت اولور که بر دفعه معتمد
خلیفه محمد بن اشعم بر مکی به غضب ایدوب مراد ایلدی که مزبوری قتل
ایده پس ابن ابی داود مجلسده حاضر اولغین کوردیکم رجا و نیاز
طریقیه مزبوری شفاعت ایدوب تخلصه امکان یوق پس اخر طریقه
سالك اولوب معتمد ایتدی که مزبوری قتل اتمکدن صکره اموالی
نه طریقیه حوزة تصرفه کتور سز معتمد قاضی دن بوکلاخی کوش
ایلد که غضبه کلوب بنم ایلر اتمک مالی ادا سنه کیم مانع اولوشی سنی
اخذ ایلر که حایل و دفع اوله بله دیدر که قاضی الله عظیم الشان
بو امره راضی اولور و رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بوندن
بیزلدر و امیر المؤمنینک عدل و انصافی بوی رو کور فرزند
مزبوری قتل ایلر کدن صکره مادامکه خیانتنه اقامت اتمیه سز
املاک و اموالی وارثلرینه انتقال ایدر مع هذا حیاتنده ماده
جرمی اثبات ایلر که اساندر دیدی پس معتمد امر ایلدی که محمد مزبور
حبس ایدوب احوالی تقیتش ایدر لر بجن مزبورک بر مقلد مالی
اخذ اولمقله اکتفا اولوب کرباب هلاکدن خلاص ایلدی حیاط
حکایت ایدر که معتمد خلیفه جزیره فرات هالیسندن بر شخصه
غضب ایدوب قتلنه فرمان ایلدی قاضی ابن ابی داود بوجای
یا امیر المؤمنین بوی کاهک امر نه تأتی ایدوب برا و غور دن متغنا

غضب آنده هلاک اولسنی واکور منک زیرانی نگاه اولدوغی
مقرر اولدوقده یشمانی وندامت فائز ویرمز پس خلیفه معتصم
اتش غضبی آب نصیحت ایله تسکین اولدی ابن ابی داود دن نقل
اولدور که اول اشارة بکار مرتبه بول تقاضا ایلدی که امساکه
تاب و توانم قالیوب سلوب الاقتدار اولدم و بیلور ایدم که اگر دفع
عارضه لاجون مجلسدن قالقوب طشره کتسم لاحاله بیچاره نك
دی اراقت اولتوب لاجرم اسبابی اله جمع ایدوب و ایجنه قبول
ایلدیم بقره مجلسدن قالقد و غمه معتصم جامه ملک تر اولد
کورد که یا ابا عبدالله النکده و ارکبی دینکی یا امیر المؤمنین
بر غریب حالت اولدی دیو حقیقت حالی غرق عرق حجاب اوله رق
خاکباینه عرض ایلدم معتصم خندان اولوب تحسین و افرین ایلدی
و بر خلعت فاخره ایله یوز بیک دهم احسان ایلدی و ابتدایه
مزبورک مأمون خلیفه یه انتساب و اتصالی کندوی و جماله
حکایت ایدم که مبادی حاکمه اکثر یا قاضی محیی بن اکتمک
مجلسنه حاضر اولوردم بر کونینه مزبورک مجلسدن ایکن خلیفه
طرفدن آدم کلوب مجلسدن هر کیم واریسه جمله نی بله الووب
کلسون دیو خلیفه نك پیامنی تبلیغ ایلدی محیی بن اکتم اگر چه
بنم مجلس خلیفه یه وارد و غمدن محفوظ دکل ایلدی کن امر متنازه
ناچار نی به الووب جمله ارباب مجلس ایله مأمونک حضورینه
واردق هر بایدن مصاحبه شروع اولندی کن هر بایک بر کفاره
اغاز ایددم مأمون بنم طرفه نکران اولوب گوش هوش ایلکلامی
استماع ایدوب اسخسان ایددی یمن سزه کیم دیر دیو سوال
یوردیلر بنم کندوی تعریف ایدوب بیان ایلدم بعد بوزمانه نك
حضور بنم کلامکه باعث اولدی دیدی بنم جوابده محیی بن اکتمک
اهالی اولدی دیمکی مناسب کور میوب الامور مهوت باوقاها و هنجینه
بو آنکه نك زمین پروردگار کاشرفته نائل اولق میسر دکلش ریدم
امدی بعد ایوم مجلسنه ملازمتدن منفک اوله دیک کما طاعة

وطاعة یا امیر المؤمنین دیوب ملازمتنه شروع ایلدم حکایت اولدورک
مأمونک وفاتی قریب اولدقن امر خلافتی برادر ی معتصم بالله و مت
ایلدی و آن ابی داودی یا کدن ایز میوب جمیع اموری اشکله مشورت
ایله دیو مزبور ی سپارش ایلدی پس معتصم بالله اریکه نشین خلافت
اولدوقده مزبور ی محیی بن اکتمک برینه قاضی القضاة ایلدی کبدنک
خلیفه نك خواصندن اولوب هر مرتبه تقرب و اختصام ایلدی که
اشکاره و دفانی ده انک رای و مشورتی منضم اولدوقده معتصم بالله
بر کاره شروع ایلدی معتصم وفاتندن صکره الواثق بالله برینه
خلیفه اولدوقده بنه ابن ابی داود عظیم اعتبار بولوب حالی اوز کدن
زیاده ترفیده اولدی یمن واثق بالله دخی وفات ایدوب برادر ی
متوکل مسند خلافتنه جلوس اندکه ابن ابی داود فلج مرضنه مبتلا
اولوب شق ایمنی معطل اولغین عملدن قالدی پس متوکل مزبورک برینه
اوغلی محمد ی قاضی ایلدی بعد ایکن یوز اوتوز التی سنه سنده محمد مزبورک
ظلمی ظواهر انغله عزل اولتوب تکرار محیی بن اکتم قاضی القضاة اولدی
نقل اولدور که واثق خلیفه امراتش ایدم که محمد بن زیاد ی که واثق
باللهک وزیر ی ایدی هر کیم کورده ایاغه طرد قیام کورده سن
پس ابن ابی داود یو امره بناء هر چنکم ابن زیاد ی کورده قبله یه منوجه
اولوب غمانه شروع ایددی ابن زیاد دخی مزبورک بوحاشه
ایلد که بوابیاتی انشاد ایددی ● بیت ●
صلی الفتحی لما استفاد عداوتی ● و اراه ینسک بعدها و یصوم
لا یقعد من عداوة مسمومة ● ترکتک تقعد قارة و تقوم
ابو العینادن منقولدر که معتصم خالد بن یزید الشیبانی یه غضب
ایدوب مزبور دن بر مقدار مال طلب ایلدی ار استدن عاجز
اولدقن حکومتدن عزل ایدوب احضار ایلدی و سیاست عقیقی
الچون دیوانه چقوب جلوس ایلدی بوندن مقدم ایسه خالد بن
یزید ابن ابی داود مر اجعت ایشدی مزبورده معتصم خالد ی
رجا ایلد که رجاسی قبوله قرین اولما مشدی پس معتصم مزبورده عقیقت

انچون دیوانه چقد قد این ابی داود دیوانه حاضر او لب کندی مقلند
اشغه جالوس ایلدی پس معتصم یا اباعبدالله بنجون کندو مقام کردن
اشغه جالوس ایلدک دیدکده جواب ویروب مقتضای مقام اولدکده
دخی آشفه قعود ایدم دیدی معتصم تکرار وجهندن استغفار ایلدکده
ایتدکده خلق زعم ایدولر ایدیکده بنم مقام اولمقام اولمیه که بر ایدم
شفاعت ایلد و کده خیز قبوله قرین اولمیه بلکه قدر و منزلتم
اوزده هر کیمک حقندن شفاعت ایدرم جمله مقبول اوله چونکه
خالد حقندن نیازم قبوله قرین سیورلدی پس کندو زیم اوزده
جالوس ایدرم تا که خلق دخی سوه ظن اقیه لردیدکده معتصم کلون
یرینه او تور شفاعت مقبوله در دیدی پس مزبورده قانقوب کجانه
جالوس ایلدی و امیر المؤمنینک خالدون راضی اولوب جومنی عفو
ایلد و کخی خلق بله مزبورده خلعت احسان سیورلوق کرد تا که
خلقدن حقندن لطف ایلد و کگزدن آگاه اوله لردیدکده معتصم
امر ایلدیکه مزبورده خلعت کیدوده لرتکرار این ابی داود کفانه کلوب
خالد مزبورده اتباع و عسکر بله التي ایلوق مواجبه مستحق و ایشارد پس
لا بد مواجبه یی لبوب قبض ایلسه لرتکرار لکن شمدی اعطا اولنسه
انعام و احسان مقامنه قائم اولود دیدکده خلیفه امر ایلدیکه مزبورده
علوفه سخی ویره لریقدن خلق خالدک عقوبتنه منتظر لرتکرار دیواندن
اموال و خلعت ایلله طشره چقد قد برسیو شکر و خلاص انچون دعا ایلد
یاسیدا العربیدیکدن خالد مزبورده خاموش اول و الله سید العربین کلم
بلکه احمد بن ابی داود در دیدی خطیب بغدادی واسطه رواتله
ابوخلیفه فضل بن الحبابدن روایت ایدرم مزبورده ایدیکه جوار مزده
بر مرد اهنکرو ایدری بر خصوص انچون واثق باللهک وایماندن بر صحت
انچون دیوانه عرض حال اتمکه محتاج اولدی اول اثناده خلیفه ایلسه
سامرا دیدکده ایلد و ایدری پس واروب مصلحتی کور وینه بزه
کلدکده بز حکایت ایلدیکه عرض حال خلیفه یه صوندقدن دعواسی
قاضی ابن ابی داود کورسون دیو فرمان اولنمقین قاضی نک حضور وینه

۱۰
واردم کوردمکه مزبور خلقک دعوالرین کورمکه مشغول اولمش پس
واروب عرض حالی صونددم بر مقدار صبر ایلله دیواشارت ایلدی بنجون
منتظر اولدم تا کیم ارباب مصالحک جمله دعوالرینی فصل ایدوب کسه
قالدی بجن بنی یانته دعوت ایدوب بنی بلور مسین دیدی بنجون بلیم
قاضی القضاة افندی حفظلر ایدم لکن بن سنی بلورمکه بر کون
اقلوغه وارمشم اول اثناده لعلک ناصبه سئ شکست اولدقدن سن
بکار ناصبه ویردک بروقدن بوایلدوک احسانک بنده مجازاتی
ایده یم دید و کده سن بنم بوکلارمکن دلیکرا ولوب کاور و کده
اولسه کدکده مکافات قیدنده اولور سین وارسلا متله الله تعالی
حفظ و اماندن اولدیش ایدک امدی والله اولدقدن سن بنم نعلی
نجه اصلاح حفظ و امانده اولدیش ایدک امدی والله اولدقدن
سن بنم نعلی نجه اصلاح ایلدکده شمدی بنده سنک مصلحتکی اصلاح
ایده یم دیوب کاغذی دخی لخواه اوفده امضا ایلدی و بکار بشیوز التون
ویروب بوندن صکره هر زمان بزه کلوب بزم زیارتدن حال ایلد
دیدی ابوخلیفه دیرکه اندن صکره اول حذاری کوردرک فقیر الحال
ایکدن کتدکجه غنی و صاحب مال اولدی وینه خطیب تاریخده ذکر
ایدکده واثق بالله خلیفه سی بنی هاشمدن اون نفر کسه یه این
ابی داود دیدله اون بیک درهم ارسال ایلدی مزبور مبلغ مذکور
اصحابنه تقریق و تقسیم ایلدکدن صکره یینه انلرک امثال بنی
هاشمندن اون تقرا دم این ابی داود کلوب عطیه طلب ایلدولر این
ابی داود کند و مانندن اون بیک درهم خلیفه نک احسانی ایلد
اوزده مزبور لره انعام ایلدی کیدرک بو خبر واثق سمعنه ایشدکده
دیدیکه ای اباعبدالله بزم مانن سنک مالکدن اکثر و ولتمننک
دولتکدن زیاده ایکن بنجون کند و مالکدن غرامت کوب بزم نامر ایلد
طالب احسان اولنله کند و آنچه کی اعطا ایدرسن مزبور حوائندن
یا امیر المؤمنین اگر جمیع حسناتک ثوابی جمله سنه ویرمک ممکن
اولیدی یانته جائز ایدیکه جمله سنی ثار ایدوب تکرار یکدن کسب

اعمال ایلیدیم فکیف که سنک دولتکده نائل اولدوغم ماله بخل ایدیم
وانی سنک اهلکه که موجب مزید شکر و سبب تضاعف ابرود و اتفاق
ایتمیم دیدی اندن و اثوتینه بنی هاشمه توزیع اتمکه مزبور یوز بیک
دوهم ویردی نقل اولور که برکسه ابن ابی داود دن بر مرکب طبل ایلکده
مزبور دخی غلامنه امر ایدوب ای غلام برکسه بیر برده و بر قاتر و برات
و بر حمار و بر جاریه ویروبه نوره و الله اگر یونلردن غیره یانده مرکب
اطلاق اولور برشی دخی اولدوغی معلوم اولیدی اینده اعطا ایدیم
دیک پس شخص مزبور ذکر اولان شیلری الووب دعا ایدرک چکلو
کندی روایت اولور که عمر بن الخطاب رضی الله عنه اولادند
برکسه وار ایدیکه ابن ابی داوده هر نه ده راست کلمه و لجه سندن
شتم و لعن ایدوب ناسرا سولادی مزبورده سکوت ایدوب اصلا جواب
تصدی ایلدی پس بر کون شخص مزبورک معتمد خلیفه یانده بر مصلحتی
دو شتمین عرض حال ایلدی و کاغدی وزیر محمد بن زیاد و ویروب
خلیفه به عرض ایلده دیونیا ز ایلدی آن زیاد مزبور قاضی نک میانن
اولان خصوصته واقف و لغین عرض حالی خلیفه به ویرمه که امیر
براز مدت احوال و مسامحه به چکدی آخر کار ابرامندن خلاص اولوب
ناچار کاغدی خلیفه به ویره چک اولوب لکن قاضی نک مجلسده
اولدوغی وقته منتظر اولدی پس بر کون خلیفه نک حضورینه
وارد قن کوردیکم قاضی مجلسده یوق همان فرصتی غنیمت بلوب عرض
خلیفه به صوندی متهمده کاغدی الووب مطالعه ایدرکن ناگاه
مجلسه قاضی ابن ابی داود چقه کلدی پس خلیفه کاغدی تمام مقافه
ایلرکن صکره ابن ابی داوده ویردی اولده نظر ایلدیکه اسم بی سندن
مزبورک عرض حالی اولدوغنه مطلع اولدقده یا امیر المؤمنین عمر بن
الخطاب رضی الله عنه اولادند برکسه نک عرض حالیدر لایق
بودر که هر نه حاجتی واریسه قضا ایدوب محقق حاصل ایلکده
خاطر بنی سرور ایده سن دیدی پس خلیفه عرض حالی یوزوب ابن
زیاده ویردی اولده مشرعه جقوب صاحبنه ویردکه الکاغدی

کاغدی مصلحتک بر وفق رخواه و جوده کلدی لکن وارین ابی داوده
دعا ایلده زیرا بو مصلحتی خلیفه دن اولدجا ایلدی دیدی پس شخص
مزبورده قبوره قاضی نک خروجنه مترقب اولدی بعد زمان ابی
داود خلیفه حضور ندن طشره جقدقن شخص مزبور شکر کان دعا و
ثنایه شروع ایلدی پس قاضی وارسلا متله کند و عاقلنده اول بن بو مصلحتی
سنک همچون ایلیم یلکه جذاک عمر بن الخطاب رضی الله عنه همچون ایلیم
دیدی نقل اولور که بر دفعه قاضی ابن ابی داود خسته اولشدی پس
معتمد خلیفه مزبورک عیادتنه کلدی قاضی خلیفه بی کورد و کج
قیام ایدوب استقبال ایلدی و بحمد تعالی امیر المؤمنین دیدار فرخند
اشاره بنی کورد مکله و جوده صحت کلدی دیدی پس خلیفه مزبورک
خاطر بنی سوال ایدوب صحت و عافیت ایلده دعا ایلدیکه قاضی یا امیر
المؤمنین دعا کز بر کاتیله مرضم نایل اولوب بر قاعده و جوده صحت
و عافیت کلدی دیدی بعد معتمد نذر ایلش ایدر که الله سبحانه و تعالی
سکا صحت کامل احسان ایدر سه فقرایه اون بیک التون تصدیق ایدم
دیدیکه مزبور یا امیر المؤمنین صدقه مزبور حرمین محترمینه
اولان فقرایه ارسال یورک زیرا بوسنه قحط اولغله زیاده مضایقه
اولمشور دیدی معتمد بن مبلغ مزبور یونده اولان فقرایه تصدیق ایلک
نذر ایلیم لکن اون بیک التون دخی حرمین الشریفین اهلنه کوردیم
دیوب کتمکه قیام کوستدی پس ابن ابی داود معتمد دعا ایدوب یا امیر
المؤمنین الله تعالی اهل سلاوی سنک و جود کله متمتع ایلسون زیرا
سن همان نمزی دید کلمی شاعرک بدو ک هارون الرشید حقنه
سویلدی کلامک ماصدی سین که دیمشدر ● بیت ●
ان الکرام و المعروف اودیه ● احک الله منها حیث یختیر ●
من لم یکن باعراقه معتمدا ● فلیس بالصلاوات الحسن یتقع ●
نقل اولور که بعضو معتمدن سوال ایلوب عجبدر که قرند اشلر
خسته اولدقده عیادتینه تشریف یورمز لکن ابن ابی داود عیادتنه
قدم رنجان کرم اولدیکر دید کلمه معتمد جواب ویروب اول کلمه

عیار تنه نجه واریم که هیچ بر وقته نظرم اکاد و شد که اول کسه
 اجر و ثواب یا خود بر شکر و ثنا ایجاب ایدر امور خیر و بر امر سوق ایلیه
 مع هذا جمیع زمانده کند و نفسی لچون اصلا بدین بر شی و جا ایلمش
 دکلده دیدی و الخاصل مزبور ک بونک کی افعال حسنه و اوضاع
 مستحسنه سنه نهایت و پایان یوقدر فقط نقصانی مقتدا عنوان
 ترجمه ده اشارت اولند و غی اوندی معتزلی اولغین خالق قرآن عظیم
 مسئله سنه رواج و یروپ امام احمد بن حنبل حضرت یونک دیوانده
 ضروب و تذلیل و لئسنه باعث و بادی اولدوغیدد روایت اولدو که
 ابن ابی داود ایکی یوز او تو ز اوج جهازی الاخره سند فلج مرضیه
 مبتلا اولغین برینه او غلی محمد قاضی اولمشدی کن محمد مزبور ک طریق
 مرضیه یه ساوکی اولما غله کدیجه مذاهی قلیل و زمانی کثیر لودک
 تا که ابراهیم بن القباس موصلی مزبور ک همچونده بوابی نظم ایلدی بیت
 غطت مسا و تبنت منک واضحه ● علی محاسن ابقاها ابوک لکا ●
 فقد تقدمت ابناء الکرامه ● کما تقدم ابناء اللیام بکا ●
 بعد ایکی یوز او تو زیدی قاریخند متوکل خلیفه ابن ابی دوده و او غلی
 محمد غضب ایدوب قضا دن مغول ایلدی و محمد دن یوز بکر ی بک
 التون و بر جوهر که قیمتی قریب ک التون ایدی الوی بغداد دن سامرایه
 نفی ایلدی و منصب قضای یحیی بن اکثمه تفویض ایلدی ابن ابی داود ک
 وفاتی ایکیوز فرق مخرمنده اولوب او غلی محمد مزبور دن بکر ی کون مقدم
 وفات ایلدی الحافظ ابوبکر احمد بن علی بن ثابت بن احمد بن محمد
 بن ثابت البغدادی المعروف بالخطیب مزبور تاریخ بغداد و مؤلفات
 عدیده صاحبی بغداد دیدد کبار محدثین دن اولوب کتاب تاریخیندن
 غیره بر اثری و لمسیدی مزبوره کتایت ایدودی زیر تاریخ مذکور
 مزبور ک و فور فضل و اطلاع عظیم و جلالت مقدارینه دلالت ایدر
 مع هذا تاریخیندن ماعد ایوز عدد کتاب تألیف ایلمشده علم و فضل
 مرتبه تعریفدن اشهر و هر نقد و تحریر اولنسه دخی اکثر در فقه
 شریفی ابوالحسن الحاملی و قاضی ابوالطیب طبریدن و غیر یلور دن اخذ

صاحب تاریخ ارکان
 خطیب کرم

اخذ ایلمشده اوایل جاننده فقیه بنیه ایدی صکره علم حدیث دن
 تاریخه اشتغال ایدوب انکله معروف اولدی و حیون طفسان یکی
 سنه سند متولد اولوب دودت یوز اتمش اوج تاریخیندن بغدادده
 انتقال ایلدی اتفاقات عجیبه دند که اول عصرده خطیب بغدادی
 حافظ مشرق اولدوغی کی صاحب کتاب الاستیعاب اولان ابو عمر
 بن عبد البر دخی حافظ مغربا اولوب ایکی سنه کتاف عمری بر سالد
 ملتوی زوال اولوب بر سنه ده جوار رحمت ذوالجلاله انتقال ایلدی
 تاج الدین سبکی طبقاتنده نقل ایدر که خطیب مزبور ک ابوالحسن
 قراء عراق دن در زیحان نام قریه ده خطابت ایدودی او غلی ابوبکر ی
 اون برایشندن ایکن حدیث بجلسنه کو تو روی بعده اطراف بلادی
 کشت و کذا و ایدوب کبار محدثیندن نجه کسه نک حضورنده
 زانوده استفاده اولوب تألیف کتبه اشتغال ایلدی و کلامده
 ابوالحسن الاشمی مذهبنه سالك اولدی ابن ماکول دن نقل اولدو که
 بغدادده راد فطی و نصکره فن حدیثدن خطیب قدس برادر ک
 حج یولندن خطیب ایله همراه اولانلور دن بر جماعت نقل ایدر که
 ابوبکر ی بولده عادی بو ایدر که صبا حدن غروب شمس دکه هر کون
 بر ختم شریف ایدودی بعده خالق یاشنه جمع اولوب دعا ایلدی کدن
 صکره حدیث شریف نقل ایدودی ابوسعید السمعانی روایت ایدر که
 جامع منصورده بر کون خطیب ک یاشنده ایدم شرفادن بر کسه کلوب
 خطیبه فلان کسه سزه سلام ایدر و بر مقدار التون ارسال
 ایلدی الوی مهمتا کنه صرف ایلمکری رجا ایددی خطیب
 مزبور دن بو کلامی کوش ایلدی که منقبض اولوب نیم اکانه احتیاجم
 وارا التوفی بینه کتور ب تسلیم ایله دیدی که شریف مزبور غلبا التونی
 قلیل عذایلمشدر ددی و اخراج ایدوب سجناره سی او ستنه دو کوب
 اوج یوز التوندن دیدی همان ساعت خطیب برندن قاقوب
 سجناره سنک اوجنه یا شوب التونی سکوب طاعتدی و جامعدن
 جقوب کندی نقل اولور که خطیب اوج شریفدن صکره فارغ

اول دفن اوج دفعه ماء زمزم نوش ایدوب جناب حق تعالی دن
اوج شی رجا ایلدی بری بوکه تاریخ بغداد ایله تحدیث ایندیکنجی بوکه
جامع منصوره املایده اوچینجی بوکه وفات اندکده بشرحافی
جوارندن دفن اولنه ناوک دعاسی هدف اجابتیه اصابت تمکله
مراد نرینک اوجیک میسر و مقدر اولدی حکایت اولور که ظیفه
یهود دن بریسی بر کتاب اظهار ایدوب ارعا ایلدی که حضرت رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم اول کتابی اهل خیدرون جزیه ماقط
اولق ایچون ویرمش اوله لرد کتاب فریورک کلاننده اصحاب کرامدن
نجه نرینک شهادت لری یازمش ایدی پس کتاب فریوری خطیب بغدادی
عرض ایلدی کلاننده تأمل ایدوب مطالعه ایلدی کن صکره دیدیکه
بو کتاب اصل اولیوب مزور و ساخته در زیر ابورده حضرت معاویه
شهادتی تحریر اولمشد مع هذا معاویه عام الفتح اسلامه کلام
خبر ایسه عام الفتح دن مقدم فتح اولندی پس معاویه اول
وقت دنخی شرف اسلامه مشرف اولماشکن بوما جرایه حاضر
اولوب شاهد اولمشی نجه منصور اولور و دخی سعد بن معاذک
شهادتی کتب اولمشد مع هذا سعد بن معاذ ایسه خندق غزاسنه
الحل طمرینه براوق اصابت ایکنکه بنی قریظه ده وفات ایلدی بو
ایسه خیر فتحندن ایکی سنه مقدم ایدی پس بوکتابده که فتح خیدرون
صکره اولق اوزده در شاهد اولماری نجه نقص و اولغور دیوب
حجت فریوره نکه ساخته اولمشی اثبات ایلدی نقل اولور که خطیب
فریور در بیض اولدقده جمله کبابلری وقف ایدوب جمیع اموالی
وجه خیره تفریق و اهل علم و اصحاب حدیثه تقسیم ایلدی تحت
الذین ابن التجار تاریخ بغداد و ابوالبرکات اسمعیل بن سعد
الصوفی دن نقل ایدور که شیخ ابوبکر بن زهر الصوفی دیکله معرف
اولان کسه بشرحافی حضرت نرینک جوارنده کندو سچون بر تریه
اعداد ایدوب و هر هفته ده برکته واروب اول قبرک ایچنه کبر
ختم فرقان کریم ایددی پس خطیب بغدادی وفات ایلدی که بشرحافی

مطابق به دوین نکر
انظر را ایلدی که
ساخته اولور

خطیب هر دوکده
حافی جوارنده
اولمشد

بشرحافی حضرت نرینک یاننده دفن اولمشنه وصیت ایلشدی تا
علی هذا اصحاب حدیث ابوبکر بن زهر مذکور و واروب رجا ایلدی که
کندو سچون مهیا ایلدی قبری خطیبه ایشا راید و ابوبکر بن نجه
یلدن برو کندو تقسیم سچون مهیا ایلدی کم قبری اخر ویرمک نجه
مکندر دیو ابوا و امتناع ایدوب رجا لری قبول ایلدی رآوی حکایه
ایدور که پس اصحاب حدیث پندم شیخ ابوسعیده کلوب قضیه عرض
ایلدی پندم آدم کوندروب شیخ ابوبکر بن حضار ایلدی و ایتدی که بن
سکا کندو نفسک ایچون آماده و مهیا ایلدی کل قبری نالی ویریم
لکن آفریم که اگر بشرحافی حیاته اولسیدی و سن انک یاننده
او تور مشر بولنسک اول ائشاده خطیب بغدادی کلوب سنک زیر سکن
جلوس ایلسه اول انک او ستند او تور مت سکا لایق کور یاور میک
ابوبکر دیدیکه لایککه بن کندو مگاندن قالقوب انی یریمه اجلوس
ایدوم پندره ایتدی که شمدیکالنه دخی سکا لایق اولان بویله
ائمکدر ابوبکرک بوسوزدن خاطری خوش اولوب اول قبرده دفن
اولمشنه اذن ویردی پس باب هریده بشرحافی نکه جوارنده دفن
اولندی رحمه الله سبحانه و تعالی وفاتندن صکره کجا و علمارن
بیشمار کسه فریورک حقندن حسن حال و خیر خاتمه سنه و لا
ایدور و یاه صالحه کوردیلر ابو الفتح احمد بن محمد بن محمد بن
احمد بن احمد الطوسی الملقب بمجد الدین امام ابو حامد محمد بن محمد
الغزالی نکه فرزنداشی در صاحب حسن ادب و فقیه شافعی المذهب
واعظ خوش ادا و عالم خریلقا و صاحب کرامات جمیله و اشارات
جلیله اولوب کجا رفقه ایددی فرزنداشی ابو حامد غزالی طریقه
زهد و تقویه سالک اولوب تدریسی ترک ایلدی که فریور نیابت
طریق ایله مدرسه نظامیه ده تدریس علومه مشغول اولدی
و برادرش ابو حامدک احیاء علوم اسمیله موسوم اولان کتاب
مشهور بنی جلد واحدده اختصار ایدوب لباب الاحیاء تسمیه ایلدی
و زخیره فی علم البصیره اسمیله ستمی بر کتاب دخی تألیف اتمشد

ونبجه زمان سیاحت بلاد ایدوب بنفسه خدمت مشایخ و صوفیه
 ایلدوب عزالت کزین اولمغه زیاده مائل ایدی بن التجار تاریخ بغداد
 مزبور دی ذکر ایدوب دیرکه اهل قرائتدن برکسه برکون حضوردن
 بوآیت کرمیه فی تلاوت ایلدی یا عباد الذین اسرفوا علی انفسهم
 الایه پس مزبور ایتدیکه الله سبحانه و تعالی یا عباد ی قول کریمی ایله
 قولری کند و نفسنه اضافت ایلکله مشرف و مکرم ایلشد و یوب
 بواکی بیتیشا ایلدی بیت
 وهان علی اللوم فی جنب حبها • و قول الاعادی انه خلیع •
 اصم اذا نودیت باسمی و اتنی • اذا قیل لی یا عبیدها التبع •
 بشیوز یکرمی تاریخندن قزوین ده عانم خلد برین اولدی رحمه الله
 سبحانه عزالی فتح عین معجم و زای ایله غزاله منسوبد زرعادت
 اهل خوارزم اولدو که قصاره نسبت ایلدکلرند قصاری و عطاره
 نسبت ایلدکلرند عطاری دیر لر بعضله تخفیف رای ایله غزاله
 منسوبد که طوس قریره لوندن برقریه نک اسمیدد دیمشدر لکن بوقول
 خلاف مشهور و رد یو امام سمعانی انسابند تحقیق ایلدو غزالی لفظک
 بوندن زیاده تفصیلی ان شاء الله تعالی برادر دی اوجامد غزالی رحمه
 کلور ابو جعفر احمد بن محمد بن اسمعیل بن یونس المرادی الخراسانی
 المصری مشاهد فضلا و مجاهد نیلاردن تصانیف مفیده صلی
 فرد کامل و عالم و فاضل برکسه درنا ایفاتی بونددر که ذکر او ندر
 تفسیر قرآن کریم و کتاب اعراب القرآن و کتاب النسخ و المنسوخ و کتاب
 التحفه فی النحو و کتاب فی الاشتقاق و تفسیر ابیات سیبویه که مثل
 سبقت اتمام شد و کتاب ادب الکتاب و کتاب الکافی نخوده و کتاب
 المعانی و اودن عدد شروح و املا و دیوان و کتاب الوقف و الابتداء
 بری صغیر و بری کبیر و کتاب شرح المعلقات السبع و کتاب
 طبقات الشعرا و غیر ذلک فن حدیث شریفی امام نسائی دن لخد
 ایدوب علم نحوی ابو الحسن علی بن سلیمان الاخفش و ابو اسحق
 الزجاج و ابن الانباری و تفتویه و سائر ادباء عراقدن اخذ ایلد

ایلدی مصر دن عراقه ارتحال ایدوب فحول رجالدن استحصا کمال
 ایلدی لکن حست طرفه مائل اولوب نفسنه تفضیق ایدودی و ترکیه
 مثلا بردستاره ایدیم دیسه تماما ویرمکه جسات ایدوب
 اودقه سند کسوب نصفی اعطا ایدودی و مصالح بیتنی بازاده
 واروب بنفسه کوردی لکن ینه خلاق مزبورک بو وضعندن اغراض
 ایدوب فضیلتی ایچون زیاده میل و رغبت ایدر لردی فی الواقع
 مزبورک علمندن پیشمارکسه بیره یاب اولدایر اوج یوز او توز کن
 سنه سنه مصریه وفات ایلدی رحمه الله سبحانه سبب موتی برون
 روایت ایدور که برکون نیل کارنده مقیاس دید کلری محاکم نزد بانه
 نهنده جلوس ایدوب قاعده عروض اوزده بر شری تقطیع ایدور
 عوامدن بریسی مزبور دی بو حال اوزده کوردوب قیاس ایدر که غلامی
 اشعار و کوائدها و ذخیره باعث اولق ایچون سحر و افسون ایدر که
 نیل طاشوب زیاده اولمغله برها ماکولات اوزان اولیه پس علی الفضل
 آغا غیله مزبور دی قاقوب نیل و شور و پیچاره بو وجهله نابود و نابدا
 اولوب غرقه کرداب هلاک اولور نخاس بقرچی دیمکدر ابو العباس
 احمد بن یحیی بن زید بن شیبان النخوی الشیبانی المعروف بثلث مزبور
 علم نحو و فن لغته امام کوفه بر فاضل فی قرین ایدی ابن اعرابی
 و زید بن بکار امثالی علماء کبار دن قلند ایدوب مزبورنده انضش
 صغیر و ابوبکر ابن الانباری و غیر یار استفاده ایلشدر و مزبور
 موثوق به و معتد علیه و صالح و متدین کسه اولوب عنفوان
 شبابندن پایان عمرینه درک مشایخ عصری یاتدر مکرم و مهمل ایدی
 و استادی ابن اعرابی نک مزبورک و فرت حفظ و کثرت ضبطنه اعتماد
 کلیدی اولمغله بر مسئله ده اشتباه و استشکال ایله ای ابو القتیبه
 سن ندر بر سین دیو مزبور دن سوال ایددی ثلثدن منقولدر دیر
 ایدر که ایکیوزاون التي سنه سنه طلب علم و تحصیل فن عربیه یه
 شروع ایدوب سنم اون سکره بالغ اولدقه قرآنک حدود اسمیله ستمی
 اولان کتابی مطالعه ایلدم و عزم یکرمی بنه رسیده اولدقه قرآنک

سبب موتی عدوی عالم
 اولان مراد و بیت
 اولدو غزالی

مسائلند بر مسئله قلندری که بنانی حفظ اتمش اولام و ابوبکر بن
مجاهد المقرئین منقولند که ثعلب بر کون بکایتی که ای ابوبکر احباب
قرآن قرآنه اشتغال اید در ظفر بلاد و اصحاب حدیث حدیثه ^{مشتغل}
اولوب مقصود ثرینه فائز ولد یار و اصحاب فقه سعی ایدوب
مراد ثرینه اید یار بن ایسه زید و عمر و مجتبه عمری صرف ایلدم آیا
روز خرا ده بنم حالم نیه بنجر اولور ابوبکر ایدر که ثعلب بو کلامی ^{بلا}
صکره فروردن مفارقت ایدوب منزله واددم اولکیجه جناب
رسالت بنه صلی الله تعالی علیه وسلم یارده کوردیم بکاتشریف
خطاب یور دیر که اقربا بالعباس عنی السلام وقله انت صاحب
العلم المستطیل یعنی ابوالعباسه بندن سلام ایلده و دیکه سن علم
مستطیل صاحبوسین ابوعبدالله الرودباری ایدر که صاحب علم
مستطیل و لغدن مراد اولدر که کلام فن عربیه ایلده کمال اولوب
خطاب انکله حسن جمال بولغین جمیع علوم اکا محتاج دریم کرد
و خطیب بغدادی فارغیندن اسناد ایلده ابن انبار ایدن نقل ایدر که
ثعلب دن ایشتم دیر ایدیکه عبدالله بن عمر القوری دن یوز بیک
حدیث شریف استماع ایلدم وینه اسناد ایلده ثعلبک شمرندن
برایکی بیٹی ابو عمرو محمد بن صبد الواحد دن روایت ایلر بیت
از اماشتان تلو صدیقاً ● فخر ب رده عند الدرام ●
و عند ظلابها بدو هنات ● و تعرف ثم اخلاق الاکارم ●
و اسناد ایلده سلیمان بن اسحق الجلابی دن نقل ایدر که ابراهیم الحریج
دیدیلر که ثعلب اشاء کلامه لمن ایلده تکلم ایدوب هنگام خطبه
خلاق فواصل اعراب اوزده سوز سوز ایتدی که لمن ایلده تکلم ایتدن
نزلتم کلود هشام که نحوه اعلامدن ایدی کلامنده لمن واقع اولور
و ابوهیره که صدر اولده ایدی اولادی و اهل بیٹی ایلده بنطی لسانی اوزده
مکالمه ایددی و ابو عمرو زاهد که مطرزی دتمکله معروف در نقل
اولور که بر کون ابوالعباس ثعلب مجلسدن ایدم بر کسه انذن برشی
سؤال ایلدی ثعلب لا ادری دیم کله جواب ویرد که بن ایتدی که ای

ای ابوالعباس قاضی بلاد و اطراف عالمده استفاره علوم و استکشاف
مشکلات اچون خلق سکا توجه و غریبت ایدوب کلور کن لا یقیدر که
بر مسئله ده لا ادری ایلده جواب ویرد سین ثعلب ایتدی که ای مرد سادیه
بنم بلد و کم مسائل عد و بجه سنک بدو ک بعمر مالک اولیدی اجابده
برای اولوب مستغنی اولور دی فر بورك مصنفاتی بولور د که ذکر اولور
کتاب المصون و کتاب اختلاف النحویین و کتاب معانی القرآن و کتاب مایطق
العلمه و کتاب القراءات و کتاب معانی الشعر و کتاب الشعر و کتاب ما یصرف
وما لا یصرف و کتاب ما یجری و ما لا یجری و کتاب الشواذ و کتاب الامثال
و کتاب الايمان و کتاب الوقف و الابتداء و کتاب النجا و کتاب الاوسط
و کتاب اعراب القرآن و کتاب المسائل و کتاب حدائق و کتاب الالفاظ
و کتاب الفصیح و غیر ذلک نقل اولور که ثعلب ایلده مبتد میاننده
مناخرات کثیره اولمشدی و احدها انک اخر اوزینه تفضیل و
ترجمندن خلق اختلاف اوزده ایدی پس مبتد وفات اندکدن صکره
بر شخص کلوب ثعلب اوزرینه بوابیاتی انشا و انشا ایلدی بیت
بیت من الادب اصبح نصفه ● خربا و سائر نصفه فیضوب ●
مات المبرد و انقضی ایامه ● ومع المبرد سوف ینذهب ثعلب ●
و اری کم ان تکتبوا الفاظه ● اذ اکانت الالفاظ مما یتکتب ●
ثعلبک ولادتی تاریخ هجرتک ایکی یوز سنه سندن اولوب انتقال
ایکیوز طقسان بر جهازی الاول سنک اون اوچندن بغدادده
واقع اولمشد سبب موتی بوجه اوزده تحریر اتمش که بر جمعه
کوننده بعد العصر جامعدن چقوب ایتدی بر کتاب مطالعه ایلده
منزلنه کیدی ضعف پیریدن گوشه صمم غرض اولمغله صداء
بلند ایلده رفع صوت اتمد که گوش ایدر مزی بو اشاره بانشده برات
بکر کن ثعلب بچاره به مصادم اولوب بر چقوره دوشردی پس
یرندن قالدوب منزلنه ایصال ایلدی یارباشنک ضربه سندن
اه و فاله ایدر که ایکنی کون وفات ایلدی و بوابیات دخی
ثعلبک اشعارند در که خطیب بغدادی اسحق بن احمد الکازین نقل ایدر

بیت بلغت من عمری ثمانینا ● و کنت لا امل خمسينا ●
 والحمد لله والشکر له ● ازاد فی عمری ثلاثینا ●
 واسأل الله بلوغنا الی ● رضانه امین آمینا ●
 ابو عمر و احمد بن محمد بن عبد قبه بن حبیب بن حریر بن سالم
 القرطبی الاموی مزبور عبد الرحمن بن معاویه بن هشام بن عبد
 الملك بن مروانک موالیسندند اخبار ام و احوال اهل عالمه مزید
 اطلاع و معرفتی اولان علمادن محظوظات کثیره صاحب بر عالم قائل
 و بسندیه اعلام افاضل در عقد الفریقه مانده اولان کتاب مفید که
 هر یارین قواعد جلیله و نوادر و اخبار جمیله فی جامع مدد بزرگ
 جمله مؤلفاتندند و دیوان اشعار بدایع نگاری و دخی بین الادبا
 شاید در بویایات مزبورک اشعارندند ● بیت ●
 یا هذا الذی خط العذار بوجهه ● حطین هاج الوعة و بلا بلا
 ما ضح عنوی ان لخطک صام ● حتی لبست بعارضیک حائللا
 و عقد الفریقه زمره ثانیه ده نخوک وصفند کتد و اشعارندند
 ایراد ایلد و ک ابیاتند ● بیت ●
 سبیل الحب اولها اعتزار ● و اخرها هموم و ادکار ●
 و تلقی الماسقین لهم جسم ● یراه الحب لو نفخ الطار ●
 و زمره ثانیه ده تودیعده ایراد ایلد و ک ابیاتند ● بیت ●
 و دعتنی بفرقه و اعتناق ● ثم قالت می یكون التلاق ●
 و بدن لی فاشرق الصبح بها ● بین تلك الجيوب و الاطواق ●
 یا سقیم الجفون من غیر هم ● بین عینیک مصع العشاق ●
 ان یوم الفراق افطع یوم ● لیتقی مستقبل یوم الفراق ●
 و عقد الفریقه عبد الرحمن بن معاویه بنک مدح و شناسند مباثنه
 و اطرا ایدوب فتوحات و غزواتی ترتیب سنین اوزده کشیده
 سلك نظم ایلشد و لادتی یکی بود فرق سنه سنه در و آویوز
 یکرمی کن تار نیمده اول فرید و هرک رشته عقد حیاتی منقسم الی
 سلك امواته منتظم اولدی ایتسی یوم الاثنین ده جنازه سی قرطبه

قرطبه ده بنو العباس مقبره سنده دفن اولندی و فائدتند بر فتح
 سنه مقدم مزبور مرض فلیج اصابت ایلشیدی قرطبی ضم قافیه
 و ایلده قرطبه به منسوبدر که بلاد اندلس و دار الخلافه اسلامیه در و
 شریف ادیس نزهة العشاق و احتراق الافاق نام کتابنده ایدر
 مدینه قرطبه قاعده بلاد اندلس و دار الخلافه اسلامیه در و
 قبایل اهل قرطبه رتبه اشتها ردن اکثر و مناقب و ماثرتی شند
 اظهرد و بلکه اعلام بلاد و اعیان عباد اندر و و شهر قرطبه جمیع
 از مانده اعلام علماء و سادات فضلاء و خالی اولیوب تجارت کثیر الاموال
 ایلده ملوورد و قرطبه نفس الامر ده بش مدینه در که بر برینه متصل
 و هر برینک میاننده بر سور و فعیع حاجز و حائلدر و طول شهر حجت
 غریبسنند شرقی طرفه اوج میل و عرضی باب القنطره و ن باب
 الیهوده و اربحه بر میلدر و جامع غریبک دیار اسلامه نظیری
 کور لما شد و جامع مزبور یوزاون اوج ثریا که جمع قنادیلدر عیانند
 تعلیق اولنوب افروخته اولور و اول ثریا لک یو کلر نده هر بری
 بیک قندیل و زیاده کوچکاری اون ایکی قندیل مشتملدر و نقل
 اولنور که جامع مزبورک منبرینی یدی سنه ده انعام ایدوب و روز
 شاکر لوندن ماعدا التي عدد استاد اقلیدس نهاد سنی ایدوب
 هر برینک بهر یوم اجرتی نصف مثقال محمدی و لوق مزبور و محرابک
 شمانده بر مخزن وارد و شمعانات در و نفره ایلده مشخوند و شهر
 رمضانک یکرمی یدیسنده اخراج اولنوب اول لیله مبارکه
 انلورده شمع لرافروخته ایدر لر و مخزن بر مصحف شریف وارد
 هر جمعه ایکی قیم اول مصحفی اخراج ایدوب مخصوص کرمی اوزدینه
 وضع ایدر لری و امام اولان که کلوب اول مصحف شریفند
 حزب مقدادی قرآن کریم تلاوت ایلد کدن صکریمینه محلله کتوند
 حفظ ایدر لری و اول مصحف شریفک ایچند و ورت و رقی عثمان
 بن عفان رضی الله عنه حضرت تارینک خط مبارکری ایلدر که
 حین شهادتندن او سنه بعض نقاط خون چکیده اولمشدند

اخلاق علامه في كتابه المشهور المدينة بيانه ووسطه وذك
 ولايت اندلس لطافت هوا وعتوبت ما وخصب ووخا وحصن
 وبهارة نمونه جنت اعلا در او ايل اسلامه بادشاهي پر عسكري
 موافق وبيك هوا اولخله اطرافنده فرنك لعينه غالب وداعا انلر
 مطلوب وبونار طائب ايديلر چون سنه هجرت اربعه مائه حدودينه
 واصل اولدى اتفاق واتحاد بينه اخلاف وافتراق كلوب بيت
 كلدى تالف بينه افتراق كندى وفا كلدى اتفاق وشقاق
 هرئس بر ناحيه ده استقلال ووزينه سلطنت و بر بينه عدوت
 وخصومت ايديلر دو شهرين ودين غلبه يه بلشليوب اطرافدن
 بلاد عظيمه يه مستولى اولدى حتى بعض فضلاء بوحاله ايلدق نظم ايلدق
 بيت وهي الجزيرة خصبة لا غراء له هوى له احد وانهد شهدان
 فصل ينسبة ما حال مرسية و اين قرطبة و اين جيات
 قواعدكن اركان البلاد فاما عسى البقاء انالهم بيق اركان
 و تو حال اوزده مستقر و مشتد بلكه يوما فيوما متزايد و مستد
 اولدى كه عدد سنين هجرت حساب اسم قابضه واصل اولدى عسك
 فرنك بالكلية ولايت اندلسى تحت تصرفنه دخول اندونى غزاه
 تحتكاهندن اولدن اساس دولتلى بالكلية منهدم و ملوك و امر
 و رعاياسى جمله قتل و اسارىه منقسم اولدى ابو العلاء اخمد بن
 عبدالله التونخى المعرى الشاعر التونخى مزبور فن اديته وعلوم غريبه
 نادره زمان و سرآمد اقران اولوب نحو و لغوى معترده كند و پديدن
 تحصيل ايدوب مدينه حلبه محمد بن عبدالله بن سعد الدين
 التونخى دن تكميل ايلدى تا كيفات عديده و مصنقات پسندیده
 وارد و جمله اثارندن بر سى كتاب نفهم ما الا يلزم در كه بش اجزاء
 قريب بر منظومه دلفريد و برى دخی او ايل حال و مباركى سن
 و ساله نظم ايلدى سقط التند و كه صكره يه كندوى شرح
 ايدوب ضوال سقط ايله تسميه ايلشدر و اديتانه كتاب الابل
 والصور و كتاب الهمة والترف نام ايكى كتاب دخی تاليف ايلشدر

و ابو القاسم على بن المحسن التونخى و خطيب تبريزى مزبور دن تعلم
 فنون اديته ايلشدر و ولادى اوج يوز التمش اوج تار تينه معتره
 واقع اولوب التمشيدى سنه سنه چيچكدن ديده نرى اعمى اولشدر
 نقل اولتور كه مزبور اشعار مستنقى شرح ايدوب اتمام ايلدكه طلبه
 فن اديدن بر جماعت كلوب كتاب مزبورى شارحندن قراوت ايلدكه
 ابو العلاء ايتديكه كوربا مستنقى لفظ غيب ايله بكانظر ايدوب برينى بولشدر
 بيت انا الذى نظر الاعمى الى ادي ● واسمعت كلاما من به صمم ●
 يوسف بدوى اوج التونخى عن حيثية المقرئ نام رساله سنه نقل
 ايدركه شعر آردن حاكم ابو سعد عبد الرحمن بن محمد كه ابن دوست
 د نمكله معروف در اتم اولخله ديوان مستنقى شرح ايلدكه بيت
 المذكورك مصراع اولى مقرئ اولدوغى كى مصراع ثانیه بنم حسب
 حاكم در ايدى ابو العلاء ابوقام و بخترى و مستنقى نك ديوانلى
 اختصار ايدوب هر يى شرح ايلدكه ابوقام ديوانك شرحى ذكر
 حبيب ايله تسميه ايدوب بخترى شرحى عبث الوليد ايله مستنقى ايدى
 مستنقى شرحى معجز احمد اسميله موسوم قلدى اوج يوز طقسان سكن
 سنه سنه بغداده داخل اولوب اوز طقوز اى اقامت ايلدكن
 صكره يه معويه رجوع ايدوب متولنده منزوى اولوب تاليفه
 مشغول اولدى اقطار افاقدن طلبه كلوب مزبورك دوسنده
 فيض ماب اولشدر ايدى نقل اولتور كه مزبور قرقوش سنه اصلا
 لجوم قسمندن بر شوق تاولا ايليرى حكام متقدمين سلكه سالك
 اولش ايدى نيك انا رجو انا فى ذبح ايلكله تعذيب انا نفوسى
 بخير ايلز لرا ابو العلاء ابتدا اوز برياشندن شعر سويلشدر و بوليا
 لزوم ما لا يلزم ده نظم ايلدى اشعار دند ● بيت
 لا تظلمن باآلة لك رتبة ● فلم البليغ بغيد جندو منزل ●
 سكن السما كان السما كلاهما ● هذا له روح وهذا اعزل ●
 دورت يوز قرق طقوز ربع الاول نك اوچنده جمعه كچمده
 معترده وفات ايلدى و بويى وصيت ايلدكه قبرى اوزره يازده لريت

هذا جناح ابي علي • وما جئت على احد •
 معلوم اوله كه بوبيتك مضموني دخی حکما اعتقادينه منقولند
 زیرا انك اعتقادند مولودی وجوده كقوروب علم كون فساد
 اخراجه سبب وعلت اولق انك اوزدینه جانیته دریاكوی جوی
 افات كوتیه وغرض سهام حوادث اولسنه بادی ویاغش اولش اولور
 نقل اولنوركه انتقالی قریب اولدقه عم زاده لری یاشنده ایدی
 مزبورله وصیت نامه یازدردقه خلاف صواب بعض كلمات
 ناشایسته تحریر اترودی وفاتدن صكره قلیذی ابوالحسن
 علی بن الهمام مرثیه سنده بوابیاتی نظم ایلدی • بیت
 ان كنت لم ترق الدماء زهاده • فلقد ارقت اليوم من جفني دما •
 سیرت ذكرك في البلاد كانه • مسك فسامعه تضخ افعما •
 واری الحجج اذا ارادوا الثلية • ذكرك لخرج فدية من لحرما •
 بیت اولده عدم ذبح حیوان ايله متذین اولدوغنه اشارت اتمشد
 معلوم دانش اندوزان نیکو سیر و مفصوم روشن کهران صافی کهر
 اوله كه ابوالعلا مزبورك احوالنده ارباب الباب واصحاب عارف
 وادابك اقوالی تردد واضطراب اوزده در بعضا حسن حالته شاد
 ایدوب حمل المؤمن علی الصلاح طریقه سنه سالك اولش اولور اكثر
 خلق فساد اعتقاد و زندقه و الحارنه جازم اولش اولور الله بصیر
 بالعباد پس بدیع شامی ارج التحری سنده مزبورك مناقب احوالنده
 ایراد ایلدی كی كلامك بر مقدارینی بر محله ایراد ایدیه ثم شیخ قوالندن
 ابن دقیق العیددن نقل اولنوركه كان ابوالعلاء المعری فی خیرة
 بیور مشدكه ابن ابيك دیركه مزبورك احوالنده سويلد كلری افعالا
 تقی الدینك بوكلای احسن واسبب دیر ابوابیتدن اهل شرعه
 موافقت وفلاسفه مذاقده یه مخالفت اوزده اولوب نشاء
 اخرته معتقد اولسی فهم اولنور • بیت •
 خلق الناس للبقاء فضلت • امة يحسبونهم للتفاد •
 انما ينقلون من دار اعمال • الى دار شقوة اورشاد • وكن

وكن بوابیاتی اعتقادی فاسد اولوب حساب وجزای جاهل اولنور
 ایدوبیت ضحكا و كان الضحك مناسفا • وحق لكان البيضة ان يكونا
 يحطنا نصف الزمان • نجاج وكن لا يعا طنا بك
 ومكندركه خلق الناس للبقاء قرینه سیله مرادی دنیا به سبکی اماره
 اولنور دیمك اوله نیکم افناه قیل الله للشمس اطلعي قرینه سیله ابوالنجم
 بیت میزغنه فتزعاعن قزع جذب • الیالی ابعثی قولنی واسرعی
 قولنی بجان حمل ایلش اولور ابن ابيك مذکور دیركه ابوالعلاء
 چوق شی سربیلوب كا اسناد اولندوغنی عاقل ولبیب وخرمندی
 ایدوب اولان كسه به خفی دكلدك شول احوال كه بعضا کیفانندن
 واقع اولشدركه فساد عقیده سنه دلالت ایدوب محملدكه حق سبحانه
 و تعالی اكا هدایت ایلکله اولدای باطلدن رجوع وكفر و ضلالتدن
 نوبه و انابت اتمش اوله ابوالبشر مریدن منقولدكه ارباب حسد
 ابوالعلا فی تعطيله نسبت ایدوب طعن ایدولودی قلامده سندن
 وغیریدن برکوه خلق مزبورك هلاکنه قصد ایدوب یاساندن
 صادر اولق اوزده نجه کفریاتی مشتمل اشعار نظم ایدوب مجالس
 ومحافلده تشهیر ایدولودی ابوالعلاء بوقصته دن کاه اولدقه •
 مزبورلك حقندن بوابیاتی نظم ایلدی • بیت •
 حاول اهلواني قوم فها • واجتمعهم الا باهلوان •
 یخشون بسماياتهم • فغیروانية اخواني •
 لو استطاعوا السوي • الى المخرج في الشهب كوان •
 حکایت اولنوركه ابوالعلا متبنی بی بختری و ابوتمام وغیر شعر الفند
 ترجیح ایدودی پس برکون شریف مرتضی نك مجلسنده كه نقیب الشراف
 ایدی متبنی نك ذکر جریان ایدی شریف مزبور متبنی نك طرف غلام
 بولنمغین تنقیصنه زاهد اولدی ابوالعلاء نقصبندن ناشی ایتدیكه
 متبنی نك بوقصیده سندن ماعدكه اقولی علك یا منار فی القلوع
 منازل در شعری اولسیدی یینه انك کعب عالی وفضل باهر صاحبی
 اولدوغنه دلالت ایدوب علوم مرتبه سنه حکایت ایدودی پس شریف

مرغی مزبور بودن بوکلاهی کوش اندکده غضبناک اولوب ایلدی
ابوالاعلیٰ مجلسدن اخراج ایلدی بیلر بقره حضرا مجلس خطاب ایف
بو قصیده بی تخصیص بالذکر ایلمسندن مزبور ک قصیدی ایدیک
معلوم مکر میزد دیدکده خیر یدیلر مقصودی بو قصیده ائشاند
بو بیت تلیحدرد دیدی و لاشک مذمتی منافع فی شهادت بیانی کامل
ابونصر احمد بن یوسف المناری ایدیکه مفرقه الثمانیه ابو العلاء
مغری ملا فی ولد و غره ایتدیکه ندر بو سندن نقل اولنات
اقاویل باطله و ارای فاسده که حلیه صدق و صوابدن عاطله
جواب فیروب بر قوم بنم ایله بغض و حسد او زده اولد قلردن
کذب و افترا ایدوب بنم لساندن صادر اولتی اوزده بو مقوله
اکاذیب و اراجینی تشهیر بحال و محافل ایلمکه بکا اسارت ایلدی
دیدکده یاسکا بنجون حسد ایدوب افترا ایدر مع هذا سن دنیا
و اخرتی انله ترک ایدوب یکی جهان متاعندن دامن چین اولدک
دیدم بوکلاهی کوش ایلدکده تلخ کام اولوب اخیریته می ترک ایلدم
دیدکن بی اخیریته ترک ایلدک دیدم قاضی ابویوسف عبدالسلام
قزوینی ایدیکه ابو العلاء بکا ایتدیکه اصلا برکسه بی هجوم ایلدیرندن
جوانک بلی راست سوزلرک انبیاء علیهم السلامدن ماعدل کسه
هجوم ایلدک دیدم بیلر لونی متغیر اولدی ابویوسف بوکلامدن ایدی
ابوالاعلیٰ بوکونه هرزه سوز لردن ● بیت ●
اذا ما ذکرنا اعدا و افعاله ● و تزویجه بنیه لابنیه فی الحنا
عرقنا بان الخلق من نسل فاجر ● و ان جمیع الخلق من عنصرا لثنا
فتح الله و انتقم منه قاضی ابویوسف بوکلام باطلک رده
بو ایکی بیت نظم ایلشد جزاه الله خیرا ● بیت ●
لعمرك اما فیک فالقول صادق ● و تکذیب الباقین من شطا و دنا
کذلك اقرار الفی لازم له ● و فی غیره لفقو کذا جاء شرعنا
و ابو العلاء من اخذه اولنان اقولندن بریسیده بودن ●
بدنجنس مئین عسجد فذیت ● ما بالها قطعت فی ربع دینار ● علم

علم الذین السخاوی جوابنده دیمشد ● بیت ●
صيانة العرض اغلاها و ارضعها ● ذل الخيانة فافهم حكمة ابارک
ابوالاعلیٰ قوت حافظه و فرط زکا و فطانتندن نقل اولنان
حکایاتدن بریسی بودرکه ابن منقردن روایت ایدر لکه انطاکیه
بر کتاب خزینة سی و ارایدی و خازنی بر علوی کسه ایدی بر کون
اول علونیک یاشنه و اروپا او قودم بکا ایتدیکه سکا بر غریب تحفه
بولدم که مثلی کورده اشد و بو سوال ایلدم دیدیکه دخی بالغ بالله
بر او غلجی بکا کلوب تزد ایدر و ایام قلیله ده نجه کتب جلیله
حفظ ایتدیم بر کتابدن بر جزو ایکش جزو مقداری کلی بر کتوب
مزبوره او قودم هیچ بر کله نک اعان سنی طلب ایلر مکرشک ایلد
لفظ اوله بعد بندن استماع ایلدو کی محلی بکا او قودن کتابه
نظر ایدم اصلا خطا ایلر کویا اولدنده ایزنده ایدی بیلر اول
اشاده مزبور کلدی بر جرکین او غلجی بوزنی چیچک بوز مشر کوز
بیاض و شمشیر خازن کتب اولن علوی مزبوره دیدیکه ای فرزند
بو کسه بر مرد جلیل القدر و قندردن سنک حفظ و زکا و
وقابلیت و استعداد یکی وصف ایلدم دیلر مک بوکون نه مقوله
کتاب اختیار ایدر سه افی حفظ ایدر سین ایتدیکه سمعاً و طاعة
هرزه مراد ایدر سه اختیار یور سوزلر ابن منقرد ایدیکه بیلر کتاب
اختیار ایدوب قراغه شروع ایلدم تمام شوق کوسه و بکوش جانله
دکله بی بر جزو تمام اولدقه بو قدر کفایت ایدر سنده قرات ایل
کوده هم دیوب جزوئی اولندن مطاعه به مشغول اولدم اولتی
قراغه شروع ایدوب بالتمام بر جزوئی اوقیوب اصلا بر حرفنده خطا
ایلدی مختار اولوب نسیندن سوال ایلدم ابوالاعلیٰ بر لرخاندن
علم و ثروت جاهندن قدر دیدی حکایت اولدو که ابو العلاء دن
درس تعلیم ایدوب طلبه سندن اولنله علی وجه الکفای هرینه
و ضیفه تعیین ایلشدی و دورت فقر کسه بی کاتب تعیین ایلشدی
هیش یاشنه بدیهه و ارتقا خاطرندن سنوح و ظهور ایدن شیکر

قله کنونی و بر آید زردی و حکایات غریبه سندن بریده بود که
مزبور بغداده کیندن بر آشته سوار اولمشدی اشاء و اهد و وسط
طریقده بردخته مصادف اولدقد مهارکش اشتر اولان غلام
پیشگاهکرده بردخت و اردو باشکری بر مقدار اشفه طوقاناکه
اصابت ایلیه دیدکه اولده ایکی قات اولوب اول محلدن کذا ایلیش
پس بغداده واروب بر مدت اقامت ایلدکن صکره ینه و طنته
عودت ایدوب یولی مقدما درخت اولدوغی محله قریب اولدقد
قامتنی خم ایلیکه باشدی یاننده اولان ترسیندن سوال اندیلر
ایتدیکه بونده بر شجر وارد رخوف ایدمکه پنجه مصادف اولغله
بکاضری اصابت اید ایتدیله که بومحله اصلا شجر اثری بوقد
ابوالعلا وارد دیو اصرار ایلدکه چست و جوی ایدوب میان کیننده
درختک کوکندن نشان بولوب مقدما اول موضعده شجر اولدوغی غنه
اعتماد ایلدیلر حکایت ایدیلر که معره ده بر جاه و ارایدیکه اکابر
القرامید دیر لر ایدی ابوالعلا اول جاهک صونی سائر صور لر اید
ترجمح اتمکین دایما اندن نوش ایدردی پس بغداده رحلت ایلدکه
بر زماندن صکره والده سی معره دن اوغلنه بئر معهود دن
بر قمقه سوار سال ایدی بغداده و اصل اولدقد قصه بی ابو
العلا ینه اخبار اتمکسین کلن صوفی بر کوزه قیوب صواستدکه
دست صوندیلر نوش ایلدکه استغراب کلان سبحان الله ماشه
هذا الماء بما بئر القرامید دیدی و بروایتده هذا ما وها فان
هو اها دیدی ابوالعلا نک بعض اصحابندن نقل اولنور که
مزبورک بر بقال همجاری و ارایدی پس بقال مزبورک اهل معره دن
بر کسه ایله معامله لری اولغین بریره کلوب دفتر لری حساب
اید لر ایش بو طرفده ابوالعلا ایسه جلوس ایلدوکی محلدن
مزبورک محاسبه لری کوش ایدردی بر پنجه زماندن صکره ابو
العلا کوش ایلدکه بقال مزبوره و قاله ایدوب تاسف ایدین
سوال ایلدکه فلان کسه ده بر مقدار اقمه و ارایدیکه کسه

حساب ایدوب دفتره قید ایلش ایدر حال اول دفتر ضایع اولد
والدوغی شیانک تفصیلی خاطر مدد کیشدر دیدی پس ابوالعلا
المحکمه حین محاسبه ده سن دفتر ی برورد تقریر ایدر کن
مفرد ایله اوقیوب جمله خاطر مدد در سکا املا ایدیم دیوب یکان
یکان اول وادی بقاله املا ایدوب یازدردی برنج کوندن صکره
بقال دفتر ی بولوب ابوالعلا نک املا سیله مقابله اندک اصله
مطابق و موافق بولور و العهده علی الراوی ابوالطیب احمد بن
الحسین بن الحسن بن عبدالله بن عبدالقادر الجعفی الکندی
الکوفی المعروف بالمتنبی الشاعر المشهور مزبور اهل کوفه دن
اولوب ایام صبا و غفوان شبانده کسب کمال بحون اطراف و کذا
سیاحت ایدوب فنون عربیه و علوم ادبیه دن حایز حظ اوفی
و فایز مدح معلی اولمشدی لغت عربیه بوجمله حفظ و اتقان ایش
ایدیکه هر نه سوال اولنسه کلام عربدن نظم و نثر ایله استیاد
ایدوب جواب ویر مسی مقرر ایدی حتی نقل اولنور که شیخ ابوعلی
الفارسی مزبور سوال ایدوب کلام عربیه فعلی و زنی اوزونه مقدار
جمع واردر دیدکه متنبی جواب ویریب ایدر بری منجی و بریده
خیر ی مدد دیدی ابوعلی دن نقل اولنور که مزبور بوجواب ویردکن
صکره بو وزنده بر جمع دخی بولق الجون اوج کیم کتب و لغات تتبع اید
کودم اولدی ظفر بوله مدم دیدی مزبورک حقندن کبار علماء
عربیتدن ابوعلی الفارسی کی بزور کار بوجه ایله شهادت ایلدکن
صکره مزبورک فن عربیتده رتبه سی معلوم اولور حجتی جمک
کککک دیمکدر فارسیده کیک دیور و طریقی جمع نظر اندک کویه
الرایحه بر جانورک اسمیدر و متنبی نک اشعاری غایتله مشهور
اولدوغی بنا بومحله ایراد اولندی مزبورک دیواننک شرحه
علماء فن زیاده تقید و اعتبار ایلشدر حتی بعض فضلاردن
نقل اولنور که دیوان متنبی شروعندن قرق شرحه ظفر بولوب
مطالعده ایلدیم و آندن غیر بر کسه نک دیواننه بوقدر اعتبار

اولنماشدر و مزبوره متنی و نلدوی اولنماست و سبیدند که
 سماوه بادیه سنده از عای بنوت ایدوب بی کلیدن و غیر قیایل
 چوق کسیه مزبوره متابعت ایلمکله سرکشته بادیه ضلالت و التل
 ایدی آخشیله فرزندن حاکم حص اولان اولونام کسیه اوزینه
 عسکر چکوب جمعیتی پریشان و کندو سنی سیر بندوزندان ایلدی
 مدت مدید جسدن صکرم توبه و یروب ازاد ایلدی بعده اوج یوز
 او توییدی سنه سنده مالک ممالک شام اولان امیر سیف الدوله
 حمدانی انتساب ایدوب بر بنجه نمان مزبورک مجلسی اصحابندن
 اولدقدن صکرم مصره توجه ایلدی و حاکم مصر اولان کافوره
 انتساب ایدوب زیاده تقریب ایلشدی بعده کافور دنده مرادی
 اوزره کامیاب اولدقدن صکرم هجو ایدوب اوج یوزا لیس سنده
 مصدرند فراد ایلدی کافور هر طرفه آدمار تعیین ایدوب مزبورک
 اخذ ایلمک زیاده تقید ایلدی بر طریق ایله ظفر یلوب الکتور
 نقل اولور که کافور مزبوره بعض نواحی مصرک حکومتی ویرمه
 وعد ایلشدی بعده مزبورک تکبر و تحیرینی کورد که خروج ایدوب
 بر فتنه پیدا ایلمسندن خوف ایلمکین وعدندن رجوع ایلدی بعض
 مقربلری وعده وفا اولنماق باعث مذمت اولور دید کلنده کافور
 جواب و یروب ای قوم بر کسیه حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه
 وسلم نبوتنی ادعا ایدره کافور ایله مملکت دعواسنی ایلر فی بیدی این
 جتی ایدر که بن ابوالطیب متنبی نک کندو سندن دیوانتی او قوروم
 پس کافور مدحند نظم ایلدوی قصایدن بو قصیده یه کلام بیت
 اغالب فیک الشوق والشوق اغلب و اعجب من ذا الجهر والوصل اعجب
 بسر قرا ته شروع ایدوب بو محله کلور مکده ● بیت
 الالیت شمری هل اقول قصیده ● ولاشکی فیها ولا تعقب ●
 و هو ما ینعوا الشعر عنی اقله ● وکن قلبی یا اینه القوم قلب ●
 ایتد مکده بکا غریب کورینور بو شعرک مثل سیف الدوله صاحب
 جودن غیر کسیه نک مدحند بنجه اوله بلورید و مکده بزانی

بزانی تحذیر و تحریف ایلدک لکن فائده مند اولدی و آنک
 حقند بو بیتی سولین بن دکلمیر ● بیت ●
 اخا الجود اعط الناس ما انت مالک ولا تعطين الناس ما انتا قائل
 پس کلاه سیف الدوله نکدن که سو و تدبیر و قلت تمیزی ایله بنی
 بنی کافوره و یروی یعنی بکاردم اوزره رعایت ایدیدی اندن غیر
 کسیه نک قبوسینه و اروب مدح اتمزیم و سیف الدوله نک مجلسنه
 هر کیجه علما و ارباب معارف جمع اولوب حضورندن مذاکره علوم
 و مباحثه مفهوم اولنوروی پس بر کیجه مجلس مزبورک بکار غلظت
 این خالویه ایله متنبی میاند مباحثه و مناظره یه و مناظره
 مصاوله یه بخر اولدقدن این خالویه صحر اوب یاننده بر مفتاح واریر
 متنبی نک جمهر سنه اوردی پس پیشانی شق ایدوب یوزینه
 قان روان اولدی تو و قعه دن متنبی سیف الدوله یه حاضر مان
 اولوب مصره توجه ایلدی بعده مقدما ذکر اولدوغی اوزره
 فراد ایدوب بلا فاسه متوجه اولدی پس فاسدن بر مدت عضد
 الدوله بی مدح ایدوب حلات کثیره و عطا یای سنیه سنه مظهر
 ولایتی اولدقدن صکرم بغداده توجه ایلد که اثن و راهر فائک
 بن ابی جهل الاسدی نام کسیه ایتا صله مزبورک یولنه ایدری
 پس متنبی یه یاننده اولان کسیه لویله محاربه و مقاتله شروع
 ایلدیلر اخر کار مزبورک او علی محمد و غلامی مغلج اولور غه دت
 نجات و فلاح بولمه میوب قتل اولندی این رشیق عده نام کتابنده
 منافع و مضار شعر یانندن نقل ایدر که متنبی خصمک غلبه سنی شاهه
 ایلد که قراری فراره تبدیل ایلشدی لکن غلامی مزبوره سن میان
 اخوانه غر النوب بوقعه ایله ترانه بروان ایکن ● بیت ●
 فالخیل واللیل والبیضاء تعرفنی ● والحرب والضرب القربان ●
 شدی فراد ایلد و کل صورتدن بر دخی خلقه شود ایله نظر ایدن
 دیدی پس مزبور غلامدن بو کلامی کوش ایلد که قاتلک الله ینم قتل
 سبب اولدک دیوب کیرود وندی و خصمه جمله ایدوب هلاک

اوله يلك مراد من سق اندى بوقضه اوج يوزالى دورت مضانه
 واقع اولمشدى ولا دق اوجيوز اوج سنه سنه كوفه ده
 كنده نام محله ده اولخه محله مزبورده به نسبت اولوب كندى دك
 ابوالحسن احمد بن فارس بن زكريا بن حبيب الرازى اللغوى مزبور
 علوم شتى به امام همام اولوب خصوصاً فن لغته فادوة انا
 ايدى علم لغته مجمل اسميه موسوم اولان كتاب مزبورك بجهل بالغا
 مرغوبه سندند و حليه الفقهها نام كتابه مزبورك اثارندند
 و بشار سائل تحرير ايدوب فقها فك معا ياتنده مسائل لغويه
 مشتمل بر رساله سى وارد كه حريرى مقاماتند مقامه القيه
 ايراد ايلدوكى يوز مسئله فقهيه ي اول مقاله دن اقتباس نشد
 مزبور همدانده اقامت امكنين صاحب مقامات اولان بديع الزمان
 همدانى مزبور دن تعلم وتلد ايلكله بديع الزمان اولمشد و
 مزبورك اشعار كزیده سى وارد و جمله دن بويكيا بوجه ثبت انجون
 اختيار اولنگد بيت مرت بنا هيفاء مجدولة تركية تنى لتكن
 ترنو بطرف فاترفاتن ● اضعف من حجة نحوى ●
 اسمع مقالة ناصح جمع النجبة ● والمقه آياك واحد لان ●
 تبیت من التفاهة على ثقه ● بوایات بديع الانجم دخی فاضل
 مزبور كد بیت اذ كنت فى حاجة مرسل ● وانت بها كلف مفوم ●
 فارسل حكيماً ولا تقصه ● وذاك الحكيم هو الذم ●
 مدینه رى ده اوج يوز طقسان سنه سنه وفات ايدوب قاضى
 عبدالعزیز جرجانى فك مشهده مقابله سند دفن اولدى
 ابوالعباس احمد بن محمد الازرقى المنصيصى المعروف بالنا فى الشاعر
 المشهور مزبور شعراء مقلتين دن بر شاعر دين القرين در خواص
 مذاجان سيف الدوله همدانى وسر آمد شعر او عصر وزماني
 ايدى سيف الدوله ياتنده مرتبه سى متنبى بر برابر اولوب علم لغت
 وفقن اريده مهارت فاته سى و اريدى مدینه حليده فن اريده
 بكتاب ملايشك بوایات مزبورك سيف الدوله مدح من نظم

نظم ايلدوكى اشعار دليزيرندند ● بيت ●
 امير اعلی ان العوالى كواسب ● علاك وفى الدنيا وفى الجنة الخلد ●
 بمن عليك الحول سيفك فى الظلام ● وطرفك ما بين الشكمة والتلب ●
 ويمضى عليك الدهر فلك العلاء ● وقولك للثغوى وفكك للرقد ●
 و بوایات دقت انكز دخی مزبورك اشعار دليزيرندند ● بيت ●
 احقق ان قاتلتى زدود ● وان عمود هاتك العمود ●
 وقتت وقد قدرت الصبر حتى ● تبين موقفى انى الفقيه ●
 وشكت فى غداى فقاتوا ● لرسم الذار ايتكما العميد ●
 و مزبورك اشعار اتدن متنبى ايله وقایع و معارضاتى جو قد
 شاعر مشهور ابوالخطاب بن عون الحريرى دن نقل اولنور كه بكون
 ابوالعباس نامى فك مجلسنه داخل اولدم كورد مكه باشك صابحى
 اغار مش وراسنده برمانه سپاه قيل و اريدى ايتك مكه ياستدى
 باشك بر موى سپاه وارجوانده نعم بقیة شبايمدكه انك و جويده
 مسرود اولدم و اول شعر ك حقدن بنم بر شعرم وارد ديك لطف
 ايدوب اول شعرى اشعار يورك ديدم پس اول دخی بوایاتى اشعار ايلدى
 رأيت فى اترأس شعرة بقيت ● سودا وهوى النعيرى رؤيتها ●
 فقلت للبعض اذ تردعها ● بالله الا رحمت غربتها ●
 فقل لبث السوداء فى وطن ● تكون فيه البضا صرتها ●
 ان دن صكره ديديكه اى ابوالخطاب بر موى سپيد هزار سايه زهان
 و لرزان ايدر پس هزار موى سپيد اچنده اولان موى سپاه نوجمله
 لرزان اولق كركدر عمرى طقسانه بالغ اولوب اوجيوز طقسان طقوزه
 حليده وفات ايلدى ابوالفضل احمد بن الحسين بن يحيى بن سعيد
 الهمدانى الحافظ المعروف ببديع الزمان بديع مزبور منشآت و سائل
 رايقه و مقامات فايقه صاحبى اولوب شعر و اشاده فضل باهر
 و نژده امثال و اقزاقى و نژده مزبى ظاهر اولان ادب و بكار دندن
 حريرى مقاماتى مزبورك مقاماتى طرندن اخذ و اقتباس ايلدى
 خطبه سند ذكر ايدوب فضلنه معترف و منهل صندند معترف

اولدوغی اثبات ایلشد مزبور فن ادبی مقدمه ترجمه سی سبقت
ایدن احمد بن فارسدن اخذ ایلد وکنه اشارت اولمیش
مزبورک رسایل بدیعه سندند ● بیت ●
الما اذا طال مكثه ظهر خبثه ● واذا سكن متنه تراكبته
وكذلك الضيف ليمح لقاؤه اذا طال قومه ● ويثقل طيله اذا انتهى حمله والسلا
تورخی مزبورک رسایل مقبوله سندند ●

حضرتنه التي هي كعبة المحتاج ● لا كعبة المحتاج
ومشعر اکرم لا مشعر الحرم ● ومن الضيف لا مني الخيف
وقبله الصلات لا قبله الصلات ● ومن سائله في غرة الموت خطيب
قد علم حق هان ومن خسر حق لدن ● والذينا تنكرت حق ما والوت
اخف خطوبها وحيث حق صار اصغر ذنوبها فلتظفر يمينه هل زرى
الا تحته ثم انظر يسرة هل زرى الا حسرة ● وتوابع مزبورک
قصاید بدایع سماندند که بر محله تستطیر اولندی ● بیت ●
وکا دیکمیکل صوب الفیت منسکا ● لوکان طلق المحیا یطر الدنيا
والذهر لو لم یخن والشمس لو نطقت ● واللیث لو لم یصدو البحر لو عذبا
او جیوز طقسان سکر ناریخنده مدینه هراته مسموما وفات
ایلدی مولف کتاب ایدر که حاکم ابوسعید عبدالرحمن بن محمد بن یوسف
بدیع مزبورک رسایل فی جمع ایلد که اخرین بوجه اوزن تحریر
ایلشکه بدیع همدانی اوج یوز طقسان سکر جمادی الاخره سنک
اون بنده سکنه مرضندن وفات ایلدی دق اولمیشده تعجیل
اولمغین قهرده افاقه بولوب قویار ایلد که قبری کشف ایلدیار
هول قبریله زهر سی چالک اولمغین حقیقه هلاک اولش والی صفای
وضع ایلش اول حال اوزده بولدیله رحمة الله سبحانه وتعالی
ابونصر احمد بن یوسف السلیکی المناری الکاتب المشهور بالوزير
المنازی اعیان فضلا واماثل شعرا دن بر فاضل و کامل و ادیب
بی معادل ایدی مینا فاریقین دیار بکر صاحبی ابونصر احمد بن مروان
کردی نک وزیر ایلشدی فضل باهر و ادیب و افرو صاحبی بولوب

اولوب صناعت نظم ده ماهر ایدی بجه دفعه قسطنطنیه یه ●
وارد شدی کتب کثیره جمع ایدوب جامع میا فاریقین و جامع آمد
وقف ایلدی الی الان کتب مزبوره خزان جامع مزبوره موجود اولوب
کتب منادی در محله معروفه و ابو العلاء مرقی به ملاقی اولدوغی نند
اقدم ترجمه سندند ذکر اولندی بعض سفر مزبوره بزاعا وارسی در محله
معروف موضعین مرود اند که اول و اینک لطافت آب و هوای
نضارت سبز صحرای طبعنه زیاده خوش کلوب بویای که رفته
نسیم سحر و لطافت آب کوثر کیدر اول محل دلکشانک وصفند
سلاک نظره کشیده ایلدی ● بیت ●
وقانا نفحة الرمناء وار ● شفاء مضاعف الغيث الميم ●
ترناده وحة فحنا علینا ● حنوا المرضعات علی العظیم ●
وارشفنا علی ظماء زلالا ● الذین المدامة للتدیم ●
پراعی الشمس اتی ولجهتنا ● فیحجبها ویاذن للتسیم ●
تروع حصاه حالته العذار ● فتلمس جانب العقد النظیم ●
ابو العالی الخصیری کتاب زینة الزهره مزبوری ذکر ایدوب بعض
اشعارینی بر او ایدوب و ابی بنی کتاب مزبوره مسطور اولان ایاتند بیت
ولی غلام طال فی رقه ● لحظ اقلیدس لا عرض له ●
وقد تهاهی عقله خفة ● فصار كالنقطة لا جزؤه ●
و ایدی ناسد بعض مقطعاتی بولنور کن دیوان اشعار غزلی
الوجود بلکه صحیفه عالمه نامن جود در نقل اولنور که قاضی
فاضل که سرد قترا فاضل ایدی ابدن خبردار اولان بر کسیدیه
تردد اسفار ایدوبی سیار ش ایلدی که واصل اولدوغی شهر دیارده
منافیک دیوانتی استخبار ایدوب بر نسخه سنی تحصیله بذل مجهود
ایلیه مزبور دخی وارد دغی بر مرده هر چند چیست و جو ایدوب
تک بوی ایلدی و صورتنه دست رس میسر اولدی بالآخره تحصیلند
مایوس اولوب دیوان مزبورک تحصیلنه قدرتی ایشد و کفی اعلام
ایدوب قاضی فاضل طرفه مکتوب ایلده ارسال بیغام ایلدی

برج بیت نظم ایلشدی بومصرع اولیایاننددع واقهر من شعری المازنی
المنازل منازیك وفاتی دودت یوز طقوز تارینخنده در حجه الله سبحانه
وتعالی ابو الفضل احمد بن محمد بن احمد بن ابراهیم المیدانی النیسابوری
الادیب مزبور عالم و فاضل و ادیب کامل اولوب فنون عربیه به
واقف و علم لغته عارف ایدی تفسیر صاحبی بولحسن واحدك
زمره تلامیذه سندن اولوب بعده سائر علماء عصره تحصیل
علوم و تکمیل منطق و مفهوم ایلشدی فن عربیته مهارت تامه
اولوب خصوصاً لغت و امثال عرب معرفتده سرآمد ایدر
وقن مزبورده تصانیف مفیده تألیف ایلشدی جمله دن کتاب الاضال
نظیری یوق بر تألیف لطیفند و قن لغته سامی فی الاسامی اسمیه
مشهور کتاب مزبورك جمله مؤلفاتند و مشایخ بکار دن استماع
احادیث نبویه ایدوب کند و سندن دخیجه لراخذ و روایت ایلدیر
مؤلف کتاب ایدر که مزبور بوابیات انشاد ایدر دی ظن ایدم که کند
نظم ایلند بیت تنقش صبح الشیخ فی بل عماره فقلت عساه یکنی بعد اری
فلما افشاعا تبته فاجابنی اما هل نری صبحاً بغير نهار
بشیوز اون سکر شهرد مضانك یکر می بشنده میدان جهان دن رو
اولوب عزم نزهتگاه جنان ایلدی نیسابورده باب میدان زیاد بن
عبدالرحمن ده که بر محالدر دفن اولندی و او علی ابوسعید سعد بن
احمد دخی بر فاضل دین ایدی کتاب الاسمی فی الاسماء انک تألیفی و اول
دخی بشیوز او توز طقوزده انتقال ایلدی رحمه الله تعالی ابریکر بن
احمد بن محمد بن الحسین الارجانی الملقب بناصر الدین مزبور ستر
وعسکر مکرم نام بلده لرك قاضیسی اولوب شعری غایت خوب و نظم
نهایت مرتبه ده مرغوب ایدی عماد کاتب مزبور دی جریده سنده ذکر
ایدوب ایدر که ارجانی وایل حال و مبادی سن و سالنده مدینه
اصغرها ندن مدرسه نظامیه ده اولوردی و شعری نظام الملک
اخر عهد ندن سوزیکه باشلدی دودت یوز سکاس ندن آخر عهدینه
وارینجه که بشر یوز قرق دودت تارینخنده قاضی عسکر مکرم اولوب

اولوب مجمل و معظمه اولمقدن زائل اولدی و اشعار ایدر
اندانه شمار دن بیرون و دائره قیاسدن افزونند جمع و ندون
اولنان اشعار کثارتینک عشر عاشری دکلدر مثبت نهالی وجود
ارجان و موطن و مقامی بلاد خود ستاندن تستر و عسکر مکرم
ایدی مؤلف کتاب ایدر که مزبور کاه قاضی ناصر الدین ابو محمد
عبدالقاهر طرغقیدن و کاهده عماد الدین ارجانی جانیندن بلاد
خودستان و تستر نیابنده اولور مشرتکیم بو خصوصه بوابیات
بلاغت سماتی نظم ایدر بیت
ومن التواب انی فی مثل هذا الشغل فایب
ومن العیاب ان لی صبراً علی هذا العیاب
د مزبور فضیلت فقاقت معرفت شعری جمع ایلدی و اشعار ایلدی نظم ایلدی
انا اشعر الفقها و غیر مدافع فی العصور بل انا افقه الشعراء
شعر اذ اما قلت و نه اویک بالطبع لا یشکلف الا نقار
کالقصوت فی ظلال الجبال اذا علا للسمع هاجح محاورت الاصدار
و بوابیات حکمت امین دخی مزبورك اشعار دلا ویزندند
شاو سوالك اذا نابتك ثابته خزما وان کنت من اهل المشو
فاللعین تنظر منها ما دنا و نای ولا تری نفسها الا بمرآت
وله ایضا لو کنت اجمیل ما علمت لستنی جهلی کما قد اذ فیما اعلم
کالصوت یزعج فی الریاض و انما حبس لحرار لانه یترشم
وله ایضا یقصد اهل الفضل و نه الله مصایب الدهر و افاتها
کالطیر لا یجس مز و نهها الا اتی نظرت اصواتها
و بوابیات دخی مزبور کدر ایکنی یتنک هر مصرعی طر و عکس
قرارت اولنسه ینه اصلی ظهور ایدر بیت
احب المرء ظاهره جمیل لصاحبه و باطنه سلیم
مردقه تدوم لکل هول و هل کل مودته تدوم
مزبورك مولدی دودت یوز التمش تارینخنده اولوب بشیوز قرق
دودت بیع الاولنده مدینه سترده عزم کلزار جنان ایلدی

رحمہ اللہ تعالیٰ آرجانی فتح ہمزہ و تشدید را و مہملہ و نون ایلہ
آرجانیہ مشہور کہ بلاد خودستان اہواز تو اچیسندند
و عسکر مکرم لشکر معظم و زنی و زنیہ و زبک و مزبور اصلند
برقریہ ایدی بعدہ حجاج بن یوسف الثقفی مکرم نام کسیہ
بر مقدار عسکر سردار ایدوب بر طرفہ ارسال ایلشدی پس مزبور
عسکر ایلہ کلوب قریہ مذکورہ بہ نزول ایلد کہ بر مدت اقلت
ایملکہ بعض بنیہ احداث ایلشدی بعدہ تدریج ایلہ میانسہ
زیادہ اولوب بریلہ اولدقن عسکر مکرم تسمیہ اولدک ابو العباس
احمد بن ہارون الرشید بن المہدی بن المنصور الهاشمی المعروف
بالسبکی مزبور بر صالح و زاهد کسیہ ایدی قدرت و مکت صاحب
ایکین پدری ہارون الرشید ک حیاتندہ دولت ناباید و نیای
ترک ایدوب خادزار قتلخان دنیوہ دن دامن جید اولوب لوٹ
جیفہ دنیادن برشی ایلہ الودہ اولدی حال بوکہ والدی خلیفہ
دنیا اولوب عالم قبضہ تمککن ایدی و خلقدن انقطاع و غارت
اختیار ایدوب گوشہ وحدتن لقمہ یسیر ایلہ قناعت ایدوب
او تور مقصد مزبورہ سبکی دید کمریک و جی بود کہ سبت کونلرنہ
کسب بد و کدیمین و عرق چین ایلہ بر نفقہ تحصیل ایدوب کلہ
سبتہ دکن انکلہ بکثوب باقی ایام ہفتہ مدہ فراغت خاطر عطا
و عبادتہ مشغول اولوردی پس بوجہ شدن یوم معروفہ نسبت
اولوب سبکی دنگلہ معروف اولدی و آخر عمرینہ دکن بوجہ حال
اوزرہ اوقات کجوب یوز سکان دورت سنہ سنہ چارونک
موتدن مقدم وفات ایلدی احوال و مقاماتی مشہور اولوب
ابن جوزی نک صفۃ الصغیرہ سنہ مسطور در ابو العباس
احمد بن محمد بن موسی بن عطاء اللہ الصنهاجی الاندلسی المری
المعروف بابن العریف مزبور بکار صالحین و اولیاء متورعین دن
مناقب مانورہ و کرامات مشہورہ صاحبی ہکسہ اولوب کتاب
المجالس مؤلفید و سائر صوفیہ نک احوالہ متعلق کتاب تألیف

تألیف ایلشد و طرق صوفیہ اوزرہ اولوب بیایات مزبور
اشعارند • بیت •
شدو المصی و قد نالوا المني بنی • و کلہم بالیم الشوق قد باحا
سارت و کاتبہم تدا و ابحہا • طیباً بما طاب ذلک الوفا
نسیم قبر البنی المصطفی لہم • روح اذا شربوا من ذکرہ راحا
یا واصلین الی المختار من مصر • فترم جسموا و زنا غی اولا
اذا اقمنا علی عذر وعن قدر • ومن اقام علی عذر کمن راحا
و ابن العریف قاضی صیاض بن موسی یحیی میانندہ مکاتبات حسنہ
و مراسلات مستحسنہ صدور اتمشد و رجوع فرات و جمع روایات
و سائر طومرہ مشارکت حسنہ سی و ارایدی عباد و زہاد و اصحاب
فتوت و ادب حقیقت اشکلہ الفب ایدوب صہب غنیمت بلور
ایدی و لاری دوروز سکان برقرار یخندہ اولوب بشیوز اوتوز
الکی سنہ سنہ مرکشدہ وفات ایلشد و رحمہ اللہ سبحانہ و تعالیٰ
و بعض کسیہ لر سعایت ایدوب ابن العریف مذکورہ مرکشد صاحب
علی بن یوسف بن تاشقین ایدی کجملہ ایدی اولدی و نخی مزبور
امر ایدوب کلکہ وفات ایلدی و خالق جنان سنہ جمع اولوب شجہ
کراملاری ظہور ایلدی و صاحب مرکشد احضارینہ نادم و بشیمان
اولدی ابو العباس احمد بن ابی الحسن علی بن ابی العباس احمد المعروف
بابن الرفاعی مزبور صالح و زاهد و متورع و عابد شافعی المذہب
بر فقیہ کسیہ ایدی اصلی عربد و بطایمہ ام عبیدہ نام قریرہ
اختیار توطن ایدوب فقرادن خالق کثیر و جمع غفیر مزبورہ حسن
اعتقاد اتمکین طریقہ سلوک ایدوب متابعت ایلدی فقرادن رفا
و بطاحتہ دنگلہ معروف اولان قوم مزبورہ منسوب لدر و تبا
احوال عجیبہ بہ و امور غریبہ ظہورہ کلوب اکل حیات زندہ و تنور
فروزان اچینہ کجوب و زانی اطفا اتمک کبی و نقل اولور کہ
ولایتلرن ارسلا تلوہ سوار اولوب کشت و کزار ایدولر و بونک
امثالی نجہ حارق عادہ لری مشاہدہ اولنشد و بر موسی معروف لری

مستور فروزان اچینہ کجوب
اکل حیات زندہ
ایدر

وارد و فقر آن حد و حصر در خارج جماعت کثیره اندک قنده
 جمع او نوب اکل و شرب اینک جمله به کفایت ایدم جات مرتبه سنی
 ندارد ایدد و این الرفاعی آن اولادی و نمشدد حال آنکه رتبتند
 اولاد قرنداشی اولاد و احفاد نندند و اولاد و احفاد به الان مشیت
 و ولایت ارث طریق ایلد برندن برینه انتقال ایدد و اولاد طایفه نك
 احوال و اطواری زیاده شایع و مشهور و اغلاط اطباء و اجتناب
 اولاد و بومرتبه به اقتضای اولادی و شیخ احمد رفاعی نك عبارت
 و طاعت کثرت اشتغال و مداومت اوزده ایکن ینه کاهی شمر
 سوبلکه رغبت کوسر و لر ایدی و بوابیات عزیز فرورد
 جمله نظم دور بار نندند ● بیت ●
 اذا جن ليلى هام قلبي يذكركم ● انوح كانه الحمام المطوق ●
 وفوقى سحاب مطرهم والاسى ● وتحقى بحار بالجوى تدفق ●
 سلام عمر و كيفيات اسيرها ● تفكك الاسار دونه وهو موقوف ●
 فلا هو مقتول فى القتل راحة ● ولا هو ممنون عليه في نطاق ●
 بوحال اوزده بشيوعه بنش سكر جهادى الاولى سنك يكرمى كينده
 ام عبيده ده جوار رحمت ايزدى به پيوسته اولدى عمرى اعمار خیار
 اتمه موافق اولوب عمرى عشرت سبعين ده ایدی رحمة الله تعالى
 رفاعى كسدا و مهله و فتح فاو الغدن صكره عين مهله ايله و حال
 عربدن رفاعه نام بر شخصه منسوب و بعض اهل بيتك حطندن
 بويله منقولد بظايع واسط ايله بصيره مياننده صوابينده بر
 نجه قرا و مجتمعه دو ابرو كر ازهر بن سعد الشمان الباهلى بالاولاد
 مزبور حديث شريف حميد طويلدن روایت ايدوب اهل عراقه مزبور
 روایت ايلد ابرو جعفر منصور نك خليفه اولوزدن اول مصاحبى
 ایدی بعد سر خلافته متمكن اولدقه مزبور تهنيه خلافت
 كلشدى اذن اولوب مزبورى دخولدن منع ايلد ابرو بن مرصد و لقب
 براذن عام اولدغى كونده خليفه نك مجلسنه داخل اولوب سلام
 و يردى ابو جعفر ینه كلك ديو سوال اندكه تهنيه خلافتكلام

كلام ديو جواب و يردى پس ايلدى مزبور ینه بيك ديار و يردى
 و مصلحت تهنيه ادا اولدى شمدن صكره بردخى ینه كلسون ديتيه
 ايلكر ديدى پس ازهر مذکور خليفه نك فرمانى تبليغ ايلد كارنده
 دعا ايله رل چكلوب كندى و سنة آتیه ده ینه كلوب خليفه نك
 حضور ینه كيرمك اسدك وجه سابق اوزده ینه دخولدن منع ايلد
 پس اذن عام اولدغى كونده ینه فرصت اولوب مجلسه بكرى منصور
 سلام و يردى منصور مزبورى كوردكه بزرگامقدمه بردخى كله
 ديو تهنيه ايلش ايكن بخون كلك ديدكه جواب و يردى كوشايد
 مزاجكر بر مقدار انحراف اوزده ايش بناؤ على هذا عيار كركه كركه
 پس ینه بيك آتون احسان ايدوب اشته وظيفه عبارت اذا
 اولدى بن قليل الامراض بر كسه ايم بكا جو قلق خسته نك اصابت
 ايلش شمدن كوردخى عيادقه كله ديدى پس ازهر دعا ايدد كيدد
 سنة آتیه ده ینه عادت قديمه سى اوزده عودت ايدوب منوال
 سابق اوزده مجلسه داخل اولدقه منصور سبب ورودندن سلال
 ايلدى جوابنده سلطانندن مقدمه بردعا و مستجاب ايشتمش ايدم
 خاطرمدن كلك ايله اول دعاى تقيه كلام ديدكه منصور اى افر
 اول دعا و مستجاب دكلش زير آستى بردخى كلسون ديو بن نجه ايام
 مداومت ايلدم اصلا كادكر اولوب سنك رفعكه تاثير ايلدى ديك
 ازهر ك وقايع و حكاياتى كتب توابينده مسطور و در اولادى بوزان
 بر تار بخندن اولوب ايكنوز اوج سنه سندن وفات ايلدى رحمه الله تعالى
 ابو المظفر سامه بن مرشد بن علي بن مقلد بن نصير بن منقذ الكافى
 الشيزرى مزبور اصحاب قلعه شيرز اولان بنى منقذ كجاندن
 و علماء بزرگوار و شجعان نامدار نندند فن اديده تا كيفات عديده
 و تصنيفات پسندیده سى وارد و ابو البركات ابن المستوفى مزبور
 تاريخ ايلدن ذكر ايدوب مدح و ثنائى پيرايه انشاء نمشدد اشعار
 و ابياتندن نجه قطعه ليرى ايراد و آثار طبع كهر بارينى ايلشد
 و عمار كاتبدخى خريده سنده مدح و ثنائى صكره ديو كره مزبور

منصور خليفه ديو ابرو
 ازهر ك دعا رفا
 ايدد كى

بجه زمان دمشقده ساکن اولوب بعده مصره انتقال ایلدی و صلاح
 بن زینک ایامنه دکن مصره حایز رتبه امارت اولوب اهل مصر
 قنده همواره مقرن و مکرّم ایدی آنندن صکره یین شامه رجوع ایلدی
 دمشقده ساکن اولدی بعدد دور زمان و تقایب دوران انی حصن
 کینایه دوشورب سلطان صلاح الدین دمشقده مالک اولنجیه
 حصن کینایه اقامت ایلدی سلطان صلاح الدین دمشق شاهی
 زبران تملکه کتورد که مزبور ی طلب ایدوب کتوردی اول وقتده
 پیر اولوب شکی سکانی تجاوز اتمشدی و عمار کاتبک غیر ییویر که لایمه
 مزبورک مصره قدوسی طافین حافظ عبیدی نک ایامنه ایدک اول
 ایامدن طافیک مذبر اموری وزیر نامداد عارل بن التلام ایدی لایمه
 انعام و احسان فراوان ایلوب قتل اولنجیه دکن مناصبه استقام
 ایلدی مؤلف کتاب ایدک که کتاب الجنان ملحقه لرندن اسامه نک کند
 خطیله بر جزو بولدم که بش یوز فرقی برتار یخنده مصره یازمشدی
 پس بو تقدیر بناء طاف عبیدی نک ایامنه مصره داخل اولش
 اولور و عارل بن سار قتل اولنجیه دک اقامت ایلدی و کینه دخی
 شبهه یوقدد و اسامه نک ایکی جلده دیوان شعر یی بین الناس
 متداول و موجود در دیوایات کند و خطی ایله اولان دیوان
 باوغت امینندن منقولدر ● بیت ●
 لا تستعجل الی عجزهم ● فتواک تضعف عن صدور دأمر
 واعلم بانک ان رجعت الیه ● طوعا و الا عدت عوده راعمر
 و بو ایکی بیت دخی دیوانندن منقولدر که ابن طلیب مصرینک حکنه
 محترق اولدقن حقدن سو یلشد ● بیت ●
 انظر الی الیام کیف تسوقنا ● سرا الی الاقربا بالقدار ●
 ما اوقد ابن طلیب طبله ● نارا و کان خرابها بالنار ●
 و دیوایات دخی اسامه نک دیوانندن نقل اولمشد که بددی
 مرشدک مزبوره یازوب کوندد و کی ایاتک جوانده نظم ایلشد
 و ما اشکوا تلون اهل و دی ● و لواحدک شکیتهم شکوت ملکت

ملکت عتابهم و بشت منهد ● فما ارجوهم فین رجوت ●
 اذا ادمت قوارصهم فواری ● کنت علی اذاهم وانظویت ●
 و رحت علیهم طلق المحیا ● کافی ماسعت ولا رأیت ●
 تجتوا لی ذنوبا ما جنتها ● یدای ولا امرت ولا نهیت ●
 ولا والله ما اضمرت غدا ● کما قد اظهروه ولا نهیت ●
 و یوم الخسر موعدا و تبیدا ● صحیفه ما جونه ما جنت ●
 و بو ایکی بیت دخی اسامه بن منقذک حطندن نقل اولور که هر
 دندانتک اخر ایچده نظم ایلشد و اخلاطک خارجده نظم
 ایلدم دیوایازمشد غریب مضمونددندان حقدن لغز اولعه شایسته بیت
 و صاحب لا امل الذهر صحبته ● ویشقی لتقی و یسی سوی مجتهد ●
 لم القه منذ تصاحبا فین بدا ● لنا طری افترقنا فرقه الاید ●
 عمار کاتب ایدک همیشه اسامه مزبورک رویت دیدار و مشاهده
 ملاقات مسنت اثار ی اشتیاقنده ایدم تا اول وقتده دکن که تمش
 بر صفرندن ملاقاتیله سرور البال اولوب سال و لادندن سؤال
 ایلدم و دوقت یوز سکان سکن جیازی الاخره سنک بکرمی بدینده
 بکشنه کونیند دیو جواب ویردی مؤلف کتاب ایدک ولادق
 تا پنج مزبوره شیند قلعه سنک واقع اولمشد و شینور سکان
 دورت شهر رمضانک بکرمی و چند دمشقده وفات ایدوب جبل
 قاسیونک جانب شرقیسنده نهیر یزید ثمالیک طرفده دفن اولدی
 رحمه الله سبحانه و تعالی ابو یعقوب اسحق بن ابی الحسن ابراهیم بن
 مخلد المرزوق المعروف بابن راهویه مزبور ائمه اسلام و علم اکبرین
 اولوب فقه و حدیث ایله زهد و ورع ینقی جمع ایلشد و آثار
 مزبور ی امام شافعی حضرت یارندن روایت ایدن علما زمره سندن
 عدا ایدوب بی یقی امام مزبورک جمله اصحابدن اولق اوزده ذکر
 ایلشد و مکه مکرّمه دار لوبک بی جوازنده امام شافعی ایلشد
 ایلدی صورت مناظر یی امام خزان یی مناقب امام شافعی و تالیف
 ایلدی و کی کتابده استیفا اوزده بیان ایلشد پس ابن راهویه امامک

فضلنه واقف و جلالت قدومه عارف اولدقدن صکره مصره
امام شافعی نیک مصنفاتی یازوب جمع ایلدی و امام اجل احمد بن
حنبل یوردلور ایدیکه اسحق بن راهویه بزم قمتده ائمه سلیمان
بر امام هامد و جسر بغداد دن اندن افقه برکسه مرورد و عبور
اتماشد و اسحق مزبور دن مروید که صندوقه حافظه مده
یتمش بیک حدیث شریف محفوظدر و هیچ برینی کوش ایدم که انی حفظ
ایدم و حدیث شریفه مزبور ک کتاب مستندی جمهور یاننده مشهور
و حجاز و عراق و عین و شام طرفلرینه رحلت ایدوب سفیان بن عیینه
وانک مرتبه سنه اولان کبار دن استماع حدیث ایلدی و بخاری
و مسلم و ترمذی مزبور دن سماعا روایت ایلدیلر و لایق یوز التمش
بر سنه نذل ایدی آخر عمر دن نیسا بورده ساکن اولوب بلده مزبوره
وفات ایلدی تاریخ وفاتندن اختلاف اولوب بعضلر ایک یوز
او توزیدی و بعضلر او توز سکر شعبانند و وفات ایلدی دیدیلر
راهویه بدردی ابو الحسن ابراهیمک لقبیدر راه مکه مکرمه ده
متولد اولغین لقب مذکور ایلله تلقیب اولنگده رحمة الله تعالی
ابو عمر و اسحق بن مرار الشیبانی القوی القوی مزبور بلده کوفه دند
بعذاره توفل ایدوب انده ساکن اولدی اصلنده موالیدندم تعلم
علم ادب اچون شیبانه مجاور اولغله اکانست اولندی فتون
لغت و شعرده ائمه اعلام و علمای کرامدن ابو عمر و مزبور کثیر
الحديث و کثیر السماع اولوب موثوق به کسه ایدی و خواص علما
واهل روایت قنده مشهور ایدی لکن شریبنیز ایلله مشهور اولغله
قصوره نسبت اولنور و کبار دن امام احمد بن حنبل و ابو عبید
قاسم بن سلام و صاحب اصلاح المنطق یعقوب بن النکیت مانندی
بر جماعت مزبور دن اخذ و روایت ایلدیلر این سکت ایدر که ابو عمرو
یوز اون سکر سنه مقرر اولوب وفات ایدنجیم دیکن کند و ایلله
کتابت ایدردی و کاه اولور ایدیکه بندن استعاره کتایب ایدم
واول وقتدن بن هنوز صیانت عالنده ایدم اندن اخذ علوم

ایدوب کتابلرندن نقل ایددم این کامل ایدر که اکیوز اون
تاریخند ابو القهاویه و ابراهیم موصلی وفات ایلد ک لری کونده
اسحق بن مرار دخی بغداد ده انتقال ایدوب عالم اخرته سفر ایدم
دیور وایت ایلدیلر مزبور ک مؤلفاتی بونلور در کتاب الحیل و کتاب
اللغات که کتاب لطیم و کتاب المروف دنمکه دخی معروف و کتاب
النوار و الکبیر که اوج نسخه در و کتاب غریب الحدیث و کتاب الفخه
و کتاب الابل و کتاب خلق الانسان و در اوین شعری مفصلدن
قراءت ایلشد مزبور ک ولدی عمرو حکایت ایدم که بدردم اشعار
عربیه بی جمع و تدوین ایلد که سکاندن زیاده قبیلله نکل اشعار
ایدی و عربی قبیلله نکل اشعار بی تدوین ایدوب خلقه اخراج ایدم
و هر سنه بر مصحف شریف یازوب جامع کوفه یه وقف ایدردی
تا که کندو خطی ایلله سکاندن زیاده مصحف شریف یازوب
جامع کوفیه ایداع ایلدی ابو محمد اسحق بن ابراهیم بن همام بن
بهمن بن بسک التیمی بالولا الارجانی الاصل المعروف بابن التدیبر
الموصلی مزبور خلفایه قدیم و جلیس و صاحب انیس اولوب
طرافت شهموده و خلاعت موفوره صاحبی ایدی علم موسیقی و صنعت
غناده ممتاز وندما و خلفا میاننده سرافراز ایدی علم لغت و اشعار
و اخبار و سائر فنون فضیلت باهره صاحبی ایدی مصعب بن عبد الله
وزیر بن بکار و غیریلر دن روایت ایلدیلر محمد بن عطیه که عمو
دئمکه بر شاعر ماهر در حکایت ایدر که بر کون قاضی یحیی بن اکمل
مجلسند ایدم اسحق بن ابراهیم موصلی کلوب اهل مجلس ایلله
و مناظره یه شروع ایلدی تا کیم جمله سی انصاف ایدوب فضلنه
اعتراف ایلدیلر بعدم فقه شریفدن بحث ایدوب اوله و قیاس ایل
احتیاج و استدلال ایلدوب ک قاضی بسط مقال ایلدی و شعر و لغت
نکلم ایدوب حضار مجلس اوزده تفوق ایلدی اندن صکره در و
قاضی یحیی بن اکمله توجیه خطاب ایدوب دیدیکه اعتراف ایلد
مناظره و مباحثه و حکایت ایلد و کم شیارده هیچ نقصنه بحال

و دخل و طعنه مساع و از میدان اولدخی جوانده یوقدر دیدی
 پس چونکه بوعلمک هر بریسته مهارتم ظاهر اولوب اربابی ایله
 مقاومت ایدم بخون بنی همان فن موسیقی به تخصیص ایدوب سائر
 فنونه نسبت ایلزردیدی ناقل حکایت اولان عطوی که اهل جلدن
 ایدی ایدرکه یحیی بن اکتم مزبورون بوکلاخی کوشانکده دونوب بکا
 بوسوالک جوابی هنر نایسه وجهه صواب اوزده بیان ایله دیدی
 بشن باش اوزده دیوب اسحق موصلی به توجیه خطای ایدوب ای
 محمد سن علم خوده قرا و اخفش ایله برابر مسین دیدم خیر دیدی
 پس علم لغت و شعرده ابو عبید و اصمعی به معادلسین دیدم ینه
 خیر دیدی مکه علم کلامده ابو الهذیل العارف و نظام بلخی و نکالند
 میسین دیدم نکرا خیر دیدی پس علم فقهده قاضی افندی حضرتینه
 مساومیسین دیوب یحیی بن اکتمه اشارت ایلدیم ینه خیر دیدی پس
 امدی بوجهتند که نسبت اولند و غلک فتنه منسوب اولدک زیلا
 فن موسیقی و غناوه فطیرک یوقدر لکن غیر فنونده روسا فزون
 ارون اولوب انلرسندن اعلاد در پس خنده کمان مجلسدن قاقوب
 روان اولدک بعد یحیی بن اکتم بکا ایدیکه احتجاجده استیفاء
 دلیل ایلوب کیم کی جواب ویردک لکن اسحاق بهر مقدار ظلم
 اولدی زیرا فرمودنداره افاق اولوب نه مانده نظیری ایللرینده
 عماد الدین اسماعیل التیروز الفضل نامنده اولان کتابنده
 ایدرکه اسحق بن ابراهیم الموصلی حسن الماوه و ملیح المناظره
 نادره زمان و فیدع عهد و اوان ظریف و لطیف و فاضل و کامل
 کسه ایدی حدیث شریفی سفیان بن عیینه و مالک بن انس و ابو
 معاویه خیر و درن استماع ایدوب فن ادبی ابو عبید و اصمعی درن
 اخذ ایلدی و علم موسیقی و صنعت غناوه سرمد اولوب فن مذکوره
 منسوب اولدی خلفا مزبورین ندیم مجلس ایدوب اگر اماند تقید نام
 و مزید اهتمام ایدروردی و مامون خلیفه دیر ایدیکه اسحق زیان
 خلقدن خوانند لکله مذکور اولمیسند منصب قضایه ازانی کورد

کورب قاضی صاحب احتشام ایدردم زیر اصدق و عفاف و دینیت
 و امانت و انصافه شمدیکی قاضی ایدردن افضل و اکمل و کون غنا
 اشهار بولغله جمیع امور و سائر علوی مستور و پوشیده قالشد
 مع هذا صنعت غنا مزبورک جمیع معلومات و معارفک لخرید
 و اسحاق نظر خوب و دیوان مطبوع و مرغوبی وارد و دیوایات
 مزبورک شعرند قدر که هارون الرشیده یان مشدی بیت
 و امرأه بالفضل قلت لها اقصری ● فلیس الی ما تأمرین سبیل ●
 اری الناس خلان الجود ولا یری ● بخیلته فی العالمین خلیل ●
 وانی رأیت النخل یزیدی باهله ● فالزمت نفسی لبقا الخلیل ●
 و من خیر ما لک لفتی لعلک تعلمته ● اذا نال خیرا ان یرکون نبیل ●
 و کیف اخاف الفقر و اخر الغنا ● و رای امیر المؤمنین جمیل ●
 عطای عطاء المکثرین نکرما ● و مالی کما قد تعلین قلیل ●
 روایت اولور که اسحق مزبور کتب کثیره به مالک ایدی حتی بو القبا
 ثعلب ایدر که اسحق موصلی نک لغتده بیک جلد کتابی کوردیم چنگ
 کند و سماعی و قرأتی ایله ایدی آنی بکد کدن صکره ابن اعرابی نک
 منزلده کوردیم کتب لغتی هم برکسه نک کتابخانه سنده کوردم
 مقصم خلیفه دیر ایدیکه اسحق بن ابراهیم الموصلی هر بار مجلسدن برود
 غنا برله ترانه پرواز اولدقه خیالنده او بیله جایکدن اولور دیکه
 کویا ملکه برشی زیاده و افزون اولشد اسحاق لطایف اخباری
 حیطة خرمده بیر و نذر اخر عمرندن وفاتندن ایکی سه مقدمه
 اولدی مولدی یوزالی سنه در زرت مرثیله ایکی یوز او تونر شهر
 و مضامند و بر قوله ایکیوز او تونر الشیده وفات ایلدی و اصحاب
 بعضی سو مرثیه سندن بو ابیاتی نظم ایلشد بیت
 اصبح الله تحت عطر الذاب ● تاویانی محله الاحباب ●
 از مضی الموصلی و نغمه من الاشر ● و محبت شاهد الاطراب ●
 بکت الملمات حزنا علیه ● و بکاه الهوی و منوال الشباب ●
 و بکت الاله المجالس حتی ● و حمد العود عولة المضرب ●

ابو الفتح اسعد بن ابی الفضل محمود بن خلف بن احمد النجفی
الاصفهانى الملقب بحجت الدين مزبور فقهاء شافعية من علم
وفضل ايله موصوف وزهد وتقوى ايله معروف واعظ ناصح
ومتدين وصالح بركته اولوب وفور نسك وعبادت ومرتبطا
وقناعت برله مشهور ايدى كسب بيدندن غير سبي ايله تقيش اتمز
ايدى كتابت ايدوب انكله كنوزى حديث شريفى كند وبلده سنده
اتم ابراهيم فاطمه بنت عبد الله الجوزاينه وحافظ ابو القاسم اسماعيل
بن محمد بن الفضل و ابو الوفا غانم بن احمد بن الحسن الجوزى و ابو
المظفر القاسم بن الفضل بن عبد الله الصيدلانى وغير ياردن
استماع ايدى بشيوز الى يدى تاريخنده بغداد و ايدوب ابو الفتح
محمد بن محمد عبد الباقي بن سليمان دنك ابن الطبعى انكله معروفند
وغير يدين سماع حديث ايدى وينه اصفهان رجوع ايدوب مهارت
واشتهار بولدى وقصايف عديده سلك تأليفه كشيد اتمشرد
از جمله امام غزالى نك وسيط وجير نام كتابلرينك مشكلاتى
شرح ايدوب مواضع مشكله ده كتب بسوطه دن نهجه نقللر ايله
بحث وتدقيق وتوضيح وتحقيق اتمشرد و اوسع مد منولى نك
تمه نام كتابنه تتمه التمه اسمى ايله موسوم كتابى تأليف ايدى
مولدى اصفهان بشيوز اون دورت تاريخنده اولوب الشوز
صفر نك يكرمى كيسنده وفات ايدى رحمه الله سبحانه وتعالى
ابو ابراهيم اسمعيل بن يحيى بن اسمعيل بن عمرو بن اسحق المرقى
مزبور امام شافعى حضرت تالرينك اصحابندن واهالى مصر دن عالم
وزاهد ومتوزع وعباد اولوب حلال مشكلات علوم وكشاف
معضلات منطوق ومفهوم ايدى اتمه شافعية دن طريقه امام
شافعى ير زياده عارف وفتاوى واحكامه كال اطلاع ايله واقف
بر امام جليل القدر ايدى كتب كثيره تأليف ايدوب حيرت خيزر چكشد
اول جمله دن كتاب جامع الكبير و كتاب جامع الصغير و كتاب مختصر
المختصر و كتاب منشور و كتاب المسائل المعقبه و كتاب التريغيب العلم

و كتاب الوثائق و كتاب الاختصار و امام شافعى مزبور ك حقه المرقى
ناصر مذهبى يوردرلر ايمش و مزبور هر بار كه بر مسئله دن فارغ
اولسه اول مسئله فى مختصر نه يازوب اتمدن صكره محرابه قيام
كوسه قوب شكر الله تعالى ايكى بكت نماز قلو ايدى و ابو القاسم بن
سريج در ايدى كنزى نك مختصرى نيادن بكارت ايله كيدر و مهر
بكارى بوزيلوب اقتصاص اولز مذهب امام شافعى ره تأليف اولتان
كتابلر اصلى مختصر مذكور در اتمدن صكره كل مؤلفا جمله
انك امثالى اوزنه ترتيب و تحرير ايلوب انك كلامنى شرح و تفسير ايله
نقل اولنور كه قاضى بكار بن قتيبه كه حنفى المذهب ايدى قضاه
ترجيه اولنوب بغداد دن مصره كللكه مرقى ايله اجتماع و ملاقات
مترقب ايدى اتفاق واقع اولدى بعد زمان بر خزان نماز تنجيم
اولد قلزنده قاضى بكار اصحابندن برينه ديديكه مرقى دن بر نشه
سؤال ايله تا كيم كلامنى استماع ايليه لم اول شخص دخی مرقى سؤال
ايدوب ديديكه با ابراهيم احاديث شريفه ده نبيلك تحريمى و
دخى تحقيقه رسيد اولمشد بر سر جهتدن سر تحريمى تحليل
اوزنه تقديم و ترجيح ايلديكنز مرقى جوابنده ايتديكنز نبيلك
حرام اولوب صكره اسلامه حلال اولد و شنه علما دن هج بر كسه
ذاهب اولد و غيوقدد و اتفاق بونك اوقدينه در كه اول حلال ايدى
صكره حرمتنه امر وارو اولدى بونكه اولد و غي تحريمى باندن وارو اولان
احاديثك صحتق ثابيد ايدوب بر مزبور جوابى استخوان اولدى
مرقى نك زهد و احتياطى بر مرتبه يه بالغ اولمشد بىك فصول اربعه
صوبى ناء نحاسدن ايجردى سببندن سؤال اولندقه ايتديكنز
ايشتر مكه كوزه كور كوزه كورنه سر كين يا قوب بارداقلى انكله
بشوردرلر اتش ايسه انى باك اتم اول جلدندو كه كوزه سفالين
استعمال ايموب اوانى نحاسدن نوش آب ايدى دم نقل اولنور كه
چنانكم صلوة جماعى فوت ايدوب منفردا قلسه ايدى فضيلت
جماعى استدراك يكرمى بش نماز ادا ايدى و حضرت رسول كرم صلى الله

علیه وسلم بوحديث شريف لم ي عمل ايدريكه بورد مشاورد صلوة
 الجماعة افضل من صاوة احدكم وحدث بنحو عشرين درجة امام
 شافعي نك اصحابك بديستك خاطر نه خطورتك بديكه مزي اوزونه
 تقدم ايد و امام شافعي حضرت تاري وفات اندكه مزي غسل ايلدي
 و باجماله مزي نك مناقب و ماثري حذون بدي و ندر مقصوده يكوز
 الشمس و دوت شهر رمضان نك يكري دور دن اخرته انتقال
 ايلدي و جبل المعظم دامتده قرافة صغرا ده امام شافعي حضرت تاري
 توبه لري قرينك مدفونند اين زولاق قابيح صغرنند ايدركه
 مزي سكان طقوز ياشنه وارمشدي وفات اندكه نمازي ربيع
 بن سليمان نام مؤذن هكدي ابواسحق اسماعيل بن القاسم بن سويد
 بن كيسان انغري بالولاء العيني المعروف بابي العنايه مزي مشاهير
 شعرا دند مولدي عين القرم نام بلدة صغيره دركه حجاز و مدینه
 منوره يه قريبد بغداد ده ساكن اولوب حرمه يعقوب دسوق اولوب
 صا تمغه اشتها ر بولمشدي و مهديك عتبه نام جاريه سنه
 مائيل و مشغول اولوب عشق ايله ميان خلقده مشهور و معروف
 اولوب اكثر تشبيه و تفرق عتبه مخنه ايدري و بوايات اول جمله مند
 اعلمت عتبه انني ● منها على شرف مطل ●
 وشكوت ما اتى اليها ● والمدامع تستهل ●
 حتى اذا برمت بما اشكو ● كما يشكو الاقل ●
 قالت فاتي الناس يعلم ● ما تقول فقلت كل ●
 و برد فعه مهديك بواياتي بازوب عتبه نك طلبنه تفرض ايلدي بيت
 تمنى بشي من الدنيا معلقة ● الله وانقائم المهدي يقيها ●
 اتى لايس منها شتم بطمني ● فيها احتقارك للدنيا و ما يها ●
 ابوالعباس مزي دكامل نام كتابنده روايت ايلركه ابوالعنايه
 استيدان ايلديكه روز نيزوز و مهر جانده امير المؤمنين
 هديته اهدا ايد بيس ما ذوق اولدق دن صكره بركون مهديكه
 برسيوا هدا ايلديكه ايچند برتوب تاغم كه طيب ايله مطيب ايدري

اولوب و كارنده مقدما ذكر اولنان ايكي بيت تحرير اولمشدي
 مهديك ايات مذكوره في قراءت عتبه في ابوالعنايه يه هبه ايلكه
 عزمت ايلدي عتبه بوقصه دن اكاه اولدقه جزع و فقه شروع
 ايدوب ايتديكه يا امير المؤمنين بونجه حذتم سبقت ايدوب
 حرمتم ذمت هتكمه لازم كلش ايكن شمدني بني ربيع المنظر سبو
 فروشه كه شعر سويلوب جزار لغله تحصيل معاش ايدوب جريده
 ويرمك انصافيد بيس مهدك غريمتدن رجوع ايدوب فرمان ايلديكه
 سبوسني مال ايله مالا مال ايد لوبيس ابوالعنايه كتاب خزينه يه
 امير المؤمنين دستي مينا و ايله مملو ايد سزديو فرمان ايلديكه
 سزمن دينار استم ديدكه انكره خير اكر اضي اولومك بدام
 ايله بريدلم بونجه امير المؤمنين نصير مجا بيورد مد فقه التون ايله
 مشغول ايد مزي ديديلر بيس كتاب ايله ابوالعنايه مياننده سيم
 وز اختلافي برسنه يدك فصل بولدي بوجاننده عتبه بومالجه
 مطلع اولدقه مزي بوز خبر كوندوب اكر سن حقيقه نيم عاشق
 صادقم اولدك برييلدن برو تميز درهم و دينارده اختلافي اوزره
 اولوب بني فراموش ايلدك ديوايات بدايغ نكار ابوالعنايه نك
 مدايحه نظم ايلدك و كما اشعار دور بار نند ● بيت
 اتى انت من الزمان و صرفه ● لما علفت من الاسير جلال ●
 لو استطع الناس من اجلاله ● تجدداله جز الحد و نهالا ●
 ان المطايا تشكيك لانها ● قطعت اليك سيايونها ●
 فاذا وردن بنا ورون خفايقا ● واداردن بنا صدورنا ●
 بواياتي عمري العلانك مدخنده نظم ايلدك بيس عمري العلان
 مزي بوز جائزه ايچون يتشريك درهم ايله برخلعت فخر احسان
 ايلدي شيخ السلي و نمكله معروف اولان شاعر مشهور دن نقل اولدك
 مهديك طيفه نك مجلسنه داخل اولغه شعرايه اذن و بولدكه بنين
 حاضر اولان شعرا ايله بيله مجلسه كيردم جاوسه فرماندي جاري
 اولدق اتفاقا ايشارين يرد ديدك لري شاعر اعني نيم ياغمه اولدك

پس مهدی خاموش اولوب جمله حضار مجلسه سكوت ایلدیلر بعد
 بشارت كوشنه برصد اكلدی پس بوشگاه كلن كمدرد یوس سوال
 ایلدكه ابوالعناهیة در دیدم بعد تکرار سوال ایدوب ایا مجلسه
 کند و شعر ندن برسنه انشاد ایددی اوله دیدی بند نظر ایدم
 انشاد ایدد دیدم فی الواقع بر زماندن صکره مهك ابوالعناهیة
 فرمان ایلدكه شعر ندن برشی انشاد ایللیه فرموده بوقصد ایلد
 سراغ از ایلد بیت الامان سیدتی مالها ادلت فاحمل اولها
 پس یویتی بشارت كوش ایلدكه غی دور قیای وای بونك کی مجلسه
 بوقوله شعری دم نجه حیات ایدوب نسانته اله بلوریدك
 بعد ابوالعناهیة بویایته ایرشدكه بیت
 انتہ الخلافه منقادہ الیه تخریراذیالها
 فلم تك تصلح الاله ولم يك يصلح الاله
 ولورامها احد غیره لزلزلت الارض وزلزالها
 ولم تطعمه نبات العلق لما قبل الله اعمالها
 یتنه بشارت بکا ایتدكه وچك یا اشجع نظرا یله که خلیفه سرور
 ونشاط وفرح وانبساطندن رقصه کلدی اشجع دیرکه والله
 اول مجلسه اولدن شعر ادن ابوالعناهیة دن غیره صله جان
 ایلله منصرف اولدی ابوالعناهیة نك زهد و ترك دنیا متعلق
 اشعار کثیره می وارد و ولادی یوز او تو زان یخنده اولوب انتقالی
 ایکوز اون اوج سنه نین بغدادده در رحمة الله کما نقل اولنورکه
 وفاتی قریب اولدقم ایتدكه کولم استرکه مفتی عصر اولان محارق
 کلوب باشم او جده بویایت ایلله نغمه سرا اوله و بوا یکی بیی اول
 ایانندد که کند و زاده طبعی در بیت
 از اما انقضت عینی من الدهر مرقی فان غراء الباکیان قلیل
 سیر من عن ذکر و تنو مودتی و یحیرت بعد الخلیل خلیل
 و یویتی وصیت ایلدكه مراری او حنه نقش ایدد بیت
 ان عیشا یكون آخر الموت نعیش منجل التفتیس حکایت

حکایت اولنورکه برکون ابونواسه ملاقی اولوب سوال ایلدکه کونده
 شعر دن فج بیت نظم ایدوسین ابونواس بر بیت یاخود یکی بیت انج
 نغمه کتوره بلورم ابوالعناهیة دیددکه بن کونده یوز و کاهی یکی یوز
 سویلرم ابونواس ایتدکه نظم و اشعارده بومقدار کتار ایلدوکل
 انک انچوندرکه بکونه شعر سویلرس بیت
 یا عتب مالی و ملک یا لیتنی لم اربک
 بن اگر بونک امثال شعر سویلک مرار ایدنیدم کونده بیک یاخود یکی
 بیت سویلرم لکن بن شعر سویلدکه بونجیلین سویلرم بیت
 من کف ذات حرفی زنی ذی فکر لها عیان لوطی و زناء
 اگر سن بکونه شعر سویلک مرار ایلدک علجر اولوب تمام عمر کرده ایانه
 قادر اوله مزوک دیدی صاعد لغوی کتاب فصوصد حکایت ایددکه
 برکون ابوالعناهیة بشارت بردی زیارت ایلدی و بشاره ایتدکه
 تحقیق بن سنک بکا و کویه اعتذارنده اولدن کلامکی غایتله استغفار
 ایدد مکه دیمش سین بیت
 کم من صدیق فی اسارقه البکاس لیلیا فاذا تقطن لامفی
 فاقول ما می من بکاء لکن اردد لاریک فطرفت عینی بالزواء
 بشارت ایتدکه ای شیخ بن بومضمونی اعتراف ایلدم الاسنک بحر کون
 و بومعنی اقتباس ایلدم الاسنک کلامکدن و سن بویایده بی بیعت
 ایدوب دیدک بیت
 و قالوا قد بکیت فقلت کلا و هل یکی من الخزع الجلیل
 و لکنی اصاب سواد عینی صوب قذی له طرف حدید
 فقالوا ما لدمها سواء اکلنا مقلتیک اصاب عود
 نقل اولنورکه برد فعه مزبور شعر سویلکی ترک انجکون مهدی
 مزبور حبس ایلشدی بوماجرایی کند و روایت ایدوب ایددکه
 شعر سویلکدن فراغت ایلدو مکه مهک امر ایلدیکه بنی ارباب جرایم
 و جنایات مجلسندن حبس ایدد لروقتا کیم زندانه داخل اولدم بکا
 دهشت مستغنی اولدی پس دیدد حیرت ایلله چپ و راسته نگاه ایدد

برگشته جست و جوابد که اند متزوی اولام ناکاه بر شخص خوب روی
و با کینه صورت کوردم که سیماسنده انواع خیرتایان و علایم و
اثار فتوت نمایان ایدی جانبنه قصد ایدوب واردم و حشت و
حیرت غلبه سندن آداب تحیت و سلامی رعایت ایدوب برینه
کورد مدین یا ننه او توردم و بر زمان متفکر و حیران و و الله
و پریشان انده مکث ایدلم اول انشاده اول مرداراده بویکی بیی

الشاده باشلدی بیت

تقوت منظر حتی الفتة • واسلمی حسن الفراء الى الضبر •
وصیر فی یاسی من الناس واثقا • بحسن صنیع الله من حیث لا ادری •
ابوالعناهیہ دیرکه انشاد ایدلم که بیی استخوان ایدوب استماعیله
تبرک ایدلم و عقلم باشمه کلدی ایدلم اغزک الله لطف ایدوب بویایان
برخی اعاده ایلده دیدکده آسماعیل نجیب بولوب و کم عقل ایش
بنم حضورمه کلک مسلمانلرک بر برینه ایدله کلک کلمی تحیت و سلامی
برینه کوردمک و مسافرک مقیمه ایدلم کی سوال و بر شش ایلده حالی
تفتد ایدلمک شمدی بندن برایکی بیت استماع اندکده نکر انشاد بی طلب
ایدربین کویاکه قدیمدن شکله میانزده سابقه صحبت وارد که
رعایت خاطرک اوزریمزه لازم اوله ابوالعناهیته دیرکه ایدلم لطف
واحسان ایدوب کستاخانه صادر اولان و ضعیف غیورک بندن
اولدن دهشت و وحشتک عشر عاشری بر غیریکسه ده اوله حالی
بوندن دخی زیاده دیکر کون اولوردی آتیکه بچون شعری نرک ایلد
خلفا و رؤسا یاننده سنک جاه و منزلتک انکله حاصلدر لابد
اخراکاربینه نظم اشعار ایدوب بوزنراندن خلاص او نورسین
امابنی شمدی دیوانه احضار ایدوب عیسی بن زیدکی فرزند رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم دربندن طلب ایلده لکر کدن
پس اکو عیسی بن زیدک انله دلالت ایدوب له ویدرم قیامت کونده
انک دمیله جناب حقه ملاقی اولوب رسول اکرم صلی الله تعالی علیه
حضرته لری اول روز طاقت سوزده بنم خصم اولوق لازم کلور و اگر

و اگر خبر ویرسم قتل اولنه بنم امر مقدر ددوبین فرار مرتبه حیرت و
دهشت سندن زیاده لایق و سزاوارم و سن بو حالده ایکن بنه بنم
صبرم و قرارمی و حضرت حقه تقویض و توکل می شاهد اید بوزن
الله تعالی پوشندن سکا کافیدر دیوب حجت زده بنه افکار طالع
پس بکا خطاب ایدوب دیدیکه سکا تو بیخ ایدلم و سو لکی غمی غیا
اتمامک انصاف کلدر امدی سکا اول بیانی اعاده و تکرار ایدم بوی
قرات ایدلمک ایدم ایدم حفظ ایدلم ایدم صکره مهدی طرفندن
آدم کلوب بنم ایلده انی ننداندن حقا روپ خلیفه یه ایلدیلر انشاد
طریق سنیمز بر سوال ایدلم عیسی بن زیدک صاحبی و رفیق
حاضرمد دیدی و قنایم بزی مهدینک حضور بنه ایلدیلر مزبور
سوال ایدوب عیسی بن زیدقنده دزدیدی اولده بن انک قنن اید
نه بلورم سن انی ارادوب تطلب اندک قاجوب فرار ایدلم و بیی حبس
ایدلمک محبوس ایکن اندن بنجه خبردار اوله بلورم دیدکمه مهدی دیدیکه
نه زمان اختفا ایدلمی و انک صکره سن اندن نه وقت ایدلمک و آنی
کیمک یاننده یقودک جواب ویردیکه مخفی و متواری اولادند
برو کما ملاقی اولدم و خبر بنه دخی واقف دکلر آیتکده و الله اکبر
ایدربین یا بودر که شمدی غنی قتل ایدم جواب ویردیکه مزبور
ایلده و الله بن فرزند رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم سنک انکه
ویروب روز قیامتده حضور بیت العالمینه اندر قایلله واره مم
پس مهدی امر ایدلمی اول بیگانه قتل ایدلمر بعد بکا خطاب اید
شعر سویلر میسن یوخسه سینه اکا الطاق ایدله تمیمی دیدیکه باش
اوزر بنه سویلرم دیدم اطلاقه فرمان ایدوب ایدلمی ابوالعناهی
اخباری بی نیکیه اولوب مفضاضنده مذکور ددو صاحب ابوالقاسم
اسماعیل بن ابی الحسن عباد بن القیاس بن عباد بن احمد بن ادیس
الطافانی مزبور وزیر جمسته نهاد و استاد اصفا استعداد اولان
صاحب بن عباد در فن ادب و معرفت اسالیب عربی ابوالحسن احمد
الفارس اللغوی و ابوالفضل بن العمیدون اخذ ایدوب شام عالم

واستاد عرب و عجم اولمشدی ابو بکر خوارزمی زبورک حقننده بود و حلاله
 شاپرواز اولمشد نشان الوزانه فی حجرها و دین و کوها و وضع اوراق
 درها و درها عن ابانه کما قال ابو سعید الخدری فی حقته ● ووزن الوزانه
 کابر اعن کابر موصولة الاسناد بالاسناد یروی عن العباس ووزانه
 و اسماعیل عن عباد و ذراء صاحب اردن ابتدا صاحب لقبه ملقب
 اولان ابن عباد و ابو الفضل ابن العمید مصاحب اولمشد صاحب
 ابن العمید و نکاله اشتها و یولمشدی ابن العمید و نصهره و یک نشین
 صدر وزارت اولدقه صاحب لقبه ملقب اولدی صاحبی کباب
 التاجی ده دیرکه مؤیدالدوله ابن بویه نک حال صبا و تند بر
 مصاحب اولمشد بواسم ابله مشهور اولدی آندن صکره مرصد
 وزارت عظمی اولان ادایه صاحب لقبی اطلاق اولور اولدی ابن
 عباد ابتدا مؤیدالدوله ابو منصور بن رکن الدین بن بویه وزیر
 ایدی و ج یوزتمش اوج شعباننده مؤیدالدوله جرجاننده و نیا
 اندکده برادر ی فخرالدوله ملکه مستوی اولوب صاحب بن
 عبادی متاری و نده وزارتنده ابقا و مقر ایدوب مغزو
 موقر ایلدی و فخرالدوله نک دولتمنده ابن عباد نافذ الامر و مقبل
 اولوب زیاده بتجمل و مکرم ایدی ابو القاسم زعفرانی برکون ابن
 عباد نک مجلسنده بر نوبته قصیده انشاد ایلدی و ابیات اولقصیده
 بیت ایام عطا یاه تهدی الفنا ● الی رخی من نانی اودنا ●
 کسوت المقیمین و الزائرین ● کسالم تحمل مثلها ممکنا ●
 وحاشیه الدار یمشون فی ● لباس من لخر الا انا ●
 ابن عباد ابتدا یک معن بن زایده نک اخبارنده ایستدم که بر شاعر
 مزبور دن بر مرکوب استدکه بر اشتر و راست و بر اسب و بر خر و بر حمار
 احسان ایدوب یوزمشکه بن بلد و کم مرکوب یونلور و اگر الله تعالی
 حضرت قاری یونلور دن ماعدا بر مرکوب دخی خلق اندکی معلوم اولد
 سکا احسان ایدرم امتدی بز دخی سکا نسیم خردن بر بجه و بر
 بردا و بر ازار و بر قیص و بر علامه و بر داه و بر مندی و بر مفرق و

مهر وزارت ایش اولد
 ابتدا صاحبی و وزیر
 و کسب مشیبه
 اولان

و بر کسا و بر کیس و بر جور و احسان اندک که ملبوس نیم یا نمره الخ
 یونلور و اگر یونلور دن ماعدا خردن یافته و برداخته بر لباس
 دخی و ایدوب کی بله ایدک دخی اتمز ایدک و صاحبک بای سعادت
 مدارنده جمع اولان شعرا بر کس قننده جمع اولماشدر وایت اولور
 صاحب زیاده حاضر جواب و حسن الحاور و لطیف العیان ایدی
 بردقه خترا بلوراد الضمیدن بر مظله خصوصنده مزبور و فضائل
 صوندیلور و دقه نک پایانته عرض حال صاحبی ترجمه سنده
 خترا یون دیو کتب اولمشدی اول زمانده عرض حال اوسته یوزدک
 و ذرا کند و خامه مشکار لر یله اصدار ایلک عادت اولدوغنه
 بناء خترا یون لفظنک الته فی حدید یار د دیو یوز و یلر یعنی
 صئوق د مورد و کیمیلر دیو لطیفه یوزندن مصلحتک عدم
 حصولنه اشارت ایلدی و بر کسه دخی ابن عباد بر دقه دفع
 ایلدی که اولدقه نک ایجنه دخی ایلدی و کی کلماتک اکثر یخی
 صاحبک انشاسندن اخذ و اقتباس ایلشدی پس صاحب دقه
 هذه بضاعتنا ردت الینا یوز و یلر صاحب ابن عباد فضل و ابد
 مهارت و براعت مالاکلام صاحبی اولوب علم لغتده حروف بحم
 اوزده مرتب محیط ناسنده یدی جلدده بر کتاب تألیف ایلشدی
 الکافی فی الرسائل و کتاب الاعیاد و فضائل النیروز و کتاب النما
 و کتاب الورد و کتاب الکشف عن مساوی شعر المتنبی و کتاب اسماء
 الله تعالی و صفاته مزبورک جمله تألیفاتند و در مسائل و کما
 بذیه و نظم جید و شعر پسندیده سی زبانه اشتهاره رسیده
 و یو ایکی بیت مزبورک نظم فرح بخشاشندند که وصف شراب و رفقت
 جام و لطافت می نایده انشاد یوزمشدر ● بیت ●
 رقا الزجاج و دق الخمر ● و تشابهها و تشاکل الامر ●
 فکما تمخرو ولا قدح ● و کما تمادح ولا خمر ●
 ابو الحسن محمد بن الحسن الفارسی النخعی حکایت ایدکه
 نوح بن منصور که ملوک سامیاندن بر پادشاه صاحب مالک

نهانی صاحب بن عباده برنامه گفتند و طلب ایلش و بنم مکه
 و مکه که کاورسک تدبیر مملکت و امر وزارت سکا تقویض ایدم
 دیش صاحب بن عباده عدم قبول و اجابت مأمورند و تحریر و اصدار
 ایلدی کی اعتذار دن بری بوایدیکه اول طرفه ارتحال و اول جانبیه
 انتقال اتمز متعدد و مسلوب الاحتمالند زیرا خاصه کتابلرک
 نقل و تحمیل ایچون دورت یوزدوه لازم مدد فضلای عن سائر اشکاک
 تحویل و سغ امکانه اولدوغی متحم در مزبورک مولدی اصطخرده
 و برروایتده طالقانده او جیون یکر می التی فی القعد سنک
 اون التیسنده اولوب و جیوز سکا آن بش صفرک یکر می و درنده
 لیلة الجمعة ده دار بقایه ارتحال ایدوب بعده اصفهان نقل اولدک
 ابوالقاسم بن ابی العلاء دن که شعراء اصفهان دند و واقعه عجیبه
 و حکایه غریبه بی بطور زاوره نقل ایدک ده قیاده بر شخص کوردم
 بکاسنک بو قدر فضل و معرفتک و ادایکین ایچون ابن عباده حشده
 مرثیه سویلر سینه دیک بده جوابنده کثرت محاسن و وفرت
 مناقب و ماثری بندنیان و قفل دهان اولوب قنغی محامد سقا ایلد
 اغاز ایدوب مرثیه برواز اوله جغم بلم و بندن استیفاء ذکر محاسن
 و نظم محامدی مامل ایکن حقندن کله میوب عجز و قصور ایلده
 موسوم اولقدن خوف ایدم دیدم پس شخص مزبور ایتدی امد
 هر بیته ابتدا بن شروع ایدوب مصرع اولئی سویلیه یم سن ایکنی
 مصرعنی سویلیوب اتمام ایلده که عربده بو مقوله شعر سویلکه
 اجازه دیر لر بن دخی بو قوله راضی اولوب باش اوزره دیدم پس
 نظمه شروع ایدوب دیدی بیت ثوی الجود و الکافی معافی حقیره
 بندهع لیا نس کل منهما باخیه دیدم بعدهع ها اصطحابیت
 ثم تعانقا دیدی بیت • مجیمین من حدیباب ذریه • دیدم
 بعدهع اذا رنخل التادون عن مستقرهم دیدکوع اقاما الیوم
 القيامة فیه • دیکله شکیل ایلیم بو حکایه بی بیاسی هاسنده
 بو وجه اوزره نقل ایلشد و ابن عباده اخبارنده کورشد که هیچ

هیچ برکسه بعد الوفاات ایام حیاتنده مسعود اولدوغی کبی صاحب
 بن عباده دن غیر سعادته نائل اولوب ذکر جلی و در زبان او ایل
 و او انرا اولشد نقل اولنور که ابن عباده وفات اندکده ری شهیدک
 اسواق و دکا کینی جمله بسته اولوب کافه خلق سرای قیوسنه جمع
 اولوب حروجه منتظر اولدیلر مخدومی فخرالدوله سائر ارکان
 دولتیله حاضر اولوب لباس سروری پلاس و مائمه میدل قلوب
 تغییر جامه و در سار ایلدیلر و نعشی قیودن طشره چقدقه
 دفعه جمیع خلق صیحه و فریاد ایدوب زمین بوس ایلدیلر و بجه
 ایام فخرالدوله عز و مائمه طو توب تغیر و دنیا بی بقادر مغتنم اولدک
 و صاحبک رسائل و اشارتک اکثر بنی ثعالی بنیمة الدهرنده تحریر
 ایدوب وفاتندن صکر سویلن مراثی ک ایضا بنی کتاب مزبورده
 تطیل ایلشد فاما یا قوت حموی مجمل الشعر نام کتابنده صاحب
 بن عباده اندوکی استغراکینه و حسد اولد و غندن غیر و غمی
 یوقدر زیر آجه و افاضل فضایل ابن عباده اعتراف ایدوب عناد
 و اعتسافدن اجتناب اتمشدر و امیر المؤمنین و یعسوب الموحیدین
 علی بن ابی طالب رضی الله عنه کی سروره بغض و عداوت ایدن کسه
 صاحب بن عباده ک فضلی اشکار ایدوب عداوت انسه بعید و بدیع
 دکلدر و صاحبک جمله اخبارندن بریده بو حکایه در که
 مزبور عصری فضلا سندن ابواحمد عسکرینک دیدارینه مشتاق
 اولشدی پس ابواحمد مزبور عسکر مکرم دیندکاری بلده ده اولغین
 بر بجه دفعه صاحب مزبور مکتوب کوندورب قدوملر بنی القاس
 ایلشدی جوابنده پیر اولوب حرکتیه اقتدارم یوقدر تعلل ایلدیکجه
 صاحبک اشتیاقی او لیکدن دخی زیاده اولوب بالآخر مزبورده
 ملاقات ایچون مخدومی فخرالدوله بی بر بهانه ایلده اول طرفه سفره
 ترغیب ایلوب بلده مزبورده یه کلر کلرنده بر تذکره ایلده بواباتی
 مزبور ایدوب ابواحمد عسکریه ارسال ایلدی • بیت •
 ولما بیتم ان تورد و اوقلت • ضعفتا و ما تقوی علی الوجدان

اتيناكم من بعد ارض نرفوكم ● وكم منزل بكر لنا وعوان ●
 نسالك هل من قري لتربلكم ● بل جفون لامل اجنان ●
 پس تذكره ابواحمد واصل اولدقد نثرينه ينة نثر ايله جواب تحري
 ايدوبيا ياقى مقابله سنده خنسا ديدكلى شاعره نك برادرى
 اولان صخر ك بويى تميمى طرلى ايله تحمى ايلدى ● بيت
 اروم نهوضاشم يثنى غزمنى ● تقود اعضائى من التجيان ●
 فضمت بيتا لثريد كائما ● تقدر تشبيهى به وعنائى ●
 اهم بامر الخرم لو استطيعه ● وقد جعل بين العبد والنزل ●
 پس جواب تذكره صاحب واصل اولدقد و ابیات مذكوره كوردكه
 والله اكبر بيت مزبور خاطر به لايح اولدى مزبوره بوشعرى ارسال اليزم
 لكن زهول ايدوب اصلا خاطر به كلدى ديدك بعد بركون ابواحمد سكى
 طلبه سندن بر كروه ايله صاحبك نيازينه غزيت ايدوب كلدكه
 بروفته مصادف اولديكه بوايلر كلان خلقى صاحبك حضورينه
 كير مكدن منع ايدلر ايدى پس ابواحمد كلدكه آئيد منع ايدوب
 بو وقتد صاحب دلتكه كرنز ديدك كرنده مزبور صدا بلند ايله بو
 بوايكى بيتى انشاد ايلدى ● بيت
 مالى ارى القبة الفخما، مقفلة ● ورنى وقد طالما استفتحى مقفلا
 كانه اجنة الفردوس معرنة ● وليس لي عمل ناك فادخلها
 پس مزبورك صداسى صاحبك كوشنه رسیده اولدقد قيوه كلان
 ابواحمد اولدوغندن اكاه اولخله خداه امر ايلدى مزبورى استقبال
 ايدوب حضورينه كتورديلر تعظيم وتوقيره مبايله ايدوب ياتيه
 الذى مصاحبه شروع ايدوب انشاء صحبته بر مسئله سؤال
 ايلدكه ابواحمد على الخبير بها صادفت يعنى مسئله مزبوره نك نكلام
 مرتبه واقف وخبير نه مصادفه ايلدكيز ديمكدن پس صاحب ايشيخ
 هر شيد طرز عجيب و طور غريب اختيار ايلدكن حالى اولميو حقي
 على الخبير بها سقطت مثانى ده تغير ايدوب صورت ديكور بارزه
 ايلدكيز ديدكه ابواحمد جوابنده چنا كيزه سقط ايله خطاب ايلدكن

ايلدكن تحاشى ايلدكم اجلدك تبديل ايلدم ديدكه صاحب زياده
 حظ ايدوب شيخ مزبورى ويانجه بله كلان طلبه سنى ديا بركن
 انعامنه عرق ايلدى رحمه الله تعالى ابو الفضل اتميه بن عبد العزيز بن
 ابو الفضل الاندلسى الداي مزبور علوم اديته وفنون عربيه و فاضل
 نامدار و عالم بلند مقدار ايدى ثنائى نك يتيمه الدهر نام مولف ايلدينه
 حديقته نام ايله موسوم تذكره انيقه مزبور نك نابى درون كنده
 ماهر و علوم او ايلده متبحر اولغله اديب حكيم و نمكله شهرت عظيم
 بولمىدى و اندلسدن انتقال و ارتحال ايدوب باغرا سكرديه مقام
 مقام اختيار ايلدى و عماد كاتب خريده نام كتابنده مزبورى ذكر ايدوب
 فرايد اشعار و قلايد نظم ايدارندن بعضاينى ثبت خريده تهر ايدوب
 بوايات مزبورك اشعار پسندیده سندن در ● بيت
 اذا كان اصلى من تراب كلها ● بلادى و كل العالمين اقاربى ●
 فلا بد لى ان اسال العيس حاجة ● تشق على شتم الذرى والغواب ●
 وله ايضا وقائله ما بال مثلك خافلا ● انت ضعيف الرأى ام انت عاجز ●
 فقلت لمار نبي الى القوم اتنى ● لما لم ينجوه من المجيد حائر ●
 وما فاتنى شئ سوى الحظ وجه ● واما المعالى فهم عندي عزائز ●
 مزبورك اشعارى غايه جود و اخروقتند مهديه به انتقال ايدوب
 بلده مزبوره ده بشيوزيكى طقوز سنده راد بقاءه ارتحال
 ايلدى رحمه الله سبحانه و تعالى بواياتى كه اخر عمر من سولمىشد وصيت
 ايلدكه لوح مزارينه نقش ايدوب ● بيت
 سكتك يا دار القضاة مصدقا ● باقى الى دار البقاء اصير ●
 واعظم ما فى الامر الى نصائر ● الى عمارل فى الحكم ليس محبور ●
 فيا نبت شمرى كيف اللقاء عدا ● وزادى قليل و الذوق كثير ●
 فان اكن محونا مذبذبى فائقى ● بشر عقاب الذنوب جدير ●
 وازنك عفومنه عفى و رمة ● فتم تقيم دانم و سرود ●
 مؤلف كتاب ايدكه بعض مغاير به نك مجموع سنده كوردكه ابو الفضل
 مزبورك مولدى بلاد اندلسدن بلده دانيه ده دوت يوز التمش سبك

قراننده واقع اولدی و اهل اندلسن قاضی دانیله ابوالولید الوسی
 وغیر یلردن اخذ و اکتساب علوم ایدوب دؤرت یوز سکان طغوز
 سنه سنک عید اضحی سنده و الیه سیله اسکندریه داخل اولدی
 بعدد ملک افضل شاهنشاه مزبورى مصر دن نفی اتمکله بشیراتی
 تارینخده دیار غربه سفر ایدوب مدینه مهدیه ده رجل اندازاق
 اولدی مهدیه صاحبی علی بن یحیی بن المعز بن بادیس مزبور که اگر
 باینده بئله مقدور اتمکین علونمزلت و سوزفت صاحبی اولدی
 و مصر ده شاهنشاه افضل قید بندنده ایکن فن اصطرلابده بئله
 مفیده تألیف ایدوب و علم هیأتده کتاب الوجیز و کتاب الادویه
 المفردة و منطقن کتاب تقویم الذهن و ابن رضوانک مسائل حیزین
 اسمی رده بانه یافغی کتابک رده انصار اسمیه مستی کتابی تألیف ایلدی
 نقل اولنور که شهنشاه افضل ایچون و جیز نام کتابی تألیف ایلدی
 افضلک بمعنی اولان ابو عبد الله الحلبي به عرض ایلدی مزبور دخی کتاب
 مذکورى سرابا مطالعده اندکدن صکره یوز کتابدر که مبتدی اولنور
 بوندن انتفاع ایدن مزملر مشتمل اولنور ایسه بوندن مستغنیلردن
 ابوالصلتک رواجنه شکست و یزدی تا کیم سابقا ذکر اولندک اوزده
 مصر دن نفی ایلد جقوب کندی القاضی ابوالفلة ایاس بن معاویه بن
 قره بن ایاس بن هلال المزی مزبور بلیغ و فصیح اللسان و فصیح بدیع
 البیان اولوب فهم و فراست و رشد و حکاستی نایدا الوصف ایدی
 اکثر احواله ظنی صادق و تهمینی واقعیه مطابق اولغله سکان وجه
 لوضنک ممتازی و سرافرازی اولوب فراستده ضرب المثل ایدی خلتفا
 بنی اتمیه دن عمر بن عبد الغزیز که وفور بصیرت و تمیز ایلد موصوف
 و مزید فضل و معرفتله معروفدر مزبور بصره قضاسی توجیه ایدوب
 بلده مزبور نکه حاکم و الاجتبابی ایلشدی و اندینک جدی اولان ایاس
 اصحاب و الانصاب رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم دن ایک
 بددی معاویه بن قره دن اوعلک ایاس حجه در دیو سوال ایلدیکنده
 جوابده نعم لابن کافى امر دنیاى و فرغنى لاخرى دیک یعنی بنم

بنم فرزند دلبندم نه خوب اوغلند که امر دنیا به کاکایت و
 امداد اتمکله احتیاجدن ازاد و اسباب وصول سعادت اخروی
 مشغول اولغله بنی فارغ البال ایدوب دلشاد ایلدی ایاسک
 جمله فراستدن بو حکایه بیروایت ایدور که برکون مزبور بر
 موضعده مقیم ایکن باعث رعب و هراس اولور بروقه ظهور
 ایلدی بو اشاره اول محله بیگانه لردن اوج نفر خاتون بولندیلر
 پس اول وقعه دفع اولندقدن صکره ایاس ایتدی که اوله ظن اولنور
 بو خاتونلرک بری حامله اولوب و بری مرضه اولوب و آخری
 بکر اوله پس خاتونلرک احوالندن استفسار ایلدیکنده ایاسک
 حکمه وفاق و تعیننه مطابق بولدیله بعدد لوجه بولمخوی
 استدلال یوردیکردیو استفسار ایلدیکنده ایاس بو جمله
 جواب و یروپ ایتدی که بنی آدم مقام خوف و هراسده یاننده
 اعز اولان اعضاسی هر قنفسی ایسه التریخی اول موضعده وضع
 ایدوب زیاده حفظ و حراست ایلمی مقرردر پس اول جلدن
 حامله در دیدو کم خاتونی اول حالت بروخشدن کوردیک
 دستف شکمه وضع ایلدی لاجرم حامله اولنور غنم حکم ایلد دم
 مرضه در دیدو کم عورت التریخی سینه سنه وضع ایدوب
 پستاننی محافظه ایلدی بلمکه بر طفل نورستی رضاع ایدد
 دوشیدن در دیدو کم خاتون دخی اول دم برهولده دستنی دج
 سر مهرینه سرپوش ایلدی هوز بکر اولسنه جزم ایلد دیک
 حکایت اولنور که برکون کوش ایلدی که بر یهودی اهل اسلام تعجب
 احمق و نادان اولور لرشویله ظن ایدور که اهل جنان روضه
 رضوانده تناول ایلدی کوی فواکه کونا کون بر طریقه دفع ایتوب
 شکرند مضمحل اوله دیو سوزلردی پس ایاس مزبور دن بوکلا
 کوش ایلدی که ای یهودی سن شمدی هر اکل اندوکلن ماکولات
 هضم ایلدیکن صکره جمله سنی دفع ایدد میسین دیک یهودی
 خیر بیکه بر مقدار بنی دفع ایدوب ماعداسی جن بدنه اولور دیدن

اوج نفر خاتون بولندیلر
 سوزلردی

پس ایاس ای احمق ناشناس چونکه بویله اولیجی جناب کرد کار اهل
 جنانک تناول اندک لری اطعمه و فواکه ک جمله سنی خدا خلق ایندیکین
 چون انکار ایدوب بنی و ضلال بولنه کیدرسین دیوبیهودی^{۱۰}
 الزام ایلدی روایت اولنور که عمر بن عبد العزیز عهد خلافتدن
 طرفندن حاکم عراقین اولان عدی بن اوطانه فرمان کوندروب
 علماء عراقدن ایاس بن معاویه ایله قاسم بن ربیعہ الحنفی^{۱۱}
 کتوروب رتبه عرفانلری امتحاندن صکره هر قنغیسی فقیه^{۱۲}
 ایسه بصره قضاسنی کاتفویص و توجیه ایدرسین دیو ام ایله
 پس فرمان مزبوره واصل اولدوقده ایاس ایله قاسم حضورینه^{۱۳}
 کتوردوب بسط مقال و استنطاق حال اندکه ایاس ایامیرزم
 حاکمه واقف و خیر اولق استر سکر حسن البصری و محمد بن سیرین^{۱۴}
 استفسار یورد حقیقت حال جنابکزه ظاهر و اشکار اولوریک
 ایاسک بویله دیمکدن مقصود کندو نفسنی ورطه برخطر
 قضانن تخلیص ایچون ایدی قاسم دائما مزبور لایله الفت و محبت
 اوفده اولغین انلردن سوال اولدوقده لاحاله قاسم طرفنی ترجیح
 ایلوب بو طریق ایله قضائی کندودن دفع ایلیه لکن قاسم ایاسدن
 بو کلامی گوش ایلدکه عدی بن اوطانه خطاب ایدوب ایامیر عراق
 رتبه استحقاق و معرفتی کسه دن سوال احتیاج یوقد غنیمت
 و کبریا حقچون ایاس بن معاویه هر وجهه بندن اعلم واقفه و علم
 قضانه بندن نجه و جمله انجم در اگر فرضا بو کتمان حلیه صدق
 و صوابدن عاطل شخص کذب باطل اولورسه بن کذاب اولمش اوردوم
 کازیب اولان کسه ایسه تقلید قضایه ناشایسته درو اگر حق^{۱۵}
 سنه لایق اولان اولدکه کتمان یی قبول یورد سزیدی پس عدی مزبور^{۱۶}
 بو کلامی گوش ایلدکه ایاسه بصره قضاسنی توجیه ایلدی اول^{۱۷}
 قضایه رضا و یوب ناچار داضی اولدی ایاسدن روایت اولدکه^{۱۸}
 مزبور ایدر ایدیکه هیچ افراد ناسدن برکسه بکا غایب اولوب قایل
 توان نطق بندن سالب اولدی الا بصره ده سجنانه نشین شریعتیک^{۱۹}

ایکن بر شخص اداء شهادت ایچون حضورمه کلوب فلان نجه
 جهات معینه و حدود مبتنه سیله فلان کسه نال مال صریح ایدیکه
 بکا علم الیقین حاصل اولغین بو خصوصه بی ریب و اشتباه^{۲۰}
 و کواهم دیدیکه اوصاف مذکوره ایله ذکر ایلدو کل نجه نال
 نه مقدار اشجاری وارد دیو سوال ایلدم بر مدت سکوت ایدوب
 تفکر دن صکره سعاد و تلو اقدم نقد و زماندن برو بویکه ده اجراء
 احکام شریعت ایدلر دیدی پس جواب و یروب فلان تاریخن برو
 شوق در مدت اولدی دیدم تکرار ظاهر سقف محکه ده موضوع اولان
 اخشابک جدی شمول علم عالم شمولی اولق کدک افاده یوروب مبتدای^{۲۱}
 تعیین ایلدو نائل اجر بی حساب اولوروردی دیدی پس خواننده علمین
 و فرو مانده اولوب ایادی اظلم مقتضاسی اوزده بویاده حق سنک
 طرفکه در دیوب شهادتی قبول ایلدم میدانی کتاب الامثالنده نقل
 ایدرکه برکسه برکسه دن بر مقدار مبلغ دعوی ایدوب شخص مزبور^{۲۲}
 انکار اتمکین خصومت و نزاعلر نه فصل و بر نال ایچون ایاس بن
 معاویه نال حضورینه کلایلر پس ایاس دعوی ایدن کسه شهادت
 واروی دیدی اولده خبر بن مبلغ مزبور یو کسه یه فلان مکانده
 بر درخت سایه سنده نهانی و یروم دیدکه ایاس اندیینه اول
 درختک سایه سنده و ارجاز که و داء برده غیبیدن بود عوایر^{۲۳}
 اشکار اولوب حق یکمک جانبنده اولدوغی ظاهر اوله دیدی پس
 شخص مزبور جانب درخته غریمت ایلدکه خصمی قاضی نال باند^{۲۴}
 ایستور بر مدت مرو داند کدن صکره ایاس مدعی علیه اولان کیسه
 خصمک نه جوق کلندی ایا اول درخته ایریشوب مقصودی حال
 اولدی اوله دیدکه خیر هنوز اول محکه واصل اولدی دیوب
 جواب و یردی پس ایاس قمر یا عبد الله هیچ جای اشتباه دکلرکه
 سن خاین و روسیاه اوله سین دیدی پس اول شخص خلهاکار
 خیانتنه اقرار ایدوب دمتنده اولان مالی ادا و قرض و زاری
 ایله توبه و استغفار ایلدی بو اسحق بن حفص دن مرویدرکه^{۲۵}

تحت درختده آلودغی
 مالی اشکار ایدن نام

عالم مثاله بوضوح و آساک مرتسم صحیفه خیالی اولدی که عید
اضحی به ایرشمندن دارغوردن ارتحال و سرای سروره انتقال این
پس بصره و خورستان میانه واقع اولان دشت میسان همانند
عبدسی درمکله معروف قریه ده جنگلکه و اروپ سینه اش و عشرین
و مائه تاریخده اول بقمه ده ترک عالم فانی و غم دار بقا جاود
ایلدی حین استقامتده شتی تشر آتیه بالغ اولشدی و رحمة الله
و تعالی ابوالطاهر اسماعیل الملقب المنصور بن القائم بن المهدي
صاحب افریقیه مزبور فصیح و بلیغ کسه اولوب بدیهه و ارتحال
طریق ایلده علی الفور خطبه تراختراع ایدوب انشاد ایدوب که آن
احمد کایت ایدوب که ابوزیدک هر عتی کونده منصور ایلده ایلده
چقوب بولده مراقت و مصاحبت ایدوب منصورک الله یکی
رح جانستان و ایلدی رحلک برسی برخ دفعه الذن بره دوشد
و بن انی بدن الوب مفرمه ایلده عناینی سیلاب کدولینه و بد
تفاؤل یوزندن بویمتی ایراد ایلد مر ● بیت ●
فالقت عصاها واستقر بها النوى ● کافر غینا بالایاب المسافر
پس بیت مذکور کوش ایلد که بخون زیاده خیره موافق بر قول
صادق ایلده تفاؤل بوایت کریمه فی قرات ایلدک دیدی و او حیاتی
موسی ان الق عصاک فاذا هی تلقف ما یا فکون فوق الحق و بطل
ما کانوا یعلمون و غلبوا هنالك و انقلبوا صاغیرین جوابنده
سرخاندان حضرت رسالت پناه صلی الله تعالی علیه و سلم شرفی
احراز اتمکین سرلرده اولان عرفان و دانش اخر کسه لرده یونمز
کند و علم کنه کوره سولر سر دیدم مؤلف کتاب قاضی بن خلکان
بو حکایه مناسبتیله بر حکایه دخی نقل ایدوب ایدوب که خلفای نبی
امیه دن عبد الملک امر ایلد که بیت المقدس حرمنه برقبون ایدوب
اسمنی اول قبونک و زینه یاز لرتس حجاجه کند و سی ایچون برقبو
یا پیغه نیاز ایدوب ماذون اولشدی قبول غلام اولوب بعد عظیم
یرمزدن صکره اتفاق صاعقه نازل اولوب عبد الملک قیوسی

خاکست خورشید
برقانون ایلد

قبوسنی احراق ایدوب حجاجک بنا ایلد و کی قبوسالم قالدی بو حال دن
عبد الملک خاطر غایت بریشان اولدقه حجاج بوکونه توجیه
خطاب ایدوب مقرر خلافته ارسال پیغام ایلد که استماع اولدیک
اسماندن براتش نازل اولوب ایدوب المؤمنینک قبوسنی احراق ایدوب
بو قولترینک یا بدو غی قیوی یا قیامش بوقصته عینی ایلده حضرت ائم
علیه السلامک اولادی قیچکم هر بری بر قربان ایلدی بر سینک قربانی
قرین قبول ربانی اولوب و اخرک قربانی قبول اولد و عنک مثالیدر
پس بولطیفه دن عبد الملک منسلی اولوب انشاد خطی فی الحقیقه
منطقی اولدی روایت اولنور که منصور مزبور ی پدری اوزرینه
خروج ایدن ابوزیدک محاربه سینه تعیین ایلشدی و ابوزیدک
اسمی خلدین کیداد اولوب باصیه دنمکله معروف اولان طائفه دن
بر شخص ایدی اظهار زهد و ورع ایدوب مرکبدن غیر پسته سوار
اولمزدی و صوفدن غیری لباس کیمزدی منصورک پدری قائم ایلده
وقایع کثیره سی وارد و عاقبت جمیع بلاد و مداین قید وانی قبضه
تملک و تصرفه کتوروب قائمک مهدیه نام مدینه دن غیر
بر مملکتی قائمکی دخی کلوب محاصره ایلدی قائم بامر الله انشاء
محاصره و وفات ایدوب اوغلی منصور یرینه قائم اولوب حرب و
قتاله اشتغال ایلدی و پدرینک وفاتی ایلد میوب یرنده ثابت
قدم اولدی ایام محاصره اوزانمقله ابوزیدک مهدیه دن رجوع
سوسه نام شهره و اروپ محاصره ایلدی منصور دخی مهدیه دن
چقوب ابوزیدکی تقصیب ایدوب سوسه محاصره سنه ایکن مزبور
ملاق اولوب منظم ایلدی بعد برخ دفعه دخی اوزرینه عسکر
شکست ویرمکله بالآخره او حیوز او قوزالتی حرمینک بکری بکشدن
ابوزیدکی اسیر و اعوانی طعمه شمشیر ایلدی ابوزیدک مجروح اولمقله
دور دخی کونده هلاک اولدی اول محل مرکه اولان موضعده بر
شهر بنا ایدوب منصوبیه اسمی ایلده منسلی ایلدی و کندوسی مدینه
مزبورده قرار ایلدی او حیوز فرق بر مضامین منصور یردن چقوب

سپرو تنزه طریقله حلولا نام مدینه به و اردی شدت اوزره
 روز کار اسوبه و زیاده طلولو یاغدی قامته امکان اولما غله
 کیو منصوریه به عودت ایلدی یولده سرماشتند اولغله بدنه
 ضعف مستولی اولوب تاباضن اکثری داراخرته سفر ایلدیله
 منصوریه به کلوب داخل اولدقدن صکره اوچوز قرق قوشا نلک
 اخرنده عالم بقایه رحلت ایلدی رحمه الله سبحانه و تعالی و فاتی
 بوکونه حکایت ایلدی که مزبور منصوریه به وصول بولدقدن حمامه
 کیرمک استدی طیبی اولان استی بر سلیمان اسرائیلی هر چند که دخل
 حمامدن منع ایلدی کلامی قبول القیوب حمامه وار غله حرارت
 غریزه سی فنا بولوب سهر دانی به مبتلا اولدی استی به معالجه سینه
 مداومت ایدری سهر حالی اوزره باقی ایدی اخر کار کثرت سهر جانیته
 کار ایلدی که بعض خدامنه یوردی که قیروان کبی مکتبه بر طیب
 حازق بولمز میکه بودرددن بنی خلاص ایده بلی بونده خلا ابراهیم
 نامنده بر جوان حکیم ظهور اتمشد و حذا قتله میان خلقدن مشهور
 دیدیلر بر ابراهیم احضارینه فرمان ایدوب حاضر اولدقه
 علت سهر بنی مزبور بیان ایدوب چکدوکی الی شرح و عیان ایلدی
 ابراهیم دخی متوم اولان نجه اشیائی بر شیشه ایجنه وضع ایلدی
 و سبیشه بی اثر اوزدینه قیوب یا یچندن چقان بخاری استشام
 اتمکه تکلیف ایلدی وقتاک منصور اول شیشه دن خراب بخش
 اولان اجزانک قوقسنی استشام اتمکه ارمان کوسندری در عقب
 خواب غلبه ایدوب او یقویه و اردی ابراهیم بو حال کورد که سهر
 اولوب طشره جقدی استی حکیم کلوب اچرویه داخل اولو استدکه
 حال ابر مقدار نوم غلبه ایدوب خوابه وار مشلردر دیو مزبور
 الیقو دیلر استی دیدیکه فی الحقیقه اگر مزبور بر علاج اندکلندن
 او یوردی ایسه شیهه سزوفات اتمشد خدام بو کلام و حث
 انجائی استماع اندکلنده اچر و کیروب تفحص اندیلر بر منصوری
 استی دیدوکی کبی میت بولدیلر ابراهیمی قتله ایشرد که غریبت ایلدی

ایلدیلر استی دیدیکه بویابده اندک جرم و کجاشی یوقدر انجی ایتبا
 بومرضنک عللاجی اچون تعیین اندکاری علاج ایلده مداومت ایدیت
 اصل مرضی نه اید و کتی بلدی بر آنک حرارت غریزه سینه تقویه
 معالجه ایدردم و ترا حرارت اصلیه سی قوتده بولندقدن صکره
 او یقوی سستازمند چونکه اطفا حرارت غریزه ایده جک نسبه
 ایلده تدای اولندی بکده مکه وفات اتمشد منصور ک مولی قیروان
 مدت سلطنتی بی ییل و آلتی کون اولوب مهدیه ده دفن اولمشدر
 افریقیه بلاد غریبدن بر اقلیم عظیمدر که حضرت عثمان بن عفان
 رضی الله عنه ایام خلافتنده فتح اولمشدر و بای تحق قیروان
 ایدی لکن بویا آمده قونسر بای تحت اولمشدر ابو نصر بشر بن الحارث
 بن عبد الرحمن بن عطاء بن هلال بن ماهان بن عبد الله المعروف بجانی
 المروزی مزبور اصحاب طریقت و ارباب حقیقت دن صاحب مقام
 علیه و کرامات جلیته اولوب اکابر صالحین و اعیان انقیاد و توحید
 ایدی اصلکده قراءه و مدون ماترسانام بر قریه دن اولوب بغداد
 کلوب ساکن اولمشدی و اولاد و نواسا و کتابدن بر کامل عالیمخاب
 ایدی توبه و انابه به سبب بو اولدی که بر کون بولده کیدر کن بروق
 پایه راست کدیکه اوزدینه اسم الله یا اولمش و سر راهه روشوب
 قالمش مزبور اول رقبه بیرون رفع ایدوب تعظیما یا شنده بولتان
 برج اقمه ایلده غایبه صاقرن الوبانی غایبه ایلده مطیب ایدوب بر
 دیوار سوراخته وضع ایدر بر اول کیمه واقعه سنده کورد که کول
 برسی مزبورده خطاب ایدوب دیرکه یا بشر سن بنم اسمی تطیب ایلک
 تحقیق این سنک اسمی منیاده و اخرنده مطیب ایدم خوابدن بیدار
 اولدقه ذوقندن نائب اولوب جان و دلدن رضا بولای طالب
 و راغب اولدی حافی عبیده یا لیل ایاق دیمکدر حکایت اولنور که
 بشر حافی بر کون معاف بن عمرانک قیوسنه واروب دق باب ایدر چو دن
 برسی کیدر دیو سئوال اتمکه بشر حافی ایم دیو جواب و بر اچردن
 بر قیز خطاب ایدوب ایدر که ایکی اقمه به براسکی باوج الوی کیده

بشر بن الحارث
 سبب توبه

حافی نامنک او زدی کن کیدردی و مزبورک یا لاین ایاق کرد و کنگ
اصلی بیاوردیکه بر کون نعلینی نك باغی غیر ملکه براسکیچی نك بایته
واروب بر ناصبه باره سی است کده حریف بر صاحب خشونت کسه
اول ملکه بهمی رویش سزک خلق او زینه نه جوق نکالیفکن او نوریدک
بشر مذکور بوسوزدن متاثر اولوب همان ساعت نعلینی چقاروب
اتی ویر و بوندن صکره بر دخی نعلین کیمکه یمین ایدر بشر حافدن
انمکی نه ایله بر سین و نه مقوله نشه فی قاتق ایدر سین دیو سوال
ایملار صحت و عافیتی خاطر کتوب قاتق ایدر نورم دیش مزبورک
جمله دعوتانند که یارب بنی دیناره مشهور قلده و نک او لغزده
رسوای اتمک انجون ایسه بوشهر فی بندن ازاله ایدوب سلب ایله
و دیر ایشکه عالم اولانلرک داردیناره عقوبتاری بصیرت باری کور
وعین بصیرتاری بی نور اولمقدیر بودخی انک کلامنند که هر کیم
دنیا به طالب دلداره اولورسه پس امک خور و مذلته مهیا و ماده
اولسون و اصحاب حدیثه دیر ایشکه بوروایت ایلدو کز احادیث
زکاتنی دیو سوال ایلدو یکرین هر اکی یوز حدیثک بش عدد حدیث
شریفک مضمونیه عامل اولمقدیر ایش عبد الله بن احمد بن حنبل
حکایت ایدر که بشر حافی نك مخه نام هشیره سی بر کون بنم پدر ما
دیدیکه یا ابا عبد الله بنم اکی اقمه رأس مال وارو و انکله پنبه الوپ اکبر
واوچ اقمه به صاقوب بر هفتنه دن بر هفتنه به دن اول کسب ایلدو کم
بر اقمه ایله بکنورم اتفاقا بر یکم مشعله سیله محرم او کندن
بکر کن فرصتی غنیمت یابوب اول مشعله نك ایدر نغی ایله بر مقدار ایلک
اکردم و بیلدیم که حق سبحانه و تعالی حضورنده بوندن سوال اولنم
کر که راندی لطف ایدوب بنی بوندن خلاص ایله الله تعالی خلاص
ایلسون دیدیکه بدتم دیدیکه چاره سی اولدو که اول اکی اقمه
اخراج ایدوب بر مایه سز قالمق کر کسین تا کیم حق سبحانه و تعالی
سکا اندن خیر لور نشه احسان ایدر بشر حافی ایدر که بن زهد
و ورعی همیشردن او کوندم زیرا دایما مخلوقک علی بن ابی طالب

حصوله کلن نشه بی اکل اتمک جتاقم ایدر زدی بشر حافی نك
ولاد فی یوزا الی تارینجده اولوب اکی یوز بکر محی الی بیع الاخذنه
دار بقایه او حال ایلدی رحمة الله سبحانه و تعالی ایلدن جوق کتوب
سقطی و غیر یلر کیمی اندن اخذ و روایت اتمشدر و القاضی ابوبکر
بکار بن قتیبه بن ابی ذرعه بن عیبد الله بن بشیر بن عیبد الله بن
الحکره نضیم بن الحارث بن محله التقی صاحب رسول الله صلی الله
علیه وسلم مزبور خفی المذهب بر مریا کین مشرب ایدی اکی یوز فرق الی
جمادی الاخره سند متوکل عباسی طرفدن قضاء مصر مزبور تحیه
اولوب مصر وارد قن حسن سیرت و صفاء سیرت ایله خلق
میانشن کمال شهرت بولشک حاکم مصر ایلان احمد بن طولون مزبور
مقر و معین اولان و ظایفندن ماعدایه سینه بیک القون و بر
ایدری مزبور دخی مبلغ مذکور صره سیله هممور حفظ ایدوب
اتمردی چرنکه احمد بن طولون قاضی بجاری موفق بن متوکل خلقه
ولی محمد ایدی دعوت ایلدو که مزبور راضی اولوب ایلدی نك
کتب تواریخ حکایه سی مشهور در حبسه فرمان ایدوب بهر سینه
و بر روی مبالغی مطالبه ایلدی قاضی بجاری دخی بونجه سیلدن بر والی
التوفی مهری کبسه سیریه که اون سکر کیه ایدی کتوب تسلیم ایلدو
احمد بن طولون اندوکی وضعنه بشیمان اولوب شرمنده اولدی زیرا
مبلغ مزبوری خرج اتمشدر حالا مطالبه اولند قد اواسنه قادر
اوله مز اعتقادنده اولوب شاید بوطریقله مزبوری قضیق ایدوب
خلعنه راضی ایدم دیو بوضعی ارتکاب اتمشدر و خلاص ایلدو
حبس ایلدو که امر اتمش ایدیکه قضای محمد بن شادان جوهری تسلیم
اتمکله نابی متانند اوله بناء علی ذلک بجه سینه قاضی بجاری زندانده
محبوس قالوب زندانک بجه سندن اصحاب حدیثه حدیث او قود
زیر اصحاب حدیث احمد بن طولون کلوب اجتماع حدیثک انقطاعندن
شکایت ایدوب قاضی بجاری ایدر اتمکله رجاء اتمش ایدی مأذون
اولد قلمزین واروب وجه سابق او زوه استماع حدیث ایدر لودی

مژده كثر بكا ايله تلاوت قرآن عظيم الشان ايدلرك برسي ليدى
 وحكومت قضادن فارغ اولوب تنهاسه واردقه اول كونده هر نه
 دعوى ديكلوب حكم ايلديسه برور نفسه عرض ايدوب كايديسه
 يا بكا مژكون فلان دعوى ايله حضوريكه ايكي كسه كلديلر
 شويله حكم ايلديك يارين روز محشرده سوال اولندي نه جواب
 وپرسين ديكوند و نفسه خطاب ايدوب اشك چشمي سيلاب
 ايدردى وايكي خصمك بريسته يمين لانم كله زياده وعظو
 نصيحت ايدوب آيت كريمه بي تلاوت ايدردى ان الذي يشهد
 بعهد الله و ايمانهم ثمنا قليلا الآية ولادى يوز كسان ايكي سنده
 بصره ده واقع اولشدى وايكي يوز تيمش ذى الحجه سنك اتى سنده
 مصرده قاضى ايكن محبوبا وفات ايلدى رحمه الله تعالى مژورك
 وفاتندن صكره اوج سنه مصر قاضى سر قالدى قبرى مصر دني
 مسكين مصلاسى جوارنده اولوب استجانت دعا محلى اولوق ايله
 معروف در ابو بكر بن عبد الرحمن بن الحارث بن هشام بن المغيرة
 بن عبد الله بن عمر بن مخزوم القريشي المخزومي احد الفقهاء السبعة
 بالمدينة مژور مدينة منوره ده اولان فقهاء سبعة نك بري اولوب
 سارات تابعين دن ايدى ولادى حضرت عمر بن الخطاب رضى الله
 تعا عنه خلافتنده اولوب مژرك طقسان دورت قارنجنده عالم
 بقاء رحلت ايلدى مژورك وفات ايلدى سنه يه سنه الفقهاء
 دير لرايدى دير سال مذكورده فقهاء دن بر جاعت ترك عالم فاني
 غور ايدوب عنم سراي هرور ايلشلا ايدى ذكر اولنان فقهاء سبعة
 جمله سى بر عصره مدينة منوره ده اولور لرايدى صحيفه روز
 علم شرايع واحكام و فناوى انلردن انتشار بولدى و هر بيرك
 ترجمه سى محنده مذكورده و علمادن برسي مژور لرك اسملرين
 ايكي بيتن جمع ايدوب نظم ايلشدر ● بيت ●
 الاكل من يقتدى بآئنه ● فقسته صيرى عن الحق خارجه
 فخر عبد الله عروة قاسم ● سعيد بن ابى بكر سليمان خارجه فقها

فقهاء سبعة ايله تسميه اولند قلوى صحابه رسول رب العالمين
 رضوان الله تعالى عليهم اجمعين دن صكره امر قوتى بونلر مخصوص
 اولشله شهرت بولشلا ايدى اگرچه بونلر عصمنده علماء تابعين دن
 سالم بن عبد الله بن عمر كى بر جاعت وارايدى لكن حافظ سياتى نقر
 اوزده بونلردن غيري كسه فتوايه متصدى اولمزدى ابو عثمان
 بكر بن محمد بن عثمان المازنى البصرى النخعي مژور علوم عربيه و
 ارايدى نظيرى كباب اولنلردن امام عصره فريد در اولوب زبده
 اولى الاباب ايدى ابو عبيده واصمى و ابو زيد انصارى وغير يارون
 اخذ علوم اتمشدر و ابو القباس مژور بوردن اخذ اتمكاه عصرندن
 سرمد اولشدر تا لغات مفيدة سى وارد رغائيله متورع و پوز
 وزاهد و ديندار كسه ايدى مژور حكايات ايدركه ذمير بى كباب
 سيبويه و قرقمق ايچون مازنى يه كلوب كتاب مژورى بكا تعليم ايله
 سكا يوز القون ويره يم ديدى مازنى راضى اولوب امتناع ايلديكه
 ديدم سنك كمال احتياجه و لوايكن مبلغ مژورى اهل و عياللك
 مصلحته صرف انك اولمزدى آيتيكه كتاب مژورده اوج يوز
 بوقدر آيت كريمه وارد رديا و نى ايچون اول ياقى بر ذق يه تعليم
 ايلكه غيرت و محبت دينيه مانع اولور بوقضه دن صكره اتفاقا
 بر چنكى جانيه و اتق بالله خليفه نك حضورنده عربى نك بويى كه
 بسته ايلشلا ايدى او قودى ● بيت ●
 اظلم ان مصابكم رجلا ● نذا السلام تحية ظلم ●
 حصار مجلس رجلا لفظنك اعرابنده اختلاف ايدوب كيمى منصرف
 اولوب ان نك اسمى اولسنه زاهب اولدى و كيمى مرفوع اولوب ان نك
 خبرى اولوق كركد ديدى جاريه ايسه بويى بكا شينم ابو عثمان
 مازنى منصوب اولوق اوند تعليم ايلدى و بولصار ايلدى پس و اتق
 مازنى نك احضارينه فرمان ايلدى مازنى ايدركه خليفه نك
 مجلسنه حاضر اولد و غمه بكا قنقى قبيله دن سهرين ديو سوا بولدى
 بنى مازن قبيله سندنم ديو بى جواب و يرد و كده نكر ايدى مازن بر ق

قبيله در مازن تيم مازن قيس مازن ربيعه سن بونلرك قنيسند
ديدر مازن ربيعه دنم ديد و مكنه قومك لسانى اوزده شكله شروع
ايدوب با اسمك ديدى زيرا انلرمي بايه و بايى ميمه تبديل ايدلر
دخى مكر لفظيله خطابدن احتراز ايدوب بكمردو ديو جواب و بدم
قصد مه متفطن اولوب غايت حظ ايلدى بعد شاعر ك قولنده
اولان رجلا لفظنه نه در سين م فرغى كركدر يوخسه منصوبى
استرديدى مناسب اولان منصوب اولق كركدر ديدم نه وجهله
ديد كه ايتدم ان مصابكم تركيبنده مصابكم لفظى مصدريه
اصابتكم مناسبه پس زيدي كه كبار خاندن بر شخص معروفدر
مجلسه حاضر اولغين بنم ايله معارضه يه باشلى ايتد كه
لو تركيب ضربك زيدا ظلم منزله سنده در پس رجلا لفظى مصابكم
لفظنك مفعوليد منصوب اولق اقتضا ايدوب بيتك اخرنده اول
ظلم لفظى كلكجه كلام معلق قالوب ناقص اولدوغى بوكا دلالت ايد
خليفه بوجوابى كوش ايلد كه زياره استحصان ايدوب بكا بيلك التون
احسان ايلدى و اكرام تام ايله اهل و عياله كمنكه اذن و برورى يه
ميدرايد كه مازى خليفه نك احسانته مظهر اولدقن صكره
بصره يه كلككه بكا ايتد كه يا ابا القباس كوردكى بنحسبه الله
يوز التوفى رد ايلد و كمن مقابله سنده حق تعالى بزه بيلك التون
احسان ايلدى مبرور دن نقل اولنور كه بر كسه نجه مدت بزه ملائكت
ايدوب كتاب سيبويه او قوردي چو كه كتاب مبرورى تمام ايلدى الله
سبحانه و تعالى سزه اجر كئيره احسان ايلسونكه تعليمده سعى موفور
و بذل مقدور ايدوب دقيقه فوت ايلدى بزمان فقيرو بكتابدن
بر حرق اكليوب كئل الحمار يحمل اسفارا مصداقبنه قولتوغره كوتور
كوتور مكرن غبرى بر تى حاصل ايلدم ديدى مبرور ايكوز قمر طغوز
سنه سنده بصره ده وفات ايلدى رحمه الله سبحانه و تعالى بزمان بنت
الحسن بن سهل بعضلر مبرور نك اسمى حزيجه و بوران لقبيد
ديشلكن روايت اولي شهر در مأمون خليفه حسن بن سهل كه

سهله كه زيرى ايدى افراط اوزده محتجى اولمكله قيرى بورانى تحت
كلكجه كتوب تزوج ايلدى و مبرور نك جميع امورينه و لوازم و
مهمات سوينه پدى مشكل اولوب بر سورد بر سورد و ايتد كه جميع
اعصار و دهوده مثلى استماع اولماشدر و سورد مذكور واسط
قربن قلم الصلح و كلكجه شهر و اولان بلده ده اولمشدر نقل اولنور كه
خلال سوده مسكن بوا القار و زيب كويلر و جاريه لروانلر غري
نسنه لراسيله رفقه لرياز يلر بايجه وضع ايدوب بى هاشم و
قواد عسكر و كتاب و سائر اعيان دولت اوزينه نثار ايدلر ايدى
و هر كيك الله بر يوالق كيريه اينده اولان رفقه ده نه مقولشى تحرير
اولنديه خصوص مبرور چون نصب و تعيين اولنان و بكا بيلك
ياز يلان كرك ضيعه و كرك جاريه و غلام هر نه ايسه الوى قبض ايدى
توندن صكره سائر حلائق اوزره درهم و دينار نثار ايدلر ايدى
طبرى تاريخدن نقل ايدى كه سوره مبرورده مأمون اون طغوزكون
حسن بن سهل مهمان اولوب انده اقامت ايلدى و توى مأمونه
و اتباعنه اللى بيلك كره بيلك درهم خرج اولنوردي صكره مأمون بيلك
كه اون بيلك درهم مبرور اعطا ايدوب و قلم الصلح اسميله شهود
اولان محلى بيلك ايلدى حسن دخى مبلغ مبرورى مأمونك قواد اجناد
و اصحاب و اتباعنه تفريق ايلدى نقل اولنور كه سوره مبرورده زر
خالص عيار دن شمع اولنمش بر حصير و شمش ايدى پس مأمون بيلك
رفاقده اول حصير بى نظيره وضع قدم ايلد كه پيشمار لالى شاهوار
نثار ايلد مأمون حصير زبافت اوزده لالى مختلفه الاصنافك
تساقطين كورد كه سيود بيلك قاتل الله ابا نواس كويبا كيم مبرور
اشاء مزاج ياده ناب و وصف جام شراب و ظهور قباب بالورين
حبابه نظم ايلدى كى بيتى سويلد كه بر حالى شاهده اتمشدت
كان صغرى و كبرى من فواقها حصبا و زعلى ارض من الذهب
و نجه سين خراج ممالك فارس و اهوازي حسن بن سهل انماره
بيورد يلر و سورد بر چور حقتند شعرا و خطباء و عهده كوش كوردن

دهری خواند قلاید نظر و مترا ایلده محلی قتلشورد اول جمله دن
 پسندیده او باباد اولان محمد بن حاتم باهلی نیک بو ایکی بیت بو
 الطربیدر که بوحله ثبت اولندی ● بیت ●
 باریک الله للحسن ● و لیورن فی الخلق ●
 یابن هروت قد ظفرت ● ولکن بیت من ●
 روایت اولور که مأمون خلیفه بو ایاتی کوش ایلدکه والله معلوم
 دکلدر که شاعرک بو کلامنک قصدی خیر میدی یوخسه شهیدر
 دیدی طبری نقلی اوزره مأمون فم الصالح نام موضعده بورانک یانه
 دخول ایلدوکی کچمده بورانک بیوک والله سی بر ذرین طبع ایلده
 بیک دانه ندمین کتوروب اوزرینه نثار ایلدی مأمون ایلدی
 اول دراری تابادری جمع ایلدی لر اویوب بورانک دامننه دوکلک
 بونلری کاهیه ایلدم مرادک ندر طلب ایلده دیو بیوردی بوران شرم
 و جماندن جوابه قادر اولمچو بیوک والله سی جکر کوشم امیر المؤمنین
 سکا خطاب ایدوب بیوردیلر جوابه مبادرت ایلده دیدکده بوران
 دخی ابراهیم بن مهدینک دفتر جرایمه قلم رنما ایلده راده عفولری
 کشیم اولمغنی نیاز ایلدی مأمون دخی مطلبنی قبول ایدوب عفواندم دیو
 بیوردی وکیلله مزبوره ده ذرین شمعدان اچمه خام عنبردن برشم
 فروزان اتمش لرایدی و ذنی قرق من ایدی بو احوال ایکی یوزون شکر
 رمضانده واقع اولدی و مأمون وفات ایدنجیدک صحبتند اولور
 ایدی مأموندن صکره ایکی یوز تمش بریم الاقلندن وفات ایلدک
 سکان سنه حیاتند اولمشک ابو الفیض ثوبان بن ابراهیم المص
 المعروف بذی النون الصالح المشهور مزبور طریق صوفیه رجالک
 بکارندن اولوب علم ورع و حال وادیده وحید زمان و نادره عصر
 و او ان ایدی امام مالک حصرتلرندن کتاب موطنی نقل و روایت
 ایدنلرک بلیسیدر ابن یونس تاریخده دیر که مزبور حکیم خضایق
 دان و فصیح و بلیغ البیان کسه ایدی و آلدی قوی دیدک لری عیال
 ایدی توبه و انابت ایدوب طریق تصرف سلوک اتمشک سببندن سؤال

سؤال ایدیلر ایتدی که برکون چقوب کویلرک بریسنه کیددکن یولده
 بر حواره نومرغلبه ایلکله خوابه واردم بر زماندن صکره کوزم ایدم
 انی کورد مکه بر اعی طوی غار قوشی براسندن بره دوشدی و بریار یارب
 ایکی باردق ظهور ایلدی بریسی اتوندن و بریسی کوشدن اولوب نیک
 اچمده صوصام و برینک اچمده صو واد ایدی اول اعی قوشم صوصام
 بیوب و اول صودن اچوب قوتلندی بو حالی مشاهده ایلدو که
 ایتد که برعبرت بکا کافیدر توبه و انابت ایدوب درگاه رب العالمینه
 ملازم اولدم تا کیم حق تعالی توبه می قبول ایلدی نقل اولور که ذی
 مصری بی متوکل خلیفه به کجوب حقندن بعضی ناسر اسویلر یار متوکل
 دخی غضبه کلوب مصر دن مزبوری احضاره فرمان ایلدی متوکلک
 حضورینه کلدکده وعظ و نصیحت دلیذری خلیفه نیک قلبینه
 تا نرا ایدوب بکا ایدی و اکرام تام ایلده مزبوری سینه وطننه کوندک
 پس هر چنکم متوکلک حضورنده اهل ورع ذکر اولنسه بیوردی
 اهل ورع ذکر اولنور سه بادی ذوالنون مصری بی اکن کر کردو
 ذوالنون بر شخص نجیف و لونی حمیه مائل اولوب هنوز محاسن
 بیاض و لثامش دی و طریقه شیخی شقران عابد دیدک لری بزور کار
 مزبورک کلامندند که چنکیم بر کسه قلبی ایلده مناجات ایدیا
 جان و دلدن ملازم درگاه قاضی الحاجات اوله اعضا و جوارح
 اسوده و مستبرح اولور استحق بن ابراهیم سرخی دیر که مکه مکرمه
 اول حاله که ذوالنون قید پند ایلده زندانه کوتورولر ایدک و خلق
 اطرافنده اغلشور لرایدی ایشتم دیر ایدیکه بوالله سبحانه لک
 مواهب جلیله و عطایا جمیله سنندند و حق سبحانه و تعالی ک
 جمیع افعالی عذیب و حسن و شیرین و مستحسن در و بویا انذار اید
 بیت لک من قلبی المکان المصون ● کل یوم علی فیک بهون ●
 لک غمربان اکون قتیلا ● فیک و انصیرنک مالکون ●
 حکایت اولور که ذوالنونک مریدلرندن بریسی مصریه مزبور دن
 مفارقت ایدوب بغداده وارزی و بلده مزبوره ده بر مجلس

حاضر اولوب حلقه ذکرده اولانلره وچرد و حالتهال ورورده
 اول فقیر دخی حلقه به کیروب سماعه باشک و بعد فرط اید
 دوشدی تحریک ایلدکلرنده کوردیلر که تسلیم روح ایلش پس
 بوخیر ذوالنون ایرشدکه اصحابنه ایتدی که حاضر و آماده اولک
 سزک ایلله بغداده کیده نوم پس مهمانلرین کوردکلن صکره یوله
 کیروب طی مسافه ایدرک بغداده واصل اولدیله همان ساعت اول
 مجلس سماعه تغنی و انشاد ایدن کسه بیجا کتورک دیدی مغنی
 مزبور حاضر اولدقدن اول مریدک کیفیت حالندن سوال ایلدی
 متغی ده اول فقیرک حالتی بیان ایلدکه صکره مبارکدور کنگ
 مریدلرله خنایه باشلدی همان ابتداء امرده ذوالنون اول مغنی نک
 گوشنه بر صبحه ایلدکه مغنی و شوب جانی حقه تسلیم ایلدی
 پس ذوالنون رفیقزک انتقامی الدق دیوب فی الحال بغداددن
 جقوب مصر توجه ایلدی ذوالنونک مناقب و احوالی موفور میان
 انامده مشهور و دایکوز قرقش ذی القعد سنه مصرده برنگای
 فنادن فستخرای بقایه رحلت ایدوب فراقه صغری نام مؤمن
 مدفونند قدس الله ستره العزیز ابوخرده جریر بن عطیة الخطی
 الشاعر المشهور مزبورک اسمی حذیفه و حطینی لقبیدر فحول
 شعراء اسلامیة دندر مزبور ایلله فرزدق میاننده منافسه اولوب
 بر برلرینی هجواتمشاردد و اکثر علماء فن ادب مزبورک فرزدقندن
 اشعار اولدوغنه ذاهبا و لشاردد و علما بونک اوزرینه اتفاق ایلد
 شعراء دولت اسلامیة ده اوج شاعرک مثلی کلیوب نظیرلری کما شد
 بری جریر و بری فرزدق و بریسی احطل و دخی یمشاک ایات
 و شعر دودت نوعد بری فخر و بری هجو بریسی مدح و بری نیب
 نیب مجعولک اوصافی نظم اتمکه دیور و یودرت نوعده جریر
 سائرک اوزرینه تفوق ایدر مثلاً فخریه دیمشد بیت
 از غضبت علیک بنو تمیم ● حسب الناس کلهم خضباناً ●
 و مدیحده بیتی نظم ایلشد ● بیت

دولت اسلامیة
 سراده اولانی
 شاعر

بیت الستم خیر من دکی المطایا ● و اندی العالمین بطون راح
 ● و هجوده دیمشد بیت ●
 فنش الطرف انک من غیر ● فلا کما بلغت ولا کلابا ●
 و نیسیده بوکثناری نظمیه کتورمشدد ● بیت ●
 ان العیون التي فی طرفها مرض ● قتلنا ثم لم یجیب قلاتنا ●
 یصرعن ذاللب حتی لا حراك به ● وهن اضعف خلق الله اکانا ●
 ابو عبیده بن النشی حکایت ایدر که جریر ایلله فرزدق ایکسی برده
 بنوب هشام بن عبد الملك الاموی استانه سنه کتمک قصد ایلله
 قیلله لرندن چقدیلر هشام اول وقتده رصافه ده ایدی انشاء
 طریق جریر و ده دن اینوب قضا حاجته واردی پس دره کاه
 و بیگاه و داسنه التفات ایدوب جریر نکاه ایدردی بواشاده
 فرزدق ده بی ضرب ایدوب بوابیاتی انشاء ایدردی بیت
 الی من تلتفین وانت تحتی ● و خیر الناس کلهم امامی ●
 متی تر الرضاقة تستیحی ● من التمجیر و الذبر الدوامی ●
 بعد ایتدی که شدی جریر کلیوب بوابیاتی کوش ایلدکه اولدخی
 ● دیسه ککرده بیت ●
 تلفت انما تحت ابن قین ● الی الکبری و الناس الکهام ●
 متی تر الرضاقة تخزینها ● کخزیک فی المراسم کل عام ●
 پس جریر کلدکه فرزدق کوردیکم کولیا یا فراس بخون کولرین
 دیو سوال ایلدکه فرزدق اولکی یکی بیتی انشاء ایلدی جریر دخی
 ایکجی بیتلری انشاء ایلدکه فرزدق والله بوا یکی بیتی بر سولش
 ایدم دیدی جریر یا یا فراس سن بلز میسین که نرم ایکمزک دشمنی
 برود دیدی بنه ابو عبیده حکایت ایدر که جریرک اناسی حامله
 ایکن رؤیا سنده کورد که سیاه قیلدن بوکولش براب طوغود
 و اولدن زمینه دوشدکه هجر اوب انک بونک بوغازینه طوطی
 طوطی بونک خلی رنجیده ایدر پس بواقه اناسی ترسناک اولوب
 خوابدن بیدار اولدقدن رؤیاسی معتبره عرض ایلدکه دیرلر که

سنگ حکم بر شاعر ولد وجود کله کر که هر که حرف
انداز اولوب باشه بلا اولچند بواجلین واله سی زبوری طوغرقه
اسنی جری قوریکه معناسی لغت عریبه جلد دیمکدا ابوالفرج اصفهانی
کتاب اغانیسنده روایت اید که خلقک اشری وادی شهره برتری
یکمده یوسوال ایلدیلر جریرون اولدخی سائل اولان کسه یه قالدق
امری کا کوسره یم دیمش پس سائل قالدقده جریرون کالنه یاشیر
باباسی عطیه یه کورتور مش عطیه اول وقتدم بر کچی اوبه سنک ایینه
کتوروی سوزنی امکه ایش پس جریرون به نکه قوسنه کلده
یا ابی طشره جیق دیدی عطیه ده طشره جقدقه سائل کوردیم
اوستی باشی و سخناک برید شکل فرجه دور جریرون معلومک
اولسونک بوکسه نیم پدرم دور کچی صاغیموبه سندن امدو
اول جقدند که جائز که برکسه سور صاعد و غنچه کاه اولوب
کدوسندن کلوب طلب ایلسون دیوشم و بچلندن و دناست و سخناک
ناشید پس اشعرناس و سرآمد مضمون شناس شول کسه دور که نیک
کچی پدر ایله سکان قد شاعر غلبه ایدوب تفاخرنی اثباته قالد
اوله دیدی ینه اعانی صاحبی نقل اید که مسعود بن بشر که مکرمه
ابن مناردن اشعرناس یکمده یوسوال ایلد که آیتیکه ناسک اشری
شول کسه دور که تعب مراد ایلک تعیایر و جد مراد ایلک وجد
و تخنم لعب و هل ایلک سنی طبعه دوشوره آنکه ملاعبه و هل
ایده لم دیک سندن اوزاقلشه کیمک کچی دیدکده ایتدی جریون
نکم لعب و لطیفه ایلد که دیر که بیت

● ان الذين غدوا بليل غادروا ● وشلا بينك و بيننا
● غيظ من عبادهم و قلن لي ● ما ذا لقيت من الهوى و لقينا
● بوندن صکره جد کلد که دیر که بیت

● ان الذين حرم المكاهم تغلبا ● جعل النبوة و الخلافة فينا
● مضاري و ابوالملوك فهل لكم ● يا خرد قلوب من اب کابينا
● هذا بن عمی فی دمشق خليفة ● نوشت ساقم الی قطينا ● بویای

بویای فی صبد الملك بن مروان کوشاند که خبیث بنی بنجه مدح انش
اولدی انجی بنی کندوسنه صوباشی قلشدن کوشا ساقم الی
قطينا و پیش اولیدی جمله سنی دیدی اوزده اکاسوق ایدرم
دیدم مزبور بویای فی اخطاک همچنده سوبلشد و جعل النبوة و الخلافة
فینا دیدم کک و همی بود که جریون قییم قبیله سنه منسوبدیم
مضربین نراین معید بن عدنانه راجد که رسول اکرم صلی الله علیه
وسلمک جتیدد امدی نبوت و خلافت مضمونک نسلنده در هذان
عمی فی دمشق خليفة دید و کدن مراد عبد الملك بن مروان اویلد
عصره بن خليفة ایدی و دخی جریون اخبار نه روایت اولنور که
عبد الملك بن مروان خليفة یه و ابوب یوسف سنی انشاد ایلدی بیت

● انصوام فوادک غیر صاحب ● عشية هم صبحک بالترواح
● تقول العازلات علاک شيب ● اهذا الشيب یمعنی مزاج
● تفرقت ام حنة شمر قالت ● رایت العودین ذوی القاح
● ثقی بالله لیس له شريك ● ومن عند الخليفة بالانحاح
● ساکن الی اردت ثبتي ● واثبت القوادم فی جناح
● الستم خیر من ركب المطايا ● واندی العالمین بطون ملح

جریون اید که بویای انشاد اید که عبد الملك یصدغه طیارش
ایدی قالدقوب و توردی و بچلشد اولان شعر یه خطاب ایدوب
بنی مدح ایلد کلنده بونک کچی مدح ایلسونلر یا خرد ترک ایدوب
اختیار ایلسونلر دیدی آدن صکره بکا خطاب و التفات ایدوب
ای جریون حزیه بنی کلبه و نه لرندن یوزدوه نکه سوزی کحایت
ایدری دیدی کویوزدوه نکه سوزی فی قاندر مره الله تعالی
فی قاندرسون دیدم پس مقبول دوه لرندن حدقه لری سیاه یوز
دوه احسان ایلدی یا امیر المؤمنین بن پیر و ناتوان آدم لوز انجی
کند و احله مری ضبط اتمکه قادر اولورق یوقد دوه فی ضبط
اتمکه آدم دخی احسان اولنور سه غایت لطیفه دیدم پس سکر نفر
آدم تعیین ایلدی خليفة نکه او کنده التون اوای و ایدوب الی المؤمنین

دوه نری صاغمق نچون برق اچقر دخی احسان یورلق رجا ایدم
دیدم آتده برالتون جبق وارایدی آنک ایلده صحرلرک برینی قاتی
ویرک آئیده الوب دعا ایدرک جکلو بکنم جریک برینی بو قسته

اشارتدی بیت

اعطوا هدیة یخزمها ثانیة • ما فی عطاءهم من ولاسرف •
هتیده لسان عربده یوز عدد دوه یه الحلاق اولور قرزدق
وفاتی خبری جریه کلدکه بکا ایدوب ایتدی که والله بوندن صکره
بن دخی جوقلق مقرر اولم زیرا ایکیمزک ایلدی بر اولغین بر بریغز ایل
اکلوردق فی الواقع ینه اول سنه ده جریه دخی وفات ایلدی که
یوزاون تارخی ایدی ابوالفضل جعفر بن یحیی بن خالد بن بیک
البرمکی وزیر هارون الرشید فرمود هارون الرشید داننده قند
بر مرتبه عالی و امری نافذ ایدیکه وزرادن بر فردا کاسام و شاد
و بوبته جلیله یه مالک اولماشدر فرمود اخلاق حمیده و اطوار
پسندیده صاحبی و لوبه هارون یوزی خندان و آثار پشاست بشه
نمایان ایدی جود و سخا و احسان و عطاسی خودا شهر من الشهد
و تو او صاف حمیده دن صکره فصاحتله مشهور و بلا فضله بین
الجمهور معلوم و مذکور در نقل اولور که بر کیم هارون الرشید
حصن دین بیکدن زیاده توقیع تحریر ایلدی و اول توقیعاتک بری
مقتضاء شرع شریعتن خارج بولندی پندی فرمودی امام ابوحنیفه
حضرت علینیه و یرمکین فقه شریفی کما یبغی تعلم ایلدی نقل اولور
عما لک بری سندن شکایت اندکلرند فرموده بر کلماتی تحریر ایدوب
کوندوی کثر شاکرک و قل شاکورک فاتما اعتذرت و اما اعتذرت
فرمودک زیاده فطانت و زکاستدن بری دخی بودر که بر کون خیر
اولدی که یهود طائفه سندن بر منجم خلیفه بوسنه وفات اید
دعکاله هارون الرشید زیاده کدر و یرمش ایدی پس فی الحال
سوار اولوب رشیدک حصن دینیه کلدکه کوردیکم یهودی
دخی مجلسه حاضر بر یهودیدن سوال ایدوب امیر المومنین بن

منه جریه دخی
و کثر شاکرک
ایندو

بوسنه ده فلان کونده وفات ایده چکنه سخی حکم اندک دیدکده
یهودی بلی دیدی کور سوال ایدوب یاسنک عمرک نه مقدار
اولمختد دیدکده فلان مقداری مقرر اولم کیکدر دیوب خلیفت
تعیین ایلدی بعتد خلیفه یه یا امیر المومنین فرمان ایلک بر یهود
قتل ایلر و لریاکه کند و خفته کذب ظاهر اولدقدن صکره امیر
المومنین حقندن سوبلدو کلا منده دخی کذب ظاهر اوله دیدک
پس هرون الرشید فرمان ایلدی یهودی ناباکا برادر ایلر بر یهود
خاطری کشاده اولوب قید المرن ازاد اولدی و جعفر و محسن ایلک
اشجع سلمی بو قسته نک وقوعنده دیشدر • بیت •
سل الزکب الموفی علی الجذع • هلدای لراکبه بخاید اغبراعور •
ولکان بخا بخیرا عن منیه • لا خبر عن رأسه المتجبیر •
یعرفنا موت الامام کاته • یعرفه ابنا و کسری و قیصر •
اتخبر عن خسر افرک شومه • و یحک باری النقص ما شریخ •
نقل ایدر که جعفر بر مکی طریق حجت وادی عقیق نام محل گذار
ایلدی و اول سنه ده قتل مطردن قتل عظیم واقع اولشدر
بنی کلاب قبیلله سندن بر ضعیفه خاقون سر راه جعفرک فرستونه
کلوب بر ایاتی انشاد ایلدی • بیت •

اقی مدیت علی العقیق و اهله • یسکون من مطر التبع نزورا •
ما خیرهم اذا کان جعفر جارهم • ان لایکون ربیعهم مطورا •
روایت ایدر که اول مرتبه فرموده یه احسان ایلدی که مدته العمر
اول خاتونی احتیاجدن بری ایلدی ابن صائبی ندیم موصلی دن اول
دخی ابراهیم بن مهدیدن حکایت ایدر که جعفر بن یحیی بر کون کند
سراینده خلوت کزین اولوب خواصندما سیله هشتین اولشدر
بن دخی اول صحبتک محرق ایدم پس حریر لباس لریکوب و خلوف
سورینوب بزله دخی حریر کیدوب امر ایلدی که کتخاسی اولان عبد
الملک بن بحراندن غیری هر کیم کاورسه دختلر دن منع ایده لر خا
ابن بحراندن دیدو کفی بر خوش فهم ایدوب یحیی عبد الملک خاظرند

قالی بانشاد عبد الملك بن صالح هاشمی جعفری منزله اولدوغندن
اکاه اولدوقده سوار اولوب زیارت قصدیه جعفری سرینه
کلدی پس حاجب مزبورک اوکته دوشوب سپارش اولنان عبد
الملك بواولق زعیله مجلس خاص الخاصه کوردی ابراهیم ایدرکه
ناگاه انی کوردککه عبد الملك بن صالح دیوان اسبابیله که سیاه
کیولر ایدی مجلسه کیره روشدی جعفر کوردیکی کبی بشره بختیگر
اولدی دیر عبد الملك بن صالح و متدین کسه اولوب اصله صیش
وعشرت نه ایدوکنی بلز ایدی هارون الرشید بنجه کوه مزبورک الطاح
وابرام ایدوب تکلیف جام مدام ایلدکه اصله قبول ایدوب رضا
کوسترماشدی پس عبد الملك دخی جعفری متغیر اولدوغنی کوردکه
خدا ملک برینی چاغروب کیدوکی لباسلر اکا ویردی و کار مجلسه
کلوب بری دخی کند و کرایله هر نک ایدوب صحبتته قبول یوردک دیک
پس خادمک بریسی کلوب جامه نزم الباس ایلدی بعد کوشه نشین
دائرة عشرت اولوب مناولة اقداحه کرم نگاه اولدی جعفر
مزبورک بوخیلین سبکروخانه الفتنی کوردکه سرور اولوب
مجلسه یکیدن روزن ویریلوب صحبت کما کرمه اشتغال کوسه یلر
بو حال وزده برینجه زمان عشرت اولوب هنگام تفریق قریب اولدوقده
جعفر مزبوره ایتدیکه بو حسن معامله و لطف بحاله کوزن شهنشه
اولدق نه مصلحتکن و ارایسه افاده بیوردک حصولندن دامن بزده
اهتمام اوله لم دیدیکه امیر المؤمنینک بکا خاطری قالمشکد لطف
ایدوب ختمزده اولان غبار و کدری آینه قلبلرندن ازاله یوزده
جعفر امیر المؤمنین سندن راضی و خشنود اولوب مصافات اولدو
اولدی دیدی بعد عبد الملك قرق کمره یوز بیک درهم دینم و اید
قضاسنی رجا ایدم دیدککه جعفر مبلغ مزبور حاضر و درگت
امیر المؤمنین طرفندن احسان اولمق اولی درناکیم سنه اولان
میل و محبتنه دلیل اوله دیدی بوندن مسکوه اوغلم ابراهیمی اولاد
خلافندن برسيله نام زاده اولدوغنی التماس ایدم دیدککه جعفر

جعفر امیر المؤمنین کرمه لری غالبه بی سنک اوغلنه تزییح
ایدوب داماد لغه قبول ایلدی دیدی بعد امدی اوغلمک بومرینه
جلیلده نائل اولدوغنه ذلالت ایدر بر سبجاق ایله سرفراز
اولسنه لطفاری رجا اولدور دیدککه جعفر امیر المؤمنین
مزبوره ایالت مصری احسان ایلدی دیدی اندن صکره عبد الملك
چقوب کتدکه بزده قالوب متفرق اولدق لکن مزبورک خلیفه
استیذان انکسریز بومرینه اقدامنه تعجبندن قالدق علی الصباح
دیوانه حاضر اولدوغنده جعفر خلیفه نک حضورینه کیردی
بزماندن صکره انی کوردک امام ابو یوسف ایله امام محمدی و ابراهیم
بن عبد الملك دعوت ایلدیلر پس کلوب خلیفه نک حضورینه کیردی
در عقب ابراهیم طشره چقدی خلعت شاهانه کیمش و اوکونه کی
سبجاق و خلیفه نک دختری غالبه مزبوره تزییح اولمش یا بنجه
اموال بیکران سر ایدن کوبه نام ایله پدری عبد الملك خانه سنه
روان اولدی بعد جعفر چقوب اتا عیله کند و منزلته متوجه
اولدی بزده بله کتدک پس سرینه وارد قده بزده دیدیکه یلوم
عبد الملك احواله مطلع اولمق استر بلی دیدک خلیفه نک حضورینه
وارد و غنده دفکی احوالی اولندن اخرینه وار بنجه یگایکان خاکباز
عرض و امور معهوده نک هر برینی نقل اندیکه احسن احسن دیو
بیوردلردی بعد سن اکانه جواب ویردک دیدککه عینی ایله
ویرد و کم هر ایلری بریدر نقل ایلدم استصواب ایدوب مؤخضه
اجرا اولسون دیو فرمان ایلدی و مشاهده قلدر و غنکرا وزده
مقضى اولدی فاقل حکایه ابراهیم بن مهک دیرکه الله ختمچون
بو امورک قفقسته تعجب ایدیم حکیم بلم ایا عبد الملك نوش جام
و پوشش جامه حریر اندوکنه می تعجب ایدیم که عمر ندیم بمقوله نک
مثلی اندن صدور ایلامت در و یا خون جعفرک بو کونه اقدام و اهتمامنه
یوخسه جعفرک ایلدوکی حکومتلری رشیدک قبول ایدوب امضا
اتمنه حکایت اولدورکه ابو عبیده ثقفی هر کون جعفرک مجلسندن

او تو را دیدی ناگاه بر خنفسا سیاه ابو عبیده به طوغری یوریدی
جعفر خدایه اشارت ایلدی اول خنفسای طشره اته لرا ابو عبید
انجمنسونلر کلسون بلکه بکاخیر ایلله کلوردیدی ذرا انلرک
اعتقادنده خنفسا بر کسه به قصد ایدوب توجه ایلسه جبریک
ورودینه دالددیر لرایدی جعفر طغنی متحقق اولدی دیوب امیریک
مزبور بیک دینار ویریلر و بوجکی ازاله ایلدیلر نکرار بوجک
ینه ابو عبید به متوجه اولدی یوریدی بیک دینار دخی اعطا
ایلدیلر ابن القادسی اخبار و زاده حکایت ایدر که قرق بیک
دینار بر جاریه حسنا و محبوبه نیبا که حسن و بهاده مشابه دینکا
و آیه تابن و مائل افتاب جهان را ایدی جعفر اشترا ایدوب بهاسنی
بایبی اولان کسه به تسلیم ایلد که جاریه مزبوره صاحبه ایدر که
ای بی وفاسن بکام عهد و پیمان اتمامش میدک که بنی معرض بیه
کتور میه سن و بیم نمندن بر نشنه تناول اتمیه سین صاحبی بوقی
ایشند که کویان اولوب ایدر که شاهد اولک که بن بوجا بیخی
ازاد ایدوب کند و مه تزویج ایلدم دیدی بپس جعفر و بریلان
قرق بیک دینار دی اول جوانه هبه ایلدی جعفر کجور سخا و کرم
و عطاده بومقوله حکایاتی کثیر و صحنه تصنیع اخبار سلف ایدن
او باب اعتبار بصیر و خبیر در آگ بر مکن ابتداء صدر نشین و زنده
اولان خالد بن برمکد رانی سلمه حفص خاللدن صکره عبدالله
سفاحک که اول خلفاء عباسیه دوزیر اولدی سفاحدن صکره
قرنداشی ابو جعفر عبدالله منصور خلیفه اولدقه بر سنه ایل
بر قج آی صد و زانده بر قرار اولدی ابو ایوب موریا نی منصوره زاده
تقریب حاصل اتمکله خالدک دهنه بوجیلدی ابراز ایلد که طایفه
اگر ایدنها و اولک شهرینه بر مکر و عناد ممالک فارسه تقلید دانسته
اول غلط شادک نایره فتنه و فساد لری اطفال و جمیع شورش
احمد اتمک النجی خالد بر مکی نک غریمینه منوط و انک بنفسه اوزده
سفر اتمسنه مزبورد بپس منصور مزبوری لشکر مور شمار ایلله جاریه

بحار به اکراده کوندوب قریب ملافتدن ابعاد اولدندن ابو ایوب
حرم شاد اولوب دخواهی اوندی رتبه وزارت صغور ایلدی بوز اتمش
اوج تاریندن خالدک عمری پایانه ایدوب انتقال ایلدی روایت اولد
جعفر بر مکی رشیدک وزارتنده متمکن و امر وزارتندن تقلید اوزده
اولوب علوتندلی بر پرده میه ایر شمش ایدر که رشید بر جامه اختراع
ایدوب مجلسدن مزبور ایلله اول جامه می کیرلر ایدی جامه معنی ک
کریبانی اکی اولوب بر یقاسنی کند و بی کوی و یقاسنی جعفرک کزده
کجور ایدی جود امثال اکیسی بر جامه دن باش کوسمزوب و نور و زار
و رشید هشیره سی عباسیه به دخی زاده مفتون و رفیت دیدلینه
دلیسته و مجنون ایدی بر ساعت جعفر ایلله عباسیه نک صحبتندن
دور و بویکسندن مطالعه جهانندن مذهب و اولغنه طاق کتور
ایدی جعفر ایدر که چونکه ایک کزک دخی صحبتندن مفارقت اتمک
صبر و طاقت بوقدر پس عباسیه بی سکا تزویج ایدیم تا کیم بر بر کز مجرم
اولوب مجلسده انیس و هدم اوله سن لکن بشرط آنکه بر بر کز ایلله
اجتماع اتمیه سن و هر بر کز اخر و صلندن امتناع ایدر سن بر شرط
مذکور اوزده عباسیه نک مزبور نامزاد اولمسيله شاد کام و سوز
اولدی اندن صکره رشید جعفره متغیر اولوب اخر الامر بر مکی
منکوب ایدوب جعفری قتل و فرزنداشی فضل و بدی بیحای و زندان
ایلدی تا که بی اندر بی یار عدمه روان اولدیلر ارباب تاریخ رشیدک
ان بر مکه تغیر اوزده اولد و غنک سببندن اختلاف ایلدیلر بقصد
بوکا ذهاب اولدیکه رشید هشیره سی عباسیه بی جعفره شرط سابق
اوزده تزویج اندکدن صکره بر بجه مدت حالت مشروطه اوزده
اوقات کجور دیلر و موصلت بساطی که زن و شوهر میباندند معهود
حق ایلر اتفاقا عباسیه جعفری محبت و وفادارن ناشی کند و سنه
توغیب ایلدی جعفره خوف و بیم مستولی و لغین صورت تسلیم کوشید
چونکه عباسیه بر و جملله جعفرک وصالته دست برین بوله مد راه
مکر و غیبه سا که اولوب جعفرک والده سی عباسیه خبر کوند

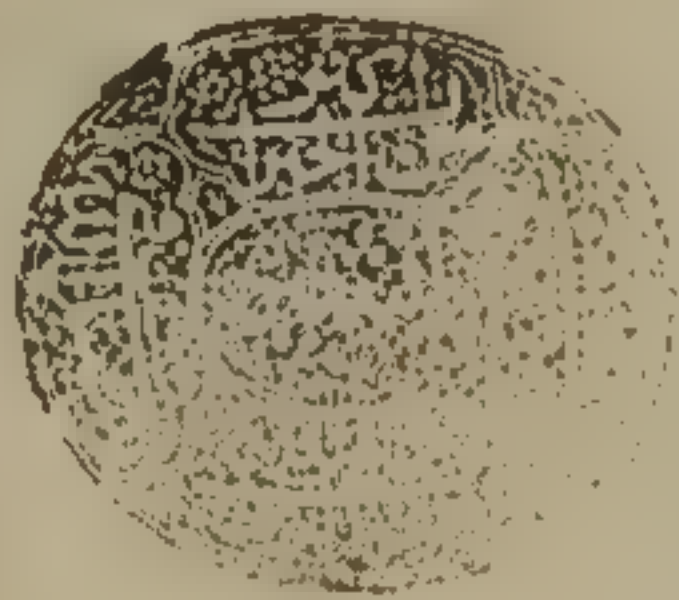
و بر یوزدن طریق حیلله بی تعلیم ایلدیکه بنی جعفر کوندو و کک
جواریدن بر جاریه صورتنه قیوب کونده سین زیر عتابه هر چه
کیچه سی اوغلی جعفر بر جاریه کوندو ملک عارف ایدی عتابه بومر
اقدام ایلکردن امتناع کوسترد که عباسه ایتدیکه اگر بویخص
بکامواقت ایلز ایلک قزداشم رشیده شکایت و بویوزدن رفع
سرپوش حکایت ایدر مکه عتابه بنی اوغلو ملک موصلته دعوت
اید اما اگر اوغلو جعفر ایلله بیکدل و بیکجیت اولوب بنی قزدا
موصلت جریان ایدر سه اغلب احتمال بودر که اولاد فرجونه
کلوپ سزله سرمایه عزت و شرف اولوب بنی خلف اوله قزداشم
علی سبیل فرض المحال بومر واقف اولسه بله نه ایلک احتمالدر
پس عتابه جعفر دیدیکه سکا بر جاریه کوندو سم کرکدر که حسنه
مانند ماه تابان و حرکت و شمالندنده نادره دوران در جعفر بنی
هر بار و عدینه و قارار سال جاریه به تقاضا ایدر دی تا کیم جعفر
کمال اشتیاقی تحقیق ایلدی بعد عباسه یی خبر کوندوب بویکجه
سوال معهوده اوزده حاضر و آماده اولوب مرادیکه نال اولمکه
قید و اندون ازاده اوله سین عباسه رخ کنده سنی راسته ایدر
بر نازنین جاریه اسلوبنه کیروب اول کجه جعفر دخول و دامن
مطلوبه وصول بولدی جعفر ایسه عباسه بی بر خوش تشخیص
زیرا هر بار رشیدک مجلسنده کوریشور اوردی انده ایسه رشیدک
خوفندن کرم نگاه اولمز ایدی پس جعفر قضیه دن بی خبر قضیه
و طراندکن صکر عباسه جعفر ایتدیکه هله مکر و خدیعه
و تدبیر بدیعه اثبات ملوک کوردیکی نه حیلله ایلله سنی بوظرفه
سلوک اندودی جعفر دیدیکه سن نه مقوله ملک دختری و
قنق پادشاهک یکتا کور پسین دیدیکه بن سنک سلطان عباسه
جعفر بوسوزی استماع اندکه سکر شراب باشند او چوب فی الحال
والله سنه ولوب ایتدیکه ای ماد و مهربان والله بنی مفت و راکا
صانک و فرزند دلبند کی بیانه اندک پس عباسه جعفر دن حامله

حامله اولوب وقتا کیم طغوردی ریا شامنده بر غلامی نظارتنه
توکیل ایدوب بره نام خاتونی رضاعی باندن تعیین ایلدی بعد
زمان اول و از نهان مبارک اشکار و عیان اولوب مشهور جهان اوله
دیویم و هر اسدن احتراز ایدوب رایه سیله فرزند کجانه سنی
الاستیحال مکه مکرمه به ارسال ایلدی جعفرک بدی بی بی خانکه
حرم ساری رشیدک نظارتی انک رایه منوط و حفظ و صیانتی
کرون همتنه مزبوط ایدی هر بار حرمک ابوابی تعلیق ایدوب مقابله
بله کورتوب حفظ انکله اهل حرم اوزدینه نصیب ایدر بویکجه
زبید مضائق دلشک و محزون اولوب بی بی نک کاتندن رشید
شکایت ایلکین رشیده بی بی برای پدرم بنون زبیده بی آنده
خاطر ایدوب رعایتنده تقصیر ایدر سین دیدی بی بی جواب و روق
یا امیر المؤمنین بفر کزک صداقت و استقامتی بنجه باور سز
و خنده اعتقاد ایدر سز آبا بکونه کلبنه حذ منکره بندن نفی
صادر و ناشایسته بر فعل صادر اولدی اوله دیدیکه رشید
حقکه حسن اعتقاد اولوب هر بار صدق و سداد اوزده بلورم
دیدی بی بی چرکه بویله در زبیده نک بندن شکایت ایدوب خنده
استاد ایلدی کی اقواننه اعتماد یور لمسون دیدی بعد بی بی
زبیده به شدت و غلیظتی زباده ایلدیکه یتیم زبیده رشید آغاز
شکایت اندکه رشید بیور دیکه بی بی ختم حرم اوزده صیانت
اوزده اولوب شایبه نفی و خیانتدن بیدر زبیده ایتدیکه چونکه
بویله در یا بنون کند و اوغلو فی رکاب قبا بحدن حفظ ایلز پس
رشید فر بوزنه مقوله امری مرکب اولدی دیو تکران سوال ایلدیکه
فسخ عهد و پیمان ایدوب عباسه ایلله قربان ایلدو کفی نقل ایلدی
یا بکر کالانت ایدر بر حالت مشاهده ایلدی دیدیکه جواب و روق
بو خصوصه وجود مولود دن غیر مشاهده عدل اولور بی بی
یا حال مولودی نه ده دیدیکه مکه مکرمه به کوندو دیو تکران
سندن غیر بی بقصه به واقف و بوسنه عارف کس و بوسنه

دید که امیر المؤمنین حمم سرایند هیچ بر جای بود که بواست
 مطلع او نماش اوله دیدی پس رشید سکوت ایدوب خجّه واروق
 داعیه سین اظهار ایدوب جعفری بله همراه ایدوب طرف مکّه
 متوجه اولدی عباسه خوفندن علی جناح الاستیصال خادمی و تاش
 و راهی پی تزه به مکتوب کوندوب رشید مکّه به وادزدن اول صبی
 الوی بین جانینه کونور مکّه تا کید ایلدی پس رشید مکّه به واصل
 اولدقن موثوق به و معتد علیه آمدن تعیین بیورب صبی مزوری
 تفتیش ایدیه رک صحنه و قوف حاصل ایلد که برامکه نیک عداوت
 درونده مستقر اولدی نیکم ابواسر بوضه به قلمج ایدوب بیا آیدند
 بیت الاقل لامین الله و ابن القادره الساسه
 اذا ما ناکت سترک ان تفقد راسه
 فلا تقتله بالسيف وزوجه بعباسه
 سعید بن سالمند رشید برامکه به موجب غضب ایدوب
 سوال اولدقده ایتدی که الله حقیر رشید انلره اندوکی سنا
 بعض مرتبه سنه مستوجب و مستحق اولدی انلردن بر سنه ظهور
 ایلدی فقط دولت و اقبال و عزت و جلالی مدت و مقله خلق
 انلردن اوصانوب ملول اولدیلر و الله بوندن اول بوامتن خیاب
 و کزینی جناب امیر المؤمنین عمر بن الخطاب رضی الله عنهما یام
 استظاله اندیلر با آنکه حضرت فاروق منیع الجنابک زمانده
 کوردکاری عدالت و فتوحات جلیله و کثرت کورلمشده بکس
 رشید برامکه نیک دولت و نعمتله الوده اولدقارینی و خلق انلره
 حدودنا و خیر دعا اندکارینی و کند و سندن نیاده خواص اقام
 انلره توجه اوده اولوب میل اندکارینی کوردی ملک ایه بوزنه
 دکل بلکه بوندن اقل بر کسه به وسعت و دولت ال و ویروب خلق
 اکا توجه و رغبت اندکارینه منافسه و مناقشه ایدر لر لایعزم الله
 تعالی ایلدی و جنایات و خیانتلر نسبت ایدوب خلقی انلردن روگردان
 ایدوب مساوی و قبا ایلرینی بین الناس اشکار و عیان آنکه غریت

غریت ایلدی و بعضا رشید برامکه نیک رشید باندن بود
 غریت و شرفلری و اراکن بالآخره بویله مغفوض و مکتوب ایلدقارینک
 سبی بایات اولدیکه بر شخص مجهول رقعّه یازوب رشید
 رفع ایلدی و اول ابیات بوندن بیت
 قل لا بین الله فی ارضه
 هذا ابن یحیی قد غدا مالکا
 امرك مردود الی امره
 وقد بنی الذار التي ما بنی
 الذر والیا قوت حصباؤها
 ونحو نخشی انه وارث
 ولین یباهی العبد لخوا به
 این بددون حکایت ایدر که مهدینک قیزی علیه برامکه نیک
 بوقعه نیک صکره خلیفه رشید دن سوال ایدوب ایتدی که
 یاسیدی جعفر مقتول اولادن برو برون سرور تمام ایلد سنی
 مسرور کوردمم بخون انی قتل ایلدیکه دیتدی که ای بنم رحم اگر
 پیراهنم انک نسبتی ایدر کنه واقف اولیدی انی بابه باره ایدیم
 طبری قاری بخندم ذکر ایدر که یوز سکان التي تارینده هارون
 الرشید برامکه ایلد بله خج ایدوب عیون انکده سکان ید
 محرمند حیزه به و وصول بولوب عیون عیابی نیک فصرندن برج
 کون اقامت و اسایش ایدوب بقده کمی به کیروب انبار ناحیه نین
 غم دیدکاری محله نزول ایلدی سلخ محرم الحرامده لیله شب ایدیکه
 خادمی ابو هاشم سرور ایلد ابو عصمه حماد بن سالمی چند دن بر
 طاغنه ایلد کوندوب جعفری احاطه ایلدیلر و ابو هاشم سرور
 ابو کیروب ابن بنحیث شوع طیب و بوزگار مفتی اعی اول باعته
 جعفرک مجلسند ایدیلر و جعفر عیش و عشرت و مهر و طریقه
 مشغول ایدر غنق و شدت و خشونت و حدت ایلد جعفری شری
 جقرب رشیدک متعلق کوندوی حبس ایدوب قید بخمار ایلد

مقتدای ایلدی آندن صکره رشیده واروب حاتمی اعلام ایلدی که
 قلته فخران ایلدی آتخین جعفرک اسباب کبت و کیفیت قلند
 بوندن ما عدا نجه روایات مختلفه ایراد ایلشده و خوف اهل
 ملکی و لوب اعراض اولندی تقلبات و هک حکایات عجیبه سندن
 برسی بود که محمد بن عبدالرحمن الهاشمی حکایت اتمشده که عید
 کوننده و ادم حضورینه وارد و آتند براسکی بوسکی کیمش فقیر
 خاقون کوردم و ادم بو خاقونک کیم اید و کنی بلور میسین دیوین
 سوال ایلدی بلم دیو جواب و یردم ایتدی که جعفر بر مکی نک و الله
 پس بند خاقونک جاننه توجه ایدوب ملاطفت و اکرام کوستردم
 و نجه زمان مکالت و مصاحبت ایلدم آندن صکره دیدم ای والد
 عزیزم دنیا دون و جرح بوقلون اوضاع غریبه و اطوار عجیبه سندن
 نه مشاهده ایلدی ایتدی که ای اوغل عجایب دهرن بری هم سر کشتم
 در که او غلم جعفر حیاته ایکن بو نخلین بر عید کللی دودت یوز
 جاریه باشم اوزده پروانه و ش حدتمدن ایدیلر و بن هنوز او غلم
 جعفر کجا عقوق اوزده معامله ایدوب افاق حقیقیرینه کتورم
 دیوشکایت اوزده ایدم حال بو نخلین بر عیده ایرشدم غایت آرزو
 نهایت مأمولم بود که ایکی فریان بوستنه ایامالک اولق و نوری که
 برنی التمه بستر ایدوب و برنی او ستمه طاف ایدیم راوی حکایت
 ایدر که بو کلام چکر سوزی کوش اند و کده رقت ال و یروب چشمندن
 ابرنیسان صفت فطرات اشک ریزان اولوب اول ضعیفه یه بشیون
 در هم و یردم غایت سرودندن بر وجهه طریناک اولدی که ارقالک
 مرغ روحی کسته یار علائق اولوب اشیا بدنه چار کبیر اوره الله
 صکره جوار رحمت ایزد متعال جل عن الشبه و المثال انتقال اید نجه
 بزم آمد و شدند منقطع اولدی ابو معشر جعفر بن محمد بن عمر البلی
 المنجم المشهور مزبور کند و زمانده و عصر او آتند سر آمد اصحاب
 نجوم و پیشوای طائفه مرقوم ایدی فن نجومده تصانیف مفیده ملک
 نالیف و تحریر کشیده اتمشدر از جمله مشهور و معروف اولان کتاب

بر عید رشیده و رشید جبار بن محمد
 اولوب بر عید و رشید و رشید
 ایلشده مالک اولق و نوری
 اولان جعفرک و الله
 دنیا و دهرن مفرور
 اولان عمره عجیب
 عید و

کتاب مدخل بیج و کتاب انوف مزبورک آثارند و وقت مزبور و فاصلا
 عجیبه و استخراجات غریبه سی وارد و بعض مجامعده بو حکایه
 اولدوغی اوزده منظور اولمشدر که مزبور بعض ملوک اولانک
 حد متقدم بولوب خواصی بلکنه داخل اولمشدی و ملک مزبور کابر
 دولت و امثال اتباعندن بریسنک بر جنایتی صادر اولمغه عتابی
 ایچون احضارینه فرمان اولندقدن شخص مزبور فرار و طریقه اغنا
 اختیار ایلدی کن ابو معشر منجم استخراج خیایا و استنباط خفایا
 طریقله قنده اولدوغین اظهار اید چکین بلور ایلر نهان اولق
 ابو معشر عیان اولدو ایچون بویله جاره و تدبیر و حیل و تزویر
 ایلدی که بر طشت پر خون ایچند برهاون ذریه هر کون وضع ایق
 اوزینه جقوب او قوردی پس ملک مزبور اطراف و کتافی جستجو
 ایدوب شخص مزبورک اله کتورلسی خصوصندن سوی مقدود و بند
 حیل انحصور ایلدی بر وجهه چاره و امکان اولوب بو کتورم بالاخره
 ابو معشری حضورینه دعوت ایدوب شخص مذکورک مکانی سوال
 ایلدی که ابو معشر دخی استخراج خیایا طریقده اوزده اعمال سوال و
 تعریف حال ایدوب تمیز و مباهوت اولوب و افر زمان سکوت و آرد
 ملک سبب کورتندن سوال ایلدی که ایتدی که خلاقی عاده بر امر غریب
 مشاهد ایلدی که قابل افاده دکلدر بحسب القاعده هنر ایه بیان
 ایلد دید که شخص مزبور التوندن بر جیل اوزده اولوب و جیل
 قاتندن بر بحر بی پایانده واقع اولمشدر که نحاسدن بر مدینه اولدی
 احاطه ایلشدر دنیا ده خود بو مقوله بحال اولدوغی معلوم دکلدر
 ملک سیوریک بر دخی عاده نظر ایدوب افاده خبر ایلد پس ابو
 یننه مسئله یی تغییر و تجدید صورت زایرجه یی تجدید ایدوب
 اخذ طالع ایلدی که یننه اول بیان ایلدی که صورتدن غیری بر شفا
 اولدی پس ملک بو طریق ایلد مزبورک اله کتورم کردن مایوس نالید
 اولندقه فرار ایدون شخصه وانی منزلنده حفظ ایدون کسه یه امان
 و یردم هنر بحله ایه کلسون جرمی عفو ایلدم دیوشهرده نذا اید

منجم ابو معشرک التوندن جیل
 هم نامندن و بر استخراج
 ایلدی

شخص مزبوره دخی طمینان قلب حاصل اولوب مختفی اولدوغی مردن
 چقوب پادشاهک حضورینه کلدی و مکاتندن سسوال ایلدکه
 وقعی اوزده خبر ووردی مژبورک حسن تدبیر و لطیف حیل سینه
 تحسین و آبومعشرک طبع تراکت و لطیف استخراجه افین ایلدی
 ابومعشرک بونک کجی اصابات غریبه سی چوقدر ایکی یوز اکی نایخده
 وفات ایلدی و بلخ بلور خراسان بر شهر عظیمه که عثمان بن
 عفان رضی الله عنه حضرت یارنک زمان خلافتده اخفین قیس
 تیمی آفی فتح ایلشد ابوالقاسم الجندی بن محمد بن الجندی الخوازمی
 الزاهد المشهور اصلی نهادن اولوب مولد و مشائی عراقده دور
 وقتند ارباب طریق شیخی اولوب یکانه عصر و نادره و هرایدی
 و کشف حقایق و حل دقایقه کلای مدق و بین المقصوفه مشهور
 و متعین در امام شافعی نیک اصحابندن ابرور اوزینه تفقه ایلشد
 بقصار سفیان ثوری مذهبی اوزده ایدی دیو نقل ایلشدر طایسی
 سری سقطی و حارث محاسبی و یونلرک امثالی بجه مشایخ ایله
 اتمشدر و ابوالعباس ابن سیرج فقیه مزبورک صحبتی ایله مشرف ایلشد
 و ابن سیرج اصول و فروعده هربار حکم ایدوب کوه تار اولدوق باعش
 اعجاب حصار اولوردی و حصار محلسنه دیر ایلکه بلور ملیسز
 بورتبه بکاره دن حاصل اولشد ابوالقاسم الجندی و محالستک
 برکتید و عارف کیمرد دیو سوال ایدیلر ایتدی که عارف شول کسه درکه
 سن ساکت اوله سین و اول سنک سرگردن فاطم اوله و دخی جنید
 دیر ایلکه بزم شومز همز اصول کتاب هست ایله مقید در روایت
 اولنور که برکون الذن بر تسبیح کوردیلر ایتدیله که یا شیخ سن بو
 فضل و شرف ایله نیه رسته تسبیح الو میسین بیوریکه بر طریق
 که دیمه انکله واصل اولدم اول طریقی الذن قویوب مفارقت اتم و بو
 دخی جنید حضرت یارنک منقولدر که دایم سری سقطی خلقه و عطف
 ایله دیو بکار ایدیلر و بی غم ایسه چقوب خلقه و عطف اتمکد قلبه
 حیاستولی و نوب حجاب ایدردم دیر اکنده و بورتبه استحقاق

مدینه ایلد و حضرت عثمان بن عفان
 رضی الله عنه و کاتب زبان
 خلافتده و شیخ
 اولدیلر

حضرت عثمان بن عفان
 رضی الله عنه و کاتب زبان
 خلافتده و شیخ
 اولدیلر

استحقاق و استعداد ملاحظه ایلدردم پس بر جمعه کیم سری رسول
 اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم حضرت یارنک منامده کوردم خلقه و عطف
 ایله دیو امل ایلدیلر و بیدار اولدوغم کیم سری سقطی نیک
 قیوسنه واردم قیوی دق ایلد و کده سکا دلمدیکه بزم سوزیمری
 طومدک دیدی پس ایتدی سی جامعه واروب خلقه و عطف الجور
 جلوس ایلدم خلق یاریندن جنید و عطف و تدبیره جلوس ایلدی
 دیو منتشر اولوب جمع کثیر حاضر اولدی و ایشاده بر غلام نصرانی بیل
 جامعه و تقییر علامت ایدوب بحلسه کلدی و دیدیکه ای شیخ
 حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم اتقوا فراسة المؤمن
 فانته ينظرون الله بيور دقلینک معناسی ندر دیو سوال ایلدی
 بر مقدار قاتل و تفکر ایلدکدن صکر ایتدی که ای جان اسلامه کل
 زیر اشرف اسلامه مشرف اولماکل و قوی کلدی غلام مزبور یوسوز
 ایشدکده فی الحال اسلامه کلدی بو دخی منقولدر که بر قییت ایشتم
 اول ایلادن منتفع اولدوغم کیم بر نسیه دن انتفاع اتماشد و بورتبه
 سوال اولدوقده بیور مشرکه برکون در بقرطیس نام محله دن
 مرود ایدرکن بر جای بی ایشد که بر سر ایچنده تغنی ایلدکد مطرب
 استماع ایلدم دیر ایلکه ● بیت ●
 انا قلت اهدي الجمل جليل البلي ● تقولين لولا الهجر لم يطلب الخب
 وان قلت هذا القلب احرقه الهوى ● تقولي ييران الهوى شرف القلب
 وان قلت ما اذنت قلت مجيبة ● حيا نك ذنب لا يقاس به ذنب
 پس با اختیار ناله و فریاده باشلدم بر بو حاله ایکن سر ایلد صابحی
 طشره چقوب ناله و زارمک سببی استکشاف ایلدی اول غم خوش
 لماندن اولدی دید و کده دیدیکه جاریه مزبوره بی نزه هبه ایلدم
 بن دخی قبول ایلدم و لوجه الله تعالی ازاد اولسون دیدم آذن صکره
 اول جایی بی خانقاه اصحابندن برینه تزویج ایلدم آذن بر اولنجیب
 ظهوره کلدی روایت اولنور که جنید حضرت یارنک و تنها یاره
 او تورد قعه حجه واروب طواف بیت الله الحرام ایلدی ایکی یوز

مجلس منبیره و غیره
 خلافتده و شیخ
 اولدیلر

بدی تاریخچه بغداد ده جوارحت ایند تعالی به انتقال ایدوب
 خالی تری سقطی جوارنده دفن اولندی القاید ابو الحسن جوهر بن
 عبد الله المعروف بالکاتب الرومی مزبور صاحب افریقیه اولان
 مغرب منصورک موالی زمره سندن ایدی کافور اخشیدی و قاید
 صکره مغرب منصور مزبوری سردار ایدوب عسکر مورد شمار ایلده
 مصر تسخیرینه ارسال ایلدی او حیوذا الی سکر بیع الاولک اون
 دودنده افریقیه دن چقوب سنه مزبوره شعبانک یکرکی کیسده
 مصری قبضه تسخیر کتوردی همان اول جمعه ده منبره صعود ایلدی
 مولک مغرب منصورک نامه خطبه اوقیوب دعا ایلدی و افریقیه ده
 مغرب منصوره فتح نامه ارسال ایدوب کلنجیه دک کندوسی مهره
 اقامت ایدوب حل و عقد امور و ضبط و ضبط همه ده بزل مقدر
 و سعی موفود ایدوب پس مغرب منصور کلککه جوهری مزبوری
 دیوان مصر حکومتندن عزل ایلدی و جوهر قاید خلقه احسان
 اوزره اولوب بزل انعام و عواید ایلدی اوج یوز سکان بزدلکده
 یکرکی یسند مصره عالم بقایه رحلت ایلدی آریاب تاریخ مغرب
 منصورک جوهر مزبوری مصره کوندور مسنک و جهمنی بوکونریان
 ایلشارد که کافور اخشیدی که حاکم مصر ایدی وفات ایلدی که
 آریاب ولتک رأی بونک اوزدینه قرا و ایلدی که احمد بن علی
 اخشیدی اریکه نشین جای پد اولوب حاکم مصر اوله کون صفر
 سنی اولدوغنه بنا و بدینک عم زاده سی ابو محمد بن الحسن بن طنج
 قائم مقام مقرر خلافت اوله و تدبیر جیوش و عساکر شمول اخشیدی
 رأینه مفوض و تدبیر اموال و تحصیل خزاین وزیر ابو الفضل جعفر
 بن قرآنک ضبط و ربطنه موقوف اوله بوموال اوزره اتفاق
 ایدوب اوج یوز الی بدی جمادی الاولی سنه احمد بن علی اخشیدی
 تحت کجوب مصر و شام و حلب و حریمین الشریفنده مزبورک نامه
 خطبه لر اوقندی بعد اموال دن ناشی عسکرک علوفه و وظایف
 کرکی کی ویرلکه قدرت اولما مغله عسکر مضایقه واضطرار ایدوب

دوشدی انحرکار عسکر طایفه سنک اعیان سندن رجاعت افریقیه
 مغرب منصوره بوطرفه عسکر کوندور سز مملکت مصری سز تسلیم
 ایدوب دیوبسپرده دن نامه یازوب کوندوریلر بونجوب مغره
 واصل اولدقه اختلال مملکت مصری غنیمت بلوب جوهر قاید لشکر
 فراوان ایلده مصره وارد مغه فرمان ایلدی بواشتاره جوهر قاید برض
 شدید مبتلا اولدی که خلاصندن مایوس اولدیلر مغرب منصور
 عیار تنه واروب دیدیکه جوهر بومرضدن اولتر صحت بولور
 فتح یقینده مزبورک ایلده حصوله کلود اتفاقا جوهر اول مضرت
 صحت بولوب خلاص اولدی پس تجهیز عسکر و ترتیب لشکر اولوب
 لازم اولان امور جمله تمام اولدقه بیک ایکی یوز صندوق خزینه
 ایلده جوهر شمر دن چقوب رقاده نام محله قوندی و مغرب منصور
 هر کون جوهر واروب لازم اولان اموری سپار سز ایدوبی و اول
 محللن قالدوغنی کونده و داعنه چقوب مغارقت محله کلککه
 عنان کشیده اولوب طوردی جوهر قاید او کونده طوبی بر زمان سزا
 مصاحبت اولدقدن صکره اولدینه امر ایلدی که اقلردن اینوب
 و جوهری تودیع ایدوب لر انکر دخی بر موجب فرمان جمله ارکان
 ایلده اقلردن اینوب سم تودیع برینه کتوردیلر و جوهر عزت
 بوسندن صکره اتلک طرناغنی قبیل ایلدی بعد سوار اولوب غانم
 راه اولدی پس مغرب مغنی عودت ایدوب قصهینه نزل ایلدی که
 اوزدنده اولان ملبوسک جمله سنی خاتمدن غیری و بندوک
 اسبی جوهر کوندوردی و برقه شهرندن حاکم اولان قولی افلمه
 جوهر قائم ملاقاتی وقتند اتندن اینوب النی او بیکه فرمان
 کوندوردی افلمه دخی بو خصوصدن عفو بیور لیسو اینون یوز بیک
 النون بزل ایلدی مستولی موقع قبوله وصول بولما مغله مأمور
 اولدوغنی وجهه اوزده جوهری استقبال ایلدی بونجیلر لشکر
 بی پایا نله جوهرک وصول خبری مصره واصل اولدقه جمله خلق
 اضطرابه و شوب ملک مصرها لیسو اوزده ایقا و مقرر اولدوغنی

اتفاق ایدوب ابو جعفر مسلم بن عبید حسنی و ابی ایلی و ابی القاس
 ایلدیلر اولدخی اهالی مصر دن دیلدوکی کسه لری همراه ایدوب
 جوهر قاند طرفنه متوجه اولدی جوهر ایسه اسکندریه قریبن تری
 نام قریه حوالیستند نزول ایلشدی شریف ابو جعفر اهالی مصر ایله
 مزبوره واصل اولوب ادا و رسالت ایلدیلر جوهر دخی ملتسلاری قبول
 ایدوب طلب ایلد کیری وجهه اوزره عهد نامه یازوب استمالت
 کوستردی براتشاده مصر ایله اضطراب شدید عارض اولوب اخشیدیلر
 و کافوریلر و سائر عساکر حوب و قتاله مباشرت ایدوب چادرلری
 خارج مصره چقاروب صلح دن رجوع ایلدیلر پس بو خبر جوهره واصل
 اولدقن عسکر ایله قانقوب مصر اوزینه یوریدی بو اثناده ابو جعفر
 حسنی عهد نامه ایله مصره واصل اولدقن وزیر ابن فرات اعیان
 دولت ایله ابو جعفری استقبال ایلدی و عموماً عسکر مصر اجتماع ایدوب
 عهد نامه او قنوب استدکای کبی اقطاع مصر کندولرینه ویرمک
 اوزره عهد و پیمان اولدوغی مفهوما اولدقده جنک و صلح دن
 بر طرفی اختیار اتمکسین جمعیتمتفرق اولدی اخر کار حریر شوی
 سربار لغه قبول ایدوب جنک و جدال و حرب و قتاله اماره اولدیلر
 عموماً عسکر مصر ایله جیزه طرفنه واروب نزول ایلدیلر جوهره
 حفظ ایلدیلر بو طرف دن جوهر قاند دخی اول محل کلوب جریه ایدوب
 و اقدام کوستردی بر مقدار جنک اولنوب مصر یلردن نجه آن القو
 و افرادم اسیر ایلدیلر اندن صکره جوهر منیه الضیادین نام محله
 واروب منیه اشلقان ده محاصنه دید کیری صوبی ضبط ایلدی
 عسکر مصر دن نجه بلوک امان ایله کلوب جوهره ملحق اولدیلر لکن
 اهل مصر کجید باشلری ضبط ایدوب زیاده تقید اوزره اولدقن دن
 کجملک ممکن اولدی جوهر بر حالی کورد که جعفرین فلاحه دیکه
 مغرب منصور سنی بر کون انجون تربیت ایدردی امدی کر کرد که
 مریدانه لک اظهار ایدوب یار لک کوستره سین دید که جعفر صوب
 اتباعی ایله کند و سنی صوبه اوردوب قرشوبه بکری عسکر بو حالی کورد که

کورد که بلوک بلوک صودن کجوب فائده جنک و جداله اشتغال
 ویدیلر اخشیدیلردن و سائر لردن و اخرین طعمه تیغ حوزیر ایلدوب
 بقیة السیوف منهنم اولوب مصره دوشدیلر و اولردن الله بلوک
 مرتبه اشیا الوب فرار ایلدیلر سائر خواتین مصریان پیاده و بریشان
 ابو جعفر الحسینک اوینه جمع اولوب جوهره ادم کوندوب جانلینه
 امان طلب اتمسینر جا ایلدیلر پس ابو جعفر جوهره تهنیه فتحی متغیر
 نامه یازوب اهل و عیال مصریانه امان رجا ایلدی بر زماندن صکره
 جوهرک رسولی کلوب امراء مصره نهیب و غارتدن مصون و محفوظ
 اولدیلرینه امان نامه کتوردی پس اهالی مصر ساکن اولوب کتالر
 آچیلوب هر کس کار و کسبه مشغول اولدی اخشامه قریب جوهر طرفه
 ابو جعفره آمد مکلوب اشراف و علما و اعیان و امرا ایله فلان کوند
 استقبالتن چقه سند یوفردان اتمکین یوم مزبوره ابو جعفر اعیان
 مصر ایله وزیرین فزانه واروب معامصدن چقوب جیزه نام محله
 واروب جوهره ملاقی اولدقن ده چا و شلرند ایلدیلر که وزیر یور
 و ابو جعفر دن ماعداً عسکر پیاده اولوب سلامه طود سولر پس
 ابو جعفر وزیرک صاغ طرفنه طروب حمله عسکر ایله جوهری سلام
 لددن صکره مصره داخل اولغه باشل یلر وقت عصره قریب جوهر
 دخی دیبا جامه ایله بر قوله آتیه سوار اولوب او کجیه مهتر خانه و
 سنجاق و علملری چکیلوب کوبه و طنطنه ایله مصره داخل اولد
 شهرک اوزره سندن کجوب حال قلعه بنا اولدوغی محله نزول
 ایلدی و حالاً قاهره اسمیله مستی اولان قلعه نلک محلی تمیز ایدوب
 همان اول کجیه ده اساس قصری خضر اندردی علی الضیاح اهالی
 مصر جوهرک حضورینه واردقن کوند یلر که قصرک اساسی خضر
 اولمش لکن بعضیری مقیاس هند سینه دن خارج اولغلر سنا کج
 بیان ایلدیلر اتفاقات ایتوب اساسی بر ساعت مبارکه ده وضع اولمش
 دیو تغییر ایلدی یدکی کون مقداری اول محلن اقامت ایدوب هر کون
 عسکر مانقه سی مصره کجوب چقار لرایدی بو اثناده جوهر اقلدی

مغرب منصوره تهنيت فتح متضمن نامه يازوب هنگام حرب قتل
 كسيان رؤس اعيان كوندوك و آل عباسك ناماري خطبه و كندن
 رفع ايدوب يرينه افندي سمي وضع ايلدي و كباس سياهي که شعار
 عباسيان ايدی رفع ايدوب نامه و خطبايه بياض كيدردی
 كندوسى ديوانه چقوب و زيراب فرات و قاضى القضاة و مارتقها
 حصون دك ديوان ايدردی اندن صكره حال اجماع از هر يد كاري
 جامعك بناسنه شروع ايدوب آتش بر رمضان نكديدن ائمه
 ايريشوب جمعه نماز قلعه فرمان ايلدي و خلاص مغرب منصور
 مصره كلنجه دورت بيل و كيرى كون جوهر مستقلا سر بر مصره
 روا اولدي مغرب منصور مصره و اصل اولدقه جوهر قايد استقبالا
 چقوب الات و اسبايدن اوزرنده اولان اشيا دن غيرى بر نشنه
 قصرون چقار يوب استقبالا دن صكره بر دخی قصه عورت
 قاهره ده اولان سرينه نول ايلدي ابوتما حبيب بن اوس الشاعر
 المشهور الطائي ابو الحسن القاسم الامدي كتاب الموازنة سنه ذكر
 ايدركه اكثر خلق يانن ابوتماك پدری قراءه مشقون حاتم نام
 قريه دن پدرى عطار و نمكه مشهور بر نصراني ايدى صكره پدرى
 اوسه تبديل و تغيير اولمشدد و اخلص ابوتما سلامت لفظ و
 بصاعت شعر و حسن اسلوب و حيد عصر و فرید دريك و كتاب
 خماسه مزبور افرام اوزده سيد كه حسن و اختيار و انتخاب
 فضل و اتقان معرفتنه دلالت ايددا اشعار عربى معلومات و
 بر مرتبه ده ايديكه قصايد و مقطعات دن ماعدا اشعار عربى
 محفظه حافظه سندن اون دورت بيلك ارجوزه اولق مريد
 خلفا و عصر ك مديحند قصايد غرناظم ايدوب جوايز و صلا
 جزيله يه نائل اولوب سياحت بلدان اتمشدى بصره يه واصل اولد
 عبد الصمد المندككه مشاهير شعرا و ندا اول زمان ده بصره ده
 اولغله ابوتماك قدومندن المه و شوب كللكه كندونك
 كارينه كساد كللك خوفن بوايا يازوب ابوتما كوندردى بيت

بيت انت بين اثنين تبرز للناس و كلناها بوجه مزال
 لست تفك راجيا لوصال من حبيب او طالبا لزال
 اى ما سبق لوجهك هذا بين ذل الهوى و ذل السؤال
 روايت اولدركه ابيات مزبوره يي ابوتما او قد قد قضيه يه
 واقف اولوب مقصدندن رجوع ايلدي و ظهر ورقه يه بواج
 بيتى يازوب عبد الصمد ان سال ايلدي بيت
 انى نظم قول الزود و القند و انت انقض من لاشى فى العدد
 اسرحت قلبك من غيظ على خلق كانهما حركات الروح فى الجسد
 اقدمت و بك من هجر على صخر كالعير يقدم من خوف على الامد
 ديشلرد كه قبيله طي دن اوج كسه ظهور اتمشدد كه هر براسي
 و اديسنده سرآمد در برى حاتم طاي در كه سخاو كرمده نظيرى
 كور لما شد در برى دخی داود بن نصير طاي در كه نهد و ورده
 بي عديلدار و حنى ابوتما در كه شعره مشهور افاقد رنقل اولونك
 ابوتما قصيده سينيه ايله خليفه يي مدح ايدوب انشا ايدون
 بويته ايرشد كه بيت
 اقدام عمرو فى سماحة خاتم فى حلم احف فى ذكرا يباس
 خليفه نك و زيرى اعتراض طريقيه ديديكه بونه كونه مدح اولونك
 امير المؤمنين اجلاف عربيه تشبيه اولنه ابوتما بر مقدار باشنى
 اشفه صالوب بعد بر بيتى او قودى بيت
 لا شكر و اضربى له من دونه مثلا سرودا فى التدا و الباس
 فانه قد ضرب الاقل لنون مثلا من المشكوة و النيراس
 و قيرد و فوب خليفه يه ايتديكه يا امير المؤمنين هزنه طلب ايد
 اعطا يوراك كه بركه فرق كوندن زياده دائره حياينه اوسى
 مستقدر زير اشدت فكرندن كوزلندن قان اثرى ظهور ايلدي
 بومقوله علامتك صاحبى مقدار مزبور دن زياده حله حياينه
 منحل اولن خليفه دخی مطلوبندن استفسار ائدكه موصال كوتق
 طلب اتمكه مزبوره اعطا اولدي بس موصله و صول بولدقن

طريقه سندن اوج نفع سزاند
 كسه ظهور ايلدي

فرق کون مرورنده وفات ایلدی ابونعشل ابن حمید طوسی فرمود
 مرا که اوزینه برقبه رفیع بنایید و بقبوری الان موصله
 میدانک خار جند خندق کنار نه معروف و مشهور در مصنف
 کتاب عقیق الذین ابوالحسن علی بن عدلان موصلی دن که علم افروزند
 روایت اید که شرف الذین ابوالحسن محمد بن عیین دن بویتک
 معناسدن سوال ایلد که دیشدر ● بیت ●
 سقى الله روح الغوطتين ولا ارتوى من الوصل الفجاء الا قبورها
 اوتوا ايله موصلک قبورینی تخصیص ایدوب سائر مواضعی محرم قلمند
 مرادند و دیدم که ابوقامک قبوری انده اولدو عیون در دیو جوار
 ویری ابومحمد حجاج بن یوسف بن الحکم الثقفی مسعود مریج الذهب
 نام کتابنده دیر که حجاجک والده سی فارغه بنت همام بن عروه ثقفی
 حکیم عرب حارث بن کلده ثقفی نک تحت نکاحنده ایدی بر کون سخی
 خانه سنه داخل اولوب کوردی که فارغه انده برضال الوب دندانی
 قاشد در طشه چقوب فارغی تطلیق ایدوب بوندن صکره
 اهلیتدن چقدک دیو فریوره بیر خبر کوندی فارغه بندن نه جم
 و جنایت ظهور کلدی و نه یوزدن سکا بر شبهه عارض اولدی که
 بکا اطلاق ویردک دید که ایتدی که علی التمر خلال استعمال ایلد
 کوردوم ایکدن خالی دکلدر یا بود که علی التمر غدا به مبارک ایشرف
 اولایسه زیاده حرص که دلالت ایدر یا خود ایشامدن دندانکه
 بقیه طعام قالمش اوله اول دخی سنک فاباکلکه که دلالت ایدر علی
 کلنا الخالق برخصلت مذمومه به مؤقید رانک ایچون سندن
 میانیتی اختیار ایلدم فارغه دید که بویان اولنان ایکی وجهک
 بریسیده دکلدر بلکه خلال اسنانده ریزه سواکدن بعض بقایا فاکلشد
 انلری ازاله ایچون استعمال خلاله اشتغال ایلدم آندن صکره
 فارغه یوسف بن ابی عقیل ثقفی نک حباله نکاحنه داخل اولوب
 یوسف فریور دن حجاج متولد اولدی روایت اولور که حجاجک
 تحانیسی مسعود اولخاله نقب ایلد کشاره ایلد یلر سائر اطفال کی

حجاج متولد اولور
 حجاجی مسعود
 اولدو

کی شایه رغبت کوستر میوب بستان مادر و غیره اصلا بکشا اولوب
 هر چند که تدبیره تعقید ایلد یلر مفید اولمک عاجز و فروماند قالدیلر
 نقل اولور که ابوشاده شیطان علیه اللعنه فارغه نک زوج ساقی
 اولان حارث بن کلده نک صورتنه متمثل اولوب کلوب بونلرک لعل
 استفسار ایلدک و جوبه کلن ولدک شیردن امتناعین عرض ایلد کلر
 ایتدی که برسیاه اوغلا غی ذبح ایدوب دهانی انک قایلله اوده
 ایده من آیکنجی کونده یته سوال معهود اوزده عمل ایدوب ایتدی
 برسیاه کچی ذبح ایدوب اغرنی آنک خوینله اوده ایلد کدن صکره
 برسیاه بیلا فی ذبح ایدوب اغرنی آنک قاننه باقوره سز و بر منقلد
 دخی جهره سنه طلایده سز و در کچی کونده سائر اطفال کی استعمال
 شیر و سارعت ایلر بر شیطانک تعلیمی اوزده عمل ایلد کلر بستان
 مادری قبول ایلدی دیر که خوزیر اولوب سفک دما وار کتاب
 امور ناسزیه اجترایه سبب علاج معهود اولدی بر وجهله خوزیر
 ایلدی که قان دو مکد که ارام و راحت ایده فری حقی کند و
 ایشکه یاغده الذلایذ آدم اولدر مکدر روایت اولور که حجاج
 اوائل حالنده و مبارکی سن و سالنده والدی ایل طایفه معلم
 مکتب اولوب تعلیم صبیان ایدر لودی بعد عبدالمک بن مروانک
 وزیر اولان روح بن زباعه انتساب ایدوب صوباشیلرندن
 بری اولدی تا کیم عبدالمک بن مروان عسکرینک اختلاقی و یولده
 قونوب کوچمده کد و سنه موافقت ایتوب عدم اطاعتی کورد
 بو خصوصدن زیاده متاکم اولغین وزیر روح بن زباعه شکایت
 ایلد که این زباعه ایتدی که صوباشیلر مرده حجاج نامنده
 مدبر که وارد و اکو امیر المؤمنین ضبط و ربط عسکر خصوص
 اتی استخدام ایدوب زمام حل و عقد جیوشی اکانقویض فریور
 هر حالده عهد سندن کلکه قادر اولسی مقرر دیو عرض ایلد که
 عبدالمک دخی خصوص فریور مناسب کوردوب امور عسکر کی حجاج
 تقویض ایلدی آندن صکره هنگام نزول وار تحالده عسکر دن

مزبور مخالفت آنکه قادر اوله میوب امرینه اطاعت ایدلدی
 الجحی روح بن ذباعتک توابعی جو قلی آدم برینه قومیوب انقیاد
 ایلز لدی حتی بر کون عسکر فالقوب کو چد کدن صکره آن زباعتک
 توابعی چادر لینی بوز میوب او تووب طلعام بر لرایدی حجاج اوزیر
 واروب امیر المؤمنین کو چد کدن صکره سزیه طور سزیدیکه
 حجاجه شتم ایدوب ناسزا سولیدیلر ورنه طفره صنا جفکه
 اشغه اینوب قارنکی طویور سک دخی ایلدی دیدیلر حجاج
 دیدیکه اول سزک دیدکله یکن چکدی و امر ایلدی این ذباعتک
 اتباعی تو قوب بغل دیلر حکم دکلک جانوب غیر یله باعث عبرت
 اولسون دیو عسکر ایچده تشهیر ایلدی و آن ذباعتک و طاع
 هنوز بوز میوب برنده ایدی آتیه اورب یا قدیلر بوضیر حشیت
 اثر این ذباعت و اصل اولدق عبد الملك بن مروانه شکایت ایدق
 دونکی کون خدمتکار مزعور دنده اولدن حریف بو کون آدم لر غری
 و کوپ خیمه فری یا قفنه باشلیوب عرضی شکست ایلدی کیده
 عبد الملك حجاجک بوز ضعیفدن الم چکوب امر ایلدی حضرتینه
 کور دیلر نجون بو مقوله کستاخانه حرکت ایلدک دیو عتاب الی
 حجاج خبرین بو جریمک صاحبی دکلم دیدی یا بوایشاری کیم ایلدی
 دیدکدن سز ایلدی کیزیا بن فولکه ضبط عسکر امرینی فرمان بو یکن
 بن دخی امیر المؤمنین عصا سنی المه الوب فرمانلرینه اطاعت
 ایلینلر مقدار لینی بلدرم دیوب بعد ایتدیکه اگر امیر المؤمنین
 بو خصوص ایچون بو قوللری ناریب بوردرسه عرض حکم منی بایمان
 ایدوب بر دخی فرمانلری اجرایه قادر اوله مم لکن روح بن ذباعتک
 تلف اولان خیمه سنی و سایر ضایع اولان اشیاسنی خزینه دن ویرسه لر
 بر دخی کسه خلاف فرمانه جسانه قادر اوله مزیدی بوجواب عبد
 الملك بن مروانک طبیعنه پسندیده کلوب دفع بن ذباعتک هرنه
 مقدار شی ضایع اولدرسه تقویض ایلدی و حجاج استقلال اوزره
 اولدوغی خدمته قرار دادر اولوب ابدلر امرده بوقضیه دن مصلحت

مصلحت کنار اولوب ضبط و ربط صاحبی اولدوغی معلوم خاص علامه
 اولدی و حجاجک قتل نفوس و سفک دما و سیاست و عقوبت احوال
 عجیبه و امور غریبه سی وار ایدیکه مثلی برکسه دن سبقت اندوغی
 دکلدره میشلدیکه زیاده اینیه ضبط و ربط امور و اجراء سیاست
 امیر المؤمنین عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرت یلرینه تشبه قصد
 ایلدی لکن اول خصوصده حد دن تجاوز ایدوب اسراف ایلدی حجاج
 دخی زیاده مذکوره تشبه ایلک مراد ایلدی افراط و اسراف اتمکله
 هلاک و مد مر اولدی واسطه شهرینی حجاج بنا ایلشدی هجره کسان
 دور دندن بد او قوب کسان آتی تار یخندن تمام اولدی بصره ایلده کونه
 میانته واقع اولوب توسط اندو کچون واسطه تسمیه اولندی
 منقولدیکه حجاج بر کون بر بنجم احضار ایدوب علم یحرم مقتضای ایدق
 بو سینه ده هیچ بر بارشاهک تختی تحتیه قابوته استبدال اولوب نشینما
 فنادن شهرستان بقایه ارنحال ایده چکی معلوم کدد دیدک بنجم ایدیکه
 نعم بر بارشاهک بستر حیاتی خاکستر عاتقه مهتل اولغوس و اوردو لکن
 بودید و کمن سز دکلر بن اولدوغی ندن بلدک دیدکده بنجم ایتدیکه بر
 سینه وفات ایدر چک بادشاهک اسمی کلب اولق اوزره استنباط
 اولمشدد فلهذا سزین غیری برکسه اولق کدرد دیو حکم ایلدی حجاج
 ایتدیکه والله اولدید و کک کسه بنم صبا و تم حائذه و الدم بنی کلب
 اسمیه تسمیه ایلشدی پس وصیت ایدوب منتظر تسلیم و ریعیه حیث
 اولدی مرض موتده عبید بن سفیان مکی نک بو ایاتی انبار و کز ایددیکه
 یارب قد خلف الاعداء و اجتهدت فی ایمانهم انی من ساکنی النهار
 ایملفون علی العیاء و یجمعهم ما طنتهم بفضیل العفو غفار
 و حجاجک مرضی اکلده دیدکله مرض ایدیکه جو فتنه ظهور اتمشک
 نقل ایدر لکه مرضنه علاج اتمک ایچون بر طبیب کور دیلر اول طبیب
 حازق برات باره سینه ایپلک کچوردی حجاجه تناول اندوب بر
 ساعت مقداری چکدکن صکره اول ات باره سنی چکوب چقار دقده
 کور دیکه اول کوشته باره یه وافر قوردرلر یا بنشمش حق سبحانه و تعالی

تحتاجك وجودينه بر مرتبه برودت مستولى اقمشديك امر افند
او چاقلو ومنقا لره اتش سوزان مالامال اولوب طور ميوي بايقند
ايكن ينه صوقدن شكات ايدري اون بشكون بمقداري بوعلت ايله
مريض اولوب تايخ هجرتك طقسان بشندن وفات ايدري واسطه
رفن اولوب مزاري خاكه بر ابريدوب اوزينه صواقديل ابروسعيد
الحسن بن ابى الحسن يسار البصري اتباع سمن سيد المرسلين
واقضاء طريقه اصحاب كين بدقه وهب اولان جاده يقينك
وحيد عصري ابوسعيد الحسن البصري سادات اشراف تابعين و بكار
سلف صالحين ايدري والد ماجد بزرگوارى ابوالحسن يسار ملك
يمين وينده فرمان بردار زيبين ثابت الانصاري رضى الله عنه
وما در سعد اخترى خيره امهات مؤمنين دن زوجه جيب اكرم
صلى الله تعالى عليه وسلم ام سلمه رضى الله عنها كنيزه و پرتاي
ايدري والد سى خيره اداء خدمت ايجون بعض اوقات غلب اولدقه
حسن باغاز كربه ايلدكه ام سلمه رضى الله عنها حاضر تار كنينوع
عين الحق بستانلرندن حسنى او ايلك معنادرى ايدك احباب
روايت بوكونه روايت ايدلر كه حسن بصريك ملاقت و فضايت
زبان و عذوبت و بلاغت بيان ايله شيرين كهتار اولدوغى اول
شيرين جمله اثارندند ابوعمر بن الملك مشاهير قراندر ايدلر كه
حسن البصري ايله حجاج بن يوسف ثقفون بر شخصك صورت مرات
چشمه نمايان اولماشدر ايكسندن قنيسى راجع ايدري ديوسوال
اولدقه حسن احسن ايدري ديرلر ايمش حسن البصريك نفال
وجود غريز المثالي اشراف بقاع و ايميلار اولان وادى القراون ثابت
اولمشدى صورتده اهل بصره نك احسن و اجمل ايدري عاقبت اصحاب
عين الكمال ايدوب بر مركب صبار قنار سوار اولوب شتاب ايله كبك
يره دوشوب غنجه زريق اولان يمني نازينلري بمره اولمشدى
اصمى والد ماجدى معاصد تيله بازوى روايتي بويله تايدوساعد
حكايي ساعده بدي ايله بوكونه تسديد ايلر كه بازوى غايت ايله

عريض و عبل الزراع اولمقده حسن البصريدن طويل الباع كسه كوردم
انك قولى اوزده قولى نك عرضي بر قارش ايكي سنجيد حواس اولمشد
حسن بصريك كوه شاهوار كي يتيه قرطه كوش اولان كلمات جواهر
نثارلرندن دركه مارايت يقينتا لاشك فيه اشبه بشك لايقين فيها
الاموت يعنى حليه صدق و يقيندن عارى شك و كانه اشد وجه
اوزده مشابهي اولمقده موتدن غيري شايبه شك وريدن برى
بريقين كوردم و روايت اولنور كه تاريخ هجرتك يوز او توراخي
سالنه فام خلفا بنى اميه اولان يزيد بن عبد الملك عمرو بن الهيرة
الفراري خراسان الحاقيله حكومت مملكت عراقى تفويض ايلدكه
اشراف تابعيندن حسن البصري و شعبي و محمد بن سيرين دعوت ايدن
معرض خطاب و محل سوال و جوابده بسط مقال ايدوب تركيب قضايا
و قياس بنيه الاتاجده مبالغه ايدوب بومقدماتي تمهيد ايلدكه
يزيد خليفه حقد جناب فياض مطلق مزير غايات لطيفه سيله
اي عبادى اوزده خليفه قلوب و اطاعت و انقياد اولو الامري توثيق
و تاكيد و سمع و طاعت ايله بنیان عهد و ميثاق قري تشييد ايلشدر
حالا يزيد بوولايته بنى والى و حاكم ايدوب طرف حقندن كندويه ايلد
امرايله بكار ايدوب دغى يزيد مقتلد و متعهد اولدوغى امرى عهد
ايدوب قلاده كورن قتم و لانه ذمت بلشدر امري بر خصوص
مصلحت و راي زرين و پيش نهاد فكر دور بيكرنه ايله موضع طيفه
عرض ايدن سراسر شعبي و ابن سيرين مايدة كستر مقالات جريب و
اولوب دلتين چكديلر بس ابن هبيرة حسن بصري به توجيه خطاب
ايدوب اي حسن سنك جوابك نذرديد حسن ايندى كه اي ابن هبيرة
يزيدك انقيادنده جناب قادر و قويودن هراس اوزده اول بوخسه
بارى تعالى نك طاعتنده نيزدن خوف ايله زير ايزيدك آتش غنچه
نار و رو كي زبانه كش اولسه الله عظيم الشان انى برد و سلام ايدوب
سنى اذن خلاص ايلر اما حق تعالى نك غضبندن سكاينات و رجا
يزيدك بشه ضعيف مقداري قدرت و قوتى يوقد اي ابن هبيرة مال

وجاه و بدیده دستگاهنه مغرور و فریفته اولمه قریبده که جتا
مالک الملک لایزال امریله بر ملک مأمور اولوب بوملک و سریر عدم
مصدورن سنی ازاله و قضا و وسعت دور و قصور دن دور و تیر
کج و کی مجوس تنکای قبور ایدوب اسمک رفتی حیاتدن رسید
و مقاطعه عملک محاسبه سین روزنامه اعمالک حواله ایده بقده
عمل خیردن غیر نشنه سکا دستگیر اولوب بخت بخش هاویه
سیر اولماری بن هیبره جناب حق جل شانہ بوسلطنت و قوت و بو
قدرت و مکنتی دین مبین و عباد صالحینک حفظ و حمایت و نصرت
و اعانتی لایحون قلشد رئیس سلطنت و قوت ایلله افع تعالی دینی عباد
اوزینه مسلط اولوب ساعد دین متین و بازوی ضعیف اسپین
اسب وجود و ستم ایلله شکسته ایلله اگر متابعت نفس و شیطان اکل
بغی و طغیان و عیاذ بالله خالق کون و مکانه مخافت و عصیان
ایدن سک لاطاعة للملوق فی معصية الخالق منطوق فی الواح
احرامن من استعلا ایلله دیدی بحکرات کلام بوجواب مسکي الختام
ایلله اتمام و این هیبره هرینه جائزه فراوان و حسن بصریه اضفا
ایلله احسان و انعام ایلدی حسنک اکثر کلام بدیع الانبیاء حکمت
و بلافتک طرف اعلا و درجه علیا سند و افع و غیرت افرا خطابی
مصانع اولشد خلافت فاروق منیع الجناب عمر بن الخطاب رضی الله عنه
تمام اولمزدن ایکی سنه مقدم حسن بصری مهاجر دیار عدم اولوب
شرقیاب مقدم حمز و درمان بنی آدم صلی الله علیه و سلم اولان
خال بقعه طیبیه ناصیه سای وجود اولغه باشند قدم
ایلیوب سقط رأسی اول موضع مکرر اولدی بدو الاکهری فواحی
عراق دن میان نام بلده سبی اولمزدن کفر قید عبودیت اولشد
سرافران حبیب وجود اولدقه کردن ولادتق ریفه رفیق ایلله مطلق
ایدوکنه بمضار ذاهبا اولدغی ام محقق در و هجرته سنه یاتع تصبا
عمر طیبی اولدغی سنه نك مستهل رجینه بصره ده شاهان قده
اشیان علوی روح برفق می مانند نوبه هفت کتید مینادن کند

کدر ایدوب فراز عام علوی به پرواز ایلدی اولدی عیدک قصه
بر غصه رحیمی روایت حمید طویل بویله تعدیل اولمشد که
روز پنجشنبه احشامی احرام بند طواف بیت مهور اولوب جامه مستعار
حیاتی قامت کرامیلر دن دور لدی ابرتسی صبحه یوم الجمعة غسل
اولوب صلوٰه جمعه بی داد نصکره تحت روان نعشی سردوشه محمل
وزیر خاکدن کنج شایگان اسانهان قلندقدن سادات کرام و مشایخ
عظام و قاطبه خواص و عوام تشییع جنازه سنه بر مرتبه هجم و قدم
اندیلر که جمیعاً اهل بصره اول امام عصره اولوب مسجد جامع بر
فرد قائم ایلله اقامت صلوٰه عصره اولمزدی مبداء اسلام دن اولمزد
کلجه صلوٰه عصره جامعده ترکه قصر اولمزد غنی بلزوم روایت
اولمزد که تفرقه انداز جمعیت احباب و تلخ ساز شربت خوشکوار حیا
مهمان ناخوند هادم الذات ایلله دوشادوش اولدغی چند
عارضه سنبیله که مرده دسان حنید بر زمان بهوش اولوب
تقد فطرات رحمت ایزدی رخسار بنعرق فشان اولمزلله افاقت
و شکر ریزی کفان طاق بولدقه طوطی خوشنوی ناطقه سی
لقد نبهتونی من جنات و صیون و مقام کریمه لواسیله زفره از
و نیاز مندی مغفرت رب رحیم ایلله نغمه پرواز اولدی وفاتدن
مقدم بر کسه ابن سیرینه کلوب دیدیکه عالم رؤیان بویله مشاهده
اند که بر طائر عجیب اوج هوادن هوای نشیب ایدوب سنک دیزه
مسجدک احسن و انهمی و اثنی و اعلا سین التقاط ایدوب الدی آن
سیرین که تعید رؤیان عیدم انقرین ایدی دیدیکه سنک بر کوه
واقع صدقه مقارن ایسه حسن بصری بو عالم خواب خیال دن
بیدار و عافم اوامگاه فردوس و کلکشت جنات بحری من تحت المظفر
اولمشد بو واقعه دن حقوق زمان مروا تمیز واقعه نك سیر
واقع مطابق و حسنک و فاق خبری شایع و زام و فاق معلوم
کافه خلایق اولدی مایینلر دن شکر ابر شیرین اولمزلله ابن سیرین
جنان سنه حاضر اولدی کن حسنک وفاتدن یوز کون مسکرم

ابن سیرین دخی وفات ایدوب تدارك مافات ایلدی رحمة الله تعالی
 کتار ووضه ده دست نشان خامه سحر آثار قاسم خطیب اولان
 زاده کورلمشده که حسن بصری جانشین عمر بن الخطاب حضرت
 عثمان ذی النورین رضی الله عنهما مشاهد ایلده دیده سین
 وکلام کوه نظایله حقه سابعه سین کجینه در صدن ایدوب
 صحابه دن آبروسی و ابن عباس و جندب حضرت بلندن روایت ایلد
 و مقتل جناب منبع المکان عثمان بن عفان در نصره مدینه دن
 ایدوب بصره ده اختیار اقامت ایلدی بستان میم مفتوحه و یاه
 خطی ساکنه و سین مهمله والف و نونله بصره التدر بریلده صغیره
 سمعیندن بویله منقول مد و جمله مشایخ خلوتیه و اکثر صوفیه
 و آریاب طریق سلسله ذکر حسن بصری به منتهی و ارباب سید
 و سلوک کای کامنتسب و منتهی در ابوسعید الحسن بن عبد الله بن الزبیر
 السیرانی النخوی المعروف بالقاضی مزبور بغداد بهشت آباد و ساکن
 اولوب ابو محمد بن معروف طرفندن نیابت طریقله حکم و رای حکمه
 قضا اولشدی نخو بصرینک معرفتندن سرآمد قرآن و اعلم نجات
 عصر و او ان ایدی کتاب سیویهی که فن نخوه مشهور و بین النخویین
 معتمد علیه بر دستور و شرح ایدوب الی الان بین العلماء معتبره
 سائر شروح دن برتر و در و جمله تألیفاتندن بو کتابده ذکر و ثبات
 بونلور و کتاب لغات الوصل و القطع و کتاب اخبار النخویین البصریین
 و کتاب الوقف و الابتداء و کتاب صفة الشعر و البلاغة و شرح مقصوره
 ابن درید و قرآن عظیم الشانی ابو بکر بن مجاهد قرآنی اوزده قرائت
 ایدوب فن لغتی ابن درید دن و نخوی ابو بکر بن سراج دن اخذ
 و تلقی اتمشد قرآن کریم و قرأت و نحو و لغت و فقه و فرائض و شعر
 و عروض و قوافی کبی فنون عیدیه و علوم شتایی مدبر و تعلیم ایدوب
 زمانند هر کس دیلد و کی فقی اندن تعلم ایدوب لودی غایتله پاکیزه
 نهار و عقیف و اطوار پسندیده صاحبی ایدی اعتقاد امرن کجه
 سمت اعتراله ذاهب اولشدی لکن اول بابده اعتزالی اشعار ایدوب
 نسته

شایع سیوری و دان
 سیرانی

بر نسته ظهور ایلدی و کی مسوع و کلد و آخرت کتابت ایلده کجینک
 یزندن حصوله کلش شیدن غیر بر نسته تناول ایلدی و بدینک
 اسمی بهزاد بر مجوسی ایدی مکره شرف اسلامه شرف اولد و ده آوسید
 مزبور عبد الله اسمیله موسوم ایلدی و ابوسعید سیرانی اکثر و فائده
 بو ابیات ایلده مترنم اولوردی ● بیت ●
 اسکن الی سکن تستربه ● ذهب الزمان وانت منفرد ●
 ترجو خدا و غدا کما سله ● فو الخی لا تدرون ما تلد ●
 و ابوسعید مزبور ایلده صاحب افانی ابو الفرج اصفهانی میانند فضل
 بینند عاقدا اوله کلش منافسه جاری اولقله ابو الفرج برایی
 بیقی مزبور ک حقتنه دیمشدد ● بیت ●
 لست صدرا ولا قرأت علی صدر ● ولا عملک البکی بثنای ●
 لعن الله کل نخو و شمره ● و عروض یحی من سیراف ●
 و ابوسعید سیرانی او حیوز القش سکر جینک ایکسندن و راع عالم
 فانی و غمر زهت سرائی جاودانی ایلدی رحمة الله تعالی ابو علی الحسن
 بن احمد بن عبد القادر الفارسی النخوی المشهور دیار عجم دن فسادام
 محله تاریخ هجرتک ایکی یوز سکزنده تنکای عیددن غمر صحرا و جود
 ایدوب دستیار استعداد خداداد ایلده تحصیل مبادی علوم ایلد که
 بغداد بهشت اباده سوق راحله غریمت ایلدی نجه زمان اول مکان
 قرار ایدوب بویه کاه تحصیل فراز و نشیننه تک و تاز ایدوب
 فنون ادبیه فی نظیر و ممتاز اولد و ده کشت و کذا اطراف و کثاف
 قصیدله هلال اساسی منازل و قطع مراحل ایدوب حلیه بهایه
 و اصل ایدوب براز مدت اولدیار جلیل الآثار و بسط بساط اقا
 ایدوب مجلس سیف الدوله حمدانی در داخل ایدوب متقی ایلده میلان
 نجه مساحت و محاوره جاری اولشد بعد اول فارسی حلیه ایدوب
 مطیه غرمندن حل وصال اقامت ایدوب دیار فارسی قصیدله تکرار
 اختیار کلفت اسفار ایلدی پس کشت کذا اطراف ایدوب شیرازه
 واصل و مجلس عضدا لدوله دیلمیه داخل ایدوب جمله اصحاب

مجلسندن اولدی عضدالدوله امام مزبورک ینوع فضلندن
اعتراف و فن جلیل عربیه نک سیبویه ثانیسی اولدوغند اعتراف
ایدوب حشند مزید التفات شهریارینی مبدول ایلدی اولشهار
فضیلتی تدر و انعام واحسانه مألوف قلقله ارامگاه استند
بردخی بروازه محتاج ایلدی پس عضدالدوله ابوعلی دن قلذ و قبه
شروع ایدوب روز بروز فضل و شاننه اعتنای بر وجهیه بالغ
اولدی که نحوه بن ابوعلی نک بنده سیم دیو فضلنه اظهار عبودیت بلکه
باشلی ابوعلی ده بوشوقله ایضاح و تکمله اسمیده مستی اولان ایک مدد
کتابی اول جوهر شناس معرفتک نامنه رشته قهریه چو کوب بستر سلیمان
اتخاف ایلدی امام سیوطی طبقاتند بوکونه روایت ایلرکه ابوعلی کتاب
ایضاحی تمام ایدوب عضدالدوله یه عرض ایلدی که استقصار
اتمکن چندان استحسان ایتوب بوکابده بلنک بر مسئله یوقعب
معلوم اولان مساللی جمع ایلش سنر بومقوله تألیف فقط صبیان
محتاج اولوب بنم کیلر مستغنی دن دیدی که ابوعلی تکرار تکلفی
تألیف ایلدی عضدالدوله کتاب مزبوری کوردی که مقتدا ایضاحه
و غبت ایلدی و کز دن شیخ غصبه کلوب بر تألیف ایلش که بنم فهمند
دکل ظن غالب بودر که بومسانی شیخ دخی فهم ایدمز دیو کمال مرتبه
غامض اولدوغندن کایه ایلش حکایت اولنور که بر کون ابوعلی
عضدالدوله ایله سیره چقوب میدانی شیرازه بی کشت و کزار ایدر
عضدالدوله قام القوم الازید کوندن مستثنی اولان زید کون
سوال ایلدی ابوعلی جوابند بر فعل مقدر ایله منصوبیدر که تقدیر
استثنی فی دایمکد دیدی عضدالدوله اعراض ایدوب فعل مقدر
امتنع تقدیر ایلش کز اولنری دیدی ابوعلی جوابند عاجز اولوب
دیدیکه بو نقل اولنان جواب میدانی در سرباه وارد قن جواب
کتابی خاکچایه عرض اولنور پس منزله رجوع ایلدی که ناصب
تحقیقند بر مقاله تحریر ایدوب عضدالدوله یه اتخاف ایلدی
غایت استحسان ایلدی اگرچه مقاله مزبوره کورلیوب مختارینه

ایدی که معلوم دکلر کن ایضاح اختیار ی بودر که ناصب
الذوقیه سیله فعل مقدم اوله امام سیوطی طبقاتند ایدر که بو
مذاهبک بنم سیلم مقتدا میداند ویریلن جوابد یوب وجهه
ترجم ایلر مترجم کتاب فقیر ایدر مکه بونک کی تعلیلات تعلیل
بعد الوقع قبیلندن اولدوغی مقرر در یعنی کلام عربی مستثنی نک
نصبی ثابت و مستحق اولدوقده صکره نصبتک صلتی بیان بر فعل
ناصب تقدیر اولدوقده بنون مرفوع اولیوب عالمی امتنع اولنری
دیو نزاع و اعتراضک و جمعی اولدوغی اهلنه روشندیکر که اگر مستثنی
مرفوع اوله ایدی اول وقتن امتنع تقدیرینه مساع او بودر بو تقدیر
ابوعلی کلندن عضدالدوله نک اعتراضی باقط اولور کمالا یعنی
ابو القاسم ابن احمد اندلسی حکایت ایلر که بزا ابوعلی نک مجلسندن علم
برنج کسه ایله جمع اولوب هر بایدن مذاکر اولنور دیو توبت کلام
کلدی که ابوعلی دیدیکه بن سزک شعر بیلدی و کز رشک ایدرم زیر
مواد شعر اولان علوی بر ایا تحقیق و اتقان ایلش ایک شعر بیلدی که
رغبت ایلیم طبعم نظم مساعد اولنر حصار دن بری با سزا صلا شعر
سویلدی کز می دیو استفسار ایلدی که دیدیکه بیزک و صنفند نظم
ایلدی که ابعیتدن ماعداد شعر بیلدی کی بلم و اول آیات بونلر د بیت
حضبت الشیب لما کان عیباً ● و حضرت الشیب اولی ان یعابا ●
ولم اخضب مخافة هجر حمل ● ولا عتبا خشیت ولا عتابا ●
ولکن المشیب بداد مینما ● فصیرت الخصاب له عقابا ●
مزبور که ابوعلی مزبور ایضاحه افعال ناقصه بایند ابو تمامک
بو بیت ایله استشهاد ایلر ● بیت ●
من کان مرغی عزمه و هممه ● روض الامانی لم یزل معزولا ●
سببی بودر که عضدالدوله نک بیت مزبور طبعنه خوش کلکله
دائما انشار ایدوب نکرار ایلدی و کز بنادر و الا ابو تمام شعر بیلدی
استشهاد اولدوغی مقرر در مؤلف کتاب ایدر که بر کجی مصرعه عالم
مشاهده شویله کورد مکه مصر دن چقوب قلیوب نام محله و ان مش

وانده بر مزانه داخل اولوب كوردوم اوج نفر كسه اول مقامده
مجاور اولمشد بوشهد كيمك مقاميدد بوسؤال ايلدم ايجار نندن
مري جواب و يروپ ايتديكه ابو علي الفارسي بنجه زمان بومكانده مجاور
ايد يار د يوب امام مزبورك احوالندن مذاكره به شروع اولندي
اول كسه ديديكه ابو علي نك بوقرده فضا نكندن ماعدا اشعاره
ابد اوده وارد رايتمكه بن اصلا ابو علي نك شرفي كوردم
سويلدوكنه واقف اولدم ايتديكه بن سكا انك شعري انتشار ايدم
پس بوصودن بر صورت رفيق و اواز حزين ايله اوج بيت انشاد
ايلدي اول ساعتد خوابدن بيدار اولدم صوتك لذتي هنوز
قلاخده ايتدو قراوت ايلدو كي اياتدن انج بوبيت خاطر ده

● قالمش ايديكه اخري بيتي ايتدي ●

الناس لا يرضون عن احد ● فكيف ظنك سيموا الشرا و الهل
و لحاصل مزبورك فضائل و مناقبي اظهر من الشمس اولدو غنندن
شرح و بيان محتاج دكلورد اوج يوزيمش يدي تاريخده غم كلكت
جنان ايلدي رحمه الله سبحانه و تعالى ابو الحسن بن هاني بن عبد
الاول المعروف بابي نواس الحكمي الشاعر ~~هو~~ شاعر مزبورك جدي
عبد الاول والي خراسان اولان جراح بن عبد الله حكيم نك قولي الله
مزبور جذبنك اقدريسنك نسبتی ايله مشهور اولمشد بدري هاني
اخر ملوك بني اميه اولان مروانك عسكرندن اولوب دمشقده سكن
ايد يي اهن اهواز و اديوب تاقل ايلدي پس اهوازده وجوده كلوب
والده يي بر عطارك خدمته و يري بوقال و زنه براز وقت مروت
بركون ابو اسامه و البته بن الحباب عطار مزبورك خدمته ابو نواس
كورب اوضاع و اطوارندن رشد و نجابت و فهم و كيات نفرين ايله
اورناتق تها يوب اوغل سندن رشد و زكاه علامق و ار كركد كه
وقتكي بوقوله صنعت حسيه ده ضايع ايتيوب علمه سعي اوده
مأمور بودر كه زمان قريده شاعر فصيح البيان اولور سين بيمانه
كل سني كوفيه كتوب تربه اوده يم ديد ي ابو نواس بوضعي استماع

استماع ايلد كه قبول ايدوب اسامه نك اسم و سمندن سؤال ايلد
اسامه ده كندونك كيم اولدو غني بيان ايلد كه ابو نواس افه خيبر
بو بنجه زماندن برو سرك اوصافكري كوش ايدم لي خدمتكرده اولغه
بيك جانيله طالب اولوب بنجه كه ترك ديار ايدوب كوفه به كيمك
غريبت ايلشدم وقت ملاقات بوقونه مرهون اولغين صورت
مرات ظهور اولماشدد يوب خدمت عطاري ترك و اسامه نك
عبودتيق نهان خانه ضميرنده برك ايلدي پس اسامه ايله كوفه به
كيدوب بنجه زمان شعره كوشش ايدوب بعد وینه اسامه ايله
بغداره داخل اولدي تا كيم شعريه درجه عليا به بالغ اولوب
طنين شهرت نه طاق لاجورد كون اسماني برصد ايلدي مزبور اولدك
طبقه اوليسندن اولوب ميدان سخنورين مسلم و يكه ناز
شهرينك هر نوعي جنس نخند مفرد و ممتاز در فضيلتون جمع كيد
شعرينه اعتنا ايدوب ديوانك ترتيب و تأليفه بذاقت ايلدي
اسماعيل بن فوح دن مرويد كه ابو نواسدن غيري قلت كتب ايله
كثرت معلومات صاحب اصلا بر كسه كوردم وقات ايلد كه
خانه سني تقنيش ايلدك براز محفظه ايجند نحو و لغته متعارف
برايكي جزودن غيري كتاب سمندن برشي بولندي بعض كتبه
مستطوره كه خليفه مأمون بيور و ايمشكه اكر دنيا كندو شاني
وصف و تعريف ايلدك مراد ايله ابو نواس بوشهرند توصيف ايلد

● و وصف ايله بيان اوده مزك بيت ●

الاكل حتى هالك و ابن هالك ● و ذونيب في الممالكين غريق ●
اذا امتحن الدنيا لييب كسفت ● له عن عدو في ثياب صديق ●
ابو نواس بر مقتضاء طبع شاعري الفته و لا ابالي اولدو غنندن
ايلدو كي امورنا شايسته كم قطره دريا و بيكران رحمت ايزدي
واسته اولدو غني بوايات ايله اشعار ايدوب حق جل شانه حضرت
لطف بي پائنه حسن ظني اظهار ايلشده ● بيت ●
نكشما استطعت من الخطايا ● فانك بالغ رب اغفورا ●

سبب بران و ردت علیه عفو • و تالی سید ملک کبیرا •
 نعض ندایمه کفیک منما • ترک خفا النار السور •
 ابونواسک اشعار حسنه و کلمات مستحسنه سینه نهایت یوقده •
 جمله دن فایق اولان اشعار دنن بری محمد امین مدخد اولان
 قصیده مسمیه در که شراره غبطه اکین دل ابوقام اولغین
 نظیره دیشدر اول قصیدک نصیدک ناک مطلبی بود بیت
 یادر ما صنعت بک الایام • لم یبق فیک بشاشه نسام
 برنجه ایاتدن صکره ناکه سنک وصفنده دیشدر بیت
 ونجشمت بی حول کل توقعه • هو جافیه جراه الاقدام •
 تذرا المظی وراثها فکاتها • صف تقدمن معی امام •
 و اذا المظی بنا بلغن محمدا • فظهور هن علی الرجال اهرام •
 مؤلف کتاب قاضی ابن خلکان ایدر که بیت اخیر خاطر به بر حکایه
 کتوری حاصلی بود که احتیاز دن بر کسه و ایدری نامه •
 جمال الدین محمود دیر لر ایدی شاعر خوش طبع و علم موسیقی و خبردار
 بر ظریف کسه اولوب بزه تدد اوزده ایدی بینه بر کون مصرده •
 محکمه یه زیارتنه کلدی یانده مصلحتی خلق اولغله محبته انکار
 اولدی بر گوشه یه او تورب خبرم یوغیکن مجلسدن قانقوبت
 بر زماندن صکره حذ شکای بر تذکره کتوری اجوب ایچنه نظر
 ایدر که کورومکه بوابیات انشا ایلیوب و بزه ارسال ایلش بیت
 یا ایها المولای الذی بوجوده • ابدت محاسنها لنا الایام •
 انی حججت الی مقامک حجة • الاشواق لامایوجیه الاسلام •
 وانحنت بالحریم الشریف مطبق • ففسریت و اشافها الاقوام •
 فظلمت انشد عند نشداتیها • بیتا المن هو فی الفریض امام •
 و اذا المظی بنا بلغن محمدا • فظهور هن علی الرجال اهرام •
 اصنافی حذ متکار دن سوال ایدر که دیدیکه حضور یکن دن قانقوب
 طشره چقدقه بابو چی چالشار یا این آباق قالمش دیو خبر ویرک
 شعر مذکوری غایت ایلله استحسن ایلام قتی زیبا تضمین ایلش

ایلش زیر اعراب فعلی و احله تشبیه ایدر کلمشور در متقدمین
 و متأخرین شعر دن وارد و متنبی دخی اشعارینک مواضع عدیده سنن
 بومضایه استعمال ایلر ابونواسک اخبار و لطایفی بی نهایت اولوب مطبقت
 مسطور در خطیب بغدادی روایتی اوزده ولادت یوز قرقیش
 قانقوب اولوب یوز طقسان بش سینه سنن بغدادی وفات
 ایلشدر رحمه الله تعالی ابو محمد الحسن بن محمد المهلبی الوزير
 آل بویه دن معزالدوله نک وزیر اولوب رفعت قدوس تحت
 صدر وجود و کرم و لطف و هم ایلله مذکور شاعر فصیح و ادیب اولوب
 ملکا علما و ادبا و مقصد شعر و نظرها اولغله مشهور اولان و ذرا
 معدود در ابتداء حال و مبارکی سنن و سالی ضرورت و مضایقه
 اوزده کذار ایدوب تنگی معاش و قلت اسباب انقاشدن حالی
 دیگر کون اولوب ناسعدی روزگار دن غنجه صفت و لیلیه
 قناریله لاله و شریخ خون اولمشدی تنگ روایت اولور که ابو عبد
 الله صوفی نامنده بر درویش لریش ایلله طرف سفر و انشا کشت
 و کذارنده دفع جمع ایچون تدارک نان متعسر اکین طبعی ارزوی پریان
 ایلر حوزة ملککنده بوامنیه سنی وجوده کتور بر در هم ناجیز بر لیلیه
 کمال تصغیردن بوابیات انشا و انشا ایدوب موتی ارزو ایلیت
 • الموت بیاع فاشتریه • فهذا العیش بالآخر فیه •
 • الموت لنیذا الطعم یاتی • یخلصنی من الموت الکبری •
 • اذا ابصرت قبر امرئ عید • و ردت لرائی مما یلیه •
 • الارحم المهیمن نفس خسر • تصدق بالوفاة علی الخیر •
 رقیق بو حالی کورد که بر در هم لحم الوی پریان ایلر و رفیقینک
 ارزو سنی برینه کتور و بر رایی حاصل ایلر و بعد بر بر لیلدن
 مفارقت ایدوب هر بر طرفه کیدر بوندن صکره انقلاب حال
 و تبدیل ماه و سالی ایلله مله بی نک بختی کشاره اولوب کوندن کونه
 ارتقاء مراتب سانیه و اعتلاء مناصب عالیله ایدر ک بغدادی و
 الدوله نک وزیر اولوب روزگار دن کورد و کی جور و سستی

فراموش ایدوب زمانده خشنود اولدوغنی بویایات ایله اشار ایلر بیت

● رقا الزمان لغافقی ● ورتا الطول مخترقی ●
 ● فانالی ما از تجیه ● وحاده عما اتقی ●
 ● فلا صغیر عما اتاه ● من الذنوب التبیق ●
 ● حق جانیته بما ● منع المشیه بفرق ●

روایت اولنور که بر زمان و نصکم ابو عبد الله الصوفی کشت و کنار
 ایدرک بغداده کلوب مهلبی وزیر اولش بولدقده انعام احسان
 امیدیلد صحبت دیرینه بی تذکیر ایچون بویاکی بیتی بر رقعہ بیر یازد

● مهلبی به صونر بیت ●

الاقول للوزیر فدیت نفسی ● مقالة مذکرمه قدسیه ●
 تذکراذ تقول لفضلك عیش ● الموت بیاع فاشتریه ●

وزیر مزبور بیتی کورد که وقعه سابقه بی تذکرا ایدوب آن الکلام
 اذ اما اسهلوا ذکره من کان یا الفهم فی المنزل الخش ● مقتضای
 اوزره دریا کرمی توج ایدوب طرافت قصیدله بالای وقعه
 تواقع برینه بویات کریمه بی تحریر ایدوب ● مثل الذین ینقصون
 اموالهم فی سبیل الله کمثل حبه انبت سبع سنابل فی کل سنبله مائة
 حبه والله یضاعف لمن یشاء ● فرمان ایدوب مزبوره بدی بوز در هم
 ویرولر بعد حاله مناسب بر خدمتده استخدام اولنغیچون خلعت
 کیدر روایت اولنور که مغز الدوله نک تکیں جامدار دیو غلام
 نازنینی وار ایدی مغز الدوله غلام مزبوره زیاده مائل اولنغیچون اینس
 بزم و جلوس و هدی ایشدی بی همدانده بعضی ایله محاربه و جنک
 اولنغیچون اقتضا ایدوب عسکر کوندولک لازم کلد که مغز الدوله غلام
 مزبوری عسکر سردار ایدوب کوندیدی وزیر مهلبی مغز الدوله نک
 مزبوره فرط محبتی اولدوغنه بناء دفعنه مقید اولوب صورت استقام
 ایلدی لکن کوکلنده بونجیلین دین نازنین همد مجلس بزم اولوب احباب
 جنک و زنده دکلدر دیواری الحواب اولدوغنه زاهد اولوب
 ● بویایات نظم ایلدی بیت ● طفل

طفل رقا الماد فی جانیته و برقت عوده ● و یکاد من شبه العذیقه ان بتدیه ●
 فالمرء بمقدوره حضوره سیفا و منطقه ● جملوه قائد عسکر صناع الخیل و تقی ●

فی الواقع رأی مهلبی ظهوره کلوب کیدن عسکر بوزیلوب بر مصلحت
 کوردی مهلبی نک محاسنی کثیر اولوب تفصیلی مطولنده مسطور در
 و کیفیت مجلسی قاضی تنخی و سایر ندما بزم تراجمده مذکور در
 هجرتک ایکی بوز طقسان برنده بصره ده متولد اولوب آریوز اولوز
 طغوز قاریضه مغز الدوله به وزیر اولدی اون اوج سنه دوازده
 برقرار اولدقد نصکم اوج بوز الی نارینه واسطه کیدن غم کلان
 جنان ایلدی نفسی بغداده کتوریلوب دفن اولندی رحمة الله علیه

ابو علی الحسن بن علی بن اسحق بن العباس الملقب بنظام الملك قوام
 الدین الطوسی دولت سلاجقه نک وزیر عالی منزلت و ساری بیت
 اولان راغب علم و مرتبی علما و طالب زهد و محسن صلحا رأی و تدبیر
 السنه ده مذکور و ذکر خیر ایلد جهاند مشهور اولان نظام الکد
 اصلنده نواحی طوس دهقانانندن برینک اوغلی اولوب تعلیم قرآن عظیم
 الشان صکره بر مقتضای علو همت بدل ذراعت و حراست علوم
 حدیث شریقه اشتغال ایدوب کسب معرفت و کمال ایلدی بعد بلخده
 وزیر اولان علی بن شانافه انتساب ایدوب و کتابی خدمتده اولدی
 لکن وزیر مزبور هر سنه نظامی مصادرده ایملکدن حالی اولمغیچون ملک
 سلاجقه دن الب ارسلانک والدی اولان داود بن میکائیل بن سلجوق
 یانه فرار ایدوب انک خدمتده اولدی بجه زمان سفر و حضر کشت
 و کذا رده بر آن یانندن ایرلیوب مقام خدمتده ثابت و برقرار اولدی
 اولنان اموده چاهک و مصلحت کدار اولغیچون داودک نظامه محبتی
 کوندن کونه زیاده اولوب قدیمی اعلا ایدوب مراتب سامیه ده
 ایلدی بوندن صکره اوغلی الب ارسلانک خدمتده تعیین ایدوب
 نظامی بابا اتخان ایدوب اصلو رأی و تدبیرینه محالقت ایرلیوب عرض
 ایلدی لکن اموری قبول ایلد زیر آخیر ویندار و مدبر و مستقیم
 الافکار کسه در دیو توصیه ایلدی پس الب ارسلان بدینک منشی

سراید وزیر اولان
 نظام الملك

قبول ایدوب جمیع امور بنی نظام الملک عرض ایدردی بدردی وقت
ایلدکه برینه پادشاه اولوب نظامی وزیر ایلدی اولدخی تدبیر امور
ملکت و تشیید مبانی سلطنت ایدوب ساعده بخت و اقبال ایل
محاسن افعاله موفق اولوب تشر عدل و داد ایل ضبط و ضبط
ورعایاده تعین تام برلویب کجکه اشتها ری شرجیت عالمه ولوله
صالحی بوجاهال اوفده اون سنه مسند و زانده برقرار اولدق
الب او سلاطین عمری اخرا اولوب جهان فایندن گذار ایلدی بر لادی
بابا الینک تابع و تحت طالع اولوب میانلر نه تراغ واقع اولدق
نظام الملک تدبیر یاله تحت سلطنت مکتب احده قرار ایلدی نظام الملک
ینه وزارتدن مستقر اولوب اولکبدن زیاده شان و شوکت بولوب
جمیع امور ده دولت قبضه تصرفنه کیردی ملک شاه دخی سلطنت
یکری سنه کافور مان مسند وزارت اولدی مرید که بغداد و اور
خلیفه مقتدی باللهک حضور ینه کیردکه شانه توقیر افعول ایل
امر ایدوب حسن بن سندن راضی ایم الله تعالی سندن راضی اولسون
دیو عا ایلدی روایت اولور که نظام الملک مجلسی با تمام اهل و صلحا
ایل ملو اولوب زیار نه کلان صوفیه فقراسنه فوق الحد تعظیم ایلد
انعام و احسان میزدولی ایلردی سببندن سوال ایلدکلرند دیدیکه
اوایل حاکمه بعضی امرانک خدمتده ایدم برکون بر صوفی صافی زهار کا
نفع و پذیردن برکونه رهنمای طریق سداد اولوب ایتدی که بر کسیه کمر
لبسته عبودیت قولق ایل که خدمتندن بهره مند اوله سین بر خسه
یا برین طعمه کلاب اوله جی کسه نک خدمتله ترضیع اوقات ایل دیوب
نقش فردادن خبر ووردی مآرینی فهم ایدم اول کیم خدمتده اولدقم
امیر صدون زیاده شرب باده ایلر زیاده مست اولدقده قاتقوب طشده
کید قوت سندن شیر بکوز کلبار اولوب کججه ابحره غفلتله قبول کندن
گذار ایدن غربانی باره باره ایدر لرایدی ظلمت شیده ینه غریبان برکانه
اولق اوزده امیر مزبوره هجوم ایدوب باره باره ایدر لرایدی صباح اولوب
خبردار اولدقده صوفی نک کلامی خاطر مه کلری مکرر بر وقعه ینه تلخیص

ایش امدی طائفه صوفیه باعث رغبتم بود که ینه اصحاب کشف
و عیانندن بوکامانند بر کسه ینه راست کلوب انفس مبتکره سندن
زوقیاب و تقدردیدی مویید که امام الحرمین و صاحب رساله فیه
زیارتنه کلدکه زیاده اکرام ایدوب کندو مسندینه اجلاس ایدر
و خیرات حسان و مبرات و لستانه صرف اموال پیشمار و بذل درهم
ودینار ایدوب بجه یده مدارس و ریاض و مساجد بنا ایلدق
و ابتدا مدرسه بناییدن نظام الملک ککن امام سبکی طبعاتنه نظام
الملک متولد اولدق اول نیا بورده مدارس معتدده بنا اولدق
کتب تواریخ مصرع اکر ابتدا بانی مدرسه نظام الملک در دیک
بجه مستقیم اولور دیو اعراض ایدوب بعده سمت توجیهه زاهد اولوب
ظن غایم بود که مقدمه بنا اولنان مدارس و وظیفه و تدبیر برنگه
و حائقه طریقه اولمین نظام الملک بنا ایلدوکی مدرسه سیه ینه مدرس
و عارفه تعیین ایدوب طلبه علومه تخصیص ایلدوکی اجلاس بانی
مدارسک اولیدر و نیک جائیدن دیو توجیهه ایلر روایت اولور که
امام قشیری و ابومنصور شجاع امشای ائمه کباردن استماع احادیث
نبویه ایدوب کندو لردن دخی ائمه دن برجماعت اخذ و استماع ایلدق
بن بوامرک اهل اولدو غمی بلویم لکن مرادم بود که کندو حضرت رسول
اکرم صلی الله علیه وسلمدن حدیث روایت ایدن ائمه سلسله سینه
او خال ایلوب اول کوره برشکوه عدادنده معدودا و لقا ستم دیو صدق
رغبت و اهتمام کوستد و از ایش طبقات امام سبکی ده مسطور در که
عسکر طائفه سینه اراضی دن حصه یی ابتدا نظام الملک ویرشد
حضرت عمر رضی الله عنه زمانندن عصر نظامه کلنجه اراضی دن
حاصل اولان عشر و خراج جمع اولوب هر کسک حلقه معینه سخی بولندن
ویر ملک و رسم مقررایدی بر نظام الملک و قشندن تحت حکومتلر نه
اولان اراضی توسیع اولدق هر کسک حصه سی مقدار بجه بر ویر ملک
مناسبت یدکند ویری اولغله کور ویکوز نمکه اهتمام ایدوب بود
اولغله سبب اولور دیو اراضی طائفه اجناد تفریق ایلدیلر صکر

جنید وغیرہ را ایلہ صحبت ایلش اور خلق عالم حقند ایک
 فرقہ اولوب برکرومی واصل سر منزل حقیقت اولان اصحاب کشف
 علوم عیانک مغرور و ممتاز نرند بر شیخ بزرگوار اولدوغنه
 جزم ایلش فرقه آخری کفر و الحادہ نسبت ایلدیلر امام غزالی
 مشکات الانوار نام کتابند شرح حال منصورده بسط مقال ایدو
 ظاهر شرع منیفه مخالف اولان کلماتی که انا الحق واکامانند تأویل
 اقتضا ایدن اقوالنه محامل حسنه بیان ایدوب تأویل و توجیه
 ایلر و بمقوله کلمات فرط محبت و شدت و جردن ناشی صدور
 ایدوب ظاهرند مستفاد اولان معنی مقصود دکلردیلر اعتقاد
 ایلر و الله تعالی اعلم بحقیقه الحال شقایق نعمانیه ره مسطور در
 برکون شیخ و فاضل نرند حال حکم انا الحق قولند و جیحی سوال
 ایلدکلرند اسلوب حکیم اوزره جواب و یروپ ظاهر الحق و یروپ
 نیلسون انا الباطل و یروپ بطلاننه اقرار و اعتدافی ایلسون دیر توجیه
 ایلش اورایت اولنور که منصور در خوارق عاده بنجه امور ظهور
 ایدوب ظاهری شرع شریفه مخالف کلمات صادر اولدوقده میان
 خلقه گفت و کورد و شوب عصندن اولان علما نیک اکثری باحت
 دمنه فتوی و یروپ قتل و لفق کرکدر و اولد عصبک بکار کلندن
 ابو العباس ابن سرحدن سوال ایلدکلرند منصور ک حال کجا
 الحاد و توحیدند بر یله حکم ایدم یروپ توقف ایلدی و الحال
 مقتدر خلیفه نک وزیر اولان حامد بن عباس حضورند
 عقد مجلس اولوب قاضی ابو عمرو و سائر فقهاء وقت حاضر اولدیلر
 منصور کی کتوب بعض کلمات صادر اولدوقده قاضی اباحت دمنه
 فتوی و یروپ امضا ایلدی سائر فقهاء دخی مضایه شرع ایلدکلرند
 منصور فقهایه توجیه خطاب ایدوب بنم قائم حرام ایکن تأویل
 و توجیه ایدوک مباح قلمق سزله نه طریق ایلہ حلال اولور اعتقاد
 اسلام مذهب سنت رسول الله صلی الله علیه و سلم اولوب خلفاء
 راشدینی تفضیل و بقیة اصحاب کرامی تعظیم و تحجیل ایدوب اعتقاد

اعتقاد اهل سنتدن میان ناسده موجود و متداول تألیفات
 و تصنیفاتم وار ایکن بونه اونرا ایشد که جسارت ایدر سزا غظیم
 الشانند خوف ایدوب اباحت دمنه حکم ایلک دیر ایدی فقهاء
 منصور ک سوزینی اصفا اتمیوب امضا لینی یازوب تکمیل ایلدیلر
 مجلسدن قالقوب طاعل دیر پس وزیر حاجی حبسه فرمان ایدو
 مجلسدن واقع اولان احوالی یازوب فتوی ایلہ خلیفه به کوندردی
 بعد زمان خلیفه طرفندن بو وجهله جواب کدی که چو که ایلک
 حقند بو قدر علما اتفاق ایدوب قتلنه فتوی ویره لر لایق اولور
 بود که صوباشی به تسلیم ایدر سن بیک دکلر اورسونلر ک اول
 ضربدن هلاک اولمز ایسه بیک دکلر دخی ضرب ایدوب بعد
 قتل ایلسونلر دیو امر اولنش پس وزیر حاجی صوباشی و یروپ
 خلیفه نک امرینی سپارش ایدوب دیدو که ضرب مذکور ایلہ
 هلاک اولمز ایسه برانی قطع ایدوب بعد بر ایاغنی قطع ایدوب
 بعد اول برانی و ایاغنی قطع ایلدکلر صکره باشی کسوب
 جسدنی آتیه یاق اکس کاحیلہ ایدوب دجله فی التون و کوش
 ایدوب اقبده یم دیرسه سوزینه اعتقاد ایدوب عقوبتی ترک ایلہ
 دیو حکم تنبیه و تاکید ایلدی پس صوباشی بر وجوب فرمان او حیو
 طقوز سنه سی زی لطمه سنک بکرمی او جیحی مالی کون منصور کی
 باب الطاق دیدکاری محل سیاست لبحون اخراج ایلد که عامنه
 خالق طرفنه جمع اولدیلر چلا و ایلر و کرب بیک دکلر چالک
 منصور فرمان واجب الانقیاد تقدیر ایدو به کمال تسلیمندن
 ایلک دکل نام آھی یله اطلاق ایلدی فقط عدد ضرب الی بونه
 بالغ اولدوقده صوباشی به بنی یانکه کتور قسططنیه فتحه سعاد
 اولور بر نصیحتم وارد سکا سویلیه یم دید که صوباشی سنک
 سوز ک جمله معلوم بز بر مقتضای فرمان سیاست میریه کتور مکملور
 دیدی پس ضرب تمام اولدوقده صکره اطراف اربعه سی قطع اولوب
 بعد قتل ایلدیلر جسدنی آتیه یاقوب کول اولدوقده دجله یم و کیلر

حجاج منصور ک نکیر قتل
 اولدوقده

وباشی بغداد ده جسر اوسته آید و روایت اولی که اول سینه
دجله سائر سینه نودن زیاده طغیان اید و بطلان شد قد منصرف
اصحابی شیخ کولنی القا ایلد کاردن اولدی دیدیلر و الله تعالی اعلم
منصوره حلاج دید کاردن و جمعی بو گونه روایت ایلدیلر و که غرض
مزبور بر کون بر حلاج دکاننه واروب حلاج بر مصلحت سپارش
ایلد که ایشیدن قالوم دیواعتدار ایلدی منصوره سن کلنجی ایشده
اوله یم دید که حلاج راضی اولوب سپارش اولنان یره واروب
کلد که کوردیکم دکاتنه نقد بنبه و ارایسه جمله سی انلش
پس میان خلقده بر حارج قد مشهور اولد قد شیخ مزبوری حلاج
تلقیب ایلدیلر مؤلف کتاب ایدر که حلاجک ترجمه سی اتمام ایلدکن
صکره امام الحرمین ابوالعالی عبدالملک ابن شیخ محمد جرجینی نک شمل
اسمیله سنی اولان کتابند حلاجیه متعلق بعض کلمات بولدم کتب
تواریخیه موافق اولما منله بو محله ثبت اولوب موضع غلطنه تنبیه
اولوق مناسب کوردی امام مزبور کتاب مذکورند ایدر که تقاین
قولنه اعتماد اولور بر طائفه ذکر ایلدیلر که اوج نفر که بریدله
اتفاق ایدوب عهد یمان ایلدیلر که قاتقوب خانی حیلده و درغ
ایله کندولرینه جذب ایدوب مفتون ایلدکن صکره تبدیل اولت
و تحویل سلطنته تقید و تعرض ایله لر و هریری بر مکنند پادشاه
اوله بو اتفاق اوند هریری طرفه غریت ایلدی جنابی احسان
غریت ایدوب ابن مقفع ترکستان جانبته قصد ایلدوب حلاج بغداد
میل ایلدی کن رفیقاری اهل عراقک دکه نک و فسونه مفتون
اولی بقلرینه جانم اولغین حلاج مرادینه نائل اولوب بویولده
جان و باش فدا ایدر چکنه حکم ایلدیلر خلاصه کلام امام بودر که
ذکر اولندی تاریخ دان اولان اصحاب فضل و عرفانه پوشید و نظام
دکلد که کلام مزبور حلیه صدق و صوابدن عاقل بر کلام ایلد
زیرا ذکر اولنان اوج نفرک وقت واحده عدم اجتماعی مقررد
اگرچه که جنابی ایله حلاجک ایکسوی عصر واحده اولدقارینه بنا

بنا امکان اجتماعی جائز و لکن اصحاب تواریخین اجتماع مزوره
مراحت و کفایه اصلا تعرض ایلد اسکله امکان مزبورک منصفه و
جلوه گاه ایلدکی معلوم دکلد پس لازم کلدیکه جنابی ایله این
ترجمه لرینه علی سبیل الاجمال تعرض اولوب کتب تواریخ ناطق اولد
اوند سالی انتقاد لری بیان اولنه معلوم اوله که جنابی دن مراد
ابوطاهر سلیمان بن سعید بن الحسن بن بهرام القرمطی دکه قرامطه
دیدکاری طایفه ضلالت پیشه و فساد اندیشه نک رئیس طایفه
مزبوره نک تفصیل احوالی کتب تواریخین مفصلا مذکور و بنی خلف
لازم اولان مرتبه سی علی سبیل الاجمال بیان ایدر لم ابویوسف جنابی
ابتداء امرند پارس پوش اولوب خلقه عبادت و زهد اظهار ایلد
و کندو کسبی ایله کچوب بسکه دن برلقه و برجه قبول اتمزدی بنجه
زمان خلقه و عطف و نصیحت یوزندن اول عصرده اولان حکام
نظامی بیان ایدوب اهل بیتدن بر امامه دعوت ایدردی غرض
اصلی دن بو خبر اولان اهمقانی صورت حقندن اوضاع فرب ایله
کندویه مفتون ایدوب بحرین اطرافنده اعزایدن جمع کثیر طوق تابی
زیب کرمون عبودیت ایلدیلر کتد که اتباعی زیاده اولد قد دست
تعدی بی دراز ایدوب متابعت ایلدیلر قتل ایدوب نفی غایت
باشلری پس بو حال اوند اطراف و کثافه تعرض ایلدیکه بقرا حیلده
قریب اولد قد خلیفه معتصدا بالله عسکر پیشمار عباس نام کت
سردار ایدوب ابوسعید مزبورک دفعنه کوندردی بقره ایله بحرین
میاندن تقابل صغیر واقع اولد قد قرامطه غلبه ایدوب بر آنده
جمله سنی بر ایشان ایدوب بنجه سنی اسیر ایلدیلر ابوسعید امر ایلد
اسیر اولناری جمله قتل ایلدیلر و عباسی بر قح کون حبس ایلدکن
صکره اطلاق ایلدی بندن صکره قرامطه بلاد شامه هجوم ایدوب
وارد و غیری لر ایلدکی حرب و قتال و سایر احوال کتب مفصله
مستور و القصد اوج یوز بر سینه سنده ابوسعید جنابی مختار
بری حمامه قتل ایلدکنه رینه اوغلی ابوطاهر رئیس قرامطه اولدی اول

دخی من شابه اباه فما ظلم مصداقی اوزده طریقه والدنه اقتدا اید
قاعده نهب و غارت پیشه ایلکله دست تعدی بی دراز و جنگال
طمعنی هر باره باز اید رک بصره به هجوم ایلدی اهل یلده دن کچی
قتل اولوب کجسی فرار ایلدی بران یدی کون بصره ده قرار اید
نهب و غارت ایلده پیشمار اموال و اطفال جمع ایلد کدن مسکرمینه
مسکن و مقرری اولان بحرینه عودت ایلدیلر و الحاصل ابوطاهر
اول قوم ضلالت پیشه به رئیس اولوب اتلاف فرع و اصل و هلاک
حرث و نسل ایلده نجه بلادی خراب ایلد کدن مسکرمه قایم هجرتک
او جیوزا ون یدی تار یخندن خجلاج مسلمان مکره ده مراحم حجه
قیام اتنا سندن ایکن علی الفضله ابوطاهر عسکر پیشمار ایلده ظاهر اولد
خجلاج مسلمان قتل ایدوب اموال لری غارت ایلدیلر امیر مکره بر مقدار
آدم ایلده مدافعه صد دنده اولدقن جمله سنی قتل ایلدیلر و حجره
الاسودی مکاندن قلع ایدوب منشأ و مقر قرامطه اولان بلادون
هجره ید کلری بلده به کوندردیلر و میزانی برندن قلع ایچون کعبه
اوستنه بر آدم جقدقن اشغه دوشوب هلاک اولدی بر دخی
جقدقن اولده دوشوب هلاک اولغین کسه جقمه جرات
ایدی و حرم شریفه قتل اولنانلری بئرمز مه طولدردیلر و کسره
بیت شرفی باره باره ایدوب ینلرندن تقسیم ایلدیلر و الحاصل
مکره ده قرامطه اون برکون اکلتوب اولری نهب و غارت اید
رجال قتل و صبیان و نسا سنی سیر ایلد کدن مسکرمه مسکن و مقرینه
رجوع ایلدیلر و آیت اولنور که حجر الاسود کججه اوج عدد
هلاک اولوب یکریمی ایکن سنه اول بلده ده طوردقن مسکرمه تکرار کند
مکره به کوندردیلر و کلرندن برضعیف و لاغر دوه به تمهیل ایلدیلر
ضمیم و سالم ایصال ایدوب بکه تاب و توان تحصیل ایلیکن سمن اولد
و الحاصل قرامطه دولت اسلامییه ده کندولر و کلنجه و کدولر
مسکرمه هیچ بر عصره اولرق قبایحی ارتکاب ایدوب عراق و حجاز
شام و مصره و ارنجه بلده به مالک اولدیلر اتفاق اصحاب تازیج

۲۰
بونک اوندینه ددکه رئیس قرامطه اولان ابوطاهر اوج یوزا و تازیج
سنه سنده قتل اولندی قرامطه لغتد برشیک رشیه یقین اولوب
قار شمنه دیرلر تینتیز یوزیکه مشی قرامطه و قاریشق خط خط
مقروط دیرلر ابوسعید مزبور قصید القامه فیج المنظر قیج الحلقه
بر شخص اولغله قرامطی لقبیله تلقیب اولوب اتباعنه قرامطه ایلد
جنابی حوالندن بو مقدار ایلده اکثفا اولوب بو قدن مسکرمه زمار
کلام بیان حال ابن مقفعه اماله اولنور معلوم اوله که ابن مقفع
مراد سایل بدیده صاحب اولن عبدالله بن المقفع دوک بلاضله
مشهور بر کتابت فصیح البیاندا اسکندره اهل فارس دن اولوب بحر
ایدی بعه خلفاء عباسیه سفاح ایلده منصور کعموی اولان عیسی
بن علی نک بدندن اسلامه کلوب کتابتی خد متنده اولشدری شرف الملام
ایلده مشرق اولوب بو قدر فضیلت باهر صاحب ایکن به الماد و نطقه
ایلده متهم اولوب دینی مختل اولوق اوزده مشهور و حتی جاحظدن
منقولد که ابن مقفع و مطیع بن عباس و یحیی بن زید و ابوج کسه نک
عقید سی مختل و مشوش اولوب قوی الارکان دیانلر تهت زندی ایلده
رخنه دار و اوضاع و الحوار لوندن شعار الحاد اشکاره در درو مذکور
نقد ایدین مشر بعضار جاحظک بو کلامنی کوش اندکه جاحظ
زندقه ایلده متهم اولانلری نقد اصد دنده نفج کندی سنی فریو
ایدوب فرقه مذکور به الحاق ایلامش دیوب جاحظی ده مزبور
الحاق ایلر و اضع علم عروض اولان خلیل بن احمد ایلده ابن مقفع
مجمع اولوب بر مقدار صحبت و محاوره دضکره بر بر لوندن مفارقت
ایلد که خلیل ابن مقفعدن سوال ایدر لر علی عقلنه غایب
دیو جواب و یروپ ابن مقفعدن خلیل استفسار ایلد کلرندن عقلی
علمنه غایب ددیو جواب و بر مش کلیده و دمنه که حال اهلایون نامه
دیکله مشهور اولان کتابد ابن مقفعک جمله تالیفاتندن دد
لکن حق اولن بود که کتاب مزبور فارسی اوزده اولوب ابن مقفع
عربی ترجمه ایلشد روایت اولنور که ابن مقفع بصره حاکمی اولان

سفیان بن معاویه بن استنہار ایدوب حتی سفیانك یعنی حد متعارفی تجاوز
اولمغین ابن مقفع حضورینه کبروب سلام ویرمك لازم اولدقه
بورنی مستقل برادره مثابه سنه قویوب السلام علیک ایدوب
مجلسه سفیان بن سنوال ایدوب برآدم اولوب برقری ایلله برقوقه
ترك ایلله میراث نوجمله تقسیم اولور دیواستنہار ایدوب
سفیان آدمه هرزه بلاکلورسه جمله لساندن اولوب سکووت قدر
سلامت اولمغین حتی برهم بروقتن سکوتنه نادم اولدم دیدکده
ابن مقفع بل سزله سکووت کتارون راج اولوب حالکونه مناسب اولان
بی نیک اولمقدور دیواستنہار ایدوب واصل ابن مقفع دیبوقله
کنا خلق ایلدکه سفیانك غیظی مشتداولوب کن عیسی بن علی
خدمتن اولخله برضه ابرشدرکه قادر اولدوغندن انه حقین
سنی برکون حضورمه کتوب کوزک کوردرکن اعضاکی بند بند قطع
ایلمك نفسه فرض اولسون دیرایدی وھلاکنه برچاره ایدوب
مترقب ایدی بوآشاده عیسی بن علی برادر دی عبدالله بن علی منصور
خلافتنده خروج ایدوب خلافتنه طالب اولدقه منصور ابوعلی
عسکر بیشار ایلله دفعنه کوندردی ننگ تفصیلی کتب تواریخده
مستوردر حاصل علی غلبه ابو مسلم طرفندن اولدقه عبدالله
فرار ایدوب اختفا ایلدی برادر لری عیسی و سلیمان خلیفه دن نیاز
ایدوب عبدالله جرمی عفو اولتی باینده شفاعت ایلدیلر
شفاعتلری قبول ایدوب بجه مترکن برعهده نامه یازوب کوندردی
دیدکده عیسی کاتبی اولان ابن مقفعه منصور لساندن برادره
ایچون برعهده نامه یازوب غایت تاکید ایلله دیوا ایلدکه
دخی زیاده شدتاوند برعهده نامه تسوید ایدوب عرض خلافت
لایق اولونجه کلمات دبیج ایلدی برعهده نامه منصوره واصل
اولدقه غضبه کلوب بوکاغدی کیم تحریر ایلدی دیو سوال ایلدکه
عمو کن عیسی نك کاتبی ابن مقفع تحریر ایلدی دیدیلر منصور بصره کی
اولان سفیان ابن مقفعی قتل ایدوسین دیو فرمان کوندردی بر فرمان

فرمان سفیان واصل اولدقه ابن مقفعك قتلنه اماره اولوب
ایجاز قوردی یته عادت قدیم اوزده برکون ابن مقفع کلدکه
مجلسه دعوت ایدوب دیدیکم بو قدمنان دن بر وایلدر کل
شدی سکا کوستمیم دیوب جلاره امر ایلدی النبی وایاغنی قطع ایلدی
بعد ایش ایلله طولوبرتقونک ایچنه باقدیلر بوقصه یوز قرق شیخی
سالنده اولدی حسن امام الحرمین ابن مقفع و جنابی و حلاجک البغیاع
و اتفاقنه ذاهب اولدوغنی غلط بیلن ایدوب متین اولدی و ابن مقفع
عراقی تجاوزا قتلش ایکن ترکستانه کتدی دیو مستقیم اولمک لایق
التمس ابوعلی الحسین بن عبدالله بن سینا الحکیم المشهور والدی
عبدالله اصلنده اهل بلخدن ایدی بعد بخارایه نقل ایلوب
بخارادون حرمین نامنده برقریه نك عاملی ایدی ابوعلی قره مزوره
متولد اولدی بعد والدی ایلله بخارایه نقل ایلدی تمیز سواد
و فرق جوهر و اعراض ایلدکه تحصیل علومه اشتغال ایدوب استعداد
خداداد ایلله زمان بسیدره شیخی کثیر تحصیل ایدوب سنین عمر دن
اون یاشی تک ایلدکه قرآن عظیم الشان باهر البهانی اتقان ایدوب
وقون عربیه و علوم ادب دن وایه واد اولوب اصول دین و حساب
و جبر و مقابله علملری تحصیل ایلدی بوآشاده اول عصرک فن حکمه
ممتاز اولمردن ابو عبدالله الناطلی بخارایه کلدکه ابوعلی نك والدی
حکیم فریوری یاشنه الوب اغزاز واکرامه بذل مقدور ایلدی برابری
حکیم فریور دن کتاب ایساغوجی قرات ایدوب فن منطقی اتقان و
احکام ایلدی بعد اقلیدوس و مجسطی به اشتغال ایدوب بر وجه
بالغ اولدی قرات ایلدی کتابلردن استادی اولان ناطلی نك برابری
خاطرینه گذار ایلدک دمنواستنباط ایدوب بجه اشکال عامضه
اسهل و جملہ حل و دفع ایلدیلر بوآشتانک اشاننده اسماعیل
نامنده بر فقیه جلیل القدرک مجلس درسنه امد وشدن حالی
تحصیل فن فقهه سعی و کوشش ایلدیلر بعد حکیم ناطلی خوارزمشاه
قصدیله بخارادون حرکت ایلدکه ابوعلی علوم طبیعی و الهی تحصیلنه

دامن در میان ایدوب زمان قریبه اول فناری دخی تمام ایدوب اکثر
فنونده مسلم و ممتاز اولدی بعد تنبع کتب طبه اشتغال ایدوب علیسی
تأمل و مطالعه ایله تحصیل ایدوب علیسی دخی وجود کتوب
بابنده بذل مقدور ایدوب مطالعه مرضیه تقید ایلدی اقل متده
فن مزبوره بی بدل اولوب علم مزبور اهلنک متقدمین و متأخرین
سبق تمکین علم طبک امام جلیل الشافعی اولدی وقایت اولور که ابوعلی
فونی تکمیل ایلد که هنوز اون اتی یاشنده ایدی مدت اشتغاله
کامل نهاری تعلم و مطالعه به صرف ایلد و کندن ماعد اچراغی صبحه
چهاروب کجه بی دخی علاوه اوقات ایدوب نوم غلبه ایلد که انجری
برایکی ساعت مقداری مطالعه دن فارغ اولوروی و قی بر مسئله
استشکال ایدوب کندن عاجز اولسه تجدید و نو ایدوب مسئله
مزبوره نک تسهل و انقلاخی نیاز ایلوروی روایت اولور که ابوعلی
صیت فضیلتی اطرافه منتشرا ولدقن خراساند فوج بن نصر سامانی
بر مرضه مبتلا اولوب حکما علاجده عاجز اولدقن زده ابوعلی بی
دعوت ایلدی کلوب امیر مزبورک مرضه علاج ایدوب افاق کلد
ابوعلی به زیان محبت ایدوب کتابخانه سنی تسلیم ایلدی پس ابوعلی
کتابخانه به کیدوب کوردیک هر فندان میان ناسده بولمق و کل اسمی مخ
مسموع اولماش پیشمار کتاب ایله ملوبه فینه و رفعتی غنیمت بلوب
کتب مزبوروی سلاک مطالعه به کشیده ایدوب مسایلی حفظه حافظه
درج ایدو که اتفاق بو ائشاده کتابخانه به انش و رطب یاندقن کتب
مزبوره دن فقط ابوعلی نک حفظند اولان علوم باقی قالمقین ابوعلی
بو وجهله ممتاز و منفرد اولدی و بودخی مروید که کتابخانه احترافده
باعث و باری ابوعلی اولوب کتبه مزبوره میان خلقه دوشمه نایبند
ماخذی معلوم اولور بواجلدن اتمش اوله والله تعالی اعلم بحقیقه
منقولد که ابوعلی جمیع علوم تکمیل ایدوب تحصیلدن فارغ اولدقن
اون سکویاشنده ایدی کیم کی یاشنه بالغ اولدقن و الی اخرنه
انتقال ایلدی روایت اولور که دولت سامانیان امور مختل اولدقن ابو

ابوعلی بخارا دن چقوب خواندنه توجه ایلدی پس خوار و شاه علی بن
مأمونک مجلسه داخل اولوب برانعت انده مکث ایلدی اول وقتده
ابوعلی ذی علامده اولمقین بر مصطلحه استخرا لم اولمقین فقط کلمات
مقداری وظیفه تعیین اولوب انکله تقیش ایدوروی بعد خواندنه
حرکت ایدوب کشت و کدار ایدورک سنا و ایورد و سکی ایله لر سفر
ایلدی مرادی قابوس بن وشمگیره وارمق ایدی بو ائشاده قابوس طوق
حبس ایلد کارنده غریمتدن رجوع ایدوب اطرافی سیر و سیاحت ایدورک
همدانه کلدی دولته اتصال ایدوب شمس الدوله به وزیر اولدی بر
مدت مسند وزارتده متمکن اولدقن صکره عسکر هجوم ایدوب اونی
بصوب مملکت نصیب و غارت ایلدیلر و کند و سنی طوق شمس الدوله
قتل قاتل ایلدیلر شمس الدوله رضا و برمیوی امتناع کوستردی
و خضیه بندن اطلاق ایلد که ابوعلی اختفا ایلدی بعد زمان شمس
الدوله قریخ مرضه مبتلا اولمقین ابوعلی ارادوب بولدرک علاج
ایلیوب مرضندن خلاص اولدقن مقدما وزان دن غزل ایلد و کندن
اعتدال ایدوبینه خدمت و فلقده استخدام ایلدی بوندن صکره
شمس الدوله وفات ایدوب یینه اوغلی قاج الدوله پادشاه اولدقن
ابوعلی بی وزان دن غزل تمکین ابوعلی اصفهانه توجه ایلدی و اول
وقتده اصفهان علامه الدوله ابو جعفر کاکوبه نک ضبطند
ایدی پس ابوعلی کلد که اکرام ایدوب یانه الی و حقندن مزید
لطفی مبذول اولوب خدمتندن استخرا م ایلدی روایت اولور که
ابوعلی غایت قوی المزاج ایدی لکن جماع اولمقین افراط جماعدن و حینه
ضریق طاری اولوب ارکان بدنی متزلزل اولدقن اصلا برهیز نیت
ینه کال اول اکثر جماعده افراط ایدرک پس قریخ مرضه مبتلا اولد
برکوندن سکر کمره احتقان ایلد که بعض امعاسی قرجه دار اولدی
اتفاق بو ائشاده علامه الدوله ایله بر طرفه توجه ایلمک اقتضای
معاسر ایلد که صرع عارض اولدی علاج الجمون احتقانه ایکن نک
کرفس قوسقور دیو طبییه امر ایلد که حکیم غلط ایدوب بشری

كرس قومله امعاسنك ضعف دخی زیاده اولدی یواشاره من تکار
 من تکار نندن بری مالدن بر مقدار شینه خیانت ایدوب آفاقت
 بولدق عقاب ایلکدن خوف اتمکین استعمال ایلدی وکی دوارک
 ایچنه وافر ایون قیوب بودخی سبب ضعف اولوب نجس و جهله اختلا
 مزاجی مشتد اولدی لکن ینه حمیه و پرهیزانیم کالوق جماعتی ترک
 ایلدی پس بو حال اوزنه براز وقت مرور ایدوب بر هفته مزاجی سخت
 اوزنه اولوب بر هفته ده خسته اولودی بعد علامه الدوله
 اصغما نندن همدانه توجه ایلدکه ابوعلی ایلوب معاصرت ایلدی
 اثناء طریقده ینه قولنجه مبتلا اولوب همدانه واصل اولدق غایت
 ضعیف اولوب اختلالی مزاجی قوت بولدق کندی و دن مایوس
 اولوب مذبر بدن اولان طبیعت تدبیردن عاجز اولغین من بعد
 علاج سودمند اولمز دیوب معلجه فی ترک ایلدی پس فصل ایدق
 جمیع کاهلینه توبه ایلدی و یاننده اولان مالتی فقرایه تصدق
 ایدوب مظلومین جمع ایلدی و مالدن صاحبی معلوم اولانلاره رقه
 ایدوب و قوللرینی ازاد ایلدی و اوج کونده بر ختم شریف ایلوب حال
 اوزنه دار بقایه ارتحال ایلوب همدانه دفن اولدی و لاری قیوم
 یمش سنه سنک صفر ندر واقع اولوب وفاتی و در تیز کیمی کن
 سنه سنک رمضانده یوم الجمعه ده واقع اولشد و علم و زکاده
 عصرک فریدی و دهرک و حیدی اولوب فلاسفه اسلامیته نک
 مقتدا و پیشوا سید جمال تصانیفندن مشهور اولان بونلور کتک
 الشفا و نجات و اشارات و قانون و رسائل بدیعہ سندن رساله
 حتمین یقطان و رساله سلامان و البسیلان و رساله طیر و غیر
 و شمرندن مشهور اولان قصید روحیه در که بویایات اندنند
 هبطت الیک من المحل الرفع ● و رقایات تغرز و تمنع ●
 مجبویه عن کل مقله عارف ● و هو الی سفره و لم یتدفع ●
 وصلت علی کرم الیک و دنیا ● که هت فراقک و هی ذات قیوم ●
 انفت و ما الفت فلما واصلت ● انفت مجاوره الحراب الیقع نفثا

و افطنها نسیت عفوذا بالحمی ● و منازلا بفراقها لم تقنع ●
 و بویایات دخی مزبوره نسیت اولنور ● بیت ●
 لقد طفت فی المعاهد کلها ● و سیدت طرفی بین تلك المعالم ●
 فلم ار الا واضعا کف جابر ● علی وفق اذخار عاسق نادم ●
 و له اجمل عداک کل یوم مره ● و احذر طعاما قبل هضم طعام ●
 و احفظ منیک ما استطعت فانه ● ما الخیات یصیب فی الارحام ●
 ابو عبد الله الحسین بن احمد بن خالویه النحوی القنوی علوم عربیه
 و فنون ادبیه ائمه سندن معدود بر امام مشهور و راصلی همدان
 لکن تحصیل فنون ایچون بغداد سفر ایدوب فن قرانی ابن مجاهد
 اخذ ایلدی و نحو و ادبی ابن درید و نفطویه و ابن انباری امثال
 رجال کباردن تحصیل ایلوب بعد شامه نقل ایلدی بر همدان
 اول دیار علما سندن تعلم ایلوب علوم ادبیه نک هر نو عنده ممتاز
 اولوب میدان عربیتک مره چاپک سواری اولدق زمام غریبی سوا
 حطبه اما له ایدوب اول دیاری وطن طر توپ قرار ایلدکه اطراف
 و انکافدن جولرکی ارباب تحصیل اول مجرایک ملاقاتی شوقه اتوب
 کلکه باشلدیلر پس حلب صاحب اولان سیف المذوله حمدانی نک
 مجلسی ملازم نندن اولوب جملہ خواصندن اولدی ابن خالویه
 منقولدکه بر کون سیف الدوله نک حضورینه کیر و بیایاغ اوزنه
 طورد و غمه اقدردیوب و قودمغه امر ایلدی پس اجلس دیموب
 اقدردیمسندن مزایای فنون ادبیه اطلاعی تحقیق ایلدم ویدی یز
 ارباب فن ادب بیست مختار اولان بودرکه ایاغ اوزنه طوران کسه
 او تورد بو امر ایلک لازم کلسه اقدردیوب یا تورا اولدغی حال
 قالق او تورد بو امر اولتق اقتضا ایلدکه اجلس دیر لر و جمعی بعضار
 بو گونه بیان ایلشله که قعود علودن سفله انتقال مناسنه در
 انک ایچون ایاغی مختل اولوب قیامه قادر اولمین کسه مقعد دیر لر
 جلوس ایه سفله دن علوه انتقال دیرنه کم بو کسک اولان بره اوقافنه
 بنا و جلوس دیر لر طبقات سیوطیه مستطوره در که ارباب طلبدنت

ابن خالویه کلوب لسانی غلطی حفظ ایده چک قدر سزدن عربیت
تعلیم اتمک استم دید که آن خالویه جواب ویروب بن الی سینه
تحصیل فن عربیه کوشش ایدوب بوقدرتک وقاز ایلش یکی سینه
سنگ مطلوبک اولان معنای اله کتوره میوب غلطی سالم رکلم
سن ایسه برقع ایده تیکل فن ادب ایدوب فصیح الیان اوله بم درین
دید و ابن خالویهک علم ایدوب بر کتاب کیری وارد اسمی کتاب
لیس و حق بود که کتاب مزبور امام مذکورک اطلاع تام صاحبی
اولدوغنا اول دیلدی زرا اول کابده اولندن اخرینه وارنجه
کلام عربی فلان شی یوقدر دیو عربک استعمال ایلدوکی اشیای
بیان ایلشد بوندن ماعدافن عربیه ده نجه تألیفات وارد و سیف
الدوله مجلسند متنبی ایله نجه محاوره و مناقشه لری ایلشد
اشعار خوب و نظم مرغوبی وارد رجمله دن بواکی بیت که ثعلبی

● یتیمه سنگ مسطور در بیت ●

اذا لم یکن صدر المجالس سید ● فلاخیر فیم صدقه المجالس ●
و کم قایل مالی رایتک واجلاً ● فقلت له من اجل ناک فانس ●
اوچوز یتیمه سنده سنده حلیده وفات ایلشد و رحمه الله تعالی
ابو اسماعیل حماد ابن الامام ابی حنیفه النعمان بن ثابت امام اعظم
و هم الامام ابو حنیفه رضی الله تعالی عنه حضر قریبک او علی حماد
تقوی و صلاح و والد بزرگوارینه اقتدا ایدوب زهد و پرهیزده
درجه عال العاده ایدی روایت اولنور که والد محترم لری خاریان
فنادن عزم کازار جهان ایلد که ید مؤیدلرنده آتون و کوش و سائر
کرانها اشیاد امانت کثیره اولوب صاحبایرینک کیمی غایب و کیمی یتیم
اولنل حماد امانت مزبوره بی قاضی به کتوب تسلیم ایلک استد که
قاضی قبول ایلوب سنگ کچی امانته اهل اولان کسه ناک اندل اوب
قبول ایلیم یتیمه سنگ حفظ که اولسون دیدی حماد قاضی ناک عدم
قبولنی کورد که اعمال لطایف لطیف ایدوب چونکه قبول ایلر سزای
وزن ایدوب قبض ایلک تاکه بدر بزرگوارمک زمتی بر عاقله بعد ازین

زاینک اوزده نام ایدر سکر قبول ایدیم دید که قاضی بوقوله رش
اولوب برات ذقت امام همام ایچون اشیاء مزبوری وزن ایدوب قضا
شروع ایلدی پس جمله سی قلم اولد و ده حماد اختفا ایلوب قاضی اشیاء
مزبوره بی بر غیری کسه ناک ذمتنه تحمیل ایلد که کوردی حمادک
ولدنجی بصریه قاضی اولوب اولدخی زهد و پرهیزده اهتمام ایدوب
اموال ناسدن تعفف اوزده ایدی روایت اولنور که یحیی بن اکثم اسماعیل
مزبورک یتیمه بصریه قاضی اولوب کلد که اسماعیل بصریه دن حقوق
سفر ایلدوکی کونده قاضی جدید یحیی بن اکثم و سائر اعیان بصریه
اسماعیل تشیع ایچون کوردی کتیلر اشیاء و زاده اظهار تشکر ایلد
دعا و ثنا ایدوب جناب حق سزدن راضی اولسون زهد و تعفف کزین
مال و جانم و قنکرده امین ایدی دید کلرند اسماعیل بلایه اولد بکر
دخی امین ایدی دیوب یحیی بن اکثم ترمیز ایلدی زیر ایحیی مزبورک
دلبر موشانله متهم ایدی شکر ان شاء الله تعالی حرف یاره ترجمه سنده
ذکر اولنور اسماعیل مذکور نقل ایدر که جوان مرده بر قاضی دکر حاجی
اولوب ایکی قاطری وارد ایدی برینک اسمنی ابو بکر قیوب و برینک اسمنی
عمر تسمیه ایلشدی بر کیمجه قاطرک بری دیوب راضی بی هلاک ایدر
وقعه بی جتم ابو حنیفه به نقل ایلد کلرند دید که او ایله ظن لکر
رافضی هلاک ایدن عمر تسمیه ایلدوکی قاطر اولد بعضار و اوب
تفحص ایلد کلرند ظن مزبورک تحقیق اولدوغی ظاهر اولدی حماد
مذکور بوزیمش التی سینه سنگ ذی القعدة سنده وفات ایلدی
رحمه الله تعالی ابو القاسم حماد بن ابی لیلی الکوفی المعروف بالترابیه
حماد مزبور بنی بکر بن وائلک عتقا سندن عربک اخبار و اشعار و
انسانیه علم تام تحصیل ایدون افراد دن معدود اولوب حفظه حافظه
اشعار ایدار ایلله ملو اولغین راویه نقیله مشهور ایلشدی ملوک
بنی امیه مجلسنه کتوب وقایع و اشعار عربی دن سوال ایدوب کایات
عجیبه سندن متلذذ اولور لری ایدی روایت اولنور که برکون حماد لید
بن مزبورک حضوینه یکر و کده راویه نقیله من مستحق اولدک دید

پس تمام جواب و یوب شعراء جاهلیه و اسلامیة بچهار شاعر
 شمری یاد منه اولوب قدیم ایله حدیثی تمیزده ممتاز اولدوغم
 لقب زبیدیله تلقیب اولندم دیدکده ویدکرار حفظکده نقد شعر
 وارور دیو سوال ایلدی حماد معلوم اولان اشعار حد شماردن
 بیرون اولغله مقدارینی بیانندن عاجزم لکن اگر امر لری اولورسه
 اشعار جاهلیه دن هر حرفه یوز قصیده عظیمه انشاد ایدیم
 دیدی پس ولید استماعنه رغبت کوستروب انشادنه امر ایلدی حماد
 قصید لری او قومه شروع ایلدی و کیده استماعدن ملال کلدکده
 قانقوب حماد ک او زبینه قصاید صایغه آدم تعیین ایلدی پس هر
 حرفه یوز قصیده نی تکمیل ایدوب اشعار جاهلیه دن ایکی یل طغوز
 یوز قصید انشاد ایلدی دعوی سنک عهد سندن کلدو کفی و لیده
 دیدکلندن امر ایلدی حماد یوزیک بزم ویدیلر مقامات حریری
 صاحبک دقة القوافی اسمیله مستی اولان کتابدن مسطور و دکه حماد
 مزبور دن منقولد که یزید بن عبد الملك بن مروانک خلافت کوندن
 اوقاتی مجلسی ملازمته قصر ایدوب برادر لری اولان هشامک
 زیارتنده اعمال و مسامحه ایلدو کم جهمندن بکاخ طرمانده اولوب
 روشد کجه جنادن حالی دکلری پس یزید وفات ایدوب برینه هشام
 خلیفه اولدقن خوفه دوشوب کامل برسنه بچتم اختفا ایلدیم
 احیاناسرا بعض اعتماد ایلدو کم احبابه واروب احوالی تفتیش ایدیم
 کوردیکه اصل لسان خلقده نام یار اولغز ماین اورب طشره چچتم
 جمعه کونی اولدقن جامعه واروب غمانه مشغول اولدم ناکاه
 صوباشی اتباعندن ایکی کسه اوزیمه حواله اولوب قالق سنئی لیر
 یوسف بن عمر الثقفی استر دیدیلر کوکلدن دیدمکه اختفا ایله قد
 زماندن برو خوف ایدوب منتظر اولدو غک بلایه او غزادک پس
 بونلره دیدمکه بکا اهل و عیاله واروب و راع ایده چک قدر
 زمان مهلت ویرمکه درمان وارمیدن خیر قادر دکل ایند دیدیلر
 ناچار یانلرینه دوشوب میرمز بوزک که اول وقتدن عراق حاکمی ایک سراین

سراینه واروق حضورینه کیروب سلام ویردم سلامی الوب خلیفه
 طرفدن کلن کاغدی المه ویردی نظر ایلدیم فرمان واصل اولدقده
 حمادی بولدوب بشیوز التون ویره سین ویردو وارووه ویروب
 بی خوف و هراس امن خاطر ایله بو طرفه کوندن سین دیو بولش پس
 بشیوز التون ایله بر دو ویردی ارکان اول ساعت بنوب یول کیریم
 اون ایکی کونده دمشقه واروب خلیفه نک قیوسنه نزول ایلیب
 استیذان ایلدیم اذن اولدقده اچرو کیریم کوردیکه مرز شمش
 مرتز بر سر ایستاید پس خلیفه یه یقلشدقن سلام ویردم رت سلام
 ایلیوب دخی بروکل دیو یانده دعوت ایلدی واروب یاغنی ایلدیم
 کوردیکه یاننده کوندلر کوردیک ایکی نازنین جاریه طور و حالی
 سوالدن صکره سنی بخون دعوت ایلدیم بلورن سین دیدی خیزدیم
 خاطر بهر بیت کلری اولدی قالق بله مدم دیدی یوزک دیدم

● اولدخی یوبیتی انشاد ایلدک بیت ●

بکر العاذلون فی وضع الضبح ● یقولون لی اما تستفیق ●
 ویلومون فیک بابنة عبد الله ● واثقل عندکم موهوق ●
 لست بعد انا اکثر العدل فیها ● اعتدیلومنی ام صدیق ●
 پس بوندن صکره نوبت انشاد چونکه بو بیتلره کلدی ● بیت
 ودعوا بالصبوح یوما فجات ● قنیة فی عینها ابریت ●
 قدمته علی عقار کعبین الذیک ● مفا سلاقها الراودق ●
 مرة قبل مزجها فانما ● مزجت لذطمها من یرق ●
 وطفافها فقا نبع کالیا قوت ● حمیر نیهما التصفیق ●
 ثم کان المزاج ماسحاب ● لاجری آجن ولامطروق ●
 هشامه ذوق و طرب ال ویروب احست باجماد دیوب بعد مباحک
 نه ایسه استه وعا ایدم دیک هر نه استرم احسان ایدم میسز
 دیدم بی هر نه اولورسه اولسون همان سوبله دیدی پس لطف کزدن
 رجا ایدمکه شو جاریه لرک برینی احسان ایده سزد دیدم ایکسید
 سنک اولسون دیوب امر ایلدی بر منزل تدارک ایلدیلر نقد و نهضات

لازم ایسه جمله کوزلدن جاریه لیده کوندوی قلوب منزله
 واردم و برمدت ملازمتی خدمت من اولدم بعدو تکرار یوز بیک دیم
 احسان ایلدیلر جیب امیدنی نعم کون کون ایلله برایدوب صفای خاطر
 ایلله و طمعه رجوع ایلدم دیدی حماد ک بونک کبی اخبار و نوادری کشید
 وفاتی یوز الی پیش سنه سنده درابوزید خالده بن عبدالله بن یزید
 بن اسد بن کوزالقسیری ملوک بنی امیه دن هشام بن عبدالملک
 طرقتن عراق حاکمی اولوب فصاحت و بلاغت ایلله مشهور اولان خطباء
 عربدن معدود و والدی سی نصرانیته ایدی و خالد مزبور جور و عطایه
 مألوف اولوب احسان امید ایلله کلناری سرور کوندومک دایم
 روایت اولنور که عادت قدیمه سی اوندی هر کون شعرایه حضورینه کیم
 قصیده لرینی انتشار ایلکه اذن و پرد که بر شاعر وخی مزبور حقندن یکی
 انتشار اتمکین شعر ایلله مجلسه داخل اولدی هریری قصیده سنی عرضه
 شروع ایلدکه شاعر مذکور نظم ایلدک یکی بیت استغفار اتمکین
 انتشارینه جرات ایده میوب سکوت ایلدی پس سائر لری قصیده لرینی
 تمام ایلدکه جائزه لری ویریلوب مجلسدن قالدقلندن خالد مزبور
 ترجیه خطاب ایدوب مراد و مقصود ک ندر دیدی مزبور دعا ایدوب
 امیر مدحتن یکی بیت نظم ایلدند حضور غزلندن انتشارینه جرات
 ایدم مدم دیدی پس خالد استقامت و رغبت کوستروب انتشارینی طلب
 ایلدکه بویکی بیی عرض ایلدی ● بیت ●
 تعرضت لی بالجو و حتی نعشتی ● واعطیتنی حتی حسبک تلعب ●
 فانت التذا بن التذا و انما التذا ● خلیف التذا ما للتذا عنک مذهب ●
 خالد مقصود ک ندر دیوب مرادینی استفسار ایلدی بمقدار دینه استایم
 دیو عرض احتیاج ایلدکه دینی مقداری انعام ایلله حضورندن وشار
 ک ندر دیو خالد مزبور دیانتند مشهم ایدی والدی سنه برکنیسا بنا
 ایلدکه فرزدق بویای قی نظم ایلدی ● بیت ●
 الا قبح الرحمن ظهر مطیة ● انتا نهادی من دمشق بخالد ●
 و کیف یؤم الناس من کانت له ● تدیر بان الله لیس بواحد ● بنی

بنی بینه فیها الصلیب لانه ● ویدم من بغض منار المساجد ●
 بوندن صکره هشام خالده حکومت عراق دن غزل ایلدی طبری تاریخندن
 سبب علل بو کوفه بیان ایلر که بر کون برخانون خالده حضورینه
 کیدوب دعا ایلد کده صکره دیدیکه بن اهل اسلام دن ایک سنک
 مجوسی فلان عاملک زور ایلله بکافعل شیع ایلدی دیوب نظم ایلدکه
 ناشایسته بعض کلمات ایلدی اتفاق بو خبر هشام واصل اولد
 کون یمن حاکمی اولان یوسف بن عمر الثقفی دن که خجابه عم زاده
 بعض مصلحت ایچون آدمی کلشدی هشام رسول مزبور ی یقویوچ هشام
 اولدقن یوسفه حکومتی تفویض ایچون منشور یازیلوب برینه
 بوند اوغلی قلوب کندی علی جناح الاستیمال عراقه کلوب خالده
 و اتباعنک محاسبه سنی کورمک سپارش اولندی پس یوسفه فرمان
 اولدقن سبکار صنعادن چقوب اون بدیخی منزله کوفه یه کیدوب
 علی الغله خالدی و عامل لرینی اخذ ایدوب حبس ایلدی محاسبه سنی
 کوروب یوز بیکری التي سنه سنک محرمده ولید بن یزید خلافتده قتل
 اولندی روایت اولنور که خالد یوسفک حبسندن ایکن ابو شعیب العسوی
 ابیات آتیه ایلله که حماسه مسطور در خالدی مدح ایلدی ● بیت ●
 الان خیر الناس حیا و مینا ● اسیر قیغف عندهم فی التلاسل ●
 لعمری لئن عمرتم التبعین خالدا ● واطمأنوه و طاة المتشاقل ●
 لقد کان نهامنا بكل مله ● و معطی الله عمر اکثرا النوافل ●
 وکان یبغی المکر مات لقومه ● و یعطی الله فی کل حق و البطل ●
 فان یجنوا النفس لا یجنوا الله ● ولا یجنوا معروفه فی القبایل ●
 منقولد که یوسف هر کون خالده بمقدار مبلغ تقیدین ایلشدی
 تحصیلنده عاجز اولوب تسلیم ایلدوکی کونده اشکجه ایلدک شاعر
 مذکور ابیات مزبوره بی نظم ایدوب محبس کوندو دکه اول کونک
 قسطنطینون تشریک درهم تحصیل اولمشدی شاعر جائزه ایچون
 کوندو یس ابو شعیب القحی قبول ایلدیوب بن مذکور جائزه ایلد
 انتا ایلدیوب بلکه قدیمدن کوره کلد و کز احسانلرینک تشکرینه بناد

حالا که کذوری تحصیل مال همچون بونک کبی زخمیده ایکن چون
 بوشکلی فی ایلر دیوب دراهمی نه خال کوند دکه خال دنگر اریلغ
 معهودی ابوشعبه رفا یلیوب قبول ایلمی بایند قسم ایلمیکن ناجار
 ابوشعبه مبلنی قبول ایلدی پس بوخبر یوسفه واصل اولدوقه خاک
 کوردوب جمع اولان دراهمی چون جائز به صرف ایلدک یوخسه
 اشکینه دن خوف ایلمی بایند دیدکده خال کایانده عذابلا هلاک
 اولوق اید کلدکم لطفی ترک ایلمیکن اسهلر دیوب جواب ویردی ابو
 الفرج اصفهانی خال کفر یوزی شق کاهن نسلدن اولوق اوزره ذکر
 ایلر معلوم اوله که شق کاهن خاله زاده سطح اولوب هریری عجب
 دور کردون غرایب چرخ بوقلوندن معدود درهیت سطحی ارباب
 تاریخ بونکه بیان ایلملورده که اعضا و جوارح دن حالی بی سرو پا چید
 ملوق اولوب چهره سی سینه سندن ایدی و دعائم بناء وجود انسانی
 اولان عظام دن جسدی ممترا اولغین قیام وقعوده قادر دکلر
 غضبه کلدکم رق منفوخ صفت متغ اولوب هیئت جلوسه شابه
 برشکله کیزرایدی شق طرفه هیکل ایسه نیمه وجود انسانی اولوب
 برای و برآیغی و برکوزی و ارایدی تته کم اسمی دخی بومغنیاه والذی
 فن کمانندید ملولاسی اولوب اخبار ایتیه دن اخباره نجه نوادر
 و غرایب مشهور و منقولدر سطح ایله شقک اولانلری یوم واحد
 واقع اولشدری مریددکه یوم مزبوره ملوک یمندن عمرو بن یقیانک
 زوجه سی اولان کاهنه عرب طریقه ابنة الخیر انفا من معدود
 حیاتی تمام اولغه قریب اولغین اهنگ ترک دارغورد ایلدکه مزبور
 ولادتلر دن خبردار اولدی پس هریری کوردوب دهانلری نعل
 دهانندن حصه دارا ایلدی و کمانندیرمه خلف اولور دیوب
 دفتر کمانتی بوناده ایله اتمام ایلدکه طومار عمری ملکی ایلدی شق
 و سطح هریری جهانند الی یوز سنه ممترا اولدی و الله تعالی اعلم
 ابو عبد الرحمن خلیل بن احمد بن عمرو بن تیمم الفراهیدی علم نوح امام
 جلیل الشان اولوب واضع علم عروض اولان خلیل بن احمد رجوت

بیان سطح
 کاهن

جودت قریحه سندن علم عروضی پیدا ایلوب جمله اقسامی ضبط
 همچون بش و اثره وضع ایلدی پس دواثر مزبوره دن اون بش بر استخراج
 اولوب بعد انقش بر بیری دخی زیاده ایلمکله مجموع علم عروضی
 بحر اولدی مریددکه خلیل مکه مکرمه ده بووجه جمله جسمه سالی
 جهه نیاز اولوب قرضع ایلدی که بر علم جدید وضعنه موقوف اوله که
 هیچ بر احد سبقت ایلماش اوله و فن مزبوره کندی واضع الاساس
 و مقتدا اولوب جمله ارباب بووایدن نوافله چین مانده افاده سی اوله
 پس دعاسی حیزا جابتی جلوه کاهن تمکین جودن قفولنده علم عروضی
 موقوف اولدی امام مزبور صلاح و تقوی ایله متصف اولوب وقور حلیم
 و متواضع و کریم ایدی سیبویه و اسمعی و نصر بن شمیم جمله تلامذه
 شایع کتاب سیبویه سیرانی نقل ایدر که سیبویه کتب عامه حکایا
 جمله خلیلان اولوب هر یکم سالتنه یا خور فاعلنی یار ایلمکسیرن قال
 دیسه ماری خلیل خلیل کلامندند که ادم مملک خطاسنه
 واقف اولنر مادامکه برغیری عالمک مجلسنه واریه نیکدی نصر بن
 شمیم مریددکه خلیل بصره کنج ازاده اولوب ایکی درمه مالک
 دکلری مجلس دسنه ملازمت ایدنلر ایسه اخذ ایلدکلری علم سبیل
 تحصیل مال وجاه ایدلر ایدی روایت اولنور که والی فارس واهواز
 اولان سلیمان بن حبیب بن المطلب بن ابی صفرة الذوی خلیله بر مقتدا
 شیعیین ایلشدری ادم کوندوب دعوت ایلدی تا کیم کلوب اولدینه
 تعلیم علوم ایدر پس ار سال اولان کسه خلیله کلوب پیغام سلیمان
 تبلیغ ایلدکه خلیل ابا ایدوب جوان کوسترمدی و یاندر بر نان باره
 خشک و ارایدی کلان کسه یه کوستروب مادامکه بن حیاته اولنم
 بوزان پاره اکسک اولنرید که رسول نه جواب کونوریم دیدی خلیل

● برایاتی انشا و انشاء ایلمکیت ●

● ابلغ سلیمان انی عنته فی سعة ● و فی غنا غیرانی لست ذامال ●
 ● شجاع نفسی انی لا اری احدا ● یوت مرلا ولا یبقی علی حال ●
 ● الرقی عن قنلا الضیف ● ولا یزیدک فیه حوائج حال ●

والفقر في النفس لا في المال تعرفه • ومثل ذلك الغنى في النفس والمال
 بآيات مزبوره سليمان واصول اولدقه خليلك تعيينا في قطع
 • ايلدي خليل تكرار بواكي بيتي نظم ايلدي بيت •
 • ان الذي شوق في ضامن • للرزق حتى يتوفاني •
 • حرمتي بالاقبال فما • زاد في مالك ومالي •
 جرتك سليمان بآيات واصل اولدي مقدم اولان راتبه اضغافل
 كوندوب احتذار ايلدي تكرار بواكي بيتي نظم ايلدي • بيت
 وزلة يكثر الشيطان ان ذكرت • منها التعجب جاءت من سليمان •
 لا تجيب لخير ذل عن • فالكواكب النفس سيق الارض ايلدي •
 خليلك حمله تأليفات من بريختن كتاب العين در اكثر علمانك منلاق
 بودر كه خليله نسبت اولان كتاب العين بتمامه مزبورك تأليف اولدي
 بلكه كتاب مذكورك تأليفه شروع ايلدكه او ايلدي ترتيب ايلديوب
 وفامني كتاب العين تسميه ايلدكه عمرنا بايد تمامه وفاد ايلديوب
 كذا ايلدي بآيات تلامذه سندن نصيرين شميله واولا پايده اولان لائل
 طلبه سي كتاب مزبوري ترتيب امام افندي تكييل ايلديار بوجه سندن خليل
 كبراييله مشهور اولدي بوجه خليل كبري امامدن اول مقوله خليلك
 وقوي مسبعد در امام سيوطي طبقاتند ايدكه كتاب عينك خليله
 نسبتند علماء الخلاف ايلديار بوا لطيف لغوي كتاب مزبور بتمامه خليلك
 اولديوب بلكه ايت بن نصيرين سيارك تأليف اولدكه جزم ايلدي بغير
 اولندن برقطعه خليلك اولوب ماعداسني ليش تكييل ايلسته زاهب
 اولوب فرقه اخرى بوا وكييل اثار خليل اولم سلكنه سالك اولديار
 ابن المعتز منقولدكه خليل كتاب مزبوري ليش ايجون تأليف ايلدي
 اتمام ايلدكه زياره ممنون اولوب خليله بوزنيك درهم اعطا ايلدكه
 وكتاب مزبوري حوزجان ايدوب شب وروز حفظ والقاته سعي و
 كوشش ايلك ايله برآن نظرندن منفك اولموي بوجال وند برار
 مرور ايدوب نصفني حفظ ايلدكه برنازين جاريه ايلدي بالوي
 حرم سراي خصوص مزبور دن رنجور اولوب ليش دن اخذ انتقامه

من قصد اولدي ايانه مقوله شيء افساد ايله دروني برخاش ايدوب
 صحبت موش نازنين ايله شيرين اولان مذاقني تلخ كام ايلسم ديكي
 ايدوك بوني ملاحظه ايلديكه شب وروز مانند دهر نازنين اغوش
 مطالعه دن دور ايلدوكي كتابني باقعدن زياره متالم ايلك اولم
 ديوب نعم فاسد بجه خط مؤلف ايله اولان نسخه نازنيني احراق
 ايلكله اخذ انتقام ايلر بآيات قصه دن خبردار اولدقن زياره
 متالم اولوب غايت پریشان اولدي اول وقتد خليل وفات ايدق
 بر نسخه سي دخی اولماغين ناچار نصف اولني حفظدن لامل اولدق
 اسلوب مزبور لوزنه تكييل اولمسي علماء عصر دن استع ايلدكه ايلدكه
 مزبور اقتدا ايدوب هزار جند وجه ايله كتاب مزبوري تكييل ايلديار
 يته طبقات سيوطي ده مسطور دكه عصر خليل ده بر كيه بر نوع
 كل تركيب ايلدكه تكييل عيغه زياره نافع اولوب نور افزاوي
 باصه خلق جهان ايدى كمال مزبور اخرته انتقان ايلدكه تركيب
 مزبور واقف كيه قائمده مددديد كان ايامك باشنه جهان
 فيص منور مانند كلبه اخرا بيقوب تنك نار اولدي خليل بوجا
 كوردكه ايا تركيب مزبورك بر نسخه سي واري اوله ديواستفسار
 ايلدكه نسخه سي ده بولمديار بودقه اجر اسني سني و تركيب ايلدكه
 استعمال ايلدوكي التاري سوال ايلدي موجود دديديار بآيات
 مزبوري كوتوك ديوب حاضر اولدقه بد بردشم ايدوك رايحه
 اجزاء تركيب معهوده استدلال ايدوب اون بش جزو بولدي و هر يك
 طبيقتن مقدار مزج اولمسي جودت فريجه سيله استخراج ايدق
 تركيب مزبوري تحصيل ايلدكه خلق استعمال ايدوب كالقول منتفع
 اولديار بعد زمان تركيب مزبورك نسخه سي بولوب تطبيق اولدقه
 اون التي جزو دن مركب اولمسين بر جزئي استخراج اولمويوب ماعداسي
 اصله مطابق بولندي روايت اولموي ك خليل نادان و احق بر اولموي
 و ايدوي بكون بدرينك يانه كلوب كوردكم طوب ميوب فلول
 مفاعيلن ديوب بريتي تقطيع ايلر طشر جقوب محله سي جماعته

پدرمه جنون عارض اولوب عقلنه اختلال كلين هدايت باشلش
ديكره خلق خليلي كورمه كلديار اصل جنونون اثر كورمكلرنده
مخدومك خبري كذبى باعث عبارت اولدى دبوب كلكلورن
اعتذار ايلديلر بئر خليل عذرلرني قبول ايدوب بعد ولدنه

● خطاب ايدوب ويك بيت ●

لوكت قلم ما اقول عذرتي ● اوكت قلم ما تقول عذرتكا ●
لكن جعلت مقالتي فعدلتني ● وعلمت انك جاهل فعدتكا ●
نقل اولور كه خليل اكثر يا بولكي بيتي انشا ايددي ● بيت
يقولون لي دار الاحبة قد دنت ● وانت كتيب ان ذا العجب ●
فقلت فما تقني الزيار وتقر بها ● اذالم يكن بين القلوب قريب ●
لكن شعر مذكور كندونك ميده خوشه فيرك ميده معلوم دكلدر
خليلدن نقل اولور كه براحق كسه مجلسه ملازمت ايدوب تعلم
علم عروضا سوي وكوشش ايدوي لكن غايت فافهم اولوب غلظت
اصلا برشي فتح اولوب فن مزبوده حصه مند اولوردي بركون

● شوبيتي تقطيع ايله لم ديدم بيت ●

اذالم تستطع شيئا فدعه ● وجاوز الى ما تستطيع ●
بيت مزبور ك حاصل معناسي برشي قادر اولوب الكون كلكده آني
ترك ايدوب قادر اولوروك ايشه شروع ايله ديمكدر بئر شخص مزبور
بئر ايله قادر اولورغي مرتبه بيتي تقطيع ايدوب بعد مجلسدن قالوب
كندي برخي كلوب بزه ثقلت ايلدي حريفك بو قدر جموع ايله بيت
مذكورون ايلدوك قصدي تفتن ايلسندن استغراب ايلدم ديدري
مرزبانى مقتبس اسميله مستي اولان كتابنده احمد بن جشمه دن نقل
ايدركه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرت قلندر كن ابتدا احمد
اسميله مستي اولان خليلك والدي احمد بن عمرو دككن بعضلر انو
سميد بن احمد ايله اعراض ايلر بئر شخص مذكور احمد بن عمرو دن
مقدم ايدوكي اتفاق جمهورد دككن شخص مزبور ك اسمي بوء مضمومه ميم
مكسوره ايله سميد بن محمد اولورغي اكثر علما دن منقول اولونين ماده

ماده تقضيك عدم تحقيقك اعراض مذكورك بطايعتي شمعى معني
البسب شرحن نصريح ايلر خليلك ولادتي تاريخ هجرتك راس مائه سنه
اولوب اصح روايت اوزنه يمش سنه ممر اولدقدن مسكه بوزتمش ●
سنه سنه بصره ده جوار رحمت ايند متعاله انتقال ايلدي رحمه الله تعالى
روايت اولور كه خليل بركون مسجد كيرد كده بر بيت تقطيعنه مشغول
اولوب دديار فكره مستغرق ايكن على الفضله ستون مسجدك برينه
اصابت ايلدكده سري كسته اولوب سبب موت اولشدر ونقل اولور كه

● خليل بوجيتي اكثر يا انشا ايدرايمش بيت ●

واذا اقتربت الى الذخير لم تجدد ● فخر ايكون كصالح الاعمال ●
ابو علي دجيل بن دزين بن سليمان الحراني الشاعر شاعر مزبور ك
ومثاني كوفه اولوب بعد بغداده نقل ايدوب بئر وطن ايلشدي شاعر
فصيح البيان اولوب عصرينك ممتازي ايدري لكن طبعي واري هجوم
مساق اولونين لساندن خلفا و امراسا نرقدن و مرتبه اصحابي ايدن
اولوب هزينك جامه عرضي چركا بجه ايله تلويت ايلك داني ايدك
مع هذا عقيب اولنيوب بر طريق ايله خلاص اولوردي نكروايت
اولور كه ابراهيم بن مهدي بغدادده خروج ايلدكده دجيل بئر بيت
ايله مزبوردي هجرايلشدي تفصيلي ابراهيمك ترجمه سنه مود ايلدي
بئر بركون ابراهيم مأمون خليفه نك حضوريته كيروب دجيلدن
شكايت ايدوب ديديكه كرمزدن بئر جرمي عفايدوب حقوق قرايه
رعايه لطف ايله معامله يورلش ايكن دجيل كجي بكتي نك طون ميوب
ايكيدده برده بر سهام هجزيه عرضي غرض ايلكدن خاش اولور جا ايدركه
انتقامي اليوروب مقداريني بلدر سر ديدكده مأمون نه كونه هجرايلدي
تفريز شكلته بال عراق و اهله ● ابياتني اوقيوب بونك ايلي هجرايلدي
ديدكده ابراهيم ذكر اولنان ابيات هجزيه بر مقداريندا كلكه قضاعتي ايد
بلكه اذن ماعد السانه التزججه ناشايسته كئاري وارور ديدري
بئر مأمون جواب ويروب اي غني الم جركسين ايله اولور هجرايلده
بئر ايله هجرايل اولش بئر ديرايم حقمن دخي بويياني ديشدر دوي

دعيلك كند خفتن اولان بوياتي انشاد ايلدي ● بيت
 ايسونى المأمون خطه جاهل ● اذما رأى بالاسر اس محمد ●
 اتى من القوم الذين سيفهم ● قلت اخاك وشرقك بمعد ●
 سادوا بذكرك بعد طول خموله ● واستفتوك من الخفيض الود ●
 دعيلك بوياتي من مرادى محمد امين بغداديه خليفه اولدقه خراسان
 مأمون طرفند طاهر بن الحسين الخراساني كلوب بغدادى محاصره مایون
 امينى قتل ايلدكه خلافت مأمون مقترا ولسنه اشارتد دعيلكه طاهر
 خراسانه دندروايت اولنوركه مأمون كاهي بوياتي انشاد ايلدكه الله
 عظيم الشان دعيلك سواي ايلسون نه اولنر كهست خالق ايلشد دين كبرا
 عن كابر تربيت بافته مهد خلافت انجون اكن بوكان ناشايسته بي بجه
 سويليو بلدي دير امش ابراهيم بن المذبر ايلدكه بركون دعيله ملاقي
 اولدقه يانده سندن جري ودياك ومقدم وچالاك كه يوقدن
 خليفه وقت ختند هجومه بجه جرات ايدوب ايسونى المأمون خطه
 جاهل به بلدك ديدكه جوابي يوب يا ابا الحق بن سنك ديدوك
 قيدو اولوب الى سنده دكه صلب اولنه جوق دارى مردوش ايدوب
 كزوددم اولدي بنى صلب ايلدكه يه راست كله مدم ديك بعض ابيته
 مسطور دكه بروقتد مأمون دعيلك قتل ايلك مراد ايلشدي پس دعيل
 وقعدن خبردار اولدقه اختفا ايلك كن برطريق ايله اله كرمدي ●
 ابراهيم بن مهدي همچون نظم ايلدكه بر فتح بيت مأمون واصل اولد ●

● اول ابيات بن نادر بيت ●

نفرين شكاه بالعراق واهله ● فهنا اليه كل اطلس مائق ●
 علم وتحكيم وشيب مغلق ● تطميس ريعان الشباب الزائق ●
 وامارة في دولة ميمونة ● كانت على الذات اشعب عائق ●
 اتى يكون وليس ذاك بكان ● يرث الخلافة فاسق عن فاسق ●
 ان كان ابراهيم مصطلعا بها ● فنصلح من بعده لمحارق ●
 پس مأمون خليفه ابيات مذكوره بي وقودن ابراهيم كي سازنده ●
 وخوانند شايسته مقرر خلافت اولسه مخارق كه اول عصر ك سازنده لزنه

سازنده لزندن ايدى ابراهيمه خلافتده ولي محمد اولن لازم كلورك
 ديمسندن خط ايدوب وافر خنده ايلدي ودعيلك جرمي غفوا ايلد
 هر قنده ايسه امين اولوب بي خوف وهر اس كلسون ديدى پس بخر
 دعيله واصل اولدقه اختفا ايلدوك محمد بن جقوب مأمون خليفه
 حضورينه كلوب سلام ويزدي مأمون دعيلك كوردكه بتسم ايدق
 اهل بيت مد خند بيت مد اس ايات خلت من تلاوة عنواني ايله صند
 اولان قصيد كي انشاد ايله ديوار ايلدكه دعيلك دما ايدوب لطفو
 احسان ايلدوب بو خصوصي كليف ايلك زديوب امتناع ايلدكه مأمون
 خوف ايله قصيده تمامه معلومند فقط سنك لسا كندن استماع
 ايلك استقم ديدى پس دعيل قصيد فرمودنك انشايسته شروع ايدق
 اتمام ايد بجه يدك مأمونك چشمنندن تقاطر اشك متابع اولمقد ايد
 زور مأمونك رخی اهل بيته محبتى مقرر ايدى پس دعيل قصيده تمام
 ايلدكه احسان بي پا يانه مظهر اولوب مجلسنه تزد ايلك اوزده
 براز مرت بوجال اوزده مرور ايدوب جمله ندما مجلس مأموندن ●
 اولدقدن صكره ينه خباثت ايدوب خليفه ختند هجومه باشلدي
 احمد بن خالد روايت ايدكه بركون برقع ياران ايله بغدادده دعيلك
 جواننده صالح بن عبد القيس ديرلر بر كسته نك خانه سندن عشرت
 ايدورلك فاكاه دعيلك طامندن برخوس اوجوب اولدغنه محله
 نازل اولدي شكار من ايا غيمنه كلدي ديوب خروسي طودق و اتفاق
 يارانله ذبح ايدوب كباب ايلك بعد زمان دعيل خانه سندن جقوب
 خروسي چشمنس ايلدكه صالحك حرمته نازل اولدي ويدى كلوب
 بزودن خروسي طلب ايلدكه انكار ايدوب كورمك بلنزد ديدلكن ●
 عيش و عشرت ايدوب محبت ايلك پس اول كچه صباح اولدقه نماز
 صكره علما و سائر خلق مسجد او كنده مجمع اولدقارى به دعيل كلوب ●

● بوياتي انشاد ايلدي بيت ●

اسرا المودن صالح وصوفه ● اسرا الكنى هفا خلل الما قوط ●
 بعثوا عليهم بناتهم وبينهم ● من بين ناقضة وانحرمانط ●

بناز عون کاتهم قد وثقوا ● خاقان او هر نو اکتاب ناعط ●
● هکشته فانه رغبت له اسانهم ● ونهشت اقفاو هم بالهاسط ●
اکثر خلق ابیات مذکوره بی یان یوب حفظ ایلدی ایلر احمد بن خالد
ایده که بزرده مسجد دن خانه مزه رجوع ایلد که بدم دیدیکه کورکی
دنیا ده بیه چک هم برشی بوله میوب وار دیکر عیال خرو منی طوبی
کتاب ایلدی کویس شمد نصکره وارک لساندن خلاص اوله بیلک
دیوب ابیات مذکوره بی انشاد ایلدی بقده بازاره واروب وافر
طاوق الوب و عیله کوتوب اعتذار ایلدم دیدم دعیلک جمله ●

اشعار نند بیت ●

● لا تعجبی باسلم من رجل ● ضحك المشیب براسه فیکا ●
● یا بیت شری کیف نومکم ● یا صاحبی اذادی سفکا ●
● لا تأخذ ابظلامی احدا ● قلبی و طرفی فی دمی اشتکا ●

ابیات مذکوره بی خواننده لرها رون التیید مجلسند او قورقاند
طبعنه خوش کلوب حفظ ایلدی قائلنی سوال ایلد که خراعه دن
نشأت ایلش دعیل دیر لر بر غلامکدر دیدیلر اون بیک درهم خلعت
و بر ناقة ایله برادم واروب کتوسون دیو امر ایلدی پس اشیا مزبوره
دعیله ایصال ایدوب بغداده کتوردیلر خلیفه نک حضورینه
کیرد که قعود ایله امر الوب اشعارینک استماعنه رغبت کوستراند
اشعارندن بر مقدار انشاد ایلدی استخوان اولوب مجلسه ملازمه
امر اولدی رشید انتقال ایدرنجه بو حال ونده مرور ایدوب رشیدک
انتقالده اهل بیت مدحند نظم ایلدوکی قصید سندن هجر ایلدی
دعیلک کلامندد که شعر جمله فضیلتندن برنجی بود که برکذب
اختیار ایدوب کفار غیر واقعه اجترایله خلق نظرندن مذموم
اولسی مقرر در مکر شاعر اوله که احسن الشعر اگذیه مصداقینه
هر نقد دروغ بی فروغ اختیار ایلر سه استخوان اولدوغندن ما
احسن الیه دیوب زیل استخوان مقرر سوکند ایلر دعیلندن بقا
اولنور که برکون بلغاء کباردن اساک و بخل ایله مشهوران سهران

سمل بر هارونک مجلسند ایدم مصاحبت ایدک اکثوبی قالدنم کر
شدت جمع تاثیر ایدوب ناچار طعانی کتودک دیو خدائمه امر ایلدی
آنی کورد که برکاسه اچندن بر قوجه خرو سر کتوردیلر شوبله که
نیم چاق کس ونه زندان تاثیر ایدوب بر نان پاره الوب کاسه نک التف
اوستنه کتوردی و اعضا خروسی بر برتقلب ایدوب باشی بوله
بر مقدار تفکر دن صکره اتچی فی سجا غروب بخرو سک راستی بیلک
دید که جواب و یروب بیاده اندم دیدی بچون آنک دیوب و جیفی
استفسار ایلد که سزی رغبت سیور فلز طری ایلدم دیدی تا مقول
ظن ایلش سین بر خرو سک یا غنی انا نه عداوت لیدم قدن قالدیکه
باشی آنه اولر اس راسن جمیع اعضا اولوب مجمع حواس اربعه درخورد
مطلوب اولان صدا و خوبک موضعی راسدر و کوز لر یله ضرب مثل
اولوب شراب کین الذیک دیر لر و دماغی و جع کلینینه نافصد
و استخوان سری سائر استخوانندن نرم اولدوغی مقرر در و کتور بیلک
رأس جناح و ساق و سائر اطرافدن خیر لودر پس راسده بو قدر منافع
و فضایل اولدقدن صکره اکس اکلله صالح دکلدر و چو کلکدن
بیانه آنک ایسه ار اوب بولق کر کسین دیدی غلام بین ایدوب والله
اندو غم بری بله بلدم دید که بر بلورم سن انی بیره اتمیوب بلکه
فار که آنک سنی الله عظیم الشانه حواله ایلدم دیدی دعیلک و لک
یوز فرق سکر سینه سنده اولوب اکیوز فرق التی تاپننده واسطه ایله
عراق میانندن طیب دید کلوی بلده ده وفات ایلدی و وایتا و نونک
دعیل ایله بختی میانندن مودت و تقویت و لغین ابو تمام الشانندن
صکره دعیل رخ وفات ایلد که بختی اکیسک خشن مرثیه بیلشد

دیو ابیات اندند بیت ●

● قذاز فی کلنی و او قد لوعق ● مشوی جیب مات دعیل ●
● احوی لاتزال السماء مخیلة ● نقشا کما بسماء من سیل ●
● جدت علی الاهواز یبعد دونه ● سری التی و دعه بالمصل ●
● دعیل رال مهله و عا و مقدر نک کسر لر یله و سکون عین مهمل ایله

اصلند ناقة مسته مناسنه در شاعر بزرگ علید بمصلحت
 نقی اولوب اسمی چند دیدیدار دخیلین منقولد که بر کون یار الله
 بر مجلس ایدک بکانم غلبه ایلد که بر طرفه چکلوب خوابه میل
 ایلدم مجلسنه بنی بلز بر کسه وارا ایدی احبابدن بنی سوال ایدوب
 یکمد بودید که دخیلدر دیدیلر سمعی فرع ایلامش بر لفظ اولغین
 ذم و شتم صانوب یارا انکر حقند چون بونک کی بی معنی سوزلر سیر
 دیدی ینته دخیلدن نقل اولور که بر کون بر طرفه چکلوب کیدر کن
 کورد مک بر کسه مصروع اولوب یا تمش یانته واروب قولاغنه بلند
 صدا ایلله اوج کره دخیل دخیل دخیل دیدم افاقت کلوب اصلا بر شی
 اصابت ایلامش آدم کی قالقوب یولنه چکلوب کندی الزیم بن یونس
 بن محمد بن عبدالله بن ابی فودر ربع فرورد ثانی خلفاء عباسیه اولان ابو
 جعفر منصور ک حاجی ایدی خدمتند بجد و ساعی اولوب مأمور
 اولدوغی اموره کمال مرتبه تقید و اهتمام اولدو اولغین روز یوز
 منصور یانته قد و مرتبه سی افزون اولوب محبتی طبعند جایگیر
 اولشدی بناؤ علی ذلک ابی دیوب مور یانیدن صکره مسند و نلقه
 اصهار ایلله قدرینی اعلا ایدوب هر حالده اعتماد نامی اولدوغی
 اظهار ایلدیک روایت اولور که بر کون منصور ربیع خطابه ای
 ای ربیع سن عسکری طلقه سنلدر بر مردیگا ایدک بر خند متمرده
 استخدام ایلکله سنک قدیمی اعلا ایدوب تعین ورتبه صاحبی
 اولدک و سن کندو که بنم حضور فرزه خدمته لیاقت فهم ایلدیک
 مجلسنردن دور اولدو فخره برستی کندو حال که قوم یوب یاندره کورب
 عالی مرتبه لردم استخدام ایدک جمله مناصه ک ممتازی اولان
 وزارت من خدمتند استخدام ایلکله محسود افغان ایلدک پس یوقد
 زماندن برو اصلا بر کره بنردن کند و نفسک ایچون بر شی رجا ایلدک
 شدی ستره که بدن بر حاجت طلب ایده سین تا که آئیده روا ایدو یوز
 دید که ربع دعا ایدوب جناب حق تعالی سایه کزی مفارق کافه انامین
 دور ایلسون سایه دولتمند نهایت مقصودم و غایت مأمولت

بخه مرتبه زیاده دولت و رفعتده هم حالا اقتدماک طول عمر ایلله بروم
 عز و جاه اولسندن اوز که یاندره بر مطلق هم یوقد دیدی منصور
 نکر ابرام ایدوب البته بر حاجت طلب ایلک کر کسین دید که
 ربع دعا ایدوب چونکه بوقر الیرنک بر مطبق روا انکه میلاری اولد
 پس نیاز ایدو مکا و غم قولکر فضله محبت ایده لرد دیدی منصور
 ربع نه طرفه شی طلب ایلدک محبت مال و جاه قسمندن بر شی بکلر که
 اعطا ایده یوز بلکه اسبابنه فریو طدد و روابطنه منوط برشید
 مادر انکه اول اسباب و روابط حاصل اولیه محبت دخی بر انداز مرأت
 وجود اولور دیدی ربع جناب حق تعالی سبب محبت ایلدک بقاعه
 اقدار ایلشد پس مقدم اسبابی احسان اولننه نلچار مستی اولان
 محبت دخی حاصل اولق مقرر دور دید که منصور سوال ایدوب ایقاعی
 ممکن اولان سبب محبت ندر دیدک ربع جواب و یرو به انعام و احسان
 ایلدک ریز طر فکر دن انعام انعام و احسان اولند قد و ستره محبت
 ایلسی مقرر دور چونکه اول طرفدن محبت حاصل اولور مرأت فخره بنردن
 بر انداز اولغین طرف شریف کردن دخی محبت حاصل اولور دیدک بر
 منصور قسم ایدوب بعد ایوم سنک ولدی که محبت ایلدک اوندی به
 لازم اولسون لکن سائر شی طلب ایلوب محبت نه حمله طالب دور دیدک
 ربع جواب و یرو بر کره به محبت ایلدک ککره خدمت صغیری
 یا ککره کبیر اولوب و جرم کبیری نظر ککره صغیر اولغین جوام
 و ذنوبی نگاه کور کان کبی لاشی و یا ککره اولان حاجتی مانند حاجت
 شفیع عریان بی در پی حاصل اولسی مقرر دور دیدی شفیع عریان
 مقرر دور

● فرزوق بو بیتنه اشارتد بیت ●

لین الشفیع الذی یلک مؤتزا ● مثل الشفیع الذی یلک عریانا
 روایت اولور که عبدالله بن الزبیر بن العوام رضی الله عنه عبد الملك
 ایانده خلافت طالیب اولوب حجاز و عراقه مستوفی اولدق
 فرزدق ذوجه سی نلدر ایلله خصوصت ایدوب فصل نزاع ایچون
 بصره دن مکه مکره به عزیمت ایلدیلر کعبه به کلر کلندن فرزدق

خبره بن عبد الله قنوب نوار عبد اللهك زوجة سی یانته نازل اولد
 پس هریری سافروی ایچون عبد الله شفاعت ایلد کاندن عبد الله
 حق نوارك اولوق اوندن حکم ایلد کده فزودق برج بیت نظم ایشک
 بیت مذکور اول ایاتند ندر بودند صکره شفیع عربان مقبول الشفا
 معنایه ضرب مثل اولدی روایت اولور که برکون منصور بیعه
 خطاب ایدوب ای بیع مسافر خانه عالم نه مقدر عناونه منزلت زیبا
 ایدی کوراد ملک کریبان جامه عمری پنجه راحت فرسای مرکه چال چاک
 اولمسیدی دید که ربع جواب ویروب بود و غنکی رنده در لکن
 ینه دینانک ذوق و راحت موت ایله در دید که منصور نه بوزون
 دیوب و جفندن استفسار ایلدی بیع جواب ویروب کور نیلجا
 فرار اولیدی چنانکون مسند خلافت نائل اولد اناق لازم کلور سی
 دید که منصور تصدیق ایدوب بلی کرچک دیر سین دیدی تو
 اولور که عمری آخر اولوب جهان ناباید اوردن سفر ایلد علامتی
 ظاهر اولدق ربع یانندن ایدی دیدی که ای بیع سعادت اخروی
 بر نوم قلیل یه دگشدر یعنی چند روز سلطنت دهرم فریفته اولوب
 غم فریادی فراموش ایلکون زاد آخرت مدار کند تقصیر ایلد ینه
 بیعدن روایت اولور که برکون منصور حضورنده ایدم و انا
 مهدی کند و دن صکره خلیفه اولوق اوندن ولی عهد اولغین یانته
 بومار یه اشکا ایلدی و سائر اعیان دولت علی قدر مراتبهم
 بامقام خدمتده ایدیلر بو ائشاده کوچک اوغلی صالح بن منصور بعض
 امور سپارشا اولمشدی کلوب خلیفه یه یقین طور ب تعبیر
 و حسن تقریر ایله اداء مرام ایلد کده منصور اوغل بری کل دیدی
 یانته وارد قده اعتناق و نوازش ایلوب بعد ولایت فضل
 معرفتی و قدر و منزلتی ایا خلق ذکر ایدیلر اوله دیوب مجلس خلعت
 اولنله نظر ایلد کده جمله سی مهدیدن الم چکوب خوف لردن اصلا
 رنده مدح و ثنایه قدرت اولور قده شبه بن عقاب ایلر کلوب
 دیدی که یا امیر المؤمنین بارک الله اول خطیب فصیح اللسان و بیح

دینا کور ذوقی موثر
 اولور کور

البیان و جری الخنا که کیم حضور یکرده تقریر کلام و اداء مرام ایلد کده
 مقتضای بلاغتی بر جنس برینه کتوبد کیم بنجه سبحانی باقله هسندک
 و پیشمار فصاحتک باشنه میدان سختی تک ایلدی صد تحسین
 بنجه حایز بلاغت اولسکه امیر المؤمنین کبی والدی و مهدی کبی برتد
 ● اوله نکم شاعر و بشد بیت ●
 هو الجواد فان یلحق بشارتها ● علی بحلیفه فثله لحقا ●
 اویسبناه علی مکان من مهل ● فثله ما قدر ما من صالح بقا ●
 پس مجلسده اولنله شبهه ناک فصاحتده حیران اولوب هم منصور
 دلخواهی اوندن صالحی مدح ایدوب و مهدینک طرفی رعایت ایلد
 اول غایله دن سالم اولسندن تعجب ایدوب استفسار ایلدی ایلر ربع
 دیر که بو ائشاده منصور غیوانته چاغروب شوتمی یه او توبیک درم
 ویریدی پس شبهه یه او توبیک درم ویریلوب مجلسدن شاد و خرم
 رجوع ایلدی نقل اولور که منصور حج ایلد کده صکره مدینه منوره
 داخل اولدقده ربعه دیدی که خیلی زماندن برو بیلده مبارک کبی
 اقربا و متعلقانک خانه لرینی فراموش ایلد کده بزه بر عاقل و زکی کس
 یولیویر بزم ایله معاکر و بیسوال ایلد و کمر نازل اصحابی بیان الیون
 دیدی که ربع تفحص ایدوب اعلم ناسدن برکسه بولوب خدمت مزوره
 تعیین ایلدی غایت عاقل و رشید برکسه اولغین رعایت مقتضایه
 مقامد دقیقه فوت ایلوب بیسوال اولور دن اول فضلیه بیوب ایلدی
 و بر مجلسدن استفسار اولند قده احسن تعبیر و اجود تقریر ایلد اداء
 مرام ایدوب ایجاز نخل و لطایف لادن احتراز ایدوبی کفار کوراری
 طبع منصوره خوش کلکین حظ ایدوب بر مقدار مال ویرلسی ایچون
 ربعه امر ایلدی لکن ربع بعض مشاغل حبسبیله انعام مزوری تأخیر
 صاحبته ایصاله سارعت ایلدی پس مزورینه برکون منصور ایله
 عاتکه بنت عبد الله بن ابی سفیان اموی نک خانه سی او کندن کذا ایلد کده
 خلیفه طرقتن استفسار اولغین یا امیر المؤمنین بوبیت عاتکه نک
 اول بیعتی حقندن احوص بوبیتاری دیمشده دیوب بولکین بی ائشاد ایلد

بیت یابیت عاتکه الذی اتقول ● حذا العدی ویه الفواد مؤکل
 اتی لاسنک الصدود واتی ● قسما الیک مع القصد ولیل
 متصور مغرک قبل التوال جوابه تصدی الیک دانی کل یکن تقدیم
 اخباره البتہ برکتہ سی اولی کر کرد دیوب احوصک قصید سی
 اولندن اخرینه واربعه تصفح ایدرک بویتہ کلدرک بیت
 واراک تفعل ما تقول وبعضهم ● مذاک لسان یقول ما لا یفعل ●
 ربیعہ خطاب ایدوب امر ایلد وکن احسانی صاحبنا ایصال ایلدی
 دیدکده خبردخی ویرطامشد بر بعض مانع سبب تاخیر اولدی دیدکده
 همان بوساعت مبلغ مر سوتی تضعیف ایدوب ویرمک کر کین دیوب تغیل
 ایلد امر ایلدی فایقه بنت عبدالله حکایت ایدرک بر کون امیر المؤمنین
 مهدینک یاننده ایدرک ربیع کلوب بر روی پاره سی کوردیم اوستنه
 کور ایلد بعض خط یازیش و خاکستر ایلد تحمید اولمش طیننه امیر المؤمنین
 هیچ ورقعه مانندی بر ورقه کوردم شدی بر اعرابی الله انوب مشهور
 کلدی وچاغر وید بو امیر المؤمنینک خطید ربیع دیر نور ادم وارایش
 اتی بکا کوسترک که امیر المؤمنینک بورقعه یی کاویرد بو امر ایلدی دیدکده
 النذن الوب حضور یکنه کوردم باقی سزا علم سز دیدکده مهدی بتم
 ایدرک رقعه یی الله الوب کر چکدر بنم خطمد دیوب بعدم بوقدک
 اصافی سزه بیان ایدیم دون صباح شکار طریقله بنوب اطراف کشت
 وکذا ایدرک هواپوس اولغین یولی کورمدن قالوب هر بریز بر طرفه
 دوشدک بوخالده بکار جوع مستولی اولوب صاع و موله کیده کوردم
 اصلا آدمیزون برکسه یه مصادفه ایدوب میوب در مانده قالدم
 خاطر مه برد عاکلر که بدوم منصور دن اشمش ایدم اولده بدو سز استماع
 ایدوب اولده جدی ابن عباس رضی الله عنهما دن اولده نول کرم
 صلی الله تعالی علیه و سلمک دوات ایلر که قجر برکسه صباح القاصد
 بود عالمی فرائد ایلر حرق و غرق و هزم و قبح حال ایلد اولکدن
 امین اولور بسم الله ویا الله ولاحول ولاقوه الا بالله اعصمت بالله
 و توکل علی الله حسبی الله لا حول ولاقوه الا بالله العلی العظیم

پس بود عایه اشتغال ایلد وکن فاکاه بر شعله کورندی اول طرفه
 توجه ایدوب واروب کوردم که بر اعرابی خیمه سی اوکنده طروب یوب
 آتش بقصه مشغول اولمش ای اعرابی ساغر قبول ایدرک بدیدم
 صفا کلدر بکر همان نزول ایدرک دیدی آتشدن ایندم شوابی بکوب
 اون ایلد دیو خانقونه امر ایلدی اولده ایه یی چککه باشلدی چو ایدم
 صوابله منوج بر سو و کوردی خوش ایلدم بر جنس ایدرک عمر من
 اندن لذت بر شئی اچدو کچی لیم اندن صکر نوم غلبه ایلد که باشم
 التنه بر شئی قیوب یاندم و غایت راحت ایلد او یوبم بر زماندن صکر
 او یاندم کوردم که اعرابی بر قیون نبح ایلوب تبارک مشغول اولمش کن
 خاتونی طود میوب قوجه سنه لوم ایدوب دیرکه دارد نیاده سبب
 معاش و باعث انتفاش اوله حق بر قیون وار ایدرک ایدرک بوغریوب کند
 نفسکی و کوچک اولا کر یکی هلاک ایلدک بعد ایوم نه ایلد تغیش ایدرک
 دیولومه باشلش الم چکمه دیوب خانقونه تسلیه ویردم و اعرابی یه
 کور قیونی دیوب قارنخی شوق ایدوب کبدی کسوب لثه قوردم
 و یکاب ایلوب تناول ایلدم بعد یاز جوق شئی واریسه کتورک دیدکده
 بودوی یی کتور دیلر ایش کمانده اولان اغاجک بر یله یازوب تعب
 رما د ایلد منوج اولان بو طینی مهر یوب الله ویردم و امر ایلد که
 کلوب ربیع و دیوب یونی ویرسکایک بشیونفدم ویردیلدم اولد
 امریزه اوزده گلش کن مرادم الای یک درهم دیمک ایدی بو مقدار ایش
 امدی بوساعت واروب مر بوره الای یک درهم ویریدی پس ربیع فراق
 اوزده اعرابی یی الای یک درهم ویردی دوات اولور که مبلغ معهود
 سبیلله اعرابی نیک قیونی و دوه سی زیاده اولوب سروسامان صاب
 اولدی و منزلی جمله حیدر اولوب امیر المؤمنین قوناغی دیمکله مشهور
 اولدی بریمک وفاتی یوز یتیش تار یخند در رحمة الله علیه اولد
 زید بن لیثون صاحب نوادر حکایات ناظم ابیات بر نگاه مورد نظر
 و مضحکات اولان طرفانک نماز لن دن معدود و در تربیت اگر چه
 امیه دولتنک اخرینه بتمش ایدی کن ظهور و تغیتی بنی العباس

دولتند اولوب سقاچ و منصور و مهدینك جمله ندما سندن اولون
نواد و حكايات مضحكه سندن حظ ايدوب اكل نور لرايدى ابو جعفر
منصور بود لاهمه قدر بر شاعر مقرب و نديم مجلس اولد ايشك رقا
اولونور كه ابو جعفر منصورك عمو سوي قیزی وفات ايلد كه حزن
ايله دفته حاضر اولوب قبرينه يقين يره او قوريب خانك كلسته
منتظر ايدى بو ايشاده اولد لاهمه كلوب خليفه يه يقين يره او تور قون
منصور خطاب ايدوب اى اباد لاهمه بو مكانه نه حاضر ايلد كن
قبره اشارت ايلدى پس اوده لاهمه جواب و يروب خليفه نك غموي
قیزیني حاضر ايلدم ديد كه منصور بي اختيار كره خنده يه كفا دورد
حافظدن روايت اولونور كه بر كون اوده لاهمه سقاچك حضورده
بر با مقام خدمته ايدى خليفه خطاب ايدوب اكر بر مراد اولد
استه و يره نم ديد كه اوده لاهمه دعا ايدوب يا امير المؤمنين بتا زي
استم ديدى خليفه و ير سونلر ديوار ايلد كه اوده لاهمه منظومه
نيازي مستزاد ايدوب يا امير المؤمنين تازی ايله شكاره كنمك حال
براسه تيز و دولتم اولد غمى مقرر در لطف كزون بر اسب مبارك دارده استم
ديد كه خليفه برات دخی و ير سونلر ديدك پس اوده لاهمه تكرار دعا
ايدوب يا امير المؤمنين ات ايله تازی به خدمت همچون بر غلام دخی نیاز
ايدم ديد كه سقاچ بر غلامد و ير سونلر ديدى اوده لاهمه ينه
اظهار عبوديت ايدوب يا امير المؤمنين شكار اولنان صيدى طبع
ايدوب اصلاح ايلك رجست و چالاک جاريه يه وابسته اولميين
بر كنيزك دخی رجا ايدم ديدى پس بر جايه ده و يرلد كه تكرار عرض
نیاز ايدوب يا امير المؤمنين بن قولك اقل بی و سامان بر مردی سکا
هز قدح گر كسه اولور دم حال اولد لاهمه بوقدر اهل عيال صاحبی
اولدم شمردى بونلری سكا اید چك برخانه نداركى غائله سی یوز
كوستر مكن بر بیت احسانيله بود غمغه دنده بر طرف بیرون بارینی
رجا ايدم ديد كه خليفه براو اليور سونلر ديوار ايلد كه يته
جبهه ساي دوى اولوب بويوزدن برقع انداز وجه نیاز اولد كه حالا

حالا بونلر ك معاشی نذاركى ذقت همت بنده كي ير لازم اولميين مدار
معاشی همچون بر مقدار ير قلیل يوره لر جمع اودم كايينقي مقام اولدك
ديد كه خليفه دخی ارض عامر دن يوز جريب و ارض عامر دنده يوز
جريب و ير سونلر ديد كه اوده لاهمه دعا ايدوب همه ارض عامر يوز
معلوم دكه مهور يديمك دنا ما عامر انا نه مقوله يراوله ديد كه خليفه
اصلا نبات اولميين يديمك ديدى پس اوده لاهمه ايله اولد قنده
صكره بن سته بنی اسد صحر الرندن بشيوز بيك جريب ارض عامر قلیل
ايدم ديد كه خليفه بي كولدوب امر ايلد كه جمله سخی ارض عامر دن
ويره لر بود قنده نیاز ايدوب اذن شريف كر ايله مبارك دست كمر
بيوستكزي تقبيل ايلك رجا ايدم ديد كه خليفه بورجايكي قول
ايلم و ارهان كنندو عالمكه اولد ديد كه اوده لاهمه بر منع بيور و
شيك عيالنه اصلا ضروري يوقدر ديوب شاد و خندان بوقدر
ايله خليفه نك حضورندن چقدى نقل اولونور كه سقاچ وفات
ايدوب منصور يرينه خليفه اولد قون اعيان دولت تعزیه همچون
منصورك حضورينه كيرد كارنده اوده لاهمه بله كيروب بو

● ابیاتی انشاد ایلدی بیت ●

است بالانبار يا ابن محمد ● لم تستطع عن عقرها تحويلا ●
ويل عليك وويل اهل كلهم ● ويل و عولاني الخيات طويلا ●
طلبكوك تلك السماء بعبرة ● ولتكن لك الرجال عويلا ●
مات الذي اذنت يا ابن محمد ● فجعلته لك في القباب عويلا ●
انني سئلت الناس بعدك كلهم ● فوجدت اسحق من سالت بخيلا ●
الشعوق اخوت بعدك للقي ● تدع الغريز من الرجال دليلا ●
فلا حلفن يمين حق برة ● يا الله ما اعطيت بعدك مولا ●
پس خلق ابیات مذكوره بی استماع ایلد كارنده كریان اولدیلر كن
منصور غضبه كلوب اوده لاهمه يه اينديك بر دخی بويلاق انشاد
ايدم چك اولور سلك لساكی قطع ايلك اوزدينه لازم اولسون قی
يمين ايلدى پس اوده لاهمه دعا ايدوب يا امير المؤمنين سقاچ بن

بن فقیری بادیه دن کتوب احسان بی پایانه مستغفری ایلمکین
 حالا اتش فراتی ایله بی اختیار زیانندن صباد اولان کھانی اهورای
 غفور یوزک دیدک منصوره وقت کلوب جرمکی عفو ایلدی یا ایلدی
 حاجتک نایسه بیان ایله روا ایدیم دیدی ابودلامه دعا اید
 یا امیر المؤمنین سقاچ بوقولترینه مرض موندن اون بیک دهم ایل
 الی عدد ثوب احسان ایشلردی الوی قبض ایلدین انتقال ایلدی
 حالانیا ایدمک احسان مزوری بوقولترینه تسلیمه فرمان ایلدی
 صادر اوله دیدک منصوره واقعا سقاچک سا بوقول احسان
 اولدوغنی کیم بلوردیوب شاهداسندک ابودلامه مقام حن من
 اولان جماعته اشارت ایدوب جمله سنک معلومیدک دیدک
 اعیانندن برنجه کسه یا امیر المؤمنین اشیا مذکور بی سقاچ احسان
 ایلدی که بزحاضر ایدک دیدیلر بوس منصوره ایلدی که ابودلامه
 اون بیک دهم ایله الی عدد ثوب تسلیم اید لرکن بواشاده فواحی
 شامده عبدالله بن علی خروج ایشلردی دفعنه عسکر کوندلک انیم
 کلکین منصوره عسکر جمعه مشغول ایدی امر ایلدی که ابودلامه بی
 دخی کیده چک عسکر و قترینه قید ایدوب سفری اید لر بوس ابودلامه
 بوغایله بی کورد و کچی یا امیر المؤمنین لطف ایدوب بی سفری اید
 عسکر ایله بله کوندلک زیرآبن میثوم خوف ایدمک نخو ستم
 عسکر سرایت ایدوب منظم اوله دیدی منصوره بنم بمنز سنک
 شامته غالبدر تعلی قیوب همان حاضر اول دیدی ابودلامه یا امیر
 المؤمنین معقول و مناسب دکلر که بو بخلی عظیم عسکره بنم شاتم
 ایله کند و منکری تجربه اید سزیزا غلبه منکرده می او نور و خسه
 بنم شامته می او نور معلوم دکلر هکله بن کند و شامتی قتی جوق
 تجربه ایشلم بلورم دیدک منصوره البته سنک بوسفره کیمک
 قندمد اصلایر طریق ایله ایلمدن خلاص اوله فرسین دیک بولادی
 یا امیر المؤمنین بوانه کلینجه بن اون طغوز عسکره بولندم جمله
 بنم شاتم سبیل منظم اولدی کمره ایدین بوس عسکر دخی منظم اولدی

ابودلامه بنک میثوم
 اولدوغنی

اولوب بونک ایله بکرمی اولسون دین سکن امر سنک کیدم دیدک
 منصوره کولک طوب سفرو کورمکن عفو ایلدی روایت اولدی
 روح بن خاتم معلوم بصره والیسی ایکن خراسان عسکر ایله مقاتله
 و محاربه اولنق اقتضا امکن بصره دن جعفر بن ابودلامه ده
 سفره مأمور اولغین بله کمتدی بوس ایکی عسکر بهرینه مقابل اولوب
 جنگ و پخشانه مباشرت اولدقن دوشمن طرفدن برمر جنگ
 اوزمایدانه کوروب روح عسکرندن مبادی طلب ایلدی بی اندوب
 برنجده دلاور میدانه کوردیلر کن جمله سی مرخراسانی یدنه مقتول
 اولدقن روح بن خاتم ابودلامه یه میدانه کید بوس امر ایلدی بوس
 ابودلامه لطف ایدوب بنی بونک کی زهر قاتلک فرسونه جعفر
 عفو ایلک دیدک و جاسی حیز قیوی جلوه کاه ایلوب خیر البینه
 کیمک کرکسین دیدی ابودلامه بوا بیاتی الشاد ایلدی بیت
 اتی عوفی روح ان تقدمنی ● الی القنال فیحری بی بخاسد ●
 ان الکلب حب الموت اودکم ● ولم ادرث اناحت الموت من احد ●
 ان الذوالی الاعداء اعلیه ● مما یفرق بین الروح والجسد ●
 بوس روح بین ایدوب الله عظیم الشان حقیق سن بوجریفک
 میدانه کیدم کجه بنم المدن خلاص اولغین چرکه مرد میدان
 دکلین بخون حزینه سلطانیه دن بوقدر علوفه الود سین
 دیدک ابودلامه علوفه فی سلطانک دوشمنق دفع ایلک البون
 اودم دیدی روح یا بخون بوکون میدانه کیدوب دوشمنق دفع ایلک
 دیدک ابودلامه ای امیر المؤمنین اکو میدانه کیدم تحقیق بون
 اول کینلر کی هلاک اولام مقدر دوشمن علوفه فی هلاک اولغین
 الهم که بکا بوتکلیفی اید سز دیدی بوس روح خلطی قوسخه نو و قق
 دکل همان میدانه کیدوب حریف یا اسیر ایدوب یا قتل ایله و یا خود بولدی
 باش و جان و یروب مقدم میدانه کید بولداشلیک ملحق اولدیکه
 ابودلامه کوردیکه میدانه کیمکدن خلاص ممکن دکل ناچار اولوب
 ای امیر معلومک اولسون که بوکون عمرک اخر کونیدر بار و نیان

آج کتیه یم بر مقدار طعام استوم روح امر ایلدی و جیفه صارش
بر طاق ویردی لر الووب و مطر سنی شراب ایله بر ایروب یانته بر مقدار
نقل الدی و تیغی عریان ایروب اننده بر زیان خشی و ارایری ^{نقل}
و کابایدوب میدان کیری و قن سلحشوریده ماهر و لغین الینه
اووب خیل دلاورک کوستری خراسانیسه تغافلہ چکوب اجمارین
ایشی تمام ایدیم دیو ابودلامه نك فرصته مترقب اولدی بآلی اسبدن
قلقان غباردن اوده لق کورنمز اولدقن ابودلامه قلیجی غمدینه
وضع ایلیوب حریفه یقلشدی و برادر سکا بر مهم سوزم وارد دیریم
دیدکه حریف سویله کوره لم دیدی پس ابودلامه بنی یلور و بیست
دیدی حریف بلم دیدکه ابودلامه امدی معلومک اولسونکه بکا
ابودلامه دیرلر دیدی حریف ملی ابودلامه بی ایشیدم نه کوزل اسون
مرد ظریف ایش سن لکن قیجیم میدانم و اغیار اولدک مقدم میدان
کوزلرک خود حالتی کورمش ایدک دیدکه ابودلامه خبریم بکاله
کلمکدن مقصودم سنکله جنک و جدال و حرب و قتال دکلر بکله
سنک یا لوبال شجاعت و شها متکی کورمکه بی اختیار مجتک قلمده
جلوه کراولوب عداوت و حضورتک مهر و مجتبه مبتلا و لغاله کا
خیر صانوب جنک و جدال دن انفع بر مصلحت عرضنه کلام دیدی
پس حریف سویله کوره لم نه دیمک استرسین دیدکه ابودلامه و ایله
اکلر مک صبا حدن برو جدال دن ملال و کلان کلکین طعام و شرابه
میل وارنوا و لوق کرک کوییکه حریف تصدیق ایروب ملی و ایله دویک
ابودلامه بملک عراق و خراسان دن سکا و بکانه فائده وار حماقت
دکلدرکه نزاع بملکت ایچون انقاب و جود ایروب نفسنک تلفنه اقدام
ایده یوز حالامطرم شراب ایله ملو اولوب هکیم ایسه طاق کباب
و قاز و جودک و سائر جزایله بر اولوب ارباب اشتها نظر ندم کینج
شایکافی دن راجحد و مناسب اولان بودرکه سنکله اتفاق ایروب
بومهلکه مهلکه دن ظرافت ایله چقه لم و یقین یرده بر جویا بکانه
نزول ایروب بر عالم ایده لم دیدکه حریفکده کوکلی ان لغین غلبه

تدبر ابودلامه

مقولدر دیوب راضی اولدی پس ابودلامه فرار صورتی کوستریوب
اسب صبا سرتقی جارش رکابدن یکا ایلدکه ایکی عسکرک اوده سنن
برجانیه کان سختدن کشاد بولری تیرکی ایلیوب دیدن نهان اولدی
مرد خراسانیده پیشینه دوشوب اولده نابید اولدی پس میدانه ایکی
طرفدن غیری دلاور لر چقوب بر لریله جنک و جدال باشلری ^{حاجان}
چونکه ابودلامه ایله خراسانی دیده عسکر دن نهان اولدی لر
محله نزول ایروب ابودلامه هکیم سنده اولان نواله ی اوزنه یه
کتوب خراسانی ایله یوب باده یی خوش ایلدی لر بعد ابودلامه خراسانی
دیدیم ای برادر روحی بلور سنکه آل مهلبه دن اولوب جود و بخاده
دهرم بر کلندر دند شدی سن انک یانته وار سکا بر خلعت فاخر
الباس ایروب آنگه کومش کورنمختل بروخش باد بیا و یروب میاکنک
تیغ منقب قوشادوب بخرد و دلو الطافه مظهر ایلدکدن صکره بر
نازنین جاری ده ویرسته بن مستکلم دیوب و الطاصل بونک بویوز
ایله نه ایلر سه ایلیوب خراسانی روحک خدمته میل اندری
پس اول بکلدن قانقوب بصره عسکر نك اوندند کلوب ایچنه
کیدیلر ابودلامه روحک حضورینه کلدکه روح یا ابا دلامه
میدانن قاجوب قنده کتک ایدی دیدکه ابودلامه سزک
امر ایلدی ککر مصلحتی تحصیلده بویان ایدم حریفی یا قتل ایله یا اسیر
ایله دیو یور مش ایدیکن اکا قادر اولدم و کندو باش و جانی یورلده
فدا اتمکده تقسم راضی اولدی و خائبا رجوع ایلکده مشکل اعمال تلفن
ایروب حریفی سن میل اتد کیچون بجه وعده لر اتمکله کر مکن اسیر
ایروب حضور یکنه کوردم دیدی پس روح ابودلامه نك مستکمل
اولدی غنی انعاماتی مع الزیاده خراسانی احسان ایلدکه مشاد اولن
روحک یولنده باش و جان ایله خدمت ایروب خیانت ایلماسنه
طلاقه عین ایلدی بعد میدان کیروب خراسان صکرینک بشنه
جهانی تنک ایلدی روایت اولورکه شخص مزبورک روحه متابعتی
جمله اسباب تلفن اولوب خراسان عسکر نك انفراتنه باعث اولد

روایت او از آنکه مهدی نك والد سی حجه قیبه ایلیوب انا طریقه
 ابودلامه نك اولدوغی محلدن گذارایلندکه ابودلامه استقباله
 چقوب محله قریب اولدوقده بلند صدایله دعایه باشلدی سیده
 یکمدد یوسوال ایلندکه ابودلامه دردیوب جواب ویدیلر تخمین
 کلسون دیدکده ابودلامه یی یقین کتور دیلر بس دعا و ثواب نصیرم
 دیدیکه ای سیده دوران بوفقیلری بنیجه زماندن برو سایدن
 عیش از غار ایله عمر کجوب حساب کلز احسان ایلندکاری صدقه و
 عطیه نك مقابله سندن جناب حق ابر کبیر احسان ایلد لک الله
 هنگام شباهم منقضى بنا و سست انکان وجوده هم وضعف مستوی
 اولوب نشست و برخاسته معین و مدد کاره محتاج اولم خاقونه
 پیره زن اولوب اولده بر طرفدن سوحان اولغین یوزنی کوردکجه
 اولانجه صفا و راحتم درو و محنته مبدل اولده در حال و جوانیاز
 ایدر مکه بوقدی بند لربنك حالنه مرحمت ایدوب بر جابه انعام و احسان
 ایدر لردیدکده سندن کولوب ان شاء الله لغای حیدر قغولده اول
 حاجتی دخی روا ایدم دیوب بر جابه احسانه و عدایلدی کولوب
 اهل و عیال ایله سیده نك یانته دوشوب بغداده کلدی و در مریض
 انجازه متصد و متوقب اولدی تواناده بران وقت مرود ایدوب
 صیت و صد اظهرد ایلندکه بوابیای نظم ایدوب مقربان حرمین

● ام عیدیه یه ایصال ایلدی بیت ●

ابلیغی سیدی بالله یا ام عیدیه ● انها ارشدا الله وان کانت بر شیده ●
 وعدتی قبل ان تخرج للبحر ولیدن ● فتانیت وارسلت بعشرین قصید ●
 کلاما اعلقت اعلقت لها لکرم جید ● لیس فی بیی تمهید فراشی من قید ●
 غیر عینا عجوز ساقها مثل القید ● وجهها اقبع من حوت طری فی عید ●
 ما حیاة مع انشی مثل عربی سیدیه ● ابیات مذکور سیده یه واصل اولدونه ●
 امر ایلدی کند و جابه نرندن بر ناندین جایی یی زور و زوره مستغرق ●
 ایدوب بر خادم ایله ابودلامه یه کوند دیلر بس خادم جایی یی ان ●
 ابودلامه نك منزلته کلند که کوردی که کندی و سینه یوق خاقونه تسلیم

فرستاده باری

تسلیم ایدوب سیده بوجاریه یی ابودلامه یه کوندوب مطلوب بندن
 مرتبه اعلایه بر جابه کوندی همان بر خوشجه کجسون دیوبود دیلر
 کلندکه ابودلامه ایله دیوب چکلوب کندی ابودلامه نك خاقون
 جاری یی بوجسمله کوردکده جهان باشنه زندان اولوب بر غیری
 اورد مریه قودی و کندی بر مکر و افسوس نداری فکرینه روشدی
 بوکثاره اوغلی دلامه کلوب کوردیکه والده یی حزن و الم ایله برکشته به
 چکلوب کیه هایا های ایله یاس و مایه باشمش ایانه مقوله مصیبت
 یوز کوستردی اوله دیوب یانته کلوب ای مادی مهر بایتم بوکرمه بیکر
 سوزده باعث ندی بیان یوزک دیدکده فرقتنه جهان ای کونم نوری بنه
 ماتم ایدوب کندی هلال ایلیم که باباک اوله حق گفته غار سیده به
 ایدوب برده قصیده لکوندوب بر جابه استنش اندوده شدی خادم ایله
 بر جابه ارسل ایلش حال شو او ده در شدی باباک کلوب تم کوزنه
 فرشتا نکله معامله ایلدی مقرر و لکن بر سستی جاریه ملاحظه ایلیم
 اکر او غلظت حق ییینه کوردوب سوزی طوقان سک بنی بودردون خلوص
 اندوسین دیدکده دلامه ای مادی مهر بایتم هر نه امر ایدر سک بسوق چشم
 دیدی بر فرقتنه جهان ای کونم نوری یی فکر ایلند که حال اسر بیکر
 یانته واروب بنی بکا کوندن شلر دیوب صاحبی اولدوغی اعلام ایدوب
 بعد و طی ایله ناکه باباک حرام او غلظه بدخی قریبه قادر اوله مزین
 دلامه تدبیر والده ایله جابه نك یانته واروب ایشی قلم ایلوب
 چقوب کندی بعد زمان چونکه ابودلامه جابه نك قدومندت
 آگاه اولوب عجله ایله خانه سینه کلوب قی جاریه دیوب خاقونه طلال
 ایلندکه اولدوغی محل کوستردی شو او ده در دیدی کرمیت شوقله
 جاریه نك اولدوغی خانه یه کوردوب یانته واروب و قصد ایلند که انوشه
 چکوب صغالنه جابه جهنکه علی الغفله قبیح المنظر بر قوجه حریفک
 اچر و کورد و کئی کوردی ایا بوکیم اوله دیوب منتظر لکن یانته کلوب
 بی پاک بونک کی کستاخته وضعه اقدامندن دیکر اولوب لک کل
 یوخسه سکا شمدی بر سله مرانه اوردوب مقدار کی ملد و روم دیکر

مکر زنده جهان

ابودلامه جاریه دن بوسر کشکی کور بچک بارک الله بوحسه سنی
بنه کوند دکارنده بویله می سپارش ایلدیلر دیدی جاریه یایی
سکاهی کوندیلر که کلوب بوارز وده اوله سین بیکه بنی شوقیافته
برقانه جوانه کوندن دیار شمدی سندن اول یانمه کلوب حاجتقضا
ایلدی دیدکه ابودلامه بلدی که بوقیاحته اوغلونک جساتنی
اناسنک مکر و فسونله اولشدر ناچار هزار اتم ایله طشره جقوب
دلامه یی بولدی و کربانندن طوب ای ناضف بونه اولز ایشدر که
ارکاب ایلدک بنم بونجه زماندن برو مترقب و مترصد اولدغم
شکاری میته مثابه سنده بکاحلم ایلدک و بوقیاحتی یانکه قالورمی
صاندک دیوب برایکی جاپدی ویمین ایلدیکی سنی خلیفه وقت اول
مهدینک حضورینه کونورب حقکون کلدکجه کربانکی صالیو بریم
دیوب وروب خلیفه نکه قبوسنه کلدی مهکیه خبر ایدوب ایولمه
اوغلی ایله قبویه کلش لرغا لبار نزالعلری وارکی حضور بیکه کیر
اذن استریدیلر کلسون بنه بر طرفه تماشا لری اولق کر کددیوب
اذن اولدقد ابودلامه اوغلی ایله مهدینک حضورینه کیردیله
مهدی خطاب ایدوب ای ابودلامه ند ااصل اوغلاک ایله دست
و کربان اولمش سین دیدی ابودلامه دعا ایدوب یا امیر المؤمنین
بوابن الخبیثه نکه بکا ایلدوکی شی دور آدمدن بوانه کلجه هم بر
ولد باباسته ایلامشدر حجاب ایدم که قتل ایدوب و جویخی ازاله
ایده سر دیدی خلیفه هله اول جرمی بیان ایله کوره لم قتله نندن
مستحق اولدی دیدکه ابودلامه قصه یی و قوی اوزره بیان ایلدکه
مهدی که خنده به کتاد و یروب ارفه سی اوزره دشمنجه کولدی
ابودلامه بن بوند سز مسخر لق ایدوب کولدر مک کلام فرمان ایلدک
شوخیتق کلوب قتل ایلسونار دیدکه اوغلی دلامه کتاده کلوب
یا امیر المؤمنین محرم بابا مالک سوزیله بنم قتله فرمان بیورمک
بنی ده استنطاق ایلدک دیدی مهدی واقعا کم دیم سوزیله کوره لم
نهر سین دیدکه دلامه یا امیر المؤمنین با یام کریمه التلقا قبله الصلوات

الصلوات شوقیافته بر حریف ایکن قرق سنه دمهک والدم ایله
برجامه خوابه کیروب معامله اندوکی بن برکته کونجیوب ایلار کت
ایلدیم شمدی بن برکته بونک جاریه سنک یاننه وارمغله قتله نندن
مستحق اولدم دیدکه مهدی به بوسوز فعلندن دخی مضطرب کلکین
فحقها ایله کلوب ابودلامه به دیدیکه یا ابودلامه شمدی اوغلو
قتل ایلسکه بنه سن جاریه به نصرتقه قادر اولمشین لکن بنم خاطر
اچون جاریه یی اوغلاک باغشلیوب جرمه عفو ایدوب کونورمک بوقیاحته
سکا اذن اعلا بر جاریه ویریم دیدکه ابودلامه دعا ایدوب یا امیر
المؤمنین مکر احسان ایدم چکر جاریه یی رض ایله سما بیندن حفظ
ایدم والاینه بوشقنک تعرضندن امین دکلم دیدی پس مهکیه لایله
دیدکه بور فده اگر چه قیاحتی عفو ایدلم لکن بر دخی بونک کبی خلیفه
جسارت ایدوب شمه سز سق قتل ایدم دیوب حکم تنبیه ایدوب دیوب
دلامه به برنا زنین جاریه ویرمکین خلیفه به دعا ایدم د حضور
سرو ایلد چقدی روایت اولنور که برکون ابودلامه جیران و عیش
بر مجلسد صحبت ایدوب هر یایدن دقق اولنوب بازار محاوره کریم
ایکن اوغلی دلامه جقه کلوب ارباب مجلسه دیدیکه ای یاران صفا
معلوم شریفکر دکه مایه نقد حیاتم اولان پد بزرگوار مک اس
قوی الارکان و جوی سیل هم و پیریدن مترنزل اولشدر بنم صفا
و قتلایه انلرک حیاتنه وابسته اولنن فیتله روغندان بدن اول
حیاتلری سبب نقصانده محافظه ایدوب بر ازیام دخی تماری ایلنه
بذل مقدور عاجزانه ایله بعض تدبیر ملاحظه ایلمشدم بنم قتلدک
کندولرینه القا ایدوب نصیح و پند ایدم اصفا ایدوب قبول ایلنر
حالاتدن نیاز ایدم که بو خصوصک حصوله کلسی بایند فقیه
معاونت ایدم سز دیدکه جماعتک حیل یی ابودلامه به لوم و سز نشه
اغاز ایدوب بونک کبی ولد شفقک بچون نصیحتی قبول ایدوب یی
عمل ایلنر سز دیدیلر ابودلامه ای یاران صفا و ای غلان و فاقضیه
اکلد و عکس کبی دکلدر هله برکته خبیثدن ایلدوکی ملاحظه استفا

ایدوب سویلدك اول وقتده معلومكنی اولور كه شهید دیدو کی
ستم هلاهل و تریاق دروغضرایلدو کی زهر قاتلید بود فیه اصحاب
مجلس دلامه یه توجیه خطاب ایدوب و اقا بود حقنده اولان
تدبیرندو دیدیلر دلامه بوجمله جواب ویردی که بدوم بوجلیل
و ناتوان ایکنینه اکان جماعتدن فراغت ایلدوب هر قدر نصیحت ایلدسه
اوغل ترکه قادر و کلمه دیر پس بونی مناسب کورد مکه بکامعادت
ایدوب النی و یاغنی محکم طوره سزا کت جماع اولان عضوینی قطع ایدلم
ناکه جماعتی تر لایده دیدکه یاران نزاعک منزل اولدوغنی فهم ایلدوب
خنده کتان ایدولامه یه اشته تدبیر معلوم اولدی نه جواب ویردین
دیدیلر ایدولامه یاران اگر زحمت اولنسه سز کله غمخانه یه واروب
بوزاعک فصلنه اوغلانك اناسنی حکم ایدوب رأینه راضی اوله لم دین
اهل مجلس جمله معقول و مناسب کورب یکقدمه قاقوب ایدولامه
منزله کلیدیلر پس ایدولامه دق باب ایلدی خاتونی قبولیه کلیدکه
اوغلونك مدعاسنی تقریر ایدوب بوزاعک فصلنه یاران اتفاقله
سنی حکم ایلدک هر نه یوندن حکم ایدوسک مقبولدو دیدکه دله مخاز
پس پرده دن بوجمله جواب ویردی که ای جماعت مسلمین بونک کی
جراحتدن دیکه اقم سالم اولدوغنی مقدر دد مکر جراح حانق اوله
اوغلونك جراحتده مهارتی اولدوغنی معلوم دکلدر کورکده
اولان بوقدن حذاقنی اظهار ایدوب کندو التنی قطع ایلدوب ایدمه
فتنی اجرا ایدو دیدکه حاضر اولان جماعت خنده کتان استصواب
ایدوب متفرق اولدیلر دلامه ایلدو کی تدبیردن جمیل اولوب برنج
کون یاران مجلسنه کلیدی ایدولامه نک جمله اخبار ندن بریده
بودر که برد فیه اوغلی خسته اولدوقه معالجه ایچون بر طبیب کتوب
صحت کلجه علاج ایلک ایچون بر مقدار الحقیه سویلشوب ^{طبیب} پس
مزبور بزمان تردد ایلدوب علاج ایلدی خسته کدن افاقه
برقام حاصل اولدوقه قول اولنان مبلغی ایدولامه دن طلب ایلدکه
ایدولامه یمین ایلدیکه یا ندم مبلغ مزبور وفا ایدر بر شو یوقدر که

یوقدر که سکا و یرم لکن فلان یهودی غایت مالدار بر بازو کاندوس
اندن مبلغ معهود مقداری مال دعوی ایلدیه انکار ایلدکه قاضی
احضار ایلدیه بن اوغلم ایلد و ایدوب شهادت ایدیه هم حکم اولوب مبلغ
معهودی بو طریق ایلد تحصیل ایدیه لم پس طبیب بوتدبیره راضی اولدو
یهودی مزبور کی کوفه قاضیسی اولان محمد بن عبد الرحمن بن ابی ایلدی
حصودینه کونوب مبلغ معهودک دعوی ایلدی یهودی انکار ایلدکه
قاضی طبیبدن شاهد استدی پس ایدولامه اوغلی ایلد مجلس قاضی
کلیدیلر لکن ایدولامه مبارق قاضی افندی شهادت نوره تضییق ایدوب
ترکیه ایلر سه جائز قبول اولغیه دیو خوف اتمکین ایچو کیدر کی بونک
بیعتی او قیوب قاضی افندی یه ایشندردی ● بیت ●
ان الناس غطوفی تقطیت عنهم ● وان یجشوا غنی فیفسهم مباحث
وان یبشوا بری ثبت بیار هم ● لیعلم قوم کیف تلك النیابث
بقدر کلوب ایدو شهادت ایلدی قاضی ایدولامه نک لساندن خوف
اتمکین شهادت کی قبول ایلدم دیوب بقدر امر ایلدی کندو مالندن
مبلغ معهودی تسلیم ایلدیلر ایدولامه نک اخبار عجیبه و نوادر غریبه
نهایت اولماغیز بو مقدار ایلد اکتفا اولندی و فانی مجرتک یوزالتش
بر تار یخند دلدلامه دال محمله نک فتمیله در الامام الهام المجتهد
العالم المامل ابو الخزیر زفر اجملة فتها حنفیه دن علم و عمل حایز
رتبه سنیه اولوب علم دینده افراد تکلیفندند و ایلد امر و مبارکی
احوالنده رجال حدیثدن ایدی مکرر سلوک و ابتهاج طریق فضیه
امام ابو حنیفه یه راغب و طالب و رای قیاس طبع و قیاس شناسنه
غالب اولوب انک مذهبنه ذاهب اولدی بدو الامکان والی ایدمه
ایدی ولادت با سعادت هجرت فخر بشرون مایه و عشرين تار یخند
اولوب مایه و خمسين شعبان المعظمده و دایع عالم فانی و غم
ترهنگاه ملک جاودانی قلدی فقر ضم زای میجه و فتح فاو دایه
ایلده در و هذیل ضم ها و فتح زال میجه و سکون با و حطی و لغزیم
ایلده در کفوی کتاب نام کابینه بوجبه اوقده علم افزان کتبه تحریر

اولو که امام اعظم و امام محترم ابو حنیفه رضی الله عنه زفر ک
اعزاز و تعظیم و توقیر و تکریم و مزید عنایت و کمال لطف و کرم
بیورب مضار مدحت و ثناده عنان خطابی تجلیل ذفره معطوف قلوب
قیاسه اصحابک اعلم و افضل و اجمل و اکملید و یوردت تثار اولو که
حسن بن زیاد دن منقولند که مجلس امام اعظم زفر ک رتبه سی
جمله دن مقدم اولوب حبلی اصحابک قابوی کا زیاده میل اوزده
ایدی و سلیمان عطار نفاقه کشای شک اخبار اولوب شام سامعی
یوبله معطر ایدر ایشکه مجلس امام اعظمه حاضر ایدم زفر ترج
و قاهر اند که حضرت امامی و لیمه از دواجه دعوت ایلدی
رجا اندیکه علی ملا الاشراف بر خطبه نفاق انشایله کوش ستغاف
احقاق حقایق و معارف ایدر امام زخمی ملتس و سؤلوق قبول یورب
انشاء خطبه ده کلمات فصیحه ایله یو طرز اوزده نثر لای و در را تکر
مشاهده اندیکن زفر بن الهذیل ائمه دیندن بر امام همام واجب
الاحترام و علم و حسیده علم اعلام و سزاوار توقیر و تجلیل و شایسته
اعزاز و اکرام و جایز مراتب فضائل جلینه حلیه صاحبی ابو نعیم صفهانی
یووجه اوزده حل بند حوائی معانی اولو که روایت و نقلده زفر حلیه
صدق ایله محلی و فزین و در رایت و فضله موثوق به و معتقد علیه و مؤمن
که ایدی طلب برادری ایچون بصره جانیته سفر ایدوب نور بصری برادر
شهری مقرر قلده اهل بصره پیوسته صحبتته مفتون و دل بسته
اولوب اول دیارده توطن و اقامت اختیار تمسچون دست اورد ایله
ازبال بجایه نشست اندیلر جمعی بریره جمع اولوب لطاح و ابرام امکله
بصره ده قرار و ارام اندوب کتمکدن منع ایلدیلر و قضا و بصره اول
فقیه و بینیه تفویض و توجیه اولوب عینا الی کن سنه سنک
خلانته بصره ده ایکن دارقاندن ارتمال شهرستان بقایه انتقال
ایلدی و ذوق شملی لیل و نهار دن فارغ اولدقه سین سنین عمری قریق
بالغ اولشدی اسناد صحیح رفیع ایله ملج بر و کیمدن نقل اولور که
زفر مختصر ایکن ابو یوسف قاضی اوزینه حاضر اولوب تعبیر لطیف

امام زفر بن رزق
آمدت خیال کرد

ایله زفر و صفت تکلیف ایلدی زفر زخمی مکنونات ضمایر اولان جرم
اسرازی موضع طبقه احضار ایدوب دیدیکه یو منظور یکر اولان
اثاث دار و متاع یتیمی برده نشین عصمت و عفاف اولان زوجه هیه
اندم و یواج بیک دهمی برادر زاده مه اهدا ایلدم و نه بنم کس ده
حکم وارونه کسه نک بنم سختی واردر و پدری هذیل اهل بصره اوزده
والی ایدی حین ولایتده وفات ایلدی ابو عاصم خضاکدن منقولند که
زفر دن ایشتم دیر ایدیکه هیچ برقلده ابو حنیفه حضرت یلورغی سیر
طریقه خلاف اولدم که صکره اول معدن عدل و انصاف زاهد و کد
قولدن رجوع و حسیض سهو و خطادن اوج یقین و صوابه عروج
امیه و محمد بن عبدالله الانصاری و خلف بن ایوب و عصام بن یوسف
و هلال الرازی زفر ک شاکر د لوردر قهری اندن تعلم و اکتساب علم
امکله محافل فضله صدر و هلال ایکن اسمان علمه بدو اولشدر
ابو محمد سعید بن جبیر بن هشام الاسدی سادات تابعیندن و فو
علم و فضل ایله مشهور و مزید صدق و عبادتله مذکور اولان
سعید بن جبیر حضرت تلمیذ علم شریفی عبدالله بن عباس و عبدالله
بن عمر رضی الله عنهم و یونلرک اشالی اصحاب کبار و رضوان الله تعالی
علیهم لجمعین حضرت اندن اخذ ایلشدر و روایت اولور که این
عباس حضرت قمری سعید بن جبیر سنده نقل علوم ایدوب بذر علم
ایلسکه دیدیکه ابن جبیر حضور شریک کرده فیه ممکنر که بونلر
امر عظیمه جسارت اولنه دیدی پس ابن عباس الله عظیم الشانک
یو بر نفعت عظیمه سی کلیدر که نقل علوم ایلدیکه بزبانکه ظاهر اولد
اگر اصابت ایدر سک فهو المطلوب و اگر سساک خطایه سالک اولور
راسته دلالت و ارشاد ایدر زفر دیدی و نقل اولور که ابن عباس
خلاق مشکلات او ریخی حل یورب استفسار اولتان مسائلک جوابی
تحریر ایدر لکن ابن جبیر اصلا یو مقوله اموره تصدی ایلر لورده
ابن عباس حضرت قمری نک چشم جهان بینارینه عمی عارض اولدی ابن جبیر
خلاق مسائلک جواب یازمنه باشدیلر و ابن جبیر علم فراغی عرض

طریق ایله ابن عباس رضی الله تعالی عنهما دان اخذ ایدوب علم تفسیری
انلودن استماع ایلمش لورد وکند و لرندن دخی جعفر بن المغیره و محمد بن
یسوقه و منهل بن عمرو و ابو عمرو بن العلاء و یونس بن عمار
اخذ علوم ایلمش لورد و هلال بن یسار دن نقل و نورو که سعید بن جبیر
حضرت تلمیذ کعبه مکرمه یه داخل اولدقارنده قرآن عظیم الشانی بر کتبه
حتم ایلمش لورد و اسماعیل بن عبد الملك روایت ایدر که سعید بن جبیر
شهر رمضانده بزم امامت ایدر ایدی بر کعبه عبدالله بن مسعود قرائتی
اوند قرأت ایدوب و بر کعبه دخی زید بن ثابت قرائتی اوند و اوقیوب
لیله آخری ده اصحاب کرام دن بر غیر یسینک قرائتی اوند امامت
ایدردی و مرویدر که مسائل طلاقه ائمه تابعینک اعلی سعید بن
المسبب اولوب مسائل حجک اعلی عطا اولوب قییمت حلال و حرامده
ممتاز اولوب میدان تفسیرک سبق ربای و حنفی ایسه ابو المنجیح محمد
ایدی ابو سعید بن جبیر فنون مذکوره تک جمله سنه ممتاز اولوب
سائرینه مابه افتخار اولان فضائلک جمله سنه علی و جبرال کمال عالم
و عارف ایدی نقل و نورو که ابن جبیر ابتداء حالنده عبدالله بن عتبة
بن مسعودک کاتبی اولوب بعد ابو ربه ابن ابی موسی الاشعری یه
کاتبی و لشدی روایت اولور که عبد الرحمن بن محمد بن الاشعث بن قیس
یانت عسکر جمع ایدوب عبد الملك بن مروانک اوسته خروج ایلدکه
ابن جبیر ده عبد الرحمن ایله بله ایدی و قناکه عبد الرحمن قتل اولدک
اصحابی دیر جوامع دیدکلی موضع منبهم و بریشان اولدیلر
ابن جبیر مکه مکرمه طرفنه فرار ایلدی اول یامده مکه مکرمه ده حاکم
خالد بن عبدالله التفسیری ایدی بر بد نفس کسه اولغین ابن جبیر
کلدکه طوقوب حجاجه ارسال ایلدی چو که ابن جبیر حجاجه
کنور دیلر خطاب ایدوب ای شوق سن کوفه یه کلدکه براعرب ایکن بر
امام ایلدی دیدکده ابن جبیر بلدیوب تصدیق ایلدی بعد برستی
قاضی ایلمک استد و کمرده اهل یلد فریار ایدوب قضایه صالح هیچ
برکسه یوقیدر که بونک کی اعرابی یه قاضی ایدر سن دیدکاردن ابو

ابو ربه ابن ابی موسی الاشعری فی قاضی ایدوب و سنی اکا کاتب ایدوب
بعد ابن ابی موسی یه اصلا ابن جبیرک حکمه مخالفت ایله دیلر ایلد
دیدکده نگران تصدیق ایدوب بلدی دیدی بعد سنی اصحاب بر سکنه
ادخال ایدوب و باب حاجته تفریق ایچون سکا یونیک دهم و بریک
صکره اصلا نیلرک دیوسنوال ایلوب مسامحه ایلدی دیدکده ینه
تصدیق ایدوب بلدی دیدی بعد پس سنک حقه بوقدر اطف اولش
ایکن نه سبب اولدیکه بزم اوند بزم خروج ایدر سین دیدکده ابن جبیر
جواب و یروپ باعث خروج عهد من اولان ابن اشعثک پیغی قند
حجاج غضبه کلوب یا امیر المؤمنین عبد الملك بن مروانک پیغی نکند
دکلی ایدی دیو جلوه امر ایلدی کلوب شهید ایلدی مرویدر که بر بار
قطع اولدقارنده صکره لسانلری نجه کره اراء کلمه شهادت ایلدی
وقعه تاریخ هجرتک ملحقسان بشخی سنه سنک شعبانده واقع اولد
و خارج واسطه دفن اولوب قبر یونولری زیارتگاهد شهادت
سن شریفلری فرق طقوفده ایدی روایت اولور که حجاج بر طحاج
ابن جبیر حضرت قلینک قلنه امر ایلدکه ابن جبیر اشدان لاله
وحد لا شریک له وان محمدا عبده و رسوله دیوب بعد اللهم لا اله الا الله
علی احد بعد دیدی یعنی یارب بونطالمی بندن صکره کسه نک اوسته
تسلیم ایله دیو نیاز ایلدی تیردعالری هدف حاجته اصابت ایدوب
اون بش کوندن صکره حجاج دخی هلاک اولدی و ابن جبیر شهادت
صکره تیغ سیاقی بر سنان اصابت ایلدی احمد بن حنبل حضرت نلر دن نقل
اولور که حجاج ابن جبیری قتل ایلدکه وجه ارضده اولان عانته
ناسر ابن جبیرک عملنه محتاج ایدیلر روایت اولور که ماشی قطع اولد
حد معمار دن زیاده قان جریان ایلدکه حجاج سبغ اطنبان سلال
ایدوب بوقته کلجه قتل اولان نفوسک بندن بومقدار دم
جاری اولدی بونک حکمی ندر دیدکده جواب و یروپ کثرت بهب
قتل اولدقارنده نفسی بله ایدی دم ایسه نفسه تا بعد مقدم قتل
اولانلرک نفسی قتل اولمزدن اول خوفلرندن زائل اولغین بونک

قلتی اقتضا ایلمدی روایت اولور که حجاجک ابن جبیری قتل ایلمدی
 حسن بصری حضرت لرینه واصل اولدوقه یارب سن بوقاسق ایلمدی
 صلیح و فعل قیحه عالمسین دیوب بعد والله اگر سکان وجه ارضک
 جمله سی ابن جبیرک قتلدن شکر اولسه لر ایلمدی الله عظیم الشان بر جرمک
 مقابلندن جمله سی جهنمه اذخالی ایلمدی دیوبور دیوبوریت اولور
 حجاج محتضر اولدوقه کاه عقلی باشنه کلوب کاهینه نائل اولدوقی
 دملرده دائمی سعد بن جبیری قتل ایلمک بنم نه مهمم ایلمدی یوب اظهار
 ندامت ایلمدی و بودخی مروید که حجاج ایام مرضندن بر مقدار استراحت
 ایلمدی خوابه وارد قیحه عالم منامند سعید بن جبیر حضرت تارقی ظاهر
 اولوروی و حجاجک کربانی اخذ ایلمدی یا عدو الله بنی جرمک مقابلندن
 قتل ایلمدی دیوب جمله ایلمدی که ترسان و لوزان خوابدن بیدار اولوروی
 روایت اولور که بعضی حجاجی موتندن صکره رؤیاده کوریا الله عظیم
 الشان سکانلری دیوب حاکمندن سوال ایلمدی جواب و یوب هر قدر ایدم
 قتل ایلمدی ایسه مقابلده سنده بنی بر کره قتل ایلمدی آلا سعید بن جبیر
 قتل که اول جرمک مقابلده سنده یتش کره قتل ایلمدی کتاب کفوی
 مسطور و که سعید بن جبیر ایچون یتش کره قتل اولمغله مجازات
 اولوب ماعداسی ایچون بر کره قتل اولوب مع هذا عبد الله بن الزبیر
 ماعداده داخلدن و صحابه نیک فضلی تابعیندن زیاده ایکن و حجاجی یوب
 اولمغدی که سعید بن جبیرک وقتندن نظیر و عدلی اولمغله عاتقه
 خاق علمنه محتاج ایلمدی لکن ابن الزبیر عصندن صحابه کرمدن انس بن
 مالک و ابن عمر رضی الله عنهم و غیر یارندن بنجه کسه موجود و انین
 فوت اولدقن جائیشی قالمشی شیخ ابواسحاق شیرازی مهذب لعیله
 مستی اولان کتابک کتاب شها دشته لعیب شطرنج فضلندن حکایت ایلمدی
 سعد بن جبیر یازی شطرنج ماهر و لغین استبدان شطرنج اویارک
 ابو محمد سعید بن المسیب بن حرب بن ابی وهب بن عمرو بن عائذ بن عمران
 بن مخزوم القریشی المدنی سعید بن زبیر مدینه ده اولان فقهاء سبعة
 برید بکار تابعیندن اولوب حدیث و فقه و زهد و عبادتی جمیع ایلمدی

ایلمدی حدیث شریفی سعد بن ابی وقاص و اباهره رضی الله عنهما
 استماع ایلمدی روایت اولور که برکه عبد الله بن عمر رضی الله عنهما
 حضرت لرینه کلوب بر مسئله دن سوال ایلمدی که عبد الله و ابیوسه
 سعید بن المسیبک سوال ایله فقه جواب و یوب سه کلوب بنه
 بیان ایله دیدکده و یوب جوابی ضبط ایلمدی کلوب ابن عمر نقل
 ایلمدی که ابن عمر زکادیمدی که سعید علما عصک نماز لرندن در
 کورنر مینکه سنک سوال که نه خوب جواب صواب و یوبی یوب
 یوبی لرینه بر کون سعید بن زبیر حنفی ابن عمر اصحابنه دیدکده
 اگر سعید حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه سلم کوریه لر
 ایلمدی خط ایلمدی لر ایلمدی و سعید بن زبیرک تقبیر رؤیاده مهارتی و لر
 ایلمدی سنک روایت اولور که عبد الملك بن مروان منامنده کور دیکه
 محرابه دورت کره تبول ایلمدی پس بیدار اولدوقه بولاقه دن المه
 دوشوب مغوم اولدی بقره بر کسه بنی سعید بن المسیبه کورنر
 واقعه نیک تقبیرندن سوال ایلمدی دیدکده دورت اولدی یوب
 اندی ایلمدی نشین مسند خلافت اولور دیوب تقبیر ایلمدی پس
 تقبیر ظهور ایلمدی عبد الملك اولمغدن ولید و سلیمان و یزید
 و هشام خلیفه اولدیلر سعید بن زبیر صحابه کرام رضی الله عنهم
 حضرت اتندن بنجه لرینه ملاقی اولور استماع احادیث ایلمدی و آنولج
 رسول اکرم صلی الله تعالی علیه سلم حضور لرینه داخل اولوب
 پیشمار اخبار ضبط ایلمدی رهبری و تکلون سوال ایلمدی و اصل
 اولدوغنر علمانک غایت فقیهی کیم ایلمدی دیدکندن سعید بن المسیب
 ایلمدی دیوب جواب و یوب لر سعید بن زبیردن منقولد که فرق حج ایلم
 و الی سنه دو که بش وقت غارده امام ایله بله تکبیر ایلمدی یوب
 یوب لر و دائمی صرف پیشین ده ادا و صلوة معتاد اولدقندن
 الی سنه دو که اصلا نمازده کسه نیک قناسنه نظر ایلمدی دیوب یوب
 و یوب دخیری دیدکده الی سنه و یوب عشا ایله صلوة صحیح ایلمدی و لر
 و آنقاری حضرت عمر رضی الله عنه خلافت لرینک ایلمدی سنه اولوب

تاریخ محمد بن طهسان برنده مدینه منوره ده انتقال ایلدیلار رضی
الله تعالی عنه ابو محمد سلیمان بن مهران المعروف بالاعمش الکوفی
الامام المشهور امام مزبور عالم و فاضل و روايته موثوق به و معتقد
عليه و والدي اصلنده دینا و ندر دیکلری ناجیه دن اولوب
بعد کوفه یه نقل ایلدیکه خاتونی اعمشه حامله ایدی آبر کوفه یه
کلدیکلرند اعمش متولد اولدی امام مزبور حجازده زهری بمقارن
اولوب و آنس بر مالک رضی الله عنه حضرت ناری کور مشل ایدی
لکن انلردن حدیث استماع ایلدیک بیست و مقدرا و لما مشی آبر انس
حضرتلردن روایت ایلدیکلری احادیث رسال طریقیه در زیر احادیث
مذکور بی انسک اصحابندن استماع ایلشد و عبد الله بن ابی اوفی
فقط بر حدیث روایت ایلوب کبار قابعینه ملاقی اولدی و اعمش
مذکور دن سفیان ثوری و شعبه بن الحجاج و حفص بن غیاث و آمله
علامدن بجه کبار روایت ایلدر و قرآن عظیم الشانی یحیی بن وثاب
قراءت ایلوب ابوالعالیة الزیاحی یه عرض ایلشد و بجه سیال خلقه
تعلیم قراءت ایلدوب نقل احادیث ایله نشر علوم ایلشد آبر عینه
دیر ایدیک اعمش عصرنده اولان علمانک اعلی اولوب احادیث نبویه
حفظندن جمله دن ممتاز ایدی امام مزبورک مشرب لطیفلری کشاره
اولغین مزاج و لطیفه یه زیاده مایل ایلدیلر تکم روایت اولنورکا احباب
حدیث امام مزبورک حرمنندن خروجه منقلب اولدیلر بر زماندن
صکره اعمش طشره جنوب طلبه یی حاضر و آماده کوردک اگر هر
سزدن دخی زیاده مبغوض و ثقیل بر فرتوته بجهان ایله صحبت قیدی
اولسیدی سه تعلیم ایچون طشره جعفر ایدم دیدی و برکون اعمش ایله
خاتونی میاننده بعضی کشار جاری اولدنده اعمش بینلری اصلاح ایچون
خانسنه برکک کتوردی آبر شخص مزبور خاتونه دیدیکه افندی
حضرتلرنک چشم بجهان بینلری جلاوز و ایاقلری اگری اولدوغنه
نظر ایلدوب تحسین ایلدیکه بوشهرده دکل بلکه جهانده مثل بولنم بر
امام جلیل القدر و دیدی اعمش بی اختیار اولوب الله تعالی سوا

رسوای ایلسون بر سنی میانری اصلاح ایچون کتوردک سن ایسه بزم
عینن قعدا ایدوب قرینک خاطرینه کلینلری بله ذکر و بیان باشلرک
دیدی روایت اولنورک داود بن عمر حاکم برکون اعمشه کلوب جایک
اقتدا ایدوب آردنده نماز قلیق حقتن نیوردر سن دیدی جواب یی
اقتدا ایدن کسه نک اگر ایدستی یوغیسه لا یاسدر دیدی بقدر ایلم
شهادتی حقتن و ایزن ندر دیدیکه یا بنجه ایکی شاهد دخی اولور سه
شهادتی مقبول اولور دیدی مرویدیکه امام اعظم و امام افرم ابر خیفه
رضی الله عنه حضرتلری برکون اعمشک مرضی حالتده زیاننه کوز
حد متاوردن زیاده جه اکلندیلر پس کیدر اولدقارنده اعتذار
ایدوب سنه ثقلت و یروب تصدیغ ایلدیک دیدیکه اعمش سترک
ثقلتک فقط زیارتمه کلکنه مخصوص اولوب بلکه خانه کزده
اولدقجه بله بزه ثقلت و بر مکرز مقرودر دیدی بودخی مرویدیکه
بنه ایام مرضنده اخوان و اصدا قاسندن بر جماعت اعمش مبادتنه
کلدیکلرند یاننده زیاده جه او تورپ اکلندیلر پس اعمشه
بولنرک صحبتندن ملال کلکین بصدوغنی قوتوغنه الوب یاغ
اوزده قالقدی و خسته کزه الله تعالی شفا وبرمکین شمدنمکر
مصلحت عیادت بر طرف اولدی پس صفا کلدیکر قدملر کتوردیکر
دیوب یارانه بول کوستروی روایت اولنورک برکون اعمشک یاننده
بعضر حدیث شریف او قوردی مضمون لطیفی بودرک رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری یور مشاوه برکسه قیام لیلی
ترک ایلوب خواب را حق اختیار ایلسه شیطان اول کسه نک گوشه
تبول ایدر پس اعمش دیدیکه اشته بنم کوزلریمک بویله جملوز
اولدوغنک سری قیام لیلی ترک ایلدیکه گوشه شیطانک تبول
ایلمسنددر دیدی اعمشک بونک بکی نوادر لطایفی پیشارد و آبر
معاویه ضریر نقل ایدرک هشام بن عبد الملك اعمشه کاغذ کزنده
حضرت عثمان رضی الله عنه مناقبی و حضرت علی رضی الله عنه
مسوایق متضمن بر کتاب قالقی امر ایلدی پس کاغذ اعمشه و اصل کوز

مضمونه مطلع اولدقه ياشنده برقيون وارايدى نامه يوغرته قوري
پس قيون كاغدى چكنكه باشلد قده اعشى نامه يي كوتن كسه يه ^{جيه}
خطاب ايدوب اشته بونك جوابي بو مشاهده ايلديك حالندو ديگ
رسول نامه نيانه باشلوب لطف ايدوب بر جواب نامه مخبر پورك ديگ
خليفه اكر جواب كوز مزايسك سنى قتل ايدم ديويين ايلشدي بسم
قتله سبب اولور سز ديوب جواب نامه رجا ايلدكه اعمشك اصدقاسه
برنجه كسه لور دخي بو خصوصه رسوله معاونت ايدوب البته جواب
مخبر پورك ديدك لورده اعمشك بارانك ابرامو ايله هشامه بوكونه جواب
يارديكه اى امير المؤمنين فرض ايله مكه حضرت عثمان وجه ارضه
اولان عامه ناسك فضايلى جامع اولمش كن سزه اندن نه فائده ^{خبر}
اولنسونكه حضرت على رضى الله عنه روى زمينده اولان خلقك
معابتي جمع ايلمش سز نه ضرر ابريشور همان سزه لازم اولان كذو لوكو
تقيد او زده اولوب معايدن اجتناب ايدوب اكنساب فضايلى كوش
ايله سز والسلام ديوب نامه يي ختم ايلدى واعمشك ولادق تاريخ ^{مخبر}
التمشخو سالتنده درابن قتيبه اعمشي معارف اسميله مستي اولان كتابنده
رحم ماده يدى اى مكث ايدنار سلكتنه ذكر ايدو وفاتق يوز قرق
سكزنجي سنه سنك شهر ربيع الاولنده در زايده بن قدامه دن
منقولده كه بركون اعمشي كورد كه بر طرفه چكلوب كيدر كوره يم
نه مصلحتنه غريبت ايدو ديواردينه دوشدم پس مقابره واروب
قازلش بر قبرك ايجنه كيردى بر مقدار ياتوب بقده چقدى ^{وطور}
اوستندن تو براغى سكوباي واه مسكهنه نجي محل تنك ايمش دير ايدى
رحم الله سبحانه وتعالى ابو عبدالله شريك بن عبدالله بن ابى شريك
الغنى امام مروي مهادينك خلافتى ايامنده كوفه يه قاضى اولوب
بقده هادى خليفه اولدقه عزل ايلشدي امام مذكور علم وفضل ايد
معروف وزكا و فطنت ايله موصوف ايدى مقيده كه بركون مهادينك
حضورنده مصعب بن عبدالله الزبيرى ايله محاوره ايلديلر آشاور
محاوره ده مصعب شريكه خطاب ايدوب سنك يانكده جهانده هيج

هيج كسه نك قد و مرتبى يوقد بلكه لانم كسه امامين مختارين
ابوبكر و عمر رضى الله عنهما حضرت تاريخى تقيص ايدوب شانلارنى
تخيير ايدوسين ديدكه قاضى شريك جواب و يروپ الله ^{مختار}
اماميني تخيير ايلك دكل بلكه سنك جندك اولان حضرت زبيرى
شانى امامين دن پست ايكن اني بيله تخيير ايتوب تقيصنده بذك
مقدور ايدم ديدى وينه بركون قاضى شريك ياننده معاويه
يار ايدوب حلم ايله وصف ايلدك لورده حقه راضى اولوب آي
ابى طالب رضى الله عنه حضرت تاريخى ايله مقاتله ايدن كسه حليم
اولمزد يدى روايت اولور كه بركون قاضى نك منزلته طلبه
علم حديث كلوب خروجه مترقب اولديلر بعد زمان قاضى جهند
خروج ايلدكه طلبه افندى حضرت تاريخى ده هاشدن بوى مثلك
استشمام ايلدك لورده اكر بزم بر ميوزه بو مقوله رايحه اولسيدى
حجاب ايدوب ميان خلقه چقه مزايدي ديديلر پس قاضى جواب
ويروپ سزله باعث حجت فقط بوى مثلك اولوب بلكه غيرى
شيك رايحه سنه احتمال خوفيدر اما بزم كيلا رده غيرى شى منساب
الاحتمال اولمزين بوى مثلك مودت حجت اولمزد يدى نقل اولور كه
شريك دخي منصب قضاي قبول ايلمزدن اولر بركون خليفه مهادينك
حضورينه كيردكه خليفه قاضى به خطاب ايدوب البته اوج
خصلتك برني قبول ايلك كر كسين ديدكه قاضى خصال مذكور
استقنار ايدوب يا امير المؤمنين بيان پورك كوره يم نه مقوله
شيدو ديدى پس خليفه بيان شروع ايدوب خصلتك برني يورده
قضايه رضا و يروپ كا در هادى سند حكومت اولمى قبول ايلك
كر كسين اكر بر اولمزايسه آيگنجيسى اولادمه تعليم علوم ايدوب
خواجه لق حنفته راضى اولمى كر كسين بوده اولمزه ان جنجيسى
بنم ايله هسفره اولوب بر كره طعام ميك كر كسين ديدى شريك بر مقدار
تفكر ايدوب بعد يا امير المؤمنين ملاحظه ايلدم كوردم بو خصالك
اهونى بر كره طعام ميك كر پس اميركز او زده هسفره اولمى خصلتك قبول

ایلدیم دید که مهدی امیر ایلدی اطعمه کونا کون ملوکانه دن وافر غنیه
 نفیس احضار ایلدی لر بعد زمان طعام حاضر اولدقن شریک خلیفه
 ایلدی او تورپ عمرین کورد مددی اطعمه لطیفه دن قادر اولدوغی قدر
 تناول ایلدی طعامدن فارغ اولدقده مقام خدمتده اولتلردن
 بعضی سویه امیر المؤمنین افندی نیک ایشی غلام اولدی یوزدن صکر منصب
 قضا و خدمت تعلیمه کند و طالب اولور دیدی فی الواقع لذت اطعمه
 نفیس و مانع شریکه تاثیر اتمکین کند و خواهیله خدمت تعلیمی قبول
 ایلوب و منصب قضایه ده طالب اولوب قاضی اولدی روایت اولور
 برکون قاضی شریکه خلیفه طرفندن بر مقدار مال اعطا اولوب
 صرافدن اخذ و نمسی ایچون بر کاغدی ویدیلر پس شریک کاغدی ایلوب
 صرافه کتور فکده صراف بر موجب فرمان امر و امان مقدار مبلغی ایلدی
 ویدیلر لکن شریک ده ملک نقدی خصوصندن اهتمام ایلوب زبونی
 تبدیلیه مضایقه یه باشلادقده صراف بهی افندی بغدادی صراف
 قصوری قالدی که بوقدر ثقلت ایدرین باد هوا انعام طریقیله بر
 اجمده رهان هر نه ویدر لسه الوب رعایه مشغول اولسکر اولرغی
 دید که قاضی غضبه کلوب یار کار بغدادی صافق دکل بلکه دخی صاف
 بوزک کی فرخرفات دینویه مقابله سندن نعم اخیری یه ترک ایلدر
 دیک مقامات مولفی اولان حریری ذقه القواص اسمیله مستی اولان
 کتابنده ذکر ایدر که شریک مزبورک بنی قبیله دن بریان صاحبی و ایدر
 برکون شخص مزبور ایلده صحبت اثناسنده شریک علی بن ابی طالب غنی
 الله عنه حضرت یار نیک فضائل و مناقبی ذکر ایلد که اموی نعم الرجل
 علی یعنی نه خوب کسیه در علی دیدی پس شریک غضبه کلوب هیچ حضرت
 علی خند او ساطع ناس مدحنده دائر اولان کلامه اقتضار اولوب
 نعم الرجل دمنک شایسته شان امام میدور یوب وافر لوم ایلدی
 شخص مزبور قاشریکل غضبی دفع اولنجه سکوت ایدوب اصلا مقابله
 بر کلام سویلدی بعد خطب ایلوب یا ایعبد الله جناب حق جل شان
 قرآن کریمه کند و ذات یحیونند اخبار ایدوب نقد فافتم القادون

قاضی شریک صرافدن
 ایچم اقد قوره سولور

حضرت علی رضی الله عنه
 نعم الرجل ویدر

القادر و یور مدی و حضرت ایتوب علیه السلام خند افانجه
 صابرا نعم العبدانه اواب و حضرت سلیمان علیه السلام خند
 ووهنا لدا و سلیمان نعم العبد بیور مش ایکن بر حضرت علی رضی
 الله عنه خند جناب حق کند و ذاتنده و انبیاسی خند ایلد
 تعبیر و راضی اولر میسین دید که شریک غلطنه متفطن اولوب اغراض
 غیر و اید اولدوغی فهم ایلدی و شخص مزبوره محبتی در و ننده
 متعاضف اولوب قدری غلام ایلدی مزبوره که شریک ایام فضلده
 منجم عدل و داد و مسلک حق و سداد دن سر و اخلاقه رضا کونر
 مقتضای شرع مبینی اجزاده سیف صارم ایدی و سوال و امان سائده
 کثیر الضوایب و حاضر جواب ایدی مزبوره که برکون شریکدن سوال
 ایلوب بر آدم صباح نمازنده قبل الزکوع قرات قوت مراد ایلده بعد
 رکوعدن صکره قرات ایلده اول که نک خند نه یور سزیدر که
 جواب و یوب شخص مزبور خطا ایلد مراد ایلد صوابه موقوف اولر
 دیدی امام مزبور نایخ هر نک طفسان بشند بخاراده متولد اولوب
 کوفه و اهوانه قاضی اولمش ایدی و یوز یمیشیدی سنه سنک ذی القعد
 کوفه ده اخرته انتقال ایلدی مزبوره که هارون الرشید شریک انتقا
 خبری و اصل اولدقده حیده ایدی غازی غلغه توجه ایلوب کلدر
 کوردی که اهل بلده امام مزبورک نماز غازی فلتلر تاسف ایلوب رجوع
 ایلدی رحمه الله تعالی ابو بحر الضحاک بن قیس القیمی المعروف بالاحف
 حلم ایلده مثل سائر اولوب السنه ده دائر اولان احف بن قیس در ارات
 تابعیندند و عقد رسول اکرم صلی الله علیه و سلمه اگر چه کم پشش
 ایدی لکن شرف صحبت ایلده مشرف اولق فضیلتی احراز ایدوب سلک
 اصحاب کریمه داخل اولق میسر اولماشیدی بن قتیبه کتاب المعافده
 ذکر ایدر که بنی تمیم قبیلده ی حضور نبی محترم صلی الله علیه و سلمه کلدر
 احف بله کلمشیدی اسلامه دعوت اولدقارنده اشاع طریق حق بله
 ایلوب مقرر و ما و یلرینه رجوع ایلد کلدر احف قومنه نصع و بند
 یوزدن سزی رسول محترم صلی الله علیه و سلمه مکارم اخلاقه دعوت

ایلیوب بن ایلان اجتابا یله امریو مشلر ایری امری عدم قبوله
تقصیر ایلر یکن دیکده جمله سی سلاوی قبول ایلیوب مسلمان اولوقلار نه
لخف ده قومله بله کلدی لکن اسلامدن صکره نکرار حضرت
النور مولاکرم صلی الله علیه وسلم کلک میسر اولوب خلافت
عمر بن الخطاب رضی الله عنه ایامنه کلدی بناء علی لک اجل ^{بعین} اقلنا
زمره سندن مسعود اولدی اخف مذکور قومند سندن و محض اولدی
عقل و زکا و فضل و وها ایله معروف و علم و حلم ایله موصوف ایلر
حضرت عمر و عثمان و علی رضی الله تعالی عنهم دن حدیث روایت
ایلیوب کدولردن رخ حسن بصری و اهل بصره روایت ایلر ایری
علی رضی الله عنه ایله حرب و صفین ده بله ایدی لکن وقعه جمده
اصلا طرفینک ری ایله حاضر اولماشدی و حضرت عمر و عثمان رضی
الله عنهما زمانلر نه خراسان فوقاتک بعضینه حاضر اولدی
روایت اولوقلر که امر حکومت معاویه ده برقرار اولدوغی ایامه برکون
اخف معاویه نک مجلسنه کلدی اثنا و صاحبته معاویه اخفه
توجیه خطاب ایلیوب یا اخف الله حقیرون روز محشره دن صفین
کوننی تذکر ایلیوب خاطر مه کتور دیکه قلمه حرارت اضطرار ایلیوب
مقرر در دیدیکه اخف جواب و یروب یا معاویه الله حقیرون اول
قلوب که بزرگکله سکا غضب و عداوت ایلش ایدک هفت سینه نه
نهان و اول سیوف که انکله مقاتله ایلش ایدک الان غلاقتنه ^{پوز} نهان
اولش طودد اگر سن نکرار حربه مباشرت ایدسک بزه حاضر اولما
دیوب بعد مجلسدن قالدوب کندی بو اثناده مکر معاویه نک قیز قزاق
پسر پرده ده بو محاوره بی استماع ایدلش پسر معاویه قالدوب ایچرو
کید که یا امیر المؤمنین اول مجلسدن مواجحه کوزه تهدید و ایعار
جسان لیدن نه مقوله مردی پاک در دیدیکه معاویه جواب و یروب
اول برکسه در که اگر غضبه کله بنو قیم قبیله سندن یوز بیک مرد
دایر منشا غضبندن آگاه دکالرا لکن محض اخشم و غضبنی کون مکله
بر غضب اولوب امر و فرماننه چشم کوش اولور لیدی و بود رخ و بیدر

مردی که معاویه اوغلی یزیدی ولیعهد ایلد که دیوان ایدوب ^{اصیل}
ناس بلوک بلوک کلوب ابتدا معاویه به تحت تسلیم ایدوب بعده یزید
سلام و پرور لیدی بو اثناده برکسه کلوب اسلوب سابق اولدو تحت و
تظلمی برینه کتور دکن صکره معاویه به خطاب ایدوب یا امیر المؤمنین
معلوم کن اولسون که اگر سر کندی و ایلر ایل و غلو کنی یزیدی ولیعهد
ایدوب امور سلیمنی سپارش یور مسکوز ایدی محلی کلوب اقتضا ایلد که
بن بواشه یزید دن مستحق برکسه بوله میروب ینه امور و عواید اکا
سپارش ایدو عدم دیدی بو اثناده اخف بن قیس مدح و ذم دن جرح
تکلم ایلیوب ساکت و صامت معاویه نک یاننده او توروی پسر معاویه
اخف خطاب ایدوب یا اباجر نجیب سرزدن بو خصوصه برکله مبادر
اولدی حیدر که اخف جواب و یروب کورده که اگر سائر خلق کی ملک
دروغی اختیار ایدوب کذب ایدو سم الله عظیم الشانک عقابنه مستحق
اولوم و اگر طریقه صدق ترجیح ایدوب نفس الامر ده مطابق سوا یلسم
سنت عقابکره مظهر اولوم پسر هر صودنه بر مجذور مقرر اولغین ^{بلک} بول
سکونی طریقه اسلام ملاحظه ایلدم دیدیکه اخفک بو کلدی معاویه
خوش کلکین تحسین ایلیوب وافر مبلغ اعطا ایلدی پسر اخف مجلسدن
قالتوب طشره جقد قده مقدم مدح و شاره مبالغه ایدن شخصی
قبوده راست کلدی شخص مزبور اخفه یا اباجر یا منده مجرم و محقق
جناب حق جل شاننه نک خلق میاشند معاویه و اوغلی یزید دن زیاده
شریروفته انکیز برکسه یوقد لکن نه چاره که ازاق و اموال جهانیان
دست تصرفلر نه محزون اولغین استخر ایچنده بونک کی گفتار خوش آیند
نایبار محتاج اولشوز در دیوب مقدمه مجلسده ایلدی مبالغه بارده
خصوصه منی اخفدن بو طریق ایله اعتذار ایلد که اخف شخص مزبور
نصیح و بند ایدوب بونک کی یکی یوزنی اولقدن حذای دیوب کن اولوق
راست سوزیکه سوز ایله ذیرا سوزلری نفاقه منی اولنار حضور حقه
وسوی اولور لیدی اخفک کلمات حکمت امیندنند که آدمک مدح
و ثنایا استحقاقی اخلاق حسنه ایله متصف اولوب قیام و نذر ایلدن

اخفک کلمات
حکمت امین

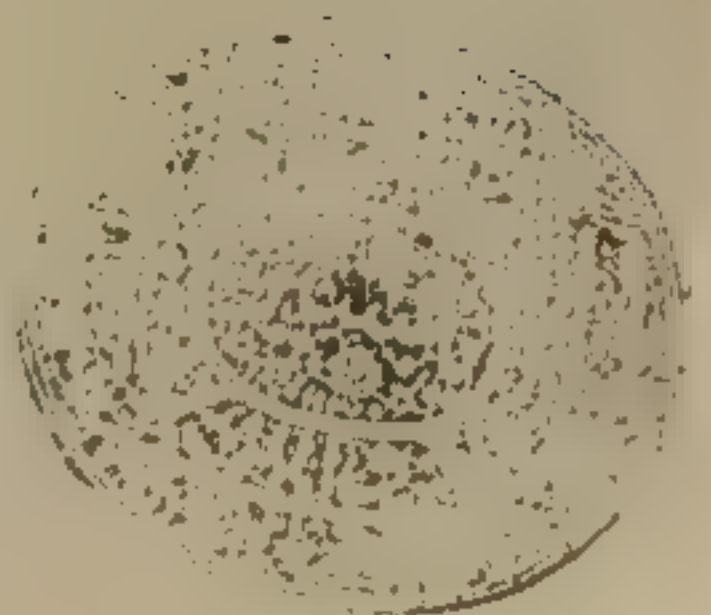

اجتناب نه مرهوند و جهانده امر از نسیانیه نك غایتند معضی و
مشكل خلق دنی و لسان بدی صاحبی و تقدیر و بود حق کلام اخفندند
شریف و نبیل و لاندردن اصلا خیانت صدور این و عاقل و لبیب
كسه نك لسانی محل كذب و دروغ او نیز و مؤمن و لاند كسه عیب
جسارت این و هیچ جهان فانی و دار بقایه گذار ایدوب و از ثلثه
میزان ترك ایدن كسه لرا د و حسب صاحبی و لوب انعام و احسانه
مستحق اولاد حقند بذل در هم و دنیا را اینك كی فضیلتی بر میراث
فرما مشاورد و بود حق اخفك کلام نصیحت آمیزندند كه حدیث
كوكبك آدمك هیبتی از اله ایدوب قدیغیست ایلر و مزاج و لطیفه
اكتاری آدمك مروی اقا ایلر و شبیه زیاده مشغول و لاند كسه اول
مشغول اولدوغی شی هر نه ایسه انك ایلر معروف اولور و قایت اولور كه
بركون بر كسه اخفك یا ننده دیدك كه خفك مدح و ذمی یانده
برایر اولغین ناسر استرسه حقیقه مدح و ثنا ایلوب دیار سرح
و ذم ایلسون اصلا عیسزده دكلر و دیدی پس اخف حریفه جواب
و یروپ امدی من بناحت صاحبی و لاند كرامك زحمت چك كاری
امردن استراحت ایدوب جهانده ادم اولغی ترك ایلش سن دیدی
و بود حق اخفك کلامندند كه مجلسنده طعام و نسیان متعلق و لاند
كلامی سويلك زیر یانده بطن و فرجی وصف ایدن كسه دن مغفوض
بر آدم یوقد و زواله دید كاری شاعر مشهورك برادر ی هشام بر عقبه
ایدك كه ایكی قومك میاننده قانه متعلق نزاع اولوب بالآخر مقتولك
قوی دیتنه راضی اولدی و پس بن مقتولك قوی مجلسنده ایدم ناكاه
اخف بن قیس اول بر طرفدن اول محله چقه كلوب قومه سويلك
كوره لم نه استرسز دیدك كه دیت استرسز دیدی پس اخف كوزن
دیوب رفق و ملائمت جواب و یروك كه قوم مطیب الطلر اولدی و بعد
اخف قومه توجیه خطاب ایدوب قول اولان ایكی دیتی سنه و بر ككه
اصلا تعلل و مخالفت ایلیم ككن سنه برشی سويلیه بم دیدك كه جمله بی جورك
دیدیلر پس اخف معلوم كز ككه الله عظیم الشان بر دم مقابله سنده

سنه بر دیت امر ایلش و رسول كرم صلی الله علیه و سلم بر دمه
بر دیت امر ایلش و بكون سنطالب اولد و كز جفته هر نه طلب
اید و كز بلا نزاع اید و كز خرم بود كه بعد الیوم سرك طر فكر دنده
برقان اولد و اول وقتده سزدن مطلوب اولور كز خلق سزدند
كند و قانو كز اوند ایكی دیت طلب ایلر كز كز كز كز اول وقت
سنه ده اولاجی نصیحتی ملاحظه ایلك دیدك كه قوم طیب خالم ایلر
بر دیتنه راضی اولدی و پس اخف الله تعالی به حمد و ثنا ایدوب مجلسند
قالقوب كندی نقل اولور كه حلم ندر و یواخفند سنو ایلر كز
صبر ایلر دلدردیوب جواب و یروپ و یروپ كز خلق حق اخفك
تجب ایدوب نجب حلیم سزدیسه لر ایدی جواب و یروپ سن عارض
اولان غضب بكاده عارض اولور ككن بن صبر ایدوب مقتضا سفلر
ایلم دیدی و اخفند نقل اولور كه بن حلی قیس بن عاصمك
بو حانذن تعلم ایدوب او كز كز كز بركون بر یو مجلسند او تورب
اخوانله صحبت ایدركن اولاد لر دن بری قیسك قنداشی او غلغی قتل
ایلدك كه قاتلی در چند ایدوب كشان بر كشان قیسك حضورینه كز
قصه یی و قومی اوند بیان ایلد كز كز قیسه اصلا انفعال كلیوب
تغییر وضع ایلدی انجی لوم و قویخ قاتله بر مرتبه به اقتضای ایلوب
دیدك كه نه امر قبیح ارتكاب ایلوب اقربا كدن بری ناقص ایل كك كز
قرتكه فتور و یروپ دو شمناری شاد ایلش سین بعد امر ایلر ككه
مقتولك والده سنه دیتی ویر لرو قاتلك بنی جویب از ایدر
و كز دینه احوالنه اخوانله صحبت مشغول اولوب عالمده اولدی
روایت اولور ككه زیاده عراقین حكومتله سرافران اولدوغی آمده
حارثه ایلر اخفه زیاده رعایت ایدوب یو ایكی كسی یی یا نندن ایلر
صحبت لرندن حفظ ایدردی و اهل بصره اگر چه اخف خفند الخاله
لسان اید چك بر عیب بولر لر ایدی ككن حارثه مدام شرب یاز ككلام
ایله الور و اولغین انك خفند لوم و قویخ حضور زیاده بری
اوند افاده ایلد كز كز بونك كی فاسق و سوا كی كسه یی ندیم

آید نك شان عرض حكومت دكلد لایق اولان بودیكه مجلس شریفی كردن
 ابعاد بیوره سزیدید كلرن زباید اهل بصره نك تشییعنه بكونه جواب
 ویریكه ای قوم حارثه بن عراقه داخل اولادن بروشب وروز اوقاتی
 بزم ندیدك كز خدمتیه صرف ایدوب بركون صحیفه نری ترك ایلدی و
 سوار اولوب بر طرفه كشت و كزار ایچون همركا بنز اولدقه ارباب هم
 دقیقه فوت ایتوب ركا بنی ركا بنه طوقند مقدن احتراز ایددی
 نه پیشگاهه تقیم ایددیكه قناسنه نظرایدم و نه كیرو قالاوردیكه
 توجیه خطایده بونی و فندم و یاز كوفلرنه نسیم وزن اولدغی جان
 سز ایلوب قیش آیمده شماع اقبانی منع ایلدی و هر قتی مسئله دن
 سوال ایلسم بركونه جواب ویری ایددیكه ظن ایدمكه جهاند انك كی تفر
 و بیافه كسه قادر اولیه پس بوقد فضا یلی احزان ایدوب صحیفه غدا
 روح اولان كسه بی لایقیددكه مجلسنرون طرح ایدم دیوب لوم لائی كونه
 دفع ایددیكه نقل اولوركه زیاد دنیا فانیدن واد بقایه انتقال ایدوب
 برینه اوغلی صبد الله عراقین والیسی اولدقه بابا باسی كی حارثی عیله
 قبول ایلوب اگر شراب نابدن كسلورسك كالوق مجلسنره مداوم ایل
 والابن سنی بو عیله قبول ایلیم دیدكه حارثه بدر كی بنی كندو عالمه
 قویوب اصلا بكا بوتكلیفی ایلوب نه مرتبه توقیر ایلدی و كی معلوم كزده
 سزنده مأمول اولان بودر كه بنی بو عیلم ایل قبول بیوره سز دیدی كن
 عبدالله بوقوله واضی ایلوب بدر ملك رتبه سی اول درجه دن برتر
 ایدیه كه ندما سنك نه شند كنندیه بر نقصان طاری اوله ككن چمن
 ماهیتم خلق بیشتن معلوم اولما شد و سن ایه دایما شریب ایل الوه
 بر كسه سین پس خلق سندن استشمام ایلدی كاری رایحه كریه ده
 بنی ده همرك ظن ایللرندن امین دكلم اگر اول هملاقی ترك ایدرسك
 سخی بر آن مجلسدن و و و منفك ایلیم دیدكه حارثه بن باده فی تركه
 قادر دكلم دیدی پس عید الله امیری همرك ترك حكومتی استرسك سكا
 ویره م وادنده عالمكه اول دیک حارثه سرق دیدكاری درك شرابی
 وصف ایدلردام هر مزی فتم ایدوب حكومتی بكا تفویض ایلدیك پس

پس عید الله حارثه نك مطلبی اولان بیلده ترك حكومتی ویری حانه
 شهر دن جتوب کیدر اولدقه خلق تشییع ایدوب کوندره كندیلر
 اثناره انس بن ابی انسر و ابیاتی نظم ایلدی بیت ●
 احارب بدرد و لیسا مار ● فكن جردا فیها تحون و تسرق ●
 ولا تحقره مارشیا و جدته ● فخطك من مال العراقین سرق ●
 و بادیمما بالغنی ان للغنی ● لسانا به المر الهیوبیه یفطو ●
 فان جمیع الناس اثمك ● یقول بما یقوی و لما صدق ●
 یقولون اقوالا ولا یعملونها ● و لو قبل هاتوا حقوا لم یحقتوا ●
 روایت اولدقه عبدالله حارثی مجلسنرون طر و ابعاد ایلدیكه
 كی اخفك ده قدینی اكلامیوب تعظیم و تكریمیه قصور ایدوب
 مجلس اخفندن دون اولناری اوسته تقدیم ایلدی نقل اولوركه
 بعد زمان عید الله شامه معاویه به کیدر اولدقه اعیان عراقیینه
 جمع ایلوب شامه بله کوقوردی اخفندن اعیان عراقی بله بلی ایدی
 پس عید الله شامه واصل اولدقه معاویه نك حضورینه کبروب
 اكابر عراقن یا بنجه بله كلكلری عرض ایلدیكه معاویه اعیان قید
 و مرتبه لرینه كوه ترتیب ایدوب حضورینه کوقوردی و ایلدی پس عید
 معاویه نك امری اوزده اكابر عراقی ترتیب ایدوب اخفی جمله سند فستگ
 قویوب معاویه نك حضورینه کوقوردی چو كه اكابر عراق بد بری معاویه
 حضورینه داخل اولوب جمله سنك ارد بنجه معاویه اخفی كوردكه
 تعظیم و تكریم ایلوب یا اباجر یا نه كل دیوب اعیانك جمله سنك اوسته
 تقدیم ایلدی و سائر اعیانه التفات ایلوب اخفك حال و خاطرینی
 سواله باشلادی بعد زمان اعیان عراق و ایلدی اولان عید الله
 تشكر ایدوب مدح و ثناسنه شروع ایلدی ایل اخف ایه سكوت
 ایلوب اصلا نطق ایلدی پس معاویه اخفه التفات ایدوب یا اباجر
 سن بنجون سولیز سین دیدكه اخف بنجه سولیه یم كه اگر بن سولیم
 جمله سنه مخالف سولیم دیدكه معاویه اعیان عراق خطاب
 ایدوب شاهد اولوركه عید الله حكومت عراقیندن مغزول ایلیم

و ادك اوج كونه دك سز ما بين كونه مشاوره ايدوب هر كمي اختيار
ايدوب سکن اوج كوندن صكره ينه حضور يمه كلوب مراد ايلدوب ككر
كسه يي عرض ايدك سزه والي ايدوبم ديدكده اكا برو اعيان معاويك
حضور ندرن حقوب حكومت عراق كمي كند و نفس چون استير و كمي
غير يسي همچون طلب ايلوب بال التند معاويه دك مقرر يينه مر اجت
ايدوب نيانه باشلد ايلو اخف ايسه اصلا اهل عراق دن كسه ايله
بو خصوصه متعلق كلمات ايلوب كند و علمنده اولدي پتر اوج
كوندن صكره اكا بر عراق اسلوب سابق اوزده معاويه دك حضور نده
داخل اولد ايلو معاويه ينه اخفي يانه الوي تغليم ايلدي بو مقدار
مصاحبتن صكره و اي و تدبير كز نيه منجر اولدي ديوا اعيان عراق
خطاب ايلدكده هر يي بر كسه يي ذكر ايلوب منازعه و جداله باشلد ايلو
بو اثنائه ينه اخف سكوت ايدوب با اصلا سويلز ري پتر معاويه اخف
التفات ايدوب يا ابا يحيى سن پنچون سويلز سن ديدكده اخف جواب
ويروپ اكر اهل بيت كوندن بر نبي والي ايلك مراد ايدوب سكر عبيد الله
معادل بر كسه بوله مز سز و اكر اهل بيت كند غير پسنندن بر نبي نصيب ايلك
مقصود كرايسه اكا سز اعلم اولوب هر كمي مراد ايدوب سكر والي ايلك ديوتا
نه مجلس اولده عبيد الله حقد مدح و ثنا ايلدي و نه مجلس ثانيده
بر غيري كسه حقد حكومت طلب ايلدي پتر معاويه اخفك بو كلامي
كوش ايلدكده حاضر اولان اعيان خطاب ايدوب شاهد اولكون يينه
عبيد الله حكومت قديمه اعاده ايدوب عراقينه والي ايلدم ديدكده
اهل عراق هر يي قمين والي ايلدكلرينه نادم اولدي پتر معاويه چونكه
حضران مجلس متفرق اولوب معاويه ايله عبيد الله تنها قالد ايلر پتر
معاويه عبيد الله خطاب ايدوب اخف كمي كسه يي ضايع ايدوب
قد يني فهم ايلماش سين كورد كمي سني بر سوز ايله منصب كدن نجه
معزول ايدوب يينه ادني توجه ايله منصبكه اعاده ايلدي كند
اعتقادك اوندك مصلحت كدار ظن ايلدوكك كسه نرايسه اصلا
بر شيشه قاد راوله ميوب بلكه امر ولايت كند و ايلرينه تفويض اولنده

اولندقه بر يسي سني لسانه المدي اخف كمي كسه نك ادم قد يني ضايع
ايلوب مصلحتي همچون از خوار ايلك كركند ديد يي روايت اولنور كه
عبيد الله عراقه رجوع ايلدكده مقدمه مصلحت بر داز ظن ايدوب
التفات ايلدوكك كسه نرون درو كردان اولوب فقط التفتاتي اخف
حضر ايلدي و شب و روز ياتندن ابر ميوب محرم اسرار ايلدي اخف مصعب
بن الزبير زمانه دك حياتده اولوب هجرتك التمش يدي نجه سنه سنه
مصعب ايله كوفه يه خروج ايلدكده اخرقه انتقال ايلدي رحمه الله
سبحانه و تعالي ابو الطيب طاهر بن الحسين بن مصعب الخراساني طاهر
مر بورد و اليه ين لقبيله معروف اولوب مأمون خليفه نك پسا كند
ايدوب محمد امين بغدادده مأمون كند و سندن صكره خلافت دن خلع
ايلدكده مأمون طاهري سردار ايدوب خراسان دن لشكر بيشمار ايله
بغدادده كوند و ك بو خير محمد امينه و اصل اولندقه اولده علي بن
بر مقدار صكره سردار ايدوب طاهر ك دفعته كوند و كده اكي صكر
ري به بر يينه ملاقي اولوب جنك و جدال اولندقه غلبه طاهر
طرف دن اولنوله علي بن عيسى قتل اولنوب عسكري پريشان اولدي بعد
طاهر بغدادده توجه ايلوب اطرافنده اولان بلادي جمله ضبط ايلد
بغداددي محاصره ايلدي بالآخره يوز طقسان سكر صفر دن اميني اخذ
ايدوب قتل ايلدي و سري خراسانده برادري مأمونه كوند و ك بو اجمالك
تفصيلي كتب توار پنچون مسطور در روايت اولنور كه طاهر علي بن
ظفر بولوب عسكري پريشان ايلدكدن صكره بغدادده توجه ايلدكده مأمون
قاصد كوندوب اكر برادري امينه ظفر بولون سم نبليه يم ديواستيدان
ايلدكده مأمون طرف دن بعض رموز و اشارت ايله اويله فهم اولندكده
مرادي قتل اولنور و پتر اخذ اولندقه مأمونك فرماني اوندك قتل
اولنوب سري خراسانده مأمونك حضور يينه و اصل اولندقه خلافت
كند و يه مقرر اولدي قتل اولنور كه مأمون خلافتده مستقل اولوب
اصلا مانع و فزاحم قالدقه خراسان دن بغدادده طاهر فرمان كوند
بغداددي و سائر ضبط اولان بلادي حسن بن سهل تسليم ايدوب

کذوسی رقه به توجه ایدوب اول طرفك ضبط وربطنده اوله
 پس ظاهر فرمان موجبی اوزده بغدادی حسن بن سله تسلیم ایلدی
 بعد زمان مأمون طاهری خراسان والی ایلدی پس برغان خراسانده
 حکومت ایلدکن صکره ایکوزیدی سنه سنک جمادی الاخره سنه
 انتقال ایلدی ولادیق یوزاللی طغوز سنه سنه دروایت اولنورکه
 طاهرک خراسانده حکومتی ایلانده مأمونه کاغذ کلایم طاهرک
 خلیفه دن خروج ایلوب خلیفه نک اسمعی خطبه دن رفع ایلش
 پس مأمون بوخیردن مضطرب اولوب غایت الله روشدی بعد
 بوخیرک ایکجی کوننده تکرار خبر کلایمکه طاهری بولمده عقبنده
 حتی اخذ ایدوب صباح اولدقده جامه خواننده میت بولدیلار
 طاهرک ذوالیمینین ایله تلقیب اولنمسنده اختلاف اولنوب بعضی
 وجهی بوکونه بیان ایلدیکه مزبور علی بن عیسی ایله محاربه ایلان
 صولاندن اولان تیغ ایله بر شخصی یکی باره ایلدی تنگ بعضی شعرا
 بوقضه به تلخیص ایدوب دیشدند کلتاییدیکیمین حین تضریه
 بناء علی ذلک مأمون خلیفه ذوالیمینین ایله تلقیب ایلدی بمقدار
 بوندن غیری وجه بیان ایلشامدر والله تعالی اعلم والدی حین
 مصعب کندوبغدادده ایکن یوز طغان طغوز سنه سنه خراسانده
 وفات ایلدی مأمون جنازه سنه حاضر اولوب طاهر بغدادده
 تضریه نامه کوندردی طاهرک جمله اخبارندن نقل اولنورکه
 بغدادده ایکن برکن فایق ایله بریدن کوردی پس کاره قریب
 اولوب خروج اهلک ایلدیکه مقدس بن صیغی دیکلری شاعر
 کلوب یا امیر کرام ایدسکر برقع بیتم وارد ایلان ایدیه بیور دیک طاهر
 مساعده ایلدیکه بوابیاتی انشاد ایلدی ● بیت ●
 عجب لمحراقه ابن حسین ● لاغرقت کیف لا تفرق ●
 وجران من ذلک فوقها واحد ● وانحر من تحتها مطبق ●
 وعجبت من ذلک اعوادها ● وقد مسها کیف لا تفرق ●
 پس طاهر شاعر مزبوره اوج بیک دینار اعطا ایدوب اگر ابیاتی زیادده

ایدوسک بنده جایز بی زیاده ایدردن دیکدکه شاعر عا ایدوب لطفک
 دایم اوله بومقدار احسان بوقولرینه حکایت ایلدیوب جمع ایلدی
 نقل اولنورکه طاهر بغدادی محاصره ایلدیکه مأمونک ویردی اول
 وفا اقیوب وخی مال اقتضا ایلدیکه مأمونه کاغذ یازوب مال وخرینه
 استدی پس مأمون یاننده خرینه اولدوغی جهندن بغدادده خالین
 حیایه و دیکلری کاتیدن حاجت مقداری مال استقرار ایلدیکه
 کلدیکه طاهر کاغذی خالده کوندوب بر مقدار مال استکد پس خالد
 مساعده کوسه توب برشی ویرمدی بعد طاهر بغدادی ضبط ایلدیکه
 خالیدی اخذ ایدوب طاهرک حضورینه کتور دیار پس طاهر حالده
 خطاب ایدوب شنی اشد عقوتله هلاک ایدیم دیکدکه خالد خال
 ایچون مال وافر عرض ایلدی لکن طاهر قبول ایلوب بالسته شنی هلاک
 ایدیم دیکدکه خالد شاعر فصیح البیان اولغین یا اید برقع بیتیم
 وارد حضور یکره عرض ایدیم بعد فرمان سزکد دیکدی طاهر
 مساعده ایدوب انشادینه امر ایلدیکه خالد بوابیاتی انشاد ایلدی بیت
 زعمو ابان الصقر صار فرة ● عصفور بر ساقه المقدور ●
 فتکلم المصنوع تحت جناحه ● والصقر منقض علیه بطیر ●
 ما کنت یا هذا المثلک لقمة ● ولین شریث فانتی لحقیر ●
 فلنهارن الصقر المدلول بصید ● کرها فاقلت ذلک المصنوع ●
 پس طاهر ابیات مذکوره بی کوش ایلدیکه تحسین ایدوب جریمتی
 عفو ایلدیکه منقولدیکه طاهر کچشم اولغین عربیانه دیکلر شاعر خضر برقع بیتیم
 بیت یا ذالیمینین وعین واحد ● نقصان عین ویمین زائد ●
 حکایت اولنورکه اسماعیل بن جریر دیکلری شاعر طاهرک مدحی
 اولوب هر بار حقیقه نظم ابیات دیکن ایلدکن خالی دیکلری بعضی
 مزبوری طاهرک کجوب مدح کفره سویلدی وکی شعرك جمله بی سرقه در
 دیدیلر پس طاهر حقیقت حاله اطلاع ایچون مزبوری امتحان ایلک
 قصد ایلوب بالسته بنی هویله دینو شاعر مزبوره ابرام ایلدی مزبوره
 ناچار طاهرک همچونده بوابیاتی نظم ایلدی ● بیت ●

دانتك لاترى الا بعين ● وصينك لاترى الا قليلا ●
 فاما اذا صبت بفر عين ● فخذ من عينك الاخرى قليلا ●
 فقد ايقنت انك عن قريب ● بظهر الكف قاتمتل السيل ●
 پس ايات مذكوره في برورقه به تحرير ايدوب طاهره عرض ايلدي
 طاهر اياتي قراءت ايدوب بعد ورقه في پاره ليوب شاعره اوليه كه
 بواياتي برينه انشا داده سين ديوب تنبيه ايلدي نقل اولنور كه
 بكون طاهر بر مصلحت ايجون مأمونك حضورينه كيردي مأمون
 طاهري كوردو ككي كوزي باش ايله طواري پس طاهر يا امير المؤمنين
 جناب حق دائما سري سرور و خندان ايلسون جميع مطالب و مآرب
 حاصل اولوب دولت ديار خواه كن اوزره توجه ايلش اكن بخرن
 و كريبه سبب ندر ديدكه مأمون كريبه به سبب حزن و انكار
 دكرد بلكه ادمه كاهي رقت قلب الديو رب باعث كي اولور ديك
 لكن طاهر جواب مذكور ايله متسلي اولوب مغموم اولدي روايت
 اولنور كه مأمونك حسين خادم دير لر برندي و ارايديك دائما
 خليفه نك حلقه ده يانندن متفك اولوب مديم خاصي واقف
 اسراري ايدوب پس طاهر خادم مزبور يوز بيلك درهم و يروب ديديك
 اكثر يا خليفه بنی كورد كه كوزي يشارن تنها سنده اوله كه سيندن
 سوال ايدوب بكار طرقي ايله جواب اليوب ايدك ديونياز ايلدكه
 خادم جواب و يرمكه متعهد اولوب مأمونك حلقه ده نشاخه كورد
 يا امير المؤمنين طاهر حضور يكرن كلكجه سزده اثار حزن طاهر
 اولوب كاه اولدكه كريان اولورن يا باعثنه اوله ديدوب مأمون
 سببني بيلك سنك نه اوسنگه لازم ديدكه يا امير المؤمنين سنك
 كريبه كن قولن يكره ده تاثير اتمكين بزيه پريشان ايلر ديدك مأمون
 انك اصلي يرام وركه اكر اغرندن چقارسه سني قتل ايدم ديدكه
 خادم دعا ايدوب يا امير المؤمنين قور كنوز و قنده سرك اسرايد كن
 بريني افشايه حسابت ايلدم ديدكه مأمون طاهري كورد كه برادر
 محترامينك چكدو كن ذلت و حقارت خاطر مكلوب كا كريان اولورم

اولورم و بو كست اخلاقي طاهره قوميوب البته بكون حقندن كلمه قزيرد
 ديدوب پس خادم مزبور بو خبري طاهره ايصال ايلدكه طاهره عقل
 باشندن كيدوب مأمونك و نيزي احمد بن خالد كاري و نياز ايدك
 البته بنی طر يقله خليفه نك نظر نك ابعاد ايدوب بر كل بيده
 كوندوب ايدك اولان لطف كنر ياندر ضايع اولنر ديدكه احوال
 ديوب صباح اولدقه مأمونك حضورينه كاري يا امير المؤمنين بكون
 اولدي جامه خواجه استراحت ايله او يوب مدم بنی خراسان فكري
 پريشان ايلدي رخواه اوزره بر حاكمي اولما مقبله خوف ايدركه على
 الفقه برفتنه ظهور ايلدكه دفعنه قادر اوليه لر ديدكه مأمون
 خراسانه كورد كه سن كجي ملاحظه ايلدك ديدوب پس احمد طاهري
 كوندله لم ديدكه مأمون طاهر چايز كه نندن دو كوردان اولوب عوار
 استقلال ايليد ديدوب احمد بن طاهر ك هر حال نه ضامن اولورم ديدكه
 مأمون طاهري دعوت ايدوب خراسانه والي ايلدي و خندانندن اعتقاد
 ايلدو ككي بر حذر شكار ده و يروب غلامه ستر آتنيه ايلوب كبريه بخالنه
 قصه ندر اولورده زهر يروب هلاك ايله ديدوب پس طاهر خراسانه
 واروب احواله انتظام و يردكه مأمونك اسمي خطبه دن رفع ايلدي
 پس اول كچه غلام مزبور طاهر ك طعامنه زهر تنبيه اتمكين صباح اولد
 جامه خواننده ميت بولندي ابو الاسود ظالم بن عمرو بن سفيان القزويني
 البصره مزبور بكان تابعينك اشرافندن اولوب حضرت علي رضوان الله عنه
 ايله صحبت ايدوب وقعه صفينه حاضر اولشدي عقل و رأي و دها
 و ذكاء عصمتك ممتازي ايدوب و علم نوري ابتدا وضع ايدن ابو الاسود
 مزبور و لكن سبب وضعنده اختلافات كثيره نقل اولوب از جمله
 بعضو ديديك كه ابتدا حضرت علي رضوان الله عنه كلكه في السهم و فضل
 تقسيم ايلوب بعده بو تقسيم اوزره نكيلي ابو الاسود امر ايلدك كننده
 مأمونك وضع ايلدي و بعضو بو كاذاب اولدك كننده زياد بن ابيه علقين
 و الياسي اكن ابو الاسود زياده ك او غلامينك خواجه سي ايدوب پس بكون
 ابو الاسود زياده ك حضورينه كيدوب حال اعراب عجم ايله اختلاف

ابتدا علم نوري وضع
 ايدن

انكسار لسانى متغير اولشده از نكر اولورسه تقويم لسان عرب همچون
 بضابطه وضع ايدنه هم ديدى لكن زياد راضى اولوب اذن ويرمك
 بعد زمان بركون بر كس حضور زياده كلوب دعا ايدوب توفى ايانا
 و ترك بنوت ديوب غلط سويلدكه زياد ابو الاسودى دعوت ايلدى
 پس ابو الاسود حاضر اولدقه زياد مقدمه اصلاح لسان همچون وضع
 ايلدك قصدا ايلد و كك ضابطه بى وضع ايله ديوار ايلدك مژبور
 علم نحوى وضع ايلدى و بعضا نقل ايلدى كه بركون ابو الاسود
 كلدكه قيزلردن بريسى اسمان نه كوندلر ديمك استيوب يا ايت
 ما احسن السماء ديكه اى قين چنرم بخومرد ديدى پس قيز ايلدى
 بن اسمانه حسن و برن ندر ديو موردم كه بخومرد ديه سين پس
 جواب و يروب بلكه مقصودم اسمانك حسنتدن نجيبد و ديدى
 ابو الاسود امدى غلط سويلوب ما احسن السماء ديمك كرك ايلدك
 ديوب بعد نحوى وضع ايلدى ابو الاسودك اوغلى ابو حبيب حكايه
 ايدرك و الهم علم نحوى ابتدا فعل نجيبت با بنى وضع ايلدى ابو الاسود
 سوال ايدوب علم نحوى بزدن تحصيل ايلدك ديدك كونده جواب
 و يروب تعريفات و حدود و فى حضرت على رضى الله عنه تلقين ايلدك
 ديدى و بعضا بكونه روايت ايلدى كه ابو الاسود حضرت على رضى
 الله عنه دن تعلم ايلدى كى علوى كتم ايدوب اصلا اظهار ايلدى
 حق زياد بركون ابو الاسود ادم كوندوب خلق همچون برقاعده
 وضع ايله كه اول قاعده سبيله غلظدن سالم اولوب قرآن عظيم
 الشانك معناسنه عارف اوله لر ديدكه استغفا ايدوب ايجاز
 قورى بعد زمان ابو الاسود بركون بر كس فى اشتد بلكه روايت
 قرايت ايلر ان الله برئ من المشركين و رسوله پس رسوله لفظى
 مجرور قرايت ايلدى كى كوش ايلدكه بن خلقك لسانى بونك كى جمل
 و ضلاله مختر اولو وطن ايلزدم ديوب علم نحوى وضع ايلدى بعضا
 بر ريات بنى بود و جمله توفيق ايلدك اسباب مذكوره نك هر ي
 ابواب محمدن بر يابك وضعنه سبب اوله والله تعالى علم نحو غلظده

قصد معناسنه دو علم مژبوره مختر سيمه ايلدك كى فن مژبوره
 اوزدك كك ايدن كس اسلوب كلام عربيه موافقت قصد ايلدك
 بنا و ديوايت اولوركه ابو الاسودك بصره ده برنجواى وارايديكه
 دائما ابو الاسود اذيت اذنه ايدى پس ابو الاسود خانه سنى صاوب
 برغيزي محله يه نقل ايلدكه خانه كرى صاوب كنز ديلور بلكه همرايى
 صاوبم ديوب جواب و يروايش نقل اولوركه بركون ابو الاسود عبدا لله
 بن بكره نقيع بن الحوث بن كلة الثقفيه وادقه عبدا لله كور بلكه
 ابو الاسودك روشنده اولان جامه غايت كوهنه اولغين هر طرفي
 سينه عاشق كى چاك چاك اولش پس ابا الاسود بوجيه دن ايلدى
 ديدكه ابو الاسود ادم بعضا ايلد و غلظدن مفارقه قادر
 اوله ميوب ناچار ترك ايدنه مژد ديدى پس بر مقدار مصاحبت ايدوب
 بعد قالقوب كندكه عبدا لله آرد بجه مژبوره يوزد و ثوب كور
 پس ابو الاسود مژبورك حقتن بو اياق نظم ايلدى بيت
 كسانى و لم اسكه محمدته ● اخ لك يعطيك بجزيل و ناصر ●
 وان اتق الناس ان كت شكرا ● بشرك من اعطاك و الفرض وافر ●
 بيتد اول و بعضا لفظى نون ايله ويا ايله اوليق جائز وراكرونله
 اولورسه معناسى ظاهر دكه نصرت دند وراكرون ايله اولورسه
 نطق و شفقت معناسنه اولوردير عرب بر كس براديه نطق
 و شفقت ايله فلان باصر على فلان ويرا ابو الاسودك اشعار بشار
 و بونظم مژبورك جمله اشعار دند ● بيت ●
 و ما طلب المعيشة بالتمنى ● ولكن القولك فى الدلاء ●
 بنجى بملشها طورا و طورا ● بحمات و قليل ماء ●
 روايت اولوركه ابو الاسود فليح اصابت ايدوب مغلوب اولمشده
 ينه بو حاله لكن مصالح يفتى كورمكه بنفسه بازاره جتوب ايلدى
 سوردايدى مع هذا ممتول اولوب قولدى و جاريه لرى وارايدى
 بعضا ايدى الله تعالى نره بوقد مال و دولت احسان ايلوب مصالح
 بيكره بنفسه مباشرت ايلدك ن مستغنى ايلش ايكن همچون بيكره

اولوب بونك كجى امور جزئيه ده قولن كرى استخدا اميلرسن ديوا عتراض
ايدناره جواب ويروب سن بلزن سن حذمتكار لر بنم طشره جقد و عي كركه
افندي كلدى ديو خوف ايدن لر اكر بيمده او تورب مصلحتي اناو سپارش
ايلسم مال و دن قى تلف ايدوب اضاعته باشلد قلندن كه مقتيد
اولن دي و ايمش خليفه بن حياط حكايه ايدن كه عبدالله بن عباس
الله عنهما حضرتي بصره ده حضرت علي رضوا الله عنه طرفندن عامل
اولوب حاكم الشرع ايدن لر بس حجاز كند كلندن بر ليرنه ابو الاسود
نصب ايدن لر مرقده حضرت علي رضوا الله تعالى عنه شهيد و انجيده
جاي نشين عبدالله اولوب بصره ده فرمان رواي سند حكومت ايدن
روايت اولنور كه ابو الاسود بنخل ايله معروف اولوب اساك اوزده
اولغين اكر فقر و مساكينه كند و مالزندن حصه افراز ايلسك مالزده
نقصان توجه ايدوب كيدن كه بنده انلر كجى فقير اولن لازم كلون
ايدن ابو الاسودك بنجه لطايف و نوادري وار و جمله دن برى بوز
بر كجى گوشنه طعام استر بر فقيرك صداسي كلدكه كورك شود
ديوب خانه سننه الدير حريغه طعام و يرد يار اكلدكن صكره قايكه
طشره كيدن ابو الاسود نه به كيدن سك ديدكه فقير لطفكر داتم
اوله بنخ طعام ايدن كجى حاجتم تمام اولغين و اروب امله كيدن بيم
ديك ابو الاسود بيس بو كجه اهل كى كورن سنين بر سنى نك ايجون او بيزه
الوب اطعام ايدن كه بو كجه مسلمانلار بر دى زيت و يرميه سين
ديوب قولنرينه امر ايدن سائل بو قاضويه اروب صباحه دك جيس
ايدن يار كتاب كفوى ده مسطور دكه بر كسه ابو الاسودك بنخلنه
اقوب سنك ظرف علم و وعاء علم اولدو غنك محل اشتباه دكلر لكن
شوقد و اركه بنخل اولوب اساكله متصف سن ديدن ابو الاسود حريغه
جواب ويروب ايجنده اولان شئ حفظ و اساك ايلدين ظرف معيوب
اولدو غنى مقرر دد و ايمش روايت اولنور كه بركون ابو الاسود طفقون
التقنه برونوب الوب كيدن بولده خوانندن يكشم بركه به دوش
اولدن قوشى نه يه الدير ديوب بهاسنى استفسار ايدن ابو الاسود

ابو الاسود تخمين ايله كوره لم نه تخمين ايدن سنين ديدكه دون
التقنه المتكركسن ديدن بس ابو الاسود كم تخمين ايلدك نيزا و خص
سن معذور سين بركونله نظر ايلكين بهاسنك نصفنى كودنك
ديدن نقل اولنور كه بر كجى ابو الاسود خوابدن بيدار اولدو خانه
بر طرفندن بر صوت ايشندي ندر و بصداد يوب اصلى خدا مندن استقام
ايلدكه اخورده آن ايسنى سيور ديدن لر بس بن خوابده ايكين طوبى
مالى اكل و بلع ايدن حيوان بكالى و بزم بكار بشي كر كركه مالدين
بر شئ تلف ايلدوب بلكه طور و نجه مالى زياده ايليه ديوب على الضاح
اقى بازاره كورب بيع ايلدى و بهاسيله بر قارلا الدير و بورخى
روايت اولنور كه بركون ابو الاسود معاويه نك حضورينه وارشد
اثناء مصاحبتده ابو الاسود دن بى اختيار بر شرطه صادر اولوب
بس معاويه ايشيدوب كولدكه ابو الاسود يا امير المؤمنين لطف ايدن
بنم قبا حنى كه به سويلك ديوب قالقوب كندى ابو الاسود صكره
معاويه نك مجلسه عمرو بن العاص كلدكه معاويه ابو الاسود دن
صدور ايدن حكايه فى عمرو بن العاصه نقل ايلدى بقده بركون عمرو بن
العاص اثناء طريقده ابو الاسوده مصادفه ايلدكه يا ابى الاسود
حجاب ايلدن امير المؤمنين حضورنده بونك كجى كستلخنه بنجه
جسارت ايدن بلكه ديدكه ابو الاسود معاويه نك حضورينه
يا امير المؤمنين بارك الله نه كوند خلافته لايق اما شكار و تلتون ظاهر
مسلمانلر مال و جانلرى سنك ياكوزده بنم شرطه م بنجه حفظ ايجون
اولدنيه انك كجى محفوظ و محي اولسه كر كدر ديدكه معاويه
ايله كولوب ابو الاسوده و افرانعام و احسان ايلدى روايت اولنور كه
ابو الاسود بصره ده هجرتك التمش طفقون بنجى مالنده طاعون جازده
اختره انتقال ايلدى سنى سكان بشه و اصل اولندي و بعضار طاعون
مر بورد و مقدم فلج مرضندن انتقال ايلدى و يشار و الله تعالى اعلم
ابو بردة عامر بن ابى موسى الاشعري مزيونك والدى ابو موسى اشعري
اصحاب رسول كرم صلى الله تعالى عليه وسلم دن ايدن ابو بردة قاضى صكره

بصره ده فرمان زای مستحکم و امضا اولشده رقیات اولنورده
 ابو موسی بصره ده حاکم ایکن طایف اهلند برکسه نک قیزی نتج
 ایلشده پس مزبورون ابو برده متولد اولدوقده راب عرب اوزده
 ارضاع ایچون بعض قبائله کوندردیلر بعد زمان ینه والدینه
 کتوردکلرند دوشنه ایکی برده الیاس ایلشدریدی پس والدیه
 برده ایله کوردکده ابو برده کینه سفی وضع ایلدی پس کینه سفی
 غالب اولدی و ابو برده نک اوغلی بلال رخى بصره یه قاضی اولدی پس
 بو اوج نفر کسه نسق واحد اوزده بصره یه قاضی اولدی ویراجدی
 ابو موسی رضی الله عنه حضرت عمر رضی الله عنه زمانده بصره یه
 قاضی اولوب یعن حضرت عثمان رضی الله عنه خلافتند کوفه
 حاکم اولشده و بلال مذکور ذوالقمره دیکلری شاعر کوردی
 اولوب غرر مدایحی مزبورک خفند سلاک نظم کشید قلدند
 نته کم بیتند نایق سنه خطاب ایدوب ● بیت ●
 اذا ابن ابی موسی بلغته ● فقام بفاس بین و صلیک جاز
 ● وفيه يقول ايضا بیت ●
 سمعت الناس ینتجعون عیثا ● فقلت لصیدح انجی بلالا ●
 صیدح ففتح صا و همله و سکون یا ایله و فتح را ایله شاعر مزبورک
 دوه سنک اسمیدر وایت اولنورکه بلال مذکور عراقین و الیسری
 خالد بن عبدالله القسیری نایلرند ایدی و قتا کم خالد مزبور
 حکومت عراقیندن عزل اولندی برینه یوسف بن عمر الثقفی والی اولدی
 خالدی و نایلرینی مدت حکومتند تحصیل ایلدی وکی اموالک محاسبه
 کورمک ایچون در زنجیر ایدوب حبس ایلدی پس خالد مزبور و بلال
 اشکینه التین هلاک اولدی و بعض مجامع ده مسطوردرکه مجلس
 عالی ده ابو برده و الدی ابو موسی ایله افتخار ایدوب فضائلی تعداد
 و رسول اکرم صلی الله علیه و سلم ایله اولان صحبتی یارایدی کچورکه
 ابو برده نک برده بیرون اکثر تفاخرندن ارباب مجلسه کلان کلان
 فزردق ده اول مجلس حاضر اولغین ابو برده بی اسکات قصیده

خطاب ایدوب والد بزرگوار یکن حقندن ذکر اولنان مناقب حسنه
 و ماثر مستحسنة نک جمله سی برزخ در فرقتا ذکر اولنان اوصافک
 بری ایله متصف اولماش اولسه نینه رسول اکرم صلی الله تعالی
 علیه و سلم حضرت بلال نک حجامتی خدمتده اولدقاری شرف کندی
 مایه افتخار اولور ایدی دیدی پس ابو برده بو کلامدن رد و ثوب
 خطاب ایدوب سوزک راست در لکن و الدم نه اول کوندن اول حجامت
 ایلوب ونه صکره بر رخى حجامت ایلک واقع اولدی ویدرکه
 فزردق اگر والدیکر صنعت حجامته عارف اولسیدی وجود نازنین
 رسول محترم صلی الله علیه و سلمی محل تجربه حجامت ایلک کستلطفه
 جسارت ایلر لردی دیوب حجامته معرفتی اثبات ایله ابو برده بی
 اسکات ایلدی روایت اولنورکه ابوصفوان خالد بن صفوان القیمی
 بلال بن ابی برده یه اکثر یا کلودی پس اثناء مصاحبتده کھنارنده
 لحن و غلط ایدرکه بران مدت بلال مزبورک لحنندن اغماض ایددی
 سکوت ایلدی بعد کوردیکه مزبور اصلا لسانک اصلاحه یقتید
 ایلوب بلکه کتدیکه اکثر لحن ایلکه باشلیدی پس ناچار قباحتنه
 تنبیه ایلک لازم کلکین مزبور خطاب ایدوب یا خالد کھناریکه
 نظر اولنسه خلفا و ملوک کلامی سویلر سین و لحن و غلطک باقله
 اسافل ناسر کیم غلط کھنار سین دیدی پس بو کلامدن خالد متاثر
 اولور ناچار مسجد بصره یه ملازمت ایدوب تعلیم اعراب اشتغال
 ایلدی روایت اولنورکه پیشگاه مسجدون بلال کوکبه سیله گذار
 ایلدی که اوزاقدن بلالک هنگامه سی کوندوکی کبی خالد حضار
 مجلسه کلن کیمدر دیو سوال ایدرکه پس امیر در دیو جواب یدرکه
 بیت سخا به صیف عن قلیل تقشع نه مثلای ایدرک یعنی آناه
 صیفند اولان سحاب نجه پایدار اولوب زمان قیلدر کچورک
 بلالک ده دولتی انک کبی سریع الزوالدر دیر ایدی حتی بعض غماز لر
 خالک بو کلامی بلاله ایصال ایلدکلرند والله بزم دولت و کوکبه
 سحابک خالد سرپندوسی طوفند بجه محندن زائل اولمز دیو ایدر

یکی یوزدکنک چال دیر ابو برده نک وفاتی هجرتک یوزا جیحی الله
 ابو عمرو عامر بن شراحیل الشیبی فریو بکار تا بعیندن اولوب کثرت
 معلومات و وفرت محفوظات ایله متصف ایدی روایت اولنورکه
 برکون شعبی غزوات رسول اکرم صلی الله علیه وسلم خلقه نقل و تقریر
 ایدرکن عبدالله بن عمر رضی الله عنهما کتار مجلسدن کزار ایدوب
 کتارینه کوشا و ورقه بزدر کرایلدی و قایم کورمش ایکن بلهینه
 بومرتبه علم و اصل اولماشدر دیوب مزبورک الحلا عنه تحسین
 ایلدی ربیع الا براره شعبی دن نقل اولنورکه عبدالله ملک اریکه نشین
 خلافت اولدوقه طبعی عباری اشعار عربیه مائل اولوب روایت کلام
 عربدن محفوظ اولغین خالق روایت کلام عربیه اشتغال ایلدی پس
 بنده علم فریو تعلیمه توغل ایدوب کامل برسنه اولدوقه عربک اشعار
 و اشالندن محفوظ اولدوقه رشوقالمدی بعد مصعب ایامی اولدوقه
 مزبور علم نسبه مائل اولغین نسابین مجلسنه ملازمت ایدوب
 برسنه ده علم انساب حفظ و اتقان ایلدیم بعد حجاج عصری کلک
 مزبورک مهارتی قرآن عظیم الشان اولغین برسنه ده فرقان
 کریمی لوح حافظه سه رسم ایلدیم وینه شعبی دن منقولدرکه حجاج
 عراقه والی اولوب کلک مجلسنه داخل اولدم بنم سمدن سوال
 ایلدی بیان ایلدورکه ای شعبی قرآن عظیم الشان علمک نجه در
 دیدک جواب و یروب بندن تعلم ایدوب اخذ ایدر ییدم بعد علم
 فرائضه اطلاعک نجه در دیدک علم مزبورده جمله نک شتهیه
 دیدم بعد علم فقهه معرفتک نجه در دیدک فن مزبورک اصالح
 دیدم بعد انساب ناس ایله اشتغالک نه دره جه در دیدک
 حل ایلمک تقریر و لیدر مه وابسته در دیدم بعد اشعار عربیه
 نه مرتبه در دیدک جمیع حافظه م دیوان عربی کوردر دیدم
 پس وفرت اطلاع تحسین ایدوب بیت المالدن حصه می دفته
 هر سنه ایکی یک درهم اولق اوزره قید ایلوب قوم میانندن شامی
 توقیر ایکن مجلسنه داخل اولدوقه قومک فقراسندن ایدورلندن

و یانندن طشم جقدن اشرافتدن اولدم دیدی شیبی حکایت ایدر
 عبدالملک بن مروان خلافتی ایتمده بنی رسالت طریقیله ملک رومه
 کوند و مشدی پس واروب اداء رسالت ایلدورکه بکاهنه فزدر
 ایلدیه جمله سنه جواب باصواب و یردم عادتار رسالت طریقیله
 وارولر چوق مکث ایدر کلامشرا ایکن بنی مذت صالیور یسوب الیقوی
 حتی انصرافه کندی طالب اولدم پس اذن و یریلوب کیدر اولدوغده سن
 بیت مملکت اهلند نمیسین دیدکد مغیر عرب طایفه سندم دیدم نه
 برشی سولدی بر دوقه تحریر ایدوب بکار و یریلور کاغذاری بارشاکر
 ایصال ایلدورکه بر دوقه یی ده و یریدیلر پسر عبدالملک کلرکه
 کاغذاری و یردم لکن اولدوقه یی و یرمک خاطر مدون کندی طلشه
 چکارکن خاطر مه کلرکه و دیوب علی جناح السفر بر دوقه درخی و یر
 ایدی خاطر مدون کتیکن تسلیم ایدر مدم دیوب رقه یی و یردم پسر عبدالملک
 و رقه یی اجوب نظر ایلدورکه سکا بو کاغذی و یرمزدن اولهچ برشی
 سولدی و یردی دیدکد بلی بیت مملکت اهلند نمیسین دیو سوال ایلدی
 بن خیر عرب طایفه سندم دیو جواب و یرمش ایدم دیدی بعد دیوب
 خروجه اهلنک ایدوب قویور یقشدوقه عبدالملک بنی کورایانته
 دعوت ایلدی پس رجوع ایدوب حضورینه وادوقه بر دوقه ده نه
 تحریر اولمشد بلور یسین و یرمک بلم دیدکد اوقی دیوب رقه یی الم
 و یردی نظر ایلدیم بن اول قوی عجلر مک انلرک ارانده بونک کیمی
 و اریکن غیر یسینی نوجه پادشاه ایدوب امرینه اطاعت ایدر لریلر
 پسر کر بو کاغذک مضموندن آگاه اولدیم کورمز ایدم انلرک بو کاغذی
 سری کورمد کلرینه بناء در دیدم عبدالملک بونی بنجون تحریر ایلدی
 و جیحی بلور یسین دیدی خیر دیدم یا نده سنک کبی آدم اولدوغده
 حسد ایدوب بنی بطریق ایله اغصاب ایدوب سنک فتکی قصد
 ایلدی دیدی روایت اولنورکه عبدالملک بو کاغذی ملک رومه
 منعکس اولدوقه قصد یق ایدوب واقعا مرادم اول ایدی و یرمک
 روایت اولنورکه برکون شعبی حجاجک حضورینه کیدرکه حجاج

سؤال ایدوب بیت المالدن هر سینه ده حصتك نقد و دینك استندك
 لحن ایدوب كم عطاك فی السنه دیدكده شعبی ده لحن و خطا اوزده
 جواب و یروپ الفین دیدی خجای كلامی اعاده ایدوب تكرار كم عطاك
 فی السنه دیدكده شعبی ده جوابنده الفان دیدی پس خجای سؤال
 ایدوب مقدمه ایدوب لحن ایدوب غلط سوزدك دیدكده شعبی
 سزك لحنكده تبعیت ایلش ایدم چونكه سز سزك كزی اصلاح ایلد یكزنده
 جرایمی اصلاح ایلدم مقدمه سز لحن ایلد و كزده بن وجهه صواب
 اوزده شكله جراوت ایدم دم دیدك پس شعبی نك بو وضعی خجایه
 خوش كلكین جایزه اعطا ایلدی نقل اولور كه بركون شعبی بركه
 كلككه شعبی نك یاننده برخاتون واد ایدی پس كلان كسه شعبی
 قنقیكزده دیدكده شعبی لطیفه قصیده خاتونی كوسا و یروپ بود
 دیدی شعبی نك كلاتند ندر كه كرام ناس اولنلر محبت و مودتلی
 سرعت اوزده اولوب بغض و عداوتلی بطوا اوزده اولنده بركوش
 مشربه به بكون كیم دكه حال ایلده منكسر اولماز و شكست اولدقده
 سر یمانه اصلاحی ككدر و لئام ناس اولنلر موقت و محبتلی غایت
 بطوا اوزده اولوب عداوتلی سرعت اوزده اولنده كوزه سفاله
 مشاهدكده ادنی سبيله منكسر اولوب تكرار كوزه اولغه مدت مدید
 استر بعضی كنبه ادبیه ده مسطور دكه عبد الملك شعبی بی اوغلزده
 خواجه ایلدكه بو وجهه اوزده سیار ایلدكه مزبور لره تعلیم قراندن
 ماعدا تعلیم صدق و ادب ایدوب كذب و تسفلدن منع ایلده و تر
 كسب فضائل و كمالدن مهالغه ایدوب ترهیب اخلاق ذمیمه ده افراط
 ایلده زیرا اولاد ملوكك علم و ادب و رغبتلی سائر ناسدن دوندور
 قبل ایقین جزم و قطع ایلكدن منع ایلده زیرا انلر خشنه منفده
 عظیمه درو تعلیم اشعار ایلده كم مورت مجد و كرم و باعث شجاعت و هم
 و تادیبلی لایم كلككه شتهاده تغیر ایلده تاكه مهان و محقر اولیه لر
 دیدی وسیع البراده مسطور دكه بركون شعبی دن بر مسئله دن
 سؤال ایلد كلزده بلم دیدی پس سز عاقینك قیصه ایكن حجاب ایلدن

نجه بلم دیسز دیدكندن جوابنده ملائكه كرام لاعلم لنا الاما علمنا
 دیدكندن اصلاح ایلدیلر دیدی روایت اولور كه اعشی
 همدانی دیدكلی شاعر ك قیز قزداشنی شعبی تنقیح ایلدی و اعشی
 اول وقتده دخی شعر كویله توغل ایلوب قرادن ایدی پس بركون
 شعبی به كلوب بویكه واقعه مده كوردم كه كان بی بغدادی واپه
 ملو برینك اپچنه قویوب هر قنقیسندك استر سزك ال دیدیلر بنده
 اربه به میل ایدوب بر مقدار شعیر ایدم دیدی پس شعبی كز واقعه
 صادقه ایسه تلاوت قرآن كری ترك ایدوب شعر اشتغال ایلن سین
 دیدكده اعشی جرمینه اعتراف ایدوب شعر توغلدن خبر ویری
 روایت اولور كه شعبی نك بدنی نجیف اولغین سبیدن استفسار
 ایلدكلزده رحم مادوده مزلمه چكرك دیر لر ایش مزبور ایلدك
 برادر ی ایلده رحم مادونده ایكن سینه مكش ایلدكی معارفه مذکور
 و لاد تلی حضرت عثمان رضی الله عنه خلافتك التخی سالتده
 اولوب انتقاللری سال هجرتك یوزد و ورنده كوفه ده فجاة واقع
 اولمشد شعبی فتح شین و سكون عین ایلده شعبه منسوبدكه عدا
 بریطنند روایت اولور كه شعبی اكثر یا مسكون الدار منك بویتنی

● تكرا ایدوب انشاء ایدر لر ایش بیت ●

لیست الاحلام فی حال انضا ● انما الاحلام فی حال الغضب ●
 ابو عبد الرحمن عبد الله بن المبارك مزبور مجمع البحرین علم و زهد
 سفیان ثوری و مالك بن انس رضی الله عنهما حضرتان تفقه
 ایلش لر ایدی و كتاب موطائی امام مالك بن روایت ایلدیلر اكثر اوقاتده
 خلقدن انقطاع اوزده اولوب غایت و در علمندن خلوت و نیاز مالل
 ایلدیلر و كد ملجدری دخی زهد و تقویده و اسخ دم اولوب قطب
 فلک كی طاعتن ثابت قدم ایدیلر شك روایت اولور كه مبارک ایلد
 امرنده افندیسك بیستانی خدمته ایدم پس بركون افندی بیستانه
 كلوب انار موسی اولغله مباركه امر ایدوب بجا بر طائل ناز كوز
 اولده امری اوزده وادوب بر ناز كوزدكه اكشی چمك افندی

غضب ایدوب بھی اوغلان سکا طاعتی ناکتور دیو املد قی مبارک
تکرار بنار کتور دکه اولده اکثری چقدی و لخاصل اوج دفعه نار
کتوریا و جیده اکثری چتوب دلخواه اوندی بر طاعتی ناکتور مدکه
برانش اولوب بھی اوغلان طاعتی اکثری چقدی بلز میسین دیدکه
مبارک بلم دیدی پس یا بنجون بلز میسین دیدکه بنم بوزمانه دیک
اصلا بورماندن اکل ایلدکم یوق قنقیسی حلو و قنقیسی خاضر
بلم دیدی یا بنجون میدک دیدکه سزک اذکنز اولد قنجه کمل ایله
دیدی پس اقتدسی مبارک دین و دیانت و امانت نه مطلع اولدق
مجت ایدوب ازار ایلدی و دخترینی تزویج ایدوب کتور و داماد
ایلدی پس عبدالله اول دختر دن متولد اولدی ابو علی الجبائی نقل
ایدکه عبدالله بن المبارک دن معاوی بنی افضل دیو خصه عمر بن
عبد الغزیز بنی افضل دیو سوال ایلد کلمه جرای و یرویه الله
خدمت رسول اکرم صلی الله علیه و سلمه لیکن معاویه ناکتور
داخل اولان غبار بیک کتور عمر بن عبد الغزیز دن افضل دیدی
و عبدالله کلام مندند که بز علی بنیا بنجون تحصیل ایش ایلد
لکن علم بز ترک دنیا به دلیل اولوب طریق اخره مرشد اولد دیرایش
طاعتی زاده موضوعات العلومند عبدالله بن المبارک ائمه
حنفیه سیاقند ذکر ایدوب دیرکه مزبور هم ترک یوزاون سکرتی
سالند متولد اولوب مبادی حال و اوایل سن و سالند بر مقتضای
هنگام شباب جو ترکی هر طرفه اقوب کاه تراخت چنک و دیار کاه
صحبت یاده ناب ایله اوقات کچور مکن حالی دکلدی بقدر توفیق
رقبانی مشعل افروز راه هدایت اولغین جمیع منا جیدن نائب اولوب
طریقه زهد و ورعه سالک و کتور سبب توبه سندن سوال اولدق
یور مشرکه برکون که فصل بهار و موسم کل و کتور ایلدی اخوان
واصدقادن برکوره کشت و کتور ایلدک بر بنجه یه وار و بنجه
عیش و طرب و لهو و لعبه مشغول اولدق اتفاق یاران ایله اول
شب موضع مزبوره کجه ملک و زور قرار و یرویه صحنه تازه دوزن

دوزن و یرویه پس عیش و عشرته اغاز اولوب بند سازیمی المله
الکوب یاران صفای بخش ایلدیم تو حال و زور کچیدن بران مدت
مرد ایلدکه مجلسدن قالقوب بنجه ناکتور ایلد کتور کتور
کوردکه بردن خنک فرازنده بر مرغ خوش نوا طور میوب جوش و شوق
کلوب فریاد باشمش پس بکاتان شوق بغشلیوب یینه تحریک اوتار یانه
دروغند بر خواهش پیدا اولغین نوای مرغ ایله هم اهنگ اولدق قصیده
زیرود رنخده قرار ایلوب نواخته اغاز ایلدیم دمتم اولان ساز کاه
موافقت ایلوب قصد ایلدیم کرده دن دمساز اولوب ناکاه زیان
فصیح ایله اوتار دیک الم یان للذین امنوا ان تحش قلوبهم لذكر الله
وما تزل من الحق صداسی ظاهر اولوب خمن هوا و هو برق و شوق
ایلدکه اجابت کتان بلی والله دیوب سازی پاره پاره ایلدیم و صحبت
ترک ایدوب طریقه زهد توجه تام ایله متوجه اولدم دیرک دقا
اولدکه ابواسحق صحابه کرام ایله عبدالله بن المبارک احوال نظر
ایدوب مابیند اولان نسبی بنجید میزان اعتبار ایلد و کتور مبارک
اوزده اصحاب کرامک سبب جماندن صحبت رسول اکرم صلی الله تعالی
علیه و سلمدن ماعد برشی بولدم دیر ایلدی روایت اولدکه برکون
ابن المبارک یاشندن برکسه دن عطسه صادر اولدق حمد ایلدی
پس ابن المبارک شخص مزبور دن استفسار طریقیله عاظم اولان
کسه نه دیر دیدکه مزبوره الحمد لله دیر یوب جواب ویردکه ابن
مبارک بر حمال الله دیدی راوی حکله که محمد بن جمیل دیر ابن المبارک
بو حسن ادب حیران اولوب طرافنده تحسین ایلدیم دیرک اتی و جیدن
نقل اولدکه برکون بن عبدالله بن المبارک یاشند ایلدیم ناکاه ایلدی
کسه کلوب یا ابن المبارک الله عظیم الشان دعا ایله که بنم کوز لری
برفایدوب تکرار با صره می رقا یلیه دیدکه ابن المبارک اقالد
جناب حق جل و علا در کاهنه دعا ایلدکه همان ساعت اکی کوردیم
مزبور کتور کوزی آچیلوب بالکلته عمی سندن اثر قالمدی خطیب بغداد
نا بنجندن مسطور دکه عبدالله بن المبارک تجاوت ایلدک و اکبر

بوشن نفر که که سفیان نوری و سفیان بن عیینه و فضیل بن عیاض
 و محمد بن السماک و ابن علیّه و داوودیه نوری اصلاً تجارت ایلدیر
 ایدی و خراسانه تجارت کیدوب حاصل اولان و بعد عیالک نفقه
 اخراج ایلدکن صکره ماعداسی اخوانندن ذکر اولان بش نفره کوند
 ایدی روایت اولور که برسنه یینه عبدالله سفر تجارتدن کلدر که
 ایشدیکه ابن علیّه قاضی اولش پس صتره سنی ارسال ایلدی و بو طرفدن
 ابن علیّه ابن المبارک قدومندن اکاه اولدقه زیارتنه وادی
 لکن ابن المبارک مزبوره التفات ایلوب خاطرمانده اولدوغنی اظهار
 ایلدی پس ابن علیّه قالقوب منزله کلدر که بتذکره تحریر ایدوب
 ابن المبارک کونددی مضمونی بوکه بر سرتک بونجه فغاندن برونجه
 لطف و احسانکرمه مظهر اولوب انکه یمن و تبرک ایدرکن بودقه
 اول لطفه شایان اولق دکل بلکه حضور یکنه و اردقه اصلاً
 ایلدیکر فن بنه خاطرمانده اولدوغنی فهم اولدی لطفکردن
 موجود که بزنی جر مزدن اکاه یوره سرتاکه اعتدال ایدر یوز پس
 رقه ابن مبارک واصل اولوب مضمونی معلوم اولدقن بویایق
 تحریر ایدوب مزبوره ارسال ایلدی ● بیت ●
 یا با عل الدنیا له باریا ● یسطاد اموال المساکین ●
 احتلت للدنیا ولذاتها ● بحیلة تذهب بالذین ●
 فصورت مجنوناً بها بعدما ● کنت دواء للجائین ●
 این روایتک فی سردها ● عن ابن عون و ابن سیدین ●
 این روایتک فی سردها ● لترك ابواب السلاطین ●
 ان قلت اکرمه فذا بالخل ● زل حمار العلم فی الطین ●
 پس ایات مذکوره ابن علیّه واصل اولدقن قباختندن اکاه اولق
 خلیفه یه وادی و بنی منصب قضا دن عزل ایدک دیونیا ز ایلدی
 هر چند که ابرام ایدر کورد یار اصلاً مفید اولدی بالآخره قضا دن
 عزل ایدوب بیرنه غیری کسیه فی نصب ایلدیر پس عبدالله مزبور
 قضای ترک ایلدو کوش ایلدک یینه سینّه صاف اولوب صتره سنی

ارسال ایلدی مؤلف کتاب قاضی ابن خلکان عبدالله بن المبارک شمرنه
 ● بواج بیتی ارا ایدر بیت ●
 قد یفتح الجرحا نوباً المتجرة ● وقد فحت لك الذیوان بالذین ●
 بین الاطین خافوت بالحق ● تباع بالذین اموال المساکین ●
 صیرت دینک شاهینا نصید ● و لیس یفلم اصحاب الشاهین ●
 روایت اولور که عبدالله سنه ده بر کره تجارت کیدوب اول صخره
 اتمام ایلدکن صکره بقیه سالد یه یا سفر حجه کیدوب بلخو غزایه
 کیدر ایدی پس یینه برسنه غزایه کتمش ایدی و قائم غزادن رجوع
 ایلدی هیت دید کبری یه واصل اولدقه تاریخ هجریک یوز سکن
 بر رمضان خوارستان فغان کلزار بقایه ارتحال ایلدی رحمه الله
 نقالی ابو القباس عبدالله بن المعتز ابن المتوکل ابن العتصم ابن هارث
 التمشید ابن المهدی ابن المنصور بن محمد بن علی بن عبدالله بن
 العباس بن عبد المطلب الهاشمی مزبور فن عربیت و علم ادبی مبتدو
 ثقل و اندرک امثالی بکار دن اخذ ایدوب فن مزبوره ممتاز اقران
 و یکنانه دوران اولشدی شاعر ملج البیان و فصیح اللسان اولق
 جودت قریحه ایلد ابداع معانی و انشاء مبانی ده منفرد و ممتاز ایدک
 و علی الاطلاق بنی هاشمک اشعری اولدوغنی ارباب ادب میاند محقق
 اولوب اوصاف و تشبیهاتده جمیع ناسک سرافرازی اولمشی مجمع علیه
 و مشفق علیه د کابر اعرن کابر ترتیب یافته خاندان خلافت انغیز
 مساعده دولت و اقبالی مقتضاسی اوزده ظرفا واد با ایلد کاه
 حیایان و جمن و کاه صحبت بری شان جواری سمین تن ایلد اوقات
 بکجوب عیش و عشرت و ذوق و صحبت ایلد عالمده ایکن ایکیون
 طقسان اتی بیع الاولنک بکره یسندن رؤسای عسکر و کتاب یوان
 رسا اکابر و اعیان خلیفه لری اولان مقتدری خلافتدن خلعت
 یرینه عبدالله مزبور ی خلیفه ایدوب بیعت ایلدیر و یقینی علی
 اختلاف اقوال المرتضی بالله یا خور المصنف بالله یا خور الغالب
 بالله یا خور الراضی بالله قوریلر پس بوجال اوزده بر کون بر کیمز

ایلدکن صکریمینه مقتدرک اعوان وانصاری بجمع ایدوب بریه
 کلدیلر و ابن المعتزک اوندینه هجوم ایدوب اتباعی طاعتیلر و
 نکور مقتدری بجلال ایدوب بیعت ایلدیلر پس ابن المعتز پور
 کورد که ابن الجصاص در کله معروف بر قاهر جوهرینک خانه
 قرار ایدوب قتلی امر ایلدی مونس دخی فرمان اوزده مزبور
 بوغوب بر کلیم ایلده میتنی اهلنه کوندد که منزلتک مقابله
 دفن ایلدیلر رحمه الله سبحانه و تعالی مزبورک ولادی تاریخ جزیک
 اکیوز قرق یدی سنه سی شعبانک یکر می اوچدن اولوب قتلی
 اکیوز التی بیع الاخرینک اکیسنده واقع اولدی بوندن صکر
 مقتدر ابن الجصاص مذکور اخذ ایلوب پیشمار ملای صلدیه
 ایلدی و ابن المعتزک تصانیفی بونلرد کتاب الزهر و الزیاض کتاب
 البدیع کتاب مکاتبات الاخوان با شعر کتاب الجراح و الصيد کتاب
 السرقات کتاب اشعار الملوك کتاب الادب کتاب حلی الاخبار
 کتاب طبقات الشعر کتاب الجامع فی الفنا کتاب فیہ ارجوزة فی
 ذم الصبوح ابن المعتز دن نقل اولور که اگر بکا یاد داشتک اولان
 اشعار دن قفیسسی احسنند دیو سوال ایلسه لر عباس بن جعفرک
 بو شعر یدردیو جواب ویردم دیر ایدی ● بیت ●
 قد سحت الناس اذا بال الظنون بنا ● و فرق الناس فینا قو لهم فرقا
 فکاذب قد رمی بالظن غیر کمر ● و صادق لیس یدک الله صدقا ●
 و ابن المعتز مرثیه سنده بو ایکی بیت علی بن محمد بن بسلامک و بیت
 لله و رک من میت بمقبرة ● فاهیک فی العلم و الادب و الحسب
 ما فیہ لو لا لولا فتقصه ● و انما ادركه حرفة الادب ●
 ● بوابات ابن المعتزک اشعار نند بیت ●
 خلیل قد طاب الشراب الموت ● و قد عدت بعد النش و العود احد
 فها ناعقار ا فی قیص نجلیة ● کما فرقة فی دة تتوقد ●
 بصوع علیها الما شبک ● له حلق یض تحل و تقف ●
 وقتی من نار جمیم بنفسها ● و ذلك من احسانها لیس یجد حقی

و جاء فی فی قیصر اللیل مستقرا ● تستجیل الخطر من خوف و من جند ●
 ففقت افش خدی فی الطريق له ● ذلال و استخفاف یالی علی الاثر ●
 و لاح ضوء هلال کاف یضئنا ● مثل الملامه قد قدرت من الظفر ●
 و کان ما کان مما الت اذکره ● فظن خبرا و لا تسأل عن الخبر ●
 بقص مجامع ده بر حکایه مسطور و ده که عهد الله بن المعتز ایدوبکم
 شعرا دن دویت کسه نک افعالی و احوالی نفس الامرک خلا فی اوزده
 السنه ده مذکور و میان خلقده مشهور اولشدر ابو العتاهیه نک
 شعردن طریقه زهد اوزده اولوق اعتقاد اولمشدر اول ایه الطاد
 اوزده درو ابو نواسک دخی کفانندن میل دبران سیمین بدن و شوق
 نل با سیمین دن دم اوزده معروفند لکن مزبور زبانه لر ●
 کو و هند و ابو حکیمه کاتبک شری ضعیفاه و غنندن و سازور
 لکن قائلی نفسنده خلا فیلده متصفده و محمد بن حازمک نفی کفار
 بده قناعتک ظهور ایلر لکن مزبور فرط حرص ایلده موصوفده
 مؤلف کتاب قاضی ابن خلکان ایدو که ابن حازمک حقندن ابن
 المعتزک نقلنه مخالف بر حکایه روایت اولغود که مزبور نفس الامرده
 حالی شمرینه مطابق اولوب قناعت ایلده متصف اولسی فهم اولور
 خلاصه حکایه بودو که ابن حازمک کابدن سعید بن حمید طریقی ناسند
 بر کسه نک جوړنده اولور دی میا نلرند بعض شی واقع اولدقده
 ابن حازم سعید مزبور ی هو ایلدی پس هر مذکور سعیده و اصل
 اولدقده ابن حازمندن اخذ انتقامه قادر اکی بله ینه بر مقتضاه
 کرم اغراض ایلده معامله ایدوب اجماز قودی بعد زمان ابن حازمک
 احوالی مختل اولوب ضرورت و فاقه یوز کوسترد که سعیدک
 جواری ترک ایدوب اخریره نقل ایلدی پس ابن حازمک حال پر نل
 سعید کاه اولدقده مزبوره اون بیک و دم و بر مقدار ملبوسات
 و رخت و لوازمیله برآت و بر غلام و بر جاریه کوندوب بومضنده
 بر رقعہ تحریر ایلدی سنک سوء حالکده مطلع اولدقده بر مقتضاه
 اخوت اکرام قلیل ایه ده بر مقدار شی ارسال اولندی بعد الیوم

ممکن اولدجه يينه امور يکزي ايله تقيد اولغوب چي تذکریله اشياء
مذکور ابن حازمه وارد قدره قبول ایلیموب رد ایلدی و تذکره
جوابده بوابیاتی تحریر ایدوب مزبورده ارسال ایلدی ● بیت
وفلت بی فعل المطلب ● اذ غمر الفردق بالندى الذثر
فبعث سبالا موالات غنی ● کلا وبت الشفع والوتر ●
لا الیس النعمان من جل ● البسته عار علی الذهر ●
لین حکایه مذکور دلالت ایدکه مزبور قناعت صاحبی اولوب حکام
تکستی ده اضافیه تحمل ایدوب حسن صبر ايله متصف اوله
سمید بن حمید مزبور کتبه سی ابو عثمان ایدی کاتب و شاعر اولوب
نظم و نثرده ماهر و ترسل و انشاده فضیلتی ظاهر برکسه ایدی
صنعتک مقدم و پیشوا سی اولوب سرقه جیده صاحبی اولغین
بعض فضلا اکثر سمید بن حمیدک نظم و نثرینه برتر یکنه واروب
مقرر قد یکنه عودت ایدک دیو امر اولنسه جمیع کلامی متفرق اولد
برشی قالمای ایدی دیر ایدی و کندوسی ملوک فرس اولارندن اولد
اونده اذعا ایدری مزبورک کتاب انتصاب العجم من العرب نامده
بر تالیفی اولوب و دیوان ریایل و دیوان شعری وارد و ابو محمد عبد الله
بن احمد بن علی بن الحسین بن ابراهیم طباطبا العلوی شریف مزبورک
جری اولان ابراهیم طباطبا ایدک لری نک و حقی بودر که برکون
غلامنه جامه کتوردیو امر ایلدکه دراعه می کتوره یم دیدکده یوق
قبایا دیه چک برده پلنک اولغین طباطبا ایدی کلام مزبور
شهرت بولد قدره شریف مزبور لقب اولدی صاحب ترجمه عبد الله
مولد و منشای حجاز اولوب بقد مصره نقل ایلدی و انده وطن
ایلش ایدی قدرت و دیار صاحبی اولوب بجه برده املاک و عقار
اولغله دولت و افرو و حشمت متکاثره ايله مرفه البان و منتظم
لحال ایدی و خلوات تیب ایدوب اکابر و اعیانه کوندردمک ذابی
حق جلوانک باد منی قومغه صبا حدن اخشامه دك اجرت ايله بر
آدم طوقوب مزبور بهر ماه ایکی النون اجرت تعیین ایلدک و خلوا

و خلوا بی اعیانک کیمنه هرکون و کیمنه هفته ده و کیمنه آید برکون
کوندردی حاکم مصر اولان کافور هرکون ایکی طباق خلوا ايله
درستاله بیچین مختوم بر جورک کوندردمک دای ایدی بعض اعیان
شریف مزبورده حسد ایدوب کافور شریفک سزه خلوا کوندردمسته
باس یوقدنه کوزل کن جورک کوندردوسی کستلخلق اولوب انک کچی
کسه دن سزه بویله وضع ناجستان فهم اولنور دیدکده کافور
شریفه خبر کوندوب خلوا ايله شایین مذاق اولد و غنم کایست اید
جورک کوندردمک زحمتی اختیار ایلسون لریدی کچس بو خبر شریف
واصل اولد قدره اعیانک کندویه حسد ایدوب ندریح ايله بو معاکل
دفع و منع ایلک صد دنده اولد قلندک اکاه اولد قدره سوار اولوب
کافور واردی دعا ایدوب بنم سزه جورک کوندردمک مقصود من
حاشاکه تعظم و قطا ولدن ناشی بر امر اوله بلکه بر کوچک قیریز و اور
هرکون کند ویدیه بوضمنه مباشرت ایدوب تذکره قصیده سزه
کوندرد چو نک بوضمنی مکوره کوردیکر باش اوزدینه بر دخی کوندرد
دیدکده کافور ایلدک وضعه نامد اولوب لطف ایدوب بینه مقدار
قدیمک اوزده خلوا ايله جورک کوندردک زیرا اول جورکده مألوف ایشید
دیدکده شریفینه داب قدیم اوزده هرکون خلوا ايله جورک کوندرد
باشلری چونکه کافور وفات ایلدی احوال مختل اولوب مقدمه مازکر
اولدوغی اوزده جوهر قاید کلوب افندیسی مغرایچون مصرک ضبط
ایلدی بقد بر مذدن صکره مغر دخی افریقینه دن چتوب کوکبه سله
مصره قریب اولد قدره اعیان و اشرف مزبورک استقبالن چتک متفرک
نستبدن اختلاف اولغوب علوی اولسنه طعن اولغین شریف مزبور
اعیان مصر ايله معرک حضورینه داخل اولوب آشاء مصاحبته
نسبت کریمه رودیو سوال ایلدی کچس معز جواب ویروب غمدی نسبتین
بیان محلی دکلده هله شهره داخل اوله لم بقد بر مجلس عقد ایدوب
سزه جمله نسبی سرد ایلکله اها و احبار عی بیان ایدیم دیدی بقد معز
شهره داخل اولد قدره صکره دیوان ایدوب جمله اعیان مصرک معز

ایلدی بیس جمله سی حاضر اولد قلارنده معز دخی اعیا کزودن کلرک
 کسه قالیدی دید که خیر جمله سی امرای اوزره حاضر اولدی
 دیدیلر بیس معزال قبضه یه اورب نصفته وارینجه تیغنی یامزدن
 اخراج ایدوب اشته بتم نسیم بودردیدی و خلقک اوزرینه وافر
 التون نثار ایدوب جسم دخی بودردید که جمیع ناس دعا واثا ایلله
 سها و طاعة دیوب متفرق اولدیلر روایت اولنور که شریف مزبور
 اخوان و اصدقا سبیل حسن معامله اوزره اولوب علاقه و دوک
 کما یبغی حفظ و رعایت ایدودی و زیارت احبابه بذل مقدور
 ایدوب حاجتله قضا ایدودی و حسن المذهب اولوب ریانت
 و تقوی ایلله معروف ایدی و لادن تاریخ هجریک اکیوز سکنان الی
 اولوب او یوز قرق سکن سنه سنک رجسته مصرده وفات ایلدی
 قرافه ده دفن اولندی قبوری زیارتگاه اولوب موضع اجابت دعا ایلله
 مشهور در روایت اولنور که اهل مصر دن بر کسه حج شریفه کنک
 بعض مانع سببیله زیارت روضه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه
 شرفی امرانه قادر اوله مدی پس بواجلدن مغرم و محزون ایکن
 بر کجه رؤیاه حضرت رسول محترم صلی الله علیه و سلم کورد که
 امرای یوب چونکه بزم زیارتی فوت ایلدک امدی واروب عبدالله
 بن احمد طباطبائک قبرینی زیارت ایلله دیو یوروی لور روایت اولنور
 شریف مزبورک احسان دیده لرنیدن بری قبرینی زیارت ایدوب
 بوییتی انشاد ایلدی بیت

● ●
 و خلقت الهوم علی اناس ● وقد کانوا بعیشک فی کفاف ●
 پس واقعه سنه شریف مزبوری کوب کفنا ریکی کوش ایلدم کن
 حالاجواب و مکافات قدرتم یوقد پس مسجده وارب یکی رکعت
 نماز قابوب جناب عزت جلت عظمته درگاهنه نیاز ایلله جناب
 حق دعاکی قبول ایدردیدی رحمه الله تعالی ابو العباس عبدالله بن
 طاهر بن الحسین بن مصعب بن دریق بن ماهان الخراسانی والدی
 طاهرک ترجمه سی مقدا ذکر اولمشدی عبدالله مزبور و فورهم و مزبور

و مزبور کرم ایلله موصوف و شجاعت و شهامتله معروف ایدی مأمونک
 مزبور حقد حسن اعتقادی اولوب مقدا سبقت حذقی سببیلله
 والدی طاهرک حقوقی رعایت نیان مزید انتفاعنه مظهر ایشدی
 مزبور دینور والیسی ایکن خراسانده با یاسی فتنه سی ظهور ایدوب
 اول اطرافک اختلال و اعتدالی خبری کوش ند مأمون اولدقد
 عبدالقحی خراسانده والی ایدوب فرمان ایلدی که مستحجاب دینور دن
 قالقوب خراسانده و کرکی کی ضبط نفوره تقید و کوشش اید
 پس عبداللهمه بر موجب فرمان اکیوز دن اوج سنه ربيع الآخرک
 نصفته دینور دن خروج ایدوب خراسانده متوجه اولد و قطع
 وطنی مراحل ایدوک نیسا بوره کلری روایت اولنور که اول سنه عبداللهمه
 قدومندک اول نیسا بوره بر قطره نازل اولماشدی پس عبداللهمه
 شهره دخول کوننده عظیم باران نازل اولغین کدرگاه عبداللهمه
 ارباب سوقدن بریزان یاغنه قالقوب بتم قدوم امیره تشکر ایلدی
 بیتی انشاد ایلدی بیت

● ●
 فز قسط الناس فی زمانهم ● حتی اذا جئت جنت بالندوم ●
 غیثان فی ساعه لنا قدما ● فرحبا بالامیر و المطر ●
 بعد خراسانده کلوب اون سکن سنه مملکت خراسانده کار فرمای
 امارت اولوب اکیوز اوتوز تاریخده اخرته انتقال ایلدی روایت
 اولنور که عبدالله مزبور مقدا بر مدت مصره و شامه حاکم اولد
 اکیوز دن بر سنه سنه مصره داخل اولوب بر سنه مصره تمکن
 اولمشدی وزیر ابو القاسم المغربي ادب الخواص اسمیلله مستی اولان
 ذکر ایدر که دیار مصرده بونان عبدالوی دید کلری قانون عبدالله
 مزبوره منسوبدر وجه نسبت جائز در که عبدالله بطیخ مزبوره مثال
 اولغین ابتدا مصره اول اکدر مش اوله عبدالله مذکور ادیب
 اولوب شعر و انشایه قادر وفق اغانی ده ماهر ایدی صاحب اخاف
 مزبوره بنجه اصوات نسبت ایدوب اول وادیده مهارتی اظهار
 بویکی بیت مزبورک جمله کفنا ننددر ● بیت ●

اغفر زلتی نقرز فضل الشکر ● متی ولا یفوتک اجری ●
 لا تکلنی الی التوسل بالعذر ● لعلی ان لا اقوم بعذری ●
 روایت اول نور که شعراء بلاغت شعاردن عوف بن محم الشیبانی
 عبد الله والدی طاهرک ندما سندن اولوب بنجه زمان سفرده
 وحضرده بران مزبورک یانندن منفک اولماش ایدی هر چند که
 اهل و عیالنی دنوایدوب کتمک استند که طاهر مساعده کوسند میو
 مفارقت وضاویر مزایدی پس طاهر اخره انتقال ایلد که عوف
 شمدن صکره بزخی ملازمت قیدندن خلاص اولوند بر اکی بن عبد الله
 بن طاهرک بنجه سته کیوب براز مدت برنده صحبت مزده اولدی اولم
 ایلد که ناچار عبد اللهک یاننده قانوب شب و روز ندیم و مصاحبی
 اولمشدی مرقیدر که عبد الله خراسانه توجه ایلد که عوف بن محم
 مزبورک همعانی اولوب مسامحه و مصاحبتله سیر منازل ایدرک
 دیدکاری شهره قریب اولد قلنده بر سر عبد الله کوردیک بر قری
 خوش نغمه بر سر بلندک فرازندن صوت خیزن ایلد نوحه و فواره
 باشمش پس عوفه خطاب ایدوب کوش ایلدی شوصوت خیزنی نغمه
 دلسوز و صدا و چکر و زرد و اوبکییر الھذل بو محله مناسب بویتی
 نه خوب دیمشدر دیدی بیت ●
 الایام الایک فرخک حاضر ● وغصنک میاد فیضم نوح ●
 یعنی ای کبوتر فالان مقرر اشیا نکل اولان نهال سر سبز اولوب بجه لکده
 دست تفرض اعدادن سالم یا نکه حاضر اکی بونوحه و فریادیکه
 باعث نند پس عوف یا امیر و الله بویتی اوبکییر قتی کوز دیمشدر
 بنی هنر بل قبیله سندن ظهور ایدن شعرانک سرافراز و سر بلندید
 دیوب اوبکییرک مدح و ثنا سنده باشلد قد عبد الله بو بیت به بر قریبیت
 ضم ایلد دیدی عوف دعا ایدوب یا امیر حاله ایدوب اولوب خواس
 واعصابه فتور کلش اکی رتبه یارختی یا نکرده معلوم اولان کیمک
 شعرینه بدیمه اجازه تکلیف اید سکر لطف ایدوب بو خصوص
 بنی عوف ایدرک دیدک عبد الله ملتسمنی قبول ایلد که ناچار عوف بن

عوف بن محم دخی بوابیانی نظم ایلدی ● بیت ●
 افی کل عام غریبه و تزوج ● اما للنوی من ونیه فتریح ●
 لقد طلع البین المشت رکابی ● فهل ایزن البین وهو طلیح ●
 وادقتنی بالری شجر حمانه ● فیضت وذا الشوق المشت بزج ●
 علی انها ناجت ولم تذری ● ونحت واسراب الذوع سفوح ●
 وناحت و فرخاها حیث زلها ● ومن دون افراخی عامه فیح ●
 الایام الایک فرخک حاضر ● وغصنک میاد فیضم نوح ●
 افق لا تخ من غیر شی فانی ● بکیت زمانا والقواد صحیح ●
 ولوعا فسط غریبه دارنوب ● قها انا ابی والقواد قریح ●
 عسی جود عبد الله ان یکن الذ ● فتضحی عصی الطواق و طلیح ●
 فان الغنی بدنی الفقی صیق ● وعدم الغنی بالفتیرین طرح ●
 پس ابیات مذکوره بی عبد الله استماع ایلدیوب عوفک اهل و اولادینه
 اشتیاقی کورد که رفقت کلوب کوزی باش ایلد طوادی ویا ابن
 محم اهل و عیال که کتمک استیذان اچون نه لطیف وادی طرح ایلد
 و الله بن سنک یا غمدن کتمک بر وجهله راضی دکل ایدم لکن بو مترف
 تجاوز ایلدین سنی اهل که کوندیم دیوب نفقه و راحله و ساش
 لوازمی کورلنکدن صکره او تویزیک دهم ویریلوب اهلنه کوندنک
 لکن مزبور اهل و عیالنه واصل اولمندن اول مدت عمری انجامه
 ایرمکین یولده اخره انتقال ایلدی نقل اولنور که ابوقوام عراقدن
 عبد الله قصد ایلد جانب خراسانه سفر ایلد که شدت شتابه مصادفه
 ایلکین یوللرده عظیم مشقت چکری پس قوس دیدکاری موضعه
 کلر که بوابیانی نظم ایلدی بیت ●
 یقول فی قوس صبحی و قد اخذت ● منا السری و خطی المهره القود ●
 امطلع الشمس تبغی ان توم بنا ● فقلت کلا و لکن مطمع الجود ●
 قوس ضم قاف ایلد و سکون و او ایلد و میمک فتحی یا خود کسیرله
 مهمله ایلد بریلد و روایت اولنور که ابوقوام خراسانی بو سفرندن
 تألیف ایلدی زیر اهدانه واصل اولد قد اول فواجیک قیشی چند

مزبورك مرثیه سنده دیمشد بیت

رحم الله اعضاء فنوها ● بسجستان طلمه الطلماوی
ابوالقاسم عبد الله بن ابی عبد الله الحسين بن ابی البقا عبد الله بن
الحسين العکبری الفقيه الحنبلی النحوی الضریرامام مزبورك اوجه
اصلي عکبر ديدکاري بلده دندو لکن کندونک مولد و منشأ
بغداد در علم نحوی و سائر فنون ادبیة بی ابن الحسامدن و اثر
عصری مشایخندن اخذ ایدوب علم حدیثی محمد بن عبد الباقي و
ابوزرعہ امثالی کباردن استماع ایلوب و سائر فنونی ده عصری
کبارندن تلقی ایدوب فنون متونقه نک غرایب و غائی فی زعم
متفرقه دن هرری سائر مابه افتخار اولان فضائل جامع و جاز
اولوب کثرت معلومات و وفرت محفوظات ایلده صیت شتهای
طنین انداز طاس نیلکون اولدوق افطار بلاددن اصحاب طلب
اول بحر زخارک ملازمت مجلسی شوقیله جولکی سماع علی الوجوه
بیقرار اولوب کلکه باشد یلر پس امام مزبورده اوقاتنی علوم نافه
نحو و لغت و فقه و حساب و حدیث علمری تدیس و تعلیمه صرف
ایدوب یزندن ماعد اعیان عصرده متردد اولوب تعلیمدن خالی
دکدی هنگام صبا سنده چچک چقاوب دیده همان بینی اول
علتک زحمتدن مجروح اولغین اعی اولشدی پس بر فتنه تألیف
و تصنیف ایلک مراد ایلدکه فن مزبورده متعلق اولان کتبی باینده
جمع ایدوب طلبه سنه امر ایلد و کی محلدن قراءت ایدر لک خاطیره
لاح اولان معانی ضم ایلوب تقریر ایلدکه ینه طلبه عمر ایدوب
املا طریقیله تألیف ایلدودی و لخاصل اشتغال علومدن طبیعه
ملل کلیوب شب و روزدن بر ساعت مرود ایلدیکم انده تعلیم و تالیف
بر شینه مشغول اولیه و روایت اولدکه علماء شافعیه دن بر
جماعت مزبورده نیاز ایدوب مدرسه سته نظامیه مدرسی عرض ایلد
مذهب شافعیه یه انتقائی بجا ایلدیلر پس جواب ویروب مدینه
نظامیه دکل بلکه بنی القوه غرق ایدوب وجود نهان اولنجی دیک

یدک سرمه النون نقار ایلک سکرینه مذهبی ترک ایلیم دیدی و لادقی
یشیوز او قوسکرزه اولوب انتقائی النیوز اوان النی سته سیم
الآخرینک سکرینچی کوزندن واقع اولش ایدی رحم الله سبحانه و تعالی
تألیفات بوئلدر دکتاب اعراب القرآن الکریم و کتاب اعراب الحدیث
و شرح الايضاح لابن علی و شرح دیوان المتنبی و شرح الملح لابن الحنفی
و کتاب اللباب فی النحو و کتاب اعراب شعر الخماسه و شرح المفصل للنحوی
و شرح الخطیب النباتیه و شرح المقامات الحریریة عکبری ممتعین
مهمله و سکون کاف و فتح باب موصد و را ایلد عکبر ديدکاري بلده نک
نسبتیدر بلده مزبورده بغداده اون فرسخ برده دجله کنارندن بر کجک
بلده درکم ایچندن علمدن نجه کسه نر ظهور ایلشدر و شرح ابوالقاسم
مذکور شرح مقاماتنه عنقا ذکرند ایدرکه اهل دمسک اولدقلری
برده و مخ دیر لر اسمانه چکلش بر کوه بلند و ارا ایدیکم مقرر طیلور اولغین
کونا کون مرغ ایلده مالامال ایدی و عنقا ديدکاري طیر عظیم الجثه
بوینی اوزون و جمی انسان یوزینه مشابه بر قوش اولوب هر بریری
بر حیوانه مشابهتدن حالی دکل ایدی سنه ده بر کوه اول کوه سر بلند
کلوب طیلور دن استدر و کین شکار ایدر دی پس بر سنه یننه عنقا
اسلوب سابق اوزده کوه مزبورده کلوب دلتواهی اوزده شکار بولدقن
کوه دن اشفه نفل ایدوب برا و غلجی غی قاوب کونوردی بقدرینه
کلوب بر قیز دخی قاودی و مس اهل بنیاری لان خطله بر صفوان
عنقاندک دست دراز لغندن شکایت ایلدیلر پس خطله ده
عنقانه بدرعا ایلدکه صاعقه اصابت ایدوب یا قوب هلاک اولد
کشاف صاحبی ز محشری بیع الابرارینک اخبرده ابن عباس رضی الله
عنهما حضر قارندن نقل ایدرکه حضرت موسی علیه السلام زمانده
الله تعالی بر قوش خلق ایلشدی که اسمی عنقا ایدی طیر مزبورک هر طرفده
دورت قنادی اولوب و جمی انسان یوزینه مشابه ایدی و بر اشرده
خلق ایلوب بقدر حضرت موسی علیه السلامه بو طریقیله و جمی
الهی وارد اولدیکه ایکی عجب طیر خلق ائدم و رزق و نفقه لری بیت

اطرافند اولان و حوشدن تعیین ایدوب سخا نله ما نوس ایدوب
اول یکی مرغی بخ اسرائیلک جمله فضا نلندن ایلدم بئر اول قوشلر
توالد و تناسل ایلله کندجه جو غالدیلر بقر حضرت موسی علیه
السلام وفات ایلدکه اول قوشلر بجد و حجاز اطرافنه کتدیله و
صیدا ایدوک کندجه صبیانه تعرض انکه باشلدیلر شول زمانه
اول اطرافک خلق حضرت عیسی علیه السلام ایلله رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم میانده اولان خالد بن سنان علیه السلامه عنقار
شکایت ایلدیله بئر خالده جناب حق تعالی ره دعا ایلدکه نسلی
منقرض اولوب بالکینه افرادی منعدم اولدی و الله تعالی اعلم
ابو محمد عبدالله بن احمد بن احمد بن احمد المعروف بابن الخشاب
البغدادی مزبور علم ادب و نحوه عصرینک ممتازی اولوب حتی بزرگ
ابوعلی الفارسی درجه سنده اولق نقل اولندی و تفسیر و حدیث
و هندسه و منطق و سائر فنونه عارف اولوب و بلجمله منقولات
و معقولاتک جمله سندن مهارتی اولوب هیچ بر علم قائما شرایدیکه
انی تحصیل ایلماش اوله و بوندن ماعد اقرآن کریمی قرأت کتبه سیله
حفظ ایلشدی امام سیوطی طبقاتنده ایدرکه مزبور علم ادبی و نحو
جرا یبقی دن اخذ ایدوب حساب و هندسه بی ابو بکر بن عبداللہ الباقی
انصار ایدرک تعلم ایدوب و حدیث شریفی ابو الغانم الرضوی و اکامان
کیاردن استماع ایلوب عالی و سافل دی میوب عصرین موجود اولان
علمانک هر یزدن تعلم و قلند ایلشدی و حسن خطی اولغین کتب کتبه
تحریر ایدوب بشار نسخه مالک اولشدی و کند و سندن دخی بنجه
کسه لر تعلم و قلند ایدوب تحصیل فضل و کمال ایلشردر لکن بوقت
فضل و کمال ایلله متصف اکن بخل و فئات صاحب اولوب ملبومات
و ماکولاته قلیل المبالات اولغله معروف قدر از جمله باشنه
صارند مرغی دستار و سخا و اولدقن غسل و تطهیر ایلوب
بلکه بوزوب بکر اصدانق بیله واقع اولوب کتجه یزه ریزه اولد
هر فی صاتم صاحب غونه لانه طبع و اولدش و نامور و عایت

قیدند ده اولوب کاه اسواق و بازارده ادانی و سافل ایلله اولوب
لعب طریقه مشغول اولوب و کاهده میوبخی و سائر لعبت باز و قضا
خوان هنگامه لوند بیکار لر ایلله سید و تماشا ده کون بچرور ایش حق
طلبة علم درسه کلدکه مزبور ی خانه سنده بوله میوب بختس ایدرک
هنگامه کیران مواضعنک بندن بولور لر ایدرک کن ابن اثیر مثل
سائر نده ایدرکه مزبورده بعضی بخر خصوص ایچون لوم ایدوب بزر علم
و فضل ایلله بوعصرک سرامدی اولوب ناسک امامی اکن بونک بچی
موافق ابتدائه و قوفکرک هیچ بر یوقدد دیدککه ابن الخشام لایم
مزبورک جوابند اکن سزیم زوقیاب اولدوغم یردن خبردار اولوب
مراد و مقصود بی فهم ایلشکرایدی بو خصوصند بنی لوم ایدوب طعن
و تشویه سزاکور مزایدیکر زیا بوجله نلک هرل و مطایبه لر قیاسنده
بنجه استعارات غریبه و حکایات بدیعه صادر اولورکه انی فضل
بری ابراده قادر اوله مزبئر بونک بچی یزده تزدون مقصودم بوقوله
تعبیرات بدیعه استنباط ایدرک دیدی قینه امام سیوطی طبقاتنده
ذکر ایدرکه مزبور صحافله بازارینه و اولوب بر کتاب المتواضعین
ظرافتله ایچندن بعضی اوراقنی اخراج ایدوب بقر نسخه فی ثانی
دیور و جود بها ایلله اورا ایش و بزند استنساخ یا خور مطالعده
ایچون بر نسخه الدفنه بردخی و بر میوب صاحبی طب ایلدکن کتابدار
اراسنه قارشدی بوله مدم دیو قتل ایدرک اغفال ایدوب کهنش
کردم ایدرک مزبورک تألیفاتی بونلر در عبدالقاهرک جل اسمله
ستی اولان کتابی شرح ایدوب اسمی مر جمل وضع ایلدی و واسطندن
بر بابنک شرحی ترک ایدوب اصلا تعرض ایلدی و ابن جوفنک المعنی
شرح ایدوب اکن بیکلنه موقوف اوله مدی و ابن بشارک شرح جملنه
ردی مشتمل بر کتاب اولوب کذلک تبریزی نک تهنیب اصلا حنه
ردی اولوب مقامات حریری اوزده مواضعات تحریر ایلشردر نقل
اولور که وزیر ای هیبه نک نحوه اولان مقدمه سنی شرح ایلدکه
بیک التون جابر احسان ایلدی عماد اصنفاتی مزبور ی خرب سندن

ایدوب فضایل و محاسنی تعداد ایلدکه صکره شعر توغلی ساریلویه
اشتغال مرتبه سندن دکلدی درجمله اشعارندن یوایکی بیتیمه

وصفنده در بیت

- صفر من غیر مقام بها ● کیف وکانت انتما الشافیه ●
- عاریة باطنها یلتبس ● فاعجب بها عاریة کاسبه ●
- یوایکی بیتیمه وخی کتاب حقندن لغزیدیت ●

وزی وجه لکنه غیر ایچ ● بستر و ذوالوجهین للسر منظر ●
تنبیله بالاسرار و رجه ● فتمتعها بالوعین مادمت تنظر ●
بغداد و به شیوز الی بی سنده سی رمضانک اوچین کونده اخرته
انتقال ایلدی عمار اصفهان ایلدکه ابن خشایله میانمزه محبت
و مودت و ارایدی بستر اخرته انتقال ایلدکه بن شامده ایدم خبر
انتقالی کلدکن صکره بریکجه مزبوری رؤیاده کورب الله عظیم
الشان سکانه معامله ایلدی دیو سوال ایلدیم لطف و احسانله
جز ایلدی دیک کس تکرار سوال ایدوب الله عظیم الشان ایلد
رحمت ایدوب لطف و احسانه منظر ایلدی دیدم جواب و یروب
بلی دیدی تکرار سوال ایدوب قصود و کسور لری ایلوب مرکب
بحر ایم اولور لایسه ده یینه بولطفه منظر اوله بلور لری دیدم
جواب و یروب ابتداء امده اگرچه عتاب عظیمه منظر اولور لکن
اخری یینه نغمه منجر ایلوب لطفی پایاندن حصه دار اولور
دیک امام سیوطی طبقاتنه بوحکایه بی بوجمله نقل ایلدکه ابن
خشاب وفاتندن صکره رؤیانه هیئت حسنه ده کورلدکه
سوال اولوب الله عظیم الشان سکانه معامله ایلدی دندلدکه
جرم و قصوری مغفرت ایلدی دیو جواب و یروب تکرار یاخسته
داخل اولدکی دیو سوال اولندقه بلی باخل اولدیم لکن الله تعالی
بندن اعراض ایلدی دیدی تکرار نغمه کتان یاسندن اعراض ایلدی
دندلدکه بلی بندن و سائر علیمه عامل اولیان علمانک نجه سندن
اعراض ایلدی دیک ابو محمد عبدالله الملقب بالعاقد ابن یوسف

یوسف ابن الحافظ بن محمد بن المستنصر ابن الظاهر بن حکم بن الغزیر
بن المعز بن المنصور بن القائم بن المهتک عاصد مزبور مصرده فرمان
روای مسند سلطنت اولان ملوک عسید بونک اخیری در مقدمات
قائدک نه طریقله کلوب مصری افتدسی معز ایچون ضبط ایلدوک
ذکر اولمشدی بستر عاصد عمو زاده سی فایزک وفاتندن صکره
اریک نشین مملکت مصر اولدی والدی یوسف ظافریک هلاکدنت
صکره قتل اولان ایکی برادر لری بریسیدر روایت اولورکه اولنفور
اسماعیل الظافر والدی حافظک وفاتنده اصغر اولادی اولوب
جبریل و یوسف نامنده کند و دن یوک ایکی برادر لری و ارایدی
لکن والدی برینه ظافریک نصب اولمشی وصیت ایلکین امر ایچا
یرینه اجلاس ایلدی بستر ظافریک بر مقتضاه حکام شباب لویه
مشغول اولوب صحبت حواری و استماع اغانی یله عیش و نوشه
باشلدی بوجال و فتنه بر اذمتت مرور ایدوب بقرع معتدالتوله
اولان عباسک نصر نامند بر دیر نازنین اوغلی و ارایدی نینه
ندیم مجلس ایدوب شب و روز یاندن لور ایدی کیدرک مزبوره
میل و محتجی بر درجه یه بالغ اولدیکه کاه اولور دیکه تبدیل جامه
ایدوب تنهام صحبت اولوب ایچون بابا سی عباسک خانه ست کلور دی
بسر بو خصوصه بناؤ نصر نهتمت ایلکه باشلیوب کیدرک نغمه طغی
کوش عباسه ده ایرشدر مک باشلدی بستر عباسه عار لوب الله تعالی
بعد برکون اوغلی نصره ظافریله صحبت و اختلاط ایدرک عرضکی
پایمال ایدوب دلدره داستان اولدک و بواهیة عظیمه دن بر
طریقله خلاص یخی ممکن دکلدر حال ملاحظه ایدوب بونی تدبیر
ایلدکه بریکجه ظافری یینه تنهجه بر صحبت ایدم لم دیورک دعوت
تنهجه مصطفی تمام ایلد دیوب قتلنی تعلیم ایلدی بستر نصره اولدک
نصیحته عامل اولوب بریکجه ظافری بابا سی عباسک منزلنه دعوت
ایدوب نهانی یاندن اولان خدمتکار لریله قتل ایلوب بابا سی عباسک
قصه دن اکاه ایلدی بستر صباح اولدقه عباس دایم اوزده

سوار اولوب ظافرك قصرينه كلدي و صورت تجاهدن كويونوب
بعض امور عرضي لازم كلكين خليفه يه بولشوق استم خير ايدك
ديدي ظافر عباسك منزله كندك خبردار اولسون ديونهاي
كلكين خدام وقعه دن بخبر ايديلر عباس كلدي بولشوق استديو
حرمه خبر كوندرديلر بعدن بويكجه ايجو كلدي بوزده يوقدديو
ايجو دن خبر چقد قد اطرافى تجسس ايدوب بار او كويو ديلر او ك
بر طريقه قند اولدوغنى بوله مدقار دن عدمنى تحقيق ايديلر ايس
عباس بوزدن صكره برادر لري جبرئيل ايله يوسفى اخراج ايدوب بوز
برادر بوز ظافرنجه اولدى نيلديك ديدك انلرده بوز بلور داني
او غلك نصر دن سوال ايله ديدك انلر كندوسندن و او غلندن
تتمتى دفع ايجون سر قتل ايلش سوزدوب امر ايلدي اول ايكي بيگى
طوب قتل ايديلر بعدن ظافرك بشرياشنده يا خود ايكي ياشندن بر
كوجك او غلى و ارايدى طشره چتروب قوتباغنه الدى و سراك مبد
جقوب امر او رؤساء عسكري دعوت ايلدي بس جمله سى حاضر اولدو
عباس مزبور خطاب ايدوب بويكجه افنديمى برادر لري قتل ايلش
انلري قتل ايدوب حال بو طفل افنديمى اولدى اولغين بابا سى
اجلاس اولدى اطاعت و عبودت جمله مراك او ستنه لازم ديدك
ميدانن اولان خاق براو غردن سماء و اطمناد يو غريو و فرياد ايلدو
صبي به اول صدا بلندون اضطراب كلوب عباسك او ستنه بر
ايلدي بعدن لقبى فايز قوبينه حرمه والد سى ياننه كوندلدي
لكن اول صيحه عظيمه دن مختل اولوب صرعه مبتلا اولدو بوز
بشيز قرق طقون سنه سنك محرم دن واقع اولدى بوزدن صكره
عباس منزله واروب كلكان تدبير امور جمعه مشغول اولوب بوز منازع
و مخاصم عالمنه اولدى بعدن كيدر ك رؤساء عسكرون بنجه سى حقيقت
حاله مطلع اولوب ظافري عباس تدبيرى ايله او غلى نصر قتل ايلدو
خبردار اولدقار دن اطرافن اولان امر انك تمينلر دن صالح بن
نزيك در لير بر كسه و ارايدى اكا نامه يانوب و قسمة و قسمة او زده

اعلام ايديلر و عباس و نصر دن انتقام انق ايجون خروج ايدوب
عسكار ايله كلستى انقاس ايدوب كلدك بوزده سنكله براووب
افنديمى انتقامنى مزبور دن اخذ ايدم ديديلر بس مکتوب صلحه
واصل اولدقن يانن اولانلر كاغدى كوستوب نه دير سز ديو
مشاوره ايدلر كندن جمله سى خروجه اتفاق ايدوب بعدن عريان
و افر عسكركم ايدوب و جامه لريني جمله سياه ايديلر و ظافرك
قائى طلب ايجون سيل روان كى مصر توجه ايديلر بس صالح بن
نزيك عسكركم بيران ايله مصر قريب اولدقن امرء مصر و سائر ايجاد
فوج فوج ايدوب صلحه ملحق اولغنه باشلار ايدوب عباس بوجالى كوندك
من بعد تدبير اسكان مستع و محال اولدوغنه جزم انك كين كريباننى
بنجه مرکه كو فئاد اولق قيدر دن تخلصه در مان تدار كنده اولوب
او غلى نصرى و اتباع دن بر ق نفركه ايله ما نندن كوقوده بلدو
قد اولوب شام طرفنه فرار ايلدى بو طرف دن صالح جنك و جدال سز
قاهويه داخل اولوب ابتدا عباسك منزله نزول ايلدى و ظافري
نصر قتل ايلدك يانن بر كوجك او غلن و ارايدى اتى بولوب ظافرك
جنانه سى اولان يري سوال ايديلر بس او غلن ده محلى كوستور ك
ظافري و يانجه بله قتل اولنا نلري محلدن اخراج ايدوب توجه
و فرار ايله جنازه يى قابو قريوب تره سته كوقوب دفن ايديلر
بعدن صالح فائرك انا بى اولوب تدبير امور مشغول اولدى ظافرك
قيز قزداش عباس ايله نصر ك شام طرفنه فرار دن آگاه اولدو
عسقلان فرنگه كاغد كوندوب عباسى و او غلنى اخذ ايدوب
كوندولسى ايجون و افر مال و صدا ايلدى بس انلرده اطراف و اكنافى تجسس
ايدرك اتباعيله عباسه مصادفه ايديلر طرفين دن حرب و قتال
مباشرت ايدوب با لائمه فرك طرفى غالب كلوب عباسى قتل ايديلر
و او غلى نصرى اسير ايدوب برد مور قسسه قريوب بر بنجه آدم ايله
مصر كوندرديلر بس نصرى مصر كقوب تسليم ايلدك انلر مزبور
و عدلان مالى و يويوب نصرى باب نويله ده صليب ايدوب جسد

اتشه یا قدیر نقل و لنور که عیاس مذکور اصلند و افریقیه دن اول
صبی ایکن والد سبله مصر کلدر که ظافرك ابتداء دولتند و ذارق
خدمتند اولان ابوالحسن علی بن الیسار اول وقت امران برکه
ایدری عباسک والد سنی تزویج ایروب عباسی اوغلی برینه تربیه سینه
اهتمام ایروب اموزدن استقام ایدری بعد عباسی اولند و کون
نصیر بن عباس متولد اولدی پس علی بن التارک کنور سنک اولدی
اولا مغله نصره زیاده محبت ایروب بران یاشدن ایرمز ایدری بعد
مروید یا مله ظافرك ابتداء دولتند علی بن التارک وزیر اولدق
عباسی هر بار ایروب عسکر ایله شام طرفنه کوندر و ب نصری یاشدن
آلبوری بوطر فدن عباس سفره متوجه اولوب اثناء سفرده بعض
یاران ایله مصرک حسنی و دولتک ذوق و صفاسنی یاد ایدق
تحتسرایلدر که بعض فسد علی بن التارک قتل ایروب جمیع مال و
منصبنه فایل اولق امنیه سنی دماغنه قویوب طرفنی بووجه
تعلیم ایلدی که مزبور علی دایما یاد و غی خانه ده نصری یاشدن
ایرماق معتادی اولد و غنه بناء نصر مزبور مستغرق خواب
راحت اولد و قده قتل ایلسون کسه بو قهمتی اندن ظن ایلز دیدک
عباس بوتدی بری استخسان ایلیوب سفردن رجوعند نصر جامه
خوابدن ابن التارک قتل اندروب جمیع مال و منصبنه مالک
اولدی صاحب و فیات ذکر اولنان و قایم جسته جسته بر قاج
ترجمه ده ذکر اتمکین جمله سو بریه ضم اولوب بو محله اثباتی متا
کون نمکین بو وجهه تطویل اقضا ایلدی پس اصل صدره رجوع
ایده لم مقدما فایزک مرض صرعه ابتلا سو ذکر اولمشدی پس مرض
مزبور دن افاقت بوله میوب بشیوز الی بش سینه سند و فایلدر که
صاحب ترجمه عاصد برینه مسند نشین سلطنت اولدی و
اولنور که عاصد مزبور شیعه نک غلاتدن اولوب اصحاب کرام
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضراتی حقند حاشا سب و لعن
ایروب برستی کورسه قانغی مباح ایددی نقل و لنور که مزبورک

مزبورک یا ممتد برنجه سبله دولتینه ضعف و اختلال کشدی
نتیکم بعض مرتبه تفصیلی ان شاء الله تعالی ملک صلاح الدین ترجمه
ذکر اولنور پس عاصد مزبور بشیوز التمشیدی سینه سنک مزبور
وفات ایلدر که بالکلیه دولتلی منقرض اولدی عجایب اتفاقات
روایت اولنور که طائفه مزبوره ابتداء دولتند علما نیک برنک
بره بر کاغده خلفایه صالح القابدن بر مقدار لقب هر بر ایلک کیم
ایچیزدن بریسی خلیفه اولدقن القاب مزبوره بری ایله تلقیب اولنه
دیوالتاس ایلدر کندن عالم مزبوره بر ورقه یه خلفا القابدن
بر مقدار الفاظ هر بر ایلدر که جمله سندن صکره عاصد بقی تحریر
ایروب القاب مکتوبه فی لقب مزبور ایله ختم ایلدی پس بحسب الاتفاق
طائفه مزبوره دن اخر خلیفه اوله نک بقی عاصد اولوب سلسله
دولتلی ایکنه منقطع اولدی و عاصد لفظی لغت عربک قاطع معناه
اولغین مزبورک لقبند کویا دولتی قطع ایدیمی دیمک معناسنه اشعار
و ایدری روایت اولنور که عاصد دولتک اخرن برکیجه دولت
کودر کیم مصرده یمش و بلد مزبوره ده عقرب ایله معروف بر مسجد
و ایدمش مسجد مزبور دن بر عقرب جتوب کلوب عاصدی زحدر ایلک
پس عاصد خرابدن بیدار اولدقن یو واقعه دن متا لم اولوب تقیر
ایله مشهور اولان معبر لردن برینی حضوینه دعوت ایلدی کلدر که
واقعه فی مزبوره تقریر ایلر پس معبر مسجد مزبوره ساکن اولان کسه
سنه بر مکروه اصابت اتمک کوی نور دیو تقیر ایلر پس عاصد وای
مصری جا غروب واقعه سندن کورد وکی مسجدک اسم و سمی خلیفه
اولغله مزبوره بیان ایروب فلان مسجد و اروب ایچدن ساکن
هر کیمی بولور سک حضویده کتوردیو فرمان ایلدر که والی دخی مسجد
مزبوره و اروب ایچنده ساکن فقراء صوفیه دن فقط برکسه بولغین
عاصدک حضوینه کتوردی عاصد شخص مزبوره ولایتندن
نه وقتدر کلد و کندن و کلکدن مقصودی نه اولد و غی برور
سوالی ایروب شخص مزبوره کایمفی هر سواله جواب ویردی

پس عاضد کوردیک مزبور ضعیف الحال برود و مند کسه در بقوله
 درویشدن بزه نه ضرر کمال احمای وادردیوب بر مقدار صدقه
 احسان ایلدی و بزیر عادن او تمه و ارکند و عالمکده اولدیکن
 شخص مزبورینه مسجد معهوده کلوب کند و حالته اولدی پس
 برینجه مدتدن صکره ملک صلاح الدین مملکت مصره مستولی و لوب
 عاضدک مسنددن انزاله و رفع ایچون فقها و عصره و استفتا
 ایلد کده عاضدک اتباعک فساد عقاید و سایر مفاسد لرینه
 بنا و تخریز ایلد فتوی و رد کلرندن مسجد مزبورده ساکن اولان صوفی
 خصوص مزبورده زیاده اقدام و مبایعه ایدوب جمله ملک حبیثه
 اولوب عاضدک و اتباعک نه یوزدن مساوی و مفاسد ایچون
 بیان ایلد ایمان ایلد انصاف لرینه سلب ایدوب تطویل کلام ایلد
 تحقیق مقام ایلدی بنا و علی ذلک عاضدک مقتدا کورد و کی و قی
 صفتی ظاهر اولدی صوفی مزبور حرف میمه ذکر اولند و غی او فزده
 ابو البرکات محمد بن الموفق بن سعید بن علی بن ابوالحسن بن عبدالله
 الجوشانی در عالم مزبور فقه شافعی و ید طولی صاحبی و لطفه مذکور
 وزهد و تقوی ایلد مشهور اولوب سائل شرعیته احاطه سنده
 بحر بیکران ایدی ملک صلاح الدین حکومت مصرده مستقل اولد
 امام شافعی حضرت تلرینک تربیه لری قریبن بنا ایلد و کی مدد سیه
 مزبوری مددس ایلدی پس تدیس علومه اشتغال ایلد اوقات
 کجور بیشیون سکان یدی سنه سنده انتقال ایلدی رحمه الله تعالی
 ابو الفرج عبد الرحمن بن ابی الحسن علی بن عبدالله بن عبد الله بن
 حماد بن احمد بن محمد بن جعفر الجوزی البکری البغدادی الفقیه
 الخبلی الواعظ الملقب بابن الجوزی بحال الدین امام مزبور فن حدیث
 و صناعت و عظمه و قسطنک فریدی و عصره یکن و حیدی اولوب سایر
 علومده دخی ممتاز عصره و اوان ایدی فتون عدیده ده تألیفاتی
 وارد و از جمله دورت جلدده زاد المسیر فی علم التفسیر اسمیه سنی
 تفسیری اولوب و فن تاریخ و منظم نامده بر تاریخ کبیر تصنیف

ایلوب و دورت جلدده احادیث موضوعه جمع ایلشد و این قیبت
 معارفی طر فزده تلخیص فہوم الاثر اسمیه سنی بر کتابی ده وارد و از جمله
 تألیفاتی حد و احصا دن افزون و تخریر ایلد و کی کتبک عددی اند
 شماردن بیرون و حدیثی نقل اولور که کتابت ایلد کاری مجلداتک اجزا
 حساب اولوب مجموعی مدت عمرینک ایامنه تقسیم اولند و هر کون
 باشنه مقدار کتابت طقوزده خورده و شد و کتی روایت ایدلر بومرینه
 کثرت کتابت دوحه اوردکن خارج برام عظیم اولغین عقل قبولندن
 ابا ایدد نقل اولور که کتابت حدیث شریف ایچون استعمال ایلد کاری
 تراشه سنی بریره جمع ایدوب موتندن صکره غسل ایچون تسخیر اولد
 مالی اول تراشه ایلد تسخیر اولمش و صیت ایلد لر ایدی پس بر مقتضای
 توصیه امرای برینه کتور دکلرند مصلحت تسخیر و فای ایلدکن
 بر مقداری به فضلہ قالدی امام مزبورک اشعار لطیفه سی وارد
 جمله دن بویایاتی کم اهل بغداد حقندن دیمشد بیت
 عذیری من فتنه بالعراق ● قلوبهم بلخفا قلب ●
 بیون العجب کلام الغریب ● و قول الغریب فلا یجب ●
 میان بیهم ان تلت بخی ● الی غیر حیرانهم تغلب ●
 و عندهم عند ترجیهم ● مغنیة الحق لا تطرب ●
 و بحال و عظمه عرض اولنان اسوله به بنجه اجوبه نادره سی وارد
 از جمله روایت اولور که شیخ مذکورک عصرین بغدادده اهل بیت
 ایلد شیعه حضرت ابوبکر و حضرت علی رضی الله عنهما میانتی تفضیل
 و ترجیح هر بری بر طریق سائلک اولوب احدهما بی اخر اوزینه تفضیل
 ایلدکن فریقین میانده جدال و نزاع واقع اولشدی بالآخره یکی
 طرفدن بورای مناسب کوریلر که ابن جوزی نشین و عظمه و تدکیر
 اولوب جماعت کثیه ایلد مجلسی مال مال ایکن برادرمه امر ایدلر کیم
 قالقوب شیخ مزبور دن بومسئله بی سوال ایدلر و هر نه جواب صادر اولد
 انکله فرقه اخری ملزم اوله پس یونک اوزینه قول و قرای ایدوب
 اتفاق ایلد لر و بعد ابن جوزی ذلک و عظمی کوننده مجلسنه جمع اولد

انجام ندادن بری قالقوب شیخ مزبور در مسئله معروفه در سوال اول
من غیر تفکر بر کوفه جواب محتمل وجهین و یرو با فضاهما من کانت بینه
تحت دیدی و فی الحال کریدن نازل اولدی تا کیم تکرار سواله زمان
قالمیه زیر تکرار سوال اولند قدر بر مقتضای مذهب اهل سنت حضرت
ابوبکر رضی الله تعالی عنهما تفضیل و ترجیح ظاهر اولغین عصر
مذکورده خلاصه شیعه نیک قوت و تسلط نه بناء فتیه مؤدی
اولغنه جانم اولدی پس شیخ کلام مختصری و مفیدی یکی فرقه بیه
دلیل اولسی قابل اولغین اهل سنت شیخ ابوبکر رضی الله عنه حضرت یزید
تفضیل ایلدی زیرا کلام مزبورک معناسی امامینک افضل شول
کسه در که آنک قیزی تحت رسول اکرم صلی الله علیه و سلمه اوله
پس حضرت ابوبکر دختری عائشه رضی الله عنها رسول اکرم صلی
الله تعالی علیه وسلمک خاتونی اولغله شیخک بو کلامدن مرادی
ابوبکر تفضیل ددیدی یا شیعه ده خیر بلکه شیخک مرادی علی
رضی الله عنه حضرت یزید تر جیح در زیرا بو کلامک معناسی امامینک
افضل و برتری شول کسه در که رسول اکرمک دختری آنک تحت تکلف
اوله دیمکدر و امامین مذکورین بوصفت ایله متصف اولان حضرت
علی دین رسول اکرم صلی الله علیه و سلمک دختری حضرت
فاطمه رضی الله عنها حضرت علی نیک تحت تکلف در دیدیلر پس
شیخک جواب مذکور غایت لطیف اولوب عظیم فکر و تأملدن
صکرم صادر اولسه بله ینه مستحسن اکی بدمه صدق خود
هر وجهله سزاوار استقامت اولدوغی مقرر در شیخک ولادتاری
بشیوز سکر یا خود بشیوز اون سنه سی خلاصه اولوب اتقا لری
بشیوز طقسان یدی سنه سی شهر رمضانک اون یکجیمه کچمده
واقع اولشد رحمه الله سبحانه و تعالی امام مزبورک ولد نجیب الدین
ابو محمد یوسف بن عبدالرحمن خا بله نیک مددی اولشدی مزبورک
ولادت بشیوز سکران سنه سنه اولوب الیتوز الی سنه سنه
وقعه هلاکوره زمره شهیدایه ملحق اولدی رحمه الله تعالی مزبور یوسف بن

بن عبدالرحمن محاسب بغداد یدی بعد مدرسه مستطریه ده طائفه
خا بله نیک مددی اولدی و ابن جوزینک دخترنده سی و اعظم شهر
شمس الدین ابوالمظفر یوسف بن قز علی در مذکور حنفی المذهب اولوب
وعظ و تذکیرده حسن تقریر ایله بناهت شان و ستم منزلت و مکان
صاحبی اولوب شایخ کبار دند علم و فضل ایله امثال و اقراندن
قدی برتر اولوب ملوک و سائر خلق یاندن معزز و موقر ایدی مرآت
الزمان فی تواریخ الاعیان اسمیه مستی اولان تاریخ مشهور مزبورک
جمله مؤلفاند در صاحب و فیات تاریخ مزبور خط مؤلف ایله کوردم
قرق جلدده ایدی دیور وایت ایلر الیتوز الی دورت تاریخند و مشق
وفات ایلدی کتبی کتابند ایدر که مزبورک والدی قز علی و زرادن
برینک خدمتکاری ایدی اسمنه حذف قاف ایله زغلی ده برادر کوف
ایلله اولسی اصغر در یوسف مزبورک ولادت بشیوز سکران بر سنه
بغدادده واقع اولوب والده سی طرفندن جدی اولان ابن جوزینک
یاندن تربیه اولوب فنون متنوعه و علوم جمعه تحصیل ایلوب جتنه
تبعیت ایله حبلی اولشدی بعد موصول رحلت ایلوب بلده مزبور
اهالیسی در سنه ملازمت ایلوب بعد دمشق ارحال ایلدی جمال
الدین الحفصیدین تفقه ایلوب والده اولان قز علی حنفی اولغله اولد
حنفی المذهب اولشدی مزبور امام عالم فقیه و شیخ فاضل بینه اولوب
کلمات حکمت امیزدن بجه مره دلائل حیات بو لور و انشاء و عظمت
ایراد حکایات حسنه و انشاء اشعار مستحسنه و ابی ایدی و بالجملة
مزبور غرارت علم وحدت زکاء و جودت قریحه و کثرت فضیلتله و مدای
و هر دن ایدی ابوالقاسم عبدالرحمن بن الخطیب ابی محمد عبدالله بن
الخطیب ابی عمرو احمد بن ابی الحسن اصبع بن الحسین بن سعد بن
بن رضوان بن فتوح السهلی الحنفی الاندلسی المالکی امام مزبور رض
الانف اسمیه مستی اولان شرح سیره بن هشامک مؤلفی اولان امام
سیوطی طبقات نمائنده ایدر که امام مزبور علم لغت وفق عربیتده مله
اولوب روایت و دیابت بیتی جامع اولغله نحو و ادب امثالند

فایق ایدی تقسیر و صناعت حدیثه عالم اولوب سماه رجال و انسانی
حافظ علم کلام و اصوله عارف نباهت قدوس صمد الله
ایدی مرقادین اختراع و استنباطه قادر عالم و فاضل اولوب مرقادین
ایله صیت فضلی اکثر بلاده و اصل اولشدی و روض الانفردن ماعدا
تألیفات و آثاری یونلورد کتاب التقریف و الاعلام فیما ابهم فی القرآن
من الاسماء و الاعلام و کتاب نتایج الفکر و مسئله رؤیه الله تعالی فی المنام
و رؤیه النبی صلی الله تعالی علیه وسلم و مسئله السرفی عود الدجای
و غیرهم و امام مزبور کثیری در انجمله یواییاتی که مر بار انشاد
اولندقدن و عقبنده دعا اولندقدن اولدعانک مستجاب اولستف
حافظ ابن دحیه امام مزبور دن روایت ایلدکی مؤلف کتاب امام سیوطی
طبقا تندی عزالدین ابن جماعه نک خطندن نقل ایدوب اولده نوونی
خطندن نقل ایدوب اولیایات یونلورد بیت

یا من یری ما فی الظمیر و یسمع ● انت المعد کل ما یوقع ●
یا من یرجم الشدا ید کلها ● یا من الیه المشتکی و المزع ●
یا من یخرین رزقه فی قول کن ● امن فان الخیر عندک اجمع ●
مالی سوی فقری الیک وسیله ● فبا لا فقرا الیک فقری لنفع ●
مالی سوی فقری لبا یدک حیل ● فلن ردوت فانی باب افرع ●
ومن الذی ادعوا و هتف بالیه ● ان کان فضلك عن فقرک ینفع ●
حاشا لحدک ان تفتن طامیا ● الفضل اجزل و المواعب اجمع ●
نقل اولنور که امام مزبور بلده سنده قناعت اوزده تعیش ایدوب ملک
ضرب و دت اوزده ایدی بعد مراکش صاحبی جانندن خبردار اولدقدن
دعوت ایدوب مراکشه کتوردی و حقدن احسان بیکر اتنی مبدول ایدی
لطفنه مستغرق ایلدی پس بلده مزبورده ده اوج سنه فراغ مال حال ایلد
اوقات کچورب بشیوز سکان برسنه سنده اخرته انتقال ایلدی رحمة الله
تعالی اولدقاری بشیوز سکن سنه سنده مالقه دید کلری بلده ده واقع
اولشد و آون یدی یاشندن بالغ اولدقدن بعض عارضه دن اعلی اولدقار
طبقات سیوطی ده مسطور و دستخیل ضم سین مهمله و فتحها ایلد

ایله و سکون یا ایلد سهیله منسوبد که مالقه قریندن برقریه نک
اسمید و سهیل دید کلری کوکب بسک جمیع یزدن مرقی اولوب فقط
قریه مزبورده یه مشرف بر کوهرن کور نمکین یومنا سبیله قریه مزبورده
کوکب معهودک اسمیله تسمیه ایلد یاز و معالقه فتح میم ایلد و الف
ولام مفتوحه و قاف ایلد اندلسه بر مدینه کبیره در سمعانی نک کسر
لام ایلد در دید و کی غلطدر ابو مسلم عبدالرحمن بن مسلم الخراسانی
القائم بالدعوة العباسیة بعضلر مزبورک مقدما اسمی عثمان ایدی
بعد ابراهیم ابن الامام محمد بن علی بن عبدالله بن العباس بن عبد المطلب
مزبورده اسمکی تبدیل ایلد زیرا مادامکه اسمکی تغییر ایلدیه سین بزم
مصلحت تمام اولنور دیکده استغنی تبدیل ایدوب عبدالرحمن قوشد
دیدیلر و الله تعالی علم مزبورک و الی مزبوریه لرندن ماخوان نام
برقریه دن اولوب قریه مزبورده فی ضبط ایدوب هر سنه معین
اولان میوینی و یرد کون صکره باقی قلانی وجه معاش ایدوب
و احیاناً کوفه یه طار کتورب یج ایدد بقد برج قریه نک دخی
ضبطی در عهد ایلد که ضرر ایدوب معین اولان مالتی دیوانه تسلیم
ایلمکدن عاجز اولدی پس عامل بلده طرفندن مزبورده احضار اچون
مباشر کلدکه بر کیم بر حمله جابه سی و ارایدی یانته الوب اوجان
طرفنه جقوب کندی اثنا و سفرندن کرمان اولدقار عجل نک جدی
اولان اولدیر بن معقلک برادر عیسی بن معقلک قریه سنه
برج کون مزبورک یاننده قالوب اکلندی یو آشاده بر کیم واقع سنده
کوردیکم کویا بریره بتول اچون او تورد مشر ناکاه احلیندن براتش
جقوب دفته دفته اوج کیر اولوب اطرافه منتشر اولدقدن نمون
و اسمان اول تشک شعله سنندن برصیا اولور پس صباح اولدقدن
بو واقعیه عیسی بن معقله حکایت ایلد که جازیک حامله اولدقار
ولدک غلام اولسنه دلیلد دیو تغییر ایلدی بعد اول کلندن
کوجوب اندیمانه و اصل اولدقدن والدی وفات ایلدی بعد ابو مسلم
متولد اولدی پس عیسی بن معقل مزبورک انتقالی استماع ایلد که و الله

ابو مسلمي كورد و ب يانته ادي و تربيه سنه مشغول اولوب بر ميختن
 صكره عيسى نك اوغلي ايله مكته وادوب كللكه باشلدي غايت
 لبيب و نجيب قوپوب صغرين رشد و ذكا ايله مشا ايله بابانان
 اولدي بعده عيسى بن معقل و برادري ادريسك ضبط ايلدي كلركي
 قريه لرك خراجندك اوزلر نده بر مقدار بقايا قاقا لوب مبلغ مزبوري
 تسليم وادان عاجز اولد قلر نده اصفهان حاكي مزبور لرك لحواف
 عراقين واليسي اولان خالد بن عبدالله القسيري يه انها و اعلام
 ايلدي بس خالد عيسى ايله ادريسي كوفه يه احضاره مباشر كوندر ب
 مزبور كللكه زندانه حبس ايلدي نقل اولنور كه عيسى اخذ اولنور
 مقدم ابو مسلمي بعض قريه لره بقايا قاقان خاليه جمع كوند مشد
 بس بر جاننده عيسى نك اخذ اولنور غي ابو مسلمك معلومي اولد قن
 جمع ايلدي كي غلام بي بيع ايدوب و شندك حاصل اولان مبلغ يانته
 الوب كوفه يه توجه ايلدي و كلوب زندانه عيسى يه بر لثوب
 مبلغ معهودي عيسى يه تسليم ايلدي و هر كون زندانه كلوب مزبور لرك
 احوالنه تقيد ايلدي بر آتاده عنوان ترجمه ده اسمي ذكر اولنان اما
 محمد بن علي نك تقيا سندن بر جماعت كوفه يه كلوب زندانه كيريلر
 و عيسى وادريسه ملاقي اولد قلر نده ياننده ابو مسلمه مصادق اولد
 بس مزبور لرك كهار و رفناريني و سائر اوضاع و اطواريني كورد كلر نده
 نجيب ايدوب امور مهمه ده استخراجه شايسته بر مريست و حال
 اولد و غنه مطلع اولد قلر نده مزبوره ميل و محبت ايدوب ابو مسلمه
 انله ميل ايدوب طرفيندن الفت و مودت حاصل اولوب صليحت
 ايدرك مزبور لرك خلق امامه دعوت ايديجي اولد قاري ابو مسلمك
 معلومي اولدي بر آتاده بر طريق ايله عيسى وادريس زندانن فرار
 ايلدي كلر نده ابو مسلم نقبانك يانته وادوب مزبور لرك خدمته
 تشهير ساق اتمام ايلدي و بر ميختن صكره نقبا ايله كوفه شهر نده
 چقوب مكه مكرمه يه توجه ايلدي بر آتاده امام محمد بن علي نك
 وفاق قريه اولد قن امامتي وادي ابراهيمه وصيت اتمك و ذلك

والديتك و فاسدن صكره امامته ابراهيم قائم اولمشدي بر نقبا
 كلوب ابراهيمه يكرمي بك اتون و ايكي يوز بيك درهم كورد تسليم
 ايلدي كلر نده ابو مسلمي ده خدمت يانته اهدا ايلدي بر بس ابو مسلم بر ميخت
 امام اولان ابراهيمك خدمتنده اولوب سفر و حضره بران ياندر
 منفك اولدي بعده ينه نقبا خاقي امامه دعوت ايجون كزار اطر
 و اكافه كشت و كزاره غريم ايدوب ابراهيمك حضورينه كلديلو
 خراسان اطر افنده اولان خاقي دعوتيه بر كسه يي نائب ايدوب كوندر
 ديد كلر نده ابراهيم ابو مسلم ايجون بواصفه يي بخرجه ايدوب ظاهر
 و باطنني يوقلدم و هر و جمله كاروان و مدبر و امور و معضله نك
 دفعنه قادر و مستصرف بر كسه بولدم بر مصلحت كوز و مكه
 بوزن اعلا كسه اولمز ديوپ ابو مسلمي يانته دعوت ايلدي بر سلم
 خراسانه وادوب دعوتيه مباشرت ايلدي و بالآخره بونك كوي
 مصلحتي و جوبه كور ب اتمام ايلدي مزبور لرك كيفيت خروجي و سائر
 اموري مشهور اولوب كتب تواريخك اكر نده مسطور اولغله
 بر مقامن نظيري مناسب كوردري مأمون خليفه ديرايد كيه ملك
 اجل و اعظمي اسكندر و آردشير و ابو مسلم خراساني دريكل بوندر
 بر دولتي بر ندرن قلع ايدوب اخره نقل ايلكه كمر بسته اهتمام ايلدر
 نقل اولنور كه ابو مسلم ابتداء ظهورندن خاقي بنه هاشدن بر امامك
 طاعتنه دعوت ايدوزي و بني اميه نك اخري اولان مروان ابو مسلمك
 خلقي كيمه دعوت ايلدي كي خبر المنه غايت تقيد و اهتمام ايدوي
 بالآخره ابراهيمه دعوت ايلدي كندن كاه اولد قن مزبوري اخذ انده
 حبس ايلدي بعده قتل ايلدي بس ابراهيم اخذ اولنور كندون
 صكره امامتي برادري عبدالله السفاحه وصيت ايلشدي ببناء علي
 ابراهيمدن صكره ابو مسلم خاقي عبدالله السفاحه دعوت ايلدي كند
 مداني ابو مسلمك حليه و اوصافني و جمله بيان ايلشدي كه مزبور
 قصير اولوب جميل الصوره و جبهه سي عريض و حليه سي حسن
 و ظهري طويل و ساق قصير ايدري كلام عربي و فارسي ده فصيح اولوب

گزاری شیرین آید و حفظند اشعار پشمارای و آید و
 در که حال ایله ضحك و لطیفه ایلیوب فتوحات عظیمه یوز کورتر که
 اظهار سرور ایلمز و حوادث و نوازله مبتلا اولدقه اظهار
 و کرد ایلمز و خاتونه سنه برکون یقین اولوب جماع جزند
 آرمه ییلده برکون جنون حکایت آید و آید و بوردک سبب وفت
 و شانتدن سوال اولوب بورتبه یه نه ایله بالغ اولدک دید کلرند
 جواب و یروب بوکون اوله حق مصلحتی اصلاح یارنه قومدم دیدی
 ز تحشر بیع الابرارنده آیدر که ابوسلم عظیم القدر آیدر حتی مرویه
 کلدر که ابن ابی بلبل دیدکاری قاضی مشهور مزبورک دیدنی تقبیل الیک
 بقضار قاضی به طعن آیدر کلرند جواب و یروب ابی عبیده بن الجراح
 رضی الله عنه حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه به ملاقی اولدقه
 دیدنی تقبیل آیدر دیدی پس یاسر ابوسلمی عمر ایله برابر می طوارس
 دید کلرند جواب و یروب یاسر بن عبیده بن الجراحه مساوی
 عدا ایدر سدید ابوسلمک ولادت تاریخ هجرتک مایه سنه سنه
 عمر بن عبدالعزیز خلافتند واقع اولشدی و خراسانده ابتدا اظهار
 یوز بکر می طقوز نخی سنه سی و مضانتک بکر می شتی جمعه کوننده مرد
 واقع اولشدی اول یامده والی خراسان اخر ملوک بنی امیه اول
 مروان بن محمد طرفندن نصر بن سیمار آیدر پس نصر مروان خبر کوننده
 ابوسلمک احوالی اعلام آیدر لکن مروان اول شانده سایر خروج
 ایدن خواجک دفعنه مشغول و لغین نصرک کلامنه التفات
 آیدر ابوسلم اول وقتده یاننده فقط الی نفر کسه و آیدر پس
 مروان طرفندن جواب کلدر که تکرار نصر بر بیانی تحریر آیدر بالذات
 آری خلل الرماد و میض نار ● و پوشک ان بکون لها صرام ●
 فان النار بالزئین توری ● وان الحرب قطعا کلام ●
 لن لم یطقها عقلاء قوم ● بکون وقودها جث و هام ●
 اقول من التعجب لیت شمري ● ایقاظ امیه ام نیام ●
 فان كانوا لیتهم نیاما ● فقل قوما فقد حان القیام ●

ابوسلمک ولادت

پس جواب کلجه یدک ابوسلمک شویکی زیاده اولوب قرش و سینه طویله
 نصرک طاقی اولدق خراسانده فرار ایلیوب مروان کیدر کن ساوه
 فراخینده وفات آیدر یونندن صکره ابوسلم نیسا بور حاکمی اولان
 علی بن جریع الکرمانی اوزده کارب مزبور می طقوب قتل آیدر کلدر
 اول خلفاء بنی عباس اولان ابوالعباس عبدالله بن محمد استغاث نامنه
 خطبه او قوب بالکلیه مملکت خراسانده بنی امیه نکر دولتی منقطع
 اولوب بنی عباسه مقرر اولدی بقده سقاح ده کوفه دن اختفادن
 جنوب ظاهر اولدقه یوزا و یوزا یکی سنه سی و بیع الاخرینک اون ییگی
 جمع کیجی سی مزبوره خلافت ایله بیعت اولندی و خراسان عسکر دن
 وغیردن عسکر جمع اولوب سقاحک عموسی عبدالله بن علی عسکر
 سردار قلوب سقاح طرفندن مروان اوزدینه کوندر لای پس مروان
 عسکر ایله جنوب و وصل ایله اربل میاننده ذاب دید کلر می
 کجی عبدالله ملاقی اولدی پس ضم کاف ایله کثاف دید کاری
 قریه نکر قریه تلافی صفین واقع اولدقه مروانک عسکر می نهزم
 اولوب شامه فرار آیدر عبدالله ده عسکر ایله مزبورک اوزدینه شد
 مروانک قراره فحلی قالمیوب مصره فرار آیدر پس عبدالله شامه قرار
 آیدر مروانک اردبجه عسکر کوندر می مزبور فقوم باشنده بویسی
 دید کلر قریه ده یتشوب یوزا و یوزا یکی ذی الحجه سنک بکر می پسینده
 قتل ایلیوب باشنی سقاحه کوندر یان سقاحه خراسان مملکتند
 کوزر ملک ایچون مزبورک سینی ابوسلمه کوندر دی یونندن صکره
 اصلاحات و مزاحم قالمیوب سقاح خلافتند مستقل اولدی قتل اولد
 سقاح ابوسلمک تدبیر و اتمام ایله خلافته نائل اولوب خصمنه
 ظفر بر لایغی جتهدن مزبوره زیاده تعظم و توقیر آیدر که ابوسلم
 اکثر احیانه ابیاتی انشاد آیدر دی ● بیت ●
 اردکت بلحرم و الکحمان ما عجزت ● عنه ملوک بنی مروان از حسد و ام ●
 ما ذاک اسعی بجهدی فی یارهم ● والقوم فی غفلة بالشام قد قدوا ●
 حتی ضربتهم بالسيف فانتبها ● من نومة لم یتمها قیامهم احد ●

ومن رعى غنما في ارض سبعة ونام عنها نولي وعيها الاسد
روایت اولی که یوزاوتوزا التي سته سی ذی الحجة سنده سفاح
چچک مرشدن انبار دید کاری بره وفات ایلدکه برینه برادر ابو جعفر
منصور خلیفه اولی بتندن صکره ابو مسلمن بر بجه اسباب قضا
صادر اولدقه منصورک مزبوره خاطری مشکدر اولوب قتلنه غنمت
ایلدی لکن بو خصوصی بری ایلد مشاوره ایدوب یاخورد که بر احمرب
همان کند و ایلد عمل ایلدی بنیدن متبر ایدی بعد برکون مسلم بن
قتیبه نه نهانی ابو مسلمک امر نه نه در سین دید که مزبور نوکان
فیها الهة الا الله لفسدتا آیتنی او قیوب قتلنه اشارت ایلدکه
منصور کتایت اید یا ابن قتیبه دیوب رایت موافق اولمقله مزبورک
قتلنی تصمیم ایلدی بعد ابو مسلم الطافی مشرکتو بلر کونر دیوب کلسی
باینده اعمال حیلده صرف افکار ایلدکه باشلدی ابو مسلم ایسه کنده
طالعنه اولد کور ایدیکه بر دولتی افنا ایدوب و بر دولتی احیا ایلد
نعمن بلاد رومده قتل اولد اول بامده منصور ایسه رومیة الدین
دید کاری بلده ده ایدی ابو مسلمک محل قتل اوله حق اول بر اولدغی
اصلا خاطرینه مخطور اتمیوب نه نه نه بلاد روم بتاد را تمکین بر و هم
و بی باک منصورک امرینه امثال ایدوب خدمته غریمت ایلدی پس
کلوب منصورک حضورینه داخل اولدقه مزبوره لطف ایلد معامله
ایدوب اکرام ایلدی بعد جقوب خیمه کاهنه کندی و لخالص اولوب
اوزه ابو مسلم منصوره کلوب کتکه باشلدی منصور ایسه مزبور غافل
دو شورب فرصته مترقب ایدی برکونینه اسلوب سابق اوزر کلدکه
خلیفه ابدسته شغولدر دیدیلر پس ابو مسلم قبوره اذنه منتظر
اولدی منصور ابو مسلمک قدمنندن اکاه اولدقه بر مقدار بر سلاح
کتبه بی زیر برده ده نهان ایدوب ال قاقده کلوب ابو مسلمی قتل ایلد
دیو تنبیه ایلدی بعد جقوب برینه قرار ایلدکه ابو مسلم اذن اولد
منصورک حضورینه کیردی او تورو دیوب بر مقدار صاحبندن
صکره عتابه شروع ایلوب جرمیننی تعداده باشلدی پس ابو مسلم اعتد

اعتذار ایدوب عفو و انسنی و جاوینا ایددی و لخالص نجه قیل
وقال ان صکره منصورک اخر کلا ی بوا ولدیکه اگر سخی قتل ایلر اسم
الله تعالی بخ قتل ایلسون دیوب ال قاقده و زای برده اولد
طشهر جقوب مزبوری اوتیه الوب قلیج او شور دیوب منصور ایسه
طور میوب قو کز قوسون اولدوک دیو چاغرایدی پس ابو مسلمی
یوزاوتوزیدی سته سی شعبانک یکرمی بشندن بو طریقال قتل ایلد
رحم الله تعالی و نقل اولور که ابو مسلمی قتل ایلد کدن صکره بر کلک
ایچنه قیوب بر طرفه قود قلندن منصورک حضورینه جعفر بن
خظله کیردی پس منصور مزبوره ابو مسلمک حقندن نه در سین
نجه ایده لم دید که جعفر یا امیر المؤمنین اگر مزبورک باشند بر قلی
الدک ایسه اصلا امان و زمان و بر میوب همان قتل ایلد دیکه پس
منصور و قتل الله دیوب کلیمی کوستر دکه جعفر کلیمی لوب مزبورک
قتل اولمش کور دکه یا امیر المؤمنین بو کونی خلافت کورک ایلد ایسی عد
ایدک دیدی پس منصور یوبیتی انشاد ایلدی ● بیت
فاقت عصاها واستقر بها النوى كما قرعنا بالاياب المسافر
رومیه راه مهمل ملک ضعیف سکون و او و کسر میم و فتح با ایلد و جله
کنانده انبار قریب بر کوچک شهر دکه اسکندر ذوالقرنین بنا ایلد
قرآن کریم الله عظیم الشان خبر ویردوی اوزده ذوالقرنین
وجه ارض شرقا و غربا طواف ایلدکه مداینی اختیار ایلوب انده
اقامت ایلدکه رومیة مذکوره اول وقتده بنا ایلدی بر لور الله
تعالی علم ابو المعالی عبدالملک ابن الشیخ ابی محمد عبدالله الجونی
الفقیه الشافعی الملقب بضیاء الدین المعروف بامام الحرمین
مزبور عالم و عامل و ادیب و محقق و نظار اصولین و متکلم و مدقق
اولوب و فرت معلومات و کثرت محفوظات ایلد بر بحر بکران ایدیکم
عکونی اول بحرک در در فخره سی ایدی وسعت اطلاع و عظم الحاطه
بر اسمان ایدیکم نوادر اجوبه و بدیع اسوله سی اول اسمانک نجوم زهره
ایدی اصول و فروع و کلام و سائر علومده امام جلیل الشان اولوب

جودت قهر و حسن تعبیر ایلله مشاور ایلله بالینان ایدی بونلرک
موفق اولدوغی لطف بیان علما نیک برندن معهود و منقول دکلر
روایت اولنورکه مجلس واحده فنون متنوعه نیک هر برندن برنج
اوراق تدیس و تعلیم ایلر کلرند اصلا برکله سنده ابر کلک
واقع اولیوب ادا شیرین و تعبیر لکشین ایلله افصاح مراد تحقیق
مقام ایدر لروی ابتدا و مبادی سن و سالرند بیدر کوار لری
اولان ابو محمد دن تفقه ایدوب جودت قهر و حسن طبیعت ایلله
زمان قلیلان علوم کثیره تحصیلنه موفق اولدقه و آله ماجدی
مزبورک ذهن و قار و طبع نقادین کورب جلالت شان و رفعت
مکان صاحبی اوله جفته استدلال ایدر لروی فی الواقع زمان سیره
والدینک جمیع مؤلفات و مصنفاتده تصرف ایدوب روحی ناله
تحقیق و تدقیق ایلدی و والد لری انتقال ایلرکه بر لینه سندن
افاده و تدیس ایدوب تعلیم طلبه به اشتغال ایلر و روز
معین اولان در ساری مدرسه لرنه طلبه به افاده ایلرکه
مدده سه بیعتی مددی اولان استاد ابو القاسم اسکافی الاصفهانی
مجلس پرافاده لینه حاضر اولوب تعلیم فن اصوله اشتغال ایدر لروی
بعد وارا العلم اولان مدینه سوق و احواله غریت ایلوب بر مرقده
بلده مزبوره علما سندن اخذ و استماع ایلر لری بعد اهنک سفر حجاز
ایدوب و دت سنه مکه مکرمه و مدینه منوره ده مجاورت
ایدوب تدیس و افتا ایلله مذاهبدن واقع اولان سوله به اجوبه
املا ایلر لری بناء علی ذلک امام الحرمین لقبیله مذکور اولدیلر برندن
سکره الب اسلان سلجوقی نیک اوایل سلطنتندن نیسابوره عودت
ایلر کلرند سلطان مزبورک وزیر اولان نظام الملک امام اچون
نیسابوره مدده سه نظامیه بنی ایدوب خدمت و عطا و تنفی
امامه تفویض ایلر پس امامده کاه و عطا و تذکیر و کاه تدیس
و تعلیم ایلله مشغول اولوب تصانیفه شروع ایلر لری اطراف ایلر
امامک صیت و صداسی منتشر اولدقه هر طرفدن اکابر و ائمه

وائمه امام مزبورک مجلس افاده سنه غریت ایلوب به یوم اوج دور
بیز نفر کسه به تعلیم ایدر لروی و بحث و نظر طریق اوزده فرق صالحه
سوالرینه نجه و هله جواب با صواب و یروب مقدمات متوجه و
مزخرقه لینه اسوله غیر مدفوعه ایرادی ایلله دین معینده برستی
ایلر لری اثری الی یوم القیام باقی و بر دوام اولسی مقرر ودر و الخاصل
بو حال اوزده اوقوت سنه به قریب نراحم و مدافعین فراغ بال ایلر
علوم ایلله اوقات کجورب همه کوفلری و عطا و تذکیر قیام ایدر
ایدی وائمه بلاد امامک بحر فضلندن اعتراف ایدوب رئیس علما اولدقه
اعتراف ایدر لروی از جمله ابواسحاق شیرازی مزبورک تعظیم و توقیر
بو کونه ادا ایدوب محل خطابه یا مفید اهل المشرق و المغرب انت الیوم
امام الائمه دیدو کفی حافظ ابو جعفر نقل ایلر و فن حدیثی امام جماعت
کثیره دن استماع ایلوب حلیه الاولیا صاحب اولان ابو نعیم الاصفهانی
اجازت لری وارد تا لیقای بونلر و کتاب نهاییه المطلب فخر الیه المذهب
و کتاب الشامل فی اصول الدین و البرهان فی اصول الفقه و تلخیص التقریب
والارشاد و العقیده النظامیه و مدارک العقول التامده و کتاب تلخیص
نهاییه المطلب التامده و غیاث الامم فی الامامة و مفیث الخلق فی تحقیق
الاحق و ضیة المسترشدين فی الخلاف و غیر ذلک نقل اولنورکه امام
مزبورک والدی شیخ ابو محمد جوینی ابتداء امرند کتابت ایدوب لک لری
ایلله تعیش ایدر ایدی پس کسب یدر اولان اجرت کتابندن بر مقدار مبلغ
جمع ایلرکه صلاح و خیر ایلله موصوف بر جلوه اشترا ایلر و جاریه
نفقه سفینه کسب یدرند ایدوب بو حال اوزده ایکن جابه امامدن
حامله اولوب بعد زمان متولد اولدقن شیخ مزبور جاریه به اولیکه
سندن غیر بر خاقون و لدی ارضاع ایلله دیو حکم تنبیه ایلر و
معاشی مستمرا کسب یدر اولان مال حلالدن ایلر ایدی روایت اولنور
بر کون جاریه بر مصلحت مشغول ایکن صبی اغلر قده جوار لرنده اولان
مائقه نسوزندن بری صبی نیک کرمه سنی سکن اچون بستانق دهانه
وضع ایلوب و ارضاعه مشغول اولور بو حالده ایکن شیخ خانه سنه

کلویکود که والد سندن غیری برخاتون ولدینی ارضاعه مشغول
 اولش لم چکوب خاتونی ارضاعه منع ایله و صبحی الله الوت ^{باشین}
 آشفه ایله و دهاننه بارمتی وروب معدنه واصل اولان شیر
 بیکانه فی تنقیه ده مبالغه ایله کده صبی معدنه اولان شیر
 فی ایله و آله سی کلکده شیخ بنم او غلک طبعی شیر بیکانه ایله
 فاسد اولدن ایسه هلاک اولسی یکدردی و افرعتاب ایله حرکات
 اولنور که اثناء مناظره امامدن کاهی برقت واقع اولدجه
 بوقصوره سبب اولد رضعه نك بقیه سیددی و یوزور لر ایش
 طبقات امام سبکی ده مسطور در که امامک والدی شیخ ابو محمد
 جونی برکیجه واقعه سندن حضرت ابراهیم علیه السلامی کوردلر
 پس خاکپایلرینه یوز سورمک استدکه حضرت ابراهیم علیه السلام
 شیخی تعظما و تکرما بوقلندن منع ایله لر یقه اردلرینه طویله
 عقلمنی تقبیل ایدلر و بواقعه فی شیخ کندو بو جمله تعبیر
 ایدر که عقبنک رفعت و برکت باقی اوله صاحب طبقات ایدر که
 عقبارنده امام کی اولدن اعلا بر رفعت و برکت بجه متصوره
 علی شرقا و غربا وجه ارضه شامل اولوب نفی الیوم القیام باقی
 اوله امامک ولادتی دورتیوزان طقوز سنه سی محرمکدن
 سکنخی کوننده واقع اولشد روایت اولنور که امام اخر عمر لوند
 خسته اولدقه نیسا بور قریه لوند اعتدال هوا ایله معروف
 برقریه نقل ایله یار پس قریه مزبوره ده دورتیوز یتش سکنه
 شهر بیع الاخرینک یکرخی بشند کلزار چنانه غم ایله یلر و حمد الله
 سبحانه و تعالی ابو سعید عبدالملک بن قریب بن عبدالملک بن
 علی بن اصمغ بن مظهر بن رباح بن عمرو بن عبد شمس بن الحیا
 بن سعد بن عبد بن غنم بن قتیبه بن مغربن ملک بن اعصر بن سعد
 بن قیس بن غیلان المعروف بالاصمغی مزبورک سبند باهله اسم
 مستی برکسه یوغیکن باهله نسبتک و جحفی بوکونه بیان ایله یلر که
 باهله اجدازندن ملک بن اعصرک خاتونک اسمی اولغله مزبوره ^{نسبت}

نسبت اولمشدر اصمغی مذکور نحو و لغته حایز قصب الشبق امتیاز اولوب
 اخبار و نوادر و ملح و غرایک امام الاجنابی ایدی ابن الحجاج و مسفر
 کرام و حماد بن و بونلرک امثالی کباردن استماع ایدوب اصمغی دن شیخ
 برادری عبد الله او غلی عبد الرحمن و ابو عبیده القاسم بن سلام
 و ابو خاتم سجستانی و ابو الفضل الریاشی و غیریلر استماع ایله یلر
 مزبور اهل بصره دن اولوب هارون الرشید عصرند قبله ارباب
 حاجات اولان دارالسلام بغداده سوق راجله غریبت ایلمک نقل
 اولنور که بغداده کلکده ابو عبیده ایله مزبورک ایکسی هارون
 الرشیدک مجلسنه کونورب جمله ندباء مجلس خلیفه سلک ایصال
 ایله یلر بقضای بوقضه فی ابونواسه اعلام ایدوبینه جلدی یکی
 شخص باهر الفضلی مجلس خلیفه یه قوبن و همدم ایله یلر بریج کون ندباء
 قدمانک بازاراب و قاتنه کساد کلسی مقرر دید که ابونواس هله
 ابو عبیده اگرچه کم فضیلت بیکران صاحبی ایسه ده ککن قوت غلظت
 اولوب اندک کتاب اولدجه برنادره نقلنه قادر اولدوغی جمدن
 بحر قلق حظ اولماز مکر ایشاری اولوب زیاده فراغ بالدری اولدغ
 وقتن مزبور دن برشی تعلیم ایدر لکن اصمغی بلیل خوش نواکی
 نغمات کونا کونیله هر مدینه بجه نوادر مضحکه و ملح مطربه نقل ایکن
 سایر لحنی مدحوش و دبسته ایلمی جای شبهه دکلر دیکر عمر
 شیه اصمغی دن استماع ایلدم و برایدیک حفظه اون النی یک
 ارجوزه وارد دیونقل ایله استحقاق موصلی ایدر که هیچ اصمغی دن غیر
 برکسه کور مد مک برشی باورم دیدر کدن صکره اول مسئله ده
 اندن اعلم برکسه اوله و بیع بن سلیمان ایدر که امام شافعی حضرت
 استماع ایلدم هیچ کلام عربی فی اصمغی دن احسن تعبیر ایله تعبیر ایدر
 برکسه اولنور دیووردلر ایدی ابو احمد عسکری نقل ایدر که اصمغی هارون
 الرشیدک انتقالندن صکره ینه بصره یه یکدوب حکام ضعف
 و پیری ده کج انروانی اختیار ایلش ایدی مأمون خلیفه مزبورک مصحف
 اوزو ایدوب بغداده کلسی ایچون آدم کوندوب دعوت ایله کده پیر

وضعیفا ولدم حرکت نه در مانم بوقدر دیو اعتذار ایلدی پس
مأمون خلیفه مزبور کلسدن مایوس اولدقده مجلسه واقع
اولان مسایل مشکله یی جمع ایدوب مزبور کوندوردی جوانی
تحریر ایدوب خلیفه یه ارسال ایلدی امام سیوطی طبقاتده
ایدک اصمعی نخل و ذنات ایلله متصف اولغین بخلافه منسوب
اولان حکایاتی جمع ایدوب نقل مجلس ایلدی اصمعی دن نقل ایلدی
برکون ابو عبیده ایلله ایکن وزیر فضل بن ربیعک دیوانته وارد
اشاء مصاحبتن فضل بک خطابی ایدوب خیلده فتح کتابک وارد
دیدکده جواب ویروب برجله مدیدیم بعد ابو عبیده یه توجه
خطاب ایدوب یاسنک خیلده قاج جلد مدیدکده ابو عبیده
الی جلد مدیدی بواشاره فضلك نظرنه برآت کتور شلاری
ابو عبیده یه امر ایدوب امک قالق شوانک هر بر عضونک اطلاق اولان
تعبیرات عربی بر بر سر ایدوب واضعنی بزه کوستوب
تعیین ایلله دیدکده ابو عبیده بن تغلبند حکم که اناک اعضاء
مفاصلدن خبر دار اولام انجی بزم کتابده تحریر ایلدوکن کلام
واقع اولان تعبیراتی بجه استماع ایلدک یاسه اولله ضبط ایدوب
تحریر ایلشوز ردیدی بعد بک تکلیف ایدوب اصمعی قالق سن
بیان ایلله دیدکده بنده قالقوب اناک یاشنه واردم و دستی اسبک
پیشاسنه وضع ایدوب بو کافلان و بو کافلان دیر لود یور بر جمیع
اعضاسنک اولان تعبیراتک واضعنی کوستوب هر بر عضوی عضون
اولان اشعاری سرد ایدوب امرینی یرینه کتور دکه فضل آتی بک اعضا
ایدوب ال سنک اولسور دیدی بده اتی الوی ابو عبیده یی ریخید
ایلمک استسم اسب معهوده سوار اولوب ابو عبیده یه وارد ایدیم دیک
بعضار بو حکایه یی طریق آخر دن هارون الرشید مجلسنده اولق
اوزده روایت ایلدی و اصمعی سنک اعضا و اوصافنی تعداد
و شمار دن فارغ اولدقده هارون الرشید ابو عبیده یه اصمعی نک
کلامنه ندر بر سن دیدکده ابو عبیده بعض تعبیراتده اصابت ایدوب

ایدوب و بعضیسنک خطا ایلدی دیدی و اصابت ایلدی و کلام
جمله بندن اخذ ایلشدر لکن اول خطا ایلدی و کلامی بلیم کین
اخذ ایلدی روایت اولنور که اصمعی قرآن کرم و حدیث شریف تفسیر
غایت احترازا ایدوب چمن قرآن عظیم الشانن یا خود احادیث بنیز دن
سوال ایلسه لوبو لفظی بو معنایه عرب استعمال ایدوب ایدوب لفظک
معناسی بیان ایدوب بعد لکن کتاب کیمده نه معنایه در بلیم دیر ای
مزبور ک جندی اولان علی بن اصمعی سفوان دیدک لری پرده سرقه ایلدک
مزبور علی رضی الله عنه حضرت یزید کتور دیلر مزبور ک سرقه ایلدک
شیء یوکن انخراج ایلدوکن شاهد کتور د یو یور دیار پس کل
مزبور ک سرقه ایلدوکن شیء یوکن انخراج ایلدوکن شاهد ایلدوکن
یدی قطع اولنور لکن کل دکه بار مقلری بندن قطع ایلسونلر دیر
امر ایلدی یا امیر المؤمنین تمام ایدنی قطع ایلر میسین دیدک لرنده
اکو با التمام قطع ایلدک کل و شرب و سائر امورینی بجه کور بلور دیک
پس حجاج بصره یه والی اولوب کل دکه مزبور علی حجاجه کلوب ایلد
والدینم بکاعد ایدوب اصمعی علی قودیلر سز دن رجایده دیک نامی
تبدیل اید سز دیدکده حجاج سنک اسمکی بارگاه قیوسنه تعیین ایلد
قبوچی اول دیر کونده ایکی دلق وظیفه تعیین ایلدی و یزید
ایدوب اکو بمرته ایلله قناعت ایلوب یینه تقدی ایدرسک
علی انکدن انیقور و غیری قطع ایدیم دیدی اصمعی نک ولادق
تاریخ همز نک یوز یکرمی اوچنده در وفاتی ایکون سنه سی تجاوز
ایلشدر خطیب بغدادی تاریخدن ایدوکن اصمعی سکان سکر سنه
متم اولشدر لکن سال وفاتنه واقف اولدم دیر قریب ختم قاف و فتح
راوسکون یا ایلله مزبور ک لقبدر اسمی عاصم و کینه سی ابو بکر اولوب
اصمعی لقبو اسمنه غالب اولشدر جندی اولان اصمعی بن اظهر نسبت
اولشدر مزبور ک تألیفات عدیده و قصایف کثیره سی اولوب سانیو
اصولده و طبقات سیوطی ده مذکور د ابو محمد عبد الصمد بن علی بن
عبد القهر العباس بن عبد المطلب الهاشمی مزبور اول خلفاء عباسیه

اولان سقا حك پدری محمّدك برادریدر حافظ ابو الفرج ابن الجوزی
شد و در العقور اسمیه مستی اولان كتابنده اید كه عبد الصمد
مذكوره بر فتح غریب شی جمع اولشدی از جمله مزبور تاریخ هجرتك
یوزد و روزه متولد اولوب سقا حك و منصورك والدی اولان بركك
محمد بن علی هجرتك التمشخی سالنده متولد اولشدی پس تاریخ ولادتك
میانده قرق دورت سنه تفاوت اولوب زمان ولادتك میانده
نجه مدت مدیده نخلل ایلد یسه كذاك تاریخ انتقالك الی میانده
عهد بعید توسط ایلشد زیرا محمد مزبور یوز بکر الحی تاریخ
وفات ایدوب عبد الصمد یوز سكان بشن وفات ایلدی پس تاریخ
وفاتك میانده الی طقوز سنه تفاوت اولور و بری ده بود كه
یزید بن معاویه تاریخ هجرتك الی به بالغ اولدق حجه كمشدی
عبد الصمد ایسه یوز الی تاریخند حجه روانه اولوب مابینده
یوز سنه مرود ایلشد مع هذا یزید ایله عبد الصمدك عبد مناف
نسبتك بر اورد زیرا یزیدك عبد مناف نسبك یوز جمله دك
یزید بن معاویه بن ابی سفیان حضرت خرب بن اُمیة بن عبد شمس بن
عبد مناف پس یزید ایله عبد مناف بینك اجدادندن بش نفر كسه
اولدغی كی كذاك عبد الصمدك عبد مناف نسبك یوز طوق ایلد
عبد الصمد بن علی بن عبد الله بن العباس بن عبد المطلب بن هاشم
بن عبد مناف پس مزبور كده اتصالی بش نفره وابسته در و بری ده
بود كه مزبور برادر زاده لری سقا حك و منصورك خلافتك ایلد
كذاك هاریك ده خلافتك ایامنده صحتك اولوب بوندن صكره
مهدی بن منصورك خلافتك ایریشوب بقده هارون الرشیدك
خلافتك ده كورب مزبورك عهد خلافتك ایامنده اخره انتقال
ایلدی نقل اولور كه بركون عبد الصمد مذکور هارون الرشیدك
مجلسندن ایكن دیدك نا امیر المؤمنین بوبر مجلسدك بوندن امیر المؤمنین
حاضر اولوب و امیر المؤمنین حضرت یلینك عموسی حاضر اولوب
عموسك عموسی حاضر اولوب و عموسك عموسك عموسك حاضر اولشد

زیرا مجلس مزبوره سلیمان بن ابی جعفر حاضر ایدكیم مزبور هارون
الرشیدك عمی ایدی و منصورك برادر ی عباس حاضر ایدكیم مزبور
سلیمانك عموسید و عبد الصمد ده عباسك عموسی اولغل كلام
مزبور مستقیم اولور و بری ده بود كه عبد الصمد مزبور صبی ایكن
ابتدا ظهور ایدن دندانی حین انتقالك دك برقرار اولوب سقا حك
كی دیشق و كشمایش ایدی و بورخی نقل اولور كه مزبورك الی یزیدك
یكباره اولوب جمله سی متصل واحد بردایش ایدی مزبور اخر عمرند
اعمی اولوب اول حال ایله جهاندن كوز یوز مشدی رحمة الله سبحانه و تعالی
ابو القاسم عبد الكریم بن هواندن بن عبد الملك بن طلحة بن محمد
القشیری الفقیه الشافعی النیسابوری مزبور رساله مشهوره
صاحبو زین الاسلام و مخز الانام مجمع البحرین شریف و طریقت و بیع
النهرین فضیلت و حقیقت عیلا و عملا ائمة مسلمینك سربلندی
وقولا اصحاب زهد و مجاهده نك ارجمندی اولان قشیریك
فقه و تفسیر و حدیث و اصول و ادب و كتابت و سایر علومك
مفرد و ممتازی اولدوغندن ماعد اجتماعت و مریدان كی و فن
ید طولی صاحب اولوب و غلط و تذكره تعبیرد لیدر لری مسلم
ایدی اصلنده نیسا بود ناحیه لرندن استوا اسمیه مستی اولان
ناحیه دن اولوب خراسانه انتقال ایدن طائفة عربدن ایدكی
مزبور صبی ایكن والدی انتقال ایدوب بقده تعلم علوم عربیه
اشتغال ایلشدی و استوانا ناحیه سنده مزبورك خراجی حرق بر
قریه سی وارا ایدی بونی ملاحظه ایلدكیم نیسا بود وادوب تعلم فن
حسابه كوشش ایدوب معرفت مذكوره سببیله قریه سی حفظ
و حمایت ایدر پس بو غرمت ایله نیسا بود وادوقده اتفاق یكانه اتفاق
شیخ ابو علی الذقاق حضرت تلمینه مجلس شریفینه حاضر اولوب
كلمات شیرین و نصایح و لیس نایری كوش ایلدكده متأثر اولوب غرمت
سابقه لرندن رجوع ایدوب شیخ مزبورك دامن ارادتینه تشبث
ایلدكندن شیخ ابو علی مزبوره اثار رشده و صلاح و خایلفوز

وفلاح تفرس اتمكله خدمتارينه قبول و تربيت واثار و اثار و زبور
حقنه بر دريغ و مبدول ايلديلر انلره همت صادق ايله خدمت
شهير ساق اهتمام ايدوب اشارت عليه ليله علوم ظاهر اشتغال
سعي ايدوب ابوبكر محمد بن ابى بكر الطوسي نك مجلس دوسنه ملاقات
ايله فن فقه شريفي تكميل ايلديلر بعد استاد ابوبكر بن فوركه ملاقات
ايدوب علم اصولي اتقان ايلدي بوندن صكره استاد ابواسحاق
اسفرائيني ته تزد ايدوب در ساريخ استماعه شروع ايلديلر بران
ايتامدن صكره ابواسحاق مزبوره خطاب ايدوب مجتهد سماعه بولك
تحصيل ممكن و كلد بلكه سموعا نك كتابت ايله ضبط و قيد ايلك
لازمديدكده امام قشيري مدت ملاقاتنده استاد هر نقد شئ
استماع ايلديسه صحيفه حافظه سندن بي كم و كاست مجموعي
حضور استاده عرض طبعه نكره و اعاده ايلديلر پس ابواسحاق
مزبورون بوقوتنه حفظ و اتقاني كوردكده تعجب كان محقق ترفيع
ايدوب اكرام ايلدي و بعد اليوم سن درس و تعلدن مستغنى اولغين
فقط مصنفاتي مطالعه و تتبع ايلك نهايت ايدوب مزبور ديال
بناء على ذلك استاذك مؤلفاتي مطالعه ايدوب وقاضى ابوبكر
باقلا في نك تاليف فقه كوزون بورديلر مع هذا بوشاده خدمت شيخ
ابو على الدقاق ترك ايلديوب مجلس شريفينه ملاقات سندن منفك
دكلت ايدوب و شيخ ابو على دختلر بني مزبوره ترويج ايلك مراد ايلك
اقارب و متعلقان سندن جمع كثير قيد ما شلري ذمت همتارينه وابسته
اولغين ضرورت حاللري واريكن بله ينه امرارينه امثال ايدوب
دامادلري اولشدي دوقت يوزاون ايكي تاريخند شيخ ابو على
الدقاق اخرته انتقال ايلدكدن صكره امام مزبورون مسلك بجاهده
و ترجمين سلك ايدوب تاليف و تصنيفه شروع ايلديلر التيسير
في علم النفسير اسميله مستحق اولان تفسير كبير كم ايجاد تقاسيد در
تاليف ايلديوب و رساله مشهوره لر بني تصنيف ايلديلر و بعد امام
الحرمينك والدي اولان شيخ ابو محمد جويني و احمد بن الحسين البيهقي

مانندي مشاهير بكارون بر جماعت ايله حجة الاسلام قصده احرام
پند غرمت اولوب بغداده كلديلر و مشايخ بغدادون استماع احاد
ايلديوب بعد حجازه توجه ايدوب حرمين محترمين مشايخند
استماع ايلديلر بعد دور يوزاون تونيزدي تاريخند كند و لرندن نكي
املا و احاديث ليجون عقد مجلس ايلشار ايدوب و بالجله امام مزبور
عديم الظهير اولوب وعظ و تدبير ايله مرده و لكري احيا ايلك نك
شريفلري ايدوب الحسن علي الباخري امام مزبوردي دمية القصر
ايراد ايدوب مدح و ثنا لرند زكو ايلديوب فقرات و روي النظامند
لوقوع الصغر بسوط تحذير لذاب و لوبط ايليس في مجلسه كتاب
و خطيب بغدادي تاريخند فكر ايدوب ايدوب مزبور و تونيز قرق
تاريخند بغداده كلوب عقد مجلس حديث ايلدي بزمجلسه حاضر
اولوب سموعا ترمي املا ايلك مزبورون و ثوق به و معتد عليه اولوب
وعظندن حسن تعبير و لطف تقريره موقوف ايدوب و اصوله اشعري
المزهاب اولوب فروعه شافعي ايدوب و عبد الغافر الفارسي تاريخند
ابو عبدالله محمد بن الفضل الفراوين امام قشيري نك بواكي بيتي
روايت ايدوب ثبت ايدوبيت
سقى الله وقتا كنت اخلا بوجهكم و تفرى الهوى في دوحه الانس
اقت زمانا و العيون قريه و اصبحت يوما و لجنون سوافك
ابو محمد بن علي الواعظ الفراوي ايدوبكه امام ابوالقاسم القشيري
بواكي بيتي انشاد ايدوب بيت
لو كنت ساعة بيتنا ما بيننا و شهدت حين تكودا التوديعا
ايقت ان من الدوع محدثا و علمت ان من الحديث دموعا
بواكي بيتك قائلي ذوالقرنين بن حمداندر امام قشيري نك ولادق
تاريخ هجر نك او جيون طقسان التي سنه سي شهر ربيع الاولند و افغ
اولوب دور يوزون النشر بش سنه شهر ربيع الاخرند نيسا بورد غم
كلان رجنان ايلديلر شيلري ابو على الدقاق مد فوف قريند دفت
اولندي امام مزبورك ولدي ابو نصر عبد الرحيم امام جليل القدر

اولوب علوم و بحال سند طریقه والد ماجد لینه اقتدا ایلشلا اید
امام الحرمینک درسنه ملازمته تحصیل علوم ایلوب فنون عدیده
مهارت تامه صاحب اولمشدی نقل اولنورکه سفر حج قصد ایله فیله
داخل اولدقلرند عقد مجلس وعظ ایلدیلر جماعت کثیره حاضر اولوب
حتی شیخ ابواسحاق شیرازی ده حاضر اولوب علما و بغداد مزبور
حسن شهادت ایدوب عظیم المثل اولدقلرینه اتفاق ایلدیلر و ایمان
مدرسۀ نظامینه ده عقد مجلس وعظ و تذکیر اتمکین شیخ الشیخ
لقبیلہ تلقیب اولمشلردی اعتقاده دائرہ مسئلہ ده مزبور ایلہ
خنا بلہ بیند نزاع واقع اولوب شیخ مزبور طرف دار فرقہ اشاعره
اولمغین کیدرک بحث جدلری حرب و قتالہ مؤدی اولوب طرفینک
بجه کسه لر قتل اولمغله فتنہ عظیمه اولمشدی بالآخره نظام الملک
اوغللرندن بری جمع کثیر ایلہ سوار اولوب فریقینک میانته کیروب
فتنه بی شکین ایلدی اول وقتده نظام الملک اصفهانده ایدی قصه
خبردار اولدقلر شبنم باینه کتوردوب اغراز و کرام ایلدی و بعد
مهماتنی کورب ینه وطن اصلیلری اولان نیسا بوره کوندوریلر
اخر اولجه وعظ و تدریس ایلہ سنجه شمار ایام اولان بشیونون
دورت تار یخند اخرقه انتقال ایلدیلر رحمہ الله تعالی طاشکبری
زاده موضوعات علومندن طبقات سبکی دن نقل ایدرکه بروقتده
امام ابوالقاسم القشیری نک ولدی خسته اولوب کتدجه مرضی
مشتد اولوب روحله قابل علاج اولدقلر والدی مزبورک حیاتندن
مایوس اولوب غایت محزون اولمشدی بواسطه برکجه دیاستده
جناب حق جل شانہ حضرت تار یخنی کورب اوغلونک خسته کتدز
شکایت ایلدیکه حق جل و علا ایاات شفای جمع ایدوب مزبورک اوسته
قرات ایلہ یا خور بر طرفه یا زوب بعد ایچنه صوفیوب ابحوردوب
امر ایلدی پس صباح اولدقلر شیخ امر خدای یینه کتوردیکه ولدنه
صحت کلوب مرضندن افاقت بولدی آیات شفا قرآن کریمده بوزکو
اولنان الکی آیتد ویشف صدور قوم مؤمنین و شفاء لما فی

فی الصدور شفاء للناس و نقل من القرآن ما هو شفاء ورحمة
للمؤمنین و اذا مرضت فهو یشفین قل هو الله الذین امنوا هدی و شفا
مشایخ کرامدن بجه لر ذکر اولنان ایاتی تحریر ایدوب صوفی خسته لر
اسقا ایلدکلرند بامر الله تعالی شفا بولور لر بجز تدریس قشیری ضم قاف
و فتح سین معجه ایلہ و سکون یا ایلہ قشیر بر کعب دیدکاری فیله
کیوره نک نسبتید ابو عبد الله عروه بن الزبیر بن القوام بن خویلد
اسد بن عبد العزیز بن قصی بن کلاب الاسدی مزبور مدینه
منوره ده اولان فقهاء سبعة نک بریدر والدی زبیر رضی الله عنه
حضرت قری بهشت برین ایلہ تبشیر اولنان صحابه عشره دن
معدود اولوب والدہ سی صغیه رسول کرم صلی الله علیه وسلم
حضرت قرینک عمه سید عروه نک والدہ سی اسلمت ابوبکر الصدیق
رضی الله عنه در مزبورک و برادر عبد الملک والدہ محترمه ک
بر اولوب برادر اخری مصعبک والدہ سی غیری ایدی حدیث شریف
خاله سی اولان ام المؤمنین رضی الله تعالی عنہا دن استماع ایدر
کتد و سند دن ابن شهاب وزهري مثالی کجا و اخذ و استماع ایلدیلر
علم و صلاح و دیانت و تقوی ایلہ متصف ایدی ولید بن عبد الملک
ایامنده شامه کتشدی سفر فرورده پاینه اکلہ مرضی اصابت اتمکین
ناچار قطع اولمشدی و بواسطه اوغلی محمدده وفات اتمکین مدینه
عودتده مصیبت زده کلکری اشعار ایدوب لقلیقنا من سفرنا
هذا نصبا بیوردیلر و پایلری قطع اولدقلر صکره سکرینه
دخی جیاتده اولدیلر روایت اولنورکه برادر عبد الله بن الزبیر
قتل اولدقلر صکره عروه عبد الملک بن مروانه وادمشدی بکون
مزبور دن برادر عبد الله قلیجی رجا ایلدیکه عبد الملک خزینہ
قیلجار اولسند قار شمشد و نشانی خاطر مدہ قائما مغین حالا
تمیز ایدر م و الادریغ اولنوردی دیدیکه عروه بن کور سم بلور ایدم
دیدیکه بر عبد الملک خزینہ ده اولان سیوفی احضاره امر ایلدیکه
قیلجاری کتورب عروه یه عرض ایلدیلر ایچندن یوزی کدیش بر قلیجہ

صاحب جقوب داشته بود برادر عبد الملك سیفی و دیدی پس عبد
الملك سیفی نزدی عرویه و یروب بودند اول بوقلجی کوردکی ایله
دیو سوال ایلد که خیر سبقت رؤیت واقع اولماش ایدی دیدی
یا بنجه بلدك دیوب کیفیت معرفتندن استخبار ایلد که جوابی برقی
نا بنجه نك بوقلجی بلد مکه دیمشد ● بیت ●
ولا عیب فهم غیران سیوفهم ● بهن فلول من قراع الکتاب
و مدینه منوره ده بئر عروه دیدکاری جاهی عروه خفرائید مکین
مزبوره نسبت اولمشد مدینه ده اولان جاهلک جمله سندن
ابی شیرین در مزبورک ولادی تاریخ هجرتک بکرمی ایکنی ساند اولوب
مدینه یه قریب بره مزبورک بر قریه سی و ارایدی طفسان اوج سندن
قریه مزبوره ده وفات ایلیوب انده دفن اولمشد حکایه لطیفه
روایت اولور که معاویه بن ابی سفیانک خلافتی ایامده برکون
مسجد الحرامده عبد الملك و عبد الله بن الزبیر و برادر ی مصعب
و عروه جمع اولوب صحبت ایدیلدی بواشاه ایچلرندن بری سزک
ایله بر دامنیه وارز و طلب ایدلم دید که عبد الله بن الزبیر بنم
نهایت امام و غایت مرام بود که حرمین الشریفین حکومت نائل
اولوب استقلال افنده خلیفه اولقد دیدی تصعبده کتاره
کلوب بنده مطلب و امنیه م بود که عراقین حکومتیله سرافراز
اولوب سکنه بنت الحسین ایله عایشه بنت طلحه بی کالج ایله
جمع ایدم دیدی بعد عبد الملك بیان مرامه سوق کلام ایدوب بنم
غایت ملام وارزوی فوادم بود که وجه ارضه مالک اولوب
معاویه نك برینه مسند نشان خلافت اولقد دیدی بکسر غایت
کلام عروه یه کلر که اولده کتار شروع ایدوب بین سزک اولوب کاری
اولدوغ کتایشانک برینه میل وارز و اتم بلکه بنم نهایت مقصودم
و غایت مصمودم بود که دنیا ده زهد و صلاح اوزده عمر کجوب
اخترندن درجات عالیاته نائل واصل اولوب علوم نافه و تقا
ایرن علما زمره سندن معدود اولقد دیدی روایت اولور که

اولور که مرویاتم و کورد عوام ایله هریری مراد و مقصود نینه
ناثل و واصل اولدیلر نقل اولور که عبد الملك بن مروان وقعه
سابقه یه بناء برکسه که حال حیاتده اولان خلق ایچنده اهل حق
برینی کورمک استوسه عرویه نظر ایلسون دیر ایدی ابوالحسن
علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب رضی الله تعالی عنهم المعروف
بزين العابدين امام مزبور سادات تابعیندن اولوب ائمه اثني عشر
معدود و مزبوره علی اصغر و خدیو و امیر و امام حسین رضی الله عنه
حضرت نيك عقبی فقه زین العابدین منحصرا و لغین واسطه
العقد سلسله نسب و الاحسابی اولمشد زهری فضیلت امامی
بیان صدودنده زین العابدین دن افضل بر قریشی کوردم و دیر ایکن
والده لری سلافه اخر ملوک عجم اولان یزدجردک دختر یا کیزه لخت
و مزبوره سلافه بنی امیه دن ناقص دیمکله معروف اولان یزید بن
ولیدک والده سی شاه فریدک غمه سید روایت اولور که قتیبه بن
مسلم باهلی که امیر عراقین اولان حجاج بن یوسف طرغزن خلیان
حاکمی ایکن اول طرفلرده دولت ملوک عجم بقایا سنی تتبع ایدرک
یزیدجورک فیروز ناسنده برا و غلوفی اله کتوب قتل ایلد که مزبورک
ایکی دخترینی حجاجه کوندی حجاج ده برینی کند و یاننده الیقویوب
و برینی ولید بن عبد الملك کوندی پس دختر مزبور دن یزید
ناقص متولد اولدی صاحب کشاف زحشری بیع الابرارنده زکایدک
حضرت عمر رضی الله عنه خلافتده صحابه کرام رضی الله عنهم
عجم سفزند کلر کارنده و افراسیور کتور مشل ایدی و ایچلر نده یزید
اوج دختر ی ولید ی پس سائر اسیر بیع اولند قدن صکر حضرت
عمر رضی الله عنه مزبور قیز لری بیع ایلمکه امر ایلد که علی بن ابی طالب
رضی الله عنه توجیه خطاب ایدوب یزید بنات ملوک و سائر خلق
قیزلرینه اولان معامله بزمار حقدده اولنم یوب شانلری تحقیر و تقا
ککند دید که حضرت عمر یا بنجه ایدلم دیوب طریقی استفسار
ایلد که حضرت علی بهالری تقویم و تخمین اولنوب مزبوره یه

بالغ اولدسه طالب اولان كسه السون ديدى پس بوملا خطه
 اسخنان اولوب بهالري تخمين و تقويم اولندقدن آجنده
 حضرت علي الوهب بن عبيد الله بن عمر رضي الله عنه به و يرويه
 او غلي حسين رضي الله عنه به و يرويه و يرويه محمد بن ابى بكر الصديقه
 ويردى پس عبد الله و يريلين دختر دن سالم متولد اولوب و امام
 حسينه و يريلين دن زين العابدين وجوده كلوب محمد بن ابى بكر
 جابيه سندن قاسم ظهور ايلوب بواج نفر شخص باهر الفضل
 والده لري يزدرجرك دختر لري اولمغين بربر لرينك حاله زاده لري
 اولدولر امام مبدى كامل اسميله منى اولان كتابنده حكايه اينده
 رجال قريش دن برى ايدركه اكثر ياسعيد بن المسيب ايله مجالست
 ايدوب صحبت ايدوم بركون اثناء صحبتده و الدم طرفندك اولان
 اقربامدن سؤال ايلدك بندن والده مك جوابيدن اولدوغى حضرت
 عرض ايلدك كوردمكه نظرنن قدوم پست اولدى سكوت ايدوب
 جواب صددن اولدم بعد زمان سالم بن عبد الله بن عمر الخطاب
 كلدى برازا كلندك صكره قالقوب كندك صورت تجاهلن
 يا عتي بوكيمدديدم تعجب كان سبحان الله كندو قومك كباين بكن
 سالم بن عبد الله بن عمر دن ديدى والده سى ايا كيمددو بركون ار سؤال
 ايلدم جابيه در ديدى بعد قاسم بن محمد بن ابى بكر الصديق كلوب
 بانندن بر مقدارا كلندك صكره قالقوب كندك ينه تجاهلن
 كورينوب يا عتي بوكيمدديدم قومك دن اولان اشرافى نجيب بليور سين
 قاسم بن محمد در ديدك والده سى عجب ايمدديدم جابيه در ديد جواب
 ويردى برازا دى كلندى انى كوردم كه زين العابدين حقه كلدى
 اولد كندك ينه متجاهلنه يا عتي بوكيمدديدم بنم اشراف و اعيانه
 عدم الاملاعى كوردمكه غضبه كلوب بوركسه دوكه سلم اولانله
 بونى بلامك لايقو كلدا امام حسينك چكر كوشه سى زين العابدين
 ديدى و يا والده لري كيم اولد ديدم سراريدندو بوجواب باصواب
 ويريكه يا عتي بوندن اول والده مك جابيه اولدوغى كوش ايلدو كدو

ايلدو كدو نظر كده بنى نقصان اوزره كورمش ايدرك حاله بفضائل
 سرد و قدرد ايلدو كك بكارك جمله والده لري سراريدن اولدوغى
 اقار و اعتراف ايلدك پس بونله والده لري طرفى اصيل اولماق
 نقصان اولدوغى صورت دن بندن ده نقصان اولماق مقرر ديدو
 سعيد بن المسيب سؤالك و رويته تسليم ايدوب اعتذار كان شامه
 توقير و تعظيم ايدوب قدرى اعلا ايلدى روايت اولنور كمتقا
 اهل مدينه جابيه دن اولدو اخاينى كويه كوردر ايدى اول زمانه دك
 كيم زين العابدين و قاسم و سالم ظهور ايدوب علم و عدو عصر نيك
 ممتاز لري اولد قلري كوردم كلندو خالق سرارى به رغبت ايلدولر نقل
 اولنور كه زين العابدين والده لري حقدن كيترا لبر ايدولر حتى سفره
 بيله او قورب طعام يمك واقع اولماش و جهندن سؤال ايلد كلندو
 خوف ايدومكه نظر لري تلق ايدن لغه به سبقت بدو واقع اولوب
 مقدم اولنغله عقوق ايلك لازم كله ديوبور مشل زين العابدين
 ولاد لري تاريخ هجرتك اوتوز سكر بنجي سالندن واقع اولوب طقسان
 دورنده غم كلان چنان ايلوب بقتع ده عولرى حسن بن علي رضي
 الله عنهم اياننده دفن اولدى رضي الله تعالى عنهم لجمعين ابو محمد
 علي بن عبد الله بن العباس بن عبد المطلب بن هاشم الهاشمي فرورد
 خلفاء عباسيه نك اولى اولان سقاخ و منصورك جزي در بلاعت
 بيان و جلالت شان صاحبي اولوب كثرت عبادت ايله معروف ايدى
 روايت اولنور كه مزيورك بشيوز علاج زيتونى و اريدى هر كون شجر
 السنه ايكشر ركت غماز قلوب كوزده بيك ركت صلاوة مقدار لري
 اولمغين ذوال الثقات قبيله تلقيب اولنشى حافظ ابو الفرج ابن
 الجزري روايت اوزر مقدمه ذكر اولنان زين العابدين حضرت قارى به
 يوم بيك ركت غماز قلوب معتان شريف لري اولمغين لقب مذكورك صفا
 زين العابدين اولنور نقل اولنور روايت اولنور كه بركون عبد الله
 بن العباس رضي الله عنهم اصاله ظهر حاضر اولدقدن علي رضي الله
 حضرت قارى سؤال ايدوب يا ابن العباس نه مانع اولدك ارا ظهور

ايجون جماعته كلدي ديوبورد قلندر برولدي دنيايه كلدي بيديل
پس حضرت علي ادا وصالودن صكره تهنيت مولوده وارده لم ديوب
حضار ايله عباسك منزلق تشریف اليبوب قدوم مولودى تبريك
ايلديلر بعد اسمى وضع ايلديك ديوسوال ايلديكلرنه ابر عباس
جنابكر طودركن بزه تسميه ايلديك لايتميد ديك پس حضرت علي
رضي الله عنه كورامدي دعا ايدوب براسم وضع ايدم لم ديدك
ابن عباسره مولودى حرمندن اخراج ايدوب علي بك يدمبارك
ويروى اولده الله الوهب دعا ايلدي بده ينه والدنه وروب
الابو الاملاكى اسمى علي وكنيه سنى ابو الحسن وضع ايلدم ديوب
بيورديار حاقط ابو نعيم حلية الاوليا سنده ذكر ايدركه علم يور
خلافتي ايامنده بركون عبد الملك واردرقه عبد الملك خربور
خطاب ايدوب اسم وكنيه كي تبديل ايلديك كركسين بزاين براسم
وكنيه نه نتمل ايدم لم ديدك علي ده جواب وروب هله اسم تبديل
مكن دكل اما خاطر كز ايجون كنيه مي تبديل ايدم بم ابو محمد اسود
ديدي مؤلف كتاب ايدركه عبد الملك علي بن ابي طالب رضي الله
عنه حضرت قلندر بغض و عداوت وزده اولسندن ناشى اسم
بنامى وكنيه كراميلرني استماعدن منتج اولغين مزبور بو تكليف
خامى ايلدي بركاملنده ذكر ايدركه وليدين عبد الملك ايامنده
علي بن عبد الله ايك دفعه ضرب شديده مبتلا اولمشدي ابتداءك
وجهني بوكونه نقل ايدركه عبد الله بن جعفر بن ابي طالبك دخري
لبانه عبد الملك تحت كاخنده ايدى بركون عبد الملك بر تقاحك
برمقدارني اكل ايلديك صكره ماعداسني لبانه يه ويردي اولدي
دستنه الدرقه عبد الملك دهاني بدوي اولغين مقام خدمته
اولان جواديدن برسكين استري عبد الملك نيلرسين ديوب جهني
استفسار ايلديك لبانه تقاحك زخم زندان اصابت ايدن بر لبني قطع
ايدوب باك اتمك استرم ديدك عبد الملك غضبه كلوب مزبور
تطليق ايلشدي عبد الملك اخرقه انتقال ايدوب اوغلي وليد يرينه

يرينه خليفه اولدقه علي بن عبد الله لبانه بي ترويج ايلشدي بو
قصة دن وليد خبردار اولدقه علي بي حضورينه كورد وخطباتك
اتماختي ترويج ايلديك شانلرني تحقير ايلديك ديدك علي جابنده
مزبور شهر دن چقوب كتمك استمكن كورد مجرمي اولدوغى جهند
بن عثم زاده سي اولدوغم حسييله بولده محمد اولق ايجون ترويج ايلدم
كوردى لكن كلامي اصلا وليدك گوشنه كير ميوب امر ايلدي مزبور
ضرب ايلديلر ايكنجي دفعه سنى اسناد متصل ايله بوكونه نقل ايدك
راوى ايدركه بركون علي بن عبد الله كوردوم ضرب ايدوب بازكونه
بر دوه يه بندر مشلر ورمنا دي طور ميوب علي بن عبد الله الكتاب
بودرديوندا ايدوب شهيد ايلديلر پس ياننه واروب دن سنى كير
نسبت ايدوب بو حمله عقوبت ايدلر ديدم ايتديك بزم زباندن
بونلره واصل اولشكه زمان قريده دولت بونلردن بزم اولدومه
انتقال ايدم اكابنا بو حمله اخذ انتقام صددن اولمشديوب
بعد ينه بو حالده ايكين والله تحقيق دولت بونلردن بزم اولدومه
انتقال ايدم ديوب اصرار ايلدي روايت اولور كه علي بن عبد الله
بركون اوغلي محمدك اوغللري سقاخ ومنصور ايله هشام بن عبد
الملك مجلسنه وارمشدي پس هشام مزبور اكرام ايدوب بيرى
اوزه ياننه الذي ورام ومقصودن استفسار ايلديك آتوز
بيك دهم دينه مبتلا اولدم احسانكزي دعا ايدم ديدي هشام
امر ايلدي مبلغ معهودي تسليم ايلديلر پس تشكر و دعا ايدرك
قالقوب كيدر اولدقه اردنن هشام مجلسنده اولان ندانه
خطاب ايدوب بو بيرك دماغى مختل اولغين احيانا خلط ايدى
خلافت اولادينه انتقال ايلديك دعا سنى ايدر ديك كلام مزبور
علي بك سمعنه واصل اولغين دوفوب والله تحقيق بويله اوله نجى
مقررد رختي شوملر خليفه اولور لردوب سقاخ ومنصورى كورد
في الواقع مرور ايامله بو كلامك صدق ظاهر اولوب خلافت بني
العباسه انتقال ايلدي وسقاخ ومنصور ايتدا امر از خلافت ايله مطرقت

اولد يار نقل اولنور که علی مزبور غایت در از قد اولغین اثناء طواف
بیت محترمه کویا سوار اولوب یاننده سائر خلق پیاده کبی کورینور
ایدی و قدی بو مرتبه طویل ایکن بلهینه والدی عبداللہک دوشنه
برابر اولوب عیناسده والدی عبدالمطلبک دوشنه برابر اولور
علی مزبور سکان باشنه بالغ اولدقه تاریخ هجریک یوزاون یدنجی
سالنده بهشقون مدینه منوره یولنده شراة واحیسنده حمیمه
نام قریه ده وفات ایلدی رحمه الله تعالی قریه مزبوره علی بن عبد
اللهک اولوب بخامیه عصرینک اوغلی ایله انده اولور لوییدی و نقل
و منصور قریه مزبوره ده متولد اولوب بعد اقتناء عصر ایله کوفه
نقل ایلملاردی ابوالحسن علی بن حمزه بن عبدالله بن بهمن بن فیروز
الاسدی بالولاء الکوفی المعروف بالکائی مزبور قراء سبعه نیک
اولوب نحو لغت و قرائنه امام جلیل الشان و حجة کوفه نیک مقتدا
و پیشوا سید لکن معرفت اشعار ده دست و پاسی کوتاه اولغین علماء
عربیت میاتنده کسائی دن زیاده اشعار جاهل برکسه یوقدیتلر
و مزبور هارون الرشید محمد الامینک معلمی اولوب مزبور تعلیم علوم
ادبیه ایدری اول وقتدن دخی متأهل اولوب و جاریه المغه ایقندی
اولما مقله حسب و حالنی برایی بیتله هارون الرشید عرض و انها
ایلدیکه رشید مزبور اون بیک درهم و جمیع لوازمیله بر جاریه
حساب و بر خادم و الاثیله بر یار کیر اعطا و احسان ایلدی خطیب بغداد
تارخندک ایدرکه مهدینک خلافتی ایامنده رشیدک بر معلمی و اربابیم
مزبور تعلیم علوم ادبیه ایلدی برکون مهدی معلم مزبور حوضیة
دعوت ایروب کلدیکه مهدی سواکه مشغول اولغین معلم خطاب
ایروب و سواکدن امر ایملو اولسک نه دیر سین دیوب مزبورک
حسن ادبیه رعایتی امتحان ایلدیکه معلم کستاح علی الفور استک
یا امیر المؤمنین دینک پسر بونی اربانه کلامی کوش ایلدیکه حیفکیم
سنک کبی نادان و بی ادعائی بلنک ایله اولادیمزه معلم ایلمشور و یوب
بقدر یانندن اولنور تعلیم ایچون قابل خطاب سخن شناس برکسه بونک

بولک دیدیکه بعضی کسائی نیک فضل و معرفتی بیان ایدوب هر چه
اندون اعلام معلم اولمز دیوب عرض ایلدیکلر نیک کوفه و الیسته مزبوری ارسال
ایچون فرمان کوندردیلر پسر کسائی کلوب مهدینک حضورینه و نقل
مهدی مزبور خطاب ایدوب سواکه امر ایلسک نه دیر سین دیدیکه
کسائی سک یا امیر المؤمنین دیدی مهدی مزبورک جوابنه تحسین
و افرین ایدوب اون بیک درهم و یوب رشیدک تعلیمی سپارش
ایلدی بینه تاریخ مزبوره کسائی دن روایت اولنورکه مزبور ایدرکه
برکجه هارون الرشید امامت ایلمشدم پسر تربیل و تجویدم طبعینه
خوش کلکین بنم قرأت و تلاوتدن ضمیرمه نوع عجب و غرور کلدی
در عقب بندن بر غلیظ صادر اولدیکم انک کبی خطایک صدور
صبیانندن دخی مستعد ایدری حاصلی لعلمه ریجیون قرأت
ایلمک استندیکه لسانندن لعلمه ریجیون صادر اوله دوشدی
نماز دن صکر رشید حسن ادبیه رعایة غلط ایلدی بکریه حبار
ایده میروب بلکه تلاوت ایلدی و کز لغت قنقی قبیله نکر دوات قرانن
بیمک روایتیدر دیدی بن جوابنه انسان خطادن سالم اولوب
لکل عالم حقوق مقتضاسی اوزده هفوات لسانندن دیدیم بلی بولکلام
غلط اولسه جائز در و لاسزدن بوندن ماعداد غلط صدورنی سمع
دکلد دیدی نقل اولنورکه امام محمد ایله کسائی برکون هارون الرشیدک
مجلسندن جمع اولملر ایدری پسر کسائی اثناء مصاحبتده برکسه بر علمده
مبتخر اولوب کرکی کبی اتقان ایلسه سائر علوم اول کسه یه اسان اولور
دیدیکه امام محمد امینک سنک نحو و سائر علوم عربیه ده امتیاز که
سوز یوق پسر کسائی ائل فقهیه دن بر مسئله سوال ایله بیم کوریم
نجه جواب ویر سین دیوب ایتریکه برکسه صلوته سهوا تمکون
سجده سهوا لازم کلدیکه تکرار سجده سهوا ایلسه بر دخی سجده سهوا
ایدری یوخسه اتزمی دیدیکه کسائی جواب ویروب خیر بر دخی سجده سهوا
محتاج اولمز دیدی نیک حکم ایلدی دیدی زیر اخوتون یاننده قاعد
مقرده درکه برکله تصغیر اولنور قدن صکر بر دخی تصغیر اولنور

اکافیا س ایلده بعضی بوجکایه بی امام محمد ایلده قرائتند جاری ایلد
 اوزده روایت ایلدر کسائی ابوبکر بن عیاش و حمزة زیات و ابوعبیده
 و غیر یلردن روایت ایلدر کسائی دنده قرا و ابوعبیده قاسم بن سلام
 و غیر یلر روایت ایلدر نقل اولنور که مزبور هارون الرشید ایلده
 تاریخ هجرتک یوز سکان طغوزنده ری دیدکاری بلده به سفر ایلش
 ایلدی انده وفات ایلدی امام محمد بن الحسن ده اول کوندن ری ده وفات
 ایلدی رحمه الله سبحانه و تعالی امام سیوطی طبعاننده ابن اعرابیدن
 مزبور حقتدن شرب بنید و میل دیران ایلده الوده اولسنی روایت ایلد
 لکن بومقوله فصل شنیعک انک کجی امام جلیلدن صدوری مستبعد
 اولنن بعضی علما روایت مزبوره نکه اصل اولوب محضر قضیتدن ناشی
 اسناد اولسنی تحقیق ایلدر و الله اعلم الشریف المرتضی ابوالقاسم علی بن
 الطاهر دن و المناقب ابی احمد بن الحسین بن موسی بن محمد بن ابراهیم بن
 موسی الکاظم بن جعفر الصادق بن محمد الباقر بن زین العابدین بن
 الحسین بن علی بن ابی طالب رضی الله عنهم سید مزبور شریف رضی نکه
 برادر ی اولوب تقیب طالبین ایلدی علم کلام و ادب و شعر ده امام جلیل
 الشان اولوب مذهب شیعه اوزده نصیفات و اصول دینده مقالله
 وارد و شعر دیوان کبیر و خلق حضرت علی رضی الله عنه کلانده
 جمع اولوب نهج البلاغه اسمیه تسمیه اولنان کتاب شریف مرتضی نکه حجتی
 میدیوخه برادر ی شریف رضی نکه تألیفی میدیو اختلاف ایلشردن
 و بعضی کتاب مزبوره اولان کلمات کلام علی رضی الله عنه اولوب نکه
 جمع ایلدن کسه نکه کلماتی اولوب جامعی حضرت علی بن نبی ایلکه زاهد
 اولشد و الله تعالی اعلم و مزبور شریف مرتضی نکه دروغ را سمیه
 مستفی به کتابی وارد و کیم نحو و لغت و سائر فنونه متعلق مباحث و فوادی
 جامع و حاوی مجلس و امالی بد کتاب مزبور فضل کبیر ایلده مشهور اولوب
 احاطه صاحبی و لدوغنه بالذکر الحاصل شریف مذکور ائمه عراق
 بزرگوار لردن حل معضلات و کشف مشکلات ایلده معروف اولنلرک
 معتبر لردن اولوب مرجع علما و مقتدا و فضلا و ائمه مشهور فی البقا

و تألیفات و آثار ی اقطار ارضه منتشر و ائمه السلفه ناسده مذکور
 اولمشردن خطیب ابوزکریا نیری روایت ایلدر که ابوالحسن علی بن احمد
 بن علی بن سلاک الفالی دیدکاری دیک مؤلفی اولان ابن دریک خطیله
 بر جمعه سی و ارایدی کتاب مزبوره بعضی طالب و راتب اولوب نجه
 دفعه فالی به او جیوز اتون عرض ایدوب کتبی استملایدی کن
 فالی نکه نسخه مزبوره به زیاده علاقه سی و ائمه بیعه مساعد کونر
 مرور ایام ایلده ضرورت واقع اولدقه ناجا قرق التونه بیع ایدوب
 و ظهر نسخه به بواباتی تحویل ایلشدی بیت

اعست بها عشرین عاما و بعتها • فقد طال و جک بعدا و حینی •
 و ما کان ظنی اننی سابعیها • و لو خلدت فی السجون دیونی •
 و لکن العجز و افتقار و صبیته • صغار علیهم تستهل شوونی •
 فقلت و لم املك سوا بقی • مقالة مکرری الفوار حزین •
 و قد تخرج اللطافات یا ام مالک • کرامته من رب بهمین صنین •
 بئر کتاب مزبوری صحافدن شریف مرتضی اشترا ایدوب و راقی تبیع
 ایدرک ظهیرینه نظر ایلدکه آیات مذکوره بی کوردکه نسخه نکه
 اولوب ضرورت و احتیاجدن ناشی بیع اتمکین کتاب مزبور دن افتقار
 تحزنی کوردکه نسخه نکه یا نه فرق اتون قویوب فالی به ایصال
 ایلد فالی فتح فایله حوستاند فایله دیدکاری بلده نکه نسبتید
 ابوالحسن مذکور مدت منید بصره ده اقامت ایدوب اول وقتک
 شیوخندن نکه و قلم ایلشدی بعده بغداده کلوب انده اقامت
 ایلدی و دوتیوز قرق کمر سنه سنک وفات ایلدوب جامع منصور
 مقبره سنک دفن اولندی مزبور ادیب و شاعر اولوب تاریخ بغداد
 خطیب و ابوالحسن طیبوری و غیر یلر مزبور دن روایت ایلدر شریف
 مرتضی نکه لطایف معارفی کثیره در و لاری اوج یوز الی بشر تاریخدن
 دورت یوز اوتوز الی سنه سی شهر بیع الاولنده وفات ایدوب بغداده
 کزور دار لردن دفن اولندی رحمه الله تعالی نوحی زاده زین شایقندن
 روشنی زانه مولانا فتمه الله ترجمه سنده شریف مرتضی به متعلق برکایه

غریبه نقل آید و بحدوده ایرادی مناسب اولمغین بعبارتی ذکر اولندی
روشنی زاده بغداد بهشت آباد حاکمی ایکن بر غریبه نقل ایلیوب غنی
ثقاته روایتله رشته صحته کشید و کوشش قبوله بوجوه حمله رسید
خطه دار السلام بغداد ده برجامع شریف نویسنده امرائی وارد
اولوب وضع اساس ایچون خرق حوالی اولنور کن مقابر عتیقه یه
راست کلوب نقل اولنور صد دنده کفنی نازه و بدنی حجم بریت
ظهور اید وجه برنور دنده کفنی دو قلند قهر بر شیخ جمیل و پیر
مهیپ نمایان و سیماسند زانور مشیب لمعان اید بر ذات شریف عیان
اولور که اصلا تفرق فنا تفرق اما مشرکویان زنده حوایند در کمال
دهشت و فراط حیرت ده نقل و تحریکه امکان اولیوب بحدوده ابقا
و جامعک ایچند اولوب وضع علامت ایله اکفای ایدر راست تفسار
اولنور قد حضرت علی رضی الله عنه اولادندن شیخ العربیه و لمام
علم کلام خطیب مصتق بلاغت و بالغ مبالغ اعلام صاحب التالیفات
الفایقه ناشر الافکار الایقه شریف رضی برادر شریف مرتضی علی
بن طاهر اولدوغی ظاهر اولوب و فیات الاعیان ابن خلکان حاکم
اولدوغی اوزده دودیز اولنور و اوج سنه سنه انتقالی سید
مرتبه تحقیق اولوب زمان رفتند بشیور بکرمی سنه مقداری
سین و اعصار اشکار اولدی سحمان القادر علی مایشاد ابو الحسن
علی بن هلال المعروف بابن البواب الکاتب المشهور مزبور
کتابت و حسن تحریر ایله معروف اولان کتابک مقدم و پیشوایی
اولوب موجود و متعارف اولان خطک واضع الاسامی بر مقتضای
و متأخرین دن تحریر کتابند مزبورده مماثل و متقارب کسه کلامند
دیر لر روایت اولنور که خطی ابتدا رسم کوفی دن حالا معهود و
طرزه نقل آید وزیر ابو علی بن مقله در مزبور خطی به نهایت حسن
معروف اولدوغندن ماعدا ابتدا بو وادینک مختصر و جمعی اولدو
جهتله جمله نک شیخ و اسنادی اولسو مقرر در لکن صاحب ترجمه
این بواب رسم معهودی تهذیب و تنقیح ایلیوب حروف و رسمه

در سومه لطافت و ملاحت ویر مکی استار اکمل اولوب کند و دن
صکره کلان کتاب جمله مزبورک سوالی اوزده نسخ و نسخ ایدوب هر قدر
سعی ایله طرایسه ده مزبورک قافه سنی کوره میوب غبارینی شق ایدو مد
و خلقدن نجه سنک الدن کلدوکی صنعتده اذما ایلک دای اکن بله
جمع بر کسه دن مزبور یتمشک دعوائی سموع و منقول دکلر یککده
جمله کتبه مزبورک سابق الاقران اولوب وادیسند عدم مشارکته
اقرار و اعتراف ایدر لر بعضا ابتدا خطی طرز کوفی دن رسم معهوده
نقل آید علی بن مقله اولیوب بلکه برادر ابو عبد الله الحسن اولسو
روایت ایدر لکن مقدما ذکر اولنان روایت صحیح و اشهر در نقل اولنور
ابن مقله نک خطره طرز جدید شیخ صاحب التصانیف اولان ابو عبید
البکری الاندلسی کورد که بویستی نظم ایلدی ● بیت ●
خط این مقله من اذما مقلته ● و درت جوارحه لرا بصحت مقالا
صاحب الترجمة ابن البوابه ابن السوری ده دیر لر زیر مزبورک والدی
بواب ایدی بواب ایسه ستره ملازم اولمغله مزبورده ستره نسبت اولنور
و این بوابک صنعت کتابنده شیخی ابو محمد بن اسد بن علی بن سعید الفارسی
البغدادی عنوانیله مذکور اولن کاتب مشهور در ابن البوابک و قاف
تاریخ بجزیه دودیز بکرمی و شیخی سالنک بغداد ده واقع اولوب تمام
احمد بن حنبل حضرت لریک جوارنده دفن اولندی و بو ایکی بیت مزبور
● مرتبه سنده نظم اولنشد بیت ●
استشعر الکتاب فقدک سالفا ● و قضت بحقه ذلك الزیام
فلذاک سورت الذوی کابه ● اسفاعلیک و شقت الاقلام
مؤلف کتاب قاضی ابن خلکان ایدر که مدینه طلبه فقهاوت
بری مکتوب و صفند بعض متأخرینک سالک نطبه کشیده ایلدی
ایاستدن بویستک معناسفیندن سوال ایلدی ● بیت ●
کتاب کوتی الروض سلوه ● بدین هلال عن فم ابن هلال
ایند که کلان مکتوبک خطی ابن بواب خطنه مشابه و الفاظی
بلاغت و فصاحت کهنار صائبیه مماثلد دیک استر زبانی

این هلال در تنگ ترجمه سنده مرود ایلدی بعده فقیه مزبور در بقیه
ایاتی طلب ایلدم بویاتی انشاد ایلدی ● بیت ●
ولما اتی منک الکتاب الذی حوی ● فلا بد من التلبیان حلال ●
وقفت علی ربع من الفضل اهل ● و قوفی ربع للا حبه خال ●
ارفق من معی وار من اثم ● واسأل اطلاق لا یجب سؤال ●
و همت به حتی تو قمت لظه ● بنجوم لیا ل ام عقود لال ●
کتاب کو شی الرقص حط سطره ● ید این هلال عن قم این حلال ●
نقل اولنو که ابتدا عربی خطی تحریر ایدن حضرت اسمعیل علیه السلام
ایدی کن قول صحیح بود که ابتدا خط عربی وضع ایدن اهل انبار
مرام بن مروه در بقیه اهل انبارون خلق میانه منتشر اولد اتمی
نقل ایدر که قریش قبیل سنده خطی نه دن اخذ ایلد بیزو سوال
ایلد کارنده خیره دن اخذ ایلد بیزو جواب ویرید اهل خیره
کتاب سزله کمدن واصل اولدی دید کارنده اهل انبارون اخذ
ایلد دید ایلر این الکلبی و هشیم بن اعدی روایت ایدر که کتاب
خیره دن حجازه کنون حرم این امیه بن عبد شمس بن عبد مناف
قریشی ایدی بعض مصلحت ایلد خیره یر سفر ایدوب وارد قده اهلندن
کتابی تعلم ایلشدی بعد مکه مکرمه به رجوع ایلد که اهل مکه
خطی مزبور دن اخذ و تعلم ایلد ایلر ابوسفیان بن حرب و والدک خطی
کمدن اخذ ایلدی بیزو سوال ایلد کارنده جواب ویروب اسلام شنیدن
اخذ ایلد بیزو سوال ایدوب سن کتابی کمدن اخذ ایلد
دید کارنده واضعی اولان مرام بن مروه دن اخذ ایلد دیدی کتابت
معهوره نك وضعی ظهور اسلامه قریب ایدی مقدما اهل حمیر
مسند نامنده بر غیر نوع خط متعارف ایدیکم حروفی بریزدن
منفضل ایدی و هر کسه تعلیم ایلدوب میانلرنده اسرار مکتم کی محفوظ
ایدی و بعضا ابتدا خطی وضع ایدن آدم علیه السلام ایدی دیدن
و بعضا ادرین علیه السلام و بعضا نوح علیه السلام اولغه
ذاهبا اولدیلر امام سینوی الوسایل الی معرفة الاولیاء اسمیه سنی اولان

اولان رساله سنده ایدر که ابتدا کتابی ایدن آدم علیه السلام ایدن
و فائزندن او جیوند سنده مقدم کر بچلر اوستنه تحریر ایدوب بقده
طبخ ایلد ایدی و ابتدا قلم ایلد تحریر ایدن ادریس علیه السلام ایدی
و خط عربی وضع ایدن اسماعیل علیه السلام ایدی و بعضا اهل
انبارون مرام بن مروه و اسلام بن شیده اولق اوزده روایت ایلد ایلر
طاشکبری زاده موضوعاتنده ایدر که ابن عباس رضی الله عنهما
حضرت نازندن نقل اولغو که طی قبیل سندن اوج نفر کسه مدینه
انبار نازل اولوب خط عربی وضع ایلد ایلر او یکسی مرام در که
خطک صورتی وضع ایلدی انجمنی اسلام در که حروفک کیمیز بریزه
وصل ایدوب و کیمیز فصل ایلدی او انجمنی عامر در که اعجمنی وضع
ایلدی و بعضا نقل ایدر که خط عربی اختراع ایدن طی قبیل سندن
آلئ نفر کسه ایدی مزبور لک اسماری ابجد هوز خطی کلن سوقفض
قرشت اولغین کتابی کند و اسمارینک حروفی اوزده وضع ایدوب
و اسمارندن خارج اولان حروفی که تخت مضطغ در حروف مذکور
الحاق ایدوب رواف اسمیه ایلد ایلر و بعضا بولکات اسماء ملوک
مدین اولق اوزده روایت ایدوب کلن شعیب علیه السلام عصرندن
بادشاه ایدی و کلمات مذکور ختند بوزدن غیر بنجه احوال نقاش
اولمشدر ابو الحسن علی بن ابی بکر بن علی الهروی السیاح المشهور
مزبور ندانه پای سیاحت ایلد صحیفه عالمی مساحت ایدوب بحر و
وسهل و جبل و اریاب کور لسی کلن اولان یرلر دن هیچ بریر قلیوب
وجه و غی دوران ایلشدی و سیر و سیاحتند کورد و کی که و حلقه
و مسجد و زیارتگاهلرک در و دیوارینی آثار ختندن حصه دار
ایلمک دای ایدی مؤلف کتاب ایدر که بلاد کثیره بی و اریاب کور ملک
واقع اولمشدر هیچ مزبورک ختندن حالی برلده به مصادره ایلد
بیزو مزبورک ختندن هر نه مرتبه مبالغه اولنسه لایق و سر و اورد
مزبورک سیاحت و دورانی میان ختند مشهور اولغین ضرب مثل
مخلد ایراد اولمشدر تنگ جعفر بن شمس الخلافه جبر و احسان

امیدیه اکثر اسامی و فضائل و مناقب و ابی اولاد بر شخص حق شن نظم
 ایلدوی بر ایکی بیتند ایراد ایلشدت بیت
 اوراق کینه فی بیت کل فوقه علی اتفاق معان و اختلاف روی
 قد طبق الارض من سهل الجبل کانه خط ذاک السایح الهروی
 پس یو بیتند مزبور کثرت سیاحت ایله معروف اولوب اکثر
 بلاد و ده خطی اولدوغی معلوم اولور جعفر بن شمس الخلافه مجد
 الملک اقبیلله معروف اولان شاعر فاضلده که حسن خط صاحبی
 اولوب کتب کثیره تحریر ایلشد و بنجه تألیف و اناری اولوب یوان
 اشعاری وارد و بر ایکی بیت مزبور کجمله کتار نند بیت
 هی شدة یأقی الرخاء عقبها وهی یبشر بالسرور العاجل
 و اذا نظرت بان یوساز ایللا للمره خیر من نسیم زایل
 ولادق بشیون قرق اوج سنه سنه اولوب وفاتی التی یوز بکرمی
 ایکی تاریخند ظاهر میده کوم احمد و بکله معروف اولان مؤلفند
 واقع اولشدن نقل اولور که صاحب ترجمه ابو الحسن الهروی یوقند
 کت و کدار ایلله ینه علم و فضل ایلله متصف اولوب علم سبایه
 عارف ایدی و علم مذکور سبیلله حلب صاحبی اولان ملک صلاح
 الدین اوغلی ملک ظاهر تقرب ایدوب یاشنده قالمشدی ملک مزبور
 ابو الحسنه غایت رعایت ایدوب ظاهر جلد بر موده بنا ایلشدی
 و کندوی اول موده نیک بر طرفند بر قبه ده مدفون و مؤلف کتاب
 ایدر که مزبور کباشی اوچنده نهال اشجاردن بر خلقه کورده اصلنده
 او یله بتوبه صکره دن عملی دکل ایدی نقل اولور که مزبور سیاحتند
 شجر معهوره راست کلد که کسوب استصحاب ایلشدی و بر عجیب
 فنی اولغله وصیت ایلکه مزایر نیک باشی اوچنده تعلیق ایدر مزبور
 بنجه مؤلفات و اناری وارد و جمکه دن کتاب الاشارات فی معرفه
 الزیارات و کتاب الخطب الهرویه و غیر ذلک و موده سه مذکور ملک
 در سخانه سی دیوانده حسن خطیله تحریر اولمش ایکی بیت کوردم
 فضلا دن بری مصه کیدر کن موده سه مزبوره یه قنقدن خیر ایلش

ایلش حسندن او قوری بوجله کتب اولندی بیت
 رحمه الله من دعا لانا س نزلوا ههنا یریدون مصرا
 نزلوا الحد و بیض علما ازق البین عدن بالدمع حمرا
 ابو الحسن مذکور التی یوزان بر سنه سنه وفات ایدوب میده
 دفن اولندی رحمه الله سجانه و تقالی هروی و راه مصله نیک فخر
 هراة دیدر کلری شهرک نسبیدر ابو الحسن علی بن ابی الکرم محمد بن
 محمد بن الحرز عبد الکرم بن عبد الواحد الشیبانی المعروف بابن الاثیر
 الجزی مزبور ک مولد و منشائی جزیره اولوب بعد پدروی و برادر ک
 موصله نقل ایلشار ایدی پس موصله ابو الفضل عبد الله بن احمد
 الخطیب الطوسی و انک تبه سنه اولان کبارک مجلس و سنه
 حاضر اولشدی و بغداده کاه سفر حج ایلله و کاه موصل صاحبی طرفند
 رسالت ایلله کرا و مراد کلوب شیخ ابو القاسم نفیس بن صدقه
 شافعی و ابو احمد عبد الوهاب بن علی الصوفی و غیر یلردن استماع
 حدیث ایلدوب بعد شام و قدسه رحلت ایدوب اول دیار ایلستند
 اخذ و استماع ایلدیار یوقند صکره ینه موصله غوریت ایدوب خانه لوز
 اختفا و انرو ایلله طالع علم و تألیف و تصانیفه شروع ایلدیار
 خانه لری اهل موصلک و سایر بلاد دن کلانلرک مجمع فضل و عرفان
 ایدی مزبور حارث نبوتینک حفظ و معرفتند امام اولوب قرآن
 متقدمه و متاخره فی حفظ ایدوب عربک انساب و اخبار ام و وقایع
 خیر ایدیلر جمکه تألیف ایلردن بری بداء عالمدن التیوز یکر می کور سنه
 کلجه واقع اولن و قایم جامع کامل اسمیلله مستمى تاریخ ایلدیار تاریخ مزبور
 فن تاریخند تألیف اولان کتبه احسنی و ر و ابو سعید عبد الکرم بن
 السماقی نیک کتاب الانسابنی اختصار ایدوب بنجه مواضعده مؤلفند
 غلطنه تنبیه ایدوب اهل ایلدوی اموری ختم و دج ایلله اوج جلد
 تکمیل ایلدیار حالامیان خلقده موجود و متداول اولان بو اختصار اولنا
 نسخه در اصل سکریلده اولوب غیر الوجود ند و التی جلدن صحابه
 کرام رضوان الله تعالی علیهم اجمعینک اخبار بنی جمع ایلشار و مؤلف کتاب

ايدركه التي يوز كرمي التي سنه سى اخرته حلبه وارمش ايدم ابن اليتي
 اتوه بولدم مسافرت طريقيله حلب صاحي اولان الملك العزيز بن الملك
 الظاهر اتاكي اولان طواشي شهاب الذين طفل خادمك ياتده
 ايدى مزبور ابن الاثير حقد حسن الاعتقاد ولوب اكرام عميم واقبال
 عظيم ايله متوجه ايدى بس ملاقاتلى شرفى احرار ايلدكه فضل
 وكماله درجه عالي العالم بولدم كرم اخلاق وكثرت تواضعلى
 خود نهايته ايدى مجلسارينه ملازمت ايلدم والدم مرحومه بيلارينه
 موانست اكيد ومودت شديده اولغله بوفقيرك رعايت واکرامى
 باند مبالغه سورولر ايدى بعد التي يوز كرمي يدي سنه سى اثنا
 دمشق كيدوب تکرار كرمي كرده حلبه كلار كرنه ينه مجلسارينه
 ملازمت وتردد ايلدم لكن بود فعه جوق اكلنيوب موصله توجه
 ايلديار ولاد تلى بش يوز الى بش سنه سنه جزيره ابن عمره واقع
 اولوب اتق يوز او تون سنه سنه موصله وفات ايلديار رحمه الله
 سبحانه و تعالى جزيره ابن عمره يرلر لكن ابن عمر كيم اولدوغى معلوم
 دكلد بعد معلوم اولديكه اعمال موصلدن برقيده اهلندن عبد
 العزيز بن عمر نام بر كسه يلد مزبور يي بنا اتمكين مزبور نسبت الين
 ابوالحسن على بن العباس بن جريح وقيل جرجيس المعروف بابن
 الرومي الشاعر المشهور مزبور توليد معاني عبريته وترتيب مبانى
 عجيبه ده ميدان نطق يكه نازى ومضمون بديعه جامه حق بقيد
 الباسه شعرانك ممتاز يدر وادى شرك فراز ونشيدندن ماهر
 وطريقه مدح وهجوده حسن كفتارى ظاهر ايدى بوايكي بيت مزبور

معاني بديعه سنند بيت

واذا امر مدح امر بالنواله • واطال فيه فقدر ادهجاده •
 ولولم يقتد فيه بعد المستق • عند الورود لما ل رشاء •
 وقم حضابه بوايكي بيت مزبور كفتار نند • بيت •
 ارا ال ام للمر السواد واظقت • مشييه ظن السواد حضابه •
 فكيف يظن الشيخ ان حضابه • يظن سوانا او يحال شبابه •

روايت اولوزكه بكون مزبور بعض ايام ايدوب من بجه اشعاركه
 ابن المعتز كى تشبيهات بديعه ايراد ايلن سين مع هذا سنك شعوره
 رتبة كفتار ك انند اعلام ديدكه ابن روى لاثم مزبور توجه
 خطاب ايدوب ابن المعتز نه مقوله تشبيه عربى ولوركه بن لك
 مثلى ايرادون عاجز اولم ديدكه لاثم مزبور هلال وصفند ابن

بيت

والمعتزك بويتنى ايراد ايلدى •
 وانظر اليه كزورق من فقة • قد اظقت حمله من عنبر •
 ابن روى بويتنى دى ايراد ايله ديدكه ازيون ديدكلى جيك
 وصفند اولان بوايكي بيتى انشاد ايلدى بيت

كان ازيون بها • والشمس فيه كاليه • داهن من ذهب فيها باقا •
 بس ابن روى ديدكه ابن المعتز خليفه زاده اولغله كند و ايلن
 دائما نظرى تعلق ايله كلدوى اوانى ملوكانه يه تشبيه ايلش لك
 بكي الاتى كوردك كه حيا نرنه محفوظ اولوب تشبيه محله جاليزه
 خطوط ايدى نقل اولوزكه ابن روى زياده نظيره مبتلا اولغين
 كاه اولور ايدى كه برشيدن نظير ايدوب بجه كوفلر خانه سنند
 جقمز ايدى آتمة نخودن ابوالحسن على بن سليمان بن الفضل كه
 اخفش لقييله معروف اولان نحاتك بر يد ابن روى ميانلر ننه مبانى
 اولغين مزبور دنك ويمك استدكه سحرى قوسنه كلوب نظير
 اولوز سوزلر سويلوب كلمات مذكوره يي ابن روى كوش ايلدكه
 بجه كوفلر خانه سنند طشره جقمز ب خانه سنند محبوبن كچه منزوى اولوز
 قالور دى بعد بركلاتى القا ايدى اخفش اولدوغى ابن رومينك
 معلوم اولدقه مزبورى بجه اينا تله هم ايلدى بس ايات مذكوره
 اخشيه وحصل اولدقه ابن رومينك محبوبى اولدوغندن حفظ
 اتمكين ايات مزبور يي حفظ اثنا جليله اجابانه ايراد ايلدك ابن روى
 اخشك هجودن متفعل اولدوغى كوردكه عاجز اولوب برنجى
 هم ايلدى روايت اولدكه ابن رومينك اجابندن برى برنج كور
 مزبورى كوره ميوب باحوالى تيمس تندكه ينه نظيره مبتلا اولوز

برنجه کوندن بروخانه سندن چقدوغی معلومی اولور پسر مزبور بوزن
 خلاص ایلک بابنده تدبیر ایدوب صبح الوجه بر غلام نجیبه کلمات
 تفأل تعلیم ایدوب وارطرافت ایلله مزبور خان سندن اخراج ایدوب
 کنور دیو کوندن رلر پسر غلام مزبور خان سنده واروب تقی باب
 ایلدکه سن کیمسن واسمک نددو استفسار ایدوب غلامده جواب
 ویروب اسم اقبالدر فلان محبتک کوندو می نری دعوت ایدد دیدکده
 این رومی فتح باب ایدوب غلامک صورتی کوب و سائر کتار و قناد
 خیر استدلال ایدوب اصلا برو جملله شتره انتقال اولنغه صالح
 برامات بولنمدوغی جهته کیمکه راضی اولشکن بر مقدار تفکر و فکر
 غلامه خطاب ایدوب و واقندیکه بزمن سلام ایلله سکره طشره
 چقدو جو قلق عالم یوقد و زین اسمک لایقانک عکس دیوب غلام
 رد ایلر وینه نقل اولور که مزبورک اخواندن برنجه مکسه بکون
 بوز و صحبت ایدوب مزبورک اول مجلسه حاضر اولسنه اظهار
 شوق ایلر لکن مشربی معلوم اولغین سیماسی خوب و سائر اوضاعی
 مرغوب حسن آدلو بر غلامی مزبورک دعوتنه ارسال ایدوب پسر غلام
 مزبور تقی باب ایلدکن اسندن استفسار ایدوب حسن اولدوغی
 کوش ایلدکه تفأل ایدوب طشره چقدو غلام ایلله بوله کیر و بکل
 معهوده کتمکه غزیت ایدوب بر قی قدم کزدکن صکره قرشوسنه برنگ
 کلور صاحبی بریره کتمکین ایچنه مکسه کون سون دیو ایکی تحتی
 مورت فومش و تحنه لک الله بر مقدار اخر ماچکرد کاریه دکوش
 این رومی بو حال کورد که تحنه لک اول سورنده اولسندن کل
 لایه استدلال ایدوب و خرماتک اسمی غلام اولدوغی جهته مجموعه
 لاتر یعنی کته لفظنی استخراج اتمکین علی الفور نظیر ایدوب و یانده
 اولان غلامی قصه دن اکاه ایدوب معنودا ولسون بوکون طشره
 چقمق چندان مناسب کورنمز احبابه بزمن دعا لرایله صفا لرنه
 اولسونلر دیوبینه خانه سنه رجوع ایلر مزبورک بونک کی ککای
 بیشمار دولاری اکیوز یکر می بر سنه سنه بغداد ده واقع اولور

و قاتی اکیوز کسان اوج سنه سنه در سب انتقالی بوکون ده
 ایدوب که عصری رؤسا سندن ابوالحسن القاسم بن عبدالله مزبورک
 لساندن خوف ایدوب مبادانی هدف سهام هجوم قدح ایلر و اعمال
 لطایف الخیل ایدوب بر کیمه خانه سنه دعوت ایدوب زهر ایلله مزورج
 بعض ماکولاتن مزبوره تناول ایدوب پسر این رومی قصه دن اکاه
 اولوب اکل ایلر کی شینک مسموم اولدوغی حشر ایلدکه قاتقوب
 کتمکه غزیت ایدوب قاسم نه یه کیدرسین دیدکده این رومی کوندن
 بره کیددم دیوب عازم راه آخرت اولدوغی اشعار ایدوب پسر قاسم
 امدی بدنه بزمن سلام ایلله دیدکده بر جهته کتمکه بابا که سلام
 دیوب مجلسدن چقوب خانه سنه کلور و طبیب کتور دیوب علاج
 اندر لکن سودمند اولوب آخرته انتقال ایدوب حه الله تعالی
 زمره ظرفاً قضاتک شیخ الشیوخی وندما بزمن اولمک شینک
 و شوخی قاضی ابوالقاسم تنوخی اسمی علی در اثبات نشیند کلور
 انساب عرب بوجه اوزره سلسله جنیان نسب اولشور و که
 ابوالقاسم علی بن محمد بن ابی الفهم داود بن ابراهیم بن قیم بن جابر
 بن هانی بن زید بن عبید بن مالک بن مرابط بن سرح بن نزار بن عمرو
 الحارث بن صبیح بن عمرو بن الحارث بن فهم بن تیم الله بن ساسین
 و بن بن تغلب بن حلوان بن عمران بن الحاف بن قضاعة التنوخی جلد
 سابع عشر واقع اولان حارث بن فهم قدما ملوک تنوخند و ثانی
 یتیمه الذهر نام کتابنده اول فرید و هرک مدح و ثناتده مبالغه ایلله
 اطرا ایدوب غیرت قزای ترمیم اولان جواهر منشوده عباراتی بوکون
 رشته تحمیر و تطهیر ایدوب که قاضی تنوخی اعیان علما و فقها و شایه
 شعرا و اربابان معدود و سنا و کرم و جوده خاتم و مکرم اخلاقده
 کنار علی علم و لطافت طبع و حسن معاشرت سرمد عالم ایدوب تنکم
 سرورینک نام و تنک نهاده و دروج سعادت و اقبال و غیر حسنیه
 نهاده صاحبان عبادت نثر لای مقلی مزبورک صفة کاشفه احوال
 ان اردت فاشنی بسجته ناسک • واجبیت فتاحه فائق •

او افتد تحت فاتنی مدد عه ذاهب ● او اثرت فاتنی تحت شارب بیت
 جان باینک و بد عرفی میسر کن کنی من ● سلماتم نم شود و هندون نذیر
 بیتنک مضمونه عامل انیشه ده یوقوشه ده جابک اولمغه هر سلسله
 داخل اولوری حاصلی بر ظرف عالم ایدی ندن اوردنک هم کاهیم
 ایدی بنجه زمان قاضی دیار بصره و اهواز و بلاد فرپورنک کوتله
 سرافراز و ممتاز اولوب منصب و جای برله مقهور و ماهی ایدک مکر
 قضاء الهی برله مدت قضای ابعاد عالم کی متناهی اولوب عزل و تنقید
 ملوک شامدن ابواب عطایا و صلاحی روی دانی و قاضی و مطیع
 و عاصی به کشاده و مواید و میراتی ارباب فضل و هنر چون مقیاد
 اماده اولان سیف الدوله حمدانی نك کف حمایتنه غم و مداح و
 مفاخر و مناقب و ماثرنده رونق شکن رواج بازار اولان شهوار اولان
 بنجه اشعار ابداری کشیده سلك نظم ایلدی و اول محط رحال فاضل
 ام و مناسخ جمال امثال عرب و عجم اولان درگاه فلك بمائله و اصل
 و مجلس دولت شمولنه باریافته دخول اولوب شرف مشول بولورده
 سیف الدوله که اسمان دولته نجم ساطع و اثبات مدعیان جود
 و کرمه برهان قاطع ایدی قاضی نك و رودینی سرمایه اشتهاج
 و اعتنام عذاید و بترجیب و تأهیل و توقیر و احترام ایلله تذلیل
 و فراید قصایدینی قلاید کردن پسند و ایزه کوش جان و درة القبح
 اکلیل استخسان قلندقدن صکر مکرن اسکانده مستور اولان مرتبه
 جوری ساحه ظهور و وجوده کتورب قاضی به راضی اوله بحق
 قدر انعام و احسان ایلدی و تکرار منصب قضا سندن مقدر و ابقا
 اولمسی اچون طرف دار الخلافه بغداده استشفاعی مضمر فله لر
 کوندرب رجا ایلدی مکتبی حسن قبول برله متناهی اولمغه قاضی نك
 منصبی اعاده و ترقی و دیروایت و اوزاقی توسیع و مدعاستدن
 افزون پایله قدری ترفیع قلندی و نسی مالک عراق علی الخصوص
 مشهور بافاق مغر الدوله نك مشیر مشتری تدبیری وزیر مملکت
 تنوخیه کمال مرتبه رغبت و افراط اوزده محبتی اولوب افتاب عالمک

عالمتاب احسانلری مجاری احوالنه تابان اولمغه خشنه فرزند طلفت
 و عنایتلری روز بروز ظهور ایدنک نکتته دل و ظریف و عارف ایدک
 کجه کوه معارف ایدی صحبتک باعد فتوحی ایدی سوزی خلقک
 غدا و روحی ایدی و هنگام عیش و عشرت و بغایت سبک روح و کل
 خون و مقام شناس و کشاده روی و بزله کوی و پسندیده وضع
 و نکته فهم و نازده دان و خوب منشی و مجلس ارا و خوش صحبت کور
 کل سوزی کج و لکشا و سوزی نسیم بهار مانند جان فرا اشار ایدار
 و کشاد و لپیزی چون آب روان نصار بخش کل و ریحان خاطری
 یاران اولمغه و ریحانة الندما و تانج الظرفا القبيله اجله احباب
 بیتنک شهرت ایدک و زبده و رد طری اولان نسیم سحری کج
 بو خبر لطافت اثر کوشنکته یوشه رسیده اولمشد که قاضی نك
 لطافت و صباحت حسن و جمالنه غیرت خود و رشک نسیم جلوت
 و ملاحت مقالده کلو سوز لال نسیم ارام دل و جان نسیم اسمبله
 موسوم بر غلام نورسته جوانی و ارایدی قاضی که ریدک قضیه
 معلوم قاضی و دمنده پوسته خدمت بند کی غلامه مفتون دل
 بسته ایدی غلام بر انصاف ایسه افندیسنک مالنه دست اسراف
 کشاده ایدوب طورده یا توره نسی و اریسه قبضه نصرتنه
 نهاده اولمغه نسیم کی التدن کبر و بارسته جتوب قضی نك
 محصول عمرین بر باد و نقدیه حیات عرصه اتلاف ایدرک قاضی
 علی نك احبابدن بر ظریف که وادیسنک علی حوجه سحای ایدی بیت
 کل سر جا و زلاشین شاع ● او کین ایدین یوقلیورک قاضی نك
 مداخل و مصارفنه واقف و صورت قضیه به عارف اولوب تجاھل
 اوزده سؤال و جوابیتی قاضی علی تنوخیه یا زوب استکشاف حال اتمشیت
 هل علی لامه ندغم ● لا اضطرار الشعرافی میم نسیم
 یعنی جین اضطرارده شعر اناچار قالسه لر علی نك میاننده اولان
 لامی نسیمک آشفه سندن کی میمه او غلام ایدر بلورلری قاضی دخی
 جوابندن پایا بیندن یا زار که نعم ولم لا یعنی اولور چون اولمزل حاصل

مراد بود که قاضی نیک هیاننده اولان نقود کیسه غلامه داخل اولور
وقاضی مزبور ندما مجلس وزیر مهلبی اولان موالی نیک اطعمه ده
مهلبیه کی جمله سنک اعلی واطیبی و بزم خاص لطایفه مزبخت
بولوب زیاده ملتفت و مقرری ایدی و اول موالی نیک جمله سندن
بری قاضی ابوبکرین قریعه و برکابن معروف و بری قاضی تنوخ ایدی
هفته ده ایکی کجه مجلسنده جمع اولور لودی وزیر مهلبی دخی
تکلف و اختتام که افسانه طویل الذیل خود ستالی و نکته سخن
مردم روستای کی اته عنبر و سوهان جاندر برهنون هکلمه
عیش مدام اولدو غیچون طرح اتمکله اولدو واته اساسوخته لره
شمع اولورودی بساط نشاط و فرش ملاحیت و انبساط کسترده
اسباب عیش مهنامیه و آلات طرب و بطراماده عود ساخته و
سوخته و اداء جنک و نای و نای های رامشگران نغمه سرای برای
عشقه و لوله انداز و شرم و حجاب در حجاب و آلام و هموم غموم
و عوم اوزده بی کم کرده اولدو و تدارک کاسات راح سرشار و تنو
افتاح احراق ملاح کبک و فنار و هوای موسیقارونی و حورایت شیخ
و شاهد و قی سبوی دهنده خوف و ایام سرده دماغلری جو شده کف
جبه و دستاره اسباب حشمت و وقار در نه قید باشنونه و نه اوستوفه
لذم دیو حجت باطله کی باره باره و مال ایام کی باعمال و تحت محصور
صوف و عقار و عقار ایدوب های هوای نوشاوش ایله فریاد و خروش
کاه شاهد زور و دیور خساری ساقی بی جرح و کاه حد اعتدال دن و
درجه عدل و انصاف دن تجاوز و عدول اتدی دیو طرح ایدورودی
و بونلرک هربری دیش دواز و طیه بیضا صاحبی ایدیلر مقام کرما کرم
مجلس انس پایانه ایردکه افراط نوش و عیشدن چند و جیش خفت طیش
ملکوت حواسلرندن بشاون قاضیای بره مستوی و زیاده اتش شراب
اول سوخته لرتک تا بخانه دماغلرینه مستعلی اولوب کوملرک سرخ
اولدو و بیک مثقال مدام زلفام قطریلی یا شراب ارغوانی و نلرک عکری
ایله مالامال طلای سرخ خالص العیاردن بر طاس دستارینه منسوب

منسوب اول سفید ریشان سیه مست که زمین غبرایی جرح کبود
لاجوردیدن تمیز اتمز لری ایدی هر نیک قطاس اولان طیه بیضای طاهر
شرابه فرد و خضاب و قاری صابون هم ایله یوزلر نیک مسوی
و کوب مست و سمر ایدور لرتک یا سمن خود روی دیو لیرین سیوا
و پس مانده لیرین بربری اوزدینه صاحب و یکد کوری البسه نیک
آمیز الوالی که پوشش زبان ایدی اوراق مجموعه طفلان کی در افشان
قلوب و کورنلرینه نساکی قلاده لوطا قنوب دست افشان و پای
و کوبای هوب هوب صحرایوب و قشمان اولور لری ایدی علی الصباح
قاضی عدل پیشه افتاب فصل نزاع شرکت بقاع ایچون پس پیش
تحت افقدن نمودار اولوب محکمه زمین و زمانده نشر حج انوار
اولدو و دست و دهان ابکشان تریح طحیه و تکمیل عین و تعطیر
مشام و ارسال الستین و دامن و تکویر عمامه و دستار ایدوب استر
سوار و رکاب لیرین ادبای طریق کی غاشیه بردوش و کیمی تیار بر بغل
و کیمی عصاره طر قواطر قواکیان هزار خشت و وقار بوله کوچه بازار
کزار ایدوب هربری واروب مسند غرندن قرار ایدودی بیت
راهدان کین جلوه و حراب منبر میکنده چون بختیبر و ندان کار دیو میکنده
قاضی تنوخ نیک ریحیق عتیق و نیک و صفندن انشا و انشا و اندوک
اشعار دن ثمالی یتیمه ده ایراد ایلدو کی ابیاتدر بیت
و راح من الشمس مخلوقه ● بدت لک فی قدح من نهار ●
هواء و لکته جامد ● و ماء و لکته غیر جاری ●
کان المیوطها بالیمین ● اذ مال للستی و بالیسار ●
تدع ثوبان الیاسمین ● له فرق کم من الجلسان ●
ابو محمد الحسن بن عسکر الصوفی الواسطی حکایت ایدو که سسته
احدی و عشرین و خمسمائة تار بخند وارا السلام بغداد ده باب ایدو
دی کله معروف اولان دوازده تفرج ایچون بر صفا اوزدنه
جلوس اتمش ایدم ناکاه خواتین شهر دن اوج نفر شیوه کار هوای
بر بخار ایله کشت و کزاره حقوب اهسته اهسته و فنار ایدورک

سر و خرامان کنی کلوب جلوس اندو کم صفه نك كارينه ديزيلو قنار
 انديلار بنم دخی کرمی نهار نشاط درو نمه کار ایدوب بوبیت زمین
 خاطر مدن سر زده اولوب زیانمه جاری اولدیکم ● بیت
 هور و ککنه غیر جامد ● و ماء و ککنه غیر جبار ●
 و آندن صکره سکوت ایلدم اول نازینلرک بری بسته دهان شو
 دیز کفتار ایلوب بواسطه العقد تراب حور اولان یتیمه نك اترلی کجینه
 خاطر که موجود و بوبیتک تمامی و آغاز و انجامی مجموعہ ضمیر که
 مسطور میرد دیو سوال ایلدی ایینه ضمیر مده نمایان و صحیفه
 خاطر مده مرثم اولان انجی بود دیو جواب ویردم تنک کجای قند
 مکرر اولوب دیدیکه بونوعروس زیبای بر مشاطه شیرین کار حلی
 و حلال مطلع و مقطع و نایح و خلخال فاتحه و خاتمه ایله ارسته و نزن
 ایدر سه معجلا و مؤجلا کابینه نه اقرار ایدر سیلن جوانده دیدم که
 بن بر مرد فقیرم زرو مالک دکلک لکن النخی مالمک لب و دهانته
 بوسه پشمان تار ایدرم پسر اول شوخ غنچه دهان سالف اندکروان
 ابیاتی بالتمام اوقیوب مطلعین بر یکی بیت ایله تذیل اندیکه ● بیت
 از اما تا ملتتها و هی فیہ ● تا ملت نورا محیط بانار ●
 فہذا النہایۃ فی الابیضا ● و هذا النہایۃ فی الاحمر ●
 صکره منظومہ انشادی بومصرع ایله مستزاد ایلدی ع
 فانی ظالم بزم ایله عهد و پیمان اندو کک مقصودی لطیفه
 یوزدن تقبیل ایلدی ابوالحسن مسعودی نك مریح الذهب اسمیله
 موسوم اولان کتابنده منقولدر که ابوالقاسم تنوخی ابوبکر بن دیدک
 روی الفان مقصودینه مقصوده اولان قصیده که اولی بود بیت
 اما زنی رأسی حاکی لونه ● طرہ صبح تحت ازبال الذهب ●
 واشتمل المبیض فی مسوده ● مثل اشتعال النار فی جبل الفضا ●
 نظیر سویشد و حالا زمانمزه بصره دن اولور و بواسات
 انک نظیر سویشد و کی قصیده دند ● بیت ●
 لولا التناهی لم اطع نهی النہی ● ای مدی بلخ من جاز المدی ●

ان كنت اقصرت فما اقصر ● قلبه انما تدمیه لحاظ الدما
 ومقلته ان مقلت اهل الفضا ● اغضت و فی اجفانها جمر الفضا
 و بوقصید ده قبیلہ سخی که تنوخر و قصاعه دن کند و قومی
 مدح ایدر سیوطی طبقات نخانده تالیف ایلد و کی کتابده یا قوت
 حمود بن تاج ترجمه تنوخیده بوجه اوزر نرضیع جواهر کلام ایلد
 ابوالقاسم تنوخی نخود و غرضند امام و حفظ احکام و علم هیئت
 قدوه انام و پسندید خاص و عام ایدی حفظ عربیه و استخراج
 مسائل نخوچه حایر خط اونی و صاحب بد طولی و فایز مدح معلی
 ایدی کیفیت حفظی بوندن قیاس و یکیت استخراجی بوندن اقتباس
 اولوب معلوم اولور که اشعار جاهلیین و کهنان مخضر میرن و مخضر
 ماعد افقط اشعار طالیین دن بدیوز قصیده پیغوله نشین
 زاویه یار و اشقی اولوب محفظه حافظه سند محفوظ ایدی
 روایت احادیث جناب رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلمه بکرمی
 حدیثدن جواب و بر روی بصره و اهواز و واسط و کوفه و کوره
 سابور و خصر و سائر ثغور شامیه دن بنجه سین عید و مدت
 مدیده قاضی اولد و برج مصنفات و مؤلفاتی و اردو کفوی کتاب
 کتابیه علم افزان کتبه فقها اولشد که قاضی ابوالقاسم تنوخی
 ابوالحسن کرخی نك اصحاب دند و صمدی نقل ایدر که علوم عربیه
 وفنون ادبیه ده فی نظیر نظم و نثرک نکاتنه واقف و علم و فضل
 ایله عارف و عالم وزمره شعرا به پیشوا و امام اعظم ابو حنیفه نك
 مذهبنه عارف ایدی تولیت قضایه مباشرت اختیار اندک ابو
 الحسن کرخی اندن مهاجرت ایدوب داب و معنای احباب و اصحاب
 اولان مراسلات و مکاتباتی اندن سلسله عهد و خیال کی قطع
 ایلدی و دار السلام بغداده داخل اولدوغی اوقانده تنوخی ایله
 کور شیوب ملاقاتندن اجتناب و استکفاف ایدنک سبب نفرت و
 انقطاع و علت وحشت و نك الفتن سوال اولوب استعمال
 و استکفاف اولدو که ابوالحسن کرخی مهر کشتای سر کیسه راز

بوکونه بذل نفوذ اعتذار ایلدیکه اوایل حال و مبتدای صحبت و حشت
 اباد فقر و فاقه ده انیسیم و کج محنت و اندوهده جلیسم اولوب انکله
 عقد صحبت و امیزش و معاشرت ایدرم لکن شمدی کوش زور ^{معه}
 خاطر ناشایسته دشمن مشکل پسندم اولدیکه یومیه داخل گیسو
 وکیل خرج مطبخی اولان مصرفی کی دینار بالغ اولورش حال بویکه
 تجارت طریقله استیلاج اموال اندوکی نامعلوم وارث ایلله کندویه
 انتقال ایلدوکی مسموم اولدی پس اندوکی انفاقک وجهه علم لاحق
 اولدوخی اجلدن مخاططت و معاشرتدن اعراض ایلدم و خطیبی ^{بیک}
 نارنجین زاده خاطر ازادی اولان ابحار معافی و اخبار و رای قیوق عبارت
 و مسکوی الفاظدن خرامنده و مائین ذی الحجة سنک بکرمی کیسند
 روزیکشنبه ایدی بلده انطاکیه ده واقع اولوب صکره شد رحله
 سفر ایدوب مدینه السلام بغداد ده القاء عصای سیاحت
 و فرش بساط اقامت لیلیوب ابوحنیفه همان مذهبده تفقه ایدو
 و روایت حدیثه مجاز اولدی و عقیده ناپسندیده اعتزال ^و الله
 کام بدکامی اولوب اول مذهب مرفوضی اختیار ایدنمشدی سنه اثنین
 و اربعین و ثلثمائة ربيع الاولی نک سابعنده که یوم الثلثا ایدیکه
 حکم قضا ایلله منصب حیاتدن مغرول اولوب ابرستی چهارشنبه کو
 شارع المرید نام موضعده برتریه اشتر اولوبه فن اولندی و حاصل
 اعمالی کنعیه اریلق و برلدی و اوغلی محسنک ذکر ای ان شاء الله تعالی
 حرف میمنه ذکر اولنور و هر برینک بر دیوان اشعاری اولوب بین الایما
 سایر و ایدرد و اوغلی محسن محاضرانده اخبار المذکره نام تألیفنده
 نقل ایدر که والد ابو القاسم فریور وفات ایلدوکی سنه ده کندو
 مولدین تحویل ایدوب بوخبر و حشت اثر ایلله عیشتری منقص ^{مکند}
 ایلدیکه مقتضای مذهب بخیتی و دلالت قیاسات نجومیه اوزره
 بوسال اتم مال بنم سنه قطعه اولق کرکد یعنی بوسالده عالم فنادن
 دار بقایه ارحال انتم کرک و بغداده مکتوب یازوب دامادی القاضی
 ابو الحسن بهلوله کند و موتدن خبر و یروب وصیت ایلدی برکون

برکون عوارض حسبله مزاجی جاده اعتدالدن منحرف اولوب مضمی ^{مضی}
 اولمزدن مقدم اول تحویل الله الوب وافر مطالعه و تفکر اندکن
 صکره بی اختیار کریان اولدی قین اول وقتده حاضر ایدیم پس کاتبی
 احضار ایدوب وصیتین مزبوره املا ایدوب استکتاب ایلدی بیت
 چون از مردن خویش آگاه شد ● برواه امید کوتاه شد ●
 و بری طلب کرده روشن ضمیر که بر لوح کافور زیرو عید و عمان اول
 کونده برج کسه بی مضمون وصیتیه اشهاد ایدوب دیدیکه هیچ محل
 تردد و اشتباه دکلدیکه بوآیک بکرمی التی سنه یوم الثلثا اقیاب
 حیاتم عقیده ممانده کسوف ایدوب و نجم طالع غروب و افول اتمکله قدر
 عمرم تقویم بارینه سلکده داخل اولسه کرکد راندن صکره حرز
 شدید ایلله بکا ایلوب طشت و ابرقی طلب ایلدی اول تحویل فصل
 و سوز فراق ایلله بزنی و داع ایلدی عقیقی ایلله تعیین ایلدوکی کونک
 وقت عصرن و وفات ایلدی ابو الحسن علی بن الحسن بن علی بن ابی
 الطیب البخاری الشاعر المشهور منور علوم عربیه و فنون ادبیه
 عصرینک و حیدری و درهرینک فریدی اولوب صفوت ذهن و جود
 قریحه ایلله موصوف ایدی و نظم و نثرده فایز خط اوفی و حایزه
 مدح معنی اولوب شعر و کتابنده ممتاز اقران و مسلم فضلاء و دران
 ایدی ابتداء حال و مبادی سن و سالنده امام شافعی رحمه الله تعالی
 مذهب اوزره فن جلیل الشان فقهه اشتغال ایدوب امام الحرمینک
 والد ماجد ایل اولان شیخ محمد جرینی نک مجلس تدیس و افاده لرینه
 اوقاتنی حصر و قصر اتمشدی پس فن مزبوره کاینفی انتساب ایدی
 تعلم و استماعدن مستغنی اولدقده ورق دیگر دیوادی فن کتابت
 و انشایه شروع ایلشدی دیوان رسائله تردد و ملازمته مشغول
 اولوب و نظمه کوشش اتمکین شعر و انشاده ممتاز اقران اولمشدی
 پس مهارت نظم و نثری فقهه غالب اولغین ادبیه انتساب ایلله
 انتساب ایلله معروف و مشهور اولدی ثعالی نک یتیمه الدهر نام
 کتابنه ذمیه القصر اسمیله موسوم و مشهور ذیل شعر ایدوب ^{احصای}

نظرون في شمار كسبه نك ترجمه لربني جمع ايلدي ثعالي ابو منصور
 عبد الملك بن محمد بن اسماعيل الثعالي نيسابور يديده فنون اديته
 زمان مؤلفينك رئيس وامامي اولوب تاليفاتي مشهور و تاليف السنه
 ارباده مثل ساركي داي و مذكور و مؤلفاتك اكبر واحسن ذكر
 اولتان يتيمة الدهر في محاسن اهل العصر فام كتابيد و ما عدا فقه اللغة
 و شعر البلاغه و ستر البلاغه و من غاب عنه المطرب و مؤنس الوحيد
 و مضاف و منسوب كمي نجه تاليفات و آثار و وارد و لا رقي ايجوز
 الى سنه سنه اولوب دو و تيزي كرمي طعنه انتقال ايلشايدي
 بس دمية القصير قيمه يه نيل ولد و غني كمي كمالك ابو الحسن علي بن
 زيد اليهقي رحمه الله تعالى و شاح الدمية اسميله مستي بكتاب تاليف
 ايدوب دمية القصير نيل ايلشايدي عماد كاتيب خريده سنه ذكر ايدوب
 و شاح الدمية نك مؤلفي شرف الدين ابو الحسن علي بن الحسن اليهقي
 و الله تعالى اعلم و بوايات بلخزينك جمله اشعارند و بيت
 واني لا شكوا السع اصداغك التي عمار بها في وجنتيك تحم
 و اكي لعدا الشعر منك و لاي اب كيف يديم الضحك و هو نيم
 و شدت شتا و برد و صفند بوايات ده فرورد كدر بيت
 كم مؤمن فرصته اطفالا الشنا فغدا السكان للبحيم جسوندا
 و ترى طيور الماء في مكانها يختار حر النار و السفودا
 و اذا ريت بسور كاسك في هوا عمارت عليك من العيق عقودا
 يا صاحب العودين لا تنهلهما حرك لنا عودا و حرق عودا
 وله ايضا
 يا فالق الصبح من لالا عزته و جاعل الليل من اصداغك كذا
 بصورت الرث استعبدتني فتنني و قدما هجت من شبحنا
 لا عزوان احرق نار الهوى كبدك فالنار حق لمن يعبد الوشنا
 مزبور و درت يوز التمش يدي نار يخند بلده سي اولان بلخز ده
 مجلس اسده قتل اولنوب دي هدر و ايلشايدي رحمه الله تعالى بالخرن
 فتح با و موخره و الف و خا و مجة مفتوحة و راء ساكنه و زاي ايله

ايله نيسابور و احيستند بر ناحيه درم نجه قرا و زراعي مشتملند
 و ناحيه مزبور دن فضلا دن نجه مك طر ظهور ايلشايدي عماد الدوله
 علي بن بويه بن خسرو الديلي مزبور آل بويه دن مستند نشين ايكه
 سلطنت اولان ملوك اول و در ملوك مزبور نك سلسله نسب ايل
 ملوك عجمه منتهى در و ادي بويه فقير لخال بركسه اولوب مدار
 معاش و سبب انتعاشي صياد لق و لغين بالقياس ايدوب انك كجور
 و فروردك اوج اوغلي اولوب اكوي صاحب الترجمة عماد الدوله در
 و اوسطى عصره الدوله نك و ادي اولان ركن الدوله حسن و اصفري
 مفر الدوله احمد در پس بواوج برادر لوك هريري دولت و سلطنت
 ايله كامياب و ايلشايدي مزبور لوك حضيض فقر و فاقه دن اوج
 و دولته عروج ايل و سائر احوال لري كتب توار يخند مفصلا مظهر
 نقل اولنوبكه عماد الدوله فرقه مزبور نك باعش ازدياد جاه و دولت
 و سبب انتشار صيت و سلطنت ايل و اولوب عراقين و اهواز و فارسه
 مالك اولوب كند و در دن اول اولان ملوك نصرتي ايلكاري
 فممكن ماعدانجه بلادي دخی قبضه نصرتي المشدي و كوكب
 بخت و طالع دولتي مسعود اولغين ابتداء ظهورند نجه اتفاقات
 حسنه يه موفق اولوب ثبات دولته سبب ايلشايدي جمله دن برك
 نقل اولنوبكه ابتداء خروجند شيراز مالک اولدقه ياننده اولان
 عسكر مزبور دن علوفه طلب ايدوب بزبونجه زماندن برو مال
 و جاني ايله خدمته بوقدر سعي و كوشش ايلك حال ايلونك كمي
 بر عظيم بلده يه مالك اولد يكر پس هر يره بر مقدار احسان يور
 موجود و يونياز ايلديار عماد الدوله ايسه اكوجه كم شهره مالك
 اولدي لكن ياننده مال و خزينه او لمانغين عسكري ايضا ايله چك
 قدر مبلغ بولندي حتى قريب اولديكم عسكر مزبور يراغوب متفرق
 اوله لر پس عماد الدوله بوحالي كورد كه متخير اولوب تدبير دن
 عاجز قالدي و المندن ارقه سي اوزده يا قوب دريا تفكره طالدي
 بوشاده اولد و غي خانه نك سقندن بر مار بر سر اخذن جتوب

عماد الدوله نك و تاليف
 تاريخه مال مالك
 اولد و غي

برای سرورانه کیری عماد الدوله خدمه به امر ایلیکم نزدیان
 کتوب مقفنه چقه لرو حینه یی بولوب کلندن اخراج ایدر لوس
 سقنه چقوب مارک محلی تفتیس ایدر کن کوردیلر کم سقنه
 برکوچک قبول ایدر قلنده مکر مقده ما شیداره حاکم اولان کونک
 حزینه سی اولدوغی برایش مال ایله ملو برنجه صندوق بولوب کلندن
 اخراج ایدوب اشغه اندر دیر ساراشیان ماعدانقد یونیک التین
 چقدی عماد الدوله شاد اولوب التیندن عسکر استکلندن زیاده
 انعام واحسان ایلدی آس جملہ سی سرور اولوب مزبور ک افرونی
 ایام دولته رعایا ایلدیلر و تفرقه به غریمت ایلش ایکن خدمتده
 تسلیم نقد روان انکه شدن نطق همت ایدوب مامور اولدقاری
 باش و جانله سعی ایلمک اتفاق ایلدیلر بعده عماد الدوله صندوق
 جقان انقش لطیفه دن کدور ایچون برنجه سنی تقطیع ایلان مراد
 ایلوب بر استاد خیاط استدرکه مقده ما شهر مزبور ک حاکمی اولان
 کسه نک بر استاد دوزیمی اولدوغی مزبوره عرض ایدوب وصف
 و ترفیع ایلدیلر پس ادم کوندرب مزبوری حضوینه کتور دیر بر
 صاغر کسه اولوب کتور و لکن مقصود ایدو کئی فهم ایلدن
 ناشی خوفه دوشوب بنده امانت قونلاق مالی انجاز لردن دولتاویه
 غمز ایلشارد و غالباً انکچون کتور شلردر دیوب بوضوینه ایکن
 عماد الدوله ناشی ایچکه اندازه کتور سولردیدیکه دروزی فلقه
 و کلک دیر صانوب فریاده باشلیوب یمین ایدرک و الله بنده اون
 ایکن صندوق ماعدارشی یوقد ملطف ایدوب ضرب ایله از علاج
 بیور مکر بر پیم دیمکه باشلای عماد الدوله بو حال کوردیکه تعجب
 ایدوب مزبوری برنجه اوم ایله کوندردی واروب صندوق کتور
 ایچندن اموال عظیمه چقدک پس بوندن صکر عماد الدوله نک روز
 بروز دولت شوکتی متزاید اولوب سلطنتده برقرار اولد او انکی
 سنه کار فرمای اریکه سلطنت اولوب سنی الی بیی به بالغ اولدق
 اوجوز او توذابج تارضنه وفات ایلدی رحمه الله تعالی مزبور ک

اسم تازی ده بولک

مزبور ک کدور دن صکره اولادی قالمایشک عماد الدوله نک اولنج
 برادر ی ابو علی الحسن بن بویه کم دکن الدوله لقبیله ملقب دوشمیان
 وری و همدان و سائر عراق عجم بلادینک صاحبی ایدی شهریان جلیل القدر
 عالی همت بلند شوکت اولوب استاد ابو الفضل ابن العمید خدمت
 و ذلتده استخدام ایلشدی تکم ان شاء الله تعالی ترجمه سی کلدرک
 ذکر اولنور و این العمید وفات ایلدیکه برینه او علی ابو الفتح علی وزیر
 ایلدی و دکن الدوله مزبور عضد الدوله و مؤید الدوله و خاندان
 والدی اولوب هر برنی تحت تصرفنده اولان بلادک برینه والی و وال
 ایلشک صاحب بن عباد مؤید الدوله نک وزیر ی اولوب انتقال ایلد
 برادر ی فخر الدوله به وزیر اولشدن تکم مقده ما ترجمه سنه ذکر ایلد
 دکن الدوله نک وفاتی اوجوز یش یی سنده ریه واقع اولشد
 رحمه الله تعالی مدت دولتی فرق دورت سنده مزبور ک برادر ی
 ابو الحسن احمد بن بویه کم مغز الدوله لقبیله معروف در و مزبور قطع
 دخی بر لر زراصول الی مقطوع اولوب وصاع النک ره بعض بکر
 کلش ایدی سببی بوکونه روایت ایدر لکه مزبور مباری حال و
 وحدانت سن و سالنده برادر ی عماد الدوله به تابع اولوب انک
 خدمتده ایدی پس عماد الدوله مزبوری بر مقدار عسکر ایله کر ملک
 تسخیرینه کوندردی مزبور ک عسکر ایله توجهندن کرمان صاحبی
 اکاه اولدقده فرار ایدوب بمستانه کتکین مغز الدوله جنک و
 جدال نر کلوب کرمانی ضبط ایدوب بلده مزبوره به مالک اولدی
 و کرمانک بعض نواحیسنه اکراد دن بر طایفه تغلب ایلشارد
 سنه کرمان صاحب به بر مقدار مال ویردیر ایدی اول شرطه کم
 دائره لرینه کسه قدم به میوب مزبور لره تعدی ایلیه پس طایفه
 اکراد مغز الدوله نک کرمانی ضبط ایلد و کذن اکاه اولدقارنده
 رئیس لرینی مغز الدوله به کوندروب مقده ما کرمان صاحب به
 ویره کلر کار می مالی و یروب و شرط معهود اوزده دائره لرینه
 کسه اوغرا میوب و بنجید اولناملاری باینده عهد و میثاق طلب

ایلدکارنده معزالدوله در مزبور لک مطلبته مساعد کوساروب
 شرط مذکور اوزده معاهده اولدی پس بر حال اوزده بر از زمان
 مرور ایلدکار صکره بعضی معزالدوله فی نقض عهد انحراف
 علی الغفله طایفه مذکوره فی بصوب اموال و از اقلوی نفی
 ایلکه تحریض ایلدکارنده مزبورده بورای استصواب ایدوب یکج
 عسکر پیشار ایله طایفه اکرادی غارت قصدیله ایلغار ایلدیار
 مکر اکراد مزبور لک غریبتلرندن آگاه اولغله جمله بر سلاح و ک
 حاضر و آماده اولشار و برخالف در بندره مزبور لک قدومنه
 مترقب اولوب طور مشار بو طرفدن معزالدوله علی الغفله
 اکرادک متصد اولدقلری محله کلدکارنده هر طرفدن مانند
 هجوم ایدوب حرب و قتاله اهنک ایلدیار معزالدوله و عسکری
 غافل بولمغین و محل تنک اولغله اکثری علف تیغ و طعمه شمیر
 اولوب اقل قلیلی اول مهلکه مهلکه در هزار زحمت ایله خلاص بولدی
 و معزالدوله نك اول معرکه ده الی دوشوب و باشت و سائر اعضا
 موجش زخم اصابت ایدوب کشته نر میاننده قالدی بقده هزار
 زحمت ایله اول ورطه دن خلاص اولدی و مزبورک بغدادده صول
 ارجیوز او تورد و دوت سنه سنه مستکنی خلافتده اولوب
 بغداده مالک اولمشک امام ابو الفرج ابن الجوزی شذور العقود
 اسمیله مستی اولان کابنده ایدکه معزالدوله ابتداء حالتده
 فقیر اولغین طاعدن ارقه سیله او دون کوردی یقین برادر
 خروج ایدوب هر بری شهریار عالی مقدار اولدی مزبور مملکت
 عراقه بکری بر سنه تصرف ایدوب تاریخ هجریک ارجیوز الی الی
 سنه سنه بغدادده وفات ایلدی رحمه الله تعالی قریب اولدقه
 قولدی آزاد ایدوب و مظالم جمع ایلدی کی اموالک انچه سخی تسلیم
 ایدوب و پیشار مالده فقرایه تصدق ایلدی و فائیدن صکره
 او علی عزالدوله ابو منصور بختیار شهریار اولدی بویه ضمیمه
 و فتح و او ایله و سکون یاه و هاساکنه ایله سیبویه و نظوی خانی

و خالویه کبیر و بعضی ائمه ضمیمه با و سکون و او و فتح یا ایله اولی
 اوزده در در لکن روایت اولی اشهر در و ملوک مزبور نك انقراض
 دولتری حقتن شاعرک بوقوی روایت ثانیه اوزده در بیت
 ملک بنی بویه قد انقصت ● و کان فی جزائیه اسمک ●
 فاعتبروا و انظروا و قولوا ● سبحان من لا ینقضی مملک ●
 سیف الدوله ابو الحسن علی بن عبدالله بن حمدان الحمدانی مزبورک
 ملوک بنی حمدانن مزید جود و کرم و فرط شجاعت و هم ایله مشهور
 دفاتر نظم و نثر شعرا و بلغاده مدایح و اوصافی مذکور اولان سیف
 الدوله حمدانی در ابو منصور ثمالی بنی سنده ایدکه ملوک بنی
 حمدان کم صیاحت روی و فصاحت زبان و سماحت دست و در خط
 عقل ایله موصوفلر در میانلرند سیف الدوله جمله سنک بلند مقام
 و جلیل القدر و سرافرازید مزبور عتبه زمان و عباد اسلام اولوب
 عصاة عرب ایله واقع اولان و قایم مشهور و اهل روم ایله اولان
 غزوانی بطون دفاترده مسطور در در سعادت مداری مقصد
 و فود و مطلع جود و قبلة امال و محط و موسم ادبا و حلیه شعر اید
 نقل اولنور که خلفان صکره مزبورک قبوسنک جمع اولان شعرا
 و ادبا و علما و ظرفا ملوکدن برینک قبوسنه جمع اولما مشدی و کند
 ادیب و شاعر خوشگوار اولوب شعر خویه میل و محبت و مدح و ثنائنده
 نظم اولان کفاده زیاده رغبت ایدلوری و شعرا یصله ایچون
 او ترلق مخصوص التون کسدر و بککه سنه اسمی و صورتی رسم
 اند مشدی نقل اولنور که برکون ابو الفرج بیفادید کبری شاعر
 ذهب معهود دن اون التون انعام ایلدکه ارجیوز الی الی نظم
 ایدوب انشاد ایلدی بیت ●
 نحن بجمود الامیر فی حرم ● نرفع بین السعور و النعم ●
 ابدع من هذه الدانیرما ● لم یخر قدما فی خاطر الکرم ●
 فقد غدت باسمه و صورته ● فی دهرنا عوفه من العدم ●
 بسر اون التون دخی اعطا ایدوب بجمودی کیون التون اولدی تاریخ

عني ده مسطور ده سيف الدولة نك رسول داد السلام بقدا
كلدكه ابراهيم بن هلال صائبي به بوشوب سيف الدولة نك
مزبورك اشعار نك بر مقدار شئ استدي صائبي ده اولسون بكون
يارين ديومدافعه سمتي طوتوب اهااله جكري كلان كسه نك مصلحتي
تمام اولوب كيدر اولدقه صائبي به اوغرايوي البته شعر كدن بر
قج بيت ويرمد كجه اونر ديوب ابرام والملاح ايلدكه ناجار مزبور
عجالة الوقت بواج بيتي نظم ايدوب مزبوره ويردي بيت
ان كنت خضك في المودة ساعة • فذمت سيف الدولة الحمود
وزعت ان له شريكا في العلي • وحجته في فضله التوحيد
قسما لو اني خالف بنو سها • لغريم دين ما اراد مزيدا
بقدر زمان رسول مزبورينه بر مصلحت ايله تكرر بغداده كلدكه سيف
الدولة طرف نك جايزه ابيات همچون بر صوره ايله اوج بوزالتون
كتوب صائبي به تسليم ايلدي يتنه عيني تار يخنده بر حكايه به قريش
ابوالفتح بستي دن بر حكايه نقل ايدمزبور ابوالفتح ايدركه والي
سجستان اولان خلف بن احمد حقنده اوج بيت نظم ايلشدم كن
مقصودم ابيات مذكوره في مزبوره ايصال ايلك دكلدي بعض بارانه
اشارا ايلدكه ضبط ايدوب حفظ ايلدي وبرزدن نقل ايدك
خلف بن احمد سمعنه واصل اولوب مجلسنده انشا ايلشدر ختم
يوعيك ناكاه اني كوردمكه امير طرف نك بر كسه كلوب ابيات مزبور
جايزه همچون بر صوره ايله اوچيوزالتون كتوب تسليم ايلدي اول
● ابيات بونلردن بيت ●

خلف بن احمد احمد الاخلاق • اربي بسوره على الاملاز
خلف بن احمد في الحقيقة واصل • كنه مر ب على الالاف
اضحى لال الليث اعلام الوري • مثل التقي لال عبد مناف
سيف الدولة نك اشعار خوب و كفتار مرغوبند فدر بواياكم قوس
قزح وصفنده سلك نظمه كشيد ايلشدر دكه شاعر ك پيرامن
خيالنه كزار ايلوب ملوكه مخصوص اولان تشبها تدر معدود در بيت

بيت وساق صبح للصبح دعوت • ختام وفي اجفانه سته القمص
يطوف بكاسات العقار كاجم • فن بين منقص لريا ومنقص
وقد نشت ايدى الجنوب مطارفا • على الجوز كثار لخواشي على الارض
يطرفها قوس النجاب باحضر • على البحر في اصفر تحت مبيض
كاذبا ل خود اقبلت في غلائل • مصبغة والبعض اقصر من بعض
نقل اولنوركه سيف الدولة نك رختران كا فور اندام رومدن بر
جاريه سى وارايد يك اولاد ملوكدن اولوب غايت حسن وجمال ايله
موصوف ايدى بس سيف الدولة نك مزبوره به زياره عارقه محتجى
اولدوغنى ساير جوارى كورد كلرنده حقد وحسد ايدوب بلكه زهر
ويروب وياخورد بر غير مكره ايرشدمك قيدند اولدقلر نك سيف
الدولة اكاه اولدقه مزبوره في ميان جواريدن اخراج ايدوب
اچون بر قلمه به كوندوش ايدى و بر خصوصه بواياقي نظم ايلدي بيت
راقبتنى العيون فيك • فاشفت راحل قط من اشفاق
ورايت العدى بحسد فيك • مجذا يا انفس الاعلاق
فتميت ان تكون بعيدا • والذي بيتنا من الود باق
دب هم يكون من خوفهم • ويكون يكون خوف فراق
روايت اولنوركه مدينه حلبه بر كون سيف الدولة نك حضورنده
شعر اجمع اولوب قصيده لرني عرض وانشاد ايدلردى بوشاد
پلاس پوش بر فقير اعرابي كلوب بواياقي انشا ايلدي بيت
انت على وهذه حلب • قد نفذ الزاد وانتهى الطلب
بهذه قمر البادر بالامير • على الوردى المسرب
وعبدك الدهر قد اضربنا • اليك من جور عبدك الهرب
بس سيف الدولة ابيات مذكوره في كوش ايلدكه احسنت والله ديور
مزبوره ايكوزالتون اعطا ايلدي سيف الدولة نك شعر ايله
بونك كج اخبار و نوادرينه نهايت يوقدر خصوصه متبني وسري
رفا و نامى بونلرك رتبه سنده اولان شعر ايله اولان اخبارى
دفا تر فنون اربيه ده مسطور و مذكور و اولادى اوج بوز سنده

نورده اوزرستان
خداي قهرمان
قورمان

واحيوزا الى التي تاريخه عسر بول مضنك انتقال ايدوب
ميا فارقين ده والده سي تر به سنده دفن اولدي رحمة الله تعالى
نقل اولنور كه غزالده اوستنه قوران خباري جمع اندوب اليا سي
قد بر كرج اندر مشدي حين انتقالده وصيت ايلديكم مزبور خشي
لحدنده بالمش قدكار منقش برينه رخساري التته وضع ايدو لوقت
ارتحالده وصيت مذكوره بي برينه كوديلار روايت اولنور كه
اوجيوزا اولوز اوج تاريخده حلي كافر اخشيد طرفندن حاكم اولان
احمد بن سعيد كلبي يندن المش ايدو اندن اول واسطه لوقده
اولان نواحي به مالك ايدو بعه شوكت و دولتي كندجه متزايد
اولوب دمشق و اكثر بلاد شامه و بلاد جزيره به مالك اولدي و
بجه دفعه غزال ايدوب اكثر وقايعنده مستبنيك قصايد طائيه
وارد رابو اشرع صوب عثمان بن قنبر المعروف بسيبويه مولاي بني
الحرف بن كعب امام مزبور علم نحوك واضع الاساسي ثابته سنده اولنور
فن نحوه تاليف ايلديكي كتاب جليل القدر كم فن عربيتده مطلقا
تعبير اولنورده مقصود اول تاليف لطيف قدر مثلي تاليف اولنماش
برد فينه كبري در كه جمله نضاه كتاب مزبوره محتاج اولوب فرايد
سائلندن هر نقد خرج و صرف ايلديلايه ده ينه نقصان اولنور
كما كان جواهر نفائس سايل ايله ابرو ماني و دكه كتابخانه زو لنز
كر انهارا و غالي بر اثر جليل در جلاظندن نقل اولنور كه برد فعه
بغداد توجده ايلد و مكه مقصم خليفه نك و زيري اولان محمد بن
عبد الملك الزيات ايا منقوله هديه كودسم ديوفكر ايلدم اخروني
مناسب كود مكه كتاب سيبويه كودم پس بغداد و موهوده
مجلس و نيره وارلدقه خاكجايلرينه اتخافه صالح بونن اعل
برشي بوله سدم فرانك تركه سندن اشتا اولمش كتاب سيبويه
ديو كتاب مزبوري عرض ايلد و مكه غايت استحسان ايدوب مزبوره
كودوك ديوب حسن قبوله اذنان يورديلار بعض تواريخده و
روايت ديكر دن بونسو اوزده نقل ايلد و مكه جاحظ ابن زيات

مجلسنه وارلدقه كتاب مزبوري احضار دن اول حضويه عرض
وانها ايلد و مكه اين زيات بزم كتابخانه مزري كتاب مزبور دن خالي
ظن ايلدك بونسخه بي اختيار ايلدك ديدكه جاحظ جواب و ريب
خير بلكه كتابخانه كوده كتاب سيبويه دن نسخ منقذه موجود اولد
مقرر دن لکن بزم كود و مكه نسخه فرانك خطي و كسائيك مقاله
اولوب و عمر بن محمد تهذيب و اصلاحنه مقارن اولمش بونسخه
ديدو عمر بن محمد مرادي كود و پس اين زيات كتابك بونقوله
اوصاف جمله بي مشتمل جهانده مثلي بونز بونسخه ناياب اولد و غن
اكام اولدقه زياته و غيت كودستري بعه جاحظ نسخه بي
غايت سرور اولوب مرزجان كي كچينه كتابخانه سنده فان ايلدك
نقل اولنور كه سيبويه علم نحوي مقدم ترجمه سي سبقت ايدن
خليل بن احمد دن اخذ ايدوب و عيسى بن عمرو دن و توش بن
و غير يلدن اخذ ايلدي و علم لغتي اخش اكبر و مكله معروفان دن
ابن الخطا بدن و غير يلدن اخذ ايلدي اين النطاح ايدو كه برون
خليل بن احمد يانده ايدم بواشاده سيبويه حقه كلدي خليل
كود دكه خوش كلدك اي تحصيل مرقدن اوصاف مزكسه ديك ابو عمرو
الخزومي كه خليل ايله كثير الجماله بر كسه ايدو هيج بن خليل دن بونقوله
ترجيف سيبويه دن غيري بر كسه خفنه كوش ايلدم ديلايدو روايت اولنور
سيبويه بصره دن بغداده كلدكه كسائي اول ايامده هارون
الرشيدك اوغلي محمد امينك معلى ايدو پس مجلسنده جمع اولوب كسائي
ايله مباحثه و مناظره به شروع ايلد كلندن كسائي ايتديكم عربك
بوقونده اظن ان العقب اشد لسفه من الزبور فاذا هو عي
ديرسين يوخسه فاذا هو اياها ديمكي اختيار ايدو سين ديوسوال
ايلدكه سيبويه عرب دن سمع اولان فاذا هو عي دن نصب جائز
دكلد ديدو كسائي خطا ايلدك عرب بونقوله يره كاه دفع كاه
نصب اختيار ايدو بر بعه خرجت فاذا زيد ميد يوخسه قائما
ميدو ديوب تكرار بونقوله بر بجه مثال ايراد ايلدكه يته سيبويه

بری سبب استنهام ایلدوکنه بناء در دیوب برکوره دخی مزبور استنهام
 سببه مقدار اولدوغنه بناء در دیوب و بعضی ده مزبور احسن
 و جماعته بناء لقب مذکور ایلدوکنه تلقیب اولمسه ذهاب اولدیلر
 تها اعلم مزبور استنهام نحوه اشتغالک سببی این هشام متقی البینه
 لیس مجتهد بوجه اوزده ذکر ایدرکه سببی به جمادین سلمه یه
 ملازمت ایدوب مزبورون احادیث نبویه املا ایدرکه پس برکون
 لیس من اصحابی حدیث اولوشت لاخذت علیه لیس الا ابا الذر و
 حدیث شریفی املا یه شروع اثناسنده رفع ایلدوکنه لیس ابوالذر و انفق
 ایلدوکنه جماد مزبوره خطاب ایدوب یا سبویه لمن و خطا ایلدوکنه
 نصب ایلدوکنه لیس ابا الذر و اوقی نیز استنهام در دیک سببویه و الله
 بعد الیوم بر علم طلبند اوله یمکه بر دخی اول علم قوتی ایلدوکنه بنی لمن
 و خطایه نسبت ایلدوکنه قادر اولیه سین دیوب اخش و غیر یازنه
 ملازمت ایدوب تحصیل علم نحوه شروع ایلدی ابو عمرو بن العلام
 بن عمار بن العریان بن عبدالله بن الحصین القیمی المازنی البصری
 مزبور قراء سبعة دن بری اولوب قرآن عظیم الشان و علم عربیت
 و سائر فنون ادبیه ده ناسک اعلی ایدرکه حموده حضرت علی رضی الله
 تعالی عنه دن دور دخی طبقة ده در مؤلف کتاب رحمه الله تعالی
 ایدرکه اصح اولان بودرکه کینه سی اسمی اوله اسمند اختلافک
 سببی جلالت شانی اولدوغندن سؤاله جسارت اولمدر دخی سبوی
 ذکر ایدرکه اصمعی ایدرکه ابو عمرو بن العلام دن بیک مسئله سؤال
 ایلدوکنه جمله سنی کا دلیل و حجتی ایلدوکنه بیان ایلدی ابو عبیده ایدرکه
 ابو عمرو علم ادبیه ناسک اعلی اولوب فصحاء عربدن استماع ایلدوکنه
 کلماتی تحریر ایدوب جمع ایلدوکنه کتاب ایلدوکنه خانه سی طووب سقفته
 ایزرکه قریب اولمدری بعد تنسک ایدوب کتب مزبوره بی احراق
 ایلدوکنه بعد زمان ینه تعلیم علوم عربیه یه میل ایلدوکنه فقط
 کتابخانه حافظه سند باقی قلون مسائله مراجعت ایدرکه اصمعی
 ایدرکه اون سنه ابو عمرو مجلس افاده سنه ملازمت ایلدوکنه استنهام

استنهام قواعد نحویه ده هیچ بر شاعر اسلامی نیک بیتنی ایزد ایلدوکنه
 سموعم اولوب بلکه هر نقد شعر گوش ایلدوکنه ایسه جمله سی جا هایت
 عصرندن اولان شعرانک کلمات بلیغه سندن ایدر و فرزدق مزبور
 حقیقه بو بیتنی نظم ایلدوکنه بیت

ما زلت اغلق ابوابا و افتحها ● حتی اتيت ابا عمرو بن عمار ●
 ابو عمرو بن العلام دن حکایت اولنورکه نظم اشعاره قادر فن عربیت
 ماهر بر عید معلوم و ایدرکی بعضی حجاجه غلام مزبوری وصف
 ایلدوکنه پس غلامی الموقی چون بنی حضور ینه دعوت ایلدی چونکه
 مجلسه داخل اولدم سنک شعر او صافله معروف بر غلامک
 و ارباش انی بیه بیع ایلدوکنه مقدار اقمه استمسک ویره لم دیدر اعتقاد
 ایدوب غلام مزبوری مدبر امکان حالایی ممکن دکلدر دیدم سکوت
 ایلدی بعد حضورندن قاتقوب طشره حقدقن صکره یاننده
 اولنر حجاجه غلام مزبورک مدبر اولمسک اصلی یوقدر بلکه سزدر
 دریغ ایلدوکنه چون جمله یه سالك اولوب تدبیرخی اوزعا ایلدی
 دیشلر پس بو خبردن اکاه اولدوغنه مزبورک شزندن خوف ایدوکنه
 ناچار ترک دیار ایلدوکنه اقتضا امکان یم طرفنه چکلوپ کتدم و آن
 سنه مقداری یمنده مکث ایدوب اولیرک قومی میاننده امام اولوکنه
 مسائل مشکله ده بکامراجعت ایدرلدری برکون صحرا یه جقوب الطرف
 و جوانی کشت و کزار ایدرکن کوردم بر عرب بر اخر عربیه ملاقی اولوب
 زهیب و تأهیلدن صکره سنی بر خبر بشارت ایلدوکنه دلشاد ایدر دخی
 اوله ده رعبت کوسقروپ سویله ممنون اولورم دیدر پس امری مزبوره کم
 حجاج فوت اولوب شزوشورندن خلق خلاص اولدیلر دیوب بعد

بویق انشاد ایلدی بیت ●
 رثما نکره النفوس من الامرله ● فرجة کل العقال ●
 و فرجة فی فتح فا ایلدوکنه انشاد ایلدی ابو عمرو ایدرکه بو کلامی استماع
 ایلدوکنه قنغیسندن مسرور اوله چنی یله مدم مزبور حجاجک
 موتی خبر ندی شاد اوله یم یونسه فرجه لفظک فتح فا ایلدوکنه اولدوکنه

کوش ایلد و کندی نریز این فرجه بی ختم فایله تلفظ ایدردم غلط
اولی احتمالاً خاطر مه گذار اتمکین بنجه زمان ایدیکم بولقطک ^{میکنی}
استمالات عربده تنبع ایدردم برو حمله ظفر بولما شدم پس مزبور
عربدن فتح فایله کوش ایلد و کده شفاء صدر حاصل اولوب شکم
حل اولدی دیوب بعد ایتدیکم فرجه نك فتح فایله اولدوغنه
ظفر بولد و غم حجاجك موتندن زیاده نبی منشخ الصدر ایلدی
نقل اولدور که ابو عمرو بن العلاء بهر روز برده بر کوزه اشترا
ایدوب و برده هلك ده ریحان الوردی اول کون غایت ابر بنجه ^{یک}
و یحافی استشمام ایدوب و کوزه بی استعمال ایدردی روایت اولدور
ابو عمرو شهر رمضان داخل اولدقه انشا اشعار عربی بی ترک ایلد
شهر صیام تمام اولنجیه دك لسانه نظم عربی المزایدی یونس بن جنب
روایت ایدر که ابو عمرو بن العلاء کوش ایلدم دیر ایدیکه اشعار
عربیه فقط بر بیت زیاده ایلدم اول بیت بود ● بیت
وانکرتنی وماکان الذی نکرمت ● من الحوادث الا الشب والصلحا
مزبورک ولادی یتش سنه سنده اولوب وفاتی یوزا القودورت
سنه سنده در رحم الله تعالی طبقات سیوطی ده مسطور دود که
سفیان بن عیینه ایدر که عالم رفیاده حضرت رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم کورد و کده یار رسول الله قرآنک هر بری قرآن کبری بر کور
روایت و قرأت ایدر لرا یجلزندن یکمک قراءتی اختیار ایلده امر بورد
دید که ابو عمرو بن العلاء کفر لقی اوزره تلاوت ایلده دیوب یوز
ابو عثمان عمرو بن بحر بن محبوب الکلبانی النبی البصری مزبور صاحب
نصایف فایقه جاحظ دیمکله معروف اولان عالم مشهور دود
معتزلی الاعتقاد اولوب ترویج مذهب باطل اعتزله طور خاص
اولمغین معتزله دن جاحظیه دیمکله معروف اولان فرقه نك
مقتدا و پیشوا سی ایلدرد و مزبور طفره صاحب اولان ابواسحاق ابراهیم
بن سیدار البخی النظامک تلخیصی در سید شریف جرجانی شرح مواقف
اخرندن فرقه جاحظیه بیانده جاحظی ذکر ایدوب مزبور بلغا و فصاحت

و فصاحت ممتاز لزند اولوب کتب فلسفه بی سلاک مطالعه بی
کشیده قلمغین فلسفه مقالاتنک اکثر بی عبارات بلیغه لطیفه
ایله ترویج ایلشدر دیو تحقیق ایلد مزبورک احسن نصایف کتاب
الحیوان در کتاب مزبورده بی شمار غرایب و نوامیس جمع ایلشدر کذلک
بیان و تبیین ده مزبورک تألیفات فایقه سندند اگرچه کم مزبور
فضایل بیکران ایله موصوف اولوب ادبا و علمانک ممتاز و بزرگوار
اولمغله مشهور دود لکن صورتی قبیح و منظر آلتی اوزره معروف
حتی جاحظ دنلکه باعث لقه کوز اولدوغیدر بعض کتبه ●
مسطور دود که بر کون بر غلام اندک سال یوله جاحظه مصافحه
ایلد که تضرع کلان لطف ایدوب هر نقد زحمت ایدر ده قولکن
ایله برج خطوه موافقت ایدوب بریقین یوده براز مصلحت و از
حصوله اعانت یوزک دیوب کلبرک نیازی رامن نثار اتمکین ●
جاحظه مرحمت ایدوب باش اوستنه افضل دیوب یانه دوشوب
کیدر جوق کمدین غلام بر مصور دگانک پیشگاهنه کلد که
جاحظی مصوره کوستروب بواقندی یه نظرایلیوب کاقیاس ایله
دیرو کند و کوستکی قیروب بر طرفه چکلوب کیدر جاحظ افلاک
بو وصفندن متحیر اولوب ایابنی کوستروب کند و فرار ایلدن مقصود
نه اوله دیو مصورک یانه کلوب بو غلام بی کاکوستر مکرر مراد
نند دیو سوال ایلد که مصور انکار ایدوب خیر اصلنی بلم دید که
جاحظ ایتنه بونک اصلندن سن خردار اولق کرکسین بو وضع
بیهوده دکلدر دیو ابرام ایلدی مصور ناجار اولوب والله سوزک
راستی بود که دونکی کون بو غلام کلوب بکابرج اقمه و یروب شیطانی
بکاتصور ایلده دید که بنده شیطانی کورمدین بنجه تصویر ایدیم
هله بکانونه کتورتاکه اکا قیاس ایدوم دیمش ایدیم خبیث بو کون
سنه زحمت و بر مش معذور و اوسون دیو اعتذار ایدر جاحظه ●
قصه دن اکاه اولوب یلد و کل غلامه مطاوعت سکانه لازم
دیو نقشه لوم ایدرک دونوب یولنه کیدر جاحظک جمله انصار

بری ده بود که مزبور اید که متوکل خلیفه اول در این به بر معلوم
 است که بعضی بی تعریف ایشان را اول وقت خلیفه سر من زای
 دید کاری رده اولی ایل به بخ دعوت ایدوب حضورینه کتوری
 چون که قیافتی کوردی نه کویه الصورة آدم ایش دیو حظ ایلدی
 و خائب کتسون دیو امرا ایلدی بجا اون بیک دهم وید دیو بکشدن
 طشره جقد و غمه محمد بن ابراهیمه ملاقی اولدم دار السلام بغداد
 کیده یوم کل سنی کوردیم دید که کوردم بوندن اعلی رفیق اولمز پس
 موافقت ایدوب قایغه بله کوروب الارغه اولوب برازیر کتدکن
 صکره امر ایلدی برده حکوب اردینه سازنده جاریه تر کلدیلر پس
 عود نواز اولان جاریه سنه امر ایلدی بواکی بیتله سراغ از ایلدیت
 کل یوم قطیعه و عذاب ● نیغضی دهرنا و نحن غضاب ●
 لیست شری انا خصمت یمننا ● دون الخلق ام کذا الاحباب ●
 بعده سکوت ایلد که طنبور نواز اولان جاریه به امر ایلدی اولان
 بواکی بیت ایلده و ساز اولدی بیت ●
 وارحمنا للعاشقینا ● ما ان ارى لهم معینا ●
 کم یجھرون ویصرون ● ویقطعون فی صبرونا ●
 یعنی عشاقه جای محمد که بوقدر هجر و صرف و قطعه مبتلا اولان
 وینه ده صبر ایدوب تحمل ایلر پس طنبورینه بوایا تان سرودی
 تمام ایلد که عود نواز اولان جاریه حرف اتوب یا عشاق هجر
 و فراقه صبر ایلوب ده نه ایلکه قادر لردید کی همان دم طنبور
 نواز اولان جاریه اشته بویله ده ایلکه قادر لرد و دیوب پرده
 دست اورب عاشق مھجور سینه سی کی چاک ایلدی جا حظ ایدر که
 انی کوردیم که زین سجایان افتاب ظهور اید کی ورا پرده دین
 ظهور ایدوب قایغک کارینه کلوب کتوری صویه اتدی بشارده
 محمدک باشی اوچنده جاریه به بکر بر دلفازانین و غلامه جبین
 و ایدر کم طور میوب کسر و الله محمدک اوسته استجاب هوا باز
 ایدر دی بو حال کوردی کی بوندن حرکت ایدوب قایغک کارینه

کارینه و اوردی و جاریه صوایچنده کورد که بویقی نظم و انشا ایلدیت
 ● انت الی غرقتی ● بعد القضا و تعلینا ●
 بعده اولده برتاب ایدوب صویه اتدی و جاریه نک یاننه و لوقه
 بر برینه صاریلوب طالدیلر و بر دخی باش کورست میوب غلبور و نایدا
 اولدیلر جا حظ ایدر که محمد بو حال کورد که غایت الم حکوب بر
 اولدی و بجا خطاب ایدوب یا عمر و شونلرک ایلدی کی ایشان
 بجا تسلیم و پرو و حکایه سویله و الا سنی ده انارو لطاف ایدوب
 صویه اتادم دیدی جا حظ ایدر که خاطر مه نید بن عبد الملک
 حکایه سی کلدی ایتد که خلفا بنی امیه دن نید بن عبد الملک
 خلافتی ایا منده برکون دیوان ایدوب خلیفک مصلحتی کورد که شرع
 ایلدی پس اصحاب جا جاتک عرض حال لری جمع ایدوب حضورینه
 کتوردیلر بر د نظر ایدر کن ایچندن بر عرض حال چندی یازنلشکه
 امیر المؤمنینک لطف لردن موجود که حرم حاضر دین اولان
 فلان جاریه بی چقار و بایسته سنی کوش اندر مک ایلده بوقول لری
 مسروپ یورق رجا اولوز پس نید مضمون عرض حاله واقف اولدیه
 براتش اولوب مقام خدمته اولانلرک برینه امر ایلدی وارشو فضال
 صاحبک باشی کسوب کتوردیدی نه بویله خلیفه نک امر بی برینه
 کتوردی کچون طشره جقد و غمی کی در عقب برادم دخی کوندوب
 امر ایلدی حریفی اولد مسونلر کچون طوق حضورمه کتورسونلر
 کورده یم نه سویلر دیدی پس حریفی طوق نیدرک حضورینه کتوردی
 نید مزبور خطاب ایدوب بونک کی کست لطف نه یوزک ایلده جاساز
 ایلرک دید که مزبور یا امیر المؤمنین سزک حکم کنه و ثوق واعتماد
 اولغین عفو کونه اشکال بونک کی قباحته اجتر ایلدم دیدک پس
 نیدرک غضبی ساکن اولوب امر ایلدی دیوان طاغلوب یاننده که
 قائم قد مزبوره او توردیوب بعده حرم دن جاریه بی اخر لجه
 امر ایلدی پس جاریه عود بی الله الوی کلوب مجلسه حاضر اولدیه
 خلیفه اشته جاریه هره استسک سویله ایلسون دید که مزبوره

جاریه دن بویستک سرودینی تمت ایلدی ● بیت ●
 افاطم مهلا بعد هذا التذلل وان كنت قد ازمت صبري فاجملی
 پس جاریه در مسازینه دوزن و یروب بیت مذکور ایلده سر آغاز
 ایلدی بعد یزید نکران شخص مزبوره خطاب ایدوب سویله برشی دخی
 او قوسون دیدکده حریفه جاریه دن بویستک ایلده ترانه پرواز ایلدی
 نیاز ایلدی بیت ●

تالق البرق بخدا فقلت له ● یا ایها البرق انی عنک مشغول
 جاریه ده بیت مذکور ایلده مساز اولوب قرار ویردکده نکران یزید
 مزبوره خطاب ایدوب سویله برشی دخی ایلسون دیدکده شخص
 مزبور یا امیر المؤمنین فرمان ایدک جاریه یه بکابر جام شراب ناب
 ویرسون دیو نیاز ایلدکده یزید جاریه یه امر ایلدی بر ساغری می کلغام
 ایلده بر ایدوب شخص مزبوره صوندی پس مزبوره جای الوب نوشته
 شروع ایلدکده تمام اتمین کندویه بر حالت ال و یروب جای یه قوری
 و کدوسنی قصردن اشغه بر قاب ایدوب تسلیم روح ایلدی یزید یو کما
 کوردکده ترجیع کتان نراحق جاهل و نادان کسه ایتمش ظاهر بر جاریه
 مجلسه کتوردکده صکره بدخی حرمزه کوندره چک و کل ایدک بومرزه
 صکره بهر حال کندوسنه احسان اید چکن مقر ایدوب یروب بعد خنده
 امر ایلدی شو جاریه یی کو تودک هلاک اولان کسه نک اهلنه تسلیم ایلد
 و اگر اهل یوغیسه بیع ایدوب بهاسنی شخص مزبورک روحی لچون تصدیق
 ایلسونلاردیدی پس خدمه جاریه یی قالدوب طشره جعفر کن جاریه
 کوردیکه میدانده اجتماع باران لچون بر عمیق چقور خفرا ایلشار پس
 کندوسنی طار قوب کریب انی دست خدمه دن تخلیص ایلدی و یوبدی

انشار ایلدی بیت ●
 من مات عاشقا فلیمت ● هکذا الاخیر فی عشق بلایوت ●
 بعد کندوسنی کو توب اول قویونک ایچنه انوب تسلیم روح ایلد
 جا حظ ایدکده چونکه محمد بو حکایه یی کوثر ایلدی تسلی باب اولوب
 کدرینی دفع ایلدی و بکجا جائزه قصه خوانی بر مقدار انعام و احسان

و احسان ایلدی ابوالقاسم شیرازی ایدرکه بر کون استاد ابو الفضل
 ابن العمید وزیرک مجلسدن ایدم جا حظ ذکر اولندقه اصحاب
 مجلسدن بری مزبورک قدح و ذقی طرفنه اما له زمام کلام ایدوب
 میدان مساوی و معایند خیل تک و تاز ایلدی و استاد اصلا
 مزبوری تر ایلده نقید ایلوب کوت ایلدی بعد قارح مزبور مجلسدن
 قال قوب دفع ثقلت ایلدکده استاد ما یتدم نجب کوت یروب حریفک
 دخی باینده اهتمام یور مدیکن مع هذا بونک کی بر لره طرف خوی بایند
 ترتیب مقدمات مسلمة القبول دأب شریفک ایدوب پس جواب ویرد
 یا ابا القاسم یو بر احمق و جاهل حریف لغین لایق کور مدیکه حتی
 بیان ایدوب جا حظک قدر و منزلتی مزبوره بیان ایلیم ده اولده
 واره نالیفاتنه نظر ایدوب تحصیل کمال ایلیم ده انسان اوله زبیرا
 جا حظک اثری آدمه اوله عقل تعلیم ایدوب بعد ادب کوسند
 دیدی روایت اولنورکه جا حظ اخر عمر نین فلیجه مبتلا اولمشدی
 پس صاغ طرفنه دائما شدت حرارتدن ناشی صندل و کافور ایلده
 طلا ایدوب صول طرفنی ایه مراض ایلده قطع ایلیمه لرا صلا حسن
 ایلن ایدی و قرضنده ایدر ایدیکم جسمم مقراضداد اولغین اگر یار
 شی اکل ایدیم در دپایه مبتلا اولورم و اگر بر خازشی تناول ایدیم
 در دسرنی تمام ایلر و دیر ایدیکم صول طرفم مغلوب اولوب صاغ جانیم
 منقرس اولمشدر و مثانه مده طاش اولغین عسر یوله ده مبتلا یم
 بعد صوب طقسان التي نکدر دیوب بویستلری انشار ایددی بیت

● کما قد کنت ایام الشباب ●
 لقد کذبت نفسك لبرق ● و در کالجید من الشیاب ●
 مزبورک سببی فلیحی عیون الانبا فی طبقات الاطباء دن یو خابن یاسویه
 طبیب ترجمه سنده بو وجهله مسطور درکه جا حظ طبیب مزبور
 ایلده بر کون و زدادن برینک مائه سنده جمع اولور پس ثناء طعامده
 بالقدر صکره سوت کلدکده یو حنا اکلندن ابا ایدوب سمل ایلده
 لینی بریره جمع ایلیم دیدکده جا حظ مزبور معارضه ایدوب جای کلده

سبک و طبی لبیک طبعه یا مضاد و یا موافق اوله اگر مضاد ایسه
 دوا اولسی مقرر دین و اگر موافق ایسه فرض ایده دینکه اکل ایله دین
 نوع واحد دین ایتمش پسر نه مضرت ترتیب ایله دینک طیب فریور
 بر سبکله جدله فادرد کلم لکن سن شمدی ایکسندن تنا اولایور
 جمع ایله صیاح اولدوقده برهانی ظاهر اولور دینکه جا حفظ اکل
 دعوا سنه بنا طیبیک کلامنی اصفا ایتوب ایندند مراد اوزره
 تنا اول ایله دینکه بامرافه تعالی اولیکجه فلیحه مبتلا اولور بعد مجاز
 احیاناً بوفلیح قیاس فادینک نتیجه سیدرد یوب مقدما ایله دینکی
 اذعاسنه تلیم ایله دین برامکه دین بعضی حکایت ایله دین
 بکاسند حکومتی تقلید ایله ایشلایور پسر بر مدت حکومت مزبور
 ایله سرافاز اولدوقدن صکره برکون خبر کلایک بنی غزل ایله دین
 کونور مکه ادم کونور مشار مدت حکومتی یدمه او توزیک التون
 کیر مشد خوف ایله مکه مبادا مباشر مزبور مال معهود دین خبر
 اولور سه طمع ایله دین بر طریق ایله اخذ ایله بونی ملاحظه ایله مکه
 التون فریوری اهللیج شکله صوغ ایله مکه کورنر التون اولدوغنی
 بلیوب حقیقتن اهللیج ظن ایله لر پسر بورایمه بنا هر بر اهللیج اوج
 منقال اولوق اوزره او توزیک التونی اون بیک اهللیج شکله قدم
 جوق کیم یوب مباشره کلای پسر کی به یوب بصریه جقد و غمره
 جا خطک انده اولوب فلیح مرصیله علیل اولدوغندن خبر دار اولدم
 کونکلر ایتد مکه بر مشهور و معروف کسه اولغین فوت اولوزدن اول
 باری برکزه کورمش اوله یم پسر بو غمره ایله مزبور ک قبوسنه واروب
 دق باب ایله دینکه بر جاریه کلوب ندر مصلحتک نه استوس دیدی
 مسافر افندی حضرت تارینک دیدار لریله مشرفی اولوق استدم دیدیم پسر
 جاریه واروب کلام مزبور جاحظه اعلام ایله دینکه کوش ایلم دیر
 ایدیکه مغلوج اغزندن سالتاری اقرار مرضدن چهره صو صولاش بر
 حریفک طلعتنی کورمکدن نه حاصل اولور وار خسته در یولو شلر
 دیدی جاریه کلایک البته حضور لینه کیر مدیکه اولوز دیو طاح

الحاح و ابرام ایله دینکه تکرار جاریه واروب برامی عرض ایله ی بودقه
 جاریه به ایتدیکه بوبراد مددرکه کجوب کیدر کن بصره به او غرافقه
 بنم خسته لکی کوش اتمکین فوت اولوزدن اول برکزه کورمش اولدیم
 ناکه وفاتندن صکره میان خلغه یاد اولدوقده بنم کورمش ایدم
 دینکه اسان اوله دیوب بعد اذن ویردی پسر حضورینه کیردکه
 سلام ویردم رتجیل ایله سلامی مرید ایوب بعد اعتراف الله قدو
 ایله بری مشرف ایله دینک سلسله نسبک کیمه متعیدر یوسوال ایله دینکه
 بنم برامکه نسلندن اولدوغنی عرض ایلم دعا ایله دین الله تعالی سیک
 اول جود و سخا ایله معروف و مشهور اولان ابا و اجدادی غرقه بحر
 رحمت ایلسون که ایا ملری کهنه جهانک حکام بهاری اولوب زمان
 دولتمنده خلقت اکثری ظل ظلیل جود و کرم لاندن منشرح البال
 و مترقه الحال ایدیلر بیت

دملر اول دملر ایدی ● زمان اول زمان ایدی ●
 دیوب ایام برامکه ناک بنجه محاسنی ذکر ایله دین انشاد منظومه
 دعا و خیری تکرار ایله دینکه بنم لطف کزد اتم اولوب عمر یکز مزید الحسن
 دیور دعا ایلیوب دیدیمکه جنا بکزدن رجا ایدیمکه اشعار دین شوق
 انشاد ایله سن تا که مبارک لسان کزدن کوش اتمکین مده العمر مایه
 استهاج و افتخار اوله پسر نیازی چیز قبوله اذانی کوروب یوکی
 بیته انشاد ایله دین بیت

لث قدمت قبلی رجال فظالما ● شیت علی رسلی فکنت المقدمات
 و لکن هذا الذم تاتی صروفه ● فتیرم منقوضا و تنقض مبرما
 بعده و داع ایله دین قالقدم پسر قبیله یقتشد و غمه دیدیکه ای
 اوغل یو مغلوج پیر اهللیج نافع اولدوغنی بلور میسین دیدی خبر
 بلم دیدیم تکرار شوسنک یا نکه اولان اهللیج لطف ایله دین
 بر مقدار ارسال ایله نیر اول بر اهللیج نافعه دینکه فقط فلیحه دکل
 بلکه تیش ایکی دوده دوا اولوسو مقرر دین دیدیکه باش اوسته
 دیوب طشره جقد و اهللیج معهود دین کسه خبر دار اولوب

کتم و ستونده بو قدر مبالغه اولمش ایکن نه طریق ایله آگاه اولدی
 دیو تخب ایدک منزله کلدو کده مزبور یوز اهللیج کوندوزم ^{جایگاه}
 وفاقی تاریخ هجرتک اکیون الی شیحی سالتده واقع اولوب سنی طاعت
 متجاوز ایدی رحمه الله تعالی ابراهیم الفضل یحیی بن خالد بن برمک
 البرمکی مزبور طایفه برامکه میاننده جمله سندن زیاده بذل
 درهم وجود و کرمه صرف وقت املکله ممتاز اولوب حتی مقدمه
 سبقت ایدن برادر ی جعفر بن کرم اولنله معروف اولوب جعفر
 فن کتابت و تفسیر مذکور دن ابلغ اولق اوندی منقول و روایت
 اولنور که هارون الرشید جعفر دن اول فضل رتبه و ذرات ایله
 سرافراز ایلیدی بعده مراد ایلدی که فضل اول خدمت دن معذور
 ایدوب برینه برادر ی جعفری نصیب ایدیه پس مزبور لرک بدو لری
 اولان یحیی ایتدی که اخی برادر فضلده اولان خاتمی جعفر نقل
 اتمک استم سن بو خصوصی فضله یا زوب اعلام ایله دیوامر
 ایلدی نقل اولنور که هارون الرشید یحیی به خطاب ایلدی که مولانا
 بدو بو خطاب ایدوب و فضله برادر دیو ایدی نیز فضل ایله
 رشیدک ولادت لری بر برینه متقارب اولغین فضلک والدی
 هارون الرشید ارضاع ایلیدی و کمالصل بر موجب فرمان یحیی
 امیر المؤمنین سنده اولان خاتمی برادرک جعفر نقل ایلدی که اخی
 اولمش دیو تحریر ایدوب فضله ارسال ایلدی که مزبورده بر منصب
 بنده برانده نقل ایلیمه اول حقیقتده بزور زائل اولماستد امر و فرمان
 امیر المؤمنینکد و یک روایت اولنور که هارون الرشید فضل خلیفه
 ولی ایلیدی مزبورده اول اطرافک حکومتله مشغول اولمشدی بر ائمه
 بر کون یحیی هارون الرشیدک مجلسنده حاضر ایکن خراسانک حاکم
 البید نندن خلیفه یه کاغد کلدیکه مضمونی بو ایدی که فضل بر یحیی
 حکومت بلاد و مصالح عباد ایله تقید ایلوب دائم صید و شکار و
 زوق و صفایه مشغول اولوب کند و هوای نفسی تحصیل قیدنده در
 پس هارون الرشید مضمون نامه یه واقف اولدقه صکره یحیی نک

یحیی نک اوستنه اتوب بدو شوکا غده نظر ایدوب مزبور ی بوجالدن
 منع ایلچون برشی تحریر ایله دیدی یحیی ده کاغدی الوب قراوت ایلدی کن
 صکره ظهرینه تحریر ایلدی ایتم بکر کو شم جناب حق سنی حفظ و حایه
 این سون سنک احوالک و زوق و شکاره مشغول اولوب خدمت دن
 تهاون و تکاسلک امیر المؤمنینک معلوم شریقلری اولمشدر امدی
 کو کدر که شین و نقصان ایرات ایدن بو مقوله اوصافی ترک ایدوب
 افعال حمیده و احوال پسندیده یه سعی و کوشش ایلک کرکسین زیر
 آدم هر نه ایله مشغول اولورسه اهل عصری انی اول مشغول اولد
 کار ایله بلوب ائکله ذکر و یاد ایدلر و السلام دیوب پایان ورقه
 ● بویایاقی تحریر و ترقیم ایلدی بیت ●

انصب نهار فی طلب العلی ● واصبر علی فقد لقاء الجیب ●
 حتی اذا اتی اللیل مقبلا ● واستترت فیه وجوه الرقیب ●
 فباشر اللیل بانتهی ● فانما اللیل نهار الاریب ●
 کم من فقی تحسبه ناسکا ● یستقبل اللیل بامر عجیب ●
 غطا علیه اللیل استار ● فمات فی هو و عیش حصیب ●
 ولذة الاحمق مکشوفة ● یسعی بها کل عدو و غیب ●
 بو آشاده هارون الرشید یحیی نک تحریر ایلدی که نظر ایدری
 چونکه تمام اولدی ای بدو نه خوب تحریر ایلدی دیو تحسین ایلدی
 نقل اولنور که کاغد فضله و اصل اولدقه مقتضاسیله عمل
 ایلوب حکومت مذکور دن معذور اولنجه یدک مسجده ملازمت
 ایلوب مصالح ناسه تقید و اهتمام ایلدی نقل اولنور که برادر جعفر
 شرب باره ایله متهم ایلوب اول مقوله اموردن اجتناب و ناشی
 بر دور جهده ایدی که فرضا مایه عیش و زندگانی اولان آب صافی کسر
 عرض و نقص مرقته سبب اولسیدی دهانمه المیوب مرقی اختیار ایدن
 دیو ایدی و فضلک جمله کلامندن دور که برکسه یه برشی وعد
 ایلدی و کده وقت انجازنده اولان سر عدم موعود اولان شخصه
 عانده مزبورده نک و صوتندن ناشی اولان سرور دن بجه مرتبه

زیاده در ویرایدی حکایت اولنور که بعضی فضل رفیع الخواجه نه
نه کیم و جواد و سخنی ملک نهاد ایدیکز اکتیه و کبر دیدکاری صفت
مذمومه ایله موصوف و لمسکز ایدی دیدکه فضل جوایسته یوکی
صفتی که سخا ایله کبر و عمارین حمزه دن کوروب طبعه خوش کلکین
نهادمه منمکن اولشد و دیدی عمار دن بجه کور و دیکر یونکراره
سوال اولند قدی ایتدیم اوایل خالده پدم یحیی یازد فارسل بعض
قصبایته حامل اولشدی ضمیر ایدوب مقطع اولان مال میری فی
جمع و تسلیمین عاجز اولند قدی فروری بغداده احضار ایدوب التزام
ایلد و کی مالی طلب ایلد یار پدیده جمیع مملکتی بیع ایدوب تسلیم ایلد
صکره اوزرنده دخی حلی اقبه باقی قالوب بروجه له تحصیلنه
قادر اوله ملک مباشر ایه مال مذکور ی طلبنده ازعاج اتمدن
خالی و کدی بو خالده پدیر متخیر قالوب نه تدیر ایدر چکنی یله مدی
عمارین حمزه ایله پدیر میاننده و حث و منافرت اولغین بریرینه
عداوت ایدوب عظیم کدورت اوزره ایدیلر لکن ینه بوکاجاره
اولور سه عمار دن اولور د یوب برکون بکادیدیکه ای اوغل جانر
مکدر اولوب بر طریقه مال مطلوبی تحصیل ایده مدک بر عماره
واروب بندن سلام ایله وضو و رتمی اعلام و افاده ایدوب و نیز
اولان مرتبه مالی فرض طریق ایله بزه ویرسونلر الله عظیم الشان اوییه
تسهیل ایلد که ینه ادا اولوندی دیدکه ای پدیر عماره ایله میانر
نه شکل مختل اولدوغی معلوم ایکن شدی ینه اکامراجت ایدوب
دو شتمکه بو مقوله خبر کوندنک نه معناسی وار یلور سنکه
اکرانک اندن کلسیدی سکا مال و یرمک دکل بلکه قتله سعی
ایدر ایدی دیدم ابرام ایدوب البته وار مد فجه اولنر نامولند که
الله تعالی قلبنه رحمت القا اتمکین مصلحتنر حصوله کلوب
خلاص اوله یوز دیدی ناچار اولوب امرینه انقیاد اطشهر چقم
و هزار تزد ایله عماره نل قیوسنه واروب استیذان ایلد
اذن اولدقن مجلسنه کیردم کور مکه صدق اواننده بالمشه

اتکا ایدوب منکبرانه او توغوش اواننک اسفلند طوری سلام
و یردم سلامی بقا ایلدی پدیر مخلصکز سلام ایلدی دیوب قصه
بیان ایلدیم سکوت ایدوب بعد زمان کوره لم دیدی مجلسندن طشه
چقدم و کلدن پدیده نوم ایدوب فائده سزیه هم کند و نفسی
و هم بی اذلال ایدوب آب رویمیزی دو مکدن غیری برشی حاصل
اولدی دیو الممدن پدیده یله واروب بر مقدار کور یوب دفع ملال
ایلدیم بعد اویمز کلک که قیوا و کنده برنج یوکی قاطر کوردم ندر
اصلی دیو و جهندن سوال ایلد و مکده عماره طلب اولنان مبالغی
کوند و مشر دیدیلر پس پندک یا ننه کیردم باعث کدر ضمیر اولسون
دیو عماره ایلد و کی اوضاعندن برشی نقل ایلوب سکوت ایلدیم
معهودی پدیر بحالنه تسلیم ایدوب دینندن خلاص اولدقن ینه
حذمت فروری پدیر و یردیله بعد بقایادن مال معهودی تحصیل
ایلد که ینه بنم ایله عماره یه کوند و دی واروب حضور ینه کیرد که
ینه مجلسنده اولکی طرز اوزره بولدم سلام و یردم سلامی المدی
پدیر مخلصکز حضور غرتنه دعایر ایدوب عمر لری مزید اولسون کلکون
بزه مضایقه منمکنده لطف ایلد کلمی مالی حال تحصیل ایدوب
خاک کایه کوند و یلور دیوب اقبه فی کتور و کی اعلام ایلدیم بر آتش اولد
غضب کلدی و بکا عتاب ایله بر سنک بابا کل صرافی میمکه
اقبه سی فالد فجه بزدن الوب ینه کوند و وار اقبه کی باشک جان
بقل شوزدن دیدکه طشه چقوب مال معهودی ینه پدیر کتوم
بر مقدار بی بکا یروپ ماعداسنی الوب مصادفه صرف ایلدی پس
فرورون بوکوم و حقوق کور و مکده طبعه خوش کلکین نهادمه منمکن
اولدی دیدی عماره مذکور ابن عباس رضی الله تعالی عنهما حضرت
مولاسی اولان عکرمه نل اولدندند ابو جعفر منصور ک کاتبی اولد
تیه و عجب و کرم و بلا غتله معروف ایدی منصور و او غلی مکنک
یا ننده تقرب قاتی اولغین بجه عالی حذمتلره استخدام اولمشد
حکایت اولنور که برکون فضل حاجی حضور ینه کیروب عرض

ایلدی که قویه برکسه کلوب سزکله توالد جهشتدن نوع مناسب
اولمغین حضوره کمال استریدی فضل به کلسون دیوان ^{مکین}
بر حسن الوجه کهنه لباسی که کلوب سلام ویرک او توردید ^{اشارت}
اولد قده او توب بر از زماندن صکره فضل مزبور دن حاجتک
ندرد یوسوال ایلدی مزبورده حاجق لباسک کهنه کی اعلام و افاده
ایلمی دیدکه فضلده نعم دیوب بعد ولادت جهشتدن نوع ^{سنت}
اولدوغی نوجمله دودیدکه مزبورده دعا ایدوب جنابک ^{ولادت}
بوفتیرک ولادتیه بر برینه متقارب اولوب و مسکن ^{لایه} زرخ سعادته
قرب اولوب واسم نام نایملندن مشتق اولسی جهتیه در دیک ^{پس}
فضل قرب جوار جایز و بر اسمک اسم اخرا یله ده اتفاق ^{مکندر} لکن زمان
توالدک قربی نندن بلور سین دیدکه مزبورده والد دم خبر و یروب
ایدایدیک سن دنیا به کلدکه اول کجج جوار میزد بهی ^{بن خالک}
بر او غلی دنیا به کلوب اسمی فضل قوشلر ^{پس} سزک نام نامیکره
احتراما و کد و قصود و حقارتنه بنا ^{بند} اسمی فضیل وضع ^{ایلم}
دیدکی ^{پس} فضل بوکلامی کوش ایلدکه تبتم ایدوب مزبورده ^{قج} یا
دیدکی اولده او توبش ^{باشنده} یم دیوب جواب ویردکه فضل مزبور
تصدیق ایدوب کھتارک راست اولدوغی ^{بانه} متحقق اولدی ^{نیز}
بند سن مزبورده یم دیوب بعد یا والد ک حاله ^{دردید}
مزبور حق سبحانه و تعالی سعاد قلسطانی ^{نجه} ماه و سال باقی ^{پایید}
ایلسون ^{سزک} دنیا فانی ایدوب ^{وادی} خوشانه عازم اولمشددیک
^{پس} فضل باوقرد زماندن روز به کلوب حالکی ^{نچون} اعلام ایلمش
ایلدک دیدکه مزبورده ^{حداثت} ستم امر او بکار بحالسنه ^{دخولدن} نفع
ایدوب ^{نجه} زمان ایدیکم خاک ^{یک} بوز سومک ^{ارزوی} نمانه ^{ضمیر}
مستقر و غالب ایدی وقتی بوزمانه ^{مهون} ایش ^{دیک} ^{پس} فضل امر ^{ایلد}
مزبورده عمر ^{سزک} هر سنه سی ^{باشنده} بیکردم اولوق ^{اوزده} او توبش
بیک ^{دوم} ویریلوب ^{بعد} تحمل ^{اسباب} عاشی ^{ایچون} اون ^{بیک} ^{دوم}
براسب ^{دهوار} ویرلدی ^{مقدم} جعفر ^{ترجمه} سنه ^{ذکر} اولدوغی ^{افنده}

اوزده هارون الرشید برامکه دن دو کوردان اولد قده جعفری قتل
ایدوب قزنداشی فضل ایلله باوالری ^{یحیی} کم اول وقتده ^{رقعه} ایدیلر
مزبورده آدم کوردیلوب ^{جمع} ماملک ^{کلی} اخذ اولوب ^{کندولری}
زندانه حبس ایلدی و بواسطه برکون رشید ^{سرور} خادمی ^{زندانه}
فضل کوندو مشدی اولده کلوب فضل استی ^{پس} زندان ^{الخراج}
ایدوب ^{سزک} یاننه کتوردیلر اولده ^{امیر} المؤمنین ^{سکا} ^{بمل} ^{خبر}
کوندوب ^{یوردر} که بن ^{اناره} امر ^{ایلمش} ایدیکه ^{راست} سوبلیوب ^{نقد}
مالک ^{تری} وارسه ^{بندن} کتم ^{ایلیوب} محنتی ^{کوسته} لرحا ^{لایانده} ^{مقرر}
اولدیکه ^{مقدم} اقرار و اعتراف ^{ایلدکل} ندره ^{ماعد} اموال ^{کثره} ^{تری}
واریش و بکا امر ^{ایلدیکه} اول ^{کتم} ^{ایلدکلری} مالک ^{اولدوغی} ^{بیان}
ایدوسنه کوزل و ^{لا} مزبورده ^{ایکوز} تازیانه ^{اورد} ^{یوردر} ^{واقع}
حالی اعلام ایلدم باقی ^{سین} بلور ^{سین} دیدکه فضل ^{باشین} ^{قالدب}
بوکونه ^{جواب} ویردیکم ^{والله} ^{مقدم} ^{ما} خبر ویردکم ^{مالدن} ^{غیری} ^{برشیه}
مالک ^{دکلم} و ^{امیر} المؤمنینک ^{معلوم} ^{دولت} ^{ایدر} ^{که} ^{بن} ^{تازیانه} ^{المنه} ^{تحمل}
ایلمک ^{ایله} ^{مالک} ^{دینادن} ^{خروج} ^{میاننده} ^{تخیر} ^{اولنسم} ^{موتی} ^{اختیار} ^{ایدوب}
ضرب ^{تازیانه} ^{یر} ^{تحمل} ^{ایده} ^م ^{وسنده} ^{بلور} ^{سنکه} ^{نرم} ^{حالت} ^{ایله} ^{عزمنی}
مسیانت ایدوب ^{کسه} ^{بندن} ^{رنجیده} ^{خاطر} ^{اولسون} ^{دیو} ^{خلقه} ^{مال}
فراوان ^{بذل} ^{ایدر} ^ک ^{حالت} ^{بونک} ^{کجی} ^{مضیقده} ^{نه} ^{احتمال} ^{در} ^{که} ^{مالک} ^{تری}
صیانت ^{ایده} ^{یوزده} ^{نقشمنی} ^{بذل} ^{ایده} ^{یوز} ^{بوندن} ^{ماعد} ^{اسنی} ^{سین} ^{بلور}
هزه ^{ایله} ^{مأمور} ^{ایسک} ^{فرمان} ^{امیر} ^{المؤمنین} ^{یرینه} ^{کتوردی} ^{پس} ^{سرود}
امر ^{ایلدی} ^{مزبورک} ^{وراسنه} ^{وظهرینه} ^{ایکوز} ^{تازیانه} ^{چال} ^{ایلدی} ^{ضربه}
مباشر ^{اولاتلر} ^{اصلا} ^{دقیقه} ^{فوت} ^{ایلیوب} ^{شدت} ^{ضربید} ^{بر} ^{جنس} ^{سابقه}
ایلدیلر ^{که} ^{مزبور} ^{تلفه} ^{قرب} ^{ایلدیلر} ^{بعد} ^{بوحال} ^{اوزده} ^{ینه} ^{محبیده}
تر ^{ایلدیوب} ^{جقوب} ^{کتیدیلر} ^{اول} ^{محل} ^{قرب} ^{براستار} ^{جراح} ^{واریدی}
مزبور ^{یوردر} ^{بوزوب} ^{زندانه} ^{فضل} ^{علاج} ^{ایلمکه} ^{کتوردیلر} ^{مزبور} ^{کلوب}
فضلک ^{ضرب} ^{تازیانه} ^{دن} ^{مخرج} ^{اولان} ^{یرینه} ^{نظر} ^{ایلدکه} ^{غایب} ^{ایلی}
تازیانه ^{اور} ^{لمشدر} ^{انک} ^{اثر} ^{یدر} ^{یدر} ^{یاشنده} ^{اولاتلر} ^{خبر} ^{ایکوز} ^{تازیانه}

اور شدیدی کورد یار جراح عناد ایدوب کیونکه تازیانه نیک اثری
بویله اولمز بوار سیه فقط الی اولمقدردیوبوقل اوزره اصرار
ایلیوب بعد حالایونک علاجی بود که سخی عریان ارقک اوزینه
برخشین قبا حصیر اوزینه یا نوب بعد که کوسکه چنوب کبزم
دیدنی فضل بوکلای کوشا ملد که فریاد ایدوب بهی اوسته زخم
اوزره تازه زخم می اوزنی استرک لطف ایدوب سهولتی بر غیری
چاره ایله دیدنی جراح بوندن اسهل علاج اولمزید که فضل
اولوب مزبور تسلیم اولدی اولده بر حصیر اوزره فضل یاتوب
کوکسندن وافر چکنوب بعد آیا قلرندن چکد که چود و مشاکر
حصیر ایله بله چقدی بعد مناسب مصلصا روب زمان فریده
مزبورک ظهیرینه بر تام کلد که جراح مقدما بوالی تازیانه نیک اثری
دیوب عناد ایله باعث سنه جوقلق مجروح اولماشدد بوقوت قلب
ویرمک ایدی تا که علاجه قلبک فرقی بکامعین اوله واکلریم
عظیم ایدی که بیک تازیانه نیک اثری اولمق قلن اولنوروی دیدنی
پس جراحک مصلحتی تمام اولدقه فضل بعضا حیاندن اون بیک
درهم قرض اوب جراحه کوندرد که قبول ایلیوب دقایلی فضل
مزبور غالباً اقیه فی قلیل عذابلش دیوبکر ااون بیک درهم دخی
ایدوب مزبور بیک درهم کوندرد که ینه قبول ایلیوب تر ایلد
وایتدی کم بن اندره اجرت ایچون خدمت ایلدم بلکه اختیارد بر جود
شریف اولوب خلقدن بجه کسه لرایام دولتم لطف و کرمی سلطنت
متوفه ابال ایدیلر حالایونک کی بریلینه ینه مبتلا اولمش الله تعالی
رفع اید بند قاندا اولدوغم مرتبه صبور خدمت ایلدم و الا کرمی
بیک درهم دکل یکرمی بیک التون بله کوندرد که قبول ایلیورن دکل
دیدنی مع هذا جراح مزبور فقرادن شکست بردردمند کسه ای نقل
اولنور که تکرار یکرمی بیک درهمی فضله کتوب جراحک کلامی نقل
ایلدکلرند ایتدی کم والله بو حریفک فقر و فاقه ینه مبتلا ایکن بونک
کی سخا و کرمی بنم زمان دولتمزه جمع ایلدو کمین مکارمدن برتر و اجد

واو جود دیدنی روایت اولنور که فضل والدی یحیی حقنه کثیر البتر
ایدی حتی مزبور ایام شتاده ماو یارد ایله آبدست المنه قادر دکلای
زنداندن محبوس اولدقلری برده ایسه تسخین مایه امکان اولمازین
فضل بابا سنک باقر ایدست ابرغنی کوملکی التنه اوب بطنه الهاد
ایدی تا که بطنک حرارتندن مانک فی الجمله بروقی منکر اولدقه
بابا سنه و یروب انکله ایدست الوردی فضلك ولا رقی یوز قرق
تاریخند اولوب وفاتی زندانده یوز طقسان اوج محمدن درگاه
سبحانه و تعالی والدی یحیی نیک ترجمه سی ان شاء الله تعالی محلدن
ذکر اولنور ابوالعباس الفضل بن سهل السخسی الملقب بذي
الرياستين مزبور مأمون خلیفه نیک و نذا سندن اولوب مزبور
واسطه لایه مهارت و صداقت ایله معروف ایدی تکم قاضی توخی
فرج بعد الشده اسمیله موسوم اولان تکابنده طیب مشهور جلیل
بن بختیشوند نقل ایدوب طیب مزبور اید که مأمون خلیفه
بیورد لوی اید که برادر محمد امین بغدادده اریکه نشین مسند خلافت
اولدقن صکره بنی کندو سندن صکره ولی عهد اولدن طرح
ایلد که بنده نایار طاهر ذوالیمین خراساندن بغداده ارسال
ایلش ایدک پس طاهرک خراساندن حرکتی بغداده واصل اولدقه
محمد امین طر فندن علی بن عیسیٰ لشکر مور شماره سردار ایدوب
طاهرک اوستنه کوندرد یل طاهرک عسکرینک ضعیف و قلیق
لومغله علی بن عیسیٰ به مقاومت ایدوب بر حمله سنه طاعت
کتوره مزبور ایدی بناء علی هذا خراسانده اولان عسکر طایفه سی
کتابخی و سفاهته اغاز ایدوب علوفه و تعیینلر فی طلب ایکه
باشل یلر یا نمره مزبور لری اسکات ایدمچک برشی بو لیمویر نه
موجود ایسه جمعی طاهرک مهمانته صدف اولمشدی پس مختیر
و پریشان اولوب نندارک کور لم یا غده ایسه اون آتی غلام ایله
فضلدن غیری برکسه یوغیدی کاه بر طرفه فرار ایکه غریبت ایددم
وینه اولدو غم خانی سفها عسکر دایر اماراد احواله اتمکین کاره

اسكان اولدوغنى يوردوم بوانشان فضل بن سهل بكا ايتديكم بالاي
خانه ده عسكرم ناظر اولان قصره تشریف یورمکن مناسبدردیدکن
اول محله چقوب او تورمدن نه حاصل اولور شمدی عسكر قیوی قریب
كلوب بنی اخذ ایلدی مقرر در بلکه مناسب اولان بود که کند
مکاندن ایرلیوب قضایه تسلیم اولمقدردیدم یمین ایدوب والله
یاسیدی اول قصردن اشغه نزول یورمسن از خلیفه اولدوغن
حاده نازل اولور سن دیدی مژورک بو کلانک اصلی اولوب مجت
بنی تشجیع ایلسته حمل ایلدم وعجب بر طریق ابله فرار ایدوب کیم یانی
دست عسکر دن تخلص ایلک منصوبی اوله دیر ایدم فضل ایسه
طور میوب خلیفه اولور سن دیو غلیظ عینلر ایدوب قصه صعود
ایلم باینده لطاح و ابرام ایدر کناچار اولوب مار خوفله قصه
عسکره ناظر بر محله او توردم پس عسكر قصره چقدوغن کاه اولدوغن
اولکیدن زیاده سفاهته اغاز ایدوب و اوجه ده جروید شوم
ایله کھنار ناسزایه اغاز ایدوب شمدی اجمرو کیم یوب سنی اشده عقب تله
هلاک ایده دزد یور عید و شتمه باشد ایلر بوجالدن زیاده منفعل
اولدم و فضله ای جاهل و نادان بنی کند و حاکمه برستور برده
او تورمغه قومیوب بنجه دروغ وعد لوله بنی بوجله چقار مقدر
مقصودک بونک کبی کھنار ناسزای کوش اندر مکی ایدی دیدم فضل
اولکی متعاسی و زده اصرار ایدوب والله بو قصردن خلیفه اولدوغن
حاده نزل اید سن دیر ایدی انک بوسونندن غیظ و غضب مشد
اولوب کوکلدن نه احق هر قدر خلقتک بو مقوله اوضاعی ائسانده
خلافت بنجه منصور و شمدی کماله بر طریقله جائزی خلاص ایلست
یدی اقلیمه سلطان اولدن یک ایدی دیر ایدم عسکر ایسه کنتجه
سفاهت و شقاوتلری برده بیرون اولوب یریر اولدوغن خانیک
دیوارینه سوراخلر اچوب انش اورمغه باشد ایلر بوجالی کورکن
ارتوق عنان اختیارم الدن کیدوب کند و مدن مایوس اولدم
ویو و حمله اتشه یاغدن ایسه باری قصردن اشغه میان عسکره

عسکره اتلایم جائز که استخیا ایدوب دست درازلق ایلیمه لوریدم
فضل ایسه کاه الم الوپ و کاه ایاغمه یوزین سورپ لطف ایدوب بو
ملاحظه فی ترک ایدوب براندرخی صبر و تحمل بیورک شمدی بوشدن
جمله تار و مار اولوب سرور و شاد اولور سن دیر ایدی و اسطرلاب
النه الوپ وقت فرجه منتظر ایدی برنماندن صکره والله اشته
غمدن خلاص اولدق مزده کلوب یتشدی نیرا طرف صحراون برشی
کورندی کیم بزم ستر غمرا شکله در دیدی پس الحمدن یاغده اولان
خدا مه بقلک صحرا یه کلور کسه واروی دیدم امعان نظر ایدر کورید
برشی کورده میوب خیر اصلا اول طرفدن کلور کیدر کسه یوق بیدر
عسکر ایسه طور میوب اولدوغن سربانی طوقشده مغه قریب اولد
ایدی بندر ارتوق غریت ایلد که کند و اشغه میان عسکره القا
ایدم پس بوانشان حذمشکار لر صحراون برقرالتی کورندی دیدیلر
تقید ایدوب براتلک کسه غایت سرعت ایدوب کلور دیدر کلرند
بکاده بر مقدار قوت قلب کلوب کورده یم غایتی نیه منجر اولوریدم
بعده عسکر طایفه سی ده کلان اتلور کسه فی کورده کلرند عجبانه خبر
دیو بر مقدار توقف ایلدیلر پس کلان کسه عسکره بقلشده
مزده مزده علی بن عیسی نیک باشنی کوردم دیوندا ایلمکه باشد
خلق بو کلای کوش ایلد کلرند جمله سی ادباری طاقوب کلانک
دعای اوج عتوقه ایرشدیلر پس فضل بندن استیزان ایدوب
امر لری اولورده قیوی اچوب اعیان قواد و اخباری برورده عوت
ایده لم دیک اذن ورده امر ایلدی فتح باب ایلدیلر و عسکره ناملر
بر برداسم و دیو عوت ایلدی ابتدا کلوب بیعت ایدن علی بن عبد الله
بن مالک الخزاعی ایدی بعده جمله سی بکان بکان کلوب بیعت ایلدیلر
و توندن صکره علی بن عیسی نیک و عسکر نیک مالندن اخذ اولان
خرینه کلوب عسکره علق قدار و یریر اولوب جمیع مصلحتن تمام اولدی
الله عظیم الشان بر ساعتد بزدن بونک کبی بلایه عظیمه فی دفع ایدوب
خلافت و اموال و سایر احوال لری بر وفق دلخواه اصلاح و احسان ایلد

دیدنی و بودنی روایت اول نور که مأمون خراسان در طاهری بنواده
محمد امینك او سته كونددمك استدك فضل بن سهل بروقت مسعود
اختیار ایدوب اول ساعت كلككه طاهر ك لواسنی عقد ایدوب مزبور
تسلیم ایلدی و درخی ایتدیكم سكا بر لواعقد ایلدكمكه التمش بش سنه
بر درخی جون ایوب طوسه كركدر دیدی فی الواقع طاهر ك علی بن عیسی
اوزینه توتهی تارینندن یعقوب بن لیث محمد بن طاهر بن صبد الله
بن طاهر علیه اید بنجه یدك كیم كامل التمش بش سنه در لوازم مزبور
ال طاهر ك تصرفند اولوب مایه افتخار لوی ایدی و فضل ك
جمله اصاباتندن بری ده بود كه كند و طالع و لاریغ استخراج اید
مدت عمری و محل قتلنی تعیین ایلید پس بوحکایه فی اصحاب فن تاریخ
بوكونه روایت اید لركه فضل قتل اولدقدن صكره مأمون خلیفه
مزبور ك والده سنه ایا او غلوك تحف و تقاریقندن بزه لاریغ
واری دیو خبر كوندركه فضل ك والده سیده بوزدن غیر ك تحفه
اطلاق اولون برشی یوقد و انكه اچندن اولدوغنی بلرتخا كندو
مهرله مختومد دیو بر كوچك مقفل صندوق كوندركه پس مأمون
امر ایلدی صندوق اجدیل اچندن بر حقه چقدی حقه بی اچیل
اچندن بر حریر بار سی چقدی او سته بسله دن صكره فضل ك
قلی ایله باز لكه فضل بن سهل طالعی بو وجهله استخراج ایلدكم
فرق كزن سنه معمر اولوب بعده آب و اتش میا تنده قتل اولنه فی
الواقع مزبور فرق كزن سنه معمر اولدقدن صكره اکیوز اکی سنه
ایكخی كونده سرخس بلده سنه تمامه كركده مأمونك امریله برج
نفر كسه تمامه كیویب مزبور قتل ایلدی رحمه الله تعالی نقل اولد
مزبور ك قتل خبری مأمونه واصل اولدقه جرع و فرغ ایدوب صورتا
قاتل لاریغ بر مقدار تقش ایلدی كسه بولنیوب جمله سی اختا ایلد
روایت اولنور كه مزبور ك قتلندن صكره مأمون خلیفه والده سنه
تغزیه یه واروب ای مادر او غلوكك هلاك اولدوغنه الم كیوب
مخزون اولمه و بعد ایوم بنی كند و او غلوك بلوب اصلا الم كیه دیدك

دیدك فضل ك والده سی کرمان اولوب فی امیر المؤمنین او غل بچون
بنجه کرمان و نالان اولمكه بكاسنك كی خلیفه جمابانی او غل ایدوب
كویه هایاهای ناله لرایلدی منقولدكه بركون فضل فضیلت شعاره
تمامه یه ارباب حاجانك هجوم و فحامنندن شكایت ایدوب بو خلق الله
چكدر كنند بران و بر ساعت اسوره اولنه قومز لر دیو اظهار تقصیر و اید
ایلدككه تمامه جواب ویروب بیت

● ●

از ایا كنت للرؤساء رؤسا ● فلا تنكر اذا حصل الصداق ●
و قبحه اولدوغنر تنبهك مقتضای بودكه در سر خلق جمابانی
تمل ایدوب سن و اكر اسوده لك استر كنز بومرتبه یی ترك ایدك كس كیوب
سنه ثقلت ایلسون دیدی روایت اولنور كه فضل خراسانده
ایكن بر دقه خسته اولوب مونه مشرف اولشدی بعده صحت
یولقد اكار و اعیان تهنیه صحت و سلامته كیوب هر هر مقلده
مناسب بر سوز سوزیلدی بعده فضل كلان اعیانه توجیه خطا
ایدوب ایتدیكم علل و اسقامده ابتدا حالنده ده الله تعالی نكینه
عبادینه بر بنجه نعم جلیله سی و ایدكم عاقل و ایدوب اولان لاریغ
دكدر كه اول نمه جاهل اولوب قدینی فهم و اذعانندن زاهل اوله
مثلا هكام صحت و تندستی حالنده بر مقتضای نفس و هوا رنكا
اولنان ذنوب و جریمی ازاله ایدد و مبتلا اولدوغنی در د و الله صبر
و تحمل ایله اكتساب ثواب ایدوب بعده سنه غفلتدن تیقظ و انبیا
سبب اولغله توبه و استغفار شروعی اقتضا ایدوب تصدق و باز
افعال خیریه یه توجهی ايجاب ایدد یوب بونك كی بر بنجه كلمات
بدیعه بلیغه سر د ایلدكم اصحاب مجلس جماله سوزیلدكاری نذر
فراموش ایدوب هوش جان ایلله مزبور ك كلام رزی النظمی استماع
ایلدیلر فنا حسرو الملقب بعضد الدوله ابن ركن الدوله ابی
علی الحسن بن بویه الذیلی مزبور ك والدی ركن الدوله نك
ترجمه سی مقدمه اعنی عمار الدوله ترجمه سنه اجمالا مرور ایلشدی
نقل اولنور كه عضد الدوله عظیم شان و جلالت قدر ایلله ال

الی بویه نیک ممتاز و سرافرازی اولوب حوزة نصرتنه کتوردوکی
 ممالک و بلاد ملوک مزبور دن برینه میسر اولماشدی زیرا مزبور
 والدی رکن الدوله نیک و عثم اکبری عماد الدوله نیک و عثم زاده
 عز الدوله بختیار بن معز الدوله نیک تحت حکومتلرده اولان بلاد
 جمله سنی جمع و ضبط ایلدوکندن ماعداموصل و بلاد خرم و بلاد
 مماثل نجف بلاد و سنی ممالک اولوب ملوک و شهریارلردن نجف سنی
 کند و امرینه رام ایلشدی و مزبور دولت سلاطینه ابتدا مملکت
 یار اولوب و منابر بغدادده خلیفه دن صکره نامی خطبه ده ذکر
 اولتان ملوک ذیشانک اولید و مزبور فاضل و ادیب اولوب علمه
 و اهلنه محبت اوزده اولغین امر و اعیان صحبتدن زیاده علما
 و ادبا الفتته مائل ایدی پس اصحاب فضل و عرفان ایله جلیس
 و هدم اولوب ساخل و قواعدده انلرایله مطارده اجیاد ادها
 اتمکدن خالی دکدی مزبورک علم و ادبه محقق میان خلقده مذکور
 اولقدن هر طرفدن علما و شعرا و ادبا مزبورک مجلسی ارزو سیله
 مطینه سوار شوق اولوب باب دولت مابینه عزیمت ایدوب کلور
 و مزبورک نام نامیله معنون نجف تصنیفات و آثار نالیف اولمشدن
 از جمله ابوعلی نیک فن نحوه ایضاح نام کتاب ایله فن قرآنده حجه
 نام تالیفی مزبورک نامیله مطرقت اولدوغی مقنن ابوعلی الفارسی
 ترجمه سنده ذکر اولمشدی و ابن مسکویهک طبعه ملک نام تالیفی ایل
 تجارت الام نام تصنیفی و بورجانی نیک منازل نام کتابی جمله مزبورک
 اسمیله معنود و شعر و بلاغت عنواندن ابو الطیب متنبی شیرازده
 او حیوز الی و دوت سنه سنده مزبورک مجلسیله مشرف اولوب نیک
 نظم کشیدن ایلدوکی قصیده سنده ایدرک بیت
 و قدرت الملوک قاطبة و سرت حتی دایت مولاها
 و من منایا هم براحتة و یامها فیهم وینهاها
 ایا الشیخ بقار عن عضد الدوله فنا حسر و شه نشاها
 اسامیا لم تزده معرقه و انما الذة ذکرناها و بر

و بقصیده هائیه عضد الدوله مدا یخند مزبورک ابتدا سلاک
 نظمه کشیدن ایلدوکی قصیده در بوندن صکره شعب بوان و صغیله
 معنون اولان قصیده سنی نظم ایلشدر و بویات اول قصیده نقد
 بقول شعب بوان حصانی ● اعن هذا سیار الی الطمان
 ابوکم ادم سنن المعاصی ● و حکم مغارقه الجنان ●
 فقلت اذا رایت ابا شیجاع ● سلوت عن العباد و ذالمکان ●
 فان الناس و الذیاطریق ● الی من ماله فی الناس ثانی ●
 بوندن صکره جسته جسته برنجه قصیده و سنی نظم ایلشدر
 بقصیده کافیه سنی نظم ایدوب و داع ایلشدر و قصیده
 مزبور متنبی نیک اخر کتار ایدوکی مزبورک یانندن مغارقت
 ایلدوکن صکره یولده قتل اولمشدر شکم ترجمه سنده مرور ایدی
 و بویات قصیده دند بیت
 اروح و قد ختمت علی فؤادی ● بحبک ان یحلب به سواکا ●
 و قد حملتی شکر اطویلا ● ثقیلا طبق به حراکا ●
 احازدان اشق علی الملیایا ● فلا یشی بنا الا سواکا ●
 لعل الله یجعله رحیلا ● یعین علی الإقامة فی زراکا ●
 فلواتی استظعت حنطی ● فلم اصبر به حتی اراکا ●
 و کیف الصبر عنک و قد کنا ● بذاک المستفیض و ما کنا ●
 و ینه یقول و من اعتاض منک الا فقا ● و کل الناس زود ما خلا ●
 و ما انا غیر سهم فی هواء ● یعود و لم یجد فیہ انسانا ●
 نقل اولوندک دمشق حکومتیله سرافراز اولان ابومنصور فتکین
 عضد الدوله به بومضمونده برنامه کوندن مش ایدیکه بحمد الله تکا
 سایه دولتند بلار شامی مصر صاحبی حکومتدن تخلص ایدوب
 دستنی اول ملکدن کوتاه ایلدم اکثر احوال و خبرینه ایله امداد و
 معاونت بیوردو سیله بوندن صکره مصرکده دست نصرتلردن
 اخراج ایدیم پس مکتوبک مضمونی عضد الدوله نیک معلوم اولدو
 جوابندن برکمالی تحریر ایلدیک و وضع نقط اولوب ضبط اولمشدر

بيارستان عضدی مزبور منسوب در نقل اولی که دارالشفاء مزبور
 آلات و ادوات و سایر بقینات مصارف قیاس عقلی بیرون و شمار
 اندیشه و دوافع او و پیشمار مال عظیم خرج ایلوب بناسنی
 او حیوون التمش سکر سینه سنده اتمام ایشدد و مدینه رسول محترم
 صلی الله تعالی علیه وسلم سورینا ایدوب برون ماعدانجه بلده
 کبری و عمارت و سایر آثار خیری وارد و مزبور کوفه ده علی بن
 ابی طالب رضی الله تعالی عنه حضرت تلمینک قبر شریفی اظهار ایدوب
 اوزینه مشهد بنا ایشدد و کند و سنک رخ انده دفن او نفسی
 وصیت ایشدد و بوقبره خلق بجه اختلاف ایدوب حتی بعضی
 مغیره بن شعبه ثقیفک قبری و مانسه ذاهب و ایشدد و زیار
 حضرت امامک محل قبری معروف و کلدردیمشدر و امامک قبری
 اصح قول بود که کوفه ده قصر الاماره ده مدفون اوله و الله کما
 اعلم ابو محمد القاسم بن علی بن محمد بن عثمان الحریری البصری صاحب
 المقامک مزبور غایت نکا و فطنت و نهایت فصاحت و بلاغت ایلوب
 معروف اولوب عصری اتمه سنک او حدی و دهری مخمور لرینک
 سرافراز و سربلند یدرفن بلاغتده جلالت شان و علو منزلت و سمو
 مکانه اول برهان منشیان اوایل و اواخر و امثال و رموز و اسرار
 ایلوب لبریز و مال مال بر دینه کبری در سبب تقوی و رجحانی اولان
 کتاب مقامات ایدوب کتاب مزبور حق معرفتیه عارف اوله و صاحبک
 فضلنه و کثرت اطلاعنه و غزوات ماده سنده استدلال ایدوب
 قدیغی فهم ایلوبی مقررده و مزبور کتاب مذکور و وضع ایشدد
 باعث و سببی او علی عبدالله بگونه روایت ایدوب که پدر و الا کهم بر
 کون مسجدی حرامده او توردن ناکاه کهنه بوش بر شیخ فقیر الحال
 ابنان بدوش چقه کلدی مزبور قیافتدن امارت سفر نمایان و کثرت
 حسن بیان و فصاحت زبان ظاهر و قایان ایدی پس حاضر اولان
 جماعت شیخ غریبک بلده سندن استخبار و نام و عنوانندن استعلام
 ایلد کلنده دیارم سروج و نام ابوزید در دیو جواب ویر میکی پندره

پندره بنی حرام نسبتیه معروف اولان فرق سکر بنی مقامه بی انشار
 ایدوب حکایه سنی ابوزید مذکور نسبت ایلدی پس مقامه مذکور
 مجامع و محافلده یار اولوب هر کسک لساننه و دوشمش کعبه خلقة
 مسترشد باللهک وزیر اولان شرف الدین ابونصر انوشروان
 قاشانی نک کوشنه و اصل اولدغه غایت استحسان ایدوب خطا کین
 پدرمه نسق معهود اوزده بر بنجه مقامه رخ انشار ایدوب مقامه
 مذکور به ختم و الحاق اولمنسه امر و اشارت لری وار و اولمین
 کتاب مزبور الی مقامه ده اتمام و تحریری وزیر مزبورک اشارته
 مقامات خطبه سنده اشارت ایشدد قاشان من اشارته حکم
 و طاعة غم الی ان الشی مقامات ایلد فیها تلو البدیع وان لم یبدل
 الطالع شیوا و الطلیع مؤلف کتاب قاضی ابن خلکان ایدوب که بور
 کتب و ایشدد بر بنجه سنده بواسلوب اوزده مسطور در کتب التیوز
 الی التی سنده سندن قاهره محروسه ده بر مقامات نسخه سین کور و مک
 سراپا مؤلفی اولان حریری خطیه ایدی یته مؤلف کتاب مزبور
 مسترشدک وزیر اولان جلال الدین عمید الدوله ابی علی الحسن
 بن ابی القز علی بن صدقه نامنه تألیف اولمنسنی قلی ایلوب تحریر ایشدد
 شک یوقد که بود روایت خط مؤلفدن نقل اولمنین روایت اولدن
 اصدره قاضی جمال الدین تاریخ نحاته ایدوب که ابوزید مذکورک اسمی
 مطهر بن ساردر بصری لغوی و نحوی اولوب حریری ایلوب صحبت
 ایشدد و حریردن تلو و اشتغال ایدوب اندن روایت ایدوب
 قاضی ابوالفتح محمد بن احمد بن المیدانی ملحقه الاعرابی مطهر مذکور
 روایت ایدوب اولده مؤلفی حریردن روایت ایدوب اما راوی قصه
 حادث بن همام ایلوب تسمیه دن مرادی کند و در قاضی ابوالفتح محمد بن
 احمد بن المیدانی ملحقه الاعرابی مطهر مذکور روایت ایدوب اولده
 مؤلفی حریردن روایت ایدوب کذا فی بعض شروح المقامات و بولوی
 رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلمینک بوقر شریفندن
 اخذ ایشدد کلکم حادث و کلکم همام حادث کاسی معانسه در

همام كثيرا لاهتمام دیگر در پس هیچ بر کسی بقدریکه حادث و همام
 اولیه زیر اثر کس کاسب اولوب کند و امومینه اهتمام ایلمی مقرر در
 بعض مجامع مسطور در که حریری ابتدا مقاماتی قرق مقامه
 اولوق اوزده تالیف ایدوب بصره دن بغداد کلکده یا نجه بله
 کتور مشدی پس ادبیه بغداد عرض ایلدکه کتاب مزبور حریری
 جوق کوب بوسنک تالیفک کلکده بلکه مغرب رحالی ایستادن
 بلاغت ایله معروف بر کسی نك تالیفی اولوب صاجو بصره ده وفات
 ایلدکه سن اولوق پریشانی راستده کتاب مزبور ظفر اولوب کندو که
 نسبت ایلمش بین دیدیلر حریری خیر کتاب مزبور برشته کندو کلکده
 دیوارعا ایلدی پس دیوان وزیر حاضر اولدوقده واریسی اولان
 فتندن سوال ایلدی منشئ سحرانم دیو جواب ویردکه بر ماته
 تعیین اولوب مقامانده اولان انشایه معادل الفاظ فصیح ایله
 شوخصی انشا و املا ایلده دیو امتحان قصد ایلدی پس اولده
 دستنه ورقه و قلم الوب برکوشه به چکاری و هر نقد اعمال فکر
 ایلدیه خاطرینه برشی لایح اولوب امر اولان مانه فی تحریر دن
 عاجز اولدوقده هزار شرم و حجاب ایله مجلسدن قانقوب کندکه فریاد
 مخالفانندن بری خندن بو ایکی بیت نظم ایلدی ● بیت
 شیخ لنامن ربیعة الفرس ● ینتف عشقونه من الحوس ●
 انطقه الله بالمشان کما ● رماه وسط الذیوان بالخرس ●
 حریری مذکور ربیعة الفرس قبیله سندک اولسنی ازعا ایدوب
 اعمال فکر ایلدکه خیه سنی یولوق بائی اولدوغنه ترمضندشان
 فتح میم وسین معجه ایلده بصره به قریب بر کوچک بلده در کیم کثرت
 نخل و شنت و خم ایله موصوفد حریری اصلنده بلده مذکور دن
 اولدوغنه تلخیص یوندن صکره حریری بصره به واردوقده کتاب
 مزبور اون مقامه نخضم ایدوب دیوانک مهابتندن غی حصره
 ابتلاسنک اعتذار بی بیان ایلده بغداد کوندری مترجم کتاب فقیر
 ایلدکه امام سیوطی طبقات نحاسنک یا قوتک مجمل الادبایسنک حکایه

بر حکایه بگونه روایت ایدر که حریری قرق سحر بنی مقامه اولان
 حرامیه بی انشا ایلدکه بصره دن بغداد سفر ایلدی پس بغداد
 واصل اولدوقده مجلس سلطانه دخول ایلدی و وقتن کم مجلس مذکور
 ادبای فضل و ادب و کتاب و الاحساب ایله ملو ایلدی اکثری حریرک نك
 بصره دن قدومنی استماع ایدوب بجه سیده مقامه سخی کور مشاعر
 ایدی و لکن مزبورک مرتبه فضائی امتحان قصد ایدوب مقامه مذکور
 منتحل اولدوغنه اطلاع مراد انکله ایملرندن بری مزبور خطاب
 ایدوب فن کتابنک قنقی واریسنده نك بو ایلدکیز ایلده بیان سوزک
 سزک ایلده اول وادیدن مباحثه و مناظره ایلیم دیدک حریری قنقی
 دستنه الوب بو کامتلاق هر نقد شئی واریسه جمله سندک سوال
 ایدک دیک تور دعوی خیل ازعا اولوب باقی غایت مشکدر دیدکلر
 حریری ده امتحان سوزک اول وقتده معلومکن اولوردیک پس هر یک
 اتقان و معرفتنه خیل کوشش ایلک ایله سرامدی اولدوغنی نودن
 مزبوری امتحان ایلدی جمله سنه احسن اجوبه ایلده جواب ویردکن
 ادبای مجلس مزبورک فضل و معرفتنه تحسین ایدوب احاطه
 وزکاسنه حیران قالدیلر پس مزبورک خبری وزیر اوشروانک
 گوشنه واصل اولدوقده مجلسنه کتور وب مقامنی کوردکه غاش
 استحسان ایلدی و بوجا برج مقامه ضم اولتمق کمد دیدکده
 حریری پس رو چشم لکن کندو مسکنه واروب خاطر می جمع ایدیم و
 فراغ بال ایلده بر کتاب ایدوب حضور عالیارینه کتوروم دیوب بغداد
 بصره یرکدری و قرق مقامه اولوق اوزده کتاب مزبور تالیف ایلدکه
 نکر بغداد واروب وزیر مزبورک حضورینه عرض ایلدکه غایت
 استحسان ایلدی پس بو مقامات میان ناسده مشهور اولدوقده بعض
 حسده و فسد مقدمه اذکولندوغنی اوزده کتاب مزبور سنک کلکده
 دیو بیخ و غار اتمکین نکر امتحان اولتمق لانه کلکده مزبور برشینک
 تحریر بی سبارش ایلدی قرق کون قبانوب بجه تسوید و تحریر ایلدی بر الله
 تعالی ایکی کله ضمیمه بی بریر کون مکه موفق اولدوقده هزار شرم

وحياله جفوب بصره به كندى و مدت قليله ده اون مقامه
انشايدوب نكر او بخدا به كلكده مدامنى اثبات امكن فضيلتى
متيقن اولدى وزير مذكور انوشروان فاضل تپيل و منشى جليل
اولوب صدر زمان الفتور و فتور الزمان الصدور اسميله موسوم
بر تاريخ لطيفى وارود عماد اصفهانى اخبار سلاجقه به متعلق اولان
تاريخنده اكثر كتاب مبرورون نقل ايدرو وزير مذكورك انتقال بشوز
اونوز ايكي تاريخنده درينه طبقات سيوطيه مسطور دركه بعضدر
ايدركه مقاماتى مؤلفى اولان حريردن او قوردم چونكه بشيخى مقامه

● بوايات كلام بيت ●

يا اهل ذا المغنى و قيمت شرا ● ولا لقيتم ما بقيتم ضرها ●
قد دفع الليل الذى كفها ● الى ذراكم شعثا مفبرا ●
بسن شعثا معتبرا يرينه لسانك شعثا معتبرا صدور ايلكده حريرى
بوتى كوش ايلدركه بر مقدار تفكر و نصكمه والله بوقه يفتي قوقول
ايلدركه زير اجوق شعث معتبر يعنى باشنك صاحبى پریشان و كثر
سفر دن توفه و طهرانه بولا شمش كسه واردر كه شغب و معتبره
اج دككدر بومقامه ايسه اج و فقير معناسنه اولان شغب و معتبر
مناسبدر اكوندن قراوت اولمش يديوز نسخه به وضع خط ايلامش
اولدم بومحلى تغيير ايددم ديدى و مقامات مدخنده بوايكى بيت
● كشاف صاحبى امام زمخشري نكر ●

اقسم بالله و آياته ● و مشعر الحج و ميقاته ●
ان الحريرى حرى بان ● حرر بالثب بمقاماته ●
و حريرى نك مقاماتندن غيرى تاليفات حسان و تاليفات دلستان
وارد و حكاكه دن برى دقة الفواص فى اوهام الخواص نام تاليفى درو
برى به نحوه ملحه الاعراب نام كتابيدى كيمينه كند و شرح ايلشدر
و ديوان سايلى وارود و مقاماتنده ايراد ايلدركى اشعار نيزند غيرى
بشمار كشتار وارود مقاماتنده اولين اشعار دن برى بواياتند بيت
قال العوازل ما هذا العزام به ● اما ترى الشمر فى خفيه قد بنى فقلت

فقلت والله لوان المغنى ● تأمل الزمخشري عينيه ما بنى
ومن اقام بارض و محى مجربة ● فكيف يرثع عنها و التبع قد

● وله ايضا ●

جزى الله خيرا من قصدت جناس ● كما يقصد الضيف المولى الرايا
فاسرى فى برى وكرم موردى ● وحق ما الى وارضى الامانيا
فلو عاش ضيف ابن المهيلى بقل ● نزلت على المهيلى شانيا
و حريرى مقدم اذكر اولند و غنى اوزده اعمال فكر ايلدركه حليه سنى بونه
مبتلا اولتى ايله معروف درختى بعض كتب ادبيه ده مسطور دركه بونه
بصره و اليسى مبروره تهديد ايدوب بر دخی صفا لكى بولار ساكسا
عظيم عقوبت ايددم ديوتنيه و تأكيد ايلشدرى پس دود من اچار
بر امدت حليه سندن دستى كوتاه امكن كندجه صفا لكى اوزاشد
بر ائاده حريرى بركون والى مبرور مخند بر قصيده بليغه نظم ايدى
حضورينه عرض ايلدركه غايت استحسان ايدوب جايزه هرزه طلب
ايدرك ايله اعطا اولتى مقرر در ديوب مبرور مخند دائره مرا
توسيع ايلدركه حريرى لطف كزون و جا ايدركه بكايينه صفا لكى احسان
ايد سز هيج يانده بوندن اعلى جائزه اولنكا لا اولينه كاه و سكا
صفا لكى يولوب اكلنه يم ديدركه و آلى با اختيار كند و نه كشاد
ويروپ مبرورك بو خصوصه مبتلا اولوب اچار اولستى فهم ايلدركه
بر مقدار احسان ايله يينه سن سيلور ساين عالمكه اول ديواذن
ويردركه زمان منع و نفى دن برى ظاهر و برون ايدن حليه سنى بونه
باشلى حريرى نك ولادى دورى توز فرق التى سنده اولوب
بشوز اون التى سنده بصره ده وفات ايلشدر رحمه الله تعالى
الامير شمس المعالى ابو الحسن قابوس بن ابى طاهر و شمير بن زياد
بن ودا شاه الجيلى مبرور جرجان و بلاد جيلى و طبرستانك امير
والا قدرى ايدى ثعالبى قيمه سنك قسم ثالثى اخرنده ايدركه
كتابك بو قسمنى خاتم ملوك و عتر زمان و ينبوع عدل و احسان
جامع رتبة فضل مكرمت و فضل حكم و حايى فضيلت عزت علم و

ووسعت قلم اولان شمس المعالي نك ذكرى ايله ختم ايلكي مناسب
كوردن ديوب بعده نظم و نثر ندين بجه كهزار بلاغت شعار اير ايدر
● بوايات اول جمله دندر بيت ●

قل للذي بصروف الدهر عينا ● هل هارب الدهر الامن له خطر
اما ترى البحر تعلو فوقه جيف ● وتستقر باقصى قصره الدند
فان يكن عبت ابدى الزماننا ● وانا نائم قماري بوسه ضرر
ففي السماء نجوم ما لها عدد ● وليس يكسف الا الشمس والقمر
تاريخ عتيبي حاوي اولدوغى اوزده مزبور بر مقتضاه ستم جرح بوقلون
كشته تنع حرفت اربا اولغين دار وديار ندين دور وخت و دوشندن
مهمبر اولوب اون سكر سنه ديار خراسانه اقامت ايدوب بعد كارك
شدتنه صبار ظلت شب محنتك اسفارينه انتظار ايله اوقات
كجور وكي ايامده ملكنى تحت تصرف ندين دور ايدن مؤيد الله
وزير فضيلت سميرى اولان صاحب بن عباد مزبورك خندن بويكى

● بيت ثمانت مفهومي نظم ايلشدي بيت ●

قد قبس القاسبات قابوس ● ونجمه في السماء منحوس
وكيف يرجمي الفلاح في ● رجل يكون في الغرامه بوس
نظم مذكور قابوسك كوشنه واصل اولدوقده مقابله جوابده
مقدم اذكر اولنان ابيات بلاغت سما في نظم ايلشدي وبراكي

● بيت دهمي مزبوره نسبت اولونديت ●

خطرات ذكرك تستبشر موتي ● فاحسن منها في الفواد ريبا
لاعضوي الا وفيه صباية ● فكان اعضائي خلقن قلوبا
ومزبورك خطي غايت حسندن اولوب نهايت خوب اولغين نقل
اولنوركه صاحب بن عباد كورد كجه هذا خط قابوس ام جناح
طاوس يعني بوخط قابوس ميديوخسه جناح طاوس ميديوب
بعده متبني نك بوايكي بيتي انشا ايدرايمش ● بيت

في خطه من كل قلب شموعه ● حتى كان مداده الالهواء
ولكل عين قرة في قلوبه ● حتى كان مغيبه الاقضاء ●

وبالجملة ملك مزبورك ساحة عصمتي الايش ملاهي وناهيدين باك
ومرات دراكه سي مصفاه حكمت وعلنيه ايله روشن وقابان اولوب
فضايل عديده وخصائل پسنديده ايله موصوف اولغين هر جملة
محمود الفعال وممدوح الخصال ايدري لكن بوقدر فضائل ايله قوت
غضبيته سنه مغلوب اولغين سياستي شديد اولوب زلت قدم
مقابله سنده اوراقه دم ايله مجازات ايدوب غضبه عفوغي قيرن
انكي سوط ويا سندن كسه امين دكل ايدري بناء على هذا مقدما
تليخ اولدوغى اوزده تاج و تختندن دور اولوب مدت مدیده
جوارنده اولان ملوكك ساحة عنايتلرينه التجا ايلشدي بعد نما
نكر اوتخت نظر فنده اولان بلاده مالك اولدوقده ينه شدت ويا
اعيان وعسكري خندن تقرير انكي كندوسندن بجه نفوس تنغير
اندر مشدي بالآخره كندوجرجانندن چقوب بر طرفه كندكره
عسكري طاعتندن خروج ايدوب ناحيه طبرستاندن اوغلي ابو
منوچهرى كتورب باباكي خلع ايلدك البته يرينه شهر يار اولد
ناچار عسكه مدارانندن غيري معامله يه مجال اوليوب اطاعت
ايلدوكي صورتده ملككاري اول خاندانندن اخره انتقال ايلشدي
اولدوغنه بنا باباسي يرينه جالوس ايلدي قابوس بو حالدن خبردار
اولدوقده كوره لم عاقبتى نيه منجر اولوردو بعض خواصيله نوحى
بسطامه توجه ايلدي بوجاننده خروج ايدن عسك قابوسك
اولدوغى محلدن خبردار اولدوقلنده اوغلي منوچهرى از عاج ايدت
يرندن قالدرديلار ويا نلرينه الوب باباسي اولدوغى بكتورديلر
پس قابوس ايله منوچهرى ريره كلوب اغلشديلر وعسكرينك كندورن
روكودان اولسندن شكاييت ايدوب باخر كار كندوسنى قبول ايلشدي
جازم اولغين ناچار امر سلطنتي اوغله تسليم ايلدي وحياتده
اولدقجه كندوخندن لطف ايله معامله ايلشدي وصيت ايدت
عمرى اولدقجه بعض قلاعده منزى اولق اوزده فراوديردى پس
منوچهر باباسي يرينه شهر يار اولوب عسكه انعام واحسان ايلدي

بودند مکره خروج ایدن اعیان یمنه قابوسدک امیر اولیوب بیکه
 برکون یمنه خروج ایدد دیو مزبورك قتلندن بجه تدبیر لرایدوب
 بالآخره مزبور دوتیوناوج سینه قتل اولندی و بود خیمه وایت
 اولنورکه مزبورك حبس اولندوغی قلعه ده دوشمه واثوابدن
 منع ایلدکلرنده هنگام شتا اولغین شدت بردن هلاک اولندی
 رحمه الله تعالی قتیبه بن ابی صالح مسلم بن عمرو بن الحصین بن
 نسیمه بن خالد بن اسید الخیر بن قضای بن هلال بن سلمه بن
 ثعلبه بن وایل بن معن بن مالک بن اعصر بن سعد بن قیس بن
 خیلا بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان الباهلی مزبور خلفاء بنی
 امیه دن عبد الملك بن مروان خلافتنده حجاج بن یوسف الثقفی
 طرفندن خراسان حاکمی ایدی زیر خراسان عراقینه مضاف اولغین
 هرکیم عراقین حکومتیه سرافراز اولوسه خراسانه کندو طرفندن
 برنی حاکم ایددی پس حجاج ده امیر عراقین اولغین مزبور طرفندن
 خراسانه حاکم ایلندی مزبور اوج سنده خراسان حکومتیه کامر اولوب
 اندن اول ری دیدکاری شهرک حاکمی ایدی امیر مزبور فاتح خوارزم و قند
 و بخارا اولوب شهرانت و شجاعت ایلد معروف ایدی و والدی مسلم بن
 معاویه بانشه قدر و منزلتی اولوب محترم ایدی بودند مکره قتیبه
 ولید بن عبد الملك او اخر دولته طقسان پش سنده
 فرغانه بی فتح ایلندی پس ولید طقسان التي سنده وفات
 ایلدکه یرینه برادر ی سلیمان بن عبد الملك خلیفه اولدی سلیمان
 مذکور بعض ماجراییه بناء قتیبه یه خاطر مانده ایلندی قتیبه دن
 مزبورك کندویه کین و عداوتی اولدوغنه مطلع ایدی پس خلیفه
 اولدقه مزبورك خوفندن ناچار طرفی طاعتی کوردتن اخراج ایلد
 خروج ایلندی لکن خلق مزبوره جوقاق اطاعت ایلدیلر بودند اولیوب
 قتیبه وکیع بن ابی سود العدوانی یکه بنی قریه عربی اوزینه رئیس
 و حاکم ایدی حنیت مزبوره دن عزل ایلشد وکیع دخی مزبوره غضبی
 اضمار ایلوب اخذ انتقامه مترقب و مترصد ایدی بواسطه قتیبه

قتیبه فرغانه یه کیدد اولدقده بله کیتوب غارینه چکشدی بعد
 سراجیه کسه اتفاق ایدوب جمع کثیر ایلد مزبورك اوزینه خروج ایلدیلر
 و علی الغفله فرغانه یه ایلغار ایدوب هلندن اون برنفرکه ایلد
 قتیبه یی قتل ایلدیلر بروقه طقسان التي فی الحجه سنده اولدی
 مزبورك ولادت قاریخ جرجان قرق طغوز بنی سائده ددو مزبورك قتلند
 جریو ابایی نظم ایدوب یو کاششینه جبارت ایدیلری نوم
 و تویخ ایلشد بیت

● ندمتم علی قتل الاغریب مسلم ● وانتم اذا لایتم الله اندم ●
 لقد کنتم من غره فی غنیمه ● وانتم لمن لا تقیم الیوم مقیم ●
 علی انه مضی الی حور حینه ● و تطبق بالیولی علیکم جهنم ●
 و قتیبه مذکور سعید بن سالم بن قتیبه بن مسدک جدید سعید
 مزبور سیند بزکوری و امیر و الامقدار اولوب اوصاف جمیله ایلد
 مذکور و اخلاق پسندیده ایلد مشهور ایدی ارمینیه و موصل و هند
 و طبرستان و سجستان و جزیره امشالی بلادك حکومتی ایلد سرافراز
 اولوب جود و سخا ایلد معروف اولغین بزور وائی فقر و محتاجینه
 حاضر و ماده ایدی شکم عبد الصمد بن المعدل مزبورك مرثیه سنده
 بیت کم بنیم نقشته بعدیم ● و فقیر اغنیه بعدد ●
 کما عصفت النوا یب فاری ● رضی الله عن سعید بن مسلم ●
 نقل اولنورکه باهله قبیله سی طایفه عرب میانشده سایر قبایلدن
 دون و سافل اولغین قبیله مذکوره یه انتسابدن عار ایدوب اختاب
 ایدلری شکم شاعر دیمشد بیت

● و ما ینفع الاصل من هاشم ● اذا کانت النفس من باهله ●
 وقال الاخر بیت ●
 و لو قیل للکلب یا باهلی ● عوی للکلب من الوم هذا التیب ●
 روایت اولنورکه بعضار ابو عبیده یه اصمعی باهله یه انتسابده
 دخی اولوب کندو باهله دن رکال کین اول قبیله دن اولمستی اذعا
 ایدر دیدکلرنده ابو عبیده بو خصوصده اصمعی نک کزنی منتع

و محال دیدی بجه دیو و جهنم سؤالی که کردی جواب ویری
 زیرا حقیقتی که باهله قبیله سندن اولنر قبیله مزبوریه انتساب
 انجناب ایلک لازم کیلچک کر چکدن قبیله مذکوره دن اولیانلر
 ایچون کندوسنی کانسبت ایدر لر دیدی بعضی جماعده مسطور در که
 اشعث بن قیس کندور رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتان
 سؤالی ایدوب یار رسول الله بزم دملر نر جمله مسا و میلد دیدکه
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم یور دیر که نعم و لو قتل رجل
 من باهله لقتلتک به یعنی بلی جمله نفوس مساویه در فرضا س باهله
 قبیله سندن برکسه فی قتل ایلک اول مقابله ده بزده سفی قتل این
 دیکر رتس یو حدیث شریفنده باهله قبیله سنک میان عرب
 سایر قبا ایلدن دون اولسی فهم اولنور و نقل اولنور که برکون بر
 یولده بر شخصه ملاقی اولدقه قنقی قبیله دنسین دیو سؤالی ایلک
 شخص مزبوریه جواب دیوب باهله دنم دیدی اعرابی مزبوریه
 آجیوب حیف نه دون قبیله دن ایش سن دیدکه شخص مزبور ایلک
 سکا دخی زیاده الم ویره هم دیوب بقده معلومک اولسونکه بر خالص
 باهله قبیله سندن اولیوب بلکه قبیله مزبوریه انتساب ایلک
 خدمتکاری اولدغم حبیله در دیدکه اعرابی شخص مزبور
 دست و پاینی نقیل ایدوب آملک سکا مزده که سن اهل جنت این
 دیدی شخص مذکور بنم اهل جنت اولدغمه ندن حکم ایلک دیدکه
 اعرابی سنی الله تعالی دیناره بونک کی مصیبت عظیمه یه گرفتار ایلک
 مقابل سنده بلا شبهه دار آخرتده جنت ایله مجازات ایلک کور
 زیرا باهله قبیله سندن اولنر بر بلا سیاه ایکن سن ایسه ایلک
 خدمتکاری ایش سن جهانه بوندن زیاده مصیبت نجه اولنور دیک
 کافور بن عبد الله الاحشیدک مزبور اهل مصر دن برکسه نک عبد
 ایدی بعدن مصر صاحب اولن ابو بکر محمد بن طیف الاحشید اشتا اید
 جمله خدمه سندن ایلشیدی پس مزبور شد و نجاسته معرف
 و مأمور اولدغمی خدمتک اتمام و اکمالده مجتدو ساعی اولغین

۱۸۰
 حقتن دروز بروز منک لطف و التفاتی ظهور و بروز ایلک
 خدمات عالییه ده استخلام و لنوب دولتی رجالتک اصیان و معتمد
 علیه لرندن اولدی بقده مزبوریه اوغلریتک اناکی ایلشیدی پس اویچ
 او توز در وقت سنه سنده اخشید مذکور وفات ایلکده یرینه اولدی
 ابو القاسم ابو حور که عربده محمود در ملک مصر و شام سر یرینه جالس
 اولدقن کافور ندید دولت و سایر حل و عقدده وکیل مطاوی اولوب
 ضبط بلاد و حفظ عبادده حسن تدبیری ایلک قائم اولشیدی بقده
 او حیوز فرق طوق سنه سندن ابو حور وفات ایلکده جنازه سی
 قدسه کونور یلوب والدی یاننده دفن اولدی پس یرینه بلدی
 ابو الحسن علی یرینه جالس اولدقه یرینه کافور کالاوله مزبور
 مدبر امور و جمهور ایدی او حیوز الی سنه سنده علی ده وفات ایلک
 کافور استقلال اوزده ملک مصر و شامه مالک اولدی مزبور ایلک
 خیر و فلاح و احکام زهد و صلاحه راغب اولوب تعظیم و تکریم
 قصور ایلن ایدی و نقل اولنور که مزبور غایبده شدید السواد اولوب
 مخدوم اولان اخشید اون سکر التوقه اشترا ایلشیدی بواست اولنور
 متنبی سیف الدوله بن حمدان خاطر مانده اولدقن یانندن ایریلوب
 مصره کلدی و کافور مدایجنده نجه قصیده نظم ایلدی بواکی بیت
 او حیوز فرق الی سنه سنده ابتدا انشاد ایلدی کی قصیده دند بیت
 قوا صدکافور فوارک غیره ● و من قصد البحر استقل السوا قیا ●
 فجات بنا انسان عین نفا ● و خلعت بیاضا خلفها و ما قیا ●
 بوندن صکره فرق یدی سنه سندن قصیده ثانییه سنی انشاد ایلک
 ● بواکی بیت اول قصیده بلیغه دند بیت ●
 و اخلاق کافور اذاشیت مدحه ● وان لم اشأتم لی علی و کنت ●
 اذ انک الانسان اهلا و راه ● و ینیم کافور افایتغرب ●
 و الخاصل مزبورک مدایجنده نجه قصیده نظم ایلکده صکره کلاه
 خاطر مانده اولوب دیوانده مسطور اولدغمی اوزده هجده نجه
 اشعار نظم ایلدی بقده مصر دن جقوب عضد الدوله استارنه

توجه ایلدی واروب شیرازده بولشد و غنی مقتدا جمعه سنده مرور
ایلمشدر بعض مجامعه مسطور در بعض ایدر که برکون کاخود
اختیاری نك مجلسنده حاضر ایدم برکسه کلوب دعا ایلدی
ودعاسند ارام الله ایام مولانا دید که ایام نفطی کسرم ایلده
تلفظ ایلدی حاضر اولان جماعت سمعند کوره تفرض ایدوب
مقام نصبه کسرك هیچ وجهی یوقدد یوحرفی قییب ایلدی
بواشاره اوساط ناسدن برکسه ایاغه قالقوب بدیهی بویایقی

● انشاد ایلدی بیت ●

لاغرولن لحن الذاعی استینا ● اوغض من رهش بالترق و انهم ●
فتلك هیبة حالت جلالتها ● بین الادیب و بین القول بالختیر ●
وان یکن خفض الایام من غلط ● فی موضع النصبت لایعن قلة النظر ●
فقد نالت من هذا السیدنا ● بان ایامه خفض بلا نصب ●
وان اوقاته صفوبلا کدد ● والغال ما ثوره عن سید البشر ●
کافورك اخباری کثیره دراستقل لندن صکره متدی مدیدلین ●
او حیوز الی الی سنده سنده انتقال ایلد که قرافه صفوره دفن ●
اولندی رحمه الله تعالی مکه و حجاز و مصر و شامدن نامی خطبه ●
ذکر اولنوردی سنی تمجینا الشمس یشه بالغ اولدوغی تاریخ فرغانه ●
مسطور در ابو صخر کثیر بن عبدالرحمن بن ابی جمعه الاسود بن عامر ●
بن عویم الخزاعی شاعر مذکور مشهور اولان عشاق عربک برید ●
و معشوقه سی عزه بنت جمیل بن حفص ایدی مزبورک عزه ایلده ●
بنجه نوادر و حکایاتی اولوب اکثر اشعاری انک خشنه در و اکثریا ●
عبدالملك بن مروان مجلسنده داخل اولوب انشاد اشعار ایلد ●
و مزبورک امام همام علی بن ابی طالب رضی الله عنه حضرتلری ●
خشنه تعصب مغرطی اولوب آل علییه عداوت و بغض ایلد ●
ابن قتیبه طبقات الشمر اسندن ذکر ایلد که برکون کثیر عبدالملك ●
بن مروانک مجلسنده کلشدی انشاء صحیده عبدالملك مزبور خطبه ●
ایدوب علی بن ابی طالبی سوسدک راست سوبله هیچ کند و کن زیاد

زیاده عشقه مبتلا اولمش که کوردکی دید که یا امیر المؤمنین
اکرم مبارک باش که اند و رسکن ایدی بن دخی راستنی بیان ایدرم
دیدي قید الملك ده کند و باشنه یمین ایلد که بلی کوردم برکون
بعض صحرائی کشت و گذار ایدرم کورد که صید غزال همچون برکسه
دام قوروب صید منتظر اولمش یا ننه واروب نه اقتضا ایلدی
بونک کجی کرم بیابانده بوزحمی اختیار اید سینه دید که اهل و
عیالم ایلده بنی جوع هلاک انکین ناچار یو کونک نفقه می بویق
ایله تدارک ایلک امنیه سیده بودای قوردم دیک سکا معاوت
ایدوب یانکه او قوردم بکا صید ایلد و کک شیدن حصه
و برر میسین دیدم باش اوستنه دیدی سنده مزبورک یا ننه او قوردم
بواشاره دامه برطبی دوشد که بریزدن صحرایوب سکر و شرک اول
بنی کجوب صیدک یا ننه واروی و دامدن تخلیص ایدوب ازاد بک
بند یثوب صیدک همچون صالیورک دیدم چشمی لیلی نك چشمه
مشابه اولمین بی اختیار رقت قلب ال ویر میکن صالیورم دیوب

● بعد بویکی بیت انشاد ایلدی بیت ●

ایاشبه لیلی لا تراعی فانتی ● لك الیوم من وحشته لصديق ●
اول وقد اطلقتها من وفاتها ● فانت لیلی فاحببت طلیق ●
پس اول مرد صیاد بندن دخی زیاده عاشق ناشار اولسی مفر دیک ●
نقل اولنور که صید الملك مصعب بن الزبیرک محاربه سنده بنفسه ●
کتمک مراد ایلد که باقوی حرم سرائی اولان عاتکه بنت یزید بن معاویه ●
مزبورک فراقته تحمل اید مدکه تضرع و نیازه باشلیوب برکسه ●
عسکر سردار ایدوب کوندرک و کند و کز بونده قالوب کتمک دید که ●
عبدالملك مزبورک نك رجاستنی قبول ایلوب کند و مزبورک اولد قجه ●
مصلحت تمام اولن دیدی پس باقوی عالم ابرام و الخاصه میانقه ایدی ●
بنجه سوکند و یزیدی کن جاره اولوب مزبورک سفر دن منع ایدوب ●
مأیوس اولد قده که کویه یه کشاد و یروب کلبرک رخسارینه ناله ●
باش اشک اولغه باشدی اطرافنده اولان چار لیره سینه لرینه

مناجعت ایدوب کریمه هایا هایه باشلر یلر عبدالملک بوجالی کوردکن
الله تعالی کثیری قتل ایلسون کویا بنم بوجالیزی مشاهده ائدکنه

● بوشعری نظمه کورمش دیک بیت ●

اذا ما اود الفز ولم یثن عزمه ● حصان علیها نظم در زینها ●
نهته فلما لم تر انتهی عاقه ● بکت فیکما تما شجاها قطنها ●
بعده مزبور لری اسکات ایدوب سفرینه توجه ایلدی بعض کتب
ادبیه ده کثیرک ابتدا غره به نقشقی بوجه اوزره روایت اولونور
مزبور بر مقدار قویون ایله بنی خمره نسوانی پیشگاهنده کذار ایلدکنه
عنه اول وقتده هنوز بر کوچک قیز اولوب نسوان مذکوره ایله بل
ایدی پس طایفه مذکوره غره فی کثردن برقیون المنه کندر یلر
اوله کلوب ایتدی که فرشوده اولان خواتین بنی سکا کوندردیلر
وایتدی لکه بزه ویره سیه ویرسون ینه رجوع ایدوب تکرار بوجله
کلدکنه اقمه سنی ادا ایدیه رز دیدیلر پس کثیر باش اوزرینه دیون
مزبورده به برقیون ویردی ولکن غره نک کشار ورفقایینه مفتون
اولدی بعد زمان ینه اول محله اوغراد قده نسوان معهوده قویونک
اقمه سنی مزبوره برغیری خاتون ایله کوندردیلر اوله کلوب کینلر
سندن النان قیونک اقمه سیدر دیدکنه کثیر قنی بندن قیون
الان کوچک قیز اقمه بی بخون کتورمدی دیدی خاتونده آنی
نیلر سین سکا مبلغک واصل اولسونده بکمک یدیله کلورسه
کلسون دیدی کثیر خیز بر اقمه می قیون ویردکم قیزدن غایر
کسه دن المام دیوب بویستی انشار ایلدی ● بیت

● قضی کل ذی دین فوقی غریبه ● وغره مطول معنی غریبه ●

پس ناجار رجوع ایدوب نسوانه اقمه سنی غره نک التدرن استر
دیدکنه مبلغی تکرار غره ایله کوندردیلر نقل اولونور که غره برون
عمر بن عبدالغزیزک همشیره سی وولیدک زوجه سی اولان ام البنین
بن عبدالغزیزک حضورینه کلمشدری پس ام البنین غره به خطاب

● ایدوب کثیرک بیت ● قضی

● قضی کل ذی دین فوقی غریبه ● وغره مطول معنی غریبه ●

دیوب سنک مطل و تأخیر کدن فریاد ایلدوکی دین نه مقوله دیند
دیدکنه غره جواب ویروب مزبوره بر بوسه ویره یم دیو و عدلش
ایدم اکا تلخ ایدر دیدکنه ام البنین الهمی سورسن درد منده انجام
وعدا ایدوب بر بوسه ویرکناهی بنم بویغه اولسون دیدی روایت اولونور
مدینه ده کثیرک بر عطار قوی وارا ایدی کاه اولور دیکه نسا
کلوب غلام مزبور دن ویره سیه عطر الورد لری پس برون
افندی سنک محبوبه سی اولان غره کلوب غلام مزبور دن ویره سیه
بر مقدار عطر الوردی و بهاسنی ویرمیوب بر بجه مدت مطل تأخیر
ایلدی غلام ایسه مزبور نک غره اولدوغندن اکاه دکل ایدی
پس برون مزبوره برج خاتون ایله غلامک دکانه اوغراد قلرند
غلام مزبوره دن الدوغی عطرک بهاسنی طلب ایلدی غره باش اوسته
یقیند ویردم دیدکنه غلام دخی افندی سنک بیت معهودی انشار

● بیت قضی کل ذی دین فوقی غریبه ● وغره مطول معنی غریبه ●

یا بنجه بله اولان نسوان غلامه بورچلوک کیمدر بلور میسین
غلام ده لا والله دیدی امدی معلومک اولسونکه بوجاقون غره
کندورد دید کارنده غلامه خاتونلره خطاب ایدوب پس امد
نقشنده اولان ختمی بقتلدم من بعد الاجتم یوقدر سزده شاهد
اولکخر دیدی بعده افندی سنه کلوب حکایتی نقل ایلدکنه کثیر
امدی بند سنی مالدن ازا ایدوب دکانه اولان جمیع مناعی
سکا بقتلدم دیدی نقل اولونور که عبدالغزیزک مروان امین
ایکن برد قعه خسته اولدقده کثیر مزبورک زیارتنه کلمشدری
بو ائشاده عبدالغزیزک اتباعی ایسه بولایکه افندی بزمه بر مقدار
ضحک عارض اولغاله طبعقاری منکشف اولیدی دیرلری
کثیر مزبورک یاننه کلدکنه ایتدی که اگر بن خسته اولوبنه
صحت کلکل سرور و صفا کرمقام اولیدی جناب حقندن نیاز
ایدردمکه سزده اولان خسته کی بکافقل ایدره لکن بلورک

بن خسته اولسمینه اکلجه سرفالده و غنجه تله مقوم اولور سن
 دیدری اویله دعا ایده یکه جناب حق سزه عافیت و یروب و نی
 سزک سایه کزده منتقم ایده دیدر که عبد العزیز کو که باشدری
 ● پس کثیر بر یکی بیتی انشاء ایلدی بیت ●
 ونور سیدنا و سیدنا ● لیت التکی کان بالعواد ●
 لوکان یقبل فدیة لغدیته ● بالمصطفی من طاری و بیک ●
 منقولدر که کثیر غایت احمق اولغین ظرفان بعضار فروردک
 او کججه واروب تماشا سنی ایدر دی تنگ روایت اولور که
 مزبور بر دفعه خسته اولدقه ظرفا واجبا بندن بر بنجه کسه
 مزبورک عیاره سنه کلوب حال و خاطرینی سؤال ایدر بنجه سین
 دیدر کلزده جواب و یروب همان اخرته انتقال ایلان اوندی هم بیک
 پس ایلانندن بریسی خبر دخی سنک انتقال که خیالی زمان وارد وید
 مزبورده قلاق قبارد و برادر عجبامیان خلقده نیم طول حیاتمه
 متعلق بر سوزی کوش ایلدک اللهم سورسک اگر برشی ایشدک ایسه
 سوبله دیونلانا ایلدک مزبورده و الله خلقدن بر بنجه لرینک اعتقاد
 اولدک سن دجال اوله سین دیر لر بر کثیر کلام مزبور کی کوش ایلدک
 کم دیر لر عقله ملایم سوزدیز بر بنجه زماندک بنم شو کوزمه ضعف
 طاری اولغین مختل اولشدیر مزبورک بونک کی اخبار و نوادی
 اولوب کتب ادبیه ده مسطور و نقل اولور که مزبور یوزش تالانده
 ابن عباس رضی الله عنهما حضرت بلینک مولاسی اولان عکرمه ایلده یوم
 واحده وفات اتمکین مصلوده جمع اولشلا ایدی بر خلق بکون
 افقه ناس ایلده اشرف ناس وفات ایلدی دیدیلر و کثیر لفظی کثیرک
 تصغیرد شخص مزبور غایتده قصیر القامه اولغین ناسی مستاسنه
 مطابق اولسون دیو تصغیر اولمشدی حتی نقل اولور که عبد العزیز
 بن مروانک حصونینه کیرد که مزبوره لطیفه ایدوب باشکی برقلد
 اشغه طرب تا که سقفه طوقمنله انده اولیه سین ذیر ایدی
 ابو عبد الله مالک بن انس بن ابی عامر بن عمرو بن الحارث الهمدانی

مزبور امام دارالجمعه اولوب ائمه اربعه دن معدود اولان امام مالک
 حضرت تریدد و لادنلری تاریخ هجرتک طقسان بشیخی سالنده واقع اولور
 انتقالی یوز تیش طقوز سنه سنه درتس بر روایت اوزر سکان
 دورت سنه عمر اولمش اولور و واقدی امام مزبور حین انتقال لرنه
 سن شریفی طقسانه بالغ اولمش ایدی دیو روایت ایدر و الله تعالی
 اعلم بالصواب موضوعات العلومده مسطوردر که امام مذکور
 علی زهری و یحیی بن سعید قناعت و هشام بن عروه و زید بن اسلم و
 ربیع بن ابی عبد الرحمن و یونس بن ماعدا بنجیه لردن اخذ و استماع
 ایدوب و کندولردن جماعت کثیره اخذ ایلشلا در جملة دن امام
 شافعی و محمد بن ابراهیم بن دینار و ابو هاشم و عبد العزیز بن ابی حاتم
 و معمر بن عیسی و یحیی بن یحیی و عبد الله بن مسلمة الثقفی و عبد الله
 بن وهب و یونس کراولان جماعت بخاری و مسلم و ابو داود و ترمذی
 مشایخیدر و امام مزبور تعظیم علم شریفده مبالغه ایدوب حتی نقل
 اولور که نقل حدیث شریفه مباشرت مراد ایلدکلر نه تحریفده
 ایدوب بعد تسبیح الحیة و استعمال طیب ایلدکلر صکره مجلسه
 و قار و هبت ایلده جلوس ایدوب بعد نقل حدیثه شروع ایدوب
 و ابلاغ اوندی ایکن و یاخوردن اثناء طریقده اولدقلری حالده نقل حد
 کربه کوردلر ایدی و آخر عمر لرنده کدر سن ضعیف شیخ ختاری حالده
 بله مدینه منوره ده سوار اولوب بر طرفه کدکجه بیان معتاد
 ایدی و ایدر لر ایدیکم رسول محترم صلی الله تعالی علیه و سلم حضرت
 جسد مطهر لری مدفون اولان برده اسبه سوار اولغی لایق کورم
 موضوعات العلومده مسطوردر که امام شافعی ایدر که بر کون
 امام مالک قبر سنده بر قع اسب خراسانی ایلده بر بنجه استر مضر کورم
 پس حصونینه کیرد و کیرد محمود اولان دو آبک حسنی نقل ایلده
 ایتدیکه جمله سنی سکا بنشلا بدن سکا هدیه اولسون دیدر که
 ایلاننده برینی کندو نفسکرا چون الیقور سکریدیم رسول اکرم صلی
 الله تعالی علیه و سلم حضرت لری اولدوغی رضی بای اسب ایلده بصدن

الله عظیم الشان در حجاب ایدم دیدی نقل اولنور که هارون الرشید
ادامج ایلدکن صکره مدینه منوره یه کلدوکنده امام مالک
خبر کوندردیکه حدیثه تألیف ایلدوکی کتاب موطائی کتون سورنکه
کتاب مزوری مؤلفندن استماع ایدم لم دیکه پس امام مالک علم تعلیمه
راغب اولنور علم اولدوغیمره کاور لر یوخسه علم که نک آیاغنه
وارد دیدی بوجواب هارون الرشید واصل اولدقن واقعه بن
کتاب مزوری بریده استماع ایلیم الامولفندک خانه سنه واروب انده
تعلیم ایدم دیوب مالک خانه سنه کالری پس سماع حدیثه اماده
اولدقده امام بر حدیث شریف روایت ایلدی مضمونی بوکه بر عالم علی
برکسه به تخصیص ایدوب سایر لرینی منع ایلسه اول علمدن به تخصیص
ایلدوکی کسه انتفاع ایدوب ونه غیر یلر انتفاع ایدر لر پس هارون
الرشید بو حدیث شریفی کوش ایلدکده اصحاب حدیث جمله کلوب
مجلسه حاضر اولسون دیون ایلدی ایلیم مالک مجلسه حاضر اولد
اصحاب حدیث کلوب مجلسه جمع اولدیلر بوندن صکره امام مالک
بو حدیث شریفی روایت ایلدی حدیثی نافع عن ابن عمر عن النبی صلی الله
علیه وسلم قال من تواضع للعلم رفعه الله پس هارون الرشید بو
حدیثی کوش ایلدکده صدد مجلسدن قالقوب اصحاب حدیث منفذ
تواضع ایلله او تورب کتاب موطائی استماعه شروع ایلدی چورنکه
کتاب تمام اولدی هارون الرشید امامه بشیعتن و برآق و بر
حمار کوندردی امامده التوفی الوب بهایملرک بکالزومی بو قدر
دیوکیرو کوندردی و بودخی روایت اولنور که هارون الرشید
کلسون اوغلارم امین ایلله مأمونه حدیث تعلیم ایلسون دیو امام
مالک خبر کوندردی امامده جوابنده امیر المؤمنین حضرت قلیبک
الله تعالی عزیز ایلسون علم انارک خاندانندن ظهور ایلشدر پس علمه
اعزاز ایدر لر سه علمه عزیز اولور لر و اگر شانته احترام ایلوب تذلیل
ایدر لر ایه ذلیل اولدی مقرر در معلوملری اولسونکه علم که نک
ایاغنه واروب تعلیم اولنور بلکه طالب علم اولنور صلاک ایاغنه کلوب

کلوب تعلیم ایلک کوکدر ناکه علمدن انتفاع ایدم لر دیدی بوجوابنده
الرشید واصل اولدقده حق سولش دیوب اوغلارینه وارک مسجده
سائر ناس ایلله بله حاضر اولوب استماع ایدک دیدی مالک بکوار خبر
کوندرب فرمودلرک مسجده حضوری اول شرط ایلله کوکدر که خلتق
اووز لرینی چکینوب هر نه محله خالی بر بولور سه انده او توره لر پس
شرط مذکور اوزده امین ایلله مأمون درسه حاضر اولدیلر نقل اولنور
امام مالک والده لرینک بطنندن اوج سنه مکت ایلشدر و هارون
الرشید ایامنده وفات ایدوب بقیعه دفن اولدو رضی الله عنه
و خاتملرینک نقشی حسنا الله ونعم الوکیل ایدی ابو عبد الله ایدر که
برکجه عالم منامده کوردیکه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرت لری مسجده او تورب خلق اطرافنده جمع اولشدر و امام مالک
رسول اکرمک پیشگاهنده بر مقام خدمت قائم اولشدر پس رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت قلیبک اوکلرندن و افر مسک و ار
ایدی دست مبارک لر ایلله اول مسکدن قبضه قبضه الوب امام
مالک ویردر لر ایدی اولده الوب مسجده حاضر اولان خلقه قریع
ایدر لر ایدی خولبدن بیدار اولدوغنده او یله تغیر ایلدیکه مزبورک
علم و سنته اتباع ایدوب خلقه نشر علوم ایلسندن عبارت اوله و
امام شافعی ایدر که مکه مکرمه ده ایکن غتم بکا ایتدیکه بو کجه بر
غریب واقعه کوردم خیر اوله نه کوردک دید و کده کوردیکه بو کجه
اهل ارضک اعلی وفات ایلدی دیوب برکسه طور مددن ندا ایلر دیک
پس اول کجه بی تاریخ وضع ایلدم امام مالکک وفاتی کجه سی
اولدوغی ظاهر اولدی امام مزبورک فضائل بی کرانه نهایت ایلوب
منقبه شریفه لری بجه مجلدده ایراد اولغنه متحمل اولغین برکت
اثاسنده هر قدر تطویل اولسه ده ینه شانلری کاینفی بیان
میسر اولما مغیر بو مقدار ایلله اکتفا مناسب کوردی ابرار برکات
المبارک بن ابی الفتح احمد بن المبارک بن موهوب بن غنیمه بن غالب
الحقی الملقب بشرف الدین المعروف بابن المستوفی الاربلی مزبورند

جلیل القدر و لوب جود و کرمه معروف و کثرت تواضع ایلده موصوف
 اولوب آریله کلان فضلاء و ادبانی و رعایت و اگر آمده بذل مقدور
 ایلک ایلده خاطر لیرین اله الموقد و ابی ایدی و کتدوسی جم الفضائل و
 فنون شتی به عارف ایدی جمله دن فن جلیل احادیث بنویسه بی جمع
 متعلقاتی ایلده ضبط و حفظ اتمکین فن فرموده امام ایدی و فون
 ادبیه دن نحو و لغت و عروض و قوافی و علم بیانده ماهر اولوب عربک
 اشعار و امثال و اخبار و ایام و قایعنه الطالع نافی و ارایدی و علم
 دیوانه متعلق حساب و قوانین کی فونده اهلی یانده معتبر اولدو
 وجه افنده مهارت و حذاق و ارایدی و بنجه تألیفات و ثاری
 وارد و جمله دن بری دورت جلده اربل تاریخ جمعی جمع ایلشد و مؤلف
 کتاب ایدر که بر کتابک مواضع عدیده سنه تاریخ مذکور دن اخذ و نقل
 ایلشور و و اون جلده کتاب النظام فی شرح شعر المتنبی و آبی تمام
 نام تألیفی وارد و اثبات المحصل فی اثبات المفصل نامده یکی جلده
 بر تألیفی دخی اولوب زنجشیرتک مفصلده استشهاد ایچون ایراد
 ایلد و کی ایات افنده تکلم ایلشد و ابوالتماس اسمیله موسوم بر تألیفه
 ادب و نوادر دن شی کثیر جمعی ایلشد و مؤلف کتاب قاضی ابن خلکان
 مولد و منشأ طبعات ابن شهیدده مسطور اولدوغی افنده بلده
 اربل در پس صغیر دن رئیس مذکور ک حسن وینه امد و شد دن شها
 اولماغین ایدر که بن فرمودن شی کثیر قرأت ایلدم و آریله وارد
 اولان مشایخون کتدوسی قرأت ایلد که بنده حاضر اولوب استماع
 ایدرم و فرمودن شعر خوب و گفتار مرغوبی اولوب مدون دیوانی
 وارد و جمله اشعارندند و ابی بقی کم بیاضی سیه جوده تفصیل ایلشد
 لا تحزنک سمر غمارة ● ما الحسن الا للبیاض و جنبه ●
 فالرح یقتل بوضه غمارة ● والسیف یقتل کله من نفسه ●
 دعی الله لیلا یقتضی تقصیرکم ● قصا و حیاها الحیا و سقاها ●
 فما قلت ایه بعد الماس ● من الناس الا قال قلبی لها ●
 مر بود بر کیم جو انده اولان مسجدده صلوۃ عشائی ادا و نصکر چوب

چقوب خانه سنه کلور کن یولد بر شخص فروری هلاک ایلک قصیده
 سینه سنه بر خنجر سرتیز حواله ایلدی جناب حق فروری حفظ اتمکین
 خنجر بازو سنه و است کلوب عظیم زخم آجری پس در حال جراحت کتدوس
 یاره یی دیکوب او سنه مرهم اوروب بازو سنی بر لرله محکم صاردی اربل
 صاحبی اولان ملک مظهر الدینه بونک کی واقعه غریبه یه ابتلا
 اشعار ایچون بوابیاتی تحریر ایدوب ارسال ایلدی غایت مضمون خوبیت
 یا اینها الملك الذی سطوته ● من فعلها یتعجب المریخ ●
 آیات جورک محکم تنزیلها ● لانا سخر فیها و لا منسوخ ●
 اشکوائیک و ما بلیت بملها ● شغاء ذکر حدیثها تاریخ ●
 هو لیله فیها ولدت و شاهدک ● فیما ادعیت القطر و التریخ ●
 مؤلف کتاب ایدر که غالب نظم بودر که بر واقعه یه ابتلا سی التیور دن
 سکوسنه سنه اوله و بن اول وقتده کورک اندک سال ایدم و فرمود
 ایدر ایدیکه بر دفعه عالم منامده بوابی بی نظم ایلشدم بیت
 و بتنا جمیعاً و بات الغیور ● یعض یدیه علینا حق ●
 فر غراما نوا قانساع ● سواد الذی یسواد لطررق ●
 نقل اولنور که شعر دن اربله کلدر که شرف الدین مذکور خدا مندن
 کمال اسمیله مستی بر خند متکاری ایلده عجماله الوقت شاعر فرود بر
 مثوم کوندردی مثوم شول التوفه دیر لر که اندن بر کوچک باره بن
 قطع ایدر عصر سابقن عراق و اطرافنده بلادده بونک کی بر طرف
 قطع اولمش التون میان ناسده متداول اولوب کوچک باره لیرنه
 قراضه دیر لر ایدی اولده مثوم کی معاملاتده رایج و جاری ایدی
 بر کمال مثوم کی کورب شاعره و یردی و صاحب عادت سزه عجماله
 الوقت شوقی کوندردی الوب خرج ایلک در عقب و افرو خراج
 دخی کوندردید که شاعر مثوم الوب لکن اویله توهم ایلدیکه
 ارسال اولتان التون کامل اولوب کورن حذ متکار طمع اتمکین
 بر طرفی قطع ایلش اوله پس حقیقت حاله واقف اولمچون بوابیاتی
 ● خنجر ایدوب شرف الدینه ارسال ایلد بیت ●

يا ايها المولى الوزير من به ● في الجور حقا تضرب الامثال ●
 ارسلت بيدك التمس عند كماله ● حسنا فوافي العبد وهو حلال ●
 ما غاله النقصان الا انه ● بلغ الكمال كذلك الاجال ●
 آيات مذكورة شرفا لذينة واصل اولدقه حسن اتفاقه نجيب
 ايدوب شاعره جائرة وافره كوندودي مؤلف كتاب ايدركه ●
 بن التوزي كرمي سته سنده اربله ن چقد وعده شرف الذين مذكور
 مستوفي ديوان ايدوب خدمت استيفا اول ديارد رتبة وذللك السنده
 برهنة عليه ايدوب بعد مريود رتبة وزارت صغور ايدوب اول منصبه
 مدوح السيرة ايدوب مظهر الدينك انتقائه ذلك منصب وذللك بر
 اولوب امير مذكور وفاتندن صكره مستنصر مدينة اربلي اخذ
 انلكه شرف الذين خدمت مذكوره دن معطل اولديس منزله
 كند وعالمند اولوب علما وظهر فادن زوار واحبابك امدشدي ايله
 اكثرودي التوزي او توند ورت سته سنده نا ااريد كودار اول اطراف
 استيلا ايدرك كلوب اربلي نهب وفارت ايلد كرمه شرف الذلله
 قلعه ده اولان خلق ايله اول بليت دن سالم اولوب بعد موصلة
 انتقال ايلدي وعمرى لهر اولنجيه ذلك اول ديارد حرمت وافره و
 نعمت متكاثرة ايله تعيش ايدوب كتب كثيره به مالك اولغين كاه
 مطالعه وكاه علما ايله صحبت ايدرك التوزي او توندي نارينجند
 غرم كلزار چنان ايلدي رحمه الله سبحانه مريود مخرج علما وادبا اول
 برخاندان كبيرون ايدوب پدري وعوسى صفى الذين اربله منصب
 استيفاره اولمشدري صفى الذين مذكور عالم وفاضل اولوب امام غلام
 نصيحه الملوك نام كتابي فارسيدن لسان عربي نقل ايلشدي زيرا
 امام غلام اصيلند كتاب مريودي زبان فارسي اوزره تأليف ايلشدي
 وشرف الذين مذكور مرثيه سنده بواكي بيت يارغمز شمس يوسف
 بن نفيس اربلي نكند ●

ابوالبركات لودري المنايا ● بانك فرغ عصيرك لم يصبك ●
 كفى الاسلام رذا فقد شخص ● عليه باعين الثقيلين سكا القاسم

القاسم ابو علي المحسن ابى القاسم علي بن محمد بن ابى الفهم داود
 بن ابراهيم بن تميم التونجي مريود مقدما ذكرى سبقت ايدن قاضي
 تونجي نك ولد نجبي درابو منصور ثعالى نيمه الدهر نده بديك ايله
 مذكورى باب واحده ذكر ايدوب والدينى تقديم ايلد كند صكره
 ابو علي مريود حقند ايدركه مريود اول قرك هلالى واول شجره ثعالى
 والدينك مجد وفضلند شاهد عدل وحياتند منابنه نائب و
 وفاتندن صكره مقامند قائم اولوب حلية فضائل ايله اولسته
 وزيور معارف ايله بيداسته ايدوب تكم مريودك حقند ابو عبدالله
 بن الحاج بو وجهله ثنا كوسترو مدح خوان اولمشد بيت
 ازا ذكر القضاة وهم شيوخ ● تحيت الشباب على الشيوخ ●
 ومن لم يرض لم اصفه الا ● بحضرة سيد القاضى التونجي ●
 ومريودك جمله تأليفات واثانند در كتاب الفرج بعد الشدة و
 نسوار المحاضره وكتاب المستجاد من فضلات الاجود وديوان اشعار
 بدينك ديوانندن اكبرد مريود بصره ده ابو القباس الاثرم واوبو
 الصوفى وحسين بن محمد بن يحيى بن عثمان الصوفى واول طبقة
 اولان رحالندن اخذ واستماع ايلشدر بعد بغداده كلوب قامت
 ايلدي وحين وفاتند ذلك نقل حديث شريف ايلشدر مريود ارب
 وشاعر اخبارى اولوب حديث شريفى ابتدائى سماعى اوجيوز او تون
 اوج تاريخند در وابتداء نقل قضاسى ابو السايب عتبه بن عبدالله
 طرفندن قصرو بابل حكومتيد بعد امام مطيع بعد قبلندن
 عسكر مكرم واندن غيرى بجه بلاد ونواحى مختلفه ده كار فرماي
 سنده حكومت اولمشدر ومريودك بواكي بيت جمله اشعار نندن
 برد فعه بعض مشايخ استسقا الهون رعايه چقدقه خيمه ندف
 اسمانه برده مستجابى ابرشده ايك مريود بوعايه شروع ايلدوك
 اثار سحاب مضحل ونا بود اولدقه نظم ايلشدر ● بيت
 خرجنا لنستسقى من رعايه ● وقد كاد هرب الغيم بلى الارضا
 فلما ابتداء يدعوا انكشفت السماء ● فاتم الا والغمام قد انقضا

و بویایند مزبور منسوب در بیت
 قل للیلحة فی الخمار المذهب ● افسدت نك انخی التقی الرهب ●
 نور الخمار و نور خذك تحتہ ● عجباً الوجهك كيف لم يتلق ●
 و جمعت بین المذهبین فلم یكن ● الحسن عن ذہیبها من مذهب ●
 و اذا انت عین لتسرق نظرة ● قال الشماع لها اذ هی لاتنبی ●
 مؤلف کتاب ایدر که ابیاتند ذکر اول ثان خمار مذهب خیلی زماندر
 موصولہ بر حکایہ واقف اولشدم حالا خاطریہ کتوردی اول حکایہ
 بود که تجار دن بری مدینه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
 کلوب بریوک خمار کتور شدی پس اول عصرده خمارك اول نوعی
 کاسد اولغین بعینه اصلاکسه طالب اولیوب رغبت کوستمدر
 تاجر در دمنده عاجز و در مانده اولوب متاعنی نه بوزدن بیع ایدر
 بر چاره بوله متک بواشاره بعضا مزبورده بومتاعه رواج ویرمه
 فقط مسکین داری قادر و اگر سکا بر در مان اولورسه اندر
 دیدیلر مسکین داری شعری فصاحت شعار دن بر شخص ظریف اولوب
 کھنار عصرده زبانزد ظرفا ایدی پس تاجر شاعر مزبور تفتیش ایدر
 محلی بولدقده کوردیکم شعر و الفته لکن دامن کشیده اولوب
 طریقه زهد و صلاحه متوجه اولغین مسجدرک برکوشه سند
 استغفار کوی و تسبیح خوان اولش کلوب قصه بر حصنه سخی نقل
 ایدوب عرض ملام ایلدکه مسکین داری شمدر بن شعری نك ایلدکم
 جهنله بویکا علاج مشکدر دیدی تاجر نظیر و نیاز ایدوب بر فقیر
 بچاره بیکه اولانجه سرمایہ می خمار مزبورده صرف ایلدم اگر صاتیوب
 فالورسه فلس لجره محتاج اولورم لطف ایدوب بنی احیا ایلدک
 مسکین تاجر ترتم انکین مسجدون طشره جفک و لباس بشمینہ نقد
 دوشندن اخراج ایدوب مقدم اشعار اولان پوشش ظرافت و الفته
 کینوب طاقدی و بولکی بیقی نظم ایدوب میان خلقده تشهیر ایلدک بیت
 قل للیلحة فی الخمار الاسود ● ماذا اردت نباسک متعبد ●
 قد کان شمر للصلوة اذاره ● حق قعدت له بیاب المسجد پس

خمار در زبان ایلدک
 او زنده کاری سید
 ۴۸

پس مسکین داری ینه زهد و صلاح حق نك ایدوب نكر الفته لکه
 باشمش و سیاه خمار بنی برانزین خقند بجه ابیات سوبلش دیو میان
 خلقده مشهور اولدقده ظرفای نسوان خمار سیاهه رغبت ایدوب تاجر
 مسارعت ایلدیلر و هر بری بر خمار الویب باشلرینه سیاه اولدقده
 بر تقریبله تاجر جمیع متاعنی اکی بهاسنه صاتیوب و افرحیلر ایلوب
 مصلحت تمام اولدوغی مسکین داری ینه لباسین اخراج ایدوب
 جامه زهدی بر دوش ایلدی و قاضی ابو علی الحسن التتوخی تبریک
 قدوم شهر رمضانده بویکی بیقی بعض رؤسایه ارسال ایلدک بیت
 نلت فی ذالقیام ماتشتهیه ● و کذاک الاله ماتقیته ●
 انت فی الناس مثل شمرک فی الخمر ● بل مثل لیلحة القدرفیه ●
 مزبورک و فاتی اوجیوز سکان دودت سنه نك دارا السلام بغداد
 واقع اولشد رحمه الله سبحانه الامام الشافعی محمد بن ادریس بن
 العباس بن عثمان بن شافع بن السائب بن عبید بن عبید بن زید بن
 هاشم بن المطلب بن عبد المناف القریشی الطلبی الشافعی مزبور تشبه
 رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلرینه عبد منافده ملاقی
 اولوب جدی شافعی صبا سنده رسول محترم صلی الله تعالی علیه وسلم
 ملاقی اولشد شافعک والدی سائب بدیده بنی هاشمک و ایدر
 ایدی اسیر اولدقده فذا سنی و یروپ بعد شرف اسلامه مشرق الکر
 بعضا مزبورده چونکه مقصودک اسلامه کلام ایدی بخون فذاکی
 و یومزدن اول اسلامه کلام دیدکده جوابنده بنی اخذ و اسیر ایدن
 مؤمنی فدارن محروم اتمامک ایچون بو طریق اختیار اندم دیک امام شافعی
 حضرت تلرینک ولادت یوز الی سنه سنده و که سنه مذکوره ده امام
 اعظم ابو حنیفه حضرت تلری عازم کلکشت جهان اولش ایدی بعضا
 امام همامک و فاتی کوننده دنیا به کلکشی روایت ایدر لکن عبدالرزاق
 مناوی طبقاتنده ایدر که روایت مذکوره کلامه فن تابع یاندن ثبات
 دکلدر والله تعالی اعلم و امام شافعی نك متولد اولدوغی بلده غمره
 یاخو عسقلان یاخو یمین اولسی بیاندن اختلاف اولمشد لکن

اصح اولان بود که غره ده دنیا به کلوب یکی باشند مکه مکرمه به
نقل اولمشدد و انتقالی مصره ایکوز و دوت سنه سنه واقع
اولوب قراه صغریه دفن اولمشدد رضی الله تعالی عنه سن
شریفی الی و دقت خطیب بغدادی تاریخنده ابن عبدالحکیم
روایت اید که امام شافعی حضرت قلی بنک والد لری امامه حامله
ایک بر کجی عالم منامده کورد کم محل تولدندن نجم شرفی طلوع
و بروز ایدوب مصره طوغری چ کلوب کیدر پس مصره وارد و غره
میل ایلوب اقول ایدر کن متفرقه اولوب هر باره سی بریده به
پس اول واقع بی مهره اصحاب دویا به عرض ایلد که تعبیرنده سنند
برولد و جوره کلوب ابتدا علی اهل مصره مخصوص اولوب بعد سازه
بلاده منتشر اولور دیر لر امام شافعی ایدر که بر کجی واقعه ده رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت قلی بنی کورد بنی شریف خطایه زند
بیور و بی ای غلام قتی قبیله و نسین دیور و قلی بنده یا رسول الله
سزک فرمود نم دیدم پس نکر او یانمه کل دیور و دیور یانلرینه و اگر
ریق قلی بنی الوب زیانمه و دهانمه و بلایمه سووب بعد انشبارک
الله فیک دیور و دیور روایت اولور که ابتداء امرنده امام شافعی
حضرت قلی بنی غایت فقیر ایدی حتی صغریه خواجه به ویرد کلزده
اجرت ویر که قد قلی بوغدی پس معلم ده مزبوری کوزدن صادق
تعلیم و تفهیمده تقید ایلزری لکن معلم سائر اطفاله تعلیم ایلد که
امام خواجه نک تقریری اخذ ایدوب بعد خواجه طبره کد کجه
امام خواجه دن اخذ ایلد و کی اوزده اطفاله در ساری تعلیم ایدر
ایر بر کون معلم کلوب بوجاله واقف اولدقه کورد یک مزبور اطفاله
خلیفه لک ایدوب در ساری کرم کی تعلیمه قادر و دیر پس مزبورک
بو حذقی اجرت دن دخی ایلد و یوب بر دخی طلب اجرتله قضیق ایکن
فراغت ایدوب تعلیمده تفصیل ایلدی پس قرآن عظیم الشانی ختم
واتقان ایلد کن صکره مسهر داخل اولوب علما دن حدیث و مسائل
اخذینه شروع ایلدی و ابتداء امرنده مسلم بن خالد دن تعلیم فقهه

فقهه شروع ایلد ایدی بو ائاده مدینه منوره ده امام مالک
حضرت قلی بنک صیتی کوشنه قرع اندکده غزیت ایدوب مدینه منوره
کلدیله و مقدمات مکه مکرمه ده ایکن موطنی حفظ ایلد ایدی
پس امام مالک حضرت قلی بنک حضورینه کلوب سماع حدیثه طالب
اولد قلی بنی افاده ایلدیلر امامده یارین بر کسه به کجی اوقیه لم اس
استماع ایلد دید که امام شافعی کتاب مذکور حفظده در امر بکروا
عن ظهر القلب قرات ایدم دیدی پس امام شافعی ایدر که درس کوف
اولدقه کتاب مزبوری قرار نه شروع ایلد بر مقدار قرات و نصکره
ملاب و بر مسون دیو قطع ایلک مراد ایلد حسن قرائتدن خطی ایلد
زید یافقی دیدیلر پس بر مقدار دخی قرات اولندقدن صکره یینه
قطع ایلک مراد ایلد و کده زید یافقی بیور دیلر و کمال اصل بوجه
اوزده کتاب مزبوری مدت قلیلده تکمیل ایلد بیور دیلر نقل اولور
امام شافعی امام مالک دن بر قول حکایت ایلد که هذا قول استاذنا
مالک و ایدی عبدالله بن احمد بن حنبل و حمهم الله تعالی ایدر که
پدریمه ایدر که امام شافعی کیمدر زیر آسری هر بار اشد مکه اکا عظیم
دعا ایدر بر پس احمد بن حنبل جواب ویروب ای اوغل شافعی بر وجود
مکر مدد که نهارک شمسی و ناسک عافیتی مشابه سنده در هیچ شمشیر
عافیتک خانق و نوروی یا خود بر لرینه شی الخرك عوض اولسی مکنیدر
دیدی عبدالله حضرت قلی بنک برادری صالح بن احمد بن حنبل ایدر که
بر کون پدر بزرگوارم خسته ایدی بو ائاده امام شافعی حضرت قلی
عیادت و زیارتنه تشریف ایلد کلزده پدرم برندن صحرایوب استقبال
ایلدی و پیشانیسنی قبیل ایدوب یرینه اجلاس ایلدی و کزدوسی
پیشکا هنده دیز جو کوب بر ساعت مقداری بجه مسائل مشکله عرض
ایلدی بعد امام شافعی قلوب کیدر اولدقه پدرم رکابی قوتون
یا نجه بر مقدار تشیع ایلدی پس بو خبر یحیی بن معینه و اصل اولدقه
پدریمه کلوب استغراب کان سبحان الله بوزک کی تعظیمه سبب نید
دید که پدرمه جو اینده سنده یا ابا زکریا اول به کجی طوغری یا نجه

پیاده خدمتده اولیدک عظیم انتفاع ایدرک دیدی محفوظین ابی
 نوبه بغدادی ایدرکه امام احمد بن حنبل کوروم مسجد حرامده امام
 شافعی نیک مجلسنده او نورایدی یا اباعبدالله مسجدک شوطرفنده
 سفیان بن عیینه طورمدن نقل حدیث ایلر واروب استماع ایلسکه
 دیدم جواتبک اول فوت اولمز هر نه زمان اولورسه محمد را تا مجاز
 دخی اله کرم دیدی حسین بن محمد الزعفرانی ایدرکه هیچ امام شافعی
 حضرت یارندن بر کتاب او قوردم الا احمد بن حنبل اول مجلسده حاضر
 ایدی مرقف ایدرکه هیچ امام شافعی کبی کریم و جواد بر کسه کورمدر
 بر عید کجیمی مسجددن جقدقن یا ننه دوشدم بعض مسائل شکله
 عرض ایدرک سعاد تخانه لری قیوسنه بله کلام بواتشاده بر غلام
 بر کسه اقبه کتور با امامه ویردی واقدم سزه سلام ایلدی شونی
 معذوب یورب مصارف عیده صرف ایلسون لر دیدی امامده کیت
 دست غلامدن الدقه بر کسه بچه کلوب یا اباعبدالله بوساعت
 خاقونم وضع حمل ایلدی مهمات و لوازمی کورمکه برانچم یوقدر
 دیدکده امام الله اولان کیه بی حریفک الله ویروب کندور
 صفرا لید سعاد تخانه لرینه کیدر یلر و بلجمله امام مذکور امام دنیا
 اولوب شرقا و غربا وجه ارضک عالم و فاضلی ایدی و قاطبه علما
 امامک امانت و عدالتنه و زهد و ورعنه و تقوی و جودینه و حسن
 سیرتنه و علق قدرتنه اتفاق ایلشردی مناقبلرنده اون اوج عدد
 اثرک رشته تالیفه چکلر و کئی مؤلف کتاب بعض مشایخ افاضلین
 روایت ایدر و عبد الرؤف مناوی طبقات الاولیاسنده مناقب
 امامده مستقل تالیفی اولان اسم و رسمیه سرد و بیان ایدر و یکریمی
 عدد مناقب تالیف اولغسی بیان ایلر بر کتاب اثناسنده هر نه ترجمه
 ترجمه شریفه لری تطویل اولنسه ینه تقصیردن خالی اولما مین
 بو مقدار ایله اکتفا مناسب کوردی ابوالقاسم محمد بن علی بن ابی طالب
 رضی الله عنه المعروف بابن الخنیفیه مزبورک اسمی محمد و کنیه
 ابوالقاسم اولسی طرف همان رسالت بناهی صلی الله علیه وسلم رخصت

رخصت و اجازته مبنی در و آله لری بنی خنیفه قبیله سندن اولغین
 ابن الخنیفیه دیکمله شهرت یاب اولشردی غزوات علم ایله معروف
 و کثرت تقوی و زهد ایله موصوف اولدقارنده ماعدل شدت قوتده
 بی بدله اولغین زور او ککریله خدیب مثل اولنورایدی و یوبایدی اخبار
 عجیبه و حکایات غریبه لری وارور جمعه دن امام مبرز کاملنده
 نقل و روایت ایدرکه والدماجد لری علی کرم الله وجهه حضرتک
 بردفعه بر درع داودی البخی غایت طویلدر دامتنده شومقدار کمالک
 کرمکرد بر اشارت و لیتلری صادر اولدقن محمد درعی الله الوبی سنی
 ایله اشارت اولان برندن طوقوب دست دیکری ایله قطعی مراد اولان
 فضله سنی چکوب قویاردی نقل اولورکه بو حکایه عبدالله بن الزبیر
 رضی الله عنهمک مجلسندن نقل اولند قجه مزبورک زور و قوتنه
 رشک و حسدندن و جودینه لنده عارض اولوردی زیر عبدالله
 زور آوران دهر دن معذور دینه کامل مبرزه مسطور در که
 معاویه رضی الله عنه ایامنده ملک روم خبر کوندرب سندن اول
 اولان ملک ایله بر طرفدن مراسله اولند قجه بنجه دلاور کوندرب
 اولیرک دلاور لریله مقابله ایدوب بو طریقله بر برینزه عرض هیز
 و مردانه کی ایدر ایدرک اگر از ککر اولورسه سزه ده کوندره لم دیو استند
 ایلدکده معاویه کوندور سونلر دیواذن ویردی بعد زمان ملک روم
 انکی شخص کوندردی بری غایت دراز قدا و لوب بریده زور بنجه ده
 سر آمدیدی بر معاویه عمرو بن العاص رضی الله عنه یه ایتدیم دراز
 قدا اولان کسه نک کفوفی بولدم قیس بن سعد بن عباد رضی الله
 عنهمک بار داشده لم کن فور اولان شخصک عدیلانی بولده سنک لیک
 محتاج ایزدید که عمرو یا امیر المؤمنین زور مند اکی کسه وارور کن
 ایکسید محبت ایلر و ککر کسه لردن دکلدر بری محمد بن خنیفه
 و بری عبدالله بن الزبیر دیدی معاویه میلانن برینک البته
 کافره غلبه سی لازمد هر کیم اولورسه اولسون دیدی بعد کلان
 شخصلری معاویه نک حضورینه کتوردیلر قیس بن سعد بن عبادیه

آدم کوندرب و فوتدن مقصودی اعلام ایلدیلر کلوب معاوی حوضیه
کیردکه سر او یلتی اخراج ایدوب رومی نك افندیته آندی اولده الو
کیدکه غایت اوزون کلکین جیل اولوب مغلوب اولدی بختی
قیسی لوم ایدوب حضور خلیفه ده بخون بونک کی کساختن ایلدک
کندوب و یلکدن برینی کورسک اولزمیکد بیدکارنده قیس یولیا انشاد ایلدک
بیت اردن کجا یلم الناس انما ● سر او یل قیس والوفود شهرد ●
وان لا یقولوا غاب قیس وهذه ● سر او یل عاری نمته ثمود ●
واق من القوم الیما نین سید ● وما الناس الا سید و سود ●
وبذبح الخلق اصلي ومنصبی ● وجسم به اعلو الرجال یدید ●
یوندن صکره معاویه محمد بن الحنفیه یه آدم کوندوب دعوت
ایلدی کلوب حاضر اولدقه دعوتک وجهنی افاده ایلدیلر باش
اوزره دیوب بعد ترجمانه ایتدیکه مزبوره سویله استرزه اورتوب
دبستی بجا و یسون حکوب قالدوده یم یا خور اول بنی اشغه چکوب
دینوی یره کتور سون و اکو استرزه یم اوتور یم اول طرز مذکور
اوند قائم اولوب بنی چکسون دیدکه رومی اوتور منی اختیار
ایلدی پس محمد رومی دستندن چکوب بندن قالدودی رومی
محمدی چکه کوردی یره اوتور من کل یندن تحریک اید مکه بعد
رومی بن قائم اوله یم اول اوتور سون دیدکه محمد اوتور ب رومی
دستندن چکه کوردی سون محمدی که قادرا و یوب بعد محمد رومی
چککه دینی اوند اوتور قدی ایکسی مه مغلوب اولدقه شرم
و حجابله مجلسدن چقوب چکوب کتور یل نقل اولور که صاحب
التجه صفین کوند و الدما جلدینک دایه داری ایدی بوندن مقم
هیچ بونک کی برکشان اهل اسلام جنکه حاضر اولماغین اید کوند
طرف مخالفینه تنع چکوب جمله ایلدن توقف ایلدی پندی علی رضی الله
حضر تلی بوحاله واقف اولدقه بدک سرادی اولدغی عسک
حقیقندن شک و ارمی بخون توقف ایدوسلین دیدکه نزد و توقی
بر طرف ایدوب صف اهل عناده جمله ایلد بعضا مزبوره بدک

بدک سنی مهاککه اقهام ایدوب پنجه شدید و صعب اولدن نزلره
کوندوب برادر لک حسن ایله حسینی کوندن دیدکه جوانده
برادر لوم دیده سی مثابه سنده اولوب بن ایسه دستی مقامنده یم پس
دستی ایله یدیه لریخی حفظ و حمایه ایدردیدی و روایت اولور که
عبدالله بن الزبیر دعوی خلافت ایلدکه اهل حجاز مزبوره بیعت
ایدوب امرینه رام اولدقلنده عبدالله بن العباس و محمد بن الحنفیه
آدم کوندوب کلوب بکاسیت ایلسونلردیدکه انلره مارا کو
جمع بلاد مسلمینی کندو تحت حکومتنه ادخال ایدوب کافه خلق
خلافت لری قبول ایلیه بر بیعت یلنزدیدیلر پس مزبوره خاطر مانده
اولوب پنجه یوزدن رنجیدن ایلدی کتب خوار پنجه مسطور در تحم
لحنیفیه نك ولادی خلافت عمر رضی الله عنه دن ایک سنه قالدوده
واقع اولوب تاریخ انتقا لری سال هجر نك سکان برنده مدینه منوره
عزم کلزار چنان ایلدکلر نده نماز بنی والی مدینه اولان ابان بن عثمان
قلوب بقیعه دفن اولمشد رضی الله عنه شیعه امام حسین رضی الله عنه
حضر تلیندن صکره محمد بن الحنفیه نك امامته معتقد ایدیلر و ق
ایلدکه امر امامت اوغلی ابو هاشمه انتقال یلشدی مزبوره جلاز قد
وعظم شان صاحبی ایدی پس انکه زمان اشقالی قریب اولدقه ولای
اولماغین امر امامتی محمد بن علی بن عبدالله بن العباسه وصیت
ایدوب بوا مرک صاحبی نسین سنک اولدکه ظهور ایدوب
شیعه ی عهده نامه لریله مزبوره کوندیدی محمد مذکور که وفاتی
قریب اولدقه مصلحت امامتی امام دشمنکه معروف اولان اوغلی
وصیت ایلدی و ققام اخر مالوک بنی امیه اولان مروان بن محمد امام
ابراهیمی خدایدوب حبس ایلدیسه کندونک قتلنی تحقیق ایلدکه
امر امامتی برادری سفاحه وصیت ایلدی پس اولاد بنی العباسدن
ابتدا ستاح اریکه نشین مسند خلافت اولدی شکم مقدماد کری
کوارا سبقت ایلدی نقل اولور که محمد بن الحنفیه لویه خایله
خصایب ایدوب خاتمی دست یسار لویه طاقتور لرایدی مترجم کتاب

فقیراید که امام ثمالی یتیمه سنک قسم را بی ابتدا سنده ابو احمد
ترجمه سنده تخته متعلق بر حکایه ایراد آید فائده دن خالی اولی
فی الجمله بوجه مناسب و لغین ذکر اولندی حکایت اولنور که برکن
فقها دن ابو حفص دتمکله معروف اولن کسه خاتمی عینه وضع
ایلد و کچون ابو احمدی تخطیه ایلد که ابو احمد فرمود جواب بری
ایتدی که خاتمی صاغ الطاقه دورت فائده واردر بری ست فائده
زیر اطرقت معتدده دن مروید که رسول اکرم صلی الله علیه و سلم
حضرت علی خاتمی یمینارینه وضع ایلد لایردی رسول اکرم حضرت علی
صکره خلفای راشدین ده کذلک یمینارینه وضع ایلد و بوقعه
صفینه دك بوجاهل اوزده مستمر ایلدی بپس وقعه صفین ده
حکیم دن عمرو بن العاص خطبه سنه شروع ایلد که ایتدی که
لکن بن علی دن خلاف خلق ایلد صاغ المدین شو خاتمی خلق ایلد
کبی دیوب بادمقندن خاتمی اخراج ایلدی بعد خلافی مغاویه
اوزینه تقریر ایلد شو خاتمی بسیار مه وضع ایلد که کبی دیوب
خاتمی بسیارینه وضع ایلدی ابو احمد ایلد که پس اند صکره الی یومنا
هذاناسده خاتمی بسیارینه وضع ایلد عمرو بن العاص دن عادت
قالدی ایکنجیسی بود که جناب حق جل زکوه قرآن کریمنده و فرقان
مبیندن بود که لا یكلف الله نفسا الا وسعها و معلومدر که
دست یمین دست یسار دن اقوی در پس واجب اولان بود که
حمل اشیا اقوی تکلیف اولنوب ضعفه تکلیف اولنیه او جزیبی
بود که یمین ایله استخوان دن نهی اولنوب یسار ایله استخوان مقتضا
اربا ولدوغی مقرر در و خاتمک نقشنده اسماء الله اولدن خاف
دکلدر پس نجسه مقارن محلدن تبعید اولنق لازمده و در غلبی
بود که خاتم رجاءک زینق دهنه کم فارسیده انکشت ارادی دید که
بو معنایه دالدر پس یمین یسار دن زینته اولی ولدوغی مقرر در
دیوب تحقیق مقام ایکنکله خصمی اسکان ایلد ابو بکر محمد بن مسلم بن عبید
بن عبد الله بن شهاب بن عبد الله بن الحارث بن زهره الزهري مزبور

مزبور فقها و محدثینک کجاندن و مدینه منوره ده اولاد تابعینک
اعلا سندن اولوب فنون علوم شریعتده مشارالیه بابنان ایلی
صحابه کرام رضی الله عنهم دن اون نفر ملاقی اولشد و آئینه دن
بر جماعت فرمودن اخذ و روایت ایلش لورد اول جمله دند
امام مالک و سفیان بن عیینه و سفیان ثوری جامع الاصولنده
مستورد که عمرو بن دینار یاننده زهری یار اولنوب بستایش و
مدایحه شروع اولند فقه عمرو زهری کیمدر که بومرتبه مدح و ثنایه
شایان اوله بن اصحاب کرامدن ابن عمر رضی الله عنهما یله ملاقی اولم
زهري انی کورمدی و بن ابن عباس رضی الله عنهما حضرت نند
اخذ ایلد زهری کا ایشدی پس نوجهله مسلم کل اولور دیو غزل
ایلد ایلدی پس زهری مکه مکرمه یه کلد که عمرو بن دینار اول قد
مقعد اولغین بنی کونورک شو خلقک مدح و ثناسنده افراط ایلد
کسه کی کوره یم دیدی فرمودی زهری یه کونور دیو اخشامه رک
وانند اکلنوب اخشام اولقدده منزلده رجوع ایلدی اصحابی شمنه
جمع اولوب زهری بی بنجه بولدیکر دیو فرمودی استطاق ایلد کلندن
والله بوقریشی یه مماثل اصلا بر شخص کورمدم دیوب اولد علم فضل
تسلیم ایلدی نقل اولنور که مکوله ملاقی اولد و غک عثمانک اعلی
کیم ایلدی دیو سوال ایلد کلندن جوابنده زهری دن کتابه ایلد و بپس شهاب
دیکر اندن صکره کیمی کوردک دیدیلر این شهاب دیکر اندن صکره
کیمی کوردک دیدیلر تکرار این شهاب دیدی زهری فقها سبعة
علمی جمع ایلد و ب حفظ ایلش روایت اولنور که عمرو بن عبد الغیز
حالا ست ماضیه یه ابن شهاب دن اعلم کسه اولما مغین کرکدر که
انک فتوا سنه اتباع ایلد و ب قولی ایله عمل ایلیه نزدیوا طراف و اکتافه
فرمانلر کوند مشدی نقل اولنور که برکون زهری هشام بن عبد الملك
مجلسنه کلد که هشامک یاننده ابو الزیاد عبد الله بن زکوان حاضر
ایلدی اثناء صحبتدن هشام اهل مدینه صده لری نوقتدن چقار دیو
سوال ایلد که زهری بلم دیدکه ابو الزیاد ملامه محمدده چقار دیو جواب

ویردی پس هشام زهری به توجیه خطاب ایدوب یا ابابکر بوعلی
 بوکون بنم مجسمزده استفاده ایلدک دیدک زهری ظاهر امیر
 المؤمنینک مجلسی محل استفاده اولسی مقرر اولغین بنجه مجهول
 ظفر بولسق مستبعد دکلد دیدی روایت اولنور که زهری ^{سند} غل
 اولدجه کتابلرینی طرفته جمع ایدوب شب وروز اول کتبک
 مطالعه سیله اوقات بکورمک دایم شریفلری ایش حتی برکون
 خاتونی مزبوره والله سنک بو کتابلرک نظر مده اوزر مه اوج
 خاتون دخی المقدن اشدردوب مطالعه کتبا ایلد اشتغالی
 اشتغال ایش نقل اولنور که مزبورک جدینک پدری عبدالله
 بن شهاب کروه مشرکین ایلد بده حاضر اولشدی پس زهری به
 جدیکز بده حاضر اولدی دیوسوال ایلد کارنده جوابنده نعم
 وکن من ذلك الجانب یعنی مشرکین صفته ایدی درلرایدی والدی
 مسلم مصعب بن زبیرک احبابندن اولغله انک هوادار لرندن ایدی
 زهری عبدالملکه بعده اوغلی هشامه متردد اولغین مزبورک ^{الملک} عبدالملک
 مزبوری قاضی نصب ایلشدی سن شریفلری یتیمش یکی به بالغ اولدقه
 یوزیکری دورت سنه سنده اخرته انتقال ایلدی رضی الله عنه
 زهری ضم رای ایلد و سکون ها واحد نصکم را ایلد زهرم بن کلاب
 بن مزه به منسوبد که قریش قبایلندن بر قبیله کبیره دد رسول اکرم
 صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک والد لری آمنه و اصحاب کرام
 رضی الله تعالی عنهم دن بنجه لر اول قبیلده دند محمد بن عبدالرحمن
 بن ابی ایللی یسار و یقال داود بن بلال بن اجمعه بن الجلاح الانصار
 الکوفی ابن اثیر جامع الاصولنده مزبورک والدی عبدالرحمن ترجمه سنند
 ایدر که مزبورک پدری ابی ایللی نک اسمی یسار و بعضی داود در دیو
 مزبورک اسمند بوندن غیر بنجه اختلاف اولمشد عبدالرحمن مذکور
 خلافت عمر رضی الله عنه دن التی سنه قالدقه متولد اولوب ^{دخول} بخلاف
 قتل اولندی بعضی زهری بده غرق اولدی دیدیلر و بعضی بده
 سکان اوج تارینجند دیر جماعده وقعه ابن اشعیه غایب اولدی

دیو نقل ایلدیلر مزبور والدی یسار دن وعلی بن ابی طالب و عثمان
 بن عفان و سهل بن خنیف رضی الله تعالی عنهم و برنلرک امالی کبار
 صحابه دن استماع احادیث نبویه ایدوب مزبورنده شعبی و مجاهد
 و عبدالملک بن عمیر و خلق کثیر سماع ایلشردن مزبور کوفه به منسوب
 اولان تابعینک طایفه اولف سنده در یسار اخر حروف اولان بانک
 فتحیله و سین مهمله ایلد در و اجمعه ضم همنه و ایکی خار مهمله نک
 فتحه ثریله و میانلورده یا ساکنه ایلد در و جلاح ضم جیم و تخفیف
 لام و جاء مهمله ایلد در انتهی کلام ابن الاثیر ملخصا پس مولانا حسن
 فنارینک مطول حاشیه سنده تشبیه مجتهد جلاح لفظنی تشدید
 لام ایلد ضبط ایلدی مهر اسماء و رجالک ضبطنه مخاف اولغین سهر
 اولدغی مقرر در صاحب الترجمه محمد بر مقدار بنی امیه طرفندن
 و بر مقدار بنی خلفاء عباسیه جابندن اولق اوزده او قوز اوج
 کوفه ده سنجار پیرای مسند شریعت اولشد علم فقهی شعبی دت
 اخذ ایلشدر سفیان ثوری ده مزبور دن اخذ تمکین نقل اولنور
 احیاناً فقرها من ابن ابی ایللی ایلد بن شبرمه در درلرایش محمد مذکور
 ایدر که برد فعه عطا انک مجلسند ایکن بندن بعضی سائل سوال
 ایلدی حاضاردن بعضی بر خصوصی استغراب ایلد کارنده عطا
 بندن عالمدر بو علم و فضلده اقرار و اعتراف ایلشدر روایت اولنور
 صاحب الترجمه ایلد امام اعظم و امام الفخر ابو حنیفه رضی الله تعالی
 حضرتلری میانند بر مقدار بروقت و ارایدی حتی نقل اولنور که
 مزبور ایام قضا سنده مسجد کوفه به کلوب مصالح ناسی کور ایدر
 پس هر کون مسجد دن قاتعوب کیدر کن بولده بر عودت برکسه به
 یا ابن الزائین دیوشتم ایلد و کتی استماع ایلد که تکرار مسجد رجوع
 ایدوب خاتونی کتوبدی و امر ایلدی قائمه ایکی حد جالدیلر پس
 بو خبر امام اعظم حضرتلرینه واصل اولدقه نه غریب قضه قاضی
 افندی بو حکمدن التی بره خط ایش اولمخل قضاردن قالدقون
 صکره تکرار رجوع ایش مجلسدن قیامدن صکره رجوعک و جمعی بو قدر

ثانی رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تباری ایسه مسلجمه
 اقامت حدود و نهی ایشلردن ثالثاً قائمه ضربه در نسا ایسه
 قعوداً ضرب و لغو و ابعای یکی حذ جالد و غیره قافز اولان شخص
 ایسه بر جماعته قذف ایسه بر حلاله اولور خاتما ایکی حذ لازم
 اولدوغی تقدیرجه مابینی جمع اولنیوب بلکه ابتدای ضربی یولون
 ترک اولنه تاکه ضرب اولک المندن بری اوله بعد حذ ثانی ضرب
 اولنه سادسا دعوی ایدر کسه یوغیکن اقامت حذ ایلمی و حذ
 مؤلف کتاب اگرچه بوجه او زور قتل ایلوکن بعض کتب فقهیه ده
 گایه و تبیین و آثار حایته دن بعض و جمله منایر نقل اولنمین ایراد
 اولندی ابن ابی لیلی کوفه قاضیسی ایکن بر کون مسجد قیوسنده بر کسه
 بر اخر کسه یه یا ابن الزائین دیو قذف ایلدی قاضی یونی کوش اندکده
 یاننده اولان خدامنه شوهر بی طوقوب کتورک دیدی پس حریفی یون
 مسجد ایچنه کتور دکارنده امر ایلدی ایکی حذ جالدیلر بوجیه امامه
 واصل اولدوق غریب قصه ولایت قاضیسی بر مسئله ده بش برده
 خطا ایش اولامقدوق اولان کسه خصومت ایدوب دعوی ایلدی
 حذ لازم اولدوغی غفلت ایش ثانیاً خصومت ایلدی تقدیرجه برده
 بر حذ لازم کاورا کر بیک ادمه شتم ایلدیسه ثالثاً ایکی حذ لازم کلد
 تقدیرجه مابینته بر کون یارخی اکثر فاصله و بر ملک کر کد تاکه
 ضرب اولک المندن بری اوله رابعاً مسجد ده اقامت حذ ایشلر
 منهی در خاتما والدیینه قذف ایشلر پس تقشیش اولنق کر کد که
 مقدوفک والدینی حیاته میدر یوخسه و کلید را اگر حیاته ایسه
 خصومت انله لازم در حیاته اولدوقلری تقدیرجه خصومت
 و الحاصل امامک بواعتراضنی قاضییه ایرشدر دکارنده متکدر اولنیز
 و آلی کوفه یه شکایت ایدوب شو ابو حنیفه دیر لر بر شاب وارد کیده
 برده بزم ایلدوکن احکامه معارضه و خطبه ایدوب خلاقی ایله افشا
 ایدر سندن استر که مزبوری بواوردن زجر و منع ایده سین دیدکده
 و آلی امامه خبر کوندرب بر دخی قاضی نک احکامنه معارضه ایدوب

و مولانا خسته بود در زندان
 و مولانا خسته بود در زندان
 و مولانا خسته بود در زندان
 و مولانا خسته بود در زندان

ایدوب طرف خلافت اولمه دیوتنییه ایلدی مزبورک ولایت تاریخ
 هجری تک بمش و در بنی سائنده اولوب یوز قرق سکر سینه سندن کوفه
 قاضی ایکن اخرته انتقال ایلدی رحمة الله سبحانه پس منصور برینه
 برادر زاده سنی قاضی ایلدی الامام الورع البارع ابو عبد الله محمد بن
 الحسن بن فرقد الشیبانی امام مذکورک والدی اصلنده شام قریه
 حرسانام قریه دن اولوب بعد عراقه واسطه متکون اولشدر
 پس امام محمد واسطه متولد اولوب لکن نشو و نما سی و علومه اشتغال
 کوفه ده در ابتدا حدیث شریفه اشتغال ایدوب سیم و ماکل بر مغول
 و ثوری و بونلرک امثالی کاردن سماع ایدوب بعد تعلیم فقه شریف
 ایچون امام اعظم ابو حنیفه رحمه الله تعالی حضرت تباری مجلس شریف
 ملازمت ایدوب جمله اصحابندن اولشدر و امامدن صکره
 ابو یوسفدن اخذ و روایت ایشلدر و امام مزبورک فضایل و مناقب
 نهایت لوینیوب علوم فرقان کریم و سایر فوئد ماهر اولوب فصاحت
 کفایت لری بر درجه ده ایدر که اثناء تقریر ده سر کلمات فصیحیه
 شروع ایلدوکن کوش ایدنلر او یله تخیل ایدر لری ایدر که قرآن
 عظیم الشان انک کفایتی او زور نازل اولش اوله ابو عبیدون منقولد
 امام محمد دن زیاده کتاب الله اعلم بر کسه کور مدد و امام شافعی
 حضرت تباری ایدر ایدر که محمد بن حسنک علمندن برده یوکی علم اخذ ایلم
 دیوب مزبورک فضیلتندن اغترافه اعتراف ایدر لری ایش و امام
 محمد بن غیری سیمین ایکن خفت روح صاحب او لش کور مدد و بر دخی
 منقولد که سمن وجود ایلده فرط ذکا بی جمع ایش امام محمد دن غیر
 بر کسه کور مدد نقل اولور که امام محمد انتقال ایلد کدن صکره
 رو یاسنده کور دکه ترع روح کز نه کیفیت ده واقع اولدی دیو سوال
 ایلد که جوابنده حین تسلیم روضه مکاتب سائلندن بر مسئله
 غامضه تفکر ایدردم بن اول تفکره ایکن روح جسد مدن خروج
 ایش اصلا خبرم اولدی دیو یوز مشر بعضا امام احمد بن حنبل
 حضرت تباری دن سوال ایشلر که سز بوقدر مسایل رقیقه نه دن واصل

اولی انلر دخی جو اید محمد بن حسنک کتابلر دن دیو پور مشلر
امام محمدک تالیفاتندرد کتاب الاصل که مبسوطدر اصحابی اوزرینه
املا ایلشد اما مدن ابوسلیمان جوزجانی وغیریلر روایت ایدلر
اتقانی شرح هدایه ده ایدر که کتاب مزوره اصل تسمیه سی امامک
اول تصنیفی اولدوغنه بناؤر اندن صکره جامع الصغیری تالیف
ایدوب بعد جامع الکبیری بعد کتاب الزیادات تصنیف ایلشورد
وسیر کبیره امامک تالیفی اولوب نوادی امام محمد بن برجماعت
روایت ایلدیلر کم ابن سماعة ودرسم و هشام انلر دند و هارونیا
ورقیات و کسانیات و آثار و موطا نامیلر مذکور اولان کتب ده
امام محمدک تالیفاتندرد طاشکبری زاده موضوعات العلونده
معتبرات کتب فقهیه بیاندده ایدر که الجامع الصغیر للجامع الکبیر
المبسوط الزیادات السیر الکبیر النوادر الامالی الرقیات الکسانیات
الهارونیات الجرجانیات بو کتبک جمله سی امام محمدک تالیفاتیدر
و اصطلاح فقها بونک اوزرینه در مبسوطدن اصل دیو تعبیر
ایدلر و مبسوط و زیادات و جامعیندن روایة الاصول دیو کایه ایدر
و مبسوط و جامع الصغیر و سیر کبیره ظاهر روایه و مشهور روایه دیرلر
و نوادر و جرجانیات و کسانیات و هارونیات و رقیاتدن غیر ظاهر
التوایه و بعضی التوایه دیو تعبیر ایدلر جرجانیات بر مقدار سالکده
امام محمد انلری جرجانده جمع ایلشد و کسانیات اسمیلر ستمی برکسه
امام محمد دن نقل طریق ایلر جمع ایلشد و بعضی هوش کتیده کسانیات
بریلده در دینش لکن صحیح دکلر صحیحی مقدم اذکر اولاند و هارونیا
هارون اسمیلر ستمی برکسه جمع ایلشد و رقیاتی امام محمد ده
قاضی اکین جمع ایلشد و فخر الاسلام بزودی جامع الصغیر شرحی اولاند
ایدر که امام ابویوسف امام محمد دن توقع ایدر ایدر کم کندودن روایت
طریقیلر بر کتاب تالیف ایدر پس امام محمد بو کتایی تالیف ایدوب و روایتی
ابویوسف اندند ابو حنیفه یه اسناد ایدوب اتمام ایلر که ابویوسف
عرض ایلدی استخوان ایدوب حفظ ایلدی بعد امام محمد کندکده صکره

امامی اولانک ایلون اولدر که امام طایفه اوزر
جمع تالیفات اولدو و طایفه ایلون اولدر که امام طایفه اوزر
امامی اولانک ایلون اولدر که امام طایفه اوزر
امامی اولانک ایلون اولدر که امام طایفه اوزر
امامی اولانک ایلون اولدر که امام طایفه اوزر
امامی اولانک ایلون اولدر که امام طایفه اوزر
امامی اولانک ایلون اولدر که امام طایفه اوزر
امامی اولانک ایلون اولدر که امام طایفه اوزر
امامی اولانک ایلون اولدر که امام طایفه اوزر
امامی اولانک ایلون اولدر که امام طایفه اوزر
امامی اولانک ایلون اولدر که امام طایفه اوزر

صکره ابویوسف اصحابیه ایدر کم ابوعبدالله کتاب مزوری کوزل ضبط
ایلش لکن اتی روایتده خطا ایلش انلری بن اولیه نقل ایلماش ایدر
و خبر امام محمد و اصل اولدوقده اول اتی مسئله ده بن خطا ایلدرم بلکه
کندوسندن اخذ و حفظ ایلدو کم اوزده تخریر ایلدرم لکن ابویوسف
نقلنی اوزوش دیدی اول اتی مسئله جامع الصغیر شرحی مسطور
و امام محمد روایت مسائل سیاقندن محمد یعقوب دن اولد ابو حنیفه
روایت ایدر دیوب امام ابویوسفی اسمیلر ذکر ایدوب کتیه سیله یاد
ایلر تا که امام ایلر تعظیمده مساوی اولیه زیر کتیه سیله ذکر اولدو
تعظیم افاده ایدر و بوخصوصده امام محمد ابویوسف طرفدن مأمور ایدر کم
امام اعظم ابو حنیفه حضرت قاری ذکر اولندیقده یاشد کندونک اسمی
ذکر ایدوب کتیه سی یاد ایلر پس بوکاسیندر بعضی مشایخک دیدو کی
کم حضور استاده طلبه بر برترین مولانا نقلی ایلر خطا ایلر
تا که تعظیم استاد ایلر تلخیص مساوی اولیه کذا ذکره الاتقانی شرح
الهدایة فی باب الاذان بعض نسخ و فیاتده و کتاب کفوی در مسطور
امام محمد بردقده هنگام شب ایلدن مدینه ده امام مالک حضرت تلخیص
مجلس در سلیمه حاضر اولدوقده سؤال ایدوب بر جنب کسه هیچ بر
صوبه بولسه الاسجدک ایلدن بولسه نه چاره ایلسون دیدر که
امام مالک جواب و یوب فقط جنب اولان کسه نک مسجود دخول
جائز دکلر دیدی پس امام محمدینه سؤال ایلر که ایلدوب بر ایکی دفعه
اعاده ایلر که امام مالک یاسندن سؤال ایلر که نه جواب بولر
دیگر امام محمد جوابی بود که ابتدا یتیم ایدوب مسجود کیره و صلو الوب
طشره جعفر بعد غسل ایدر دیدی امام مالک مسئله یکدن اخذ
ایلر که دیدر که امام محمد شونک اهلندن دیوب رضه اشارت ایلر
امام مالک اهل مدینه دن هیچ برکسه یوقدر که بن اتی یلم دیدی
امام محمد بلدر کفر حق چوقدر دیوب جقوب کندی پس مجلس اولدو
امامه بو شخص سائل امام اعظمک اصحابندن محمد بن الحسن در دینلر
امامه جو کده محمد بن یحیی کذب ایلر دیکر محمدک مرادی محمد بن اشارت

ایدی نه آنکه مدینه منویه اشارت اوله دیدیلر امام محمد و ولدین
واسطه یوز او تو زبش سنه سنه در و انتقا الی هارون الرشید
خراسانه سفر ایلدیکه ری ده یوز سکان طغوزده در پس من شریفتر
الی دورت اولور بعضی الی سکر اولق اوزده روایت ایشلار ایشلار
اعلم نقل اولور که امام محمد قضا تکلیف اولندقه قبول ایتوب حتی
عدم قبول لرینه بناء الی کوندن زیاده حبس اولندیلر بقده هارون الرشید
رقه یه قاضی ایدوب برمزدن صکر غزل ایلدی کرار یانلارده قاضی
ایدوب خراسانه بله کونور ب حین وفاته دك قاضی ایدی رحمه الله
سبحانه موضوعات العلوم مسطور در ابو نصر محمد بن سلامدن
نقل اولور که امام محمد فصاحت و علم و فهمی هارون الرشید
وصف و تعریف اولندقه کوزمکه رغبت ایدوب مجلسین کورسونلر
دیو امر ایلدی پس امام ابو یوسف رحمه الله تعالی بو حالی کوردیکه
مبارک فرور حضور خلیفه یه کلانکه زیاده میل و محبت اولتوب کتوبه
اولان التفات ترک اولتوق خوضدن اعمال لطایف لیلله سلوک یورپ
یا امیر المؤمنین سلس البوله مبتلا اولغین مجلس شریف کوزه او تو غنه
متحمل دکلدر دیدیکه هارون الرشید هله برکتر مجلسون کوره لم و تحلی
قدر او تو دب بر مقدار صحبت ایدو لم قالق لازم کلانکه سن مقدم
حرکت ایلله اوله بله قالقوب کتوب دیدی پس ابو یوسف بو طرفه
تمام ایلدیکن صکره امام محمد کلوب ایتدی که خلیفه سنی کوب کلانکی
استماع اتمک استرکن سن اداب مجلس خلفای بلن سین انار مخصوص بعض
اوضاع وارمعانی اجرا ایلر کلرنه البته قالقوب کتمک لازمه جان
سن بکانتظر ایلله قالقد و غمه سنده توقف ایلوب قیام ایلدیک
پس امام محمد قالقوب امام ابو یوسف ایلله مجلس خلیفه یه کلدی هارون
الرشید مزبور صلاحوت کتار غی و حسن الفاظنی کوردیکه مفتون
اولوب جان و دلدن کلام دزی النظامی اصغایه رغبت کوستوردی
پس برمزدن قلیله کزار ایلدو کی کبی امام ابو یوسف حرکت ایلدی
امام محمد نه ناچار موافقت ایدوب شروع ایلدو کی کلامه فصل ویر

ویرمدن مجلسدن قالقوب کندی پس هارون الرشید مزبور کتور
صکره ایتدی که نه خوش صحبت کسه اولور حیف که شونک کبی درده
مبتلا اولمش پس بو خبر امام محمد و اصل اولوب قصه دن خبردار
اولدقن غایت متالم اولوب جناب حقدن رجای ایدر مکه بکالسا
ایلدو کی درده مبتلا اولمینه ترک دنیا یی فانی یلسون دیدی نقل اولور
برکون ابو یوسف هارون الرشید ایلله تنهار خانه ده او تو رب صحبت
ایدکن کندوبه بتول اقتضا ایلدی خلیفه باندن بتوله در میان
اولوب مجلسدن حرکت ده امکان اولدو غندن ناچار صیر ایلدیکه
مشانه سی یار یلوب اول مرصندن اخرته انتقال ایلدی ابو یوسف
بو وقعک هارون الرشید نقل اولندقه اکر مزبورده انک کبی حاکم
عارض اولدو غندن خبردار اولیدم دامننه بتول ایلک اذن ویردم
دیدی نقل اولور که امام ابو یوسف قضای قبول ایدوب سلاطین
ایل اختلاط ایلسنی امام محمد تعییب ایشدی پس امام ابو یوسف
مزبور حقدن بنی قبیله ایلدو کی شینه مبتلا اولسون دیورعا اتمکین
امام محمد ده اخر عمر لرینه قریب آقی ای قاضی اولشلر ایدی و یوردخی
منقولدر که مقدما امام محمد قضای غندن روی محمد عن یعقوب
عن ابی حنیفه دیر ایدی ته کم مقدما ذکر اولمشدی یینلارده بو وقع
اولدقن صکره امام ابو یوسف ذکر بنی طی ایدوب روی عن ابی حنیفه
دییکه اقتضای ایلدیلر تنکم اخر واقع اولان نالیقندن مشاهد در
رحمهما الله تعالی الامام ابو عبدالله محمد بن ابی الحسن اسمعیل بن ابراهیم
النجاری مزبور علم حدیثک امام همامی اولان جامع الصمیم صاحبی بخاریدر
طبقات سبکی ده مسطور در که امام بخارینک والد ماجدک اولان
اسمعیل بن ابراهیم علمای متورعیندن او توب امام مالک بن انسدن
احادیث نبویه ایدوب حماد بن زید و صالح بن مبارک ملاقی اولمشدی
امام هنوز کوردک اندک سال ایکن والد لری غم کلکشت جهان اتمکین
یتیم قالمشلر ایدی حدیث سن و سال لرنده طلب احادیث نبویه لچون
اکثر اصاره سوق راحله غزیت ایشلر ایدی خراسان و جهال و عراق

بلادینك جمله سنی گشت و گذار ایدوب حجاز و شام و مصره سراسر
 ایدی دارالسلام بغداد کلدکارنده اول دیارک اهل امامک و
 و درایتده امتیاز و تفریق کوروب علوم منزلت و ستم فضل و معرفت
 اعتراف ایلدیلر ابو عبدالله الحمیدی جذوة المقتبس نام کتابنده
 و خطیب بغدادی تاریخند روایت ایدرلرکه امام بخاری بغداد
 کلدکارنده اصحاب علم حدیث امام مزبورک قدومنی کوش ایدوب
 امتحان ایللک قصد ایلدیلر پس یوز عدد حدیث شریفک متون و
 اسانیدنی قلب ایدوب براسنارک متنی اسناد اخره نسبت و اول امتک
 اسنادنی متن اخره اسناد ایدوب اون نفرکسه به اول یوز عدد احادیث
 مقلوبه بی اوزا و ز تعلیم و تقسیم ایدوب بوجمله سراسر ایلدیلرکه
 امامک مجلسنه حاضر اولوب احادیث مذکوریه بی بربرد القا ایدلر
 پس امام بخاری نقل حدیث ایچون مجلس ایدوب اهل بغداد و خراسان
 و سائر بلاد خلقندن خطیب بغدادی نقل اوزده بکری بیکدن تجاوز
 کسه حاضر اولدوقده اون نفرکسه دن بری ایلر و کلوب حفظ
 ایلدوکی اون حدیثک بری قرات ایدوب امامه عرض ایلدکه بخار
 جوابنده بلم دیدی بری دخی عرض ایلدکه اکاده لادری ایلدجوا
 و یروب و لصل بواسلوب اوزده حفظنده اولان اون عدد حدیث
 مقلوبه بی یکان یکان سر ایلدکه جمله سنه بلم دیو جواب ایدلر
 حدیثک متن و اسنادینک قلیندن اکاه اولوب عکس قضیه واقف
 بربرلینه نظر ایدوب بکسه فتنده بی نظیر ایچ دیو اشان بیلدیلر
 لکن قصه دن خبردار اولین سائر حضار استغراب یکان امامک عجز
 و تقصیرینه حمل ایلدیلر بعد اول اون نفر شخصک بری دخی ایلور
 کلوب اولده ضبط ایلدوکی اون حدیثی یکان یکان بخاری بی عرض ایلدکه
 اکاه لادری ایلد جواب و یری لصل بواسلوب اوزده اول اون
 نفرکسه بربر کلوب هر بری حفظ ایلدکلری اوز احادیث مقلوبه بی
 عرض ایلدیلر جمله سنه بلم دیدی پس تمام اولدوقدن صکره ابتدای
 ایدن کسه به توجه ایدوب سنک ابتدای نقل ایلدک حدیثک اسناد

اسنادی شود و یروب بربر عرض ایلدوکی اون عدد متن حدیثک
 اسنادنی محله ایصال و نسبت ایلدوکی اسنادی متن قدیمه ارجاع
 ایدوب نقل و بیان ایلدی بقده ایچنی شخصه توجه ایدوب اکاه
 اسلوب سابق اوزده جواب و یروب بو نمط اوزده عرض اولان یوز عدد
 حدیث شریفک متن و اسنادنی اصلنه ارجاع ایلد تصحیح و بیان ایلدکه
 حضار مجلس مزبورک حفظ و اتقاننه حیران اولوب علوتشان و ستم
 مکاننه اعتراف ایلدیلر امام مزبورک تألیف جلیل الاناری که صحیح
 البخاری و نمکله معروف حدیثک سنه نك جمله سندن راجع و فایق
 اولوب کتب اللهدن صکره احادیث رسالت پناهی صلی الله علیه و سلمدن
 شیوازه بند تألیف اولان کتبک اصحیح البخاری و دیو علما اتفاق
 ایللر در موضوعات العلومده مسطور در که صحیح البخاری نك
 بوفضیلت جلیله سندن ماعدا بر منقبه سیده بودر که کتاب مزبورک
 برکسه هر نه مراد اوزده بیت ایدوب قرات و ختم ایلدکه مقصود
 احسن وجهه اوزده جلوه کوساحه وجود اولسی مقرر و مجرب و یرین
 بودر که ایام طاعونده بر بیتده قرات اولسه الله عظیم الشان اول
 بیتک اهلنی طاعوندن حفظ ایدر قری ایدر که کتاب بخاری بی
 مؤلفندن یتش نفرکسه سماع ایدوب حالا اول سماع ایدن رجالدن
 بندن غیری کتاب مزبوری مؤلفندن روایت ایدر برکسه قالمشده
 ان الاثیر جامع الاصولنده بود وایتی بو کوفه تذیل ایدر که بنا علی
 هذا لا یصح بخاری بی روایت ایدن مشایخک سلسله لری فرجه
 منتصی بدینه قری روایت ایدر که امام بخاری ایدر ایدیم بو
 کتابه هیچ بر حدیث وضع ایلدن الا اذن اول اغتسال ایدوب و ایکی
 رکعت نماز قلوب درگاه ایزدی به جبهه سایی جهه نیاز اولیم و
 بر حدیثک صحتی یاننده متیقن اولدوقده کتاب مزبوره ایخال ایلیم
 وینه ایدر ایدیک بو کتابی اون التی سنه ده اتمام ایلوب آتی یوز عدد
 حدیثدن انتخاب ایلیم موضوعات العلومده مسطور در که صحیح
 بخارینک مجموع مکرر ایلدیدی بیک ایکیوز یتش بش حدیثدر بعضدر

قری یاز و انک فتحه لیلله و یا
 مؤلفنک سنه ده اتمام ایلدوکی
 کسب ایلدوکی سنه ده اتمام ایلدوکی
 دیو کورده ایلدوکی سنه ده اتمام ایلدوکی
 رایت صحیح بخاری ایدوب الله
 محمد بن یوسف کذا فی الصحیح

ایدر که مکرراتی اسقاط اولند قد و دورت بیک حدیث شریف باقی
قالور کذاک صحیح مسلم اولان احادیثک مکرراتی حذف اولنه
اوله دورت بیک حدیث باقی قالور دیشلر امام بخارینک ولایتک
تاریخ هجرته یوز طقسان دورتی سنه سی و آنک اون اوجی
کونی صلوٰه جمعه دن صکره واقع اولشد و انتقالی بخارادن
خروج ایدوب سمرقند ایکی فرسخ یرده خرتنک دید کلری قریه
تمکن اندکلرند ایکوز الی الی سنه لیله عید فطرده واقع اولو
ایرته سی یوم غیدره صلوٰه ظهر دن صکره قریه مزبورده دفن اولد
ابن یونس تاریخ عرباسند بخاری مصره کلوب اند وفات ایلدی دیک
سه دور موضوعات العلومده مسطورده که قریه مزبورده نیک اسمی
خرتنک اولدوغی بخارینک فرقی کوننده اولوب اندن اول غیر اسم ایل
موسوم ایلدی اسم مذکور ایلده تسمیه باعث بگونه نقل اولور که
امامک وفاتی کونی اهل سمرقند نمازینده حاضر اوله لم دیوب ساعت
ایلکلرند کیر ایلده سوار اولان چهار لک اجرت عالی اولوب نایاب
اولدوغنه بناء قریه مزبورده یه خرتنک تسمیه ایلدی لیلر امام بخاری
بخارادن خروج ایلسنک اصلی طبقات سبکی موضوعات العلومده
بووجه اوزره مسطورده که ولایت بخارا اولان خاندن احمد دهل
امام بخاری بووجه ارسال پیام ایلدی که جامع صحیح ایلد تاریخ
کتوره سنه ناکه سزدن اول کتابی سماع اید لم بئر بوخبر بخارینک
اولد قد خالک پیامله کلان آدمه ایتدی کم بن علم شریفی تذیل
ایدوب خلقک قبوسنه کوتورم مگر سماع مقصود لر یسه یا سجد
یا خورخانه مزه کلوب استماع ایلسونلر و خلقه بنحون عقد مجلس
ایدوب تعلیم ایددی لر سه ولایتک حاکمدر بنی عقد مجلسدن
منع ایلسون ناکه قیامت کونی حضور حقده بکاره عذر بیان ایلک
اسان اوله فیرا بن کدم خلقدن علی کتم ایدم دیدی و بر وایتن
خالدا مامه بووجه خبر کونند درکم خانه سنه کلوب صحیح کندی
قرات ایدوب تاریخی اوغللری قرارت اید لر بئر بخاری مقدم اذکر

ذکر اولندوغی اوزره امتناع ایلوب رضا ویرمکه باری ولادم بنحون
مخصوصا بر مجلس عقد ایلسون دیونیا زایلدی کاره مساعده کونند
سماعی بر قومه تخصیص ایدوب آخری منعه قاررد کلم دیدی که خالدا
خاطرماندن اولمئین علماء بخارایه مراجعت ایدوب امامک از علاج
اولمئینی طلب ایلدی که علماء بلده امامک مذهبنه متعلق بعضی
اعتراض ایلدی لیلر امیر مذکورده کینه پوشیدن سین اظهار ایدوب
بخارادن نفی ایلدی بئر امام سبب نفی اولان قومک حقندن بدو عا
ایلدی که تیرد عا سحر فاجایته اصابت اتمکین زمان قریبده هر
بر بلا و مصیبت کرفتار اولدی عبدالقادر سمرقندی ایدر که امام
بخاری خرتنک قریه سنه اولان اقربا سنیانته نزول ایلدی که کچرلر
بر کجه صلوٰه تقجدر دن صکره تضرع و نیاز ایدوب دعا لرند ایدر
ایدیکم اللهم قد ضاقت علی الارض بما رجحت فاقبضنی الیک
بئر دعا لری مستجاب اولوب بر اکی کچرلر ترک دنیا ناپاید ایدوب
عزم کلزار جان ایلدی لیلر عبدالواحد بن ادم الطراویسی ایدر که
بر کجه عالم منامده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت ناری
کوردیم یا نلرندن اصحاب کرامدن بر جماعت و ایدوب بر موضعده سوارده
توقف یور مشلر ایدوب اول حالده بنده یا نلرینه واروب سلام ویردم
سلامی ایلدی لیلر رسول الله بو محله توقفکن باعث ندیدیم محمد بن
اسمعیل البخاری یه منتظم دیوبور دیوبور و یار بر ق کوندن صکره
بخارینک موقی خبری کلری ملاحظه ایلدم رسول اکرم صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرت ناری رؤیانه کوردیم ساعته انتقال ایلشله
قربری ایدر که بر کجه رؤیانه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت
کوردیم بکا خطاب ایدوب نریه کیدر سین دید کارنده یار رسول الله
بخاری یه کیدرم دیدم امردی نردن سلام ایلده دیوبور دیوبور محمد بن احمد
الروزی ایدر که رکن ایلده مقام بیتن خوابه وار مش ایدم رسول
محترم صلی الله علیه وسلم حضرت ناری کوردیم بکا خطاب ایدوب
یا ابارید بنجه یدک شافونک کتابی تدیس ایدوب بنم کتابی تدیس

و تعلیم ایلر سون دیو یوردیلر یار سول الله سرك گنا بکر نددیم
 یوردیلر که جامع محمد بن اسمیل البخاری و و بایلمله امام بخاری
 فضایل و مناقبه نهایت ایلوب استقصای ممکن اولماغله بو
 مقدار ایلر اکتفا مناسب کورلری ابو حامد محمد بن محمد بن محمد بن احمد
 علوم عقلیه و نقلیه نك امام جلیل الشافعی و طریقه زهد و مجاهد
 مؤسس الارکانی اوصد القهر و فريد العصر امام ائمة مؤحدین و عارف
 دعاة مسلمین حامی حوزة دین قدوة الواصلین اسوة الکاملین ^{اللقب}
 حجة الاسلام زین الدین الغزالی الطوسی قدس سره و و تیزوز ^{تجزیه} الکفار
 بلدة طوسه تشریف ساحة وجود ایشلار ایدی امام سبکی بقائنده
 ایدر که امامک والدی غزال اولغین طوسه غزل صوفی ایدوب کاند
 بیع ایدر دی عمری انحر اولوب استقلال و قی قریب اولدقه امام ایلر
 برادر شیخ احمدی اریاب زهد و صلاح و اصحاب فوز و فلاح
 بر صوفی صیدی و ارایدی اکا وصیت ایدوب ایتیکه بن مبارکی
 حال و اوایل سن و سالده طریقه علمه سلوک ایلر که زیاده
 متأسف و نادرم تدارک مافات ایچون استر که اولدوم باری اول
 طریقه علمیه سلوک ایدر لر پس سندن بونی رجای ایدر که بندن صکر
 اوعلایری بآنکه الوب تعلیم علوم ایدر سین و فقیرانه ترک ایلدوم
 شیخ یسیری اتفاقلرینه صرف ایدر سین وفات ایلر که صوفی امام
 ایلر برادر بی یاننه الوب بر مدت تعلیملرینه سعی ایلوب پدیدانده
 اولان شیخ قلیلی تدیج ایلر مزبور لر اتفاق ایلدی پس مبلغ مهور
 صرف اولوب تمام اولدقه صوفی مزبور لر ایتیکم معلوم کورلر
 بابا کز دن قلان شینک جمله سعی سرك نفقه کور صرف اولوب
 حال ابر حیه سی قائم دی بن ایسم اصحاب فقر و تجرد دن بردر ویش
 کسه ایم بر شیم یوقدو که سزه صرف ایدم پس سرك حال کور اوفق
 بونی ملاحظه ایلر که واریب مدده سهیه کور و ی طلبه علوم
 سلکده داخل اوله سرتاک مدار عیشت کز اول یوز دن حاصل اول
 تحصیل علومه اشتغال ایدر سزدید که صوفینک نضح و پندیل حامل

عامل اولوب مدده سهیه کیدیلر و هریری بنجه سمارت مظهر اولدیلر
 نقل اولور که امام غزالی بوسر کز شتاری نقل ایلر که یوردیلر ایدر
 بزعلی الله عظیم الشانک غیر ایچون طلب ایشل ایدر لکن علم ایلر
 ینه الله عظیم الشان ایچون اولدی حکایت اولور که امامک
 پدری بر فقیر و صالح کسه اولوب کسب بیدیلر تعیش ایدر ایدی
 و مجالس علمایی و و ایدوب کیمینک خدمتدن اولوب و کیمده کیدر
 کسب یدندن تحصیل ایلر و کیشیت اتفاق ایدر دی و کلامی
 استماع ایلر که بکا ایدوب درگاه حقندن تضرع و نیاز ایدر ایدیکم
 جناب حق کندوسنه بر عالم و فاضل اوغل احسان ایدر پس جناب
 حق مزبورک رعاسنی مستجاب ایلدی برایت اولور که امام حکام
 صبا سندن طوسه احمد بن محمد الزاد کانی دن بر مقدار تعلیم فقه
 ایلر کدن صکر حرجانه سفر ایدوب امام ابو نصر الاسمیل دن
 تلمذ ایدوب جمیع مسوعاتی تحریر ایلدی بعد تکرارینه طوسه
 رجوع ایدوب کلور کن یولنه خرسوز اینوب نسی و ارایسه جلدی
 الیلر امام ایدر که رئیس لرینه و ایدوب نیاز ایلر و ایدر که لظفر
 رجای ایدر که بنم تحریر اتقی بکا ویره سز زیر سرك فائده کز بارارشی
 دکلر تحریرات ندد دیو سوال ایلدی الدوغکز توریه نك ایچون
 بر کتابر که انک تحصیل و تعلی ایچون سفر ایدوب بنجه شقتان ایدر
 دیدی خنده ایدوب ایتیک اول شینک علم بنجه ادعا ایدر سرك انی بز
 حال سندن المغله علمسرقاله سین بعد امر ایلدی کتاب توریه سی
 بکا تسلیم ایلدی یار امام ایدر که الله عظیم الشان بنی ارشاد ایچون
 رئیس خرامویه اول کلامی نطق اندر دی پس طوسه و اصل اولد
 اوج سنه اشتغال ایدوب جمیع تحریر ایلدوم علمی حفظ و اتقان ایلر
 فرضا بردخی کتابلری قطاع طریق السه بله ینه اصلا علمدن
 بر شیمه نقصان کلز ایدی بعد نیسا بوره سفر ایدوب امام الحسینک
 درسنه ملازمت ایلدی تحصیل و تکمیل منطوق و مفهومی سق
 بلیغ ایدوب حتی فقه و خلاف و جدل و اصول و منطق و حکمت و سایر

امام غزالی بکات تحریر اتقی
 یولده خرسوز ایدر

علوم فلاسفه نك جمله سنی اتقان و احكام ايلکين فنون متنوعه ده
بارع و فایق اولوب تألیف و تصنیف شروع ایلدی قوت حافظه و
جودت قریحه و سرعت انتقال و شدت نظرايله موصوف و موثکان
افکار دقیقه و غوامض معانی عمیق و اولغله معروف اولوب مناظره
و احتجاجه جبل و اسخ اولدوغی نكاد علی علم محسوس صغار و كبار
اولغله امام مشارالیه بالهنا اولمشلرایدی حتی نقل اولنور که امام
الحرمین غزالی کندونك تليذ حاضی و شاگرد باهر الاختصاصی اولدوغی
جهتيله صورتاً افتخار ایدرایدی لکن بر مقتضای طبع بشریت زمان
فریب و تألیف و تصنیف صاحبی اولوب علوشان و ستم منزلت و مكانه
دروندن غیرت و رشك انكدن خالی و كلكلرایدی بس امام الحرمین
عزم كلزار جهان اید بنجه يدك امام غزالی مجلسنه ملازمتدن منفك
اولماشلرایدی انتقال لرندن صكره و زیر نظام الملك قصد ايله
نیسا بوردن چقوب سفر ایلدی یار ملاقی اولدغارنده نظام الملك اكرام
و احترام لرندن مبالغه ایدوب عظیم اقبال و توجه ایلدی حضور
و زبردن علما و فضلايله مجالس عیدیه ده بحث و مناظره ایلدکه
جمله سنی الزام ایدوب اكم و خاموش ایلدی بس امامك صیت فضلی
چار جهت عالمه منتشر اولدقه نظام الملك بغدادده مدرسه
نظامیه تدریسی تقویض ایلدی آمده دور توزسكان دورت
سنه سی چهارمادی اولی سنده تدریسه شروع ایلدكلرنده حاضر
اولان خلق امامك حسن كلامی و كمال فضلی و نكات دقیقه و
اشارات لطیفه سنی گوش ایلدكلرنده متبحر اولدیلر بعده تدریسی ترك
ایدوب طریقه زهد و انقطاعه سلوك ایلدیلر و دورت توزسكان
سکرده بغداددن چقوب زیارت بیت الله الحرامه غریمت ایلدیلر
طقوزده سفر حیدر قنول ایلدكلرنده شامه توجه بیورب برج کون
مدینه دمشقده اکلندیلر بعده دمشقدن چقوب بیت المقدسه
كلوب برمدت مجاوی ایلدیلر بعده نكرار دمشقده رجوع ایدوب
جامعك جهت غریب سنده اولان مناره ده اون سنه اعتكاف و انقطاع

و انقطاع اوزده اكلنوب بعده سیاحت طریقله سفر ایدوب مصر
داخل اولدیلر اندنده اسکندریه یه كلوب برمدتده اسکندریه
اکلندیلر و بعضلرایدی که اسکندریه دن سفینه به کبر و بیلد
مغربه واروب مراکش صاحبی اولان امیر یوسف بن طاشقین ايله
ملاقاته غریمت ایلدیلر ایدی بو ائشاده امیر یوسفك فوقی خبری کلکین
اول غریمتدن رجوع ایدوب بنجه بلاد کشت و کزار ایدرن زیارتگاه
و مساجد لرده و حال کوشه و تنها موضعلرده مجاهده شاقه ایدت
تصفیه درونه اشتغالله مرأت دلیری نك ماسودن پاك و انوار
انواع عبادات ايله روشن و قیاناك ایدرنك قطب وجود و برکت علامه
هر موجود اولوب طریقه موصلة رضای رحمن و جاده منصوبه
مرکز ایمان اولدیلر بعده دارالسلام بغدادده واروب عقد مجلس و عطا
و تذکیر بیور دیلر لسان اهل حقیقت اوزده نشر معارف ایدوب بنجه
مرد و دلیری احیا ایلک قصیده کتاب احیاء العلوم لرینی نقل و تدریس
ایلدیلر بعده خراسانه عورت ایدوب نیسا بورده مدرسه نظامیه
مدت سیره تدریس ایلدیلر بعده وطن اصلیلاری اولان طوبه عودت
بیورب جوار لرده فقها ایچون برمدسه و صوفیه ایچون برخانقاه
اتحاد ایلدیلر و اوقات لرینی فطایف خیره توزیع ایدوب تلاوت قرآن
عظیم الشان و مجالسه ارباب قلوب و تدریس طلبه علوم و سائر
عباداته اشتغال بیورب جوار رحمت حق انتقال اید بنجه يدك
بو حال وزده اوقات کچوردیلر انتقال لرینی طوسده بشیوز سنه سی
جمادی الاخره سنك اون دور دنجی کونی یوم اشین ده واقعدر
امام قدس سره حضرت قلینك مؤلفات حسان و مصنفات استانی
اکچه حد قیاسدن افزون و اندازه شماردن بیورند لکن ضیق
سبکی و غیرید مسطور اولان اشهر مؤلفات لرینی بوجمله ثبت ایدلم
معلوم اوله که اجل مؤلفات لری مشهور افاق اولان احیاء العلوم در
کتاب مزبورك مغربین ابتدا ظهورنده بعضا حرقه جسارت
ایدوب و بعضی سوده سنه مخالفدر یوطعن ایدنلرک هر برسی

این جزوه را به صاحب کمالی
و سکون راه مسله و زای الله در
و بعضا از این جزوه را هم در کتبه
فویضات الشیخی مستجاب

بر بدینیه مبتلا اولدوغی طبقات سبکی به مسطور در اول جمله
امام ابن الحزین و قعه سی قصه غریبه اولغین بومقامه مذکری
مناسب کوردی نقل اولور که بلاد مغرب ائمه سندن شیخ ابوالحسن
بن حزم ابتدا احیاء العلوی کورب مطالعه ایلد که سننه مخالف
بر بدعتد دیو طعن ایلدی و اول بلاد اها الیسی میاتن شیخ مطاع
اولغین امر ایلدی که هر نقد احیاء العلوم نسخه سی واریسه جمع ایلد
بریه کتوره لر و سلطان عصره ده بو خصوصی فاده ایلدی و اعات
طلب ایلد که اطراف و کثافه فرمایان کوندیلوب باخر برلورده بولان
نسخه لرین جمله احضار ایلدی و شیخ مزبور ک اقدامیه فقها و
علماء مغرب جمع اولوب احیای مطالعه ایلد کونده جمله سی سننه
مخالف در حرق اولغی مهمات دیندن در دیوانفاق ایلدی و استقلد
عقد مجلس یوم نهمینده واقع اولغین ایرتسی جمعه کون جمع اولان
نسخ احیای باقیقه قرار ویده و یار پس جمع کجی ایلد قد شیخ ابوالحسن
واقع سندن کورد که کویا جامعک مستاد اولدوغی قبول سندن
انچه کیردایمشر بواثانه کورد که جامعک الحی فوره مستغرق اولان
و رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم حضرت ثلثی ابوبکر و عمر رضی الله
ایله جلوس یور مشاوره امام غزالی احیاسنی الله آلمش طور بر رسول
اکرم صلی الله علیه و سلم حضرت یزیدنه اشته خصم بودر دیوب بی کوند
بعد دیز جو کوب سوروزک کتابی رسول اکرمه ویردی یار سول الله
کتابمه نظر بویک اگر زعم ایلد و کی کجی شکره مخالف ایسه تب
الی الله تعالی و اگر سزک برکت کون حاصل اولد بر امر مستحسن ایسه
خصمیدن انتقامی البیورک دیک بر رسول اکرم صلی الله علیه و سلم
کتابی مبارک الیزنه الوب سرا با صحیفه بصحیفه مطالعه یورب
انعام ایلد کونده و الله ان هذا شی حسن یورب مده حضرت ابوبکر
ویردی لر انلر تصفح ایدوب نعم و الذی بعثک بالحق یار رسول الله الله
الحسن بعد حضرت عمره ویردی لر انلرده مطالعه ایلد که سننه
شهادت و تصدیق ایچون حضرت ابوبکر ویردی و کی جوابی ویردی لر

ویردی لر بعد رسول اکرم صلی الله علیه و سلم امر ایلدی لر کم ابوالحسنی
صوبیو یا امامه افترا ایلد و کی ایچون حدیثه لر بر ثبایندن تجرید
اولغوب بش سوط ضرب اولند قد حضرت ابوبکر شفاعت ایدوب
یار رسول الله کلام مزبوری سنت شریف کون تعظیماً اجتهاده بنا برین
دید که امام غزالی ده عفونی التماس ایلدی پس شیخ ابوالحسن خوابد
بیدار اولوب صباح اولد قد اصحابنه ماجرایی نقل ایلوب توبه
و استغفار ایلدی و بر آیه ذک ضریک المنی کوجه دفع ایلدی و انتقال
ایدنجه یدک اثر سوط ظهردن محسوس و نمایان ایدی و کتاب احیای
دائماً نظرندن ایرمیوب تعظیم و تحجیل ایددی امام سبکی ایدک بو حکم
یا نمرده ثابت اولوب شیخ ابوالحسن شاذلی قدس سره حضرت یارندن
عنقه روایت ثقات مشایخرون و اصل اولش روایت صحیحیه دره
و جمله مصنفان لرندن فقه شافعیک بسیط و وسیط و جیز
خلاصه نام تألیف لریدر کتبه مزبوره مدحند دیمشده
هذب الذهب بحر احسن الله فلا بسیط و وسیط و جیز و خلاصه
مع هذا ینه طعن حصار بدینهار دن سالم اولوب کتبه مزبوره حقندن
عظیم تألیف لر ایلد بلکه مسأله شیخک امام الحرمینک نهائیه
المطلبندن اخذ ایدوب آسماسنی واحدینک تفاسیرندن سرقه ایلد
دیدیلر و باقی مصنفاتی بونار در المستصنی فی اصول الفقه و المنخل
فی اصول الفقه ایضا استادی امام الحرمینک حیاتندن تألیف ایلد
و بدایه الهدایه و کیمیا السعاده فار سید و کتاب الفناوی و تحصیل
المأخذ فی الخلافات و التجام العوام فی علم الکلام و الرد علی الباطنیة
و مقاصد الفلاسفة و تهافت الفلاسفة و اصول الادبیین و جوامع
القرآن و الغایة القصوی و المقصد الاسنی فی شرح اسماء الحسنی
و مشکوة الانوار و المنقذ من الضلال و المنخل فی علم الجدل و شفاء
العلیل فی مسائل التقلیل و معیار العلم و محک النظر و القسط
المستقیم و حقیقة القولین و المعارف العقلیة و الحكم الالهیة
و معراج التاکیین و منهاج العارفين و غیر ذلک کذا فی موضع العلم

ویروب بعنه حقلشمنه وارده شه باب الذين امامك اكرام و
 توقيده مبانغه ايدوب ذمتنه اولان مالى ضميمه عيمه ايله
 امامه تسليم ايلدى امامك غنا و ثروتي متزايد اولنجه فضيلت
 و شهرتيد بلند اولوب اطراف و اكافه سفر ايلشدي خراسانه وارو
 خوارزم شاه ديكلمه معروف اولان سلطان محمد بن كنه تفرغ ايلشدر
 ايدى نقل اولنوكه شهر بار مذكورك ياشنده امامك نائل اولدوغي
 مرتبه يه بر احد و اصل اولوب اخيانا امامك منزلته نياز تنه
 كلور لر ايدى بستر امامك نمكن ايدوب تدريس شروع ايلدكازنده
 افطار ارضدن علم بحريه پايان علموندن اعتراف ارزو سيله شد
 رجال ايدوب كللكه باشلد بلر منقولدكه امامك وعظ و تذكيه
 يد بيضا سى اولوب كاه تقرير عربى و كاه تقرير فارسى ايله وعظ ايلك
 داب شريفلى ايدى و آشاء وعظه وجد و حال لاحق اولدن حكا
 دكلر ايمش و مدينه هراته مجلس وعظ لرينه ارباب مذاهيب جمع
 اولوب هر برى اسوله معضله سين القا ايلدكه احسن تقرير ايله
 جواب با صواب و بر ميكن كرامته و سائر طوايفدن بيشماريكه مذهب
 باطل لرني ترك ايدوب مذهب اهل سنته كيرد بلر و هراة خاقي امامى
 شيخ الاسلام لقبيله تلقيب ايلد بلر و امامك نصايفنى بولورد
 تفسير كبير لكن اتمام ايدم مشار در تفسير مزبورك ياكين سوره
 فاححه تفسيرى كامل بر مجلد در وعلم كلامه اولان تاليفلى
 بولورد المطالب العالى و نهايه العقول و كتاب الادب
 و المحصل و كتاب البيان و البرهان على اهل التبع و الطغيان
 و المباحث المشرقيه و المباحث العاديه فى المطالب العاديه
 و كتاب تهذيب التلايل و عيون المسائل و ارشاد النظار الى
 لطايف الاسرار و آجوبة المسائل البخاويه و تحصيل الحق و
 الزبد و المعالم و غير ذلك و اصول فقهه المحصول و حكمة
 المختص و شرح الاشارات لابن سينا و شرح عيون الحكمة و غير ذلك
 و شرح اسماء الحسنى بمقتضى امام و محشرينك نحوه اولان مفضلته

مفضلته ده شرحلى اولسنى روايت ايددر و شرح الوجيب فى الفقه
 للقرانى و شرح سقط الزند للمعري و نهايه الايجاز و مخانه المغانم
 جينه لرى و ايدوب طبه شرح كلييات قانون و علم فرائد
 تاليفلى و ايدوب و امام شافعى مناقب ايلشدر و طلسنامه
 الترامكوتوم لكن امام سبكي طبقاته ستر مكتوم امامك تاليفى
 اولسنى لى ايدوب عبارتي بود و اما ستر المكتوم فى مخاطبة النجوم
 فلم يضح انه له و قيل انه مخلق عليه اما تحصيل الحق فى تفصيل
 الفرق اسميله سمنى اولان رساله لنده ذكر ايدركه بن علم اصول
 بيد بندكوارم اولان شيخ ضياء الذين عمر بن الحسين دن اخذ ايلد
 والده ابو القاسم سليمان بن ناصر الانصاريدن اخذ ايدوب
 انكرده امام الحرمين ابو المعالى دن اخذ ايدوب انكرده استاد
 ابو اسحاق سمرقانى دن اخذ ايدوب استاد و شيخ ابو الحسين
 باهلى دن اخذ ايدوب انكرده شيخ السنه ابو الحسن على بن اسميل
 الاشعريدن اخذ ايدوب شيخه مقدم ايجاز معتزله دن ابو على
 الجبائى دن تلمذ ايدوب بعد مزبورك مذهبنك رجوع ايدوب
 مذهب اهل سنته نصرت ايلشدر حكايت اولنوكه شرف الذين
 بن عيين بركون امامك خوارزمده مدده سنده دوسنه حاضر
 اولشدر مجلس فاضل ايله مالا مال اولوب امامه تعليم مشغول
 ايدى خوارزمده شتا غايت شديد و لغين اول كونده عظيم قارا
 و بخانه نك طشره سنده بعض خلق بر كوتوى ايلك ايجون اودينه
 دوشدكازنده مرغ بچاره ده خوفندن در بخانه نك ايجنه دوشد
 بس صيدى قيدي اولانلر حضاردن حجاب ايدوب ايجرو كيره مدبلر
 اول كوتوده بر طرفدن شدت شتا و برجايندن خوف صيار ايله
 اعلام امن اولنر يوب يرندن حركت ايلدى امام تدريس اتمام حكمه
 قالهوب كيدر كن كوتوى كورب رحمت ايدوب الله الدهر شرف الذين

مذكور بديهي بواباى نظم ايلد بيت

يا اين الكرام المطهرين اذا اشتوا في كل سفينة وثلج خاشف

العاصمين اذا التقوس تطايرت ● بين الصوارم والوشح الزاعف ●
 من بناء الورقاء ان محكم ● حرم وانك لمجا للخانق ●
 وفدت عليك وقد تاني خفها ● فجوتهابقتها المستأنف ●
 ولواتها تجي بمال لا تثنت ● من رايحك بنايل متضاعف ●
 جاءت سليمان الزمان بشكوتها ● والموت يلعب من جناحي من خلف ●
 فقم لواه القوت حتى ظله ● بازاية بحري يقرب رجب ●
 موضوعاتده مسطور ددكه امام ابيات مذكوره في كوش ايلدكه
 حظ ايلدي وشرف الدين مذكوره التفات ايلوب جائزة واقه
 انعام ايلدك واماك فضل پيشان دن ماعدا اشعار ليدده واردر بوايات
 حمله اشعار ليدند نظم

نهاية اقدام العقول عقال ● واكثر سعي العالمين ضلال ●
 وارواحنا في وحشة من جونا ● وحاصل دنيا نازي ووبال ●
 وكم قدر اينام جبال ودولة ● فباد واجمعا سرعين وزالوا ●
 وكم من جبال قد علت شرفاتها ● رجال قراوا ولببال جبال ●
 ولم نستقد من بجنا طول عمرنا ● سوى ان جميعا فيه قيل وقال ●
 بعض مشايخ ايدكه ايشتم امام هراته كرمي ده اهل بلده به عتاب
 ايلوب ونجه كلامدن صكره بويقي انشاد ايلديلر بيت
 المرء ما دام حينا يستهان به ويعظم فيه التذمين يفتقد
 طبقات سبكي ده مسطور در امام تفسير كيرندن ذكر ايدر نظم
 بود كه تفسير يوسف عليه السلامه ايراد ايلش اوله ابتداء عمر دن
 برو مدت مديده مجتهد كه انسان هرا بار امودن بر امر ك حصونده
 جناب حق دن غيري به تعويل واعتماد ايلسه بلا وبحث وشدت و
 مصيبت كرفقار اولود وقبح جناب حق جل شانده حضرتنه تعويل و
 ايدوب فردا فريده دن برينه مراجعت ايلسه مطلوب احسن وجوه
 اوزده حاصل اولود بوجوه ابتداء عمر دن بووقته كالجه كه الى
 يدى سنده در مستمرا يا نمده ثابت اولفين قلم بونك اوزينه مستقر
 اولدكه انسان جناب حق تعالى لك فضل واحساندن غيري شريشه

بر شيشه تعويل واعتماد ايلامك كركدر امام سبكي ايدكه امامك ذكر
 ايلديكي كلام حق اولوب بر كسه كندواحو التي تفتيش ايلسه بويك
 مطابق بولسي مقرر در موضوعات العلومده مسطور ددكه مولانا
 تحفه محمديه سنده ذكر ايدكه امام فخر الدين الرازي بعض صلحاك
 سلطان محمد خوارن مشاه حضوري نه عرض وانها ايلدكه تذكر سني
 بوكونه تحرير ايدوب اسال ايلش رفعت قضتي لوالله تعالى فان اعطيتها
 فانه هو المعطى وانت المشكور وان منعتها فهو المانع وانت المعذور
 والسلام بينه موضوعات صاحبى طلك كبرى زاده ايدكه صادق القول
 وموثق الزاويه عالم وصالح وعابد وزاهد بر كسه دن ايشتم حكايت
 ايدوب ايدر ايدكه امام هراته داخل اولدقه علماء و صلحا و ملاطرين
 وامردن هر كيم و اريسه جمله سى امامك زيارتنه كلد يلر بواشاده امام
 عجايب بلده اهلندن زيارتنه كلامش بر كسه وار ميده ديوسؤال
 ايلدك كرنده بقضار بلوى صلحا دن كنج انزاي اختيار ايلش بر كسه واردر
 اول كلدري ديد يلر بر امام بزامام مسلمين اولوب تعظيم واحترام عاتنه
 واجب اكن بخون كلدري ديدكه بوكلامي اول كسه به نقل ايلديلر اصلا
 جواب و بر مدي بس مايلندن مخافت واقع اولندين اهل بلده دن
 بر نجه ده ضيافت تداوك ايدوب امام ايله اول كسه بي دعوت ايلد
 وجمع اولد قلنده امام مزبوره تخلفك سبيني سؤال ايلدكه بزقراون
 بر دردمند ايز بر كسك نه زيارتنه وار مغله شرف و بر زور نه
 زيارتندن تخلف ايلكله شاننه نقصان ايركور كه قادر ديد
 امام بر جواب اهل ادب يعنى صوفيه جوابدر هله حقيقت حال بيان
 ايله ديدكه اول كسه ياسك زيارت كندن واجب ديدى امام
 امام مسلمين اولدو غم جو تيله واجب التعظيم اولدو غم محل شبهه ميده
 ديك بر اول كسه معلوم اولدكه افتخار يكر علم ايله ايش راس علوم
 ايله معرفه الهدر امدى بيان ايلك كوره لم جناب حق نه ايله بولش
 ديدكه امام يوز صدر برهانه ديك كينه ايتدكه برهان ازاله شك
 ايجودر الله عظيم الشان بنم قلمه بر نود و بر مشدراك دائر سنده

اصلا شك قريب اولمز قنده قالدي شك كيه ده برهانه محتاج اولام
 ديدكه امام بوكلامدن متاثر اولوب همان اول مجلسده صلاح فرمود
 بيعت ايدوب خلوت كيردي و بجه فتوحاته مظهر اولدقده صكره
 جقوب تفسير كير تا ليفته شروع ايلدي ناقلا مكايه ايندكه اول اجل
 صالح شيخ نجم الدين كبرى قدس سره حضرتلي ايدى الله تعالى اعلم
 امامك ولادنلري بشيوز قرق دورد سنه رمضانك كبري بيشدن
 روى ده واقع اولوب التيزالتى سنه سى عيد الفطر بن هرانده غزم كلزار
 جنان ايلديلرحم الله سبحانه وتعالى القاضي ابو بكر محمد بن الطيب بن
 محمد الباقلاني المصري المتكلم المشهور فرور بكار مكيين دند شيخ
 ابو الحسن اشعري حضرتلينك طريقه لرينه سالك اولوب سلسلگري
 تايد ايلشرايدى بغدادده ساكن اولوب علم كلامده بجه تصانيف
 مشهوره لري وارد ر مذهب اشعريده عصرينك رئيس وال اجنابى
 ايدى نقل اولور كه قاضى مذكور اثناء محاوره و خال منظره ده
 دورد و دراز تقرير سائل و تحرير لايئل ايلك داي ايدى حتى بكون
 ابوسعيد الهاروني بومسئله ده مناظره لري اولدقده قاضى ابو بكر
 معتاد قديمي اوزده تقرير كلامده اطباب واسهاب ايلدكن صكره
 مجلس حاضر اولان لره توجيه خطاب ايدوب شاهد اولكز كم اگر
 ابوسعيد بنم سرد ايلدكم كلامي بعبارة اعاده ايدوب تقرير و بيان
 ايلكه قادرا و عورسه بردخي جوابله مطالبه اتميه يم ديدكه ابوسعيد
 حصانه التفات ايدوب بزمده شاهد اولكز كه اگر كلام فرمودى فيكم
 وكاست نكرار كند و تقرير و بيان ايدوب بلورسه بنده كلامي تسليم ايدوب
 دعواسته بردخي دليل و برهان طلب ايليم ديدى قاضى فرور بكار و قاف
 دور نيوز دورد نادر بخند بغدادده واقع اولمشد باقلا فنى باء
 موصه نك فصحى و الف و قاف مكسوره و لام الف و نون ايله باقلا
 و بيغنىك نسبتى مد باقلا و ايكى لغت وارد اگر تشديد لام ايله اولور
 الفى قصر اولور و اگر لاي تخفيف اولور ايسه بومسئله الفى مذكور
 باقلا و ديوز بيس نسبتدن نونله باقلا فنى دنك ناز در صناعى

و نه لاني كيم معلوم اوله كه متكلم لفظي شول كسه يه اطلاق اولور كه
 علم كلامه عارف اوله علم كلامدن مراد علم اصولدين در و اصولدين
 كلام تسميه اولند و غنك و جهمي دينده ابتدا واقع اولان خلاف
 كلام اولوب كلام الله مخلوق قيدد و كليد ر بوز ناع اولند و غنه
 بناء در دكدا قاله السمعاني و كتب كلاميه ده بوندين غيري بجه
 دخی مسطور در ابو عبد الله محمد بن الزيار المعروف بابن الاخرابي
 الكوفي صاحب اللغة و هو من موالى بني هاشم فرور علم نحو و لغت ايلد
 ما هر و اشعار عربيه اطلاعده بحر لغز ايدى فن لغته انتساب ايلكه اورد
 اولان علمانك ممتاز و بزرگوار لرندن اولمغله معروف و مشهور در
 و علماء كوفيتين مياننده روايتي علماء بصريين روايتنه مماثل
 معادل ابن اعرابيدين غيري بركه كلامشدر در فرور تفصيل
 صاحب اولان مفضل بن محمد القيسي نك بيبي اولوب والده سني مذكور
 تحت بكا خنده ايدى علم ادبي مفضلدين و معاويه ضهير و كساوين
 و بونلرك امثالي اولان بكاردين اخذ ايدوب فرورنده ابراهيم الخري
 و ابو القباس ثعلب و ابن سكيك و غيريلر اخذ ايلد فرور كلام عربك
 ناقد بصيري اولمغين نقل لغت اصرمى و ابوعبيده و انلرك امثالي
 بجه بكارى تخطيه ايدوب كلامدينه مناقشه و اعتراض ايلشدر
 نقل اولور كه ابن اعرابي ايدرايدكم كلام عربيه ضاد ايله ظا مياننده
 معاقبه جابر بن سنان على هذا ضاد يرينه ظا و ظا بدله ضاد تلفظ
 ايدن كسه تخطيه اولمز و بوييتي انشاد ايدرايدى بيت
 الى الله اشك من خليل اوده ثلاث خصال كلها الى عايض
 و دير ايدكم فصحا و عربيدن غائض لفظي ضاد ايله استماع ايلدر
 و فرور بكار مجلسنه مستفدين دن بيشمار كسه حاضر اولور ايدى
 ابو القباس ثعلب ايدركه ابن اعرابي نك مجلسنه حاضر اولدقده كوزم
 يوز مقدارى آدم جمع اولوب هر برى فرور دن قرأت و استفاه
 ايدوب شبهه لري عرض ايدرايدى اولده عن ظاهر القلب جواب
 و يروپ اصلا بركابه مراجعت ايلدري بندن اون سنه فرور بكار مجلسنه

ملازمت ابد و ب اصلا الله كتاب الدوغنی کوردم مرقد شی
تعلیم و افاده ایدرسه جمله شی حفظدن تقریر ایدر ایدی و مرزورک
تقریر ایلدی و مسائل و فوائدی نلامده سی تحریر ایدوب بنجه یوک
کتاب ایلدی و علم شعور و مرزورک سعت اطلاع صاحبی برکسه کوردم
منقولدر کورکون ابن اعرابی مجلسند کوردیم یکی کسنه بربریلده
مصاحبت ایدر پس مرزورکون برینه نه برلوسین دیدکده بسیجایدیم
دیدي بعده اول برسته ده بلده سندن سوال ایلدکه اندلسدم
دیدي مرزورک ولايتلری غایت بعید ایکن کلوب برینه ملاقی
● اولدقرینه تعجب ایدوب برینی انشاد ایلدی بیت ●
رفیقان شتی الف الدهریننا ● وقد يلتقي الشقي فیا تلغان ● بعد
بعده حضار مجلسه بقية آيا ملائک ●
● نزلنا علی قیسية یمنية ● لها نسب في الصالحين هجان ●
● فقات و ارحت جانب البریننا ● لایة ارضام من الرجالن ●
● فقلت لها اما رقی قاته ● تمیم و اما اسرقی فیما فی ●
● رفیقان شتی الف الدهریننا ● وقد يلتقي الشقي فیا تلغان ●
استیجابی هنره نك كسری و سکون سین مهمله و بایه موحده نك
کسری و سکون بایه و فتح جیم و الفدن صکره بایه موحده ایله
بلاد شرقی برمدینه در و ثعلب روایتیله جمله اما فی ابن اعرابی
● اعرابی دند بو ایکی بیت ●
سقى الله حیارون بظنان درام ● و بودک فی مرد هناك و شب
و اتی و یا هم علی بعد دراهم ● کخر بایه فی الزجاج مشوب ●
و مرزورک اخبار و نوادر و اما ایسی کثیره در و مصنفاتی بو فلدر
کتاب النوادر و کتاب الانوار و کتاب صفة النخل و کتاب صفة النفع
و کتاب النبات و کتاب الخیل و کتاب تاریخ القبايل و کتاب عالی الشرف
و کتاب تفسیر الامثال و کتاب الالفاظ و کتاب نسب الخیل و کتاب
نوادر الزیدین و کتاب نوادر بنی فقعس و کتاب الثیاب و غیر ذلك
ثعلب ایدر که ابن اعرابیدن ایشتم ایدر ایدیکه امام اعظم حضرت

حضرتلری غم کلزار چنان ایلد کلمی کیجی بن بودا تخانه عالم کلم
تاریخ مرزورک اصح روایت اوزده یوز الی سنه سی رجی و مرزورک
انتقالی اکیوز او توز برسنه سی شعبان سنه ستمین رأیه واقع و کون
نمان شی قاضی احمد بن ابی دواد الایادی قلدی اعرابی فتح هنر و سکون
عین و رانک فقیهله و الفدن صکره بایه موحده ایله اعرابک ●
نسبتیدر بحسبستانی غریبا القرآن اسمیله مستی اولان کلانده ایدک
برکسه نك زیانند عجمه اولوب فصیح اللسان اولسه رجل اعجم
و رجل اعجمی دیر لر و عجمه نسبت ایلد کلانده رجل اعجمی دیر لر اگر زیانی
فصیح ایسه ده و بادیه نشینک نسبتند رجل اعرابی دیر لر اگر عجم
اولر ایسه ده و عربیه نسبت ایلد کلانده رجل عربی دیر لر اگر عربی
اولر ایسه ده طبقات امام سیوطی ده مسطور در احمد بن ابی عمران
ایدر که بن ابویوب احمد بن محمد بن شجاعک یاننده ایدم بواشاده
مرزورک ابن اعرابی به حد متکار کوندرید دعوت ایلدی پس کیدن غلام
کلوب ایندیکه مرزورک پیام دعوتی ایصال ایلد و کده یاننده اعرابدن
برقوم وارد و رانلری صا و قدن صکره واروم دیدي لکن یاننده
بن کسه کوردم بلکه یا کز او توب یاننده برمقدار کتاب وار
انلرک تتبع و مطالعه سنه مشغول اولمش بزبو کلامده ایکن آنی
کورک که کند و ره جقه کلدی پس ابویوب غلامه شویله پیش
لکن اول وقت سنک یانند کسه یوغمش دیدکده ابن اعرابی
● جوا بنده بوا یاتی انشاد ایلدی بیت ●
لنا جلساء ما یمل حدیثهم ● الباء ما مؤنون عینا و شهدا ●
یفید و نمان علم علم من مضی ● و عقلا و قادیبا و یا مسد ●
بلافتة نخشی و لاسر عشرة ● و لاشقی منهم لسانا و لایدا ●
فان قلت اموات فما کانت کاتب ● وان قلت احياء فلست مفتدا ●
محمد بن یزید بن عبد الاکبر الثمالی الازدی البصری المعروف بالبر
القوی مرزورکون ادبیه و علوم عربیه ده امام اولوب عصرند
بغدادک رئیس علمای ایدی فن ادبی عثمان مازن دن و ابوحاتم

سجستانید اخذاید و ب مزبور دنده نطقویه و صولی و سائر ائمه
 اخذاید ب مزبور فصیح و بلیغ اولوب حسن صورت و لطف سیرت
 ایله موصوف و نوادر و ظرافتله معروف ایدی نقل و روایت
 ثقه و صدوق اولوب فن آدیده نصایف نافه سی وار و کنگ
 الکامل و روضه و مقتضب مزبور ک جمله مؤلفاتند نقل
 اولور که مبتد مذکور ایله اوائل کتابده ترجمه سی مرور ایدن لغت
 یحیی که ثعلبیه بیکله معروفده معاصر اولوب مزبور ایله تاریخ
 ادبیه قدم اختم اولمشد و مزبور لک حقنده اول عصرک اهل بسند

● بری بوابیاتی نظم ایلشد ●
 ● با طالب العلم لاجتلهل ● و عذاب المیزد او ثقلب ●
 ● تجد عند هذین علم الوری ● فلاقک کالجمل الاجرب ●
 ● علوم الخلاق مقدوفه ● بهذین فی الشرف والمغرب ●
 روایت اولور که مبتد ثعلب ایله مجتمع اولوب مناظره ائمه کمال
 ایدی ثعلب ایسه مزبور ایله محاوره دن کیزان اولوب ملاقاتند
 محفوظ دکلدی ابوالقاسم جعفر بن محمد الموصلی که مزبور لک
 احبابندن در ثعلبک دامادی اولان ابو عبدالله دیوری دن سوال
 ایدوب ثعلب ایچون مبتد ایله اجتماع ایلدن ایا ایدردیدم بوجهد
 جواب و یروب مبتد حسن تعبیر و لطف تقریر ایله فصیح اللسان
 و ملیح البیان اولوب ثعلب ایسه تقریر کلام و آراء مرامده کتاری
 متفرق و پریشان اولغین بر مجلسه کلوب محاوره ایلد کلرند
 بادی نظر دن حق مبتد طرفند کورینوب تقوی و تدبر اولمذبحه
 کند و کلامنک حقیقت و رجحانته اطلاع متعسر اولدوغنه
 بناء مزبور ایله اجتماعدن متفرق و دیدی مبتد کثیر الامالی اولور
 بنجه نوادر و لطایفی وار و جمله اما ایلسندن بری بکوینه نقل اید
 ابو جعفر منصور بر کسه یی متولی ایدوب اعمی و یتیم و زوجی الحوی
 عمل مانده اولان خانقاری دقترا ایدوب هر برینه بزم مقدار وظیفه
 تعیین ایده بواشارده صحیح الامضا و سالم الحواس بر جرد او غلوی

او غلوی یانته الرب متولی مزبور ک حضورینه کلوب ایتدی که
 لطف کزدن رجا ایدر که بن فقیری عمل مانده لر و فترینه لفاق
 ایدوب بر مقدار شی تعیین یوره سزدید که متولی عمل مانده لر بنابه
 مخصوص اولغین سخی اولد فتره بنجه قید ایدیم دیدی تکرار یان
 ایدوب چونکه اول گروهه ارجال یورمغه مساعد ایلد کزباری
 اعمال و فترینه قید یورک دیدک متولی بوهله مکندر زیر اجنا
 حق جل ذکره کتاب کریمده لا تقی الا بصار و لکن تقی القلوب التي
 فی الصدور بیور شد بر سکره اگرچه دیده لرک بر نور اید
 لکن دیده بصیرتک کور اولدوغی مقرر و دیوب مزبور ی اعمال
 و فترینه قید ایدوب بر مقدار وظیفه تعیین ایلدی بقره تکرار
 رجا ایدوب او غلوی به یتیم لر و فترینه لفاق ایدک دیویناز ایلر که
 متولی باش اوزده آید و فترتنامه ارجال ایده لم زیر پردی سنلک
 حریف اولان صبی نک یتیم اولشی مقرر و دیوب مزبور ک او غلوی دن فتر
 ایتامه قید ایلدی مؤلف کتاب ایدر که بر کجه مبتدی رؤیاده کور
 بر مقدار صحبت ایلدم واقعه غریبه اولغین بوحله ارادی مناسب
 کورادی التیوز او توز سنه سند بش ای مقداری اسکندریه ده
 اکلمش ایدم بواشارده یا نده کامل مبتد و ابن عبدالربه نک عقد
 الفریذ نام کتابی اولغین اکثر یا مطالعه ایلر ایدم عقد الفریذ ده
 کوردم که مؤلف شعری حق الدنده ایکن حقیقت حاله مطلع
 اولمذقلرینه بناء تحطیه ایدوب غلطه نسبت ایدن بوجهد برصل
 عقد ایلش و فصل مذکورده جمله دن بری مبتدی ذکر ایدوب
 ایدر که کتاب الروضه سنده محمد بن زید النوی ابونواسی بویندن
 ● خطایه نسبت ایلمی به بوقیلدند ●

● بها البکیرین وائل عصم ● الاجمقاتها و کاذبها ●
 مبتد او یله زعم ایلمشک ابونواس حمقا ایله هبنقه دید کلر شیخی
 مراد ایلش اوله بناء علی هذا ابونواسی بقا ایدوب مذکورک وصفده
 جل الحق دیر لر و جل حمقا دیر لر پس الحق برینه حمقا دیر کی خطا

دیش لکن تحطیه ده کند و خطا ایلش دیر آ ابو نواسک مرادی
 هبنقه دکللد بلکه حق ایلده معروف اولان دغه دید کار عی
 بویله اولنجه خطا مبدک اولور ابو نواسک اولر کا لایخی مؤلف
 کتاب ایدک عقد الفریدون بوفانده یه واقفا اولدوغده صکر
 برایکی کیم مرور ایلد کده بر کیم واقعه کوردم یا مدینه حلبه
 اشتغال ایلد و کم مدرسه فاضی بها الدین ابن شدارده شیم
 عادتانا زقله کلد و کز برده جماعتله صلوة ظهری ادا ایدوب
 نمازین فارغ اولدقون صکره چقوب کیدر کن کوردم قیویه قریب
 یرده برکسه طورمدن اداء صلوة مشغول ایلش بایمده اولانلردن
 بری بکاشونمازده اولان کسه ابو القیاس مبرور د ویدکده یاننه
 واروب بر طرفه او توردم و مبرورک نمازین فراغه منتظر اولوب
 طوردم صلواتی تمام ایلدکن صکره سلام و روبرو رک حاله کلفکر
 اولان کاملک مطالعه سیله اوقان کچورمده یوزدیم کتاب الضعفاء
 کوردکی دیدی کوردم دیدم فی الواقع اول زمانه کلجه کتاب مبرور
 کورماش ایدم قالق امدی سکاروضه بی کوستریم دیوب قالدی
 بنده یاننه دوشدم منزلنه واروق انجرو کوروب کورده مک کتب
 کثیره ایلده مالی بر کتابخانه در پس کتابلر ایچده ارایوب وضه بی
 بولوب الله ویردی آجوب نظر ایلدکن صکره مبروره ایتد مک
 بو کتابک بعض مواضعده جالبکری مواخذ ایلش لره بکلنه
 دیدکده ابو نواسی فلان بیتندن تحطیه ایلش سز دیوب مذکور
 بیتی انشار ایلده بلی اول بیتندن غلط ایلشدر دیدی بن ابو نواس
 غلط ایلوب اصابت ایلشدر لکن تقلیده سز غلطه نسبت
 ایلشدر دیدم بنجه دیو وجهنی سؤال ایلدی صاحب العقد تحقیقی
 تقریر ایلده انکشت برده ان ایدوب سهوینه معترف اولدی و برشی
 سولیبو حیا نلله یوزمه بقوب قالدی پس بواشاده خوابدن بیدار
 اولدم هبنقه فتح ها و ایلده ونون مشدده وقاف وها ساکنه
 ایلده قیس بن ثعلبه قبیلده سندن ذوالودعات یزید بن ثروانک
 قصید

لقبید مبرور ایلده حماقده مثل ضرب اولنوب فلان احمق من هبنقه
 القیسی دیر لر روایت اولنورکه مبرورک برد فعه بردی سی ضایع
 اولدقه ندا ایدوب مرکیم دوه ی بولوب کوردسه ایکی دوه ویریم
 دیدی بعضا مبرورده بردی مژده سنه ایکی دوه ویرمنک نه منکا
 واریدکده ادم ضایع ایلدو کی شی بولدقه نه مرتبه نوق و صفا
 ایلدو کفی سز بلز یزیدکن مبروری حمقه نسبت ایلدیلر و امثال امثال
 مذکورک جمله حقندن بوده مرویدرکه مبرور کذا و هلاک بونکر
 او تار ایدی پس سموز اولان یزید اوقه صالوب اریقلرینی اولدن منع
 ایدردی بچون بویله ایدرین بلکه بر عکس ایدوب سموز لر منع ایلد
 اریقلر اوقه صالمتی کرکدر دید کاریده جویانده الله تعالی ک سموز
 ایلدو کی قیوی بچون اریقلر ووم واروق ایلدو کی قیوی بچون سموز
 دیدی و مبرورک جمله حقندن بریده بودرکه قیاصقال اولوب
 بویننه بو بنجی حکم و خرقدن قلاوه ایلش ایدی بوقلاوه نک
 اصلی نذر دیو وجهندن سؤال ایلد کارنده جویانده کزدی ضایع
 ایدم بولمچون نشان ایلدم دیدی نقل اولنورکه مبرور بر کیم
 خوابه وارد قده برادری قلاوه معهوده بی بوینتدک الوب کندو
 بویننه طاقی پس صباح اولدقه هبنقه برندن قالقوب قلاوه
 برادرینک کردانده کوردکده برادر سن بن اولمشش لکن عجب این
 کیم که دیوب کندو سنی بلده خیال زحمت چکدی و مبرورک حمق
 لسان عربده مشهور اولوب اشعار لرنده مذکور در شکم شیشه بن الولید
 العیسی حقندن ابو محمد یحیی بن مبارک یزیدی نظم ایلدو کی ایاتده

● ذکر ایلش بیت ●

● عیش یجذ ولا یضترک نون ● اتما عیش من تری بالحدود ●
 ● رب ذی اریه مقل من المال ● وزی غنجه مینه محب دود ●
 ● عشر یجذو کن هبنقه القیسی ● او مثل شیشه بن الولید ●
 دغه رال مهمله نک ضعی و فتح عین معجمه وها ساکنه ایلده حق ایلده
 معروفه بر عورتد که اسمی مایه در مبرورده ایلده ده مثل ضرب اولنوب

احمق من دغه دیرلر مزبورده بی بنو العنبر قبیلله سندن بری تریج ایلدکه
 حامله اولدی ولادت محللی قریب اولوب و حوض ظهور ایلدکه قضا
 حاجت اقتضا ایلدی ظن ایلوب برتنهایره وارد قدره مولود و جوده
 کلری پس دغه جهل و محققندک دو غور و غندک اکاه اولوب قضا
 حاجت ایلدم صانوب بقدره مولود اغلغه باشلد قدره استغراب کلان
 اور تا غنک باینه کلوب **أَفْتَحَ الْجُفَا** یعنی انساندن خروجی معتاد
 اولان شی اغرنی اجوب جانغرمی دیدکه اولده بلی بابا سنی بله جانغرم
 دیوب مزبورده نک طوغره و غندن اکاه اولغین واروب مولودی الی
 مذاکنی کوردی بآء علی هذا بنو العنبر قبیلله سنه بنو الجعفر ایدیلر ذکر
 اولنان حکایات فراید غریبه اولغین بومحلله ایراری سبیلله اصل
 مقصود دن خروج اولمشدی پس بینه صدره کله لم صاحب الترجمة
 مزبورده ولادت ایلکوز اون سنه سنه اولوب انتقالی ایلکوز سکان
 التی سندن دارالسلام بغدادده واقع اولمشدر غمنازی ابو محمد یوسف
 ابن القاضی یعقوب قلدی رحمه الله تعالی مزبورده مرتبه سندن بواباتی
 ابن علاء بنکله معروف اولان حسن بن علی کندی ابیات مزبورده

ابن جوالیقی اکثریا انشاد ایلدک بیت
 ذهب المبتدو و انقضت ایامه ● ولید هبن اثر المبتد ثعلب ●
 بیت من الادب اصبح نصفه ● خریا و باقی بیت فسیخرب ●
 فاکبر الماسلب الزمان طنوا ● للذهرففسکم علی مایسلب ●
 و ترفد من ثعلب فیکاسما ● شرب المبتد عن قریب لشریب ●
 واری کم ان کتبوا انفاسه ● ان کانت الانفاس تماکتب ●
 الثانی ضم ثاء مثله و فتح میم و الفدن صکره لامله از قبیلله سندن
 منشعب ثماله دینکله معروف اولان بطنک نسبتی در بعض شعر امیرتوک
 انتسابی سبیلله قبیلله مذکورده بی بوابیاتله هجوم ایلمشدر ● بیت
 سألنا عن ثمانية کل حتی مر ● فقال القائلون ومن ثماله ●
 فقلت محمد بن یزید منهم ● فقالوا زدتنا بهم جماله ●
 فقال لی المبتد خل عتی ● فقومی معشر فیهم نزاله ● بعضار

بقصد ایلدکه ابیات مذکوره مبرتک اولوب کند و سنان قبیلله
 مذکوره به انتسابله اشتها ریخی استرایدی پس ابیات مذکوره
 نظم ایدوب میان ناسه القا ایلدکه لسان خلقده دائر اولوب
 مرادی حاصل اولدی مزبورده مبرتک قبیلله ملقب اولمشدن و چند
 بنجه روایت اولوب امام سیوطی طبقاتنده ایلدکه مزبورده استاد
 اولان مازنی کتاب الالف واللامی تألیف ایلدکه مبرده برده قفقه
 عریضه دن سوال ایلدی پس اولده وجهه صواب اوزره جواب
 ویردکه کسر را ایلله قم فانت المبرتد یعنی حتی اثبات اید بچیسین
 دیدی پس کوفیتون رانک کسرینی فتحه تبدیل ایلدی و الله تعالی اعلم
 ابوبکر محمد بن الحسن بن درید الازدی اللغوی البصری مزبورده
 لغت و شعر و سائر علوم ادبیه ده عصرینک امام جلیل القدری
 ایدی بصروه ده متولد اولوب فن ادبی اول دیار اها لیسند بکارند
 ابوحاتم سجستانی و اصمعی نک برادرزاده سی عبد الرحمن و ابو الفضل
 ریاضی اشالی کاردن اخذ ایدوب مزبورنده ابوسعید سیراف
 و موزیانی و ابو الفرج اصفهانی و غیر یلر اخذ ایلدی و مسعودی
 مروج الذهبنده ایلدکه ابن درید زمانمزه بغدادک شعر و لغتده
 رئیس و امامی اولوب خلیک بن احمد مقامنه قیام ایدوب کتب
 مقدمه علم لغتده بولغین بنجه لغاتی ایرا ایدر ایدی و شعرک هر
 وادیسند ماهر و ممتاز اولوب کثاری حدیقاسدن بیرون و انفا
 اندازده شماردن افزون ایدی جملة اشعار بلیغه سندن بری قصیده
 مقصوده درکه ابن میکال و اوغلدی مدحده نشته نظمه کشیده

ایلشد و ابتدای بود ●
 اما تری رأسی حاکمی لونه ● طرة صبح تحت اذبال الدجا ●
 واشتعل المبتد فی مسوره ● مثل اشتعال النار فی جزال الفجا ●
 و قصید مذکوره به شعرادن بنجه لرنظیره سولیشارد جماله دن
 بری قاضی تنوخی درکه ترجمه سندن مذکوردر و علمادن برجماعده
 قصید مزبورده شرح و بیاننه اهتمام ایلدی و مؤلف کتاب ایلدکه بود

شرحی فقیه ابو عبد الله محمد بن احمد بن ابراهیم بن هشام الحمیری السبئی
شرحید این هشام مزبور متأخرین دن اولوب بشیوزیمش حدودین
وفات ایشند طبقات سیوطی ده مسطور در ابوالطیب لغوی
مراتب اللغویین ده این دریدی ذکر ایدوب اید که مزبور ناسک
احفظی و علمه اوسو و شعره اقدوی و لغین عصره لغت بصره
مزبور منتهی اولمشدی و حلف الاحزابله مزبورک حفظند مجتمع
و مزحم اولان لغات و اشعار علماء فن ابدن برینک صد دنده
جمع اولامشدی و این دریدک تصانیف مشهوره سندن بری کتاب
الجمهره در که فن لغته تألیف اولان کتب معتبره دند طبقاتی طبع
مستور در که مزبور ابتدا جمهره فی فارسیه املا ایدوب بعده بصره
و بغداد ده حفظند تکرار املا ایلدی بنا علی هذا نسخه لری مختلف
اولمشد معتد علیه اولان نسخه اخیره در و آخر تصحیح اولان
نسخه عبد الله بن احمد جمیع در که مزبور جمهره فی برنجه نسخه دن
تحریر ایدوب بعده مؤلفندن قراءت ایشدر و جمهره دن ماعدا
مزبورک بنجه تألیف و اثار ی وارد و این دریدک نظم غایت رائق
اولوب حتی علماء مستقیمین دن بنجه لر حقدن این درید علم الشرا
و اشرا العلماء یشارد و شعر خوب و کثار مرغوبندن بریده بود
غزاه لو حکمت الحدود شعاعها ● الشمس عند طلوعها لم تشرق ●
عصن علی رقصنا و فوقه ● قرأتی تحت لیل مطبق ●
لو قبل الحسن احکم لم یعدھا ● و قبل خاطب غیرها لم یطو ●
فکاننا من فرعها فی مغرب ● و کاننا من وجهها فی شرق ●
تبد و فتهتف بالعیون ضیاءها ● اویل حل بقله لم تطبق ●
روایت اولور که این درید و ائلسن و سالنده بصره ده اشتغال
ایدوب بعده زنج و قصه سی ظهورنده عمیسی حسین ایلده بصره دن
چقوب عثمانه کلایلر و آون یکی سنه عثمانه اقامت ایلدکن مسکه
تکرار بصره به رجوع ایدوب بر مدت اکلندی بعده ینه بصره دن
چقوب فواحی فارسیه کلد که بلاد فارس حاکی اولان این میکا له

ایلیوب جمهره فی انک نامنه تألیف ایلدی پس مزبورده این دریدی
کتاب دیوان خدمتده استخدام ایلدی متقولد که اول شغلدن
النه اموال عظیمه کیدی لکن سخا و کرمی حداسراف و تذبذبه بالغ
اولغین تحصیل ایلد و کی مالی اتلاف و اسراف ایلدی بعده ابن میکا له
حکومت فارس دن معزول اولوب منصبی خراسانه نقل اولند قدن این
درید مزبور ایلده مرافقتی مفارقته تبدیل انکی اوجیوز کرسنه
بغداده کلوب علی بن محمد خوارزمی نک جوایزه نزول ایلدی پس علی
مذکور این دریدی حقدن شرط مهمانداری بی رینه کتور دکن مسکه
خلیفه وقت اولان مقتده مزبورک احوال اعلام ایدوب علم
و فضائل بیان ایلد که طرف خلیفه دن مزبورده بهرماه الی التو
وظیفه تعیین اولندی عمری آخر او لیسیدک وظیفه معینه سی
برقرار اولغین فراغ بالله تدریس علومه اشتغال ایلدی رعایت
اولور که حافظ دار فطنی دن این دریدک سوال ایدوب نقل وایتده
ثقه میدد دید کلنده حقدن بعض سوز سوزلنشدر دریدی و بعضار
اید که مزبور وایتده مسامحه اوزده اولوب خاطر پنهان کیم کلند
نقلنی اکا اسناد ایدر ابو منصور ازهری اید که برد قعه مزبور دن
تعلم لغت ایچون مجلسنه داخل اولم اول حالده مزبوری مست کوردن
کچی چقوب کتدم و بردخی مجلسنه و ایدم و این شاهین دن متقولد که
بزم مزبورک منزله نعلمه واروب شراب و ساز و سائر آلات فسق کوردن
غایت حجاب ایدر ایدک در ایدی امام سیوطی طبقاتند مزبورک آخر
عمر دن تاب اولسنی روایت ایدر الله تعالی اعلم ینه طبقاتنده تاریخ
خطیب بغدادیدن نقل اولور که این دریدک قبوسنه برکوت
سائل کلوب سوال ایلد که بر دستق شراب ویردیو غلامنه امر ایلد
علام بوفعلی قبیح کوردن میکن ترزد ایلد که این درید غلامه لایاقتنه
سائله اعطا اید جک اندن غیر بر شیفن یوقد که ویردیو زدن
بوایت کرمیه فی قراءت ایلدیلر لن تنالوا البر الا بهن باچار غلامه
سبوی ثوابی سائله ویردی نقل اولور که همان اول کون مزبورده کرمه

کرم و باره نشانك برندن اون سبب شراب کلد که غلامنه کوردی
 بنبردستی شراب صدقه ایلدک برینه اون دستی کلدی دیدی نقل
 اولور که مزبور اخر عمرند فلج لصابیت ایلدی تریاق سقی اولندقدن
 دفع ایلوب مذاکره و سائر احوالنه مشغول اولدی بقره تکرار
 ایلدکه برده خدی دفعنه امکان اولوب میاننده اشاعیستی کندن
 قاتوب و دستنی به حرکت قلیله ایلدکه تحریک قادر ایدی کینه
 بو حالده ایکن دماغنه فتور کلوب عقلی کامل و ذهنی مستقیم اولد
 سوال اولتان مسئله به جواب صواب ویر ایدی و بوندن صکره
 ایکنه رخی حیاتره اولدی مزبور تلیذی صاحب امالی ابوعلی القالی
 ایدر که ابن دریدک فلجی حالده ینه ملازمستندن منفک اولوب
 بجه شبهه و مشکل عرض اید ایدم اولد جواب ویر ایدی برکون
 مزبورون بر بیت سوال ایلشدم بن اولد کون صکره مشکلدر که شفاء
 صدور بر برکسه بوله مزبورین دیوب بقره ایتدیکه برد فعه استادم
 ابو حاتم بن برشی سوال ایلشدم بکابعینه بوسوزی سولوب اید
 ابو حاتم ایتدیکه برد فعه استادم اصمعی بن برشی سوال ایلشدم
 بکابعینه بوسوزی سولدی ابوعلی القالی ایدر که مزبورون اخر
 سوال ایلدکم بر مسئله ایدی جوابنه قدرتی اولوب ایتدیکه باینی
 حال الجریض دون القریض پس بولکلام مزبورون اخر کوش ایلد که
 کلامدر معلوم اوله که حال الجریض دون القریض مثل مشهور اولوب
 موردی بگونه بیان ایلشدر که ملوک عربدن نعمان بن منذر سنه
 ایکی کونی وارا ایدی بریوم نعم اولوب ابتدا حضوری نه هرکیم کلوسه
 وافر مال اعطا ایدوب یوم دیکریده یوم بولر اولغین هرکیم کلوسه
 البته قتل ایلمی مقرر ایدی پس شعراء جاهلستدن عبید بن الازرض
 و نمکله معروف اولان شاعر علی الفضله یوم بوستند نعمانک حضوری نه
 چقه کلدی قتل کونی اولدوغندن اکاه اولدقدن کندی و نک موتی
 تحقیق ایدوب غم و غصه بحرینه مستغرق اولدی بو اثناده نعمان
 مزبورک اقفر من اهله ملوب عنوانله مصدرة اولان قصیده سنه
 مائیل

مائیل اولغین عبیده قصیده مزبوره نك انشادینی تکلیف ایلدی
 عبیده جوابنده حال الجریض دون القریض دیدی جریض غم و غصه
 معناسنه در قریض ایسه شعر دیکدر پس معناسی غم و غصه شعر
 او قومنه مانع و حائل اولدی دیکدر کلام مزبور اولدقدن برو
 مثل اولوب برکسه نك کدر و برشانی انشاد برشی تکلیف
 شدی غم وار تکلیف اولتان امری برینه کتوره مم و یجک بره مثل
 مذکور ایدوب حال الجریض دون القریض بر نقل اولور که
 ابن دریده هنگام مرضند اکثر ابوییتی انشاد ایدر ایدی بیت
 فواخرنی ان لاحیاء لذینک ولا عمل برضی به الله صالح
 ان درید نقل ایدوب ایدر که دیار فارسده ایکن برکجه منزلده
 دوشدم پس استخوان سیندن بعضیسی شکست اولغین صباحه
 دیدم نومه خواب کلوب الم واضطر این اولدم آخر صباحه قریب
 بر مقدار نوم عارض اولدقدن خوابده کورد مکه درازقد بر صارون
 جهره برکسه کلوب اولد و غم خانه یه کیردی و قیونک خلق
 یا بشوب شراب ناب و صفتند سولدو کلک شعرک غایت خوبی انشاد
 ایلد کوش ایلدیم دیدی بیلد ابو نواس شراب حقند کسه یه سوزی
 قومیوب شعریه اول بای سدا ایلشدر دیدم شخص مزبورین اذن
 شعر دیوب بواکی بیت انشاد ایلدی بیت
 و حمرا قبل المزج صفراء بعد ● ات بین ثوبی زجس و شقایق
 حکمت و حجة المعشوق صرفاً لظن ● علیها مزاجاً فاکتست لون عا
 اسأت ایلدک دیدم بجه دیدکد زیرا مقدمه امر ایدوب لون حمرف
 صفرت اوزینه تقدیم ایلش ایکن مصراع ثانیده بین ثوبی زجس
 و شقایق دیوب حمرف صفرتدن تأخیر ایلدک بونده ده تقدیم ایلدک
 کون ایدرک دیدم کبی الم جکوب بو وقتد آدمه بونک کبی مناقشه
 و مواخذ نك محله میدر دیوب چکلدی کندی ابوعلی فارسی و دایق
 اوزره بواکی بیت ابن دریدک در مزبورون بوجه اوزره بواکی
 ایدر که برکجه خوابده ابلیس کلوب بکا ابو نواس اوزره خیل ترقی

ایلدک دیدکده بی دیدم لکن اسات ایلدک دیوب مقدمه اذکر اولان
مناقشه فی ایراد ایلدی این دریدک ولادتی اکیوز بکرمی اوج سنه
اولوب انتقائی بغدادده اوجوز بکرمی برسنه سنه دررحمه الله
بور وایت اوزده مزبور طقسان سکر سنه معتر اولوش اولور لکن سنی
طقسان اوج سنه اولمقد منقولدد والله تعالی اعلم مزبورک
مرثیه سنه بولکی بقی حظه بر مکی نکدر

فقدت یار دریدکل فائده ● لما غدا ثالث الاحجار والتراب ●
و کنت ابکی لفقد الجود منفردا ● ففقدت ابکی لفقد الجود والادب ●

ابو عبدالله محمد بن القاسم بن خلاد بن نایس بن سلیمان الهاشمی
بالولاء الضری مزبور نوادر وادب ایلده موصوف و ابو العینا
شهرتله معروف اولان شخص ظریفده اصل علی میامه دن اولوب اهوزده
متولد اولشد بعدده بصره ده نشونما بولوب فن جلیل حدیثی اول
دیاراها لیسدن سماع ایدوب علم ابی ابوعبیده و اصمعی و ابوزید انصار
امثال کباردن اخذ و تعلم ایلشدی مزبور کثرت حفظ و قوت زکا
و فصاحت زبان ایلده امثال و اقراندن ممتاز و فایق اولوب ظرافت و
تراکده علم و حاضر جواب و بدیهی کویلقده مسلم اولوب محلی ووشدیکه
فافیه بی جوریوب مقامه مناسب حرف کیر لکی باندن بجه اخبار و
نوادر و وار و نقل اولورد که برکون وزیر ابو الصفر اسمیکل مجلسه
کلرکه مزبورده خطاب ایدوب یا ابا العینا بر بجه زمانده مجلسین کلیر
سنی کورماش ایدک تأخیر حضوره سبب و تراخی زیاده باعث
عجیانه اولدی دیدکده ابو العینا ده جوابنده حماد سرقه اولمقد
دیدی قذیر مزبور کیفیت سرقه بی استفسار ایدوب بجه چال دیار
دیوسوال ایلرکه دزدک رفیق دکل ایدم که کیفیت سرقه اکاه
اولام بنده بلم بجه چال دیار دیدی کرا دیار بچون برغیری هماردک
ایدوب اکلر کلرک دیدکده برغیری هماردک اوج طریقی اولوب
بری بود که بری دخی اشترا ایدم لکن جیب نمکده اکاه مساعد
بولمدی اکتجیسی کرمز ایلده بر بجه سوار اولق ایدی کاده عزم تحمل

تحمل ایلدی اکتجیسی برندن مرکب استعاره سی ایدی اندون بارکش
مشت اولق محذوری مانع اولغین طرف ثلثه نک اشدرای بر بجه کون
خاکهای زیارتک تأخیری اقتضا ایلدی دیدی نقل اولورد که
ابو العینا برکون عصری رؤسا سندن بر و تلو فک مجلسه
وار شدی اثناء صحبتدن حضار مجلس برامکه نک جود و کرمی
ولطف و همایونی در میان ایدوب موضوع بحث ایلر کلرکه ابو العینا
طائفه مذکور نک بر و نوال وجود و افضا لکینه متعلق اولان
حکایات نوادر و سر و بیانده بیقرار اولوب حددن افزون
بیرون مبالغه ایلرکه بالظهوره صاحب خانه اولان دونلی
مزبورک بر بجه قصه خوانلغندن دکیار اولوب ملال کلرکه خطبا
ایدوب یا ابا العینا برامکه حقیقده نقل ایلر و کل حکایات اخبار
حلیه صدق و سداددن عاقل برالای دروغ باطلرکه تاریخ
نویسان ایام جبارندن یا بوب مزبورله اسناد ایلشرد و دیدی
ابو العینا سورد و غمز اوزده مزبور حقیقده ذکر اولان اخبار اقدرا
مورخین اولنجه نجب عصرین مورخاری جنابلری حقیقده دخی
کبی افتتایه اجترایلیوب احادیث موضوعه جود و کرمی
برشی نقل و روایت ایلر لردیدکده رئیس مزبور ملزم اولغین عاجز
و دبسته اولوب حضارده ابو العینا نک بوجسارت و اقدار منه
حیران اولدیار روایت اولورد که ابو العینا برکون وزیر عبید الله بن
وهبه سوء حاندن و بریشانی احوالندن شکایت ایلدی عبید الله
یا بن سنک اپچون ابراهیم بن المدبره کاغذ یازوب انتظام معاشکی
سپارش ایلدی دیدکده ابو العینا بلی لطف کوراشم اولسون اولکرم
واحسانی ایلش ایدی لکن ابراهیم مزبورک طول فقر و ذلت آسروشد
در جامه برزیب همت و کرمی کهنه و فرسوده اتمکین احوال نک
انتظامی یاننده جمله دن اهم و بزم کبی فقر نک مصالحندن اقدم اولغین
کند و تدارک و لوازمندن فضله برشی قالمز که بزم کبی زواید خوارانه
اعطا و احسان ایدر دیدی بتر عبید الله بو خصوصده بزم نه نقضین

وارسن كندك ابراهيمه كاغد يازوب انتظام احوالى اكاسپارش بيورك
ديونزدن آن طلب ايلدىكى ديدكده ابوالعينا بلى مزبور احوالى سپارش
بيور مكرى بن طلب ايلش ايدم لکن انك بويله دون وسافل و مصطفی
اتمام واکالده متغافل اولغى نه بلوردم حضرت موسى عليه السلام
قوى ميانندن يمتش نفر كسه انتخاب ايلشدى مع هذا ايجلندن برسوز
اكاله كسه چقدرى و رسول اكوم صلى الله عليه وسلم حضرت نبي ^{عليه}
بن سعد بن سرحى كاتب و حى ايلش ايدى مزبور مرد اولوب شرمه
مشركينه ملحق اولدى و قلى بن ابى طالب رضی الله عنه حضرت نبي
حضرت نبي ابو موسى اشعري مصلحت كذا رختبر عاقل كسه در
ديوكند و خفتند نافع صانوب حكيم ايلشدى حضرت نه حكم ايدوب
خلافتدن خلع ايلدى ديدى ابوالعينا انك ابراهيم بن المديرخندن
ذلت آلوديسى ابراهيم مزبورى صاحب الزنج اولان على بن محمد بن
اسير ايدوب حبس ايلدكده زندانى اولوب قرار ايلدكده تليخ در
منقولدكده بركون ابوالعينا برعلوى ايله مخلصه و نزاع ايلدكده
شريف مزبور ابوالعينا به خطاب بر عتاب ايدوب بن بار صلوات شريفه
كوردكجه اللهم صل على محمد و على آل محمد ديوب بخيار ايدك
شمى خصوصت اشنا سنده نه يوزله بونك كى كلمات فلز ايجارت
ايدرسن ديدكده ابوالعينا بن صلوات الله و على آل محمد الطيبين ^{عليهم}
ديوب سنى اول زمره عليه دن اخراج ايدرم ديدى مرويدكده
ابوالعينا بركون امرادن صاعدك زيارتنه وارمشدى صاعد مزبور
مقدمانصرانى اولوب بعد شرفى اسلامه مشرف اولدقده
امير و الاقدار و لشدى بن قوده اولان خدام ابوالعينا نى ايجاق
كيدردن منع ايدوب حاله امير غمانه مشغولدر ديدكازنده مزبور
يكى سلمان اولسته تليخ و تعريض ايدوب ظاهر كل جديد لذه
مقتضاسى و ندره غمانه شوق اولمقدرد ديدى منقولدكده مزبور
اولغين بركون يانتدن عوام ناسدن بر شخص يكانه حسن ايلدى كسين
ديدكده شخص نارنده كيم اولسم كر كدر ارم اولدنددم ديدك بى ايو

ابوالعينا مزبور استغفر الله من جميع ذنوبه و الله بن حضرت
آدمك نسلنى منقرض اولدى فلان ايدرم مكر بقيه نسلندن سنك كى
بروجود شريف وار ايشن بىك حفظ ائدم مشرف اولدق ديدك مزبور
اعيان عصر دن عبدالله بن منصور نام كسه بر مقدار خسته اولوب
بعد صحت و عافيت بولمشدى بو ائشاده ابوالعينا مزبور كى قوسى
او كندن كذا رايلىكده خدامندن برينه مصادفه ايدوب ائندىك
مزاجى بجه در ديدى غلامه صحتندن كتايه ايدوب الحمد لله تعالى
تمام استدرك كيدردكده ابوالعينا اگر بنم دلخواهم اوزده اولدى
بنجون درون سرايدن صدار و او يلا و نذا و امصبيتانى كوش ايلدى
ديدى منقولدكده بركجه ابوالعينا انك قوسنه بر سائل كلكدكده رحم
ايدوب ايجرا ايلدى موجود اولان طعامى ديميان ايدوب سائل ايلدكده
باشلدى مكر سائل بر شخص كول ايش حاضر طعام كوردك كى وار
قوتنى يازوبه كتوب آن غير منقسم نه وار يسه سپور بپيرو باك
ايلدكده ابوالعينا انك قارى آج قالمغين سائله ائندىك بركسى مزبور
خانه مزه الوب طعام مزه شريك ايلش ايدك لکن شمى ندره سنك
كى محل رحمت اولوب قبول آج طوبى رانى الله رحمت ايلسون ديورك
جق طعامه محتاج اولدق مزبور ديدكده مزبور بركون سحرى بولمقدرد
يار ائندن برينه يولده مصادفه ايلدى سلام و صبا حدن مسكره
مزبور ابوالعينا به برادر بركون نزاركن يوله جشم سين ديدكده ابوالعينا
اينده جلاينه ياسلطانده سحرى حركت يورمده زميله ساوى كن
نجى بايكن بنجون بزه تخصيص ايدلدرد ديدى مزبورده بعضا ايتدكده
خليفة عصر متوكل سنك حشكه اگر نابينا اولييدى مزبورى كوش
كتوب جمله ندماز من ايلرايدك ديدى ابوالعينا بركلا نى كوش
ايلدكده همان بكايكى اى كورمك و نقش خاتم او قومى تكليف ^{الطيف}
ماعدائى اموره و دوت كوفى اولان ندىلار يله بارشدر سوزار ديدك
روايت اولموركه بعضا بجه يدك خلقك كيمنى مدح و ثنا ايله كوكله
چقاروب و كيمده هو و غفلك ايله تشبه يورموى ايدرسن

دید که جواب و پیوسته مادر امکه محسن اولاد احسان ایله معروف
وسی اولاد و اسات ایله موصوف اوله بنده الدن کلدیجه فرقه
اولی نك مدح و ثنا سنی التزام و زمره ثانیه نك معایب و مساوی
اعلام اتمکدن حالی اولام حقندن استعاذه ایدر مکه عقرب صفت
بنی و ذبیح جواد و دینی فرقی اتمیوب هر کسی ایلام ایدر بختلندن ناسزا
سویلم دیدی مزبورک بونک کی لطایف و نواری بی نهایت دده
ولادت طبرستان برسنه سندن اهوازده واقع اولشدن سنی فرقه
بالغ اولدقد اعمی اولشدی بجه مدت بغدادده ساکن اولوب بعد
ینه بصره بیه عودت ایلدی اکیوز سکان اوج سنه سندن بصره ده
انتقال ایلدی رحمه الله تعالی مزبورک ابوالعینا لقبیله ملقب اولمشک
و بعضی بگونه نقل ایدر که برکون علماء فن ادیدن ابوزید انصاریک
مجلسنه کلوب عینا لفظی بجه تفسیر اولنور دپو سوال ایلدکه
ابوزیدده عینا یا ابا العینا دیدی پس اول وقتدن صکره ابوالعینا
مزبورده لقب اولوب میان ناسد بواسطه مشهور اولدی ابو عبد الله
محمد بن عمر بن واقد الواقفی المدنی مؤلف بنی هاشم مزبور امام عالم
اولوب فن مغازی ده تصانیف عدید سی وارده این ابی زید و عمر بن
اسد و مالک بن انس و ثوری امثالی بکاردن اخذ و سماع ایدر بختلندن
اهالی عصرندن برجماعت اخذ و سماع ایلدیلر لکن اصحاب حدیثه
مزبورده تضعیف ایلشارد و شرقی بغدادده قاضی اولمشک روایت
اولنور که مأمون خلیفه مزبورک حقندن فرط اکرام اوزده اولوب
رعایتنده مبالغه ایدر ایدی حتی نقل اولنور که مزبورک بردفقه
مضایقه مالتیه سی اولوب بر مقدار دینه مبتلا اولشدی پس حسب
حالی مأمون خلیفه بیه عرض و اعلام ایچون کاغذ تحریر ایدر ببلوغ
دینی اعلام ایلدکه مأمون خلیفه کلاک کاغذک کنارینه کندر
ایله بو وجهله جواب تحریر ایلدیم تذکره کنر واصل اولوب مضمون معلوم
اولدی جنابک زده خصال حمید و اوصاف پسندیده دن بخارجی
ایکی خصلت جمع اولغین شکار دست عمالک و اقدار کیزده اولان مرتبه

مرتبه بی بذل و ایثار اقتضا ایدر بیا کیزه مبتلا اولدوغی دینی
بنامه افاده و اعلامدن مانع اولدوغی محل شبهه رکلدی بنا علی هذا
افاده اولنان دینکوز ایکی قاتنی ارسال ایلدک امدی اگر ارسال اولنان
مبلغ مرتبه دینکوز وفا ایلر سه قصور بوطرفدن اولوب کندی
جانبک زدن اولمشک نفسکزی لوم ایدر سنر و اگر مراد اوزده ایسه بینه
مقتار اولدوغی اوزده بسطیدایلاک زیاده جناب حق خزانة متغی
التقادی مفتوحه اولوب صلاحت بر تووالی ارباب جود و کرم و اصحاب
خیر و هم جانبینه سارلردن زیاده واصل اولدوغی مقزود نیکیم
جنابک زوالدماجدم هارون الرشید یا مأمونده قاضی ایکن بردفقه
بو حدیث شریفی نقل و روایت ایلش ایدر بکن که حضرت رسول اکرم صلی
الله تعالی علیه و سلم زبیر خطاب ایدر بسماع سمارتله بیون شاکر که
آی زبیر معلومک اولسونکه مقایح رزق ازاء عیشتن اولوب الله عظیم
الشان قولرینه رزق لینی اتفاق و صرفلرینه کوره اندن انزال
ایدر پس برکسه که نفقه سنی نقیل ایدر ببل و اساک اوزده
خرج و صرف ایدر سه جناب حق اول کسه نك رزقی نقیل ایلر
و برکسه ده اسرافدن عاری وجه معقول اوزده نفقه سنی کثیر
ایدر سه بلا شبهه جناب خو جل شانده ایلک رزقی کثیر ایدر ببل
روایت اولنور که مأمونک انعامیله جرای و اقدی بیه واصل اولد
واقدی ایتدی که خاطر من حدیث مذکور بیه عناکب نسیان برکش
زهول و لغین مأمونک تذکره سی مذکور اولدقد بوجه ایله سرور
ال ویردیکه ارسال اولنان مبلغدن زیاده تذکر حدیث مذکور دن
مأمون اولدم بشر حافی امام واقدی دن روایت ایدر که مأمون اول کسه
ایچون اوج عدد زیتون پیراغی اخذ اولوب یوم سبتده طهارت کلد
ایله بر نك او ستنه جهنم حرری و بر سیکده او ستنه جهنم عطشی و
بر یسینک او ستنه ده جهنم مقروده یا زیلوب لعل بر پرکاری بر بزه
بغلیوب محم اولان کسه نك صول با نفسنه بغلسه لربان الله تعالی
حتی دن سلامت بولور واقدی بر بونی بجه دفعه بجه ایلوب نفعی

مشاهده ایلدک دیو پوردر بو حکایه بی این جوزی بشرحانی متنبه بن
جمع ایلدوکی کتابده ایراد ایدر سغودی مریح الذهبین نقل ایدر
واقعی مذکور ایدر که ایک یارغام و صدیق سر بر ارم وار ایدر که
برسی هاشمی ایدی پس بونلایله اتحاد و اتفاق بر بر لریمه محبت و داور
بر درجه ده ایدر که کویا او جومر بر نفس مثابه سنده ایدر که بوقدر
بکامضایقه الیروب حبیب نکرده بر فقره ناسره قالمشدر که
حبل متین صبر و توکل تشبیه تمکین عواصف ملان جینی موج
رین چین انفعال تمامشدری و خزانة خانه الطاف صمدیه دن
بر عطیة بهیته نکر صدورینه خاطر مرقب و انتظار اوزره
اولمغین اصحاب مکت و یسار دن برینه افاره مرام جانبینه کما شد

● لکن بواشاره ع ●

محنت زده را عید بود محنت دیگر ● مضمونی اوزره هنگام عید
سعید قریب و بدید اولمغین خاتونم ایدر که هله سکره بزده حال
ایسه شایدر محنته صبر و تحمل ایدر ز اما اولاد لرینز الچون
چکر م چاک چاک اولور ظاهر عید کلدکه جواریمز اولاندک
اطفالی سبز و سرخ جامه لر ایلله مزین اولدقن بزم اطفالنر کهنه
ویلاش بوش اولوب انلره نگاه الوره حسرت ایلله نظر ایلسه لکر کد
باری اطفالنر کسوه سفید و کیو دلیینه و فایده چک برشی
نذارکنه بئک تدبیر عاجزانه ایلسک اولمغی دیکر بئک طشره
چقوب صدیق هاشمی به بر تذکره کوندرب موصول و قه ایلله بر مقدار
خر جلق کوندرب مکر موجود دیدم بر زماندن صکره کیدن کسه کلور
بر مهور کیسه ایلله بیک درهم کوندردی الوب فیض ایلدم بعدر آن
کورد مکه صدیق اخمدن بعینه بنم یار هاشمی به کوندروکم
تذکره مضموننر بر تذکره ایلله آدمیسی چقه کلوب بر مقدار اچقه
استمش پس کلان کیسه بی مزوره ارسال ایلدم و خاتونم حجاب
ایلدو کدن بر از زمان خانه سه کلکه اقتدارم اولوب سجده
اکلندم بعدر نه حال ایسه خانه مه کلوب ماجرایی خاتونم نقل ایلدم

ایلدیم بک معقول ایلدش دیو استخسان ایدوب اصلا بیخود اولمک
بعدر تکرار طشره چقد و غم و صدیق هاشمی به مصارف اولدم کورد
مهری ایلله کیسه بی معهوده بی اله المش بکا ایدر که بن بو کیسه بی
کوندرب مش ایدم نه ایلدیکر راستی سربیک بنده ماجرایی نقل ایلدم
پس ایدر که جنا بکزدن تذکره کلدکه یا نکره بوندن غیری برشی بئک
آنره سزه کوندرب کدن صکره فلان صدیقه آدم کوندرب مقدار
اچقه واریسه کوندرب دیدم انی کورد مکینه کیسه عینیلله چقه
کلدی و آقدی ایدر که اول صدیق اخمدن دعوت ایدوب او جومر
بر بره کلدک و اچقه نکر یوزد رهمنی خاتونم الچون اخراج ایدوب
او جومر یوزد رهمن اولوق اوزره میا غمزه تقسیم ایلدک پس بو خبر مامور
واصل اولدقده بنی حصونینه دعوت ایلدی وار دقده ماجرایی سلال
ایلدی بنده و قوی اوزره تقریر ایلدم پس هر بریمه ایکش بیک آنون و
خاتونم ده بیک آنون اولوق اوزره یدر بیک آنون احسان ایلدی
رحیم الله تعالی و آقدی نکر ولادت یوزد اوزر سنده اولوب کورد
یدر سنده بئدارک جانب غریب سندن قاضی ایکن ترک دار غم و غم
کاشن سرای سورا یلشد رحیم الله سبحانه و تعالی و سمعانی روایتی
اوزره مزبور مقدار صدر ترجمه ده مرور ایلدی اوزره بغدادک
جهت شرفیسنده قاضی و الاجناب ایدر و الله تعالی اعلم ابو کریم محمد
یحیی بن عبد الله بن العباس الکاتب المعروف بالصور الشطر بنی
مزبور ابناء مشاهیر دن معدود اولوب فن عربیت و علم اربعی اورد
سجستانی و ثعلب و میر دامالی کبار دن اخذ و تعلم ایدوب مزبور
حافظه دار قطنی و ابو عبد الله مرزبانی کبی اعیان نکر ایلدشدری
مزبور خلفاء عباسیه دن بر بنجه سنک ندماسی زمره سنده داخل
اولوب شرف صحبت لرینی احراز ایلشدی و شطرنج باز لفته عصر نکر
فریدی اولوب لعب مذکورده ضرب المثل اولوب دلدره داستان
اولشد و خلقدن بنجه لرینک اعتقادی بود که ابتدا شطرنجی
صولی وضع ایلش اوله لکن بوقول غلط اولدوغی مقرر و زیر شطرنجی

ابتدا وضع این صفت به در اهل هند در نقل و ثقل اولی که ملوک
فرسند اردشیر بن بابک طاوول و دینکله معروف اولان نزدی وضع
ایندی بناد علی هذا واضعنه نسبت ایدوب نزد شیر ایل به تشبیه
ایلدیلر و تعبیر فروری دنیا و اهلنک ناپایداری و ایدوب برقرار و ایستادگی
مثال ایدوب تحت سنی عدد شهوره مطابق اون یکی به تقسیم و تفریق
ایام شهوره موافق او توزع ایدوب و زاری اهل دنیا نفع و ضرر
و خیر و شری حکم قضا و قدره منوط اولدوغنه قلیح و تمیل قصد
ایلدی پس اهل فرس وضع ندر ایلد افتخار و مباحات ایدوب عقل و کما
سایر فرق دن و حمان و امتیاز دعوا سینه باشدیلر بواشاره اهل
هندن مقدم اذکر اولان صفت به در اهرده قوت قریح سینه
شطرنجی اول عصره ملک هند اولان بآهیت نام شهریار اچون وضع
ایلیوب خصوصینه عرض ایلد که حکما و وقت شطرنجی نزد اوزینه
ترجم ایدوب باعث رحمانی سرد و بیان ایلدیلر پس شهریار مذکور
زیاده شاد و ایدوب امر ایلدکم بوام غریبی و صنعت عجیبی عبادت خانه
و بیت الدیانه لرینه ابداع ایدوب حفظ ایدر لرتاکم مرور ایا امله
تلف و صیاعدن امین اوله بقدر صفت به ایتدی که بوهنر مقابلدن
حاجت و مطلوب و مرام و مقصود هر ایه بیان ایلد تاکم در
اونده سنی ناثل مرام ایدر لم صفت دعا ایدوب ایتدی که لطف کردن
رجا ایدر مکه شطرنجک ابتدا خانه سینه بردانه بغدادی وضع اولد
بعد هر خانه ده تضعیف اولد مثلا ابکی خانه ده یکی و اوجنی
خانه ده دود و دود و دود و دود و دود و دود و دود و دود و دود
تضعیف اولدوب نه مقدار بغدادی اولور سه بویند لرینه احسان
بیوره لر باد شاه بومرتبه بی استصغار ایدوب بونجیلین عظیم هند
مقابل سنده بونک کبی شی قلیل طلب ایلک مقتضای عقلدن دود
هکله بویند زیاده بر شی طلب ایلد تاکم برنده احسان ایلد و مکن
دکسون یونجه بومرتبه ده نوار دیدی که صفت مستر ایدوب
اولدن زیاده برجه استم لطفکن اولور سه بومرتبه بی احسان

احسان بیور مغله بنی سرود پیونک دیدی پس شهریار فرورده اول
مقدار بغدادی ویریکه مساعده ایدوب کتاب دیوانه مقدار بغدادی
اولور حساب ایلدک دیوامر ایلد که کتب دیوانه بر موجب فرمان
حسابه باشلیوب کوردیلر کم فرورک مطلوبی اولان مرتبه بغدادی
جهاندن وجودی معدوم اولوب برو حمله جمعی مکن اولوب نایار
واقع حالی حضور شهریاره اعلام ایلدیلر باد شاه بونک قولنه
اعتماد ایلوب کذب به نسبت ایلدی و جمله اهل دیوانی حضورینه
طلب ایلوب حساب فروری سوال ایلد که ایتدی که دیوانه هر قدر
بغدادی واریسه بریه جمع اولدنه بومرتبه به نکات ایلدی بقررد
باد شاه بونلردن برهان طلب ایلد که او تورب حساب فروری برهان
ودیل ایلد بر حضور باد شاهه تقریر و بیان ایدوب صدق مقلد
اثبات ایلدیلر مؤلف کتاب قاضی ابن خلکان ایدر که بومبائنه به
خاطر من نوع نرد و انکار و ایدر تاک کتاب اسکندریه دن باران
ایله برکون ملاقات واقع اولد قدره اثنا و صفت فروردن بوقی سوال
ایلد و واقع حاله مطابق اولدوغنی بیان ایدوب خاطر مرده اولن
شبهه بی دلیل و برهان ایلد دفع ایلدی و تقریرینه موافق بودی
جقاروب عرض ایلدی و دفعه مذکور نک مضمونی بود که او کما
مقدم اذکر اولدوغنی اوزنه تضعیف شروع اولوب اون التخی خانه
و اولد قدره او نوزد یکی بیک ید یوز التمش سکر حبه حاصل اولور پس
بومقداری برقدح فرض ایدر لم زیر این برقدحی تجربه ایلد اینجی بومقدار
بغدادی اولور و العهده علیه بعد اون یدنجی خانه ده قدحی تضعیف
ایدوز و بکرمی به واصل اولد قدره برویه اولوب بعد و بیه بی تضعیف
ایدک اوزبه نقل ایدوب بعد ارد بی تضعیف ایدر قدحی خانه
و صولر یوز التمش دودت بیک ید یوز التمش یکی ایدوب و یکی ثلث اوز
حاصل اولور و بومقدار ادب بغدادی بر ایدر فرض ایدر لم زیر این بار
بوندن نیاده بغدادی المقتضود کلد پسینه انباری تضعیف ایدر
التخی خانه ده بیک بکرمی دودت ایدر بغدادی اولور بومقدار انبار بغدادی

بر شهر فرزندم زیرا که شهرده بودند زاده انبار اولی بعد شهری
تضعیف ایدوب التمش بودی بخانه یه کلند که کم شطرنجک اخر
خانه سیدوان التمشیک او چون کسان دورت شهر اولور و مکتوبی
دنیا به بودند زاده شهر بودی زیرا که ارضک بودی طریق هند به
ایله معلومد که کامل سکریک فرستد بر طریق قلعه که فرضا اگر ممکن
اولسه برر سیمانک بر طریق ارضک بر حکنه وضع ایدوب بعد اول
رسمانی طولش دروب طرف دیگر بنی ارضک جانب اخر زند ابتدا وضع
ایلد و مکر به کتور و ب جملک ایکی اوجی برینه ملاقی اولدقده مکره
اول جلی ساحه ایله ترک کامل یگرمی دورت بیک میل اولور یگرمی
دورت بیک میل اولور یگرمی دورت بیک میل ایسه سکریک فرستد
و بر قطعی الثبوت اولوب اصلا محل شک دکلدر و مساحه ارضک کمیتی
ان شاء الله تعالی بنوموسی ترجمه سنه تفصیل اوزر میان اولور
پسینه صولی احواله کله لم سعودی مریج الذهبین صولی نک مکتفی
خلیفه یه ابتداء دخولی بوجه اوزر حکایت اید که مرثورک لعب
شطرنج یکانه و فرزانه لکی مکتفی نک حضورنده یار اولدقده بعضی
تماشایه رغبت کوسر و ب مجلسنه کتوریدی و جمله ندما سندن اولوب
لعب مذکوره ماهر و ممتاز اولان ماوردی ایله اوینامغه امر ایلدی
خلیفه نک ماوردی به اعتناسی اولوب و ندیم قدیمی اولدغی جملدن
مزبور تعلیم و اعانت ایدوب همتی اول طرفه صرف انکی و هله
اولی به صولی به رهشت ال و یوب ماوردی نک غلبه سی ظاهر اولد
بعد لعب میانلرند منقل اولغین صولی کند و سنی جمع ایدوب صرف
هت ایلد که ماوردی به بر جنس غلبه ایلدیک بر طریق قلعه دفع و ردی
ممنوع اولدقده صولی نک مهارتی مکتفی نک یاننده مقرر و ثابت اولغین
ماوردی به طرفه دارلقدن فراغت ایدوب عاد ماوردی بولایدی
میل و محبت ایدوب جمله ندما سندن ایلدی صولی نک وفاتی اوچیز
اونوز التي نارینده بصره به اختفاسی جائده واقع اولشد و زیرا
مزبور حضرت علی رضی الله عنه حشده بر خبر ناپسند روایت انکی

خواص و عوام مزبور نک قتلنه قیام ایلد کلرند اختفا ایلوب بعد
بغداد دن چقوب بصره یه کلوب انده استنار ایلدی پس اولوب
انتقال ایلدی رحمه الله تعالی الشریف الرضی ابو الحسن محمد بن طاهر
ذی المناقب ابی احمد الحسین بن موسی بن محمد بن ابراهیم بن موسی الکاکم
بن جعفر الصادق بن محمد بن الباقر بن علی ذین العابدین ابی الحسین
بن علی بن ابی طالب رضی الله عنه شهر شریف مزبور مقدما ذکر سی سبقت
ایدن شریف مرتضی نک برادری اولوب فن ادب و علم عربیته ممتاز
اقوان و سائر فضایل و کماله سمر منزلت و علو شان صاحب ایدی و آله
ماجد لری بغداد سادات طابینک نقیب و رئیس لری اولوب بقلک
حاکم و ضابطی ایدی بنجه مدت حدیث نقابتده اولوب بعد حال
حیانتده اوچیز کسان سکرنده سنده منصب نقابت او علی صاحب
الترجمه یر تغویض اولمشدی شریف مزبور شعرا شرفانک اشعری اولوب
اون التي یاشندن ایکن شعر کویله شروع ایلد کلری ثعالبی یمینه
روایت ایدر و دورت جلده دیوان کبیری وارد و ربوایات
خلیفه القادر بالله حشده نظر ایلد و کی قصیده سندن
عظفا امیر المؤمنین فاتنا ● فی روجه العلیا لا تفرق ●
ما بیننا یوم الفیاء تقاوت ● ایداکلا فی المعالی معرق ●
الا خلافة میتک فانتی ● انا عاظم منها وانت مطوق ●
معانی قرآن عظیم الشانده متفسر النظیر بر کتاب نالیفا ایلشاردر
حق بودر که کتاب مزبور مطلع اولان صاحبک علم نحر و فن لغته
احاطه تامه سنه استدلال ایلدی مقرر در و مجازات قرآن کریم
بر تالیف لری دخی وارد و بعضی فضلا نقل و روایت ایدر که شریف مزبور
ترک دنیا یاباید ایدوب غم کلشن سرای ایلد کدن مکره مرویات
و کور شهر و عوام ایله بغدادده اولان سرای بلند ایران خرابه شرف
اولوب دور دیوانده اولان سوراخ لری اشیان غراب و بوم اولشد
بوکانه ابداء غریبان بری سرای مزبورک پیشگاهندن گذار ایلد که ناله
بر صاحب سارنک مقرر و ماو اسی اولوب حال اهر و ون و جرح بولنک

کوشی ایلده خراب ویران اولدوغنی کوردکه مقامه مناسب
 صاحبی اولان شریف رضی نیک بویایقی یادینه کلکین انشاد اولد
 ولقد وقعت علی ربوعهم ● وطلوها بید البلی نهب ●
 فبکیت حتی صبح من لغب ● نضوی وبلج بعضی الکرک ●
 وتلفتت عینی فمذخیت ● عنی الطاول تلفت القلب ●
 اریب مزبور نگاه عبرت الود ایلده سرایه نظر ایدوب ایات مذکوره
 انشاد ایدرکن یاندرن برکسه کزار ایدوب ایاتی کوش ایلده اویسه
 بوسرای کیم کدر بلور میسین دیدکه اولده خیر کیمک اولدوغنی بلیم
 دیدی پس شخص مزبور امدی معلومک اولسونکه بوسرای حال انشاد
 ایلدوکل ایات صاحبی کدود یوب حسن اتفاقه تعجب ایلدیاز هرگز
 دقة الغواصنده ذکر ایلدوکی حکایه ده بوقیلدن اولغله بوجمله اراد
 اولندی روایت اولورکه عبید بن شریه الجهمی اوجوز سنه ممر
 اولوب زمان اسلامه ایرشدکه شرف اسلامه مشرف اولشدی
 معاویه شامده خلیفه ایکن بر دفعه حضورینه کلشدی پس معاویه
 مزبوره زیاده بوقدر زمان عمر سورمش بر پیر جهان دیدن سیر کورد
 عجایب هر دن برشی نقل ایلده استماع ایدر لم دیدی عبید ایتدی که بر
 کون بر قبیلده دن کجوب کیدرکن کوردکه برکسه وفات انکون اهل
 قبیلده جمع اولوب مزبوری دفته مشغول اولشدر یا نارینه وارده غده
 جهان ناباید ایلد فناسنی تذکر ایدوب انحر کار هر کس مفری بونجلین
 زرخاک اولسنی تفکر ایلدوکیه رقت قلب الود بکوزم یا شله ●
 طولدی وشاعرك بویایقی یادیه کلکین بی اختیار انشاد ایلد بیت
 یاقلب انک من اسماء مفروود ● فازکروهل یفعلک الیوم تذکر
 قد بحت بلجت ما تخفی من احد ● حتی حوتک اطلاقا حاصیر ●
 فلست ندی وما روی اعطاک ● اونی لرشدک ام مافیة تأخیر ●
 فاستقد الله خیرا وارضین به ● فبینما العسرا وادارت میاسیر ●
 و بینما المرو فی الاحیاء مغتبط ● انا هو التمس تعففه الاعاصیر ●
 بیکی القرب علیه لیس يعرفه ● ووزو قرابته فی الحق مسرود قیله

قبیلده خلقتدن بری ایات مذکوره بی انشاد ایلدوکی کوش ایلده ●
 ایتدی که بوشعرك قائلی کیدر بلور میسین خیر دیدم امدی معلومک اولد
 بویایات حالادفن ایلدوکی کسه نک کشار ایدر سن اول غریب سنکه ●
 مزبوری بلز ایکن اوستنه کلوب کیمیه ایلدک ● وحالا مزبوری قبرینه
 ادخال ایدن کسه میتک قریب مشفق ایکن شدی موتیله مسرود ●
 دیدی پس معاویه مزبور دن بوجکایه بی کوش ایلده قتی عجیب شی ●
 کورش سین دیوب بقدر میت کیم ایدی دیو سوال ایلدکه ایتدی که
 عثین لبید العدوی ایدی صاحب الترجمة شریف رضی نیک ولادتی
 مدینه بغدادده اوج یوز الی طقوز سنه سنده واقع اولوب انتفاک
 دو یوز الی سنه سنده دردمه الله سبحانه نقل اولورکه شریف
 مزبورک انتقالی کوننده برادری شریف منقذی فرزنداشنک نابونی
 کورمکه طاقت کون سیوب شهید موسی بن جعفر کیدوب نمازینه
 ودفنه حاضر اولماشدی والداری طاهر ذوالنقاب ابواحمد حسینک
 ولادتی اوجوزیدی سنه سنده اولوب انتقالی اصح روایت اوزره دوز
 نارینده دوقاننده طرک مکرملری شریف رضی مرثیه لر نظم ایلدی
 و ابوالعلاء معری ده مزبورک مرثیه سنده ● بیت ●
 اوری فلیت الحارثات کخاف ● مال المسیف وعنده المساف ●
 عنوانله مصدده اولان قصیده ظنانه سنی نظم ایلشدی
 المعتمد علی الله ابوالقاسم محمد بن المعتصم بالله ابی عمر وعباد بن الظافر
 المؤید بالله ابی القاسم محمد القاضی اشبیلیه ابن ابی الولید اسمیل بن
 بن قریش بن عباد بن عمرو بن اسلم بن عمرو بن عطاء بن نعیم النخعی
 مزبور اخر ملوک حیره اولان نعمان بن المنذر النخعی اولادنددر
 معتبر مذکور ملوک طوافدن اولوب دیار مغربده جزیره اندلسده
 قرطبه واشبیلیه نک صاحب عربین سلطنتی در مزبور لک اندلسده
 ظهور لرینک کیفیتنی ارباب فن تاریخ بکونه روایت ایدر لکه نعیم
 واوغلی عطاء اصلنده شامله مصر میاننده عرش اسمیه سنی اولان
 قریه اهلدن اولوب بعد جزیره اندلسه کلوب اشبیلیه نواهیسنده

نومیر نام قریه ده توطن ایلشایدی و سلسله نسبیاری ظافریقبله
ملقب اولان محمد بن اسمعیله کلجه ظهور و شانازی اولوب کم نام
ایدیلر مزبور لردن ابتدا تعین و ظهور بولان ظافری مذکور اولوب
مراتب سامیه به ارتقا ایدرک تعین نام بولوب اشیلته ده قاضی
والاجنباب اولشدی پس رعایا و سائر خلق ایلده حسن سلوک اتمکین
مجتبی قلوب ناسده جایگیر اولشدی بواتناده معتلی لقبیه معروف
اولوب قریطیه صاحبی اولان یحیی بن علی بن حمور الحنفی اشیلته بکله
خانی قضیق ایلشدی پس اکابر و اصیان جمله اتفاق ایدوب قاضی
محمدک یانته کلایلر و ایتیلر که کورد میسر بوظالمک بزم و سائر
مسلمانلرک چکدوی الام و شدایدی حالاندرن یوفی رجا ایدرکه
بزمه بله خروج ایده سزناکه مزبوری قتل ایدوب سزیری برینه صاحب
سیر سلطنت ایدلم دیدیلر قاضی ده اعیانه موافقت ایدوب خروج
ایدیلر و عامه ناس ایلده سوار اولوب یحیی نک خیمه کاهنه کلایلر
مزبوری مست ولا یعقل بولدقلرنده امان و زمان ویر میوی قتل ایدیلر
و قاضی بی مالک سیر ایدوب امرینه رام و حکمه مطیع و منقاد اولدیلر
بعده قاضی مزبور قریطیه و سائر بلادی قبضه تصرفه کوردی
بعده اندلسه کافرهای مسند سلطنت اولان ملوک بغی امیه نک لکر
هشام بن الحکمک ایامند منصور بن عامر مزبوره استیلا ایدوب یحیی
امور سلطنتی دست تصرفه ایلشدی و خانی هشامه ملاقاتدن
منع اتمکین مزبورک تصرفدن خطبه و سکه دن ماعد ابرشی قاللار
بو حال اوزره یکریمی سنه دن زیاده زمان مرو ایدوب هشامک بر
و حیانتدن کسه خبر داد کلری پس قاضی محمد خروج ایلوب بنجه
بلادی قبضه تصرفه کوردی اریکه نشین مسند سلطنت اولدیه
بعضار قاضی به هشام مزبور دیاج قلعه سنه بر مسجدده منوی
و مستورد و دیو خبر و پر و کلرنده قاضی ادم کوندوب مزبوری هشام
اولوق اوزره احضار ایلدی و سلطنتی مزبوره تسلیم ایدوب کندی
مقام وزاننده اولدی بو وقعینی حافظ ابو محمد بن حرم نقطه العروسی

اسمی ایلده مستی اولان کتابنده بو وجهله بیان ایدرکه بو عصرده خسته
بر امر غریب ظاهر اولدی که دنیا ده بونک کی شینک و قوی قضا مسوی
دکلر خلاصه سی بودر که هشام بن الحکمک وفاتدن یکریمی سنه
خلف الحصری نام برکسه ظهور ایدوب و کزدونک هشام اولسنی
ازعا ایلدکه قاضی محمد سلطنتی مزبوره تسلیم ایدوب یکریمی سنه
زمان بلاد اندلسیه مزبورک نامنه خطبه او قریطیه بنجه قانلردن
باشلر کسیدی و الحاصل قاضی محمد سلطنتی مزبوره تسلیم ایدوب یکریمی
سنه قدر زمان مزبورک و زاری حد منته اولدقون صکره هشام
وفات ایلدکه نکرار برینه پادشاه اولدی قاضی مذکور علم و ادب
ایلده متصف اولوب تدبیر و ملت و ضبط و ضبط بلادده معرفت
نامنه سی اولغله استقلال اوزره بلاد عدیده ده حکمی جاری اولد
دور تیوز الی سنه سنه قریبده ترک و نیاه ناپایدار ایدوب غم دار
القرار ایلدی و حمه الله تعالی مزبورک ابتداء استیلا سی تارینخند
اختلاف اولوب بعضار دور تیوز اودن و دورت سنه سنه دن
بعضار ده دور تیوز یکریمی دورته اولسنی روایت ایدیلر و الله اعلم
بالتواب قاضی محمدک وفاتدن صکره برینه اوغلی ابو عمرو عتبار و
حالی اولدی مزبور ابتدا القینی فخر الدوله وضع ایدوب بعده مقتصد
بالله تبدیل ایلشدی مقتصد مزبور حسن صورت و لطف سیرت
ایلده موصوف اولوب عقل و حکمت و علم و ادب ایلده معروف ایدی اولد
بنجه مدت استقلال اوزره شهر یار کامکار اولوب قبضه تصرفدن
اولان بلادی توسیع ایدوب ملک موروثنه بنجه بلاد ضم ایلشده
زنان و محالطت نسوانه دلبسته و مائل اولغین اولاد افاندن ماعد
یکریمی عدد اوغلی اولشدی دور تیوز التمش بر تارینخند وفات ایلدکه
مدینه اشیلته ده دفن اولندی و حمه الله سبحانه و تعالی بعده برینه
اوغلی صاحب التبحر المعتمد علی الله ابو القاسم محمد پادشاه اولدی مقتصد
مذکور اندلس ملوک میانده جمله سنه عظیم القدری اولوب جلالت
شان و سق منزلت و مکان ایلده سائر ملوک عصرندن ممتاز ایدی

واكرم ولطف و هم ايله معروف و تراكت طبع و لطافت كفار ايله معروف
اولمغين قبوسى قبله امال و محط رحال و جمال و مالت فضل و بوم
شعر ايدى روايت اولنور كه مزبور ك قبوسند جمع اولان اعيان شعرا
و طرفا و افضل اوباي نبال اول عصر ملك كنند بر سينك قبوسند جمع
اولماشدى ديار بديدن قصايد و مديح ايله آرزو ايدوب كلان
شعر نك جيب اما لى دم و ديار ايله ملو ايدوب ماملوندن نياره
احسانله سر و واقك داي ايدى بوقددكم و لحسان صاحب اولو
برونوالى اينده و رونده خقند مبدول و بديع ايكن طلعند سالم
اوليوب ابولحسن جعفر بن ابراهيم و ينكاه معروف اولان كسه بوايى
بىتى مزبور خقند نظم ايلدى نظم

تغز عن الدنيا و معروف اهلها ● اذا عدم المعروف فى ال اعتبار ●
حلفت بهم ضيفا ثالثه شهر ● بنير قري شتم ارتحلت بلزار ●
نقل اولنور كه اول عصره اندك بر طرف كفره فرنك الله اولوب
ملك كرينه آفرش دير لر ايدى كد كجه مزبور ك قوت و عسكرى نياره
اولمغين جوارنده اهل اسلامدن اولان ملوك طوايف خوف و استر
مصالحه طريقيله هر سنه بر مقدار مال و بر لر ايدى بقره بونكاه
قناعت ايتوب دور تيون تمش كرسنه سنده عسكركوب طليطاه
نام مدينه فى اهل اسلامدن المشرى صاحب الترجمة معتمد بن عباد
ملوك طوايفك جمله سنك اكبرى اولوب تحت تصرفنده اولان بلاد
سائر ملوك اطرافدن زياره ايدى اولده بهر سنه معين اولان مبالغى
ادوش طرفنه ارسال ايدوب بقره فراخ بال ايله كند و زوق صفاسنه
مشغول اولوردى چونكه ادوش طليطاه يه مستولى اولوب قبضه
تصرفنه كوردى معتمدك زير دستنده اولان بلاد و ديد طمعنى
باز ايلدى بقره ائشاده معتمد طرفندن بهر سنه ارسال مقرر اولان مبلغ
كلدكه قبول ايتوب رفا ايلدى و طرفندن ارم كوندوب بعد اليوم
هذيه و مال ايله مصالحه بر طرف اولمشد و همان شمدن صكر قلعه كر
بنه تسليم ايتوب كند و طرف اخره كستون بوخبر معتمد واصل اولدقه

اولدقه براتش اولوب كلان لحي بي ضرب و تحقير ايله بانندن اخراج
اتدوب وار سويله ملعونه بلد و كندن قالمسون ديونخبر كوندوردي
بقره بوخبر ادوشه واصل اولدقه قوطيه اوستنه توجه ايلدى
الوت محاصره فى تيجل ايجون تكرار طليطاه به رجوع ايدوب اسبان سفي
مهي ايلكه باشلدى چونكه بوخبر اهل اسلامك معلومى اولدى مشايخ
و فقها و سائر علما و عقلا جمع اولوب ايتديلر كه ملوك مزبور ائى فضيلينه
تابع اولوب بر بيله مقاتله و محاربه يه مشغول اولوب قبضه جهاد
ترك ايلدكلرندن كفره بلاد مسليينه مستولى اولوب بونجه زماندن
برو مقرر اهل اسلام اولان بونجه بلده فى اخذ ايدوب دارا كافر ايلد
اكر بعد اليوم بر چاره كور ايتوب اهل و مساحه اولنور سه شهره
فرنك كفره سى جميع بلاد عيزه مستولى اولسي مقرر د بقره بونك تداركى
كور ملك لانم كمشد ر يوب جمله سى قانقوب قاضى عبد الله بن محمد بن
ار ملك مجلسنه كد يلو بو خصوصى درميان ايدوب مشاوره ايلد
هر رى بر طرفه ذاهب اولوب بالآخره جمله سى بو معناده متفق الحكه
اولديلر كه مراكش صاحب اولان ابو يعقوب يوسف بن طاشقينه
نامه ياز يلوب اهل اسلامك امدادينه دعوت اولنه بقره قاضى قانقوب
عامته نك اتفاق ايلدكلرى تدبيرى معتمده عرض ايلدكه اولده
استحسان ايدوب همان ساعت يوسف بن طاشقينه واقع حالى
مبين و دعوتى متضمن برنامه ياز يلوب على جناح الاستيصال ارسال
اولدى چونكه نامه يوسف طاشقينه واصل اولدى در حال
طشه چقوب عسكرى بقره جمع ايلدى كامل اون بيك نفر عسكر
حاضر و آماده اولدقه بحرى عبود ايدوب معتمد طرفنه توجه ايلدى
بوجا بنده معتمده موجود اولان عسكرى جمع ايدوب و سائر بلاد
مسليينه بوخبرى كوش ايدن اهل اسلامده جهاد قصديله جوق جوق
كلوب معتمده ملحق اولديلر بقره يوسف طاشقينه ده كلوب معتمدايله
جمع اولديلر بو طرفه اهل اسلامك حرب و قتال قصديله اجتماعى
و يوسف طاشقينك مراكش امداده كلد و كنى ملك فرنك اولادى

کوشا ایلدکه سائر بلاد کفره دن کلوب منضم اولاندن ماعدا ایلدکه
کندو قریبک عسکر ایلده طشره جقوب یوسفه تهدیدی متضمن بر
نامه کوندور دی پس واصل اولوب مضمونی معلوم اولدقه یوسف
ظفر نامه به اختصار اوزده ظهور ایدر چک وقعه فی عن قریب
مشاهده ایدوب کوردین دیو تحریر ایدوبینه کلان لیلی ایلد کوند
پس نامه ارفوشه واصل اولدقه خوفه دو شوب بودم خیلی غریب
صاحبی کسه آنجی دیدی واصل ایکی طرفدن عسکر یور یور لاقه
نام محله بر برینه ملاقی اولوب مصاف واقع اولدقه اهل اسلام طرفی
منصور و مظفر اولوب فرنگ عسکری منظم اولدی اوقوش بر قیاد
محل معرکه دن هزار زخمه خلاص اولوب فرار ایلدی ماعداسنه
تیغ انشبار مشعل راه روزخ اولدی بوقعه دور یوز تیش طغوز
رمضان تک اونجی جمعه کفی واقع اولشد اولک سنه فی اهل اندلس
میانلورده عام زلاقه دی کله تاریخ ایلدیلر نقل اولور که صاحب
معمد جنک کوند خلی مردانه لک ایدوب یوزینه و سائر اعضا سنک
بنجه یرینه زخم اصابت ایلدکه بنه مقاومت ثابت و برقرار اولغین
شجاعت و شهادتله ممتاز اولدی پس صلحت جهاد تمام اولدقن صکر
امیر یوسف ولایت کیدوب معتمده مقرر قیینه عورت ایلدی بقده
ایکجی سنه ده تکرار یوسف طاشقین عسکر ایلده کلوب معمد ایلده بعض
قلاع فرنگه صارلدیلر لکن برایش کور میوبینه محللرینه عورت ایلد
نقل اولور که یوسف طاشقین اندلسک لطافت هوا و باغ و بخیلری
کورد که کندو دیارینک هواسی و خیم و اشجار و زهارده حصیه
اولما مغله بلاد اندلسه مائل و دلبسته اولوب هر بار اولدیار او
مجلسند یار ایدوب تکرار ایدر ایدی ندما و جلکاسیده بو خصوص
مزبور موافقت ایدوب معتمد کدو خشن بنجه کھنار فاسر نقل
ایدک قلبی معتمد غیضی ایلده مال مال ایدوب بلاد اندلس قبضه
تسخیر کتورلنی القا ایدر ایدی بالآخر بو خصوصه تشریف اتمام
ایدوب لشکر پیشمار ایلده سبته به کلدکه عسکر فراوانه شیرین ابی

ای اندلسی نام کسه فی سردار ایدوب معتمد او سنه ارمال ایلدی
پس کلوب مزبور ایشیلته ده محاصره ایلدیلر عظیم حرب وقتال
صکر حصاره ظفر یولوب نهب و غارت ایلدیلر و معتمدی اهل
عیالی ایلده اخذ ایدوب کیه قیوب مراکشه امیر یوسفه ارمال ایلدیلر
بودن اول مزبورک مأمون نام بر او غلنی که قرطبه ده باباسی طرفدن
حاکم ایدی قرطبه بی محاصره ایدوب اخذ ایلر کارنده قتل ایلد
معمدک مزبور او غللی حقند بنجه مرثیه لری وارور و احوال معتمد
قید و بند ایلده مراکشه واصل اولدقه امیر یوسف امر ایلدیک مزبور
اهل و عیالی ایلده اغماق قلعه سنه کوندوب اندر حبس ایدر نورس غماق
نقل اولوب بقیه عمر فی زندانه انجامه ایرشدی نقل اولور که
مزبورک حکام دولتنده بحرا حسانه مستغرق اولان شعرا و نجیب
ایام مصیبتن جکر سوز قصید و نظم ایلدیلر جمله دن ابو کرمانی
مزبورک ایام دولتک انقضای نحس و تحزنی باینده بنجه قصائد
و مقاطع مشتمل نظم السلوک فی وعظ الملوک نام کتاب تألیف ایلدی
روایت اولور که معتمد دختر لری بر عید کوفی بابا لینی کور مکند
کلدیلر مزبور لرد و فقر ایلده زار و زبون اولوب اغماق قلعه
اجرت ایلده ایسک اکبروب انکله تیش ایدر ایدی حتی فرنگ بری
ایام دولت و سلطنتده صوباشی سی اولان شخصک قیینه اجرت
ایسک ایشلر دی پس معتمد قیز لری بو حال ایلده بلاس پوش کورد که
جکری چاک چاک اولوب بویاسی نظم ایلدی ● نظم ●
فیما مضی کنت بالاحیاء مسرود ● فساءک العید فی اغماق ماسور ●
تری بناتک فی الاطمار جابیه ● یقرن للنساء لایملکن قصیرا ●
برزن غمک للتسلیم خاشعه ● ابصار هن حیدرات کاسیرا ●
بطان فی الطین والاقدام خاشه ● کاتهام تطاء مسکا کافورا ●
لا خفا لا تشکی الجرب ظاهر ● ولبس الامع الانفاس مطورا ●
قد کان دهرک ان تأمر و مثلاً ● فزک الدهر منها و مأمورا ●
من بات بعدک فی ملک بتریه ● فانما بات بالاحلام مغورا ●

مژبورك ولادق دودتوز او توز سنده اولوب وفاق دودتوز
 سكان سكر سنده انعامات زندانده واقع اولمشد رحمة الله سبحانه
 و تعالی غرائب دهر بوفلورندركه مژبور بر شمر يار كامكار اكين و ندانه
 وفات ايلدكجه جان سنده غريب نماز ينه ندا اولندي قبارك الله منزله
 البقا والقره والكبرياء ابو عبد الله محمد بن عبد الله بن نومرت
 مژبور مغرب ظهور ايدن عبد المؤمن بن علي بن صاحب الحق اولان
 شخصد رحمن بن علي بن ابی طالب رضي الله عنهما سلسله سندن اولق
 اوزده دعوى سيادات ايدرايدى اصلندن اقصى بلاد مغربدن جبل
 النور ديمكاه معروف اولان محلدن اولوب هنگام شبانه تحصيل علوم
 قصد يله مشرق طرفه سفر ايدوب عراقده امام غزالي طرطوسي بوزنارك
 امثالي كجانه ملاقات ايلوب بقره زيارت بيت الحرام ايدوب مدت
 مديده مكه مكرمه ده اقامت ايلشدي و بواثاده علوم نافعه دن
 وحديث شريف و اصول دين تحصيل ايله مشغول اولشدي زهد و
 بهيذكارلى واديارى پيش نهاد ايدوب صمت و سكوت و كثرت عبادت
 مداوم اولوب خلقه كولر يوز كوستوب شيرين سوزلر ايله جذب
 قلوب ايلده ماهر ايدى و متاع دنيا دن دامن چرين اولوب بر عصا ايلد
 چكولندن ماعدار شى يوغيدى و شجاعت و شهامت و فصاحت
 و بلاغت صاحب اولوب زبان عربى و مغربى ده شيرين بيان ايدى شى
 شريفه مخالف رشى كوردك زجر و منع ايلده رقيقه فوت ايلوب
 مرتبه و سعتده زياده امر معروف و نهى منكره مباشر اولغين اكثر ياه
 وارد و نغى يرلده سود يلوب نكرت نفى ايله اثبات وجود ايلك پابنده
 نجه اذيت و جفا كورد ايدى لكن اصلا اولقنده اولوب و بلكه
 قائم يوب خلق ايله كشاكتى ترك ايلن ايدى بنا على هذا مژبور
 اهل مكه مژبورك لسانندن بيزان اولد قلنده مكه مكرمه دن
 اخراج ايلد يار شمس مصره كلوب انده دغى زياده غلظت ايلدكده
 مصرنده نفى اولندي و مژبورك جمله قلاشتندن بريده بو ايديكه
 بريده نياده حرف اقبول كند و حقنده اخذ و بطش احقالتى و بره

تقي الدين محمد بن قاي
 و قاضي محمد بن قاي
 و قاضي محمد بن قاي
 و قاضي محمد بن قاي

و برسه تجتنه چكوب خلط كلام ايلرايدى و الحاصل مصر دن
 اسكندريه يه كلدكده بر كشتى سوار اولوب حرم ديار مغرب ايلد
 اهل كشتى د آب قديمى اوزده منكراندى منع و نفى ايلوب دار صلا
 مغربنده قلاوت قرآن عظيم الشانه تحريض ايدرايدى بو حال انده
 افريقيه شهر ليدن مهديه نام شهره واصل اولدقده خرابه شرف
 برويران مسجدى جا يگاه ايدوب خلقه تعليم علوم ايلك باشلدى
 و رهكادندن مرو ايدن اولق اخرو سائر الات ملاه و كسريد
 صيت و صدا سى شهره و لوله انداز اولدقده بلده مژبوره نك امير
 و الاقدري يحيى بن المعز عزيز مژبورى كورمكه راغب اولوب حضورنده
 عقد مجلس فقها ايدوب دعوت ايلدى پس اين نومرت مجلس حاضر اولد
 كلمات مؤثره نصايح و عطف سردينه اغا ز ايلدكده جمله حضار مژبورك
 كلمات تشبیه و عظمتدن متأثر اولوب فصاحت كهارينه حيران
 قالديار يحيى مژبورك تعظيم و توقيرنده مبالغه ايدوب استدعاء
 دعاء خير ايلدكده اصلحك الله لر عيتك كله سنه اقتصار ايله
 مجلسدن قالقوب كندى بقده مهديه ده اكلم يوب بجا يه و بديكارى
 بلده يه نقل ايلدى د آب قديمى اجرايه شروع ايلدكده اهالى بلده
 مژبورى شهر دن اخراج ايله از عجاج ايلد يار قرأى بجا يه و وراغان
 ايدوب قريه به قريه نقل و حركت اشناسنده ملاك اسميله مستى اولان
 قريه به كلدكده مطلب جهل ساله سى اولان عبد المؤمن بن علي يه
 مصداق اولدى روايت اولور كه محمد بن نومرتك علم جفره اطلعت
 اولغله فن مژبور دن بونى استنباط ايلش ايديكه اقصى بلاد مغرب
 سور و بديكارى يره اولار اولاد و سالت بناه على الصلاه و السلام
 سلسله سندن شوقيا فتنه بر كسه ظهور ايدوب خالق طريق حقه
 دعوت ايلدي و اول كسه نك مقامى و مدفن مغربدى تى ن مل
 حروفنى مشتمل اسمله مستقر موضعده اوله و شخص مژبورك استقامت
 كار و تمكّن و استيلا سى اصحابندن بر كسه نك الله اوله كه انك
 اسمي ع ب د م و م ن حروفندن مركب اولغى و وقع نك

ظهوری بشیور سنه سندن صکره اوله پس این نومرت بوقصه مطلع
 اولدقه خاطرینه اوایل لایح اولمش ایدیکه بوامرک صاحبی کندو
 اولوب وزمان خروجیده قریب اولمش اوله بناآ علی هذا جفرین
 حلیه سنی واسمنی استخراج ایلدوکی کسه بی ارشدوب وهرلر دغ
 یرده سوال ایلدن خالی دکلدی بواسطه برکون عبدالمؤمنه مصاف
 اولوب کوردیک برتانه جوان یانندن کنار ایدر جمعه سنه نظر ایلدکه
 جفره مسطور اولان اوصافه مطابق بولدقه اسمنی سوال ایلد
 اولد جواب ویروب عبدالمؤمن دردیدکه الله اکبر بوجه زماندن
 بروسنک طلبکده ایدم دیوب بقیه نشانلری دخی بربر جفر تطبیق
 ایلدکه جمله سی مطابق بولوب مطلوبی اولان شخص برایدوکی تحقیق
 ایلدکه نه یرد نسین و نه طرفه کیدرسین دیدی عبدالمؤمنه کویه
 وغیرتم شرق طرفه دریدی تکرار سوال ایدوب شرقه سفر ایلکدن
 مقصودک نذر دیدکده جواب ویروب تحصیل علم و معرفت ایلدقیق
 و شان بولوق استم دیدی فخریت و شان جمله بنده در همان بکاموا
 ایدوب یا منده اول مطلبکدن زیاده بنجه مرتبه له نائل اولور سین
 دیدکده عبدالمؤمن مزبورک امرینه رام اولوب جمله اصحابندن اولد
 پس این نومرت مزبوره نهالخانه ضمیمه اولان اسراری بر تقریر
 و بیان ایدوب بو طریقی اختیاردن غرضه اولوب وانرا امر بر مصلحتک
 نتیجه پذیر اولسنی افاده ایلدی نقل اولورکه مقدم این نومرتک
 یا منده عبد الله نام برکسه و ار ایدی مزبور لغت عرب و لسان اهل
 مغریه عارف اولوب فقیه و عالم و فصاحت کفار و حسن تقریر
 صاحبی برکامل کسه اولغین این نومرت یا منده الوب بوقصه یه
 محرم ایدنشدی و دائما مزبور ایله مشاوره ایدوب مطلوبلرینه
 وصوله بنجه تدبیر ایلش ایدی جمله دن بری عبد الله به بونی
 ایلدیکه بعد ایوم سن کندوکی سوزاکلامرو مراد بنی قهیمدن
 عاجز ر شخص ایله وفادان صورتنه قیوب فضل و معرفتی خفتدن
 ستر ایله تاک عامه ناسنک فضل و معرفتکدن خبردار اولوب

اولوب وقت احتیاجده دفعه فضل و کمالکی اظهار ایلد حارق
 عاده برشی اولوب مصلحتن صورت ویروده دخل عظمی وارد وید
 عبد الله بسر و چشم دیوب امر بنی برینه کتوردی بوندن صکره
 این نومرت اهل مغربدن التي عدو نموند و زور او رکسه اختیار
 ایدوب جمله اصحابندن ایلدی و اصحاب فطنت و زکادون احتراز اید
 ایدوب ساره دل اغیایه مائل اولغین زکرا و لثان التي نفر شخصی اول
 کروهدن انتخاب ایلش دی پس عبد الله ایلدی یدی نفر اولوب بعده
 عبدالمؤمنه مقارن اولدقه انیده یا منده الوب کندو سیل طغوز
 نفر اولدی یار و یوله کیروب مراکشه نفیحه ایلدی یار اولد وقتد
 صاحبی معتمد ترجمه سنده زکرا و لثان یوسف بن طاشقینک اوغلی
 ابوالحسن علی ایدی مزبور حلم و ورع و عدل و تواضع ایلد معروف
 بر ملک عظیم القدر اولوب یا منده مالک بن وهیب نام بر عالم و صالح
 ندیم بصیری و او ایدی نقل اولورکه این نومرت مراکشه کلدرینه
 عادت درینه سی اوزده نفی منکره شروع ایدوب کیدرک سلطنته
 متعلق اسوده ده حرف لغته باشدی کفار و ناصوبانی ابوالحسن کوش
 ایلدکه مالک بن وهیب مزبورک دماغنده قساد اولوب تغییر دقت
 و تبدیل سلطنت سوزاسند اولدوغنی افاده ایلوب ایدی که خوف
 اولورکه بو حریف بو حال اوزده قالورسه دفعی متعسر بر مصلحته
 شروع ایدو حال مناسب اولان بودرکه علماء ایلد حضور کینه کلوب
 عقد مجلس اولسون و مزبوری اصحابیله دعوت ایدم کلسونلر
 مراد لریق استنطاق ایدوب اککوره بر تدبیر ایدد دیدی ابوالحسن
 امر ایلدی علماء کلوب حاضر اولدی و محمد بن نومرت اصحابی ایلد بر خرا
 مسجدده اولور لری ایدی انلریده دعوت ایلدی کلوب حاضر اولدقه
 علماء خطاب ایدوب شواکه سوال ایلک بزه متعلق امور تعرض
 ایلدن مقصودک نذر دیدکده علماء میانندن مراکش فاضی بی این
 نومرت خطاب ایدوب مقتضاه شرع مبینه مطیع و منقاد اولان
 شهر یار عادل حضرت تری خفند سندن نقل اولان کفار ناسنک

اصلی ندد و بدید که محمد تومرت پادشاه حقه نقل اولان سوزلچله
بندن صادر اولمش و آندن ماعدادخی بنجه سوزلچم واردلکن
مقتضای شرعه عامل پادشاه عادل دید و کلامک اصلی اولیوب
کذب صریح اولدوغی مقررده کلام حقکم ایدوب یکیده برده بونک
کبی دروغ بی فروغ سوزلچله پادشاهی مقرر ایدوب بنجه امور
ارکانه باعث و یادی اولدیکن آق قاضی معلومک دکلیدر که
حال او شهره اشکاره خمر صانلوب و خنزیر لرسلین میانده یوزی
و اموال ایلام اخذ صرف اولنوب بونک کبی بنجه مظالمی بربر حسن
تقدیر ایلله تقریر ایلدکه مراکش صاحبی ابوالحسنک کوزی باشل طوفا
آزکای حضار ایلله مزبورک اوضاع و اطوارندن فهم ایلدیکر که
بو طریقله صورت حقندن کورنک ایلله ملکیتی زیورسته التواست
لکن پادشاه کلمات فرخنده سندن متأثر ظاهر حالنه الداندوغی
کوردکلنده سکوت ایلوب واقع حالی افاده یجرات ایده مدیار
مالک بن وهیب پادشاه یاننده بی پروا اولغین جسامت ایدوب ایتیکه
شهریارم بنم بویایدن سزه کستاخانه بر فضیحتم وارد اکر قبوله ازانی
بویورسه عاقبتندن کوردن مستخرج اولنوب اصفا اولندوغی
تقدیر بنجه خائله سوزلچیش اولسی مقررده ابوالحسن سوزله کوره لم
نه دیر سین دیدکده مالک بن وهیب بوحر یفدن امین دکلم البته
بونک برفتنه سی ظهور ایدوب صکره نزاری کور ملک متعسر اولور
همان بونی اصحابیله بربر حبس ایدوب کونده برالتون وظیفه تعیین
اولنقله شرتدن خلاص اولوق یاغده ملاحظه عافانه درو لا صکره
دفعنه بنجه خزینه لر صرف انسکرده فائده ویرمزیدیک ابوالحسن
بورایه میل ایلش ایکن وزیر مقام معارضه ده اولوب شاکر لایق
بردد مند درویشی مجلسکده کوردوب میان خلقد و غنچندن متأثر
اولوب بکا ایلش ایکن حالا احسان برینه مزبور حبیبه فرمان
وسلطنت و کویکه کره دوشر میک بونک کبی فقیردن احتراز ایدر
شرتدن اندیشناک اوله سز قوت یومینه به عاجز اولان درویش

درویش درویشک سزک کبی شهریار کامکار ایلله خصومت ایلشی
ایلدوکی تقدیر بنجه برنگاه غضب الود کردن نابود و فسخ الوجود
اولسی جای شبهه میدردیدکده ابوالحسن لین الجانب حلم و کرم
غالب بر دوتلی اولغین سطوت ملکانه سی نظر اینه عالی کورینوب
فی الواقع بومقوله امور جزئییه دن ترسناک اولوق همت شاهانه مزه
لایق بکلردیوب مزبورون دعا و خیر التماسیله مجلسدن انصافه
اذن ویردی پس محمد بن تومرت ابوالحسنک حضورندن بچقد قدن
صکره اصحابنه ایتدی کم بعد الیوم بزه مراکشد اقامت دشوار اولدی
زیرا مادامکه محمد بن وهیب پادشاه یاننده درالبته برکون بزه برضد
ایرشد سی مقررده مناسب اولان بود که اغماط شهر نره بر آخرت
فرنداشم وارد سزک ایلله اول طرفه سفر ایده لم وانک دعا و خیر فی
الوې نصیحتله عامل اوله لم دیوب بوله کیدیلر مدینه اغماط کلکدن
فرنداشی اولان شخصی که عبدالحق بن ابراهیم دیر لر فقها دن برک ایدی
متزلله نزول ایدوب کورشدیلر و مراکشد کچن ماجرای جمل تقریر
ایدوب مافی الضمیر بنی بیان ایلدکه عبدالحق ایتدی که بو محل سزلی
حفظ و حمایت ایتوب بونده مطلبکونه نائل اوله فرسز لکن بو محله
برکونک برده و رای جیلده تین مل دیر لر محل وارد اکر اول جانب
غریمت ایلسکن براز وقت ذکر یکون منشی اولوب بعد مصلحتکونه شرع
ایلسکن اسان ایدی دیدی محمد بن تومرت تین مل نامنی کوشا ایلدکه
برقع دفعه تکرار ایتدیدی و مقدمه ذکر اولندوغی افزوده جعفر الشاربت
اولان محل اولدوغی تحقیق ایلدکه عبدالحق و داع ایدوب اصحابیله
اول طرفه جان آندی و اصل اولدقده اها لیبی مزبورک علمادن برکسه
اولدوغندن آگاه اولوب اغزاز و اکوام ایدوب اصحابیله منزلت
قوند دیلر بو طرفه برقع کوندن صکره مراکش صاحبی ابوالحسن مزبور
سؤال ایلدکه سفر ایدوب چکلوب کتدیلر دیدیلر الحمد لله برالای
در مندی حبس ایلکله و یا له کیرمدن خلاص اولدق دیدی
بوندن صکره اهل جبل محمد بن تومرتک وصولندن خبردار اولدق

دعوت ایتدی که دفعه فضلی اظهار اید چک موسم کلدی ناکه اطاعت
ترودی اولان کسه لری قلوبی بوطریقله جذب اید یوز دیوب بونک
اوزینه اتفاق ایلدیلر که مرئوس عبدالله برکون ادا صلوة صحت
صکره کرسی به چقوب لسان فصیح و تعبیر ملیح ایلر بویجه واقعه
کورد که سعادون ایکی ملک نازل اولوب قلمی شق ایلدیلر و غسل ایدر
علم و حکمت و قرآنله درونی بر ایلدیلر دیوب بعد و عظم و نصیحت
شروع ایدوب پنجم سوز سولیه پس صباح اولدقه عبدالله ذکر اولد
اوزده کرسی به چقوب زبان فصیح ایلر تلاوت قرآن کریم صکره
واقعه غریبه سنی نقل ایلدی جمله خلق مزبورک دفعه بونک فضیلت
باهر سنی کورد کلرند حیران اولدیلر پس محمد مزبور خطا ایدوب
ای غمنا یا بزرگروه سعادتی یوز یوخسه فنیق اشتیاق غمی یوز حال
حال و شانزیمه در بیان ایلر دید که عبدالله ایتدی که سن مهدی
زمان و مجتهدین و سرچشمه اهل یقین سین هر کیم که سکا اتباع ایدر
امر که مطیع و حکم که رام اوله اصحاب سارندن اولسی مقرر در و هر
سکا مخالفت و عناد ایلر لاجرم اهل شقاوت اولسی محقر دیوب
بعد محمد ایتدی که اصحابی بکاعرض ایلر سکا میانلرند اصحاب نار
اولانلری تمیز و تشخیص ایدر هم دیوب بوحیله ایلر مخالفت فتنه
کسه لردن نجه در دمندری قتل ایلوب جمله اطاعت اوزده اولد
نقد ایلدیلر بواشاده کند لره اطاعت اوزده اجسادن نجه لرنیک
اقربا لرو متعلقا قتل اولمغین مزبور لره بوضعک کران کلینی
فهم ایلد که خلق باشنه جمع ایدوب مراکش ملک فی زمان قریبه
انتقال ایدوب پنجه دولت و غنایه واصل اولور نر دیوب بشیر ایلر
قلبلری تطیب ایلدی بومقامه مزبورک تفصیل احوالی غایت طویل
الذیلدر خلاصه سی بودر که اصحابندن اون بیک نفر که سیه عبد
سردار ایدوب عبد الحمده بله قوشوب مراکشه کوندردی و کندینه
جبله مقامنده قرار ایلدی پس عبد المؤمن عسکر ایلر کلوب بر مدت
مراکش حاضر ایلدکن صکره درون قلعه دن عسکر هجوم ایدوب

ایدوب طرفیندن انشغال زبان کش اولدقه عبد المؤمن طرفی منهم
اولوب اثنا و حربه عبدالله قتل اولدی عسکر اکثری طعمه شمشیر
اولوب فقط عبد المؤمن ایلر بر جمع قلیل اول و رطه هولنا کون
نجات بولدی بویجه خبر محمد واصل اولدقه مزبورک عمری اخر اولوب
انتقال ایلر اوزده ایدی یاننده حاضر اولانلر ایتدی که بو وصیتی
غائب اولانلر یکنه ده ایصال ایدر که عاقبت کار نصرت سزا کون
اولوب پنجه قلعه لرفتح ایدوب اموال کثیره یه نائل اولور سزا اصل
انهم آمدن منکسر البال اولمک اوایل اولور زید الحریب بن الرجال
سعی و کوششی لردن قویوب حرب و قتاله مداومت اوزده او کورد
بونک کچی پنجه و صیقل ایلدی بعد غوغای جهاندلرین کوزیوب
ترک دنیا یاپاید ایلدی مزبورک انتقالی بشیور بکرمی و دست سینه
اولوب جبله مدفوندر مزبور اگرچه کم بودر لک و پو و حست جو
ایدوب ضوابط دولت و سائر تدابیری وضع ایلشدی لکن کوننده
هیچ بر قلعه فتح اولموب جمله فتوحات عبد المؤمن ایامند ظهور
ایلشدر عبد المؤمن نواحی تلسانده کومیه نام قبیله دن اولوب
تاجر اسمیله مستی بر فریده متولدا و لشدی و آلدی قومی میاند
وسط الحال بر کونه کرا اولوب صنعت مزبور ایلر نقیض ایدر کجور
علوم ارنه سنده ایکن مقدمات ذکر اولدوغی اوزده محمد بن تومرت
ملاقا اولدقه انک یاننده قامشدی این تومرت انتقالدن صکره
جمله خلق مزبور تبعیت و هجران و تلسان و قاس و سینه به ستوی
اولشدی بشیور فرق ایکی سنده مرکشی قبضه ششیر کتورب
بلاد اندلس و بلاد افریقیندن اکثرینه مالک اولشدی و امیر المؤمنین
لقبیه ملقب اولوب عریض و عمیق دولت و سلطنته واصل اولشدی
مدت ولایتندن اوتوز اوج سنده مرور ایلد که بشیور الملک سینه
انتقال ایلدی رحمة الله تعالی ابو بکر بن میکائیل بن سلجوق بن دقاق
الملقب بکن الدین طغرلک مزبور ملک صلاحه ناک اولد
صلاحه مالک مسولی اولردن اول مکانلری ماورای نهره بخاریه

بکرمی فرسخ قریب برده ایدی چند حصردن متجاوز بر قوم مورشار
اولوب سلاطیندن برینک طاعتنه داخل اولماشلا ایدی اوندوننه
مقاومته قادر اولدقلری عسکر کلدکن آب وکیا هدرن عاری صحرای
وبرای به چکلوب ریگستانه تخصیص ایلمکله دست اعدادن سلامت
بولورلرایدی سلطان محمود سبکتکین ماورای نهر مجرکه قوم مزبورک
رئیسارینی قوی الشوکه بولوب مزبورلره بر طرفله ظفر بولق باند
استماللر و یروپ خرج لطایف الحیلده بذل مقدور ایلدی خصوصینه
کورد که رئیسارینی اخذ ایدوب بعض قلعه به حبسه کوندودی
بعده اصحابک امرن نه تدبیر ایدم لم دیوار کان دولت و اعیان
سلطنتی ایله مشاوده ایلد که کیمی نهر همچون غرق ایدم لم و کیمید
باش بر مغلینی قطع ایدم لم ناکه بر رخ اوقا تمغه و سائر اسلحه اعلانه
کرکی کی قادر اولمه لور یروپ هریری بتدبیر عرض ایلدی آخر کار
بوزک اوزینه اتفاق ایدوب قرار ویردی که مزبورلری نهر همچون
خراسان طرفنه بکون لرو اطراف وواحی به تفریق ایدوب اوندوننه
خراج وضع ایدم لربس مزبورلری خراسانه کتوب نواحی به تفریق ایدوب
خراج وضع ایلدی بر مدت بو حال اوند کدار ایلدکن صکر خرج
مباشرا ولان عمال مزبورلره دست تقدیر و راز ایدوب قانون وضع
ماعد اموال و مواشیلرینی اخذ ایلمک باشلایر بر مقدار یومرتیه بی ده
هضم ایدوب سکوت ایلدی بر مقدار یوم تحمل ایلد و کندن بیک خانه
مقداری قدیم کسه ایریلوب کرمان طرفنه قوجه ایلدی اول وقده
کرمان صاحبی ملوک دیلمه دن ابوالقوارس ابن بهاء الدوله ایدی
طایفه مزبوره نك قدومندن اکاه اولدقد اقبال ایلوب میلانلره
رئیس و ممتاز اولانلرینه خلعتلر کیدوب مزبورلره محل تعیین ایدوب
حذمتند استخدام ایدم جک اولدی حکمت خدا بونک اوزینه اون
چکدکه ابوالقوارس انتقال اتمکین مزبورلر بولق خوق ایدوب
نوجه ایلدی اصفهان صاحبی ولان علا الدوله ده مزبورلری
یانشد ایلد یروپ استخدام ایلمک و غبت کوستر مشدی لکن بر اثنان سلطان

سلطان محمود طرفندن مزبورلری نهر و غارت ایدوب یا نکردن
ابعاد ایدم سین دیو کاغذ کلکین ناچار محاربه اقتضای ایلدی
طرفیندن نجه لره لاک اولدقدن صکر ماعد اسی اذریجان طرفند
ایلدی لر و خراسان اولان فریقده محالردن کوجوب خوارزمه قریب
برجبله کندی سلطان محمود مزبورلک انتقالدن اکاه اولدقدن
عسکر جمع ایدوب اوردلر نجه کوندوب بعده کندی بنفسه به حرکت
ایدوب قوم مذکور ی تفریق و بریشان اتمده خیلی سوی و کوشش ایلدی
بر اثنان سلطان محمودک عمری آخر اولوب آخرقه انتقال ایلد که
یرینه اوغلی سلطان مسعود تخت نشین سلطنت اولدی بحسب
الاقتضا لشکره مضایقت چکد که اذریجان اولان کروهک
کلکی ایچن کاغذ کوندوبلر پس اول فرار ایدن بیک خانه کسکلوب
سلطان مسعودک حذمتند اولدی لر بعده مزبورلردن بابا اسنک
تفریق ایلدی کی قومک محالیرینی استفسار ایدوب هر فرقه به کاغذ
کوندوب دعوت ایلد که جلدی یانه کلوب جمع اولدی لر بر اثنان
سلطان مسعود هند سفر ایلد که سلجوقیلر تنها قالوب نجه فساد
ایلدی لر و بوزمانه کلنر صاحب الترحمه طغرلک و برادری دود
خراسان طرفنه کدار ایدن قوم ایله بله اولوب ماوراء نهر دن مقر
قدیم لرند ایدیلر بخارا صاحبی ملک شاه ایله میانلردن وقعه عظیمه
اولوب طغرلک و راودک اتباعندن اولی چکده جمع کثیر قتل اولغین
ناچار خراسان اولان جماعتلرینه ملحق اولق اقتضا ایلد که سلطان
مسعود دن استیمان ایدوب واروب حذمتلرند اوله لم دیونامه
ایله رسول کوندوبلر سلطان مسعود کلان رسول حبس ایدوب
و خراسان اولان طایفه نك ایلدی کلری کستان خلعتلرینه بنا عظیم
عسکر جمع ایدوب اوزونلرینه و اردی معرکه عظیمه اولوب سلجوقیلر
طرفی مغلوب اولوب زبون اولدقلرند امان طلب ایلوب جرایم
سابقه لرند اعتذار ایلدی لر و خوارزمی سلطان مسعوده آلبورکی
در عهد ایلد کلرند سلطانک خاطری مزبورلردن مطیب اولوب حبس

ایلدی رسولی اطلاق ایلدی والدی سلطان محمود کوننده حبس
اولان رئیسای نیازی ایلدیلر قلعه دن انزال اولنوبینه قیدایله
بلنه کتوردیلر و طغرلبک ایله برادری اوردک کلکسی نیازی ایلدی
انلره اذن ویریلوب کلکسی ایچون آتم کوندلدی پس مزبور لره
عظیم عسکرایله و طنلرندن چقوب خراسانه کلدیله و کمال حاصل
قوم مزبور ایله سلطان مسعودک ولایه و نوابی میاندن بجه معرکه
کجوب بالاخره بجه بلادی خواه و ناخواه التردن قبضه تسخیره
کتوردیلر و ابتدا مالک اولدقاری بلده طوس ایله ری اولسی
میاندن اختلاف اولمشدر بلده مزبوره یه دوردت یوزیکری طنوز
تاریخدن دسترس بوقلر بوندن صکره زمان قیلده نیسابورده
مالک اولدیله صاحب الترجمه طغرلبک قوم مذکور میاندن بجه
ممتاز و سرافراز اولغین سلطنتده امر و قی مزبوره منقوض اولو
جمله ای انک حکمه اطاعت و انقیاد ایلدیلر برادری داوردده
مدینه بلخی الویبه مکتلری واسع اولدقه مالکی میاندن تقسیم
ایلدیلر سلطان مسعودک دست تصرفنده فقط غزنه و نواحی
قالمشدی ابتداء امرده ضبط ایلدی کلری بلادده خطبه فی سلاطین
مسعود نامنه او قودور لر ایدی بعد شوکلری متزاید اولدقه
نامی خطبه دن طرح ایلمشدر ایدی کیدرک مزبورک دولت و سلطنت
متزاید اولوب کوبک اقبالی طین انداز چرخ لاجورد کون اولدقه
خلیفه بغداد القائم بامر الله طرفندن فتوحه حاوی مؤلفی اولان
قاضی ابوالحسن علی بن محمد الماوردی رسالتله کلشدی بوندن
دور یوز قرقیدی سنه سنه بغداد و سایر مملکت عراقده مالک
اولمشدی روایت اولنورکه صاحب الترجمه طغرلبک حلم و کرمه
موصوف اولوب صلوات خمسده بی جماعت ایله اوقاتنده ادا اید
یوم اشین و خلیسی صائم اولوردی و کثیر الصدقات اولوب بجه
مساجد و معابد بنا ایلمشک و بر منزل بنا ایلمسه قریبنده بر مسجد
بنا ایلمک معتادی ایدی و ایدر ایدیکه الله عظیم الشان دن حیالیر

ایدر مکه کند و نفسم ایچون بر داینا ایدمه انک یاندن بر مسجد بنا
ایلمیم و مزبورک جمله محاسنندن بریده بودرکه ایام سلطنتده
شریف ناصر بن اسمعیلی ملک رومه لیلیک ایله ارسال ایلمشدر
اولوقده روم ملکی برکافه عورت ایدی پس شریف مزبور ادا مالک
ایلدی کن صکره ملکه مذکوره دن استیذان ایلدی کم جامع قسطنطنیه
اداء صلوة جمعه ایلیه اذن ویرلدی جمعه نمازخی قلوب خطبه
خلیفه بغداد اولان القائم بامر الله نامنه او قودی نقل اولنورکه
مزبور سلطنتده استقلال تام تحصیل ایدوب مالک عراقه مستولی
اولدقن صکره خلیفه قائم بامر الله آدم کوندوب کند و سنی و امام
قبول یوردی سنی التماس ایلدی ابتداء امرده اگرچه کم مزبورک ریاسنه
مساعده کوسترمدیلر لکن بعد رضا و یوب خارج دیریزر خلیفه
و ختیری مزبور عقد ایلدیلر بشیورالی بش صفرک اورنیشی کجوب
اول امینه سنه ده نائل اولمشدر مزبورک وفات سنه مزبوره ده
واقع اولمشدر حین انتقالده سنی یمشده بالغ اولمشدر رحمه الله
ابوالفضل محمد بن ابی عبدالله الحسین بن محمد الکاتب المعروف بابن العید
مزبور العیبه دن عضد الدوله نک والدی اولان و کن الدوله نک
وزیریدر علوم فلاسفه و بجومه الخلاع قاضی اولوب وفون ادبیه
و علوم عربیه نک جمله سنه ماهر و بارع اولدوغندن ماعد اثر نسل
و انشاده و حیدالذهر و فید العصر اولغین جاحظ ثانی دیر ایدی
مزبورک جمله اتباع و پرورش یافته لرندن بری مقدمه نتیجه سنی
ایدن وزیر فضائل نهاد صاحب ابن عباد و رختی مزبورک صاحب
عنوانیله اشتهاینه سبب صاحب الترجمه نک شرف صحبتی احراز اید
جمعه اصحابندن اولدوغیدر امام ثمالی یمیه سنه ایدرکه کان
یقال بدات الکتابه بعید الحمید و ختمت بابن العید یعنی استادان
فن کتابت و انشا بوندن اوفدینه اتفاق ایلمشدرکه فن مزبور ایدر
بنی امیه اولان مروانک کاتبی عبد الحمید ایله بدأ اولنوب صاحب
الترجمه اولان استاد ابن العید ایله ختم اولمش اوله نقل اولنورکه

صاحب ابن عباد بغدادی کتشدی رجوع ایدوب کلده ابن الحمید
مزبور دن استفسار ایدوب بغدادی بنجه بولدك دیدكده صاحب
جوایزه بغدادی فی البلاد کالاستاذ فی العباد دیدی یعنی بغدادی
میان بلادده امتیاز ونجائی جنابلرینك سائر ناسدن تفوق وانبار
کبیردیمکدر مزبور فضیلت باهر ایلده موصوف اولدوغی کجی کزک
تدبیر مملکت و ضبط و ربط امور و ولده باهر ایدری تیار بعیددن
شعر مزبورک استانه سنه تبقیه ایدوب بنجه مدایح و قصاید عرض ایدوب
مأمولرندن زیاده احساننه مظهر اولور ترایدی مزبور دکن الدوله
اوچیزیکرچی تارنخنده وزیر اولوب حین وفاتنه رک منصب مزبور ایلده
کامیاب اولشدی اوچیز التمش تارنخنده بغدادده انتقال ایلدکده
یرینه اوغلی ابو الفتح علی که ذوالکفایتین لقبیله معروفدر وزیر
اولشدی علی تذکوره والدی کجی فضیلت ایلده موصوف اولوب جلالت
شان و ستم منزلت و مکان صاحب اولغله مذکور معروفدر برتت
رتبه وزارتده متمکن وبرقرار اولدقدن صکره مخدومی دکن الدوله
اخرقه انتقال ایدوب یرینه اوغلی مؤید الدوله اریکه نشین سلطنت
اولدقدن مزبور یرینه کالاول برمنت رتبه سند برقرار اولشدی
تعد مزبور ایلده صاحب ابن عبادک میانلرده بروقت اولغین مؤید
الدوله نک خاطر بنی مزبور دن تحویل انکیکن اوچیز التمش التی سنه
حبس اولنوب جمیع ماملکی اخذ اولدقدن صکره قتل اولندی و یرینه
صاحب ابن عباد وزیر اولدی ابو حیان علی بن محمد التوحیدی مثالب
الوفیون اسمنده برکتاب تألیف ایدوب کتاب مزبورده ابن الحمید
صاحب ابن عبادک معاینه جمیع ایدوب حقلرند مشهور اولان فضائل
وافضا لیرینی سلب ایدوب طریقه انصافدن دور تعصب و عناد
ایلده بنجه مساوی و قبیاح ایراد ایلشد کتاب مزبور شامت ایلده مرقه
اولان کبیدن معدود اولوب هرکیم مالک اولورسه احوالی مختل
و بریشان اولغله مجرب و معروفدر مؤلف کتاب قاضی ابن خلکان
بوخصوصی بن کندم مجزیه ایدوب بنجه معتقد و موثوق به کسه لردن

کوشا یدم دیر ابو حیان مذکور بر فاضل مشهور و در که بنجه تألیفات
و اثار و اورد و در بیون حدود و در صحایفه ایدی و توحید نیک
نسبت به علماء انساب نه سمعانی و نه غیر بل بر تعرض ایستاد و در کتب
نقل اولی که مزبور و والذی میار عراقه توحید و بمکله معروف
بر نوع خرمایع اید روی بناء علی هذا نسبت اید و بر توحید و دیلار
دیوان متنبی شرایحک بعضی شاعر مزبور و بویتند اولان توحید
معروف خرمایع اولیغه حمل اید و بر ترجیه یشکدر

يتوشفن من فمى شفات ● هن فيه اهل من التوحيد ●

ابو عبد الله محمد بن صفى الدين ابى الفرج محمد بن نفيس الدين ابى الفرج
ابن حامد بن محمد بن عبد الله بن على بن محمود بن هبة الله المعروف
باله الملقب عماد الدين الكاتب الاصفهاني فرزند مولد و منشأ
اصفهان اولوب مبارکى حال و حدات سن و سالند دارالسلام بغداد
تحصيل علوم شوقيله سوق و احله غرمت ايدوب بنجه مدت مدته
نظاميه و مذهب شافعى اوزره تعلم فن جليل فقه ايدوب و سائر علوم
عربيه و فنون ادبيه يه سعى و كوشش ايلشدى بس فقه و حديث
و علوم ادبيه يى تشكيل ايدوب شعر و انشاده حائز قصب امتياز اولغين
امثال و اقرانندن تفوق و نجاتى ظاهر اولدقه وزير عون الدين
يحيى بن هبويه انتساب ايدوب خدمتدن اولشدى اولد فرزند
بصره و واسطه بعض خدمته استفاده اتمكين هر و جمله مرقه
الحال اولشدى وزير فرزند اخرته انتقال ايلد كدن صكره توابع و لواحق
و باجمله انتسابله معروف اولانلرك جمله سى ستم ديده اولد قلندر
عمادده اول زمره دن اولد و غنه بنا و احوالى خاطر هنوز ان كى پر نشان
اولوب بنجه مدت ضرورت حال فرزند تشويش بال و پر مشدى بعد
دمشق غرمت ايدوب اول شاده دمشق ماكنى ملك عادل نور الدين شيد
بولتوب فرزندك مديرك كارگاه دولتى قاضى كمال الدين محمد بن الشهرزور
اولغين عماد احيانا قاضى فرزندك حضورينه ملازمته باشالدى قاضى
قدر شناس عمادك فضيلت و عرفانه مطلع اولدقه نور الدين تربيه

ایوب کتاب و انشاده مهارت و حذاقتی و سایر فضائل و معارف
یکان بکان تقریر و بیان ایلم که سلطان مزبور ای انشاء و دیوان نوشتن
استخدام ایلمی عماد کتاب ایلم که خدمت مزبوره و استخدام اولی
مقرر اولدوقده لوازم انشاء اولان فنونک جمله اطلاع و انتساب اگرچه کم
قد حاجتدن زیاده ایلمی کن بودند اول اصلا امور دیوانیه شعور
و وقوف اولدوغی جهته اول امر به کاخیرت و نلاشی الی رسیدی
چونکه شروع ایلم غایت اسان کور یوب زمان قریب جمیع دقایق
احاطه ایلم بوجاینا خدمت مزبوره نک کما ینبی عهد سندن کل
بنجه غریب و اریل اختراع ایلمی و خدمت اناسنده ملک صلاح الی
ایله ده محبت و راد اوزده اولوب انتزاج و اختلاط ایلمی و اخلاص
سلطان نور الدین یاننده روز بروز عمارت قدر و مترقی بلند انجین
محرم اسرای اولوب دساتله خلیفه بغداد اولان امام مستنجد اول
ایلمی بر سر زود دعوت و افرو و ثروت متکاثره ایله سایه و نشانه
خوشحال ایکن ملک نور الدینک عمری پایانه ایروپ اخره انتقال ایلمی
یرینه اوغلی ملک صالح جالس اولوب دخی غلام اندک سال اولجین
عماد طرف خلافتده اولانلردن برنجه مکه دولته استیلا ایروپ
قبضه تصرفلرینه اگدیله و عمادک دفع و رفعت تدبیرده اولدیلر
بسر عماد قصه من اکاه اولدوقده جمیع مملکتی ترک ایروپ بغداد
کیمک قصدیه دمشقدن جقوب موصله واصل اولدوقده مزبوره
بمرض شدید اصابت تمکین ناچار برج کون موصله مکت ایلمی بو
انشاد ملک صلاح الدینک دمشق اخذ ایلمک قصدیه مصرین
ایلموکنی کوش ایلمکه بغداد غریبتدن رجوع ایروپ ملک صلاح الدین
طرفه شتاب ایلمی ملاقی اولدوقده قصاید و مدایح عرض ایلمک تقریب
ایروپ کتابی خدمتدن استخدام اولوب جمله ارکان دولتن اولد
مزبور سلطان یانندن برآن منفک اولوب قریب و تعینی متزاید بنجه
مدت بوجال اوزده کامیاب اولدوقدن صکره سلطان صلاح الدینک
عمری اخر اولوب ترک دنیا و نابایدار ایلمکه خدمت سلاطیندن دامن

دامن چین اولوب خانه سنده عزت ایلمی و عمری اخر اولنجمه تألیف
و تصنیف مشغول اولدی مزبورک جمله تألیفات و آثارن بری
بشیون قاریخند بشیونیش یکی سنه سنه کلنجه عراق و شام و عجم
و مصر و مغرب ظهور ایدن شرانک لحوالی جامع اولان جلدده
خریده القصر و جریده العصر نام تألیفی و کتاب مزبور ابو المعانی
زینة الدهرینه ذیل اولوب اولده باخری نک دمیة القصرینه ذیل
اولوب اولده ثعالبی نک بقیه سنه ذیل اولوب اولده ابن منجه نک
البارعنه ذیل اولدوغنه مقدمه باخری ترجمه سنه تلخیص اولمشدی
و بر تألیفی ده یددی جلدده برق شامی نام تاریخی و بری ده بیت المقدس
فتحی متضمن یکی جلدده الفتح القسی فی الفتح القدسی نام اثر ^{نور} و
ماعد مزبورک تاریخ و شعرو انشایه متعلق بنجه اثار و وارد و مزبورک
جمله لطایفندرد که برکون قاضی فاضله سوار اولمش بر طرفه عزت
اوزده ایکن مصادف اولدوقده سر فلاک کبابک الفرس دیدی قاضی
مزبوره بو مقاله ده دام علی العماد دیدی بو ایکی کلام هر ^{مقرر} بری
مستوی اولوب قلب اولدوقده ینه عینی حاصل اولدوغی روشنند
عماد مزبورک ولادت بشیون اوز طغوز قاریخند اولوب انتقام
طهسان یددی سنه سنده در رحم الله سبحانه و تعالی ابو نصر محمد بن
محمد طرخان ابن اوزغ الفارابی الترمذی الحکیم المشهور مزبور دولت
اسلامیه فلاسفه سنک مقدم و پیشواسی اولان معلم ثانی حکیم
فارابید مزبورک مولد و منشائی ترکستان شهر لوندن قارابند ^{مقرر}
بلده و اوایل حالنده سیروس سیاحت ایلمک دارالسلام بغداد کلده
آسان ترکی و سایر لغته عارف اولوب لکن لغت عربیه ده قاصر اولجین
لسان عربیه تمکینه سعی و کوشش ایلیوب زمان قلیلده آئیده تکمیل و انتقام
ایلمی بعد علوم فلاسفه تحصیلنه بذل مقدور ایلمی بوشاده
ابو بشر محمد بن یونس عنوانله معروف اولان حکیم مشهور بغداد کلده
حکیم مزبورک فن منطقده مهارت تامه سی اولغله بلند اوز اولدوغنه
بنام مجلسه طلبه جمع اولدیلر اولده بوناره منطقده ارسطو تألیفی ^{تلخیص}

ایدوب املاطریقه آوزده کتاب مزبور شرح ایدوبی پس فارابی و نه مزبور
منطقی اتفاق ایدوب شرحی املا ایلدی بعده خزانة کیدوب بلده مزبور
یوختابن حیلان نام حکیم نصرانیدنده برارزمان تعلیم منطقی ایلوب
ینه بغداد رجوع ایلدی و علوم فلسفه اشتغالنه قیام کوستوب
ارسطو تالیفاتک جمله سنی تکیل ایدوب استخراج معانی سنده ماهر
و مؤلفک غرضنه واقف اولوب مزایا و دقایق کشف و ایضاحه
قادر اولمشدی نقل و لنور که فارابی خطیله ارسطونک کتاب
التفسیر اسمیه مستمعی کوریلوب ظهرنده بوکابی استادون یوز دفعه
قرات ایلدم دیوخریر ایلش و فارابی دن سوال ایدوب بوعلمه سنی
اعلمس برحبه ارسطوی دیدکلرند جوابنده اکر ارسطونک وقتنه
ایرشمش اولیدم اکبر تلامذه سندن اولوردم دیش و الحاصل مزبور
علوم فلاسفه فی اشتغال نام ایله تحصیل ایدوب فن مزبورده ممتاز
افاق اولدوقده معلم ثانی لقبنه سزاوار اولدی بعده دمشق سفر لید
اندنده مصره توجه ایلدی بعده ینه دمشق رجوع ایلدکده تمکن
و قرار ایلدی و اول وقتده دمشق سیف الدوله بن حمدانک تمکنده
ایدی نقل و لنور که فارابی ابتدا سیف الدوله نیک مجلسنه دخول ایلد
مزبورک مجلسی مجمع فضلا اولغین اصحاب عرفانه مالامال ایدی پس
فارابی درویش نهاد اولغین دوشنده زنی اترکده لباس شیمیه لود
مجلسه کلدکده ایاغ اوزده طوب بریره او تودمدی سیف الدوله
مزبوره خطاب ایدوب او تودمدیکه مزبورده نه به او توره بید
سیف الدوله ده لیاقت و استحقاق اقتضا ایلدوکی محله او تود
دیدکده همان فارابی مجلسه اولان فضلا نیک او موزلرندن ایلوب
کلوب سیف الدوله نیک تختی کارینه او تودمدی مزبورک بوضع سیف
الدوله به کران کلکین مقام خدمنده اولان خدامه میالرند بر
لسان مخصوص و ایدیکم کسه واقف اولسون دیو نهانی مصلحت
سپارش ایلک لایم اولسه اولاسانله کلام ایدوبی پس ینه عبادت
قدیمه سحاونده لسان مزبور ایله خدامه خطاب ایدوب ایتدی که بوق

بوقجه حریف کسنا خلق ایلدی شمدی مزبور دن برقع مسئله سوال
ایلم کمر که در جواب و بر فرایسه یقه سندن طوب طشره چقاره سز
و مقدارینی بلده سز که بردخی بوقوله کستاخلفه جسات ایلیه
دیدی فارابی ایسه جمیع السنه یه عارف اولغین سیف الدوله نیک
خدامه فرمان ایلدوکی معنای فهم ایدوب ینه اول لسانله سیف الدوله
ای شهریار کاگار بمقدار صبر ایدوب عجله یورمک زیر جمیع امور
عاقبت و پایانده منکشف و ظاهر اولور دیدکده سیف الدوله مزبورک
کلام مزبوره نطق ایلدوکنه تعجب کان یاس بولسانی بلور میدین
دیدی و لکه بلی بوندن ماعدایتمش عدد زیاده دخی واقف و عارفده
دیدکده مزبورک وضعی سیف الدوله نیک نظرندن بلند اولدی
بعده فارابی مجلسه اولان فضلا ایله مکالمه و محاوره به شروع ایلد
هر برینی حذاقت و مهارت ایله عرفانی اذعا ایلدوکی و ایدیه الزام کا
ایلدکدن صکره فنون متنوعه دن بجه دقایق و حقایق نقلنه شروع
ایلدکده حضا و تقریرات مذکوره فی تحریر و املا ایلدیلر سیف الدوله
مزبورک فضل و کمالی کوردکده تعظیم و تکریم ایدوب نهانی بر صحبت
خاصه لخاص ایلک همچون مجلسه اولان کورده ایدوب فارابی ایله تنها
قالدیلر بعده مزبورک تناول طعامه رغبت و اشتها سندن استفسار
ایلدکده عدم میل وارزو ایله جواب و ربوب تکرار شراب ناب صحبتنه
رغبت و مساعد سنی استخبار اولندوقده اندنده استیفا ایلدی بایک
غذای روح اولان صدای ساز و نواز و نوای نای و موسیقار استماعنه
سیندن استعلا م اولندوقده رغبت و مساعد کوستر مکیں سازنده
جاریه لارک کلکسینه امر اولندوقده هریری و ایدیسند سرامد و ممتاز
اولان جوار حصنور شهریاریه حاضر اولوب یکان یکان ساز لیری
تحریرک ایلدکلرند فارابی مزبورده قانون موسیقی مقتضایه
و مناقشه دن حالی اولندوقده سیف الدوله مزبوره خطاب ایلدی
ظاهر بودکده بوقنده ده مهارت قائمه کز اوله دیدکدن بلی بوق
ایلدکدن صکره در حال میاتندن بریکسه اخراج ایدوب ایچندن ساز

چقاردی دوزن و یروب چالغه باشلوقده جمله مجلسده اولاندله
خنده اضطراری عارض اولدی بعد برآوردون دخی و یروب
ایلدکه کریمه یه باشلوقده ثلثه ده برودون دخی و یروب
نزلت ایلدکه جمله سی خوابه وادوب حتی قورده اولاندیلد خوابه
وادمین مجلسدن فارابی چتوب کندی اصلاکسه آگاه اولدی
وقانون دیمکله متعارف اولان سازی ابتدا فارابی ترکیب و ایجاد
ایلدی که نقل اولوند مزبور اکثر اوقاتده منفرد و تنها اولوب مجالست
خلقدن اجتناب اوزده ایدی شامده اولدوغی اوقاتده تالیف و تصنیف
مشغول اولوب مدار معیشتی بیت المالدن سیف الدوله امری ایلد
بهر روز دوزن دهم اولوب بومقدار ایلد که کتفا ایدوب قناعت
ایلدی و جیوز او توز طقوز تا ریخنده دمشقده انتقال ایلدکه
سیف الدوله خواصندن دورت نفر کسه ایلد نمازینی قلوب ظاهر
دمشق دقن اولندی رحمه الله سبحانه و تعالی انتقال ایلدکه شی
سکانه بانغ اولمشدی ابو عبد الله محمد بن موسی بن شاگرد مزبور بنو
عنوانیله مذکور اولان طایفه نك واسطة العقد سلسله اولدی
ایچ برادرک بریدد نقل اولوند که صاحب الترجمة محمد برادر لوی
احمد و حسن تحصیل علوم اوائل و تکمیل فنون فضائل باینده
و صرف مقدور ایدوب بلاد رومدن کتب فلسفه احضارینه صرف
اموال پیشمار و بذل دهم و دینار ایلکله فنون حکیمه نك غرائب
اطلاع تحصیل ایدوب موسی و هندسه و نجوم و سایر علوم ریاضیه
مهارت فائمه صاحبی اولمشلرایدی مزبور لک دولت اسلامیته ده
قوتدن فعله انحراف ایلکله ممتاز اولدقلری مواددن بری مساحه
دوره کمره ارضدار صاد متقدمه اصحابی کوچمه کم دوره ارضی
مساحه ایدوب کمال برینه تحریر ایلشلر مد لکن دولت اسلامیته ده
مزبور لره کلیمه هیچ برکسه نك برآمده تقید و تصدی ایلشلی منقول
دکلدر و توامه باعث و باری مأمون خلیفه اولمشد زینا مأمونک
علوم اوائله میل و رغبتی اولمخله کتب متقدمه نك عربی ترجمه

ترجمه اولمشده صرف همت اتمشدی آتیه ترجمه ده کمره ارضی دوره
یکری دوزن بیک میل اولوب هراج میلده بر فرخ اولمخله مجموعی سکریک
فرخ اولوند و یاله که فرضی برکسه نینک بر یکنه بر سنی بنیاد
بعد اولایب ایلد کمره نینسی طولشدر و یوب جانبی اخردن رسنک طرف
دیگری موضع اوله کورد که اول رسی اولمشلر کمال یکری دوزن
بیک میل اولوند یو تحقیق ایلشلر مأمون بوجلامه مطلع اولدوقده
حقیقت حاله واقف اولتی ایچ اولاد موسیانی حضورینه کوردوق
مسئله مذکور یی بونله عرض ایلد که ایتدی لکه بلی بومسئله فطقی
الثبوت اولوب اصلاک و شبهه یوقدر دیدیلر بکس مأمون خلیفه
بونله خطاب ایدوب ایتدی که امیری کرکد که متقدمین ذکر ایلدکی
طریقه اوزده خارجه چقاره سز کوره لم ذکر ایلد کلرینه موافقی بوندر
برخسه مخالفی دیدکده مزبور لره ارضی متساویه دن غایت هوای
فضای واسع طلب ایلد کلرینه اهل وقوف صحرای سنجار و وطاه کوه
دلالت ایلدیلر بعد مأمون یاننده معتمد و موقوف به اولان عقاید
برنجه کسه لری مزبور لک یاننده خوشب صحرای سنجاره کوندردی
انکره بر موجب فرمان اولد موسی ایلد صحرای سنجاره و اروب علملرینه
ناظر اولدیلر بکس اولاد موسی بر محله بعضی لان ایلد قطب شمالی نك
ارتفاعی الوب اولمخله بر یخ قادی و اول میخه رسیمان بغلیوب
بعد صاغه وصوله صاب مقس استقامت اوزده جهت شماله متوجه
اولدیلر بر مقدار یک کدر کندن رسیمان نهایت بولغین اوچنه بر
دخی عقد ایلدیلر اولد نهایت بولدوقده بر دخی عقد ایدوب
بولسلوب اوزده هر ایپکه نهایت بوله اکابر ایپ دخی بغلیوب یکله
کلدی لکه کمره قطبیک ارتفاعی الدقلرندن اولکی ارتفاعدن بر
زیاده بولدیلر بکس اول محله کلیمه بر برینه عقد ایلد کلری رسیمان
اولد کلرینه التمش التی میل ایلد ایکی ثلث میل کلری عدد درجات
فلک و جیوز التمش درجه اولدوغی خود معلوم د بکس بر درجه
حظه سی اولان التمش التی میل ایلد ایکی ثلث میل عدد درجات فلک

اولان او حیوذا التمشه ضربا ایلدکانه یکرمی دوت بیک میل حاصل
اولدی ویکرمی دوت بیک میل ایه سکریک فرخ اولدوغی مقرر دوت
اولاد موسی وبله کیدن کلوب مأمونه کیفیت عملی این ایدوب استخارج
متقدمه ده تحویر اولنان استخراج اوانله مطابق اولدوغی تقریر ایلدکانه
مأمون موضع اخرده بروخی ساحه ایلدکانه امر ایلدکانه کوفه وایوب
اسلوب باتق ووزره عمل ایلدکانه ده حساب اوله موافق استخراج ایلدکانه
قدما نیک تحویری وزره نفس الامر ده مطابق اولدوغی مأمونک یانده
بیزهن وحق اولدی صولی ترجمه سند تحقیقی وعد اولنان ساحه کوه
ارض بودر صاحب الترجمة تحویر انتقالی ایکوز الی طغوز سنده در
رحمه الله تعالی ابوالقاسم محمود بن عمر بن محمد بن عمر الحواری از محشری
فرپورق تفسیر و حدیث و نحو لغت و بیاناتک امام بزرگواری اولان
مؤلف کتافی جار الله الملامه در فرق تحویری بونصود و غیر یلورن اخذ
ایلشدن تاج الدین ابن مکتوم تذکره سنده ز تحویر نیک کتاب سیبویه
بشیون تار یخنده بغداد ده علی بن البطون سماع ایدوب بعد مکه مکرمه
ابوبکر عبدالله بن طلحه دن قرائتی نقل ایلوب شیخی ابوخیانک ز محشری
کتاب سیبویه اساتذده دن اخذ ایتوب بلکه سیرانی وفارسی مقدری
اولغین سیبویهک مرارینه واقف دکلدر دیومزورک نخوده اولان
مفضانی قدح و طعن ایلسنه جلوب ویرمشدر و مرزور مکه مکرمه
بر مدت اقامتله مجاورت شرفی احراز اتمکین جار الله عنوانله مشهور
اولمشدی و فرپورک بر ایاغی مقطوع اولسی مقرر اولوب لکن سبینه
اختلاف اولمشد بعضی روخی کورک ایکن سطح دن ووشوب شکست
اولدقه متعقن اولوب قطعنی اقتضا اتمکین ناجا و قطع اولندی
دیوب بعضی ده هنگام شدت شاده خوارزه سفر ایلدکانه اولان
شناسی شدید اولغین شدت برودت دن ووشوبک وزره روایت
ایلدیور و بعضی تار یخنده مسطور در که ز محشری بغداد ده داخل اولد
فقیه دامغانی به ملاقی اولمشدی اثنا صحبته فرپور ز محشری دن
ایاغنک سبب قطعنی سوال ایلدکانه ایتدی که هنگام صبا ده بر سرجه

طوب پاپنه بروشته بند ایلشدم ناکاه مرغ کوفتا و ستم دن بزان
اولوب بر سوراخه کیردی آردنک بیتشوب ایاغنه بند ایلد و کوه
روشته بی چکرک طشره چقار و غده سرجه نیک ایاغی شکست اولدی
والدم بو حای کورد که متا لکه اولوب الله تعالی ده سنک ایاغی قطع
ایلسون دیومزور عا ایلدی بر بعد زمان تحصیل علوم آرزو سینه
بخارایه وارمشدم اول شاده اردن ووشوب ایاغ شکست اولدی بعد
فاسد اولوب ناجا و قطع اولنسی لازم کلد که کسدریم دیدی و الله
تعالی علم امام فرپور سامحه الله تعالی معتزلی الاعتقاد ایدی و عاقبت
تغصب وزره اولوب اهل اعتزال دن اولسینه افتخار و مباهات ایلد
حتی و سنلور نیک زبانتنه واروب دخوله استیذان ایلدکانه فضا
وارک افتدی به ابوالقاسم معتزلی کلدی بر اعلام ایلک دیر ایدی لکن
دده مرحوم حاشیه زنجانی ده اکمل الدینک حاشیه کشف دن فرپورک
اعتزال دن تو به رجوع ایلسنی نقل ایلور الله تعالی اعلم و نقل اولور که
تفسیر کتافی تألیف ایلد که خطبه سنی الحمد لله الذی خلق القرآن
عنوانله تصدیق ایلشدی بعد بعضی فرپورده اگر بو کتابک اولی حال
اوزره فالوده که رغبت ایلوب التفات ایلر لردید که تغییر ایلد
الحمد لله الذی جعل القرآن ایلشدی جعل معتزله یانده خلق معنا
مؤلف کتاب قاضی ابن خلکان ایدر که کتافی نسخه سنک اکثرینی
الحمد لله الذی انزل القرآن عنوانله تصدیق اولمش کوردیم لکن اصلاح
خلقک اولوب مؤلفنک اصلاحی دکلدر مترجم فقیر کتاب ایدر که نقل
بمنی حاشیه کتافنده ذکر ایدر که بعضی دن استماع ایلدم دیر لکن ایدریم
ابتدا نسخه اصله انزل یینه خلق اولوب بعد مؤلف خوف دن انزل
ایلش اوله لکن بو کلام چندان برنده دکلدر نیزه فرپورده خطبه
مذهبی تصریح ایدوب اصلا کتم ایلک دبی دکلدر بلکه اظهار ایدر
افتخار ایلر و ز محشری نیک کند خطبه اولان کتافی نسخه سنی
کوردیم اصلا ضرب قلم و تغییر دن اثر یوغیدی انهی کلام البی بعبار
مناقشه ایدوب جائز در که فاضل بمنی نیک کورد و کتافی نسخه تألیف دن

عزير اولئان لسنه اولوب كشت اولئان سنه اولی اوله ديمشرفقير
ايدرمكه باين جمله ينه اين خلكا نك انزل عبارتي تصحيح مؤلف كلك
ديوسلب ونفي ايلسي مستقيم اولن كالا ينجي وزمخيرنك كشافند
ماعد ايجنه تأليفاتي واردان جمله فايق الله و اساس البلاغه
وربيع الابرار ومتشابه اسامي الرواة والنصايح الكبار والكنوع
الضغار وصالة الناشد واكرايض في علم الفرائض والفصل
في النحر كتاب مزبورك تأليفه بشيوزان اوج سنه سي رمضانك
غره سنه شروع ايدوب اون بش سنه سي محرم غره سنه تمام ايلشدر
والانورج في النحر والمفرد والمؤلف في النحر ورؤس المسائل في الفقه
وشرح ابيات سيبويه والمستقصي في الامثال وغير يلو وشيخي
ابونصر مرثيه سنه بوايكي بيتي ديمشدر ● بيت ●
وقائله ماهذه الذر التي تساقط من عينيك سمطين وسمطين
فقلت لها الذر الذي كثرها ● ابو مضر اذ في تساقط من عيني
وتفسير كشافنده سورة بقره دن ان الله لا يستحي ان يضرب مثلا
ما بعوضه فما فوقها ● آيت كرميه سي تفسيرنده غيرك اشعاردن

● بوايج بيتي انشاد ايدوب بيت ●
يامن يرى مذ البعوض جناحها ● في ظلمة الليل البهيم لا ليل ●
ويرى عروقها في نحرها ● والمخ في تلك العظام النخل ●
اغفر لعبدا طاب عن فرطاته ● ما كان منه في الزمان الاول ●
مؤلف كتاب ايدرمكه بعض فضلا مدينة حليده بوايج بيتي بجا انشاد
ايدوب بعده ايتديكم زمخشري مذكور حين انتقالنده وصيت ايلشك
بوايياتي لوح مزارينه تحريدا لروينه اول فاضل بوايكي بيتي انشاد
ايدوب ايتديكم بونكه قائلي وصيت ايلشك بوايكي بيتي سنك
● مزارينه رسايد لوبيت ●

الهي قد اصحت ضيفك في الثرى ● والضيف حق عند كل كرم ●
فهيب زوني في قرأى فانها ● عظيم ولا تقرب بغير عظيم ●
زمخشرنك ولاوتي دود يوز الشمس يدي سنه سنه خوارزم قيرازن

قرية نردن زمخشري اسمي ايله سمي اولان قرية ده اولوب انتقالی
بشيوز اونوز سکن سنه سنه مکه مکره دن عورنده جرجانية
خوارزم دن واقع اولشدر رحمه الله سبحانه وتعالى ابو القاسم محمود
بن ناصر الدولة اي منصور سبکتکين مزبورك ابتدا بقى سيف الدولة
اولوب بعده خليفة بغداد امام قائم بالله والدي وفاتندن صكره
اريكه نشين سلطنت اولدقده يمين الدولة وامين المله ايله تقيب
ايلشدرى والدي سبکتکين ملوك سامانيان دن نوح بن منصور ايانده
ابو اسحاق بن تبكين ايله بخارا يه كلوب ارکان دولت واعيان ايلشنت
ميانده شجاعت وشهامتله تعين تام بولشدرى بعده ابو اسحاق ●
والدي يرينه والي غزنه اولوب كندكه سبکتکين زحمتنده ●
اولشدرى جوق چچدين ابو اسحاق وفات ايدوب اقباسندن يرينه
قائم اولور كسه سي اولما قله يرينه يريني نصب ايلك باندن ترانج
روشديلر بعده جمله نك اتفاقيله سبکتکين نصب ايدوب بيت
ايلديار و حكمة رام وامر يره مطيع و متقاد اولديلر اولده امر سلطنته
استحكام ويروب ممتكر اولدقدن صكره چهاره اغاز ايدوب طرف
بلاد هندی نهب وغارت به باشدرى پس اهل هندك بنجه قلعه لرني
فتح ايدوب لشكر هند ايله ميالارنده بنجه دفعه شرح و بياني قطريله
مؤدى محابه ومقاتله لواقع اولوب كندكه تحت تصرفنده اولن
ملككي وسيع ايدوب دولت وسلطنتي عريض وعميق اولشدرى آخر
الامر طوسدن مدينة بلخه حركت ايلشدرى بواشانه فراجي نخر اولدقده
غزنه يه غريميت ايلشدرى تشار طريقه عري اخر اولوب اوجيوز سکان
يدي سنه سنه دار بقاءه ارجال ايلدي باوق غزنه يه كوز يلوب دن
اولندي روايت اولنوركه انتقالندن اول حياتندن مايوس اولدقده
او غلي اسماعيلي ولي عهد ايدوب اولاد و عيالني مزبوره سيارش ايلشدرى
اولكان واعيانني جمع ايدوب مزبوره بيت اندر مشدرى بنا على هذا
والدي انتقالندن صكره اسماعيل مذکور اريكه نشين سلطنت اولدقده
والدك جميع احوال و خراييني قبضه تصرفنده الذي براشاده برادر

سلطان محمود خراسانده مدینه بلخه ایدی والدنك انتقال ایدو
 برادرى اسماعيلك ولى عهد اولوب غزنه ده تحتہ جلوس ایلست
 اکاه اولدوقده مزبورہ لطف کونه بومضمنده بکاغذ کوندریب والد
 مرحومك سزى ولى عهد ایلسی محضانیم محل بعیده بولندوغرنه سناؤ
 اولوب فرضا بو طرفه ادم کوندوسه لر ایدی بز اول طرفه واصل الخ
 مصلحتن فوت اولسی مقرر ایدی آمدی مناسب اولان بودرکه سنکله
 پدر مانده اولان اموال و خزاننى میانمزدہ تقسیم ایدلم و سزینہ
 غزنه ده مسند نشین امارت اولوب اول طرفه احوال ایلک مشغول
 اوله سزیزده خراسانده اولوب بو طرفه لک امورینى کونه لم و سزى ایلک
 اتفاق و مصالحه اوندہ اولدوغرنه بربر لری مزہ معین و ظہیر
 اولوب کسه نك دست طبعی ملکنلری مزہ ایر شمر واکرمیا مژدہ برودت
 اولوب مخالفت اولورسه خاقانیتہ اختلاف دو شمشیر بزى خلع ایدو
 مسند حکومتلری مژدن دور ایلدری مقرر دزدیدی بربر مکتوب
 اسماعيله واصل اولدوقده طریق عناد و مخالفتہ سالك اولغین بوقو
 راضی اولدی واصل برایی دفعه براسلوب اوزده مکاتبہ دوز صکر
 سلطان محمود عظیم عسکر ایلک مزبورک اوستنه کلدرک غزنه یه
 تخص ایلدی محاصر اولوب نجه قیل و قالدن صکرہ بالآخر اسماعیل
 امانله جقوب جمیع اموال و خزینہ لک مفتاحلری کتورب سلطان محمود
 تسلیم ایلدی بر سلطان محمود برادرى اسماعیل ایلک بربر کلدرک
 عیش و عشرتہ اغاز ایلدی لکله کرم اولدوقده سلطان محمود مزبورہ
 خطاب ایدوب برادر اگر ظفر سنک طرفدن اولوب بکاغذ ایلک
 ایدی بنم ختم ضمیرکده اولان نہ ایدی دیککه اولدہ جوابدہ مقتضاً
 ساره دل و کفیت شراب نای ایتیکه غنیمت بونک اوزینہ ایدیکه
 بر قلعه یه حبس ایدم و خدام و جوارى و سایر امور لازمه دن کفایت
 مقداری شی تعیین ایدم بر سلطان محمود مزبور دن بوجوانی الدقه
 کند و نیشله مجازات ایدوب بر قلعه یه کوندردی و ساکنه فرمان
 ایلدی که مزبورک جمیع وخواهی اوندہ مورینہ مساعده کوسه و باملا

اصلاً زحمت چکدر میه بوندن صکر جملة مملکت سلطان محمودک
 قبضه تصرفنه کیروب بعض بلاد خراسانده ال سامان بقایا سندن
 اولان ملوک ایلک نجه دفعه سلطانک عسکری میانده محاربه
 واقع اولوب لکرا غلبه و وقت سلطان محمود طرفدن اولغله اچوز
 سکان طقوزده سامانیانک بالکلیه دولتری منقطع اولدی بر
 سلطان محمود سلطنت مقرر اولوب دولت و شوکتی چارحت عالمه
 ولوله انداز اولدوقده خلیفه بغداد القادر بالله طرفدن خلعت سلطنت
 ایلک عنوان ترجمه ده ذکرى سبقت ایدن القابله تلقیبی متضمن نامه
 کلدری بوندن صکره اوچوز طقسان سنه سنده بجهستانده قبضه
 تسخیر کتورمشدی و سلطان مذکور نشر عدل و داد و حفظ بلاد
 و عیار ایلکله معروف اولوب سنه ده برکته هند طرفنه غزایه کیمک
 دابلری ایدی بر هر سنه کفره هند ایلک حرب و قتال ایدرک نجه
 قلاع و بلادى چرک شرکدن تطهیر ایدوب دارالاسلام اولغله کیمک
 معابد و مساجد اولمشدی نقل اولورکه سلطان محمود کلچہ دولت
 اسلامیه اول حوالی افاقندن علم افتاب بیکر چنور موصین طالع الفی
 اولمشدی روایت اولورکه سلطان محمود امر جهاده بذل مجھود
 ایدوب نجه فتح و فتوحه موفق اولدوقده خلیفه بغداد طرفنه نامه
 کوندوب فتوحاتی سرد و تعداد و اهل هندک آلت کفر و ضلالتی
 اولان صنم سومانى کسر ایلدی و کتبى بیان صدودن ذکر ایدرکه کفره
 هندک صنم مزبور حقند اعتقاد باطللری بودرکه حاشا محیی میت
 و سایر حکم و تصرفن امری نافذ و جاری اوله و امراض و علله مبتلاء
 اولانلری شفا امیدله زیارتنه اماکن بعیده دن سفر ایدوب آشاء
 حرکتدن واقع اولان ریاضات و تبدیل هوا دن ناشی دفع اسقام ایلدک
 اول قالب افسرده دن بلوب ضلالت و کراہلقلری دخی زیان اولوب
 واکو حرکت مزاجینہ مساعده اولما مدن ناشی خسته کلدرن افاق
 بولتر ایلک کتورجیم و قصور لرینہ حمل ایدرک و ارواح لسان
 مفارقت ایلدک صنم مزبورک یاتنه کلوب اول هر نه محله حلونى

و نیز زاننه غالب و ناسد
 محمودک شوقیات و دیگر
 صنم کسر ایلدی

ایدر مذهب اهل تناسخ اوزده اکاحول ایدر رود ریاحند و
 ایلله اول صتمه عبادت ایدر دوز علم ایدوب بونک کی بجه اعتقاره
 کاسدوی وار ایدی و جمیع بلوهندده اولان کفر صتم مزبورک
 زیارتنه شند جل ایدوب هریری حوصله نملکنه کوره بره دینه
 کتور مکله تقریب ایدر لرایدی بس صتم مزبورک اوقافی اون ییک
 قره به به بالغ اولوب خدمتند بیک برهن وار ایدی و اوچیز برهن
 دخی زیارتنه کلان کفره نیک ساج وصفا لری تراش ایلک خدمتته
 اماده اولوب و اوچیز عدد درجل و بشیوز عدد نساکنسه نیک قوسند
 سرور و در قص خدمتند اولوب بوجمله نیک علوفه لری اوقاف مذکور
 ایدی نقل اولنورکه دیار اسلامدن اول صتم اولدوغی قلعه نیک مایینی
 برابلق مسافه اولوب لکن یول لری قوم و صولری غایت قلیل اولغله
 عسکر حرکتی دشوار ایدی و لخالصل سلطان عزم همت مالوکانه ایلله
 عسکر ندن او تون بیک نفر کسه انتخاب ایدوب اول قلعه به سفر
 ایلدی و اوچ کون محاصره ایلله فتح ایلد کارنده کنیسه سندن
 اموال و خزینه جقدی و صتم مهوری کسر ایلد کارنده کوشنده
 او توردن زیاده حلقه بولدی سببندن سوال اولند قن هر هر حلقه
 کامل بیک سنه عبادت اولند و غنه نشان اولوب طائفه مذکوره
 قدم عالمه ذاهب اولغین اول صتمه او تون بیک یلدن زیاده عبادت
 و پرستش اولغینی اذعا ایدر لرایدی و لخالصل بومقامک تفصیلی
 غایت طویل الذیل اولغین کتب مفصله به حواله اولوب ختم اولغ
 مناسب کوردی و بالجمله سلطان محمودک مناقب مائثری کثیر اولوب
 عتبی تاریخ صینی سندن اکثرینی شرح و بیان ایلشد و لادری اوچون
 التمش برسنه سندن اولوب انتقالی دور تیوز بکرمی بر تاریخچه قره
 واقع اولشد و رحمه الله سبحانه بومقامک مؤلف کتاب قاضی ابن خلکان
 طغیان قلندن امام اعظم و همام لغتم ابو حنیفه رضی الله تعالی عنه
 حضرت ایلر نیک مذهب شریف لینه متعلق بر حکایه صادر اولمش اکرجه
 ترجمه اولوب بعد تزییف و ابطالی حقندن تحریر اولنان اولده ایراد

ایراد اولغی ممکن ایدی لکن بر حکایه موضوعه نیک ابطال قیینه
 تقید ایلله اصل مقصود دن خروج اولغی لازم کلدوکنه بنا و طق
 اولغی مناسب کوردی حکایه مذکوره نیک تزییف و ابطالانده
 مصری نوح افندی مرحومک مفصل رساله سی وار دنا قاضی ابو الفرج
 المعافان نکیا النهرانی مزبور فقیه و ادیب و شاعر و سایر علما
 مهارتی ظاهر اولوب بعد ازده نائب اولمشدی ابو القاسم البغوی و اوچون
 ایدی او و یحیی بن صاعد امثالی کجاردن روایت ایدوب مزبورند
 بجه لر روایت ایلدیلر و قن عربیت و علم ادبی نفطویه و سایر عصا
 رجالتندن اخذ ایدوب مزبورنده ازهری و طبری و احمد بن عمر
 روح اخذ ایلدیلر مزبوران روح نقل ایدرکه ابو الفرج برکون بعض کبار
 عصرک مجلسنه کلاشار ایدک و مجلسه اصحاب علم و ادب دن رجاءت حاضر
 اولغین جمله سی مزبوره توجه ایدوب نه مقوله علوم دن مذاکره و
 محاوره ایدر لم دیواستیدان ایلد کارنده ابو الفرج صاحب خانه به توجه
 خطاب ایدوب سزک کتابخانه کزده انواع علومک کتی حاضر اولمشدی
 اگر امر بک اولورسه خدمتکاره امر ایلک کتابخانه به واروب ابتدا الله
 کبر و کی کتابی الویب کتورسون طاکمه هزنه فندن چقارسه اندن
 مذاکره و محاوره ایدر لم دیدی راوی حکایت ابن روح ایدرکه کلام
 جمیع علومده مهارت و مذاقتنه دلالت ایلسی مقرر د و ابو محمد ایدر
 ایدیکه برکسه حین انتقائنده ثلث مائلی عصرینک اعلم علماسنه
 وصیت ایلسه مال مذکورک قاضی ابو الفرجه تسلیم اولغی کلوب
 کوردی و یومر بورک اعلم ناس اولسنه شهرت ایدرک و قاضی
 اشعر خوب و کفندار مرغوبی وار د و بر ابیات اول جمله دند
 الاقل لمن کان لی حاسدا ● اندی علی ما اسات الادب ●
 اسات علی الله فی فضله ● لاندک لم ترضی ما وهب ●
 فجازاک عنه بان زادی ● و سد علیک وجوه الطلب ●
 ابو عبدا لله الحمیدی ایدرکه ابو الفرج المعافانک خطیله کوردم
 تحریر ایلشکه برسنه زیارت بیت الله الحرام شریفه مشرف اولشدیم

تشریفده منی ده برکسه بی کوش ایلدم یا آبا الفرج دیوندا ایلدی
ایاشوکسه بکامی ندا ایلدا وله دیدم بعد میان خلقده آبا الفرج ^{سید}
مذکور اولان همان بن دکلله جائزد و کد بر افرکسه اوله دیو اجماز
قربوب جواب ویردم شخص مذکور کسه جواب ویرمد و کنی کور و کد
یا آبا الفرج المعافا دیوندا ایلمکه شروع ایلدی بورد فعه قصد ایلدی که
مزبور جواب ویرم یتنه ایتد که جائز و کد بندن غیری برکسه کد
اسمی معاف و کنیه سی ابر الفرج اولغین اکاندا ایلش اوله دیوب کورت
ایلدم بزماندن مسکرم یتنه برکسه جواب ویرمد که شخص مزبور یا آبا
الفرج المعافا بن زکریا النهر وانی دیوندا به باشلدی بورد فعه مزبور کد
بکاندا ایلمدن اصلا شک و شبهه م قالدی زیرانامی و کنیه بی فکر
ایدوب تانجه والدمک اسمنی ده ضم ایدوب زیاده تمیز ایچن منسوب
اولدوغم بلده بی اول جمله ایله بله یاد ایلدی بندن غیری بر افرکسه کد
بودورت ماده ده اشتراکی نه احتمال ددیو حریفه جواب ویروب ^{استرین}
دیدم روعه نکاح ایلدی که مطلوبی بن اولماغین ایتدی که بکر که سر
شرق طرفند اولان نهرواندن اوله سر دیدی بندن نعم دیدم بنم مطلوب
اولان کسه غریب جاننده اولان نهرواندند دیدی بوقدر سورده
اتفاق اولوروی ایش دیو قیجا ایلدم و طرف غریب ده نهروان اسمیله
بر محل اولدوغندن اکاه اولدم آبا الفرج مذکور کد فن ایدیه بنجه
نصایف نافعه سی واردر و کتاب الجلیس والایس مزبور کد جمله
تالیفاتند و لادق اوچون اوج سنه سنده اولوب انتقائی ایچر
طقسان تاریندن نهروانده واقع اولمشدر رحه الله سبحانه و تعالی
ابوعبیده معمر بن المنشی التیمی بالولاء البصری الخوی مزبور علوم
عربی و فنون ادبیه نک ناقد و بصیری و واقف و خبری اولوب
اخبار و ایام و لغتک غریب و نوادی فن اغلی اولغین فنون مذکور
رتبه سی عال العال ایدی بوقدر فضیلتی جائز اولوب و شگاف کلام
عربی کن وزن طبعده وایه سی کم پایه اولغین بریتی موزون ^{اشاره}
قاد اوله میوب و تلاوت قرآن کریمه لحن ایلمی غرایبند و هارون

هارون الرشید مزبور یوز کسان سکر تاریندن بصره دن کتور
تالیفاتند بعضی مزبور دن قرات ایلدی ابوعبیده کد و یوز نفر ایلدی
فضل بن ربیع بصره دن بنی کتور یکچون آدم کوند و مشدی مزبور و لعل
اولدوغده حضورینه کیر که استیذان ایلدم اذن اولدقده حضورینه
کیردم و مزبور کد تکبر و تجبر اوفده اولدوغندن اکاه ایدم کور و کد
صدر مجلسدن فقط کدوسی یوکسک عند و قوشلار یا لکرا او تورش
سلام ویردم سلامی الی و بشاشتنه بنی یانه دعوت ایلیرب اول
مندک اوستنه الی بعد حال و خاطر بی سوال ایلیرب اشعاردن
برشی انشاد ایله دیدی بندن بعض ایات انشاد ایلدم خط ایدوب
زیاده نشاط کوستوری بوشاره کتاب قیافتنده برکسه کلوب اکاه
بنم یانه قعوده امر ایلدی بندن بنی کوستروب بونی بلور میسین دیدکد
خیر دیدی علامه اهل بصره اولان ابوعبیده ددکلندن استفاد ^{الکون}
دعوت ایلدک دیدی بسن فضله دعا ایدوب الله تعالی سعادتی ایلدا
مسند کاکاریده راتم ایلمسون که علم شریفه رغبت ایدوب علانک
رعایت و لطفند بزل مقدور دیوردر دیدی بندن بکا التفات اید
بنجه زمان ایدیکه جنابکین مشتاق اولوب کورمکه ارزو ایدرک
بجهره تعالی انذیرک سایه دولتمنده اول المنیته مزور محین حصول
جلوه کاه ایلدی بندن که بر مسئله سوال ایلدی اراز کتور اولورسه
حضور بکنه عرض ایدیم دیدی سوبله کوره لم دیدی جناب حق کتاب
کریمند و فرقان مبینند طلعه کانه رؤس الشیاطین بیورمش
وعدو و عیدایسه مثلی معلوم اولان شی ایله اولور رؤس شیاطین
ایسه معروف دکلر دیدی بندن جوابنده ایتدم جناب حق علت کله
حضرتک بوقر کریمی اسلوب کلام عرب اوزده واردا اولمشدر امری
القیسک بوقرانی کوش ایلدی **● بیت ●**
انتقلنی و المشرقی مضاجعی ● و مستونه رزق کانیات اغوال
عرب اصلا غولی کورمد کلری امر مقرر در لکن خیال زنده غول دیو قون
برشی توهم ایلیرب رانما محل تخویفده انکله کلام ایدیه کلد کارینه بناء

شاعره بیتند ایراد ایش کز لک نظم کریمند و ارد او لشدر و
شیاطین ده بوقیلدند دیدم فضل کلامی استحسان ایدوب سائل
مذکورده استصواب ایلدی و همان اول ساعت غزیت ایلدی که فراغ
بالال ویرد که قرآن عظیمه بونک کبی وارد اولان مجاز لره متعلق
بر کتاب جمع ایدم بعد بصوره یه وارد و غمه کتاب المجاز اسمیه سنی
اولان کتابی تألیف ایلدم روایت اولنور که اصمعی ابو عبیده قرآن عظیم
النشانی رأی ایلده تفسیر ایدر دیو طعن ایدر ایدی بو خبری بعضند
مزبور ایرشدر دیو سکوت ایدوب جواب ویرمدی و اصمعی نه گونه
تعلیم فنون ادرینه انجون عقد مجلس ایلدی و عقد مجلس ایلدی و سوال
ایلیوب بعد اول کونده حمایینه سوار اولوب اصمعی نک مجلسنه
کلدی سلام ویروب کجوب یانته او توردی بر مقدار مصاحبتدن
صکره یا ابوسعید خبزه نه دیر سین ایانه مقوله شی بد دیدی ^{اصمعی}
جواب ویروب نه اولسه کز اکلی متعارف خبر مطبوخدر دیدی
پسر ابو عبیده نجب رلیک ایلده قرآنه جسارت ایلدی زبر اجناسحق
قرآن کریمنده احمال فوق راسی خبزا بیوردی دیدی اصمعی بود ایلده
تفسیر و کلد رلیک که معناسی یا نمره ظاهر اولان لغتددیک پسر
ابو عبیده امدی معلومک اولسونکه بزم خمر نه رأی ایلده تفسیر
ایدر دیو طعن ایلدی و ککر کجمله سی بوقیلدن اولوب یا نمره ظاهر
و بین اولان لغاتک معناسی بیان ایدر دیو یانندن قانقوب کدی
اصمعی ایلده ابو عبیده نک میانخی فرق و تمیزده علمدن بجه لریک
تحقیقی بود که اصمعی حسن تقریر و لطافت تعبیره موفق اولغین
کلامی شیرین و بیانی دلنشین ایدی لکن ذکر ایلدی کی نقولک اکثری
سایه کذب ایلده مشوب اولوب بجه دروغ و بی فروغی صورت صدقه
ابراز ایددی ابو عبیده یاسه اگرچه حسن تقریر مالک اولنور غندن
کهناری پیشان و تقریری بفره و ناپحسان ایدی لکن نقل ایلدی که
امور زیور و ثوق روایتله مزین و حلیه صدق و صوابله محلی ایدی
نقل اولنور که ابو عبیده نک لسانندن صغیر و کبیر خلاص خبر

بولیوب هر کس خشن طعن و طنزی مقرر اولغین عامه خلق یانندن
ترسان ایدر یار برده موسی بن عبدالرحمن الهلانی قصد ایلده بلاد
فارسه غزیت ایلدی مزبور ابو عبیده نک قدومدن آگاه اولنور
غلاملرینه تنبیه و تاکید ایلدی ابو عبیده لسانندن خوف اولنور
بر کسه در کلد که کرکدر که بصیرت افزده اولوب مرشته فضل
اولفه صالح بر کست خلاق ایلدی نزدیدی پسر ابو عبیده کلد که خلاق
طعامده حذر متکارک بری جور یا کتور رایکن قضائله بر مقدارینی
مزبورک دامننه دو کدی صاحب خانه بو حالی کورد که عقلی باشند
کیدوب مزبور تملیت انجون الم چکه سکا جامک بیرینه اون عدد
جامه ویریم دیدی ابو عبیده ده الم چکه چک نوار سزک جور یا کز
جامه بی تلوت ایلدی چک و کلدیوب جور یا کز ده یاغ یوقدر ویمکه
اشارت قصد ایلدی و نقل اولنور که اصمعی سجده کیر مک مراد ایلدی
ابو عبیده نک لسانی خوفندن یاننده اولان لره نظر ایلک اولمیه که
شوح ریغبونه اوله دیر ایدی آخرته انتقال ایلدی که خانه سته
حاضر اولدی و مزبورک جامه سی و سخاک و ناباک اولوب زبانی
بلنک و نسبی مدخل و اعتقادی مشوش اولوب مذهب خواجه میل
ایلده مشهور ایدی و حکام یاننده شهادتی محل قبولی جلاوه گاه ایلز اید
زیر آمیل و لبران ایلده مشهور اولوب فعل شنیعه جسارت ایلکله مشهور
ایدی حقی اصمعی دن نقل اولنور که بر کون ابو عبیده ایلده سجده کدی
نکاه کوردک که مزبورک دائما جلوس اید کلدی برده اولان سونک

● اوستنه الیر مزیره بوبیتی تخریر ایلش ● بیت ●
صلی الاله علی لوط و شیفته ابوسعیده قلی الله آمینا ●
پسر ابو عبیده برادر شوبیتی محو ایلده دیو یکانیا ایلدی بند مزبورک
ارقه سته بصوب محو شروع ایلدم بو اشاره میانخی شکست اندک
دخی محو ایلدی دید که لوطک طاسی قالدی دیدم مدد اول حرفی
محو ایلده و سائر زدن زیاده اتمام ایلده زبر بیتک عمود فته سی
اول حرفله قائمدر دیدی بیت مذکور اول محله اثبات ابو ناسر فرزند

اولم اوزده روایت اولنور مژبورک یوز عدد مقداری تالیفات بستم
وارد اسامیلرینی تعداد ایله تکثیر سوار دن اجتناب اولندی ولادی
یوز اوزن قاریخنده حسن بصری حضرتلرینک بو و وفایندن غم
سرای باقی ایلد کلمی کیجه ده واقع اولمشدر بعضدر مژبوره تاریخ
ولادندن سوال ایلد که ایندی کم عمر وین ابی بیسه مخزومی به
ولادتک نر وقتده در دیو سوال ایلد کلرند عمرین الخطای حضرتلری
غم کلزار جان ایلد کلمی کیجه در دیوب بعد سائلدن لسان
حال ایله نه شوم کسه ایمن سنکه بونک کی وقتده تولد ایلمش سین
دیمک مناسنی فهم ایلد که عمرک انتقالی ایله جهاندن نه مقوله
خیر رفیع اولوب وینم وجوده کلم سبیلک ننگ کی شر حادث اولدی
دیدم امدی بند حسن بصری حضرتلرینک انتقالی کیجه سنده
کلام و جوامع عمر وین ابی بیسه ننگ جوابید دیدم رحمه الله سبحانه
ابو الولید معن بن زائده بن عبد الله بن زائده بن مطرب بن شریک بن
قیس بن شراحیل بن همام بن مرقه بن زهل بن شیبان الشیبانی مژبور
کرماء دهر دن معدود اولوب شجاعت و شهامت وجود و کرمه
موصوف اولغین استانه سی قبله ارباب حاجات ایدی اصبغی حکایت
ایدر که بر اعرابی معن بن زائده به کلوب احسان ایدی ایله بر قصیده
بلیغه نظم ایلدی مژبورک جائزه سی زهول اولغین بر مروت و یرلیوب
قالمشدی بعد اعرابی ننگ محکمه رجوع ایلمی قریب اولدقه بر کون
معن اسبه سوار اولوب بر طرفه غربت ایدر کن اعرابی مصارق اولدقه
● رخشک عنانی طوقوب یو کی بیتی انشا ایلد ●
وما یدیک الخیر یا معن کله ● وفی الناس معروف وعندک مذهب
ستدی بنات القم ما قدایت ● ازاقتت عندا الایاب الحقایب
بیس معن بیت مذکور کی کوش ایلد که مژبوره بش عدد ناقه و یروب
وزاد و ثیاب و در هله جیب امیدنی مالامال ایلدی بعد و ارآمد
برادر الله تعالی ننگ حفظنده اول ان شاء الله بنات عنکه و اصل اولد
هکبه کی اجوب ققتیش ایلد کلرند بجه مسرور اوچ شیار بووردید

دیدم عربده دعا ایدرک قبیلک سنه چکارب کندی معن بن زائده
بنی امیه دولتنده بجه دیار حاکم و والی اولوب امیر عراقین اولان
یزید بن عمر بن عبیده ننگ خواصندن ایدی دولت بنی امیه افرات
العباس ظهور ایلد که ابو جعفر منصور واسطه یزید مذکور
محاصره ایلد که مژبوره یانده بله ایدی پس یزید اله کیروب قتل
اولدقد معن اخقا ایدی اختفا سنده بجه عجایب رکذشتی
وارد و جمله دن بری مروان ابی حفصه دید کلمی شاعر ایدر که معن
بن زائده کندوسی حکایت ایدوب ایدر ایدر که اختفا ایلد و کم ایله
منصور بنی اله کتورمک باینده زیاده تقید و اهتمام ایدر ی آخر کار
یوغازی اله و یرمک خوفندن هیئت و قیافتی تبدیل ایدوب بدو
بندم و قصد ایلد که بغداد دن چقوب بادیه به کیم چونکه باب
حردن طشره چقدم میانته تیغی بند ایلمش بر سیاه عرب ایدیمه
دوشدی و قبوره اولان حفظه ننگ نظرندن دورا و لجنه
مقید اولدی چونکه مژبورک نظرندن غائب اولدم بلا سیاه
کی او ستمه مسلط اولدی و ووه ننگ یولارینی محکم طوقوب چوکوب
دستی طوقدی بندن نه استر سین دیدم خلیفه ننگ بونجه زماندن
برو طلبنده سعی و کوشش ایلد و کی کسه سن دکل سین دیدم بندن
کییم که حتی خلیفه ننگ مطاوبی اولام دیدم معن بن زائده دکل سین
دیدم الله عظیم الشان دن خوف ایدوب بکا افزا ایله بنم معن بن
زائده ایله نه مناسبت وارد دیدم بی معنی به هیچ انکار ایدوب نجت
چکه والله بن سنی سندن اعلی یلورم دیدم کورد مکه مژبورک
بر طریق خلاص ممکن دکل یانده بر ذی قیمت جوهر ایدی قیمنده
بور جوهر در که منصور بنی کنورن کسه به وعد ایلد و کی احسانک
اضعاف مضاعفه معادل اولور بونی بندن معذور طوقوب قائم کیم
سبب اوله دیدم جوهری دستنه الوب بر مقدار نظر ایلدی بعد
نه کونایهاسی دید و کل مزیه دکر لکن سندن بر سوال وارد امکه
آئیده راست سوبیلک سین بر جوهری قبول ایدوب بنی ازاد ایلم دیدم

باشراونده سويليه يم همان سوال ايله ديدم ميان ناسده برنجيه
زماندن بروسيت جود كرمك ولوله انداز اولوب نه طاس لاجورد
كون افلاكي پرصدا ايلشند بونام ونشانه كوده ايا بر كن جميع مالكي
بركسه يه ويرمك اولدي ديدي خير ديدم يا نصفي احسان ايلك
اولش ميدا وله ديدي كاره لاييله جواب و بوم يا ناشني ويردكي
ديدي نه لاديدم و لياصل بوا سلوب او قده درجه درجه نزل
ايدرك اون بلوكه بري اعطا ايلدكي ديدكه لاديكه حجاب ايدرك
ظن ايدرك بوم رتبه في احسان ايلش اولام ديدم بونامه كوده و برك
فتي جوق شي دكلش ديدي بعده امدى معلومك اولسونكه بن فقيس
كسه ايم علوف خليفه ابو جعفر منصور طرفدن آيد يكرمي ديدم دران
غيري برين بر حبه كلورم اولوب انكله قناعت ايدوب توتش
ايدم بوجهر ايسه تقريرا ايلدوكك اوزره بهاسي نجه بيك التوندر
امدي بوطاشي نه سكا باغشلام ال سنك اولسون ونقسي كاوشهور
اولان بابا واجداريكه باغشلام واد سلاستله بولكه كيت الله تاعا سينك
اولسون دنيا ده سندن جوهره و سخي آرم و ايدركني بلوب بر رخ نجا
و كرمكله عجب غرور ايله و بعد اليوم خيانه اولد قچه هر نه مرتبه
كرم واحسان ايدرك نظر كه خيرو بي قد اولسون و قدرتك اولد
الكون كلدكه انعام واحسان ايلوب برخيزي وجوده كوتورم اصلا
توقف و تاخير ايله ديوب جوهر ياله ويردي و دوه نك بولاريني
الندن براغوب ديوب كندى آرندن فريار ايلوب ايدمكه الله حقيق
بنى رسواي ايلدك قائم دوكلوب باشم كسلك بوفضا حته نسبت امر كاله
لطف و كم ايدوب كل شوهر يال سكا شير مادرك بوي جلال اولسون
ديدم خنده كان بنى كذب ايلك استرسك و الله الامام ديوب چكلا
كندى لطف و عنايت برورد كا و ايله اولور طه دن خلاص اولوب
ينه مسند دولت و كامرانيه بانها ده اولد و غمه مزوره احسان ايدم
ديوب مختص ايدم كوردم اولدي بر طريقه خبر بني الرب بولم مدم كوياره
جكدي ديدي نقل مزور نجه زمان اختفا ايلدكن صكره اهل خراسان

خراسانن بر جماعت منصورك اوسته خروج ايلوب لشكر پيشمارايله
منصوره مقابل اولدقارنده ميانلنده يوم شمينه ديتكله معروف
بر حرب عظيم اولشدي اول كونده معن بن زائده و ابر عرب اوزره يوز
نقابله سترايدوب منصورك پيشگاهنده حرب و قتاله اقدام ايدوب
نجه دلاور كلر كوستن ككله خليفه نك اوسته هجوم ايدن لشكرك
يوزيني دوندروب ساثر مردان نبرده جاشني بخش غيرت و دشا اولمده
عسكر خوارچك بوزلستنه سبب اولشدي بعده خليفه نك حضوره
كلدكه منصور سن كيمسين ديدكه بوزندن بروه سخي رفع ايدوب
يا امير المؤمنين طلبنده اولد و غنك عبد كنه كار معن زائده ايم ديك
بس منصور مزوره و لنواز لقا ايدوب اكرام ايلدي و خلعت بيدر
انعام واحسانته مظهر ايلوب جمله خواصندن ايلدي روايت اولد
بركون معن منصورك حضورينه كلشدي منصور مزوري كوردكه
اي معن مردان بن حفصه سنك مدحكه نظم ايلدكي قصيده يه
● يوزيك درهم جائزه في ظاهر پويت ايجون بورك ●
معن بن زائده الذي زيدت به ● شرفا على شرف بنو شيان ●
ديدكه معن خيرا امير المؤمنين بلكه اول مرتبه جائزه باعث
● قصيده نك بويتلر ايددي ●
ما زالت يوم الهاشميه ملنا ● بالسيف دون خليفة الرحمن ●
فمنعت حوزقه و كنت وقاه ● من كل وقع مهتد و سنان ●
بس منصور ايات مذكوره بي كوش ايلدكه احنت يامعن ديك و نقل
اولنور كه ينه بركون مزور منصور حضورينه كلشدي منصور مزور
خطاب ايدوب اي معن قوجه يوب بيرا اولدك ديدكه معن دعا ايدوب
يا امير المؤمنين سنك طاعت و عبوديتكده بيرا اولدم ديدي بون منصور
اماينه چالاك و چابرك اولوب جنك و حربه قادر سين ديدكه باير
المؤمنين چالوت و شجاعت و شملريك اوزينه در ديك منصور
اماسنده ينه بقيه شياب وارد ديدكه سنك قولونك ايجون باير
المؤمنين ديدي نقل اولنور كه معنك بولامي اهل مصره نك زاهدك

عبد الرحمن بن زید نقل اولند که ایبتیکه وای معنه کم ربنا العزیزه
 بر خدمت قویوب جملہ سخی کند و کجی بر علما مخلوق ک بولته بذل ایش
 معنک مناقب و آثارینه نهایت یوقدر روایت اولنور که مزبور آخر
 امر نه سنجستان والیسی اولمشدی یوزا الی بر تار یخنده خانه سنده
 بعض ابنیه احدی ایچون بنجار ایشلردی یو انشاده قبوره حاجت
 بر طرف اولغین خواجیدن بر فوکه بنجار لایله ایچو کبیروب فرصت
 بر دل قلنده مزبورک اوستنه هجوم ایدوب قتل ایلدیلر بعدو جعقوب
 فرار ایلد کلندن اردلرندن برادرزاده سی یزید بن مزید ایشوب مزبور
 جمله قتل ایلدی و مزبورک قتلنه شعرا دن بجه که لر مرثیه لردیلر
 جمله سنک احسنی مروان بن ابی حفصه نک مرثیه سیدر عبد الله بن
 المعتز طبقات شعرا سنده ایدر که بر کون مروان بن ابی حفصه جعفر بن
 بر کنک حضورینه کلشدی جعفر مزبور معن بن زاید حقند نظم
 ● ایلد و کک مرثیه یی انشاد ایلد دیو امرا لیکه اولده ●
 و کان الناس کلهم لمن ● الی ان زار تربته عبالا ●
 دیو انشاده شروع ایلدی جعفر ایسه طور مدین بکا ایدر که بون مزبور
 قصید سخی تمام ایلد که جعفر معنک اولاد لوندن بری هیچ بر مرثیه
 ایچون سکا جائزه ویردیلر یی سوال ایلدی اولده خیر دیدی بعدو
 اگر معن حیاته اولوب بو قصیده یی گوش ایلد کانه مرثیه
 جائزه ویردی دید که مزبورده دو قیون التون ویردی دیدی
 جعفر بن ظن ایدر که مزبور بو مرثیه یی راضی اولوب دخی زیاده ویرد
 دیوب بعدو امری بز سکا معن طرفندن و کالت ایدوب کندو تخمین
 ایلد و کک مقدارک ایکی قاتی ویره لم و کندو یا نمزدنده بر اول مرثیه
 دخی زیاده ایدر لم دیوب امر ایلدی مزبور بیک التون ویردیلر
 نقل اولنور که مزبور بو مرثیه دن مسکه شعرا دن چندان انشاکور ایشد
 ● زیر اخلاق و امرا دن هر کیمه بر قصیده کتود معن مرثیه ●
 و قلنا این زحل بعد معن ● و قد ذهبنا لثوال فلا نوالا ●
 کلامک فائلی سن دکلین دیوب نه شعری استماع ایدر لرک و نه خود جائزه

جائزه ویردیلدی و مزبور حقند نظم اولنان مرثیدن بری حسین
 ● الاثم الاسدینک یو ایاتی دیکه خاسه سه طودد ●
 ایلماعلی معن و قولایقیه ● سقتک الفواری مرثیایم مرثیا ●
 فیاقیر معن انت اول حقیر ● من الارض خطت لک کارم مفضا ●
 بلی قد وسعت الجود و یغوث ● ولو کان حیاصعت حتی تصدعا ●
 فقی عیش فی معروفه بعد ● کما کان بعد السیل معرا مرثیا ●
 و لما مضی من مضی الجود و اتقنی ● فاصبح عزین المکارم اجدعا ●
 ابو الفتح ملک شاه بن الب ارسلان محمد بن داود بن میکائیل النجوفی
 مقدمه طغریک ترجمه سنده داود مزبورک برادر ی اولدوغی ذکر ایشد
 بعض احواله اجمالا اشارت اولندی و آلب ارسلان محمدک ترجمه سنده
 مستقلا ذکر اولمنه محمدی اولما مغله بو محله درج اولندی روایت
 اولنور که طغریک انتقالنده مزبورک اولادی اولما مغله یرینه برادر
 زاده سی سلیمان بن داود اوزنک نشین مسند سلطانی اولمشد
 پسر سلیمان ایلد برادر یی الب ارسلان میانده بجه دفعه محاربه
 و مقاتله اولوب بالآخره غلبه الب ارسلان طرفندن اولمشد
 مزبور انتقال ایلدی نقل اولنور که مزبور سلطنتده برقرار اولدوقه
 مسکه مالکه مستولی اولوب کتد کجه سطوت و شوکتی متزاید اولغین
 عقی طغریک قبضه تسخیرینه کیرمدک بجه بلاده دخی صالح اولد
 شامه غزیت ایلدی و مدینه حلبی محاصره ایدوب مصلحه ایلد
 عورت ایلدی تاملونی تار یخنده ایدر که دولت اسلامیه ده ملوک
 اترکدن الب ارسلان ککجه کسه نهر فراقی عبور ایلر یی ابتدا مزبور
 عبور ایشد و نقل اولنور که مزبورک یا ننده اکیوز بیکدن زیاده
 عسکر جمع اولمشدی نکرار بلاد ترکستانه غزیت قصد ایلد نفیر چیوی
 کزار ایدوب جمیع عسکر عبوری ایچون برج کون مکته غزیت ایشد
 یو انشاده اولحوالی قلاعی سختی نلندن یوسف خوارزمی نام کسکه
 بر جرم سببیله مزبورک حضورینه کتور شلرایدی چار یخه کربلای
 سیاست اولمنه امر ایلدی مزبورده بخی بو مرثیه عقوبتله بچون هلاک

ایدر سردید که آلب ارسلان غضبه کلوب پیشگاهنده تیر و کمان
حاضر ایدی همان القبضه به اورب مزبور بر اوق اندی کن تیر خطا
ایدر و صاحب ایلدی پس غضبه کلوب محمدن آشفه نزول ایلد که دست
بصوب یوزی اوزده دوشدی یوسف مزبورده بوحالی کورد که ال خنجر
اورب کلوب سلطانی مجروح ایلدی و قصد ایلدی که چقوب کیده معتران
خیمه دن بری آردن ایریشوب بر جان طوق اغیلله باشنی خرد ایلدی
پس سلطانی قالدروب بر آخر خیمه به کورد یار کندون مایوس و مغنی
وزیر نظام الملکی یانته دعوت ایدوب برینه اوغلی ملکشاهاک ولیعهد
اولسنی سپارش ایدوب نیک دنیا نابایدار ایلدی بوقعه تاریخ هجری
دور تیز آتش بشند واقع اولدی نقل اولور که بوسفره کلنجه ایب
ارسلان اوغلی ملکشاهاک یانجه بله کورد میوب ابتدا بوسفره کورد مشدی
پس پردی انتقالند صکره بموجب وصیت جمیع امرا و اعیانک اتفاقیه
ملکشاهاک اریکه نشین مسند شهر یاری اولوب عسکر ایلده اول محلدن
کوجوب مفرق دیاری اولان بلاد ترکستانه کلدیلر آلب ارسلانک اخرته
انتقال ایدوب برینه اوغلی ملکشاهاک جلوسنی عمو لردن بعضار
استماع ایلد که سلطنت دعواسیلده یانته عسکر جمع ایدوب چوب
وقتاله آهنگ ایلدی همدان قربند مصافق واقع اولدقه ملکشاهاک
اولخله غمی طرفی منهنم اولوب لشکری پریشان اولدقه فرا ایلدی
اردینه عسکره شوب مزبوری دست و کردن بسته ملکشاهاک
حضورینه کوردیلر مزبور حرم و قباحتنه اعزاف ایدوب بضرع کتا
بر اوج قانمی کا باغشلیوب بر قلعه ده عزم اخر او بجه حبس ایلده دیو
نیاز باشدی لکن ملکشاهاک طریقله مزبورک رجاستی قریب اجابت
ایموب البته سنی قتل ایدم بید که مزبور یانندن درونی مکاتیب
ایله مالی بر توبه اخراج ایلوب ایستیکه بن سکا کندور ایم ایلده خروج
ایلدیم بلکه سنک و دولتک رجائیک نیاز و التماسی بی باشدن جتارک
بوقباحته ارشادینه سبب اولمشداشته کاغذ لریده بور دید که
ملکشاهاک نظام الملکی دعوت ایدوب توبه بی اننه ویر و بیاج ایچند

اولان کاغذی قرائت ایلده دید که نظام الملک توبه بی ایدی و ایچند
او جاقده اولان اشک ایچنه اندی نقل اولور که بوقدیر نظام
الملک جمله ارا و مستحینه سندن عدا و لنوب ملکشاهاک ثبات
دولتنه باعث اولمشدی زیر ملکشاهاک یانته اولان امر او بکارک
جمله سی فی الحقیقه مزبور طرفنه نامه لرا و سال تمکین جمله کاغذ
اول توبه ده محفوظ ایدی اگر توبه فتح اولوب کاغذ لریا منده
چقسه ایدی جمله سی شهم اولوب باشلری خوفندن ملکشاهاک
اطاعتندن کردن بیج اولدی مفری ایدی پس نظام الملک کاغذک
آتشه آتغین جمله سنک خیانتی مستور قالدقه فراغ بال ایلده
ملکشاهاک اطاعتده بر دوام اولدیلر بقدر ملکشاهاک امر ایلدی
مزبوری یانک کریشی ایلده بوغدیلر بوندن صکره ملکشاهاک فراغ بال
اریکه نشین مسند شهر یاری اولوب بجه یلاری تضرع کورد مکله
تحت تصرفند اولان ممالکی توسیع ایلشدی و خلفاء متقدمین
صکره مزبورک زیر تصرفند اولان بلاد اوله عصوره کلنجه ملوکدن
کسه مالک اولما مشدی طولا اقصاد بلاد ترکستان اولان کاشتره
بیت المقدسه کلنجه و عرضا قسطنطنیه دن بلاد حرزه وارنجه
بومیانده اولان بلادک جمله سی مزبورک تصرفند اولوب هر یک
حاکم و والیسی طرفندن نصب اولمش ایدی مزبور سیرت حسنه صگا
اولغین ملک عادل دیر لری ایدی بجه بلاد ده جوامع و مساجد بنا ایدق
صویر کورد مشدی و یوللره خانلر و کوریلر بنا ایدوب بجه دور و نزدیک
موقوف اولمشدی و صید و شکار زیاده مائل اولغین صید اولان
حیواناتک عددی حفظ و ضبط اولمغه امر ایلشدی تحت حساب
داخل اولانلری اون بیک عدده بائع اولدقه اون بیک الوقت
تصدی ایلشدی محمد بن عبد الملک همدانی تاریخنده ذکر ایدر که
شهر یار مزبور برادر ی کش ایلده محاربه به عزیمت ایلد که طوسه
علی بن موسی الرضا مرقدینه اوغرا دیلر پس ملکشاهاک وزیر نظام الملک
مرقدی زیارت ایدوب دور دراز دعا و تضرعندن صکره سلطان

نظام الملك سوال ایلوب جناب حقہ فوجہ دعا و تضرع ایلدک
دیدکه نظام الملك دعا ایدوب ایتدی که دعا ایلدک الله عظیم
الشان شهر یاری منصور و مظفر ایدوب برادرینه غالب ایلید
دیدی سلطان بن سنک کی دعا ایلدم بلکه اللهم انصر اصحابنا
المسلمین و انفعنا للرحمة دیودعا ایلدم دیدی یتہ ہمدانی تارخندہ
ذکر ایدر کہ برد فہ سلطانک حضورینہ برو اعط کلوب ایشا و نصھ
و بندرہ بو حکایہ بی نقل ایلدیکم اکاسرہ دن بری عسکر دن تک و شفا
ج کلوب کیدر کن بوستان قبوسنہ کلری صوابستدکہ اچروردن
برقیز چنر برکاسہ بوزن شکر تربتی کتوردی نوثر ایلدکہ غایت حفظ
ایدوب بوشربی بنجہ ایدر سزدیوسوال ایلدکہ قیزرہ بزم بوستانمزدہ
اولان شکر قلمشی غایت ایدار اولغین بردانہ سنی کوی الہ ایلدکہ
بوکاسہ طلوسی شربت چقاردیدی ہر کسری وار بر رخ کتوردیدی
قیزرہ کتورمکہ کتدکہ کسری کوکلندن بونی عزیمت ایلدیکم بونلور
آخریرہ بوستانلری مقداری بوستان و یروپ محل فرپور کتور
سلککہ اداخل ایدہ بو ائارہ قیزرہ کرمان چقہ کلوب ایتدی که بادشاہنرم
خیمزہ نیتنی تقدیر ایلدکین بوستانمزدک برکتی کتدی دیدی کسری دن
دیدکہ قیزرہ جانندہ زیر اقامتدما برقامشدن برکاسہ شربت حاصل اولور
شمعی ایسہ برقامشک عصرند ہر قدر سعی و کوشش ایلدسہ مقتدا
خروجی معتاد اولان شربتک عشری مقداری انجی حاصل اولدی بیک
کسری قصہ یہ واقف اولوب وار بر رخ کتوردیدکہ قیزرہ تکرار
اچر و کتدی بو ائارہ کسری عزیمت سابقہ سندہ رجوع ایدوب بوستاندہ
دست طمعنی کوتاہ ایلکہ نیت ایلدکہ قیزرہ سرور و شادان کاسہ
برطشرہ چقوب الحمد لله بادشاہنرم بفرمانک حقندن اولان نیتلرندن
رجوع التکین بوستانمزدک برکتی برینہ کلری دیدی و اعط بو حکایت
بیاننہ ایرکوردکہ ملکشاه ایتدی که شیخ افندی نصیحت کر کوزل برندہ
و بزبونکامہ عامل اولماز دہ شک یوقدر کن رعایا یہ بو حکایہ بی
نچون نقل ایلدین کہ اکاسرہ دن بری بر باغک اوکندن بکر کن باغ

باغ صاحبندن برصا لقم قورق استدکہ ایتدی که کشی کا قورق و بیک
قادر و کلیم زیر امارت کہ بادشاہنرم باغنرمندن حقنی المیہ اچندن بر
صا لقم قورق جنایت ایلکہ قادر و کلیم دیدی مجاہدہ اولور بیک
شیخی بو حکایہ ایلہ مقابلہ و معارضہ ایلدی استخوان ایلدیلر و بیک
یتہ تاریخ ہر ایدہ مسطورہ دیکہ برکون ملکشاہ اور دوسنک اطرافنی
کزدن کوردیکم برکویلی حریف کریمہ ہایا ہای ایلہ اغار سلطان باعث
کریمہ سنی استفسار ایلدیکہ بر فقیر کسہ ایدمکہ برنج در ہندن غیری
برجیمہ یہ مالک دکلہم ابتداء ظهور اولنلہ اول اچہ لرتقار بوزالم
ناکہ اور دویہ کتور بر برنج اچہ فائدہ ایدم المدہ کزد و روکن اوج
غلام زور ایلہ الوب بنی خائب و خاسر قوریلر دیدی سلطان فرپوری
بیاننہ الوب او طاعنہ کلری و بر مہترہ کوکلیم قارپوز استراوردونک
اچنی دور ایدوب ہر زمرہ بولور سک الوب کتوردیدی مہترہ جست
و چو ایدر قار بوزی سلطانک قوللرندن بر میر کبیرک پیشکا ہندہ
بولوب کتوردی سلطان زہ دن بولنک دیدکہ فلان بک قوللرینک
بیانندہ بولدم دیدی بیزمزدک احضارینہ فرمان ایدوب کلدکہ
بو قار بوزی کا کیم کتوردی دیدی حذرتکار بولوب کتور و بیک
تیز بوساعت حذرتکار بکی کتور و برام ایلد کہہ میرمزد بوشترہ چقوب
سلطانک مرادنی فہم ایلدیکہ حذرتکار لری قاجور بینہ کلری و
شمہ یارم فرار ایلشار بولمدم دیدکہ سلطان شخص بوستانویہ
ایتدی کہ بو بزم عبد ملوک و سنک قان بوزی کی اخذ ایدوب فرار ایدن
حذرتکار بی ہر قندہ ایسہ بولوب کتور بنجہ سکا باغشدم ما دامکہ
انلری کتور ب تسلیم ایلیدہ قولکد حذرتکار اولسون و اگر صالیوبیرک
سفی قتل ایدم دیدی بیزمزد و ستایرہ میرمزد بولک النون یا پشوب
سلطانک حضورندن طشرہ چقاردقہ فرپور نفسنی روستانویہ
او چوز النونہ صا تون الوب ہزار و چمتلہ اول ورطہ دن خلا
اولی فقل اولنور کہ خلیفہ بغداد امام مقتدی بامر الله سلطان
مزبورک دختر بنی تزوج ایدوب دوریتوز سکان سنہ سندہ زفاف

اولمندی و سینه مزبور ده دختر سلطانند خلیفه نك براو علی الخ
نامنی ابو الفضل جعفر قویوب بغدادی تنین ایلدیلر و بغداد سلطانند
جمله تصرفنده اولان بلادون اولوب خلیفه نك فقط اسمی المندی
و تعداد سلطان اوج دفعه داخل اولوب دور تو زسكان بش تارخانه
مره ثالثه ده داخل اولدقده شكار قصدیله چقوب لحم صیدون
کباب اولوب اکل ایلدیکه مزاجی مخوف اولدی پس اولت سبیلده
ترك دنیا ناپایداری ایلدی رحمه الله سبحانه و تعالی ابو عبد الرحمن
موسی بن نصیر **الخ** بالاول مزبور تابعیندن اولوب عییم دانی رضی
حضر تارندن روایت ایلد عافل و کریم و شجاع و تقی و ورع اولوب بلاد
اندلس فاتحی و دو عسکری اصلا منهنم اولماشدر روایت اولنورکه
عبد الملك بن مروانك برادرى عبد الله بن مروان مصر و افریقیه نك
والیسی ایدی برادر زاده سی ولید بن عبد الملك خلافتی ایامنده
مزبورده کاغذ کوندرب موسی بن نصیری افریقیه یه کوندرب اول
حوالینك امویخی کا سبارش ایلده دیو امر ایلدی اولده مزبورى برنج
فرمان تاریخ هجرتك سکان طقوزنجی سالنده افریقیه یه ارسال ایلد
حافظ ابو عبد الله الحمیدی جذوة المتعبس نام گابنده ایدوکه
موسی بن نصیر بلاد افریقیه و بلاد مغربه یمشیدی تاریخنده
والی اولوب عسکرایله کلدکه اطراف و انکاف خلقی زیر دست **الماعتن**
خروج ایلد لرایدی بوقعه دن خبردار اولدقده او علی عبد الله
سردار ایدوب ارسال ایلدکه یوزبیک رأس اسیر ایلده کلدی ابو شیب
صدقی ایدوکه دولت اسلامیه ده موسی بن نصیرك سبایا سندی
هیچ مسموع اولماشدر نقل اولنورکه موسی بن نصیر افریقیه کلدکه
اکثر بلادی بر بر طائفه سنك دست تقدیسندن خراب و عظیم **قطعه**
ایدی بر خلقه صوم و صلوة و اصلاح ذات البین ایلده امر ایدوب
بعده استسقا ایچون جمیع اهل بلادی حیوانا تاریلده صحرای چقاردی
و حیوانك اولد لرینی انا لردن ایریدیلر بر حال اوزده بگا و صراخ
و صیحه ایلده نصف نهاره رك فریاد ایدوب بعده اداء صلوة ایلوب

ایلیوب خطبه یه مشغول اولدقده انشاء خطبه ده ولید بن عبد الملك
نامنی یار ایلدی بعضی نچون امیر المؤمنیننه دعا ایلر سزید کلرنده
بو مقامده جناب حق عز وجل دن غیری ده دعا اولنور دیو جواب
ویردی پس مقصود لری حاصل اولوب رخواهاری اوندی باران نازل
اولدی بوندن صکره موسی طائفه بربر اوزده هجوم ایلدی اهل بربر یوچا
کوردی مزبور ایلده بقا و متدن عاجز اولدقارنده خراج کذا و اولوب
زیر دست اطاعتنه کیرمکه بیک جانله طالب اولدیلر موسی قنصلیری
قبول ایلوب کندو فولردن طارق بن زیاد بربری طیفه یه والی
ایدوب طایفه مذکوره اوزدینه حاکم ایلدی و اهل بربرون بجه لر
صدق دودن ایلده اسلامه کلوب عسکرندن اولمشلرایدی **طایفه**
یا تنه اون طقوز بیک مسلح و متکمل عسکر قویوب مزبور لره قرآن کریم و
سائر فرائض اسلام تعلیم ایچون طایفه عربنده بر مقدار آدم قویوب **کندی**
سائر عسکرایله افریقیه یه رجوع ایلدی پس موسی ایلده اهل بربر طایفه
رومدن بلادده نزاع و محاصره ایدرکسه قانیوب اطراف و انکاف
جمله ضبط ایلدیکه صکره طیفه ده کاغذ کوندروب یا نکره اولان
عرب طایفه سندن قدر و ماعداسی جمله بربر عسکری اولنق اوزن متکمل
لشکرایله بلاد اندلسه غزایده سین دیو امر ایلدکه طارقه امرنه
امثال ایدوب متکمل عسکرایله کی یه کیروب سبته دن اندلسک برنده
جزیره حضرت ایدیکلری محله لنگر انداز اولدی و آندند حال اوزور
نسبتله متعارف اولان جبل طارقه صعود ایلدی مزبورك جبل
مذکوره صعودی تاریخ هجرتك طقسان ایکی بجینده اولوب یاننده
بربر عسکرندن اون ایکی بیک مرد جنك آرد ایلده طایفه عربدن اون
ایکی نفر کسه و ارایدی آن بشکوال تاریخ اندلسه ذکر ایدرکه طارقه
کشتی نشین ایکن رؤیا سنده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم
حضرت لرینی خلفاء اربعه رضی الله عنهم ایلده کوردیکم روی دیلار
کلور لرایدی پس کلوب طارقه ملاقی اولدقارنده رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم مزبورى فتح اندلس ایلده بتشی بربروب و مسلمینه رفق ایدق

عهدینه وفا ایلمکله امر ایلدی نقل اولنور که طارق جبل مذکور مسعود
ایلدی که افندیسی موسی به بلاد اندلسه سهولتله و خونی منظم مکتوب
کوندی مشدی کاغذ موسی به واصل اولدقه ظهوره کلک فتح و فتح
مزبوریدندن اولغله اکانت اولغسنه رشک ایدوب کندی کندی که
نادم اولغین او علی عبداللہ قیروانده کند ویرینه قیوب جمیع امور
اکاسپارش ایلدی و عسکری جمع ایدوب فتح اندلسه یتیمک اندلس
سیل روان کی بریده قرار ایتوب شتاب ایلدی لکن فتحه یتیمک مینر
اولیوب بعد الفتح واصل اولدی وایت اولنور که اول عصره معظم
بلاد اندلس اولان مدینه طلیطله مکنه درین ویرلر ایردی طارق
اول حوالی به نزول ایلدی کی نامده ملک مزبورک بر طرفدن بر دشمنی
ظهور اتمکین انک او ستنه سفر ایدوب یرینه تدبیر نامده بر کسکه
نصب ایلدی اندلسه بلاد و ندبیر شخص مذکور مسعود پسر
طارق جبلدن عسکر ایله نزول ایلدی که تدبیر واقع حالی مستحیل
قاصد لر ایله در یقه اعلام ایدوب بر طرفدن او ستنه بلاد ناگاه
کی غیر موعود بر عسکر نازل اولدی بلز که کوکدغی ایندی یو خسه
بردغی جقدیلر عجاایه اوزره بر طرفه کلک لازم ددی پس بر خبر
در یقه واصل اولدقه یولندن دونوب فرق بیک عسکر ایله بر طرفه
شتاب ایلدی در یقک عسکر ایله قریب اولدغی طارق معلوم اولد
عسکرین جمع ایدوب الله عظیم الشان حمد و ثنادن صکره اهل اسلام
جهان ترغیب ایدوب شهادتیه تحریض ایلدی بقدره ایتدیکم معلوم کن
اولسون که بر محارن بر طرفه فرار متصور دکلر زیر آردی کن دیبا
و پیش کن و دشمند پس امک تثبت و قرار دن غیر به جاریه یوقدر
و حال دشمنک سلاخی مکمل و زخیره لری وافر طاعن کی کلوب
جانی و سزلایسه بو جزیره ده خوان لیمان دوشمش یتیمه بگز سز
قیلچکن ایله زر فکری دست اعدادن تخلیص ایلدن غیر جاریه کن
یوقدر و مدت قیلده در و مشقت صبر و تحمل ایدکن سز مدت
عیش ارغده و صفاء سرمد نائل اولوب هر یکن کامران اولور سز

اولور سز و معلوم کن در که بر جزیره نک در و جوهه مستغرق یونانی
دختران خوب و کشتاری ملوک تصوریه بی نهایت در امیر المؤمنین
ولید بن عبد الملک دلاوران اهل اسلام دن سز شهاب لری ضرب
و حربه دلتشه اولوب جنک و برخاشده ثبات قدم کنه و ثوق و اعتماد
بناء بر جزیره نک فتحه سز لری کوندی اول دخترانله سز ایتدیکری
اختیار ایلدی و امیر المؤمنینک بو فتنه مقصود فقط اعلام کله
اولوب جزیره نک لوش کفردن تطهیر اولغسید اموال و غنایمینی عجله
باغشادی و یوده معلوم کن اولسون که سز دعوت ایلدی کم امر ابتدا
اجابت ایدن بنم آن شاء الله تعالی درین ایله ملاقی اولدوغمنه باش و
جائله سعی و کوشش ایدم سز به بنده بله سعی مردانه ایدوب هجوم
ایلمک اکبر در یقه ظفر بولوب هلاک ایدم نه کوزل و اکبر بولور
هلاک اولور سز لری سعی و کوشش ایدوب مزبورک قتلدن زیاده اهتمام
ایده سز بر جزیره اهلک خذلانی انک هلاک اولغی ایله دواتن
صکره مصلحت اسان اولور دیدی پس طارق اهل اسلام یونک کی
بنجه کلمات ایله حرب و قتاله تحریض ایدوب کلانی پایانه ایرکوی
جمله سی سز سنک رأی و تدبیریکه مخالف اولان اما قطع ایلیوب
سراپاسنک امریکه چشم و کوش اولوب بولور جان و باشمیزی ایلمک
حاضر و آماده اولشور دد دیدیلر یوندن صکره طارق جنگه سکره
سوار اولوب و در یقک او ستنه توجیه ایلدی اولده کلوب برواع
محله نزول ایلمدی صباح اولدقه ایک طرفدن عسکر سوار اولوب
میدانه کلدیله در یقک تحریف کی پایانه اوزینه وضع ایدوب و
بره لر ایله اریش و یوب صفای غنایم ایدیلر بر طرفدن طارقه
اون ایک بیک بر بردلر ایله زره پوش اولوب باشلورن بیاض ستا
و میانلور تیغ و آلورنه عربی پای و فریق بو هیبت ایله غم میدان
ایلدیلر طارقه هیبت مذکور ایله اولان عسکرینی درین کورد که
والله بو صورت عینیه بنم بیت المکه ده کورد و کس صورت و
بناء علی هذا مزبور و عب و هراس مستولی اولدی و محاربت بیت المکه

اصلی بیان ایدوب بعدینه قصه به شروع ایدلم روایت اولنور
اصحاب حکم اولان طایفه یونان عهد اسکندر دن اول بلاد شرقه
ساکن ایدیلر ملوک فرین ظهور ایدوب بلاده مستولی اولدولرنده
حکامانک انده اولان بلاده مزاحمه ایدوب تعرضنه باشلایلر طایفه
یونانک حرب و قتال ایله اهلاک کینه آدم واقفایم یانلرنده جائز
دکلدرنیر اضلاردن ماعداجمله دن اهم اولوب باعث کمال نفس
ناطقه اولان اشتغال علومدن مانع وعالی اولوبی مقرر ایدی پس
ناچار ملکلرین ترک ایدوب اخر معوره اولان جزیره اندلسه کوچوب
کندیلر و اول عصره کلنجه جزیره اندلس معوره اولماقین نه زیاده
نامی اولوب ونه اعتبار و اعتداد و مصالح بر شوکت و قدرت صفا
شهریاری و ایدوبی ابتداء جزیره مذکوره به وضع عمارت ایدوب
یافت بن فوح علیه السلام در اولغین عامرینک اسمیله تسمیه اولمشد
نقل اولنور که طوفان دن صکره وجه ارض تعمیر اولنورده مجموع
معوره بی مرغ شکلنده تصویر ایدوبی شرق و با یاری جنوب
و شمال و شکی مابیندن اولان بلاد و قیروغی مغرب اولنورده فرض
ایلمش ایدوبی اهل مغرب مرغک اختر اجزای اولان دنبالنه منسوب
اولغله تعمیر و اختیار ایدوبی بعد مقدمه مذکور اولنورده
طایفه یونان بلاد شرقی ترک ایدوب جزیره اندلسه کلدرنورده
سوی و کوشش ایدوبی سوئر کوردیلر و آوزم و سایر انجاردیکوب باغ
و بجه لر پیدا ایلدیلر و شهرینا ایدوب کدیجه حرم و نسل و بنیانلر
متر اید اولوب بوجمله معوره اولدیکم سائر معوره اهل رشک غیظه
باشلایلر و بعضار بلاد مزوره نکل لطافت و بهجتی کورد که کلانک
معوره ارض مرغه تشبیه ایدوبی هر جعتنی بر عضونه کلایه
ایلدیلر مرغی بر العجب زیب و زینتی دنبالنه اولان مرغ طاووس ایمن دیک
و جزیره اندلسک و سطندن اولان مدینه طلیطله بی دار السلطنه
ایلدیلر و ندرن صکره طوایف امدن و لایتنلینه رغبت ایدوب قصد
ایلمشی محتمل و مظنون اولانلری تفتیش ایلدیلر بلاد لری و بوستان سائر

و سایر اطعمه شهیه دن نهی اولان طایفه بی یولوب و بوصفله
موصوف اولان طایفه ده عرب ایله بربره منحصراولسته قرار ویر
پس بلده نرتدن فریقینک دست طعلربنی کوتاه ایلک ایچون صدق
طلم وضع ایلدیلر لکن طایفه بربر ایله میانلری فصل فقط
اولوب غایت قریب اولدوغنه بناء زیاده حذر اوزره اولوب نکلرینک
مخالطندن و سایر اموره مجاورندن جزیره اهلنی تحذیر و تنبیه
ایلدیلر کیدرک اهل بربرک بغض و عداوتی اول طرف اهل بسنک
طبیعتلرنه ثابت و راسخ اولوب انلر بغض و عداوت ایله کجه اهل
بربره مزبورلره بغض ایدوب میانلرنه کلی منافرت حاصل اولدی
لکن اندلسه هر نوع مطلب موجود اولغین اهل بربرک اندلسه احتیاج
اهل اندلسک بربره احتیاجندن اکثر وافر ایدی روایت اولنور که
جزیره اندلسک جهت غربی سندن قادیر نامنده اولان جزیره نکل صفا
بر ملک یونانی ایدی ملک مزبورک فرط حسن و جمال ایله مشهور و خیر
اولوب ملوک اندلس اولدخترک وصفنی کوش اندکه هریری باباسنه
کاغذ کندی در طلب ایلدیلر ملک مزبور ملک نامده لری کلدر که
میانلرندن برینی اختیار ایدوب غیر یارینی دفع ایدر سه ضروری خصمت
ایدوبی ارسته عسکر ایله کلسنی تحقیق ایلدوکنه متخیر اولوب لا
و نفم دن بریله جواب ویره مدی بالآخره بو خصوصیه دخترینه قاف
ایلدی که دختر ایتدیکم ای پدر بو خصوصیه کا تقویض ایدوب سن
عالمکه اول ملک دخترندن سوال ایدوب یاسن نه بدیدر اندین
دید که دخترینی خاتونلغه طلب ایدن پادشاه حکیم اولن کر کرد
حکیمدن غیری کسیه نکل خاتونی اولغی اختیار ایلیم دیرم دیک پس
ملک دخترینک بو راغبی استحقسان ایدوب ملوک بوجمله جواب
نامه ارسال ایلدیکم بن بو خصوصیه اختیارینی دخترینک دیدینه
تفویض و تسلیم ایلش ایدم اول ایسه ازواجدن ملک حکیم اولان
کسیه بی اختیار ایلدی باقی سائر علم سن دیدی پس ملوکدن حکیم اولنستار
بوجوابی کوش ایتدیلر نه اول دخترنازیننک و صلی آرنه سنی خیا لرن

اخراج ایلدیلر لکن میان ملوکده ایکی حکیم بولمغین ایکسیده بزیکلر
دیونامه کوندرب دختری شرطی مقتضای اوزده خاتونلغه طلب
ایلدیلر پس مزبور لک کاغذی بختک بدینه واصل اولدوقده
قیزینه عرض ایدوب سنک رایک اوزده ینه ورطه دن خلاص
منعتر اولدی ذیرا ایکی ملک حکیم طلبکده دامن دو میان ایلشار
برینی اختیار ایدوسک انخری ایلله خصوصت اوزده اولماز مقرر
دیدکده دختر ایتدیکم هر هرزدن برادر عجیب طلب ایدم هر قنقیسی
اول اتمام ایدسه انی قبول ایدم دیدی پدری نه طلب ایدرسین
دیو سوال ایلدکده بزبوجزیره ده براسیابه محتاج اولدوغرام
مقرر دپس برینه تکلیف ایدنکه طرف اندلسدن طاعتی کتوب
دریای بجزیره و اول صوایله جزیره مزده دکرمان ایجاد ایلله و غیره
انی تکلیف ایدنکه جزیره اندلسی اهل بر بردن حفظ ایچون طلسم
وضع ایدوب اهل بلاد دن بوغایله دفع ایدر پس یو ایکی امر غریبک
هر قنقیسی اول انجامه ایدسه اول طرفی اختیار ایدزدیدی بدینه
دخترنک بوجوانی بخر ایدوب اول ایکی ملک حکیمه ارسال ایلدکده
بری خدمت اسبابه و بریده وضع طلسمه اتمام ایلدی و لک
اسبابه مباشر اولان ملک عملی مقدم اتمامه ایرشدوب لک طلسم
وضعنه مباشر اولان ملک دیگر دن اتمامی اخفا ایلدی فاکه مزبور
اکاه اولغله بونک کی بر مصلحت نافعه نایتمام قائمه پس طلسمک
تمام اوله جغی کوندن اکاه اولدوقده اسبابک صوغنی صالیورری
طلسم صاحبی اولان ملک بوقصته دن اکاه اولدوقده طلسم وضع
ایلدی بنا عالیک اوستنده ایدی المندن قاب و توانی کسکین
اشاغی و شوب هلاک اولدی پس دختری صاحب اسباب اولان ملک
ترنج ایلدیلر و لکاصل ملوک اندلس طایفه بربر خوقندن بونک کی
بنجه طلسم وضع ایلشار ایدی و جمله طلسمات دن بریده بوایدیکه
ملوک دن بری صد ایدوب بر طلسم وضع ایلشدی و اول طلسمی بر
نابوت ایلله مدینه طایفه ده بر رصید البنیان خانه ده حفظ ایلد

ایدوب قیوسته قفل وضع ایلشار ایدی و اول پادشاه فوت اولوب
یرینه بر اخری فوت پادشاه اولدوقده حفظ وصیانتدن مبالغه
واهتمام ایچون اول قفلک اوستنه بر قفل رخا اورد ایدی بوجال
اوزده یکر می التی کسه پادشاه اولغین یکر می التی قفل وضع ایلشار
ایدی بعد ملوک مزبور نک دولتی منقرض اولوب طایفه عرب
و بربرک استیلاسی و قتی قریب اولدوقده سابق الذکر مدیق پادشاه
اولشدی پس مزبور ملوک ماضیه نک حفظ وصیانتده بزل غنیه
ایلدکاری خاننی لایوب ایا ایچنده نزار اوله دیو کور مک طاب
اولوب بو خصوص اعیان دولتی ایلله استشار ایلدی جمله
شهریارم سزدن اول کلان ملوک حفظ و کمتنه مبالغه ایلدکار
امری فتح و کشف ایلک مناسب کلدیکه لایم اولان بودکده
اسلامکده اقتدا ایدوب بر قفل سز وضع ایدر سز اگر کشف
مال و خزینه ایه بزکند و اموال المزدن بر عظیم خزینه جمع ایدم
دیوب بنجه نضح و پند ایدر کور دیلر لکن جاره اولوب مزبور ی منع
اید مدیله البته اجمد قحه اولن دیو اصرار ایلدی پس قانقوب
بیت مزبورک قیوسته کل دیلر و هر قفلک مفتاحی یاننده اولغین
جمله نی بر بردن فتح ایدوب ایچون کور دیلر التون و کومشدر
جواهرله ترین اولغش بر عظیم مائده بولدیلر کازینه یازنشکه بولنده
سلیمان بن داود علیه السلام مائده سیدر بعد اطراف جت
و جوایده رک اول مرمر باوقی بولدیلر قفلنی فتح ایلدکلنده ایچون
برطومار جقوب و بر طرفندن عربی سکری قیامتده براتلی کسه
تصویر اولغش پس درین امر ایلدی طوماری لایوب ایچنه نظر ایلدیلر
یازنشکه هر یارکیم حکمت و طلسم ایلله مقفل اولان بوخانه و قابوت فتح
اولنسه اولدوقده بوقیا قتل بر عسکر بویا بزه مستولی اولوب جزیره
اندلسی با کلینه یونان الندن اخذ ایلکله مزبور لک دولتی منقرض اوله
دیشار پس درین قصه دن اکاه اولدوقده ایلدی کیشا نادم اولوب
دولتک زوالنی تحقیق ایلشدی بوجال اوزده بر مدت قلیل مهرد

ایلد که ناکاه اون ایکی بیک بربر عسکر یله طاروق اندلسه کچدو
 خبری کلدی بیت الحکمه تک شرح و بیانی بوجمله انجنامه ایرمکینینه
 اصل قضیه به شروع ایدم نقل اولور که طاروق در یقه مقابل اولد
 مزبور کچترینی کورب یاننده دلاورانه ایتدیکم بوقومک سر چشمه کر
 بوملعوندهمان بونک ایشنی تمام ایلسک جزیره تک فتحی اسان اولور
 دیوب بعده یچاره اون ایکی بیک بربر عسکر یله طاروق قلسگاه لشکر
 در یقه هجوم ایلدی دتیقک پیشگاهنده اولان عسکر بوجمله کچدو
 یان و یرو بچلدیلر طاروق دتیقک تختی اوکته کلد که مزبور
 امان وزمان ویر میروب قتل ایلدی بو آتاده عسکر بر برینه هجوم
 ایلش ایلدی کن ملک لرینک هلاک اولدوغندک اکاه اولدقلرنده
 متفرق و پریشان اولوب طاروق منصور و مظفر اولدی بعده طاروق
 بر بر بلاد اندلسی قبضه تسخیر کتوروب بو آتاده افندیسی موتی
 نصیره کلدی آتاس بالکلینه جزیره اندلسک فتحی تمام اولدقده
 موسی تاریخ هجرتک طقسان دورونده مائده سلیمان و سائر ملوکک
 جوهر تاج لرینی و پیشمار خزینه و اونوز بیک اسیر ایلله طاروق یله
 آلوب شامده ولیده کلدی بعده ولید وفات ایدوب برینه برادر
 سلیمان بن عبد الملك خلیفه اولدقده طقسان بیدی تاریخ خجرت
 کتشدی موسی بن نصیره یله کیدوب حج ایلد کدن صکره آتاه قده
 وفات ایلدی رحمه الله سبحانه ابو القاسم نصر بن احمد بن نصر بن
 مأمون المعروف بلخناز الشاعر المشهور مزبور مدبصره ده خباز
 اولوب اصلا کتابت و قرأته شعور و و قوفی یوغیکن اشعار لطیفه
 نظم ایددی و خلق مزبورک حلقه سنه کلوب اشعار و یکتی اجتماع
 ایدوب تعجب ایدلری ابن لشکک عنوانیله شهر تیار اولان الحسن
 محمد بن محمد که میان شعر ادب بایه قدری بلند برکسه در مزبورک
 شعرینی استماعه رغبت ایدوب اعتنا یله جمع ایدر که نصر مذکور
 و ادوب نجه مدت انده مکت ایلش خطیب بغدادی تاریخنده
 ایدر که بغدادده مزبورون دیوانی قرائت ایدوب شعرینی جماعت

روایت ایلدیلر ثمالی مزبور یقیمه سنده ایراد ایدوب نجه قطعه
 ذکر ایدوب ایات آندند
 خلیفتی هل ابصرتما او سمعنا باکر من مولی عشی الی عبد
 اتی زائر من غیر وعد و قد قال اجلك عن تعلیق قلبک بالود
 فما زال نجم الوصل بینی و بینه بدور بافلاک السعاده و السعد
 فطورا علی تقبیل نرجس نظر و طور اعلی تضییض نقاشه
 خطیب بغدادی تاریخنده ذکر ایدر که ابو عبد الله بن محمد الاکفانی
 حکایت ایدوب ایدر که بن دخی هنوز صبی ایدم بر یوم عیدده غم
 ابو عبد الله الاکفانی و ابو الحسن بن لشکک و ابو عبد الله المنجج و ابو الحسن
 السبک ایلله نصر بن احمدک زیارتیه واروق مزبور طور مدن خیرینی
 یابور طبع اتمده ایدی آتس جماعت مذکوره یاننده او قورب عیدینی
 تبریک ایدوب حال و خاطری صور دیلر بر آتاده مزبور آتشی علوندر
 بر مقدار خرمایه پراخی قوروسی اوردقده بر غلیظ دخان پیدا اولغین
 یاننده او قوران جماعت قاتقوب کتدیلر نصر مذکور ابن لشکک خطا
 ایدوب برادر یا سکه بر دخی نه وقتده ملاقات ایدر دیر که الله
 جوابنده ان شاء المولی و شده اولان لباس و سخناک اولوب کیریک
 دیدی نیز آمزور عیدیه جدید بیاض جامه لر کیشدی بعده یاران ابو
 احمد بن المثنی تک خانه سنه و ادوب صحبه مشغول اولدیلر بر آتاده
 ابو الحسن بن لشکک ایتدیکم ای یاران البتہ نصر بن احمد تک طوموب
 بو کوکی و ضمیری بر مضمون ایلشی مقرر و آتس مناسب اولان بودر که
 بر مقتضای حرکت ایدوب اولر نه حرف انداز اولدین اول ایکی بیت
 نظم ایدم لم دیدی و الله کاف و قلم آلوب یو یکتی نظم ایدک
 لنصر فی فوادی فرط حبت انیف به علی کل القصاب
 اثیاء فبخرنا بخوراء من السعف المدرخ الثیاب
 فتمت مبادر و طنت نصرا اراد بذاک طری اوزهای
 فقال متی اراک ابا حسین فقلت له اذا سمعت ثیابی
 بعده ایات مذکوره فی نصره ارسال ایلر که نصرده جوابنده

بویایاقی نظم آید و ب بعد برینه یا ز دروب ارسال ایلدی
 منحت اباالحسین صمیم و زنی ● فدا عینی بالفاطی عذاب ●
 اتی و ثیابه کفیر شیب ● فعدن له کریمان الشباب ●
 فقلت تنی اراک ایا حسین ● فجاء بنی اذا استیحت ثیابی ●
 فان التفرز فيه خیرا ● فلم یکنی الوصی ایا تراب ●
 خاندیان دینکله معروف اولان شاعر کتاب الهدایا و الخف اسمیله
 موسوم اولان کتابنده ذکر ایدرکه مزبور نصیر بن احمد والی بصره
 اولان ابن یزاده بر فض کونند دکه یا بنجه بویایاقی ارسال ایلدی
 اهدیت مالوان اضعاغه ● مطرح عندک ما بانا ●
 مکمل یلقیس النی لم یبت ● اهداؤها عند سلیمانا ●
 هذا امتحان لک ان نرضه ● بان لنا انک ارضا نا ●
 و الشیء بالشیء یذکر مؤلف کتاب ایدرکه کتاب مذکوره ده بر نادره
 ظریفه یفه به مصادفه اولمغین بومحله ایراد اولندی نقل اولور
 اصفهانده دولت واقعه ونعت متکاثره صاحبی برکسه وار ایدی
 نامنه سماک بن النعمان دیرلر ایدی مزبورینه اهل اصفهانندن ام عمر
 دینکله مشهوره بر مغنیه به عاشق و دبسته اولمشدی مزبورینه
 زیاده عشق و محبتندن زیر تمکینه اولان اموال و عقارینک بر نجه
 هبه و تملیک ایدوب حجت و تمکلینی اول عصرده متعارف اولدی
 اوزده دریلره یا زوب بر قاطر ایله مزبوره به ارسال ایلشدی پس بر
 قصه میان ناسده شیوع زبانده دو شمشدی و هر کس مزبورک ارسال
 ایلدی و کی تمسکات و جختارون کتابیه ایدوب فلان کسه معشوقه
 بر قاطر یوکی دری کوندر مش دیواستغراب و استجاب ایدرلر ایدی اهل
 اصفهان دن یینه بر ایله و ساره دل کسه وار ایدی اولده بر غیری
 مغنیه به ابدده عاشق و مفتون بختور ایدی بو اشاره لسان خلقده
 دائر و سائر اولان کلامی گوش ایلدکه خطوطدن عاری ساره پوست
 جلوه هدیه بهینه قسمندن اولمغین بر دوسته ارسال اولندقد غایت
 استحسان اولوب میان ناسده عظیم کفت و کویه باعث اولور نظر

ظن ایلدکه ایکی یوک دریا لویایکی قاطر تحمیل ایلدی و نعمانک
 ارسال ایلدی کهدیه نک مضاعفی اولوق اعتقاد یله معشوقه سنه
 ارسال ایلدی پس دریلر مزبورینه واصل اولدقد قصه دن کاه اولور
 زیاده ببحصول اولدی و ستم آمیز بر عتاب نامه تحریر ایدوب ایچنه دج
 ایلمکه شعرانک برندن بر قج بیت نیاز ایلدکه بویایاقی نظم اولوب
 ● دیون نامه به دج اولندی ●
 لاعاد طومک من عصاکا ● و حرمت من وصل مناکا ●
 فلقد فضحت العاشقین ● بقیح ما فعلت یداکا ●
 ارایت من یهدی الخلود ● اتی عشقیه سولکا ●
 و اظن انک رمت ان تحکی ● بفعلک ذاسماکا ●
 ذاک الذی اهدی الصیاع ● لکم عمرو و الصکاکا ●
 فبعثت مننته کاتک قد ● مسحت بهن فاکا ●
 من لی بقربک یا رقیع لست ● اهوی ان اراکا ●
 لکن لعلی ان اقطع ما بشت ● به علی قفلکا ●
 وینه کتاب مزبور مسطور درکه تبارید کلامی شاعر ایدرکه غایتله
 قسط بریلده نک و تنها اذ رجیلان شهر لیرنک برندن چقوب کیدردم
 و التمه غایت اعلا براسب صبار قنارم وار ایدی شهر دن چقوب
 یوله دوزلدو کچی خسوار بر قانه اوغلان یا نمه کلوب بکار فیک
 اولدی بر مقدار مصاحبت ایلدکه کورد مکه غلام مزبور مضمون
 شناس و سبک و روح و شعر اشنا بر ندیم خوش صحبت غایتله حفظ
 ایدوب قوناغه وار بنجه مزبور ایله مکالمه و محارثه دن خالی
 اولدی احشامه قریب مزبور ایله قوناغه واروب بر خاقانه قوندق
 خانبخردن بم و بیچک استد و مکده اصلا برشی یوقدد دیدی مزبوره ●
 رفیق ایله لطف ایدوب بو مقوله جواب یاس و یرمه جت و جو ●
 برشی یولوب کتوردیدم رزم اندن صکره اتی کوردیم ایکی کورده چقاره
 کتوزدی برینی بن اکل ایدوب برینی ده رفیق اولان جوانه و یردم کن
 اسمک اریه سز قالدی بجا کدر و یروب نولیدی بر آج قالو یلک انما

بولنه ایدی دیر ایدیم حاجی به نیاز ایدوب بکایم بولسک دیدم
 والله بر حیه به قادر دکلیم دیدی هله لطف ایدوب اطرافی حست
 وجوایله وهر بنجه به اولوسون بر مقدار اربه بولور دیدم
 طشره کیدوب بر زماندن صکره کلری ولیدی که حست و جویله
 بر بر قومادم و بر حیه به اولدی طشر بوله مدم فقط بر کسه نالیده
 ایکی اولچک اربه بولدم یوز درهمن بر حیه اکسه ویرم دیو طلحه
 عین ایلدی باقی سز اعلمسز ایتدیم که طلاقدن صکره آرتوق سوز قانیر
 نه جاره دیو حاجی به الی درمی صایدم واروب براولچک کپه کوردی
 آتک باشنه آصدم بعد جوان مزبور ایله او تورب فراغ بالله محبته
 مشغول اولدم بواشاره حمارینه نظر ایدوب بر مقدار تفکر ایلدکن
 صکره خاطر به بر قی بیت لایح اولدی کرازان کرازان و رسته انشاد ایدیم
 دیدی بک معقول همان انشاد ایله دیدم بویایاتی انشاد ایلدی
 یاسیدی شعر قنایه شعر کا • فلذاک نظم می یقوم بنثر کا •
 وقد انبسطت الیک فی انشادهما • هو فی الحقیقة قطرة من بحر کا •
 انستی و سررتنی و بردتنی • و جعلت امری من مقدم امر کا •
 و اید اذ کر حاجه ان تقضها • اک عبد مدحک ما حیبت و کا •
 انا فی ضیافتک لعشیه ههنا • فاجعل حمار ی فی ضیافه مهکا •
 یعنی سز بنی لطف کزین کد و طعنا مکره شریک ایلدی ککرکی و جایدی که
 حمار ی به اسب کرا اربه سنده شریک اید سز دیمکد و مزبور ایدر که
 ایاتی کوش ایلدی و کده کولدم و حمارینه اربه الیور میور بچماز قود و
 اعتذار ایلدم و حاجی نک الله تکرار الی در هم ویرم واروب بقیته
 قان اربه کی کوردی غلامه ویرم حمارینه اصرب عالرا ایلدی
 صاحب الترحم نصیر احمد کخار و نواری بی نهایت و دار و جویز
 طوق سنده سنده انتقال ایلدی رحم الله تعالی ابو الحسن المقرئ شیل
 النوری البصری مزبور فن عربیت و فقه و حدیث و شعر و وقایع عربیه
 عارف اولوب نقل و روایت و صدوق و ثقه ایدی و اضع فن عروض
 خلیل بن احمد کحمله اصحابند در بصره ده تدیس علومه مشغول کن

ایکن ضرورت و فاقه به مبتلا اولد قد خراسانه غنیمت ایلدی
 نیکم ابو عبیده مثالب اهل بصره بیانده تألیف ایلدی کی کتابنده ذکر اید
 تنکی امون معاش و قلت اسباب انتعاش نضر بن شیمیل و بصره دن
 جقوب خراسانه سفر ایلسنه باعث یادی اولد قد سفر قصد ایله
 شهر دن خروجی کوننده اهل بصره دن اوج بیک نفر علما و فضلا و بزرگ
 تشیعنه جقوب یلر پس نضر مریدید ککری محله کلد که بصره بی ترک
 ایدوب جقوب کمتندن اعتذار ایدوب ایتدیم ای اهل بصره سز دن
 دور اولوب هم و فراق کز انشه یا تمغه برو جله راضی دکلیم کن
 قاتل الله الضروقه امر معاش بنی فلحار سز نوردن آیری اگر بهر یوم بر
 اولچک بقلا به مالک اولسیدم اشکله قناعت ایدوب سز ترک ایلدی
 دید که مزبور ک خوشه چین مجلس افاده سی اولان قدرت یسار
 صاحبی علما و اصحابندن بریسی باعث ترک دیار بو مقدار قوت یسار
 اولچق مرتبه و سمره اولانی تدارک ایدوب امور ضروری به کنه
 متکفل اولام تک دیار یز ترک ایدوب غیری بهر کتمک و بیحک
 برده الله تعالی یو لکمی آجی ایلسون ان شاء الله تعالی وار و غفر
 بلادها الیسی فضل و معرفت کز واقف اولد قلر نه اگر امکره مبالغه
 ایدوب مامور کز دن زیاده قدرت و یسار نائل و واصل اولور
 دیدی بعد نضر خراسانه وار قد یزنه احوال عظیمه کیروب بنجه
 مدت مروده اقامت ایدوب فراغ بالله نشر علوم ایلدی امام سیوطی
 طبقاتنده بلاد خراسانه ستنی ابتدا اظهار ایدوب باعث انتشاری
 اولان صاحب الترحم نضر و لمسنی نقل ایدر مأمون خلیفه مروده
 ایکن نضر مجلسنه منتقد و ملغین میافاننده بنجه حکایات و نوادر
 کزار ایلشد جملهدن بری مقامات صاحبی حریری دزه القوی
 فی او هام الخواص اسمیه موسوم اولان کتابنده ایراد ایدوب بو طریقله
 بیان ایدر که جملة غلطاندن بری فتح سین ایله سداد من عوز دینر
 صواب اولان کسر سین ایله اولقد نیکم اخبار نخوتین ده وار و نشند
 نصیب شیمیل بیکله بی نصیح سببی ایله سکان بیک دره نائل

اولش در بوجایه نك تفصیلی بوجه افزوده اولنور که نظریه
 اید که مأمون خلیفه خراسانده ایکن اکثریا احشام و مصاحبت
 ایچون مجلسه بینه ملازمت ایدرم پس داب قدیم افزوده بر کجینه
 حضور لرینه وارمشم و روشده بر کهنه لباس واریدی خلیفه
 جامه می کورد که خطاب ایدوب ای نصرتد بوسنک زهد شک
 حتی خلیفه حضورینه بله بونک کی اسکی لباسه کلور سین دیکه
 یا امیر المؤمنین بیروضعیفم مروک حرافی ایسه غایت شدید پس
 ناچار کسب بروفت ایچون بونک کی اسکی لباسه اختیار ایدرم نه
 ورنه دیوب بعد مصاحبت شروع اولندی اثناء مصاحبت مأمون
 نسیابه متعلق بعض کلمات ایراد ایدوب بعد بوحديث شریفی رقت
 ایلدی حدیث هشتم عن خالد عن الشعبي عن ابن عباس رضي الله عنه
 قال قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اذا تزوج الرجل المرأة
 لدينها وجمالها كان فيه سداد من عوز و سداد لفظني فتح سين ايله
 ایراد ایلدی پس صدقت یا امیر المؤمنین دیو تصدیق ایلدم بعد حدیث
 عوف بن جمیل عن الحسن عن علی بن ابی طالب رضي الله تعالی عنه
 قال قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اذا تزوج الرجل المرأة
 لدينها وجمالها فان فيها سداد من عوز و سداد لفظني کسر سین
 ايله ایراد ایلدم بواثناء مأمون اتکا ایلدی قانقوب او توری
 وای نصرتد ایچون کسر سین ايله تلفظ ایلدک دیدک فتح سین
 ايله بو مقامه لح و خطا در دیدم بتی تخطیه می ایدر سین دیدک
 خیرین سنی خطابه نسبت ایلدم لکن حدیث شریفی روایت ایلدو کفر
 هشیم لحان و غلط کوی هر کسه در امیر المؤمنین اندن استماع یورد
 وجه افزوده تلفظ ایدوب اکاتبیت ایلدیلر دیدم سداد ايله سداد
 میانشه فرق ندر دیدی ایتد که سداد فتح سین ايله قصد فی الدین
 والتبیلدر یعنی دین و راهه حدی تجاوزا تمیوب راه راسته سالک
 و طالب اولغه دیر لکسر سین ايله سداد ایسه کایت مقداری
 وهرشی که انکله برشی سزاید لر بعد عرب بفرقه عارف اولوب اعتبار

اعتبار ایدر لر می دیدی بلی اعتبار ایدر لر تنکیم عرجی دیمشد
 اضاعونی وای فتی اضاعوا ● لیوم کریهه و سداد سفسر ●
 پس مأمون فتح الله من لا داب عنده دیوب بر مقدار فکر و اوری بعد
 ای نصرتد املاک و اشیارن زیر تصرفنده نوادر دیدی یا امیر المؤمنین
 مروده بریر جگرم واردر انکله یعنی انک حاصلی ايله کچنورم دیدی
 سکا بر مقدار مالده ویرسک اولنرمی دیدی بک لطف در دیدم الله
 کاغذ و قلم آلدی برشی تحریر ایلدی لکن بن نه تحریر ایلدو کندن کاغذ کلام
 بقده سئوال ایلدیوب کاغذ تراب صاج دیو امر ایلدک بنجه کلام ایدر
 دیدی آترب دیدم یا تراب تار اولنان شیشه نه دیرزد دیدی آترب
 دیدم یا طین ايله امر ایلدک نه دیرزد دیدی طینه دیدم یا نفوسه
 نه دیرزد دیدی مطین دیدم بوفانده اوکی فائده دن دشمنی ایلدین
 یا غلام آتربه و طینه دیدی بعد بزمه صلوۃ عشائی ادا ایلدکن
 صکره کاغذی خدامدن برینه و دیوب وار بو کاغذ ايله نصرتد
 کونور دیدی پس غلامه وزیر فضل بن سهلک حضورینه وارند
 کاغذی قرائت ایدوب بعد بکا ایتدکم ای نصرتد امیر المؤمنین سکا
 بیک درهم احسان ایلش یا اصلیه اوله دیدک حکایه بی وقعی
 بیان ایلدم امیر المؤمنینی تخطیه ایلکه بنجه جارت ایلدک دیدک
 خیرین امیر المؤمنینی تخطیه ایلدم بلکه راوی حدیث اولان هشیم
 ایلدم زیرا فرمود قایق کلام عربیه اطلاعندن بی بهر بر لحان و خلط
 کسه در امیر المؤمنین مزبور دن کوش ایلدوکی وجه افزوده روایت
 ایلدی دیدم بعد فضله کند و مالندن او نوز بیک درهم احسان
 انمکن بر کله تعلیمی سبیله سکان بیک درهمه مالک اولدم دیدک
 مقدمه استشهاده ایچون ذکر اولنان بیت عبدالله بن عمر بن
 عثمان بن عفان الاموی العرجی دینکله مشهور اولان شاعرک بر شعر ندر
 اضاعونی وای فتی اضاعوا ● لیوم کریهه و سداد شعر ●
 و صدر عند معتك المنایا ● وقد شرعت استشهائخری ●
 اجز فی الجوامع کل یوم ● فبالله مظلمتی و قبری ●

کافی لم اكن فيكم وسيطا ● ولم تكن نسبي في آل عمري ●
 عسى الملك المجيب لمن رماه ● سيجني فيعلم كيف شكره ●
 فاجزي بالكرامة اهل وري ● واجزي بالضعفان اهل وري ●
 وقينه حريصة القواص او ايلنده ذكر ايدركه جملة غلطان بری
 دعا ايلنده سید ايله مسح الله مابك دید کایرد صواب اولان
 صاد ايله مصحح دیکدر آتیه و فرقه مفاسده در یعنی الله عظیم الشان
 سنده اولان مرضی کیدرسون و طاعتسون دیور عادر حکایت اولونورکه
 نضر بن شمیل مازنی خسته اولدوقه عیادته بر جماعت کلدیلر ایچونور
 ابوصالح کنیه سیله معروف برکسه دعا ایدوب مسح الله مابک دیکر
 سین ايله مسح دیکه صاد ايله مصحح دی عشی نک بو قولی کوش ایلدی
 و انا تخلف فیها ایدت ● اقل الازدیاد و مصحح ●
 دیدی آتیس اول کسه بو کلام عربین سین صادون بدل اوله کلشدر
 صراط و سراط و سفر و صفر دید کایرکی دیدکده نضر بن شمیل ایلده
 اولنجه سکاره صالح دینک جائز اولوق لاترم کوردیدی بو حکایه
 قریبدرکه بعضی وزیر ابو الحسن ابن الفرات مجلسنده هر یقه سین
 صادون بدل اولسی جائز اولدوغفادعا ایدوب اصدرا ایلدیکه
 وزیر مذکور مدعی مزبور خطاب ایدوب بوایت کریمه بی که جنات
 عدن یدخلونها و من صلح من ابائهم و ازواجهم و ذریاتهم
 صاد ايله و من صلح می قرأت ایدوسین بوجه سین ايله و من
 صلح می دیدکده حریف جمیل اولوب بر کلامه قادر اوله مکاتفی
 کلام الحریری نضرتک نالیفات عیدیه و تصنیفات پسندیده
 وارد و وفاتی ایکوزدورت تاریخند مخراسان بلده نرندن مدینه
 مروه واقع اولشدر نضرتونک فتحی و ضاد مجمه نک کوفی و راه
 ايله و در شمیل منم شین مجمه و فتح میم و سكون یا و لامله در ●
 سراج الملة و تاج الائمة صاحب المذهب المختار و مقدم الائمة
 الاخيار امام المسلمين و قبلة المجتهدين ابو حنیفة نعمان بن ثابت
 بن نعمان بن المزبان حضرت امامک سلسله نسبی بو طریقله ایلانورکه

فارسه منتی اولسی خیدی اولان اسماعیل بن حمادون مرویدر
 و کاردت امام اصح اقوال و ذره تاریخ هجرتک سکاتنده واقع اولشدر
 و اصحاب کرامدن دورت کسه عهد امامده حیاتده اولدوقدری
 علیه جمود اولوب لکن امامک مزبورله ملاقی اولوب حدیث شریف
 روایت ایلکسند اختلاف اولمشدر انلردن بری اشرف مالک رضی
 حضرت تلمیذدرکه بصره ده توفیق ایدن صحابه کرامک اخیردر تاریخ
 انتقالدی طحسان بر یاخورد طحسان اولسی میانده اختلاف اولمشدر
 آتیس مزبورک انتقالنده امام اون بر یاخورد اون اوج یاشنده اولوب
 بصره یه بنجه دفعه سفر کلوب کملرینه بناء مزبورون روایت اولمشدر
 جائزدر و بوندن ماعد الائمة دن بر جماعت اسانید صحابه ایلد امامک
 انش حضرت تلمیذدن حدیث شریف روایت اتملرینی نقل و روایت ایدیلر
 و عبد الله بن اوفی رضی الله عنه حضرت تلمیذ کوفه ده انتقال ایدن
 اصحاب کرامک اخیری اولوب کسان التی یاخورد کسان یدر سینه سنده
 انتقال ایدوب قول کتبه بناء امامک اول وقتن التی یاخوردیدی
 یاشنده اولدوغی مقرر در بش یاشنده صبی نک روایتی ایسه اصحاب
 حدیث یاشنده جائزدر و لخص حضرت امامک اصحاب کرامدن حدیث
 روایت ایلکسک امکانی ثابت اولوب و وقوعی ناقل اولان علماء عظام
 و ائمة کرامک معتمد و موثق به اولقلاندن مقرر در مثبت ایسه
 نافی دن اولی و آتیس حضرت امامک اصحاب کرامدن روایتلری نافی
 و متحقق اولور هذا المختص ما فی الموضوعات و الکتاب خطیب بغداد
 تاریخندن ذکر ایدرکه امام ابو حنیفه بر کجه واقع سند کوردیکه
 کویار رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلمیذ نک مقرر در
 قانوب اچار ایش آتیس سیدینه برکسه ايله بو وقعیه بی ارسال
 ایلدیکه بورقیا نک صاحبی سبق اولدوق بر علی اظهار ایدوب عالمه
 نشر ایلکسر ککر در دیو قبیله ایدر حضرت زهد و ورع و تقوی و
 فضایل و اوصاف حمیده لری حد شماردن افزون و انداز قیادت
 بیرون اولغین بو کتاب خلاصه حق ترجمه لرینی تعسر بلکه مستعذر

اولمخله بوقام منقبه نرنده تخریر اولنان برقع حکایه وفلادیه قصر
اولنوق مناسب کوردی روایت اولنورکه اهل بصره دن بری یکی اولونه
برکسه نك ایکی قیزی الیوروب ولد کیری ایچون برك قیزو ولد صغیر
ایچون کوچك قیزی نکاح اولنشدی ایله زفافده سهوا ونوب هریری
اخرک منکوحه سنه داخل اولدی بعد خراب البصره بوقضه دن کاه
اولدقن پدرلری مختیار اولوب نه چاره ایدر چکاری بیله مدیاری
امام اعظم ایله علمادن برجماعتی ضیافته دعوت ایلدیله بعد توکلی
بجلمده حاضر اولان علمایه عرض ایلدکلرند سفیان ثوری یتیم
علی بن ابی طالب رضی الله عنه حضرتلری زمانده بونک کی قصه
واقع اولدقن زوجین دن هریرینه عفر ایله حکم ایدوب خاتونلاره ده
عدت ایله امر ایلدیله دیو جواب ویردکه طرفین دیو جوابدن حفظ ایلدی
زیرا مدت صبر و انتظار چکدکلرند ماعد هریری برادرینک خاتونی
القولانم کلور امام ابوحنیفه رحمه الله تعالی جوابی کوش ایلدکه انکه
ایکی طرفه نه ارفق بوزدن غیری برتدیر وارد هریری مقدم نکاح
اولنان خاتونلری تظیلو لیدوب حالاطی ایلدکلری خاتونلری
نکاح ایلسونلر پس نوکاراضی اولوب جمله اصحاب مجلس امامه دعا
ایلدیله نقل اولنورکه اعمش برکیجه خاتونله منازعه وخصمه ایلدیله
پس بواشارده اعمش اکبروکیجه بکاسو بلزینک بندن پویش اولدی بعد
اعمش کلامنه نادام اولغین امامه کلوب حاجتی اعلام ایلدکه امام
بونک جاره سی ساندوبوب اعمشک جولنده اولان مؤزنه بویکجه طلوع
فجر دن مقدم ازان ویردوب تنبیه ایلدی مؤزندن طلوع فجر دن مقدم
شروع ایلدکه اعمشک خاتونی صباح اولدی فن ایدوب الحمد لله سئل
تفلک کن خلاص اولدم دیدی اعمش خنده کمان الله تعالی راضی اولیون
ابوحنیفه دنکه بی عوطه دن خلاص ایلکچون بوتدیری ایلدی تقا
اولنورکه برکون امام اعظم ابن ابی لیلی ایله برطرفه چکالوب کیدرکن
یوللری برالای خاتونلره اوغزادی که طورمدن سرود و ترانه ایلدکن
اماملر قریب اولدقن سکوت ایلدیله پس امام احسنن دیک ابن ابی لیلی

لیلی امامدن تحسینی کوش ایلدکه بن سنی شهادتدن اسقاط ایدوب
برخی شهادتی قبول ایلیم دیدی امام وجهندن سوال ایدوب اصلندن
دیدکه ابن ابی لیلی زیر مغنیه لره تحسین ایلدک دیدی امامنه زمان
تحسین ایلدم دیدکه ابن ابی لیلی سکوت ایلدکه احسنن دیدکی
دیدک امام بنم تحسین نه انکه انلرک سرورلرینه اوله بکوت سکوت
ایلدکلرینه درویدی نقل اولنورکه امام رحمه الله تعالی ایدر ایچکم
برکون استاد حمالک مجلسندن بر فائده جدید اخذ اعدین رجوع
النش حکلم ینه برکون فچن سندن بر شکل سوال ایلسه لوسن اولد
ینه صاحبنه اوجاع ایله دیو یور مشلردی بده بوفائده بی منکوش
ایدوب حفظ ایلشدم منصورک حاجی اولان ربع بنله سینه صاف
اولوب کدورت اوزده اولدوغندن هر بار حضور خلیفه ده عدد
اولور بنجه مسئله مشکله عرض ایلدن حالی رکلی پس ذاب مالوفی لنده
برکون پیشگاه منصورده بکا خطاب ایدوب امیر المؤمنین کاه اولورکه
بزله برکسه نك قتلنی امر ایلد لر مع هذا مزورک سبب قتلنی ده بلزب
صودنه ایامزوری قتل ایلک بزله جائز میدد دیدکه بنده سنا
حفظ ایلدکم فائده بی اعمال ایدوب ایتدکه اولانزده سندن سوال
ایدنکه امیر المؤمنینک امری مقتضاه شرع مبین اوزده میدد بنجه
خلاف شرع ظلم میدد یدم مقتضاه شرع اوزده در دیدی پس حق
یرینه کورمکه اصلاقم و بیال اولدوغنی مقردن همان امره ایشال
اولوب یرینه کورمک کرکد دیدم مجاب اولدم برخی ازاره کلامه
قدوقی قائمندی مزورک مرادی بکا جائز دکلرد دیدوب بعد یا امیر
المؤمنین سنک فرمانک اجرا اولسنه امام مانع اولور دیو بی عوطه
دوستومک ایدی مزوری ربط ایدوب شق اخرک دائره سنه اوغراقدم
دیو یور دیلر روایت اولنورکه برکون ربع امام حاضر ایکن خلیفه نه
یا امیر المؤمنین بو امام جنید بن عبد الله بن عباس رضی الله عنه حضرتلرک
رایلرینه مخالفت ایدوب بریکی کوندن صکره عینده استثنای تجوین
ایلیموب استثنایمینه متصل اولدقن جائز اولنورک بریک امام مزورک

بوكلاي كوش ايلدكه يا امير المؤمنين بيج زعم ايدركه عسك طابقه
 عهد سندن سزه اطاعت و انقياد ايلك اوليه زير احين بيسته
 حضور كنه اطاعتك روگردان اولماغه ايمان خلاط ايدوب
 بعده هر نه زمان استر لر ايسه استننا ايدوب يمينلرني ابطال ايلكه
 تجوز ايلديدي پس منصور امامدن بوكلاي كوش ايلدكه خنده كان
 اي بيج سن ابو حنيفه في الزمان ايدركه چك ادم مكسين همان سكوت ايله
 والاسني رسواي ايدرديدي حسن بن زياد دن نقل اولور كه بوكسه
 مائني بريره دفن ايلشدي بعدن اول محل مزبور ك خاطر ندين كيدوب
 نه محله وضع ايلدوكني بر طرفله بوله ميوب عاجز و در مانده قالدو
 امام اعظمه كلوب بوشكلي عرض ايلدي امام ايتديكم كركدكه بويجه
 اخشامدن صباحه دك نمازه مشغول اوله سين تاكه اول دهور
 ايلدوكل محل تذكر ايد سين پس فرورده امامك مري اوزر اول
 كجه في صلاوة ايله احيا ايلكه غريبت ايلوب ربع ليلا دك صلاوته
 مشغول اولدقه مائني وضع ايلدوكني محل خاطر نه خطور ايلدي
 پس واروب اول موضعدن مائني اخراج ايلدي بعد صبح اولدقه
 امامه كلوب تشكر ايدوب واقع حالي بيان ايلدي امامك اصحابي ^{بود} نود
 سترندن استفسار ايلديلر ايتديكم زير اشيطان مزبور ك كامل ريجه في
 احيا ايلسنه مانع اولوب مائني خاطر نه كور مسي مقرر ايدري بعدن
 مال صاحبنه خطاب ايدوب كن سن بونعمتك شكر بچون صلاوتي
 ترك ايتوب بقيته ليلى احيا ايلك كرك ايدك ديوبوردن نقل اولد
 بردقه امام ابو يوسف خسته اولمشدي مرضي مشغول اولدقه بعضار
 امام اعظمه كلوب مزبورن انتقال ايلدي ديوبوردن اصلي ايلوب
 خلافت واقع اولتو كركد ديدلر حضورنده اولانلرندن تصديق
 يورمديكز ديدكلر نده مزبور مدت مديده علم شريفة خدمت ايلشدي
 پس اول خدمتك ثمره و نتيجه سني كورمندن انتقال ايلشدي عقله ملازم
 كورنمز بهر حال چكديكي مجاهده و مشقتك اثر وفائده سني كورده
 كركدريور ديلر بعد ظاهر اولديكم مزبور حياتده اولوب انتقال

انتقال ايلماش في الواقع امام ابو يوسف بعده زمان دولت و غناي قائل
 اولوب انتقال ايلدكه اشيا سندن ماعد ايدريون مظار كافي حقي
 روايت اولور كه امام فراست حسنه صاحب اولوب قلامده نوزدن
 داود طايورده سن عبادت و طاعت اشتغال ايدرسين يوروي و امام
 ابو يوسف حقيقت سن دنيايه ميل ايدرسين ديوبوردن مشاير ايدري في
 الواقع بعد الايام ديدكلري كلوب ظهور ايلدي نقل اولور كه امام
 ابو حنيفه نك كوفه ده اصحاب سقودن بره سايه نري وار ايدري نوب
 كوند زلرده كار و كسيه مشغول اولوب برج درم تحصيل ايدري
 و اول دراهمك بر مقدار ايله لحم يا خور سملك الوب و بر مقدار
 ياده يه و يوروي پس خانه سنه كلوب كوردو كي طعاني تناول ايد
 شرايدنده برايكي ساعتر نوش ايلوب نشود اولدقه بونيت ايله

● ترانه بردان اولور ايدري ●
 اضاعوني و اني فتي اصناعوا ● ليوم كريمة و سداد ثغر ●
 و كالحاصل مست اولوب مستغرق خواب و نجه يدك اشاء شريده مدام
 بويدي نكر اومدن خالي اولمدي حضرت امام ايسه سعادتخانه نرينه
 صلاوة عشاردن صكره صلاوة نافله يه قيام ايله كجه في صباحه بخار
 احيا ايلك داب شريفلري ايدري پس مزبور هر كجه خوابه و نجه نفعه
 سامعه خراسي ايله امامه دغدغه و يرمندن حالي دكلدي برآشاده
 برايكي كجه مزبور ك صداسي امامك كوشنه واصل اولدي اصلي استخبار
 ايلدكه برايكي كجه دكه عسك مزبور مصادره ايدوب اخذ ايلشدر
 حالا محبوس بدد ديدلر پس امام صلاوة صبحي اودن صكره سوار اولوب والي
 كوفه يه وار ديلر استقبال اولوب كرام و توقيردن صكره باعث
 استفسار اولدقه نهم سايه نريندن بروردن متدكسه وار ايدري
 و ايكي كجه دكه عسك مزبورده راست كلوب اخذ ايلشدر مزبور ك الملاقه
 اولمشي رجاسته كلك ديدلر آبر كوفه باش اوزده ديوب اول كجه
 برومقدر حبس اولمش كسه و ايسه جمله سنك الملاقه امر ايلدي
 بعد امام قانقوب سعادتخانه نرينه كلوب اندن نزول ايدوكني نخر

مزبورده خلاص اولغین کلوب تیشمش ایدی امام مزبوری کورد که
هله سنی ضایع اتیوب تخلصکه سی ایلک بیورد قارند اولده تشکر
کان فسق و فجور توبه واستغفار ایلدی و امامک مجلسنه ملاز
ایدرك جمله فضیله اوردی امام رحمه الله تعالی حاضر تارینک
انتقال لرنده اولان روایاتک اصحیح بود که خلفاء عباسیه نیک
ایکجیسی ابو جعفر منصور امامی کوفه دن بغداده دعوت ایدوب
کتورد که قضا تکلیف ایلشدی امام ابا ایدوب قبول ایلد که
منصور البته قبول ایدوبین دیومین ایلدی امامده قبول ایلیم
دیومین ایدوب طرفیندن قبول و عدم قبول بایسته ایمان منکره
اولد قده منصورک حاجی اولان ربع امامه خطاب ایدوب امیر المؤمنین
حضرت علینک یمین ایلد کیرینی کوضه یسین قبول ایلکه دید که
امام امیر المؤمنین کتارت یمینه بندن دخی اقدرد و دیوب عدم قبول
اصرار ایلد کیرنده منصور اگر قضای قبول ایلز سنی حبس ایدیم
دیونکر ایدوبین ایلدی بته امام عدم قبولد برقرار اولد یارین منصور
حبسه فرمان ایدوب بعد محبسده خبر کوندوب تکلیف فضا
نجه مبالغه ایلدکن صکره اگر قبول ایلز سنی ضرب ایدیم دیوب
ایلد که بته ابا ایدوب اصلا رضا و یرمید یارین کونده اوز سوط
ضرب اولوب عدد اسواط مایه به بالغ اولد قده عظیم بکا ایلد یار
و جوق کجوب بو محنت رای دنج و عناد و فسحت سرای کلزار جنان
انتقال ایلد یار جنازه لرینه بی نه هایه خالق جمع اولوب مقابر حیرلند
دفن اولدی رحلت لری سال هجرتک یوز الی سنده اولوب سن شریفی
یمشه بالغ اولشدی بعتدن اول دولت بنی امیه آخر قده برد قده
ضرب و حبسه مبتلا اولش لری ایدی کوفه و البسی اولان ابن هبیره
کوفه قضا سنی تکلیف ایدوب قبول ایلد کیرنده حبس ایدوب هر کون
اوز سوط ضرب اولمشدی اون کون حبس اولوب بوز سوط ضرب
اولد قده امامک عدم قبول مزبورک بایسته مجرم اولغین حبسه
اطلاق ایلشدی پس امامده مکه مکرمه به کیدوب بر مدت انده

آند مجاورت ایلش لری ایدی نقل اولور که امام احمد بن حنبل حضرت لری
ترجمه لرند ذکر اولدوغی اوند خالق قرآن مسئله سنده ضرب
اولد قدن صکره هر بار حضرت امامک قضای قبول ایلد کیرینی
ضرب اولد قیرینی یا ایدوب بکا ایدوب و بوضله مسموما انتقال
ایلش لری روایت ایدوب سینی بو کوفه نقل اولور که منصور ایا منده
بصره ده ابراهیم بن عبدالله الحسینی العلوی خروج ایلشدی بوضله
منصوره غمزدوب مزبور ابراهیم ایله ابو حنیفه و اعش میاندیل
و رسائل امد شدند حالی دکلردید یارینا علی هذا منصور طرفین
زهر و یرلری والله تعالی اعلم نقل اولور که حضرت امام اعظم رحمه الله
کامل فرق سنه وضوء مشایله صلو صبحی ابا ایدوب بو مدت
لیا ایددیده لرینی کل خواب رختنه اشنا ایلماش لری ایدی و روز شنبه
بر ختم شریف ایلک دایلی اولغین بهر ماه آتش ختم شریف ایدوب
ایدی و انتقال ایلد کیری موضعه یدیک ختم شریف ایلش لری
حضرت امامک مناقب و آثارینه نهایت و پایان اولماقین بومقدار
ایله اکثفا اولدی بو ترجمه نیک اکثری طاشکیری زاده نیک موضعه
العلویله کفری نیک کتابنده تلخیص اولدی الولید بن طریف الشیبانی
الشاری مزبور و سالی خوار جیدن شجاعت و شهامتله مشهور اولد
بریدر نصیبین و خاورد و انک نواحی سنده مقیم ایکن هارون الرشید
خلافتند علم افزان بنی و طغیان اولوب خواجه مقدم و پیشوالیغند
کوه اشقیارن جمع کثیر مزبورک لواء فساد التواسته جمع اولش لری
ایدی پس هارون الرشید مزبورک دفعی ایچون لشکر مور شماره ابو خا
یزید بن زائده شیبانی بی سردار ایدوب ارسال ایلشدی ابو خا لد و لیک
بایند اولان اشقیاء خوار جک کثرت و وفرتنه اهل الا و لغین راه
راستدن مقاتله و محاربه دن اجتناب ایدوب کوبوه مکر و حیل
ظفر بولق قصدیله مزبور خواب خرکوش و یرمده ایدی بو آئاده
طائفه برامکه نیک ابو خا لد مذکور عداوت دیوینه لر و لغین کل
فرستد یو هارون الرشید غمز ایلمکه باشلدیلر و ایتدیلمکه و لیک

یاننده اولان عسکر خواجه جمع قلیل اولغین بوطرفدن ارسال اولنان
 عسکر بر حمله سنه طاقت کتور میوب بریشان اولماری مقرر
 لکن ابو خالده مزبور ایله هم قبیله اولدوغنه بناؤ طرفتی رعایت ایدی
 بیهوده مکت ایده یوردید کارنده هارون الرشید بر آتش اولوب
 ابو خالده بومضونده برنامه کوندوریکه آستانه منقاد مندن بر
 مصلحتی هر کیمه سپارش ایدوب کوندوریک سندن اول بروفق طوره
 انجامه ایرکورسی مقرر ایدی پس امیر المؤمنین غضبه کلوب قسم ایدیک
 بوندن صکره ولید ایله مقاتله فی تأخیر ایدوریکه بیرک غیر کسه
 کوندوریلوب وارد قد سنک باشکی بوطرفه ارسال ایدر نامه ابو خالده
 واصل اولوب قهوه می معلومی اولدقد یوز طقسان طغوزنده مضانه
 مزبور ایله محاربه ایدوب عسکری بریشان وکندوسی قتل ایلدوکی کت
 توار یخده مسطور ووقعه مشهوره در بعض کتب ادبیه مسطور
 خلیفه طرفدن ارسال اولنان نامه ابو خالده واصل اولدقد نالچار
 مزبور ایله راه راستدن محاربه به قرار ویردیکه یاننده اولان عسکر
 جمع ایدوب ابتدا یکم جوهر رشید اولغین بر بویولده باش و جانی قدا
 ایشدد کد کد که سزاده مردانه سعی و کوشش ایدوب یکا مراقبت
 ایده من و خواجه عسکر نیک ابتدا بر حمله لوی وارد رسب لری کزگی
 باشکزه چکوب نه حال ایه اول حمله به تحمل ایدوب مکار کرده
 ثابت و بر قرار اولک بعده برده حمله ایدلم اوله که مزبور لوی بر قعه
 بر لورندن ازاله ایده ایدک اندن صکره مصلحت اسان اولوب بنفهم ایدک
 مقرر در دینک فی الواقع ایکی صکر بر بر لینه مقابل اولدقلند عسکر
 خواجه و حمله اولدقه طاقت شکن بر حمله ایلدیلر شیلکه قشونده
 رستم رخ اولسه حمله به طاقت کتور میوب برندن ایرلسی مقرر ایدی
 ابو خالده عسکر ایله برندن سهوا بر میوب حمله اولدی صاف و قارندن
 صکره مزبور لره بر حمله نریمان ایلدکارنده بر لندن ایر دیلر بوندن
 صکره من بعد طرف خواجه من هجوم اولمیب کتیکه متفرق و پراشان
 اولغه باشلایلر و کید میان عسکرندن جقوب سافه بعیده قطع

قطع ایلشدی ابو خالده آردندن یتشوب مزبور قتل ایلدی و کینه فارغه
 یا خود فاطمه نامنده بر شاعره همشیره سی و ایددی بر ایدینک مرشدینه
 بنجه قصید بلیغه نظم ایلشد حمله دن بویات قصید فائیه سندن
 تیل نهایی رسم قبر کانه ● علی جیل فوق الجبال منیف ●
 قصن مجد اعد ملیا وسودا ● وهمة مقدم و رای حصیف ●
 فیا شجر الخا بورد مالک مورقا ● کاتک لم تحزن علی ابن طریف ●
 بیت ثانی علماء بلاغت تجاهل عارفه مثال ایراد ایدر مؤلف کتاب
 ایدک نظم بود که تل نهایی نصیبین ده بر محک اسیدر که
 معرکه اول موضع اولشدر نقل و لنور که ولید همشیره سی و
 فارغه برادرینک قتلندن خبردار اولدقد زو بوش اولوب نخلیا
 کندوسی ابو خالده عسکرینه اوروی بوقصه فی ابو خالده اعلام
 ایلدکارنده مقید اولک دیدی بعده کندوسی سوار اولوب مزبور
 قشوننه جندی واسینی مزدا فله اورب بر رخ کور میوب و اکت
 قبیله مزبور سوی ایلدک دیوشتم ایلدکه مزبورده نه خجلت زده و نه
 کندی خابور بر معروف انورک اسیدر طریف فتح لما و کسر اوهمله
 ایله در ابو القاسم هبة الله بن الفضل بن عبد الغنی المعروف بابن
 القطان الشاعر المشهور بغداد مزبور شعری بلاغت شعاردن اولد
 طبع شوخی وادی هرل و همایه مائل اولغین اول حمله بنجه نواور
 و لطایفی وارد در دوزخ و اون سکن تاریخده متولد اولوب دوزخ
 طقسان سکرده انتقال ایلشد رحمه الله سبحانه مزبورک حیض
 بیض و نیمکله معروف شاعر ایله میانلرند بنجه ماجرا لری کجوب
 بری بر کیمجی حصین و وزیر شرف الدین ابو الحسن علی بن طراد الزینبی
 خانه سندن جقوب کیدر کن یوکه بر کوبک بوروسی مزبورده عور
 ایدرک مسلط اولدقد میانده اولان تیغ ایله کلای دفع ایلک قصد
 ایلش ایدی کلای مکر غایت قریب اولغین تیغک اوچی اصابت انکین هلاک
 اولدی بوقصه فی بعض طرفا ابن الفضل یتشدد که بر قبت نظم
 ایلوب ایدر برینک برادر و غلوی قتل ایلدکه مطوق قصاب

من بورك يانته كتور مشرايدى اولده بوضلى ايدى برادرى اولوق عتده
اگاه اولدوقده الله اولان يتنى براغوب تو كورسك يوزك چقارسك
كوزك مفهوى اوزده ايكى بيت نظم ايلشدى ابن الفضل اول ايكى بيتى
تضمين طريقى اوزده ايلانته ضم ايدى يقدده ايات مذكوره دى بروقة
نثر ايدوب برديشى كليك بوغانينه اصوب برايكى پوروسيله
وزيرك قوسندن ايجو قومشدى قوره حاضر اولانار كاغدى كليك
برغاندن الوب ويزه عرض ايلد كرنده باعث خند اولان زبانه دوشك اولان
يا اهل بغداد ان الخيص يصرانى • بفعله كسبه الخزي في البلاء •
هو الجبان الذي ابدى شجاعته • على جري ضعيف البطش والجلد •
وليس في يده مال يديه به • ولم تكن يوا عنه في القود •
فانشدت جمعة من بعد ما احتب • دم الابلوق عند الواحد القعد •
اقول للناس تاسا وقهزيرة • احصى يدى اصابتى ولم ترد •
كلاهما خلف من فقد صاحبه • هذا الخي حين ادعوه وذا وكد •
بوافتح يا ايله سوامعنا سنده دد قجر بركه نك دى بركه نك دمنه
مكافى و مساوى اولسه دم فلان بواه لدم فلان دير لر جمد ديشى كليك
اسما سندن درون كتاب اگر چه بواقى كسب اغشته كوردم لکن بوجهله
استماع ايلدم دير تضمين اولان ايكى بيت اخبر جماسده مسطور در
روايت اولور كه صاحب الترجمة ايله حيصر بصر برهضان كجسى
وزير مسفور ك سفره سنده جمع اولمشردى اثناء تناول طعامده
ميانه مرغ قطا كجى كلكه ابن الفضل مرغك برينى الوب حيصر بصر
اوكنه خردى پس مزبور بوضعون دكبر اولغين وزيره شكايه ايلد
بوجرى فلك طور ميوب ايكيد برعه نره جفا وازيت ايلدن حالى اوزر
ديدى وزير يا شمدى كه كوفه اذيت ايلدى برو وجهندن استفسار
ايلدكه مرغ كجى بشيه وضع اتدن مقصودى قيسله مزاولان بنو قليك
هجون شاعر ك بو بيتنه اشارت وتلميح قصد ايلكاه بزه طوقنى ايلد
تميم بطرق اللوم اهدى من القفا • ولو سلك سبل الكرام ضلت
متنجم كتاب فقير ايدى كه بهاء الدين العالمى نك كسكونده مسطور در

مسطور در كه شعر ادن برى جود و كرمه معروف اولان ايلدقه
كلكه ايلدقه مزبور قيسله سندن سوال ايلدكه جواينده تيم
قيسله سندن ديدى پس ايلدقك خاطرينه بيت مذكور خطور ايلدكن
ملاحظه نر تيم بطرق اللوم اهدى من القفا • ولو سلك سبل الكرام ضلت
ديه دوشدى مزبورده جواينده تيم شاعر ك ديدوكى كلام راستدر
حتى سلطانك حضورينه ده اول اعتبار قد يميز اولان هدايت كلكه
ديدكه ايلدقك حجالته دوشوب مزبور ك جيب ابيدى در اهرم احسان
مال ايلدى نقل اولور كه وزير يتنى مذكور رتبة و زانته واصل
اولدقه اگاه بر اعيان تهنيه سنده كلوب مجلسى كجى عصيله مالى
ايلكن بر اثناء ابن الفضل مذكوره كلوب تهريك كان دعوى روز
افزونى عموم دولت اداسى سياقتده زبانه فرح و سرور اظهار ايلد
رقص ايلدكه وزير يانته قريب اولان خواصندن برينه كورديسين
شوقه يى الله تعالى رسواى ايلسون اثناء تيريكه بزي هجوايدى
رقصندن مقصودى افواه عامه ده دائر اولان رقص القرد فى زمانه
مثل سايرينه اشارت در ديدى نقل اولور كه جلال الدين الزينى رتبة
وزارتده صعود اتدن اول قاضى القضاة ايدى اول ايامده ابن الفضل
مزبورى يوزاون سكر بيتلى بر قصيده ايله هجو ايلشدى پس قصيده نهيد
زبان خلقه دوشوب مشهور اولدقه قاضى نكره كوشنه واصل
اولمشدى مزبورى كتور بر مقدار سله وسنده ايله ضرب و تاييد
صكره حبس ايلشدى بقده شفا نك نياز ايله حبسندن اطلاق ايلد
جرمى عفو اولمشدى روايت اولور شعر واسطون ابن السوادى
دينمكاه معروف اولان شاعر بغداده كلوب قاضى ابن الزينى بر قصيده
ايله مدح ايدوب حضورينه برداشته ايلدكه جائزه دى وزير ب
تاخير اولمشدى پس مزبور جائزه ايلدى ايله مجلس قاضى به ملازم
ايدوب بر مدتدن صكره عطيه دن ما يوس اولدقه بركون اثناء
راهدى ابن الفضلة مصادف اولدى ماجراى نقل ايدوب بعد غريم
بوزك اوزينه در كه واسطه وارد و غم مزبور ك هجونه بر قصيده

رعنا نظم ایلیم اولده کورسونکه جائز و بریمک بنجه ایتمش دیدی
پسر ابن الفضل مزبوعدن ایرلدقن صکره قاضی نك ندما سندن
ابوالفتح دیرلر برکسه واریدی قصه بی کافاره و اعلام ایچون
● بویای قی نظم ایدوب ان سال ایلدی ●

یا ابا الفتح الهجاء اذا حاش ● صدر فرموتس ●
وقوافی الشعر واثبت ● ولها الشيطان متبع ●
فاخذنا کادان مخدر ● مالکم فی صفعه طمع ●
یعنی بخیم ایلدی دیود وکوب سوکد وککر کی هر شاعری همی ایلدی
دویمکد الیکن تیشمز صکره سز بلور سز دیک استر پسر ابو الفتحه
واصل اولدقن قاضی افندی یه کورستروب واقع حالی بیان ایلدی
قاضی ابن السواد یی دعوت ایدوب جائزه وافر ایلله خاطر نیاله
الوب منشج الصدر ایلدی نقل اولدقنکه مذکور ابن الفضل برضا
کوفی وزیر ابن هبثنک مجلسنه کلدی که کوردیکم وزیرک یانده
اول عصره نقیب الاشراف اولان کسه که بخل و دنات ایلله
ایدی جالس اولوب مصاحبه مشغول اولش لر پسر وزیر ابن الفضل
کوردی که خطاب ایدوب تره ده ایدک دیدی اولده جوابده نقیب
افندی حضرت لرینک مطبخنده ایدم دیک ککرار رمضان کوفی مطبخنده
نه ایشلر سین دیدی که اول موسمه هوا غایت حرارت اوزده اولتین
ایندی که شدت حرارتدن تاب و توانم کتمکین کسب برویت ایدر چک
بر محل ملاحظه ایدکن خاطر یه افندی که مطبخی لایح اولدی اوزده
الحمد لله مرادم حاصل اولوب بروفق وخواه کسب برویت ایدوب
مستریج اولدم بوکلای کوش ایلد کلرنده حضار دفعه که خنده به
کشاد ویرمکین نقیب افندی خیل منفعل اولوب جیل اولدی و بوش
منقولدر که مزبور بر کون خاتون یله سفرده او توروب تناول طعام
ایدرکن خاتوننه باشکی کشف ایلله دیدی اولده امرینه امثال ایق
باشنی اجدی بعد سورة اخلاص تلاوت ایلله دیدی آئیده برینه
کتوردکن صکره وچهندن استفسار ایلد که عورت لر یی باشلر یی

باشلر یی اجدی قلرنده ملایکه کرام یانلرندن دور اولور لوق سورده
اخلاص تلاوت اولدقن شیطانین فراد ایدر بناء علی هذا سفره نك
زجانی بو طریقله دفع ایلدم شمدن صکره سنکله تنه حاجه طعمای
تناول ایدم دیدی مزبور نك بونک کی لطیف و نوادی پشمارد
ابو فراس هم و قیل همیم بن بن غالب بن صعصعه بن ناجیه بن
عقال بن محمد بن یسفیان بن مجاشع بن دارم التیمی مزبور فرزدق لقبیه
شهر تیاب اولان شاعر معروفد پدیری غالب قومنک رؤسا سندن
اولوب مناقب مشهوره و محامدا ائوره صاحبدر جمله دن بری
نقل اولنور که بروقتده اهل کوفه یه قحط اصابت اتمکین اکثر خلق
کوفه دن جتوب بادیه یه متفرق اولدیلر غالب اول یامده قومنک
رئیس اولوب سجیم بن و شیل الریاحی دینکله معروف اولان کسه
کند و قومنک رئیس ایدی یوزلر بر محله بر یوزله مجتمع اولدقنلر
غالب کند و اهلنی طعام ایچون بر ناقة بوغاز نیوب طعام تدارک
ایلدی که سجیمه بر چناق ییک ارسال ایلدی بو وضع سجیمه کران
کلوب چنانغی کتورن کسه نك باشنه اورب بر شدری غالبک طعام
محتاج اولدق که ائک کوندرد وکی یئک ایلله تقیش ایدر یوز اکر اول
بر ناقة بوغاز لایسه بنده بر ناقة بوغاز لرم دیوب بعد بر ناقة
عقر ایدوب اهلنی طعام ایلدی پسر بو طریق ایلله میانلرنده منافرت
اولوب ایرتسی غالبک ایکی ناقة عقر ایلد وکی کوش ایلدی که سجیم و کی
ناقه عقر ایلدی یوم ثالثه بنه غالب اوج ناقة عقر ایلکین سجیمه
اوج ناقة عقر ایلدی پسر ووردی کون اولدقن غالب یوزده ناقة
عقر ایلوب ضیافت عامته ایلدی که سجیمک یاننده اول مقدار ناده
حاضر اولما مغله اجهاز قیوب برقی بوغاز لری بعد بوغائله بر
اولوب بنه خلق کوفه یه کلدی کلرن سجیمک قوی مزبوعه ایتدی لکه
بر نوه باعث غار بوضع ایلدی که قیامتده دك بو عارک التندة قالو
بو طریق ایلله خلاص اوله مرز غالب یوز ناقة عقر ایلدی کی کوفه سندن
یوز ناقة عقر ایلدی کسه اولور دی شدری سکا بر ناقة برینه ایکی ویرد

تلك قبيلة من سواي وليس يدى ديد كل كنده سحيم اول وقتده يانده
حاضر يوز عدد ناقة يوغيدى ديوا عتذار ايدوب بعد اچوز
ناقه بوغاز ليوب خلقه استين السون ديوندا اندردى بوقصته
على رضى الله عنه حضرت قلميك خلافتى ايامنده اولمغين اكل جاز
ديواستفسار ايلد كلنده يابو ناقة لرحمير اكل اچون ذبح اولمغين
بلكه مفاخرت ومباهات اچون نحر اولمغين حرآمد و ديور حرمته
حكم ايلد كلندن كه رغبت ايلدى پس بوقصده لحم كاسه كوفه يه
انداخته اولدقه و خوش و طيبور بر مدت مفتنم اولد يور قيصه
مشهوره اولمغين نه اشعار سويلمشد روایت اولنور كه فزردق
پدى غالبك قبرينه زياره تعظيم اوزده اولمغين هر كيم كه مژبور
قبرينه اسكلوه ايلسه مصلحتى اتمامه دامن درميان ايلسى مقبره
اول جمله دند مبرد كاملنده ذكر ايلدى كه حكايه كه خجايه تميم
زيدى بلاصندن والى و حاكم ايلدكه مژبور تميم بصره يه كلوب
اهل بصره دن استد و كنى ياننه اودايدى بوآشاده بر عجز كه
سال فزردقك والدى غالبك قبرى اوزندن برقع دانه اوفاق
طاش الوب فزردقه كتوروى ويا ايا فراش سنك پد پزر كولوك
غالبك قبرينه صفتنه كلدم ديدكه فزردق حاجتك ندر ديور
سؤال ايلدى عجز عرض مرامه شروع ايدوب دارد نياده اولومه
ديره بولنور براو غلم وارايدى شمدى تميم بن زيد مژبورى بندن ايرق
ياننه المغله ايكي اليم طاش التنده قالدى او غلوى مژبورون تخلصير
ايد سين ديدكه فزردق او غلوك اسمنى سؤال ايلدى اولد جويزده
جيش در ديدكه فزردق بو اياق نظم ايلوب تميمه ارسال ايلدى
تميم بن زيد لاكون حاجتى بظهر فلا تقيا على جوابها
و هب لي جيشا و اجنس في مته لغية ام ما يسوع شرابها
اتكنى فعدت يا تميم بغالب و بلخفرة الساقى عليها ترابها
وقد علم الاقوال انك ملجود وليث اذا ما لحوق شيبها
آيات مذكوره تميمه واصل اولدقه مژبورك اسمى اچيش مژبور

يوخسه جيس ميده اوله ديوب شيه اولمغين امر ايلدى سكر
اچنجه بوايكي اسم ايله ستمى التى نفر كسه بولد قلنده جمله ستمى فزردق
ارسال ايلدى و مژبورك جزدى صمصحه بن ناجيه زمان جاهليت
عظيم القدر اولوب اوتوز نفر بوقصده اشدا ايدوب تخلص ايلشد
نجم فزردق افتخار كان بوقصته يه قليم ايدوب دير
وجدى الذى منع الواثبات واحبى الوشيد فلم يور
وفزردقك اجدادندن ابتدا شرف اسلامه مشرف اولان
جمله اصحاب كرامند رضوان الله تعالى عليهم اجمعين فزردق
جمله اخبارند كه سلمان بن عبد الملك حضورند قصيد
ميتيه سنى انشاد ايددى پس بواياق انشاد ايلدكه
ثلاث و اثنان فهن خمس و سادسة تيميل الى شمام
فبت بجانى مصروعات وبت افضر اغلاق الختام
كان مغالوق الزمان فيه وجر غضا فعدن عليهما
سلمان ايندي كه بنم ياننده زنايه اقرار ايلدك پس امام اولد و غم
جهتله سنك اوزدي كه اقامت حد ايلك لازم كلدى فزردق
يا امير المؤمنين بكاحدندن لازم كلور ديدى كه سلمان جناب حق
قرآن كريمده الزاينة والزاني فاجلدو كل واحد منهم اية جلده
بيورد و غنه بناو ديدى فزردق يا امير المؤمنين جناب حق فرقان
عظيمنده بوشيه يى بندن بو آيت كريمه دفع ايلشد و الشعراء
يتبعهم الغاؤون الم تر انهم فى كل واديه يمرون وانهم يقولون
ما لا يفعلون پس بنده كند و مدن صادر اولين فعلى سويلدم
ديدكه سلمان بنم ايلدى و مژبورون بر حكايه نسبت اولنور
ما موندكه باعث مغفرتى و سبب رحمتى اولش اوله خلاصه
بود كه هشام بن عبد الملك والذك خلافتى ايامنده خج شريفه
وارشدى بركون اثناء طوافه هر چند كه اسلام اچون حجر مكرمه
وصول مراد ايلوب جتو جهدا ايلدى فرط زحامدن ناشى و صول
ميشر اولدقن براسكله او ستنه او تورى زحمة نك انقطاع
منتظر

اولدی واعیان شامدن بر جماعت فرمود که یا نه ایدیلر ایلر ده
اطرافنه طور دیلر بوشاده ناکاه زین العابدین علی بن الحسین
بن علی بن ابی طالب رضی الله عنهم حضرت علی بر طرفدن ظهور
ایدوب طواف بیت شریفه مشغول اولدیلر چونکه مقابله حجره
کلدیلر خلق بر او غورون آچلیقین مانع و مزاحم سن حجری استلام
ایلدیلر بوا مرغری اهل بیام کور و کلرند بر برلرینه تقبیل کلر خلق
بو کسه یه خلیفه زاده زیاده توقیر و احترام ایلدیلر ایا یکم اوله
دیو اخر اچلرندن بری هشامدن استقاره جبارت ایدوب عجب
خلقه بو هیئتله کورینر کسه یکمرد دید که هشامدن اکو واقع
حالی اعلام ایدوب چکر گوشه حسین زین العابدین دردی برتم اهل
شامک و غبت ایللری مقرر ددیو بخا اهل عارف فاعده سنی اجر اید
بنده بلم یکمرد دیدی نقل اولنور که بو کت و کواشاسنه فرزدق
اول مکانده حاضر و بونلرک استغراب و استعجابلرینه ناظر ایدی
هشامک بنده بلم یکمرد دیدی کئی کوش ایلد که بی اختیار سائل شامی فی
استیغدن چکوب بن بلووم بندن سؤال ایلله دیدی پس مرد شامیدن
یا اباقرن چونکه معلوم کدر لطف ایدوب بیان ایلله بنده معلوم

اولسون دمدک فزوق ایتدی

هذا الذي تعرف البطحا وطانة • والبيت تعرفه والحل والمقام •
 هذا ابن خير عباد الله كلهم • هذا الشقي التقى الطاهر العلم •
 ازاراته قريش قال قائلها • الى كاهن هذا ينتمى الكرم •
 بويكرمي بشر يتلمذ به قصيده روى • بوايات دند •
 هذا ابن فاطمة ان كنت جاهلة • بحقه انبياء الله قد ختموا •
 الله شرفه قدما وعظما • جرى بذالكه في لوحة القلم •
 فليس قولك من هذا بضاعة • العرب تعرف من اكرت العلم •
 جزاك هشام بوقصيدة غزالي كوش ايلدي غضبه كلوب فرزد في حبس
 ايلدي روايت اوله روى زين العابدين حضرت قري بوقصيدة من خبر
 اوله قد فرزدقه او نيكى بك درهم ارسال ايلدي مبلغ مذكو فرزدقه

فخرقه واصل اولدوقده ردایلیوبینه امامه ارسال ایلدی وینم بو
شهرده مقصودم جائزه اولیوب بلکه حسبته لله مدح و ثناری
حزمتنده اولمقدردیو خبر کوندوکده دین العابدین بزم خاندان
و آب قندی بود که بر کسه یه برشی اعطا ایلد کوننده بر رخ قیول ایلر
ینه مزبوره ارسال ایلد کوننده امرینه امثال فرزدوقده قبول ایلدی
نقل اولنور که ولید بن عبد الملك بکون منبر چتردی بو اشاره
کوشنه صدای ناقوس کلد که نند بوسداد یوسوال ایلدی کتیه دن
کلرد ناقوس درید کوننده کتیه یی هدم ایلکه امر ایلدی بو خبر
ملك دومه واصل اولدوقده بو مضمونده بر نامه ارسال ایلدی استماع
اولنیکه اول طرفه بر کتیه یی هدم ایلش سز سز دن اول اریک نیش
مسند خلافت اولان ابا و اسلاف کز اول کتیه یی هدم ایلوب حال
اوزده ابقا ایلش ایلدی بو خصوصده اگر انلر مصیبا یسه سز خطا
ایلش اولور سز و اگر اصابت سزده ایه انلر خطا ایلش اولور لر تس
نامه نلر مضمونی ولیدک معلومی اولدوقده اصحاب مجلسه خطاب
ایدوب جو کانه جواب یانه لم دیدکده فرزدق یا امیر المؤمنین بو آیت
کریمه یی تحریر بیورد دیدی و داود و سلیمان اذیحکان فی الحرف اذ
نشت فیه غنم القوم و کما حکم شاهدین فنهقناها سلیمان
ایتنا حکما و علما ● الیه فرزدق یوز اون نازینخند بصره ده جریده
فرق کون مقدم استقال ایلشد حین انتقالنده سنی یوزه قریب ایلدی
و علی بن ابی طالب رضی الله عنه حضرت زیننه ملاقی اولشد نقل
اولنور که فرزدق حسن بصری ایلده برجانه ده جمع اولدوقده حسن
خطاب ایدوب ای ابو سعید شمردی خالق سنکله بنی کورد کوننده
بلور میسین بو جخانه ده خیرالناس ایلده شترالناس جمع اولدی و لر
دیدکده حسن بصری خبر بن میان ناسده خیر ایلده منفرد و ممتاز
دکلم سنده شتر ایلده موصوف دکل سین لکن بوزک کچی کون ایچون زارده
اخیرت اولور نر اعداد و احضار ایلدک دیدکده فرزدق التمش سنده
برو الله عظیم الشانی توحید ایدرک اسلامده صقائی اغارتدم آندن

غیری بر ششم یوقد دیدی نقل اولو که فرزدق انتقال ایلدکن مکر
 بعضی مزبور روی ریا که کورب باغ مغرت و سبب حشمت سؤل
 ایلدکننده سبب غفرانم حسن بصری ایلد حین منازعه و صدق این
 کلام دیدی و مزبور ک جزای اولان محمد بن سفیان زما جلیلند
 نام فامی رسول محترم صلی الله تعالی علیه وسلم ایلد تسمیه اولان اوج
 شخصک برید اتمام سهیلی روض الانفند ایدر که رسول اکرم صلی الله
 علیه وسلم دن مقدم محمد اسمیه فقط اوج نفر که تسمیه اولنشد
 انلرک بری فرزدق ک اجرا دندن اولان محمد بن سفیان در و برید جدد
 رسول اکرم اولان عبد المطلبک برادر محمد بن احمه بن جلاحد و
 برید بیعه قبیله سندن محمد بن حران دینکله معروف اولان کسه
 بر اوج نفر شخصک پدر لری بعضی ملوک مجلسنه داخل اولدقلرند بعض
 علمایه مصادف اولوب مزبور دن زمان قریده محمد اسمیه مستی بر پیغمبر
 عالیشان ظهور الیسی کوش ایلش ایدی و مزبور لری خاقونلری حامله
 اولغین مقروض ما و ارنه عورت ایلدکننده ولری یمبر اولو شرفی
 احراز ایلک امنیه سنه بناء وجود کلان اوغل لری محمد تسمیه ایلد
 فرزدق لفظی فاو رانک فتحه ثریله و سکون زای و فتح ران و اخرونده
 قاف ایلد مزبور ک لقبید لکن علما مزبور ک بولقبیل ملقب اولسنگ
 وجهنده اختلاف ایلش در اخصی بعد که شاعر مزبور ک یوزیخی چیچک
 بوزمش اولمخله فرزدق دنلش اوله ذرا فرزدق کلام عربده تنوره
 دو شمش کرمیه دیر لر یاخورد مغرب اولوب فارسی پزوده اوله اوق
 برید جمع اولمش قوش یکلری نقش اولمش چور که دیر لر نقل اولور که
 ظرافدن بری برکون فرزدق ک جهمه سنی چیچک زخمندن دلیک دلیک
 اولمش کورد که ای بو فراس کویارویک کس مجموعه سید دید که فرزدق
 جواینه امعان نظر ایدوب تأمل ایلد اوله که ایلچلر دن کس مادر کیم
 کوره سید دیدی ابو عبد الرحمن الهشیم بن عذی الکوفی مزبور عریک
 اخبار و اشعار و علوم نه واقف و عارف اولان اصحاب و یاتد نلرک
 اصول میانسنه تفرض ایدوب هریری حشمت نجه معایب و مثالب نقل

نقل و روایت ایلد و کیجهندن نظر لرون و روایدی و مزبور دن
 اول مضی ماضی قاعده سیله عمل اولغین اصل اباء ناسک تسفل و عیوب
 پوشیده و مستور ایدی و مزبور دن عمر رسول رسول اکرم صلی الله تعالی
 علیه وسلم اولان عباس بن عبد المطلب رضی الله عنه حشمت بعض
 روایت ناسر نقل اولغین جزا سچون نجه مدت گرفتار بند و زندان
 اولمشدی بعضی مزبور ک بولقبیل قبا یح ناسر ای افشار ای اولغین
 خلفا نظر دندن و وراثتک اچون حضرت عباس رضی الله عنه حشمت
 بر مقدار کازیب مصنوعه اختراع ایدوب نقل و روایتی مزبور اسناد
 ایلکله بوکروا به دو شور مشار ایدی دیر لر و الله تعالی اعلم بحقیقه
 و مزبور ک فن عربیاته تألیفات عدیده و تصنیفات پسندیده سی و ارد
 خلفاء عباسیه دن منصور و مهک و هاری و رشید ک جمله ندما
 و خواصندن اولوب مجلسلرند اکلجه لری ایدی مزبور نقل و روایت
 ایدر که برکون مهدی بکا خطاب ایدوب ای هیثم خلق طایفه عرب
 حشمت اختلاف اوزره اولوب کچی شیخ و لویه نسبت ایدوب کچی به
 جود و کیم ایلد وصف ایدوب ایدر سنک یاکنکه سیده درجه
 تحقیق اولان مرتبه ندرد بویور دقلرند آیدر که بوخوری قلم اهلنه
 سؤل ایلد کین پسینده قادر اولدو غم قد بیان ایلدیم معلوم دقت
 اولسون که بر دفته اهل و عیالدرن ایلوب بر طرفه سفر ایدرم بولک
 برکون صبا حدن اخشامه و ک کدم اخشام قریب اولدقه بر اعراف
 خیمه سنه نزل ایلد خیمه ده اولان خاقون کیمین دیدی مسافریم
 بزم خیمه فر مسافر خانه دکه شویوک صحرای کوره مدکی دیدی بعد
 قالعوب بر مقدار بغدادی کوب اون ایلدی و یمبر ایلوب ایلک بشورک
 و بکا اصلا ویر میوب کندوسی صفا لندی جوق کیمین انی کورد که
 فوجیه سی اولان اعرابی بر مقدار سوت ایلد چقه کلری بنی کورد که
 بشاشت ایلد سلام ویردی سلامنی الدم کیمین دیدی مهمانم دیدم خوش
 کلرک صفا کلرک بعد خاقوننه چاغروب یا قلاته مهمانکه طعام
 ویردی دیدی اولد بلی ویردم دیدر که قالعوب او یسنه کیردی کیر

سوت ملودوب کتوب بکاصندی الویش ایلدم بنم اشتها ایلده نوش
ایلدی و کوردی که نظر ایدر که سکایه چک برشی ویرما مشرق از کج
اوله دیدی و الله برشی ویرمیلر دیدم قاتوب غصبله اچر و کوردی و
مهمانکه نچون طعام ویرمک دیو غناب ایلر که اوله کند و یکمی مهمانه
ویرمید صکره بن نه اکل ایدیم دیدی پس میانلرند و اسلوب اوزده
مجاور ستادی و لوب بالاخر خاتونه بر ابرو کونک چالری و الله چاغی
الوب طشره چقدی نه ایشلر سین دینجه بن مهمانی کج قومنی لایق کورم
دیوب طوف ناه می یوزاز لری و بر مقدار اوزون جمع ایدوب کباب
ایلدی باشلری بشد کجه بر مقدارینی بکاویروب و کند و بر طرفدن کجه
ایدی و خاتونه ده ویروب ال سنده اکل ایلده لا اطمینان الله دیر ایدر
بر حال ایلده اول کجه انده قالدیم صباح اولدقه اعرابی واروب کند و
غایت خوب برده کتوب بکاویروب و اول کبابدن و سائر بر نان
بر مقدار از قده ویروب بنی یولدی پس اول کونده صیاحدن اخشام
کندم اخشام قریب اولدقه یینه بر خیمه به نزل ایلدم خیمه ده اولان
خاتون کیمسین دیدی مسافریم دیدم مرجایک حیات الله و عافان دین
ترجیب ایدوب بعد شرط مهمانداری فی برینه کتوب مکون دامن در میان
ایدوب بر مقدار بغدادی چکوب اون ایلدی و سوتله قایمقله یوزروب
بشوردی و کتوب پشیمه وضع ایلر که معذور و لوسون حال اوزون
غیری برشی بولندی دیو اعتدال ایلدی بر زمانم صکره قوجه سی اولان
اعرابی چقه کلدی کوردی که کریه الصوره ترش روی برکه در کلوب
بنی کوردی که سلام ویروبی سلامتی ایلیم کیمسین دیدی مهمانم دیدم بنم
خیمه مز مهمانخانه و کله صحرای کوردی کی دیوب بعد خاتونک یانت
واروب طعام استدک خاتونده جواب ویروب ویروب و اولان طعامی
مسافر ویروم بنم طعامی مسافر ویرمک نه لازم ایدی ویروب غصبله کلوب
خاتونه بر ابرو کونک چالری بوحالی کوردی که فی اختیار کولمک ایلدم
طشره چقوب خنده می کوردی که نچون کولر سین دیدی خبر دیدم البته
وجهنی بیان ایدوسین دیو ابرام ایلمکین بنده دون کجه کوردی که ماکر

ماجرای بقامه تقریر ایدوب قوجه سنک جود و کرمی و خاتونک نخل
و صنتی بیان ایلدم ایتدی که بنم خاتونم اول سنک اخشام مهمان اولد
اعرابی نک همشین سید و انک خاتونی بنم همشینم دیدی پس ابرو عجب
تعب ایدر اول کجه پیده انده پایانه ابرو کوردم دیدی بر حکایه به قید
اول حکایه کم روایت ایدر که اصحاب ترقه دن برکسه خاتونیله
طعام بر لری ایدی و اوکلرند بریان اولش بر طاق و ارایدی بو آتاده
بر سائل کلوب الله لچون دیدی که شخص مزبور برشی ویرمیوب خائیا
رد ایلدی بعد مرود بامله خاتونیله مزبورک میانده شقاق واقع
اولغین خاتونی تطبیق ایلر که خاتون بر اخر کسه به واروب نچون
اول کسه ایلده ده معاشرت ایلدی بو آتاده خاتون یینه بر کون قوجه
طعام بر ایدی و اوکلرند بریان اولش بر طاق و ارایدی کاه بر سائل
کلوب الله لچون دیدی که شخص مزبور خاتونه قاتق شوطا و غمی
دیدی خاتونه طاو غی الوب سائله ویردن کوردی کم سائل مقدار کند
اهلی اولان کسه در غناسی عنایه و دولتی نکسته تحویل اولغله جزار
اولش بر بوحالی کلوب جالاحت نکاحنده اولد و غی قوجه سنه کون
نقل ایلر که شخص مزبور ایتدی که معاوضه اولسون که مقدار کلوب
در یوزه ایدن شخص بن ایدم بر کسه بنی قوسندن خائب و خاسر
ایلمکین قیاض بی علت و وقاب بی منت حضرت بنم فقر می غنایه تبدیل
ایلدی و حقت نعمتی بی پایانه مستغرق ایکن شکر بنی نک ایلر و کچون
نعمتی و اهلی بک احسان ایلدی مسعودی مریح الذنبه ذکر ایدر که
هیشم بن عدی مذکور عمر بن هانی طائی دن نقل ایدر مزبور عمر ایدر که
بی اندر بی خلفاء عباسیه دن ابتدا ای که نشین مسند خلافت اولان
سفاح و منصورک غمی اولان عبدالله بن علی ایلده چقوب هشام بن عبد
الملک قهرینه وارد و غم مزبورک قهری کشف اولندی هنوز اندک
دریخته قایل فنا اولماغین بتون ظهور ایدوب فقط بورق بوش
ایدی پس عبدالله امر ایلدی اول جسد مرده به سکان تازیانه ضرب
ایدوب بعد انشه یا قذیر اندن صکره سلیمان بن عبد الملک

قبری کشف اولندقد استخوان صلب واصلح وداستندن ماعداری
بولندی پس اول استخوان لوله احراق اولوب اندن ماعدا قسریند ^{نقد}
قبور بنی امیه واریسه جمله سی کشف اولوب احراق اولندی بعده
کلوب ولیدین عبد الملک قبری کشف اولندقد قلیل وکثیر اصلح
بولندی بعده عبد الملک قبری اصلح فقط استخوان سندن برکوک
بولندی بوندن صکره زیدین معاویه نک قبری اچنده برکوک چقدی
بعده جمیع بلادده هرقدد مزبورده منسوب بود واریسه جمله سی تنی
اولوب کشف اولندی و اچندن هرته ظهور ایلدیه جمله احراق
اولندی عبد الملک موقی بغامیه به بوندن کی فصل ناسرا ایلدیه و
مزبور لایام دولتمند زیدین زین العابدینک جسدینه ایلدیه کارینه
بناء در بوقصه نک اجمالی بود که سال هجرتک یوز بکری اچنکی تان بخنده
هشام بن عبد الملک ایامده ابو الحسن زیدین زین العابدین علی بن
بن علی بن ابی طالب رضی الله عنهم دعوی خلافت ایلدی و مزبور اشراف
و مائتاسدن جمع کثیر تابع اولوب ولوله انداز اولندی و خبری هشام بن
عبد الملک کوش ایلدیه امیر عراقین اولان یوسف بن عمر الشقیبه علی جناح
الاستیمال ارسال پیام ایدوب مزبورک آتش فتنه سی وچکیر چرخ نیلگون
اولدین اطفال ایلدیه سیار ایلدیه اولدیه مزبور زید ایلدیه محاربه
ایلدی آتشاء چنک و برخاشده جبهه سنه برتیر اصابت اتمکین اول
زخمه محل مرکه دن چقوب خواصندن بر پنجه مکسه ایلدیه بر طرفه
چکلوب اختفا ایلدی بو طرفه باقی عسکر متفرق و پریشان اولدیلر
بعده بیکان قیری نیدک جبهه سندن اخراج ایچون بر جراح کوردیلر
پس جراح بیکانی اخراج ایلدیه کی نیدک روحی اشیانه سندن پرواز
ایدوب اوچکیر عالم قدس اولدی مزبور دن مکسه اکاه اولسون
دیو اول ساعت دفن ایدوب قبرینک اوستنی چشم اعدا دن پنهان
اتمکینون حشیش و تراب ایلدیه هو ایدوب اوستنه صواقندیلر مگر
جراح بد طینت مزبورک دفننده حاضر اولغله قبری اولدوغی
محل بلوردی پس اول کون کجوب صبح اولدقد و ایدوب بوقصه

بوقصه فی امیر عراقین اولان یوسفه اعلام اتمکین یوسف قالقوب
مزبورک دالاتی ایله زیدک قبرینی بولدی و جسدینی اخراج ایدوب
سیرینی قطع ایدوب هشامه ارسال ایلدی پس هشام طرفندن مزبورک
جسدینی عریان صلب ایدیه سین دیونکر افرهان کلدیه یوسف مزبورک
جسدینی صلب ایلدی بعده برمدندن صکره ینه هشام طرفندن
مزبورک جسدینی احراق ایلکه فرهان کلدیه صلب اولدوغی محبت
ایندی لوب احراق اولندی بعده خاکسترینی هوایه صاور و دیلر نقله
رواة ثقاتدن برفقه نک روایتی بود که زیدک جسدک کوفه ده
بش سنه عریان مصلوب قالوب کوزلردن بری جناب حقک ستر ایلدی
محل عورتی کورمک واقع اولدی بعده ولیدین زیدک دولتی ایامده
زیدک اوغلی یحیی بن زید خراسانده خروج ایلدیه ولید کوفه ده اولد
عاملده فرهان کوندن مکین زیدک جسدینی احراق ایلدیلر والله تعالی
اعلم بحقیقته صاحب الترجمة همتک ولادت تاریخ هجرتک یوز و نوز
سالده اولوب انتقالی اکیوز آلتی تاریخندن در رحم الله سبحانه و تعالی
ابو محمد یحیی بن اکثم بن محمد بن قطن بن مشیخ التیمی الاسدی المرقی
مزبور حکیم عرب اولان اکثم بن صیفی تمیمی نک اولادندن اولوب فقیه
شافعی المذهب در عصری کبارندن اخذ علوم نافعه ایدوب فکا
و فطنتله مشهور افاق اولمشدی نقل اولور که مزبور یحیی حدیث
سن سالده کبار تابعین دن سفیان بن عیینه دن استماع احادیث
نبویه ایچون مجلسنه ملازمت ایددی بگون اصحاب حدیث مزبور دن
سماع ایچون کلوب جمع اولشلر ایدوب آتاشده سفیان اظهار تضرع ایلد
ایدوب فرقه اصحاب کرام رضی الله عنهم دن بجه بزرگوار لری نام
نامیلری ایلدیه بر بر تعداد ایدوب مقدما بونلر کی کبار ایلدیه صحبت
و مجالست ایدون حالن برکشته اولوب شقایه مبتدل اولغین شدی
سزک کی مکسه لر ایلدیه مجالست ایلک لازم کلدی دیدکده ابن اکثم
نماتدن جوابه مبارک ایدوب بکرا نضاقت اوزده معامله سوز
مساءع واریسه بند کزده بر سوز سوزلیه یم دیدی سفیانده کتاره

در خست و یروپ سوبله دید که یحیی معلوم شد یحیی و لیسون که جایگزین
اصحاب کرام مجلسه ملازمت آورده اولوب جمله مخاطبان را در آن
آیامده عارض اولان ملال و بدیشانی شمیدی بزم ملازمتزدن جنابانه
عارض اولان ملازمت دخی شد اولغین اصحاب کرامده سزا صحت
نه مرتبه دلگیر اولق کر کار در دید که سفیان مدحوش و در بسته
اولغین بر دخی جوابه محال بوله میوب بو غلام ملوک صحبتنه صالح
بر کسه اولسه کر کرد دید یلرفی الواقع بعد الايام مزبور ک صیت فضیلق
چار جهت عالمه و بوله انداز اولد قده مأمون خلیفه نك جمله
خواصندن اولمشدی مزبور فنون متنوعه و علوم جمعه ده مهارت
و خذاقی اولدوغندن ماعد احاضری جواب و بدیهی کوی اولغین
خلقا و ملوک یا ننده زیاده تقرب و تعین ایله مشهور اولان قضایه
ستوره سماتک بزرگوار لوندن و مأمون خلیفه مزبوری اسماعیل بن
حماد و نصکره ایکوز ایکی تار بجنده ابتدا بصره یه قاضی ایلمشدی
نقل اولور که یحیی بصره یه قاضی اولد قده سنی بکرمی یه قریب اولغین
اهل بصره مزبوری استصغار ایلیوب کیت شتندن استخبار ایلیک
یحیی مراد لرینه واقف اولغین بنم ستم رسول اکرم صلی الله علیه و سلم
حضرت قلینک اهل مکینه قاضی و حاکم ایلیکاری قتیب بن اسید بن
زیاده اولوب و عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرت قلینک بصره
قاضی ایلیکاری کسب بن سورون افزوندد و جواب احتجاج ایلیله
مزبور لری اسکات و الزام ایلیدی محمد بن منصور روایت ایلد که
بر دفعه مأمون شام بو لنده امر ایلیدی میان عسکره متعه فی تحلیل
ایله ندا ایلیدی بوقضه یی یحیی بن اکثم کوش ایلد که بکا و ابوالعینا
علی الصباح خلیفه نك حضورینه وارد و غمزه اگر بو خصوصک
قبضنی اعلام و افاده یه بر محل بو نور سکز سوبیلک و الا سکوت ایلد
بن و ارنجه بو یابه متعلق بر سوز اجماک دیدی و آوی حکایه ایلد که
سمعی ابوالعینا ایله مأمونک حضورینه وارد و غمزه کورد خلیفه
طور مدن استعمال سواک ایلیوب غضبه کلش و کندویه دیر که

دیر که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت قلینک زمان شریفانه
و ابوبکر رضی الله عنه عصر دن متعه واقع اولمش ایکین سن کیمسین
ای جمل که رسول محترم صلی الله علیه وسلم ایله ابوبکر رضی الله عنه
حضرت قلینک تجوز یورد قاری امری تحریم ایده سین ابوالعینا مأمون
بو کلامی کوش ایله کی بکا اشارت ایلیوب عمر بن الخطاب رضی الله عنه
حضرت قاری حقین بونک کی گفتارنا سزایه جسامت ایلدن کسیده
نه سوبیلکه قادر دن مناسب اولان بود که سنکله یحیی کلچن سکوت
ایده لم دیدی بو آشاره اتی کوردک که یحیی بن اکثم جقه کلدی کلوب
یرینه او تورد قده بزده او توردق بقده مأمون یحیی یه خطاب ایلد
ندراصلی بو کون سنده آثار کدد و ملال مشاهده ایلدیم دید که
یا امیر المؤمنین اسلامه حادث اولمش بر مصیبتک کدی در دیک
مأمون حالانه حادث اولدی دید که یحیی بو دن زیاده بجه صیبت
اولور که زنیانک تحلیل ایچون دلا لرندا ایلمش دیدی مأمون متعه
زفا میدر دید که یحیی بی زفا در دیدی مأمون زفا اولسنه نه دلیل
ایله حکم ایلدک دید که یحیی کتاب الله و سنت رسول ایله اجنب
حق قرآن کریمنده قد افلح المؤمنون سونه سند و الذین نفرجه
حافظون الاعلی از واجهه او مملکت ایمانه غیر ملومین فمن
ابتغی و داء ذلک فاولئک هم المادون بیوردی یا امیر المؤمنین
زوجه متعه ملک یز مید دید که مأمون خیر دیدی آتش جامع
شرایط نکاح و بیاعت ظهور و لد اولوب رابطه ارث اولان زوجه
دید که مأمون تکرار خیر دیدک یحیی چونکه بو ایکی شقک برنده داخل
اولیوب بو فارسی تجاوز اولان شق عار و نه ملحق اولمشی مقررید
دیوب بقده یا امیر المؤمنین زهری عبدالله ایله حسن دن روایت
ایلیوب ثلوه پد لرخی اولان محمد بن الحنفیه دن اولده و الذین کفر
اولان علی بن ابی طالب رضی الله عنه حضرت قلینک روایت ایلد
مزبور ایلد که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت قاری متعه ایله
امر یورد قلینک نصکره بکا امر ایلدیکه خانی متعه دن نفی و تحریم اعلام

ایکچگون ندا ایلم پس راوی حکایه اولان محمد بن منصور ایدرکه
مأمون بود و ای کوش ایلدکه ابو العینا ایلدکه بکا التفات ایدوب زهری
روایتله بو حدیث میان علماء احادیثه محفوظه دیدکه بل
یا امیر المؤمنین علماء حدیثدن بر جماعت روایت ایلدیلر چکه دن
بری امام مالک دیدک مأمون ایلدوکی ایشه بیشان وفات
استغفار کسان آمدی علی العجله تکرار دلا لکن ایدوب خلقی ^{مستحق}
منع ایلسونلر و سز لره مجامع و محافلده تخریعی اعلام و بیان ایدک
دیدی روایت اولنور که یحیی دقایق امورک غایتده جندی اولوب
ناسک زیاده بصیری ایدی حتی نقل اولنور که مأمونک وزیر
اولان احمد بن ابی خالد حول برد فعه مأمونک حضور دینه کیرد
کور دیکم قاضی یحیی زیاده تقرب و فرط الفتندن ناشی خلیفه ایلد
تحت اوفده زانو برانوجاوس ایلدی پس احمد مأمونه دعا ایدوب
یا امیر المؤمنین قاضی اقدی ایلد مقدما میا نمز عظیم الفت و ^{دور}
وار ایدی حالا اول بخت قدیم یحیی تغییر و تبدیل ایدوب شمدی بو
بند لری نه بغض و عداوت اوفده در جناب خلافت پناهند نیاز ایدر
میا نمز اصلاحه لطف لری بنزدول یوریلد دیدک مأمون یحویه
توجه ایدوب ای یحیی پادشاه لری امری مختل و مشوش اولوق یانده
ندما و خواصک بر لر بر لیه منافرت و عداوت اوفده اولمزلرند
بتم دولتمده و سکه احمد معادل کسه اولوب سز لرا خضر لمد
ایکن میا نکره بونک کی کورت اولوق ندن اقتضا ایلدی دیدکه
یحیی والله یا امیر المؤمنین مزبور اولان بختیم کالاول ثابت و قرار
اولوب اصلاح متحمل و متزلزل اولدوغنه کندوده و اقدرد لکن سزک
حضور بکرده اولان قدر و منزلتی کور دکه بو خوفه دوشدیکه
مبادا بر کون کند سینه خاطر مانده اولوب حضور عالی کزده قدح
و منتق بایند بعض کلمات ایدرم میا نکرده سزک عداوت قدیه
واردد یو کلام اصفا سور لماق بایند قبل الوقوع بونک کی بیز
سالک اولدی مع هذا انک طرفندن بنم حقیق هر نه مرتبه ازین ^{جفا}

و جفا صادر اولسه ینه بن سزک حضور بکرده آنی بدک ایلد یا سزک
تقداد اتمیه حکیم مقرر ردیدی مأمون بود فعه احمد توجه ایدوب
ای احمد قاضی ایلد میا نکره فی الواقع کورت اولوب بوسوزی محضا
دفع ضرر متوهم ایچونی سزک احمد حقیقت حاله اقرار ایدوب بل
یا امیر المؤمنین دیدی پس مأمون نه قلاش کسه لرا اولور سز لردن
التمه صفتی کیرد دیدی روایت اولنور که یحیی بن اکثم جمیع ضنائل
و ککالات ایلد موصوف اولوب میان خلقده مزبور نسبت اولنان معا
دلبراندن غیری بر تهمت ایلد مشهم دکلدی خطیب بغدادی تارنخن
ذکر ایدر که بر کون امام احمد بن حنبل حضرت تلمیذک یانده خلقک مزبور
نسبت ایلد کلری فعل ناپسندیده ذکر اولد فعه امام احمد سبحان الله
کیمد یونی میلین دیو مزبورک بو تهمتله الود اولستی اشد انکار ایلد
انکار ایلدی نقل اولنور که یحیی متفق اولمخله علماد فقهده ماهر کیه
مصادقه ایلد حدیثدن بحث ایدوب حدیثده ماهر اولان ملا ایلد
نخودن مناظره ایدوب یحویه دوش اولد فعه کلامدن محاوره ایدوب
باقی وجه کان ملاقی اولدوغنی کسه بی الزام و اتحام ایلمی مقرر ایدی
بر کون خراسان رجالندن بری مزبورک مجلسنه داخل اولد فعه یحیی
مزبورک بحث و محاوره یه قارد بر شخص زکی اولدوغندن آگاه اولغیز
ینه فتونک بر لیه الزام ایلک قصد ایلد مزبور حدیثه نظر ایلدکی
دیدک اولد بل دیدی پس اصلدن حفظ کده نه واردد دیدک شخص
خراسانی بونی حفظ ایلد که ابواسحاق ندن روایت ایدوب اولد حادندن
روایت ایدوب حادث مزبور ایلد که حضرت علی رضی الله عنه بر لوطیوب
رجم ایلدیلر دیدک یحیی سکوت ایدوب بر دخی کتاره مجالی قالدی
بن ابیاری اما ایستندن ذکر ایدر که قاضی یحیی بن اکثم بر کون ندما سندن
برینه سؤالی ایدوب هیچ خلقدن نه استماع ایدر سین بنم حقیق
دیدک خیردن غیری هیچ بر شی ایلد دیدی پس یحیی بن سکا بنی
دیم خلق نه دیر لانی سوبله دیدک هر یفدن خلقدن کوش ایلدو که
بود که سلطانم لینه به نسبت ایدوب مأمون دیر لور دیر لور یحیی

کولکه باشلیوب بهی آدم تهنیتی بخون بر عکس ایلدک خلقک بنه اسناد
 ایلدکاری اول طرفدن اولیوب جانب دیگر دندر دیدی خطیب بغداد
 تاریخنده ایلدکه برکون مأمون خلیفه قاضی یحیی بن اکثمه
 قاضی یری الحد فی الزنا ولا یری علی من یلو ط من ناس
 بیتنک قائل عجباً کمد دیو سوال ایلدی بس یحیی یا امیر المؤمنین
 قائل معلوم دولتکزد کلید دیکده مأمون خیر دیک احمد بن ابی
 ابی نعیمک در که جملة ایاتدن بریده بودریک
 لا احسب الجور یقضى و علی الامة ۱ و آل من عباس
 بس مأمون خجیل اولوب مژبور احمد بن ابی نعیمی سنده فی ایلدک کر کرد
 دیدی بویابده یحیی حقه ایراد اولنان حکایات بی نهایته دی مأمونک
 یحیی به بوبیت کمد دیو سوال ایلدکه اولده یینه قصیده نک
 براخر بیتنی ایراد ایدوب بوشعری سولین کسه نکدر دیو جواب
 مناسب اولان حکایاتدن بریده بود که بدفعه معاویه بن ابی سفیان
 خسته اولدقه حسن بن علی رضی الله عنهما حضرتلری مژبورک
 عیارتنه کلشلا ایدی بس معاویه حسنک قدومنی کورد که قافله
 ۱ او تور دی و اظهار تجلدا ایدوب بوبیتی انشاد ایلدک
 تجل دی للشامین اریهم ۱ اتی لرب الذهر لا تصضع
 بس حسن رضی الله عنه حضرتلری ده مقابله سنده علی الفور
 ۱ بوبیتی انشاد بیوردید
 واذا المنية انشبت اظفارها ۱ الفیت کل تمیمة لا تنفع
 ذکر اولنان ایاتک ایکسیده ابوزوب خویل بن خالد الهذلی
 شاعرک بر قصیده طویل سندن در که بر سنده ده بش نفر اولادی
 طاعوندن انتقال ایلدکه مرثیه لنده نظم ایلشدر وینه بو طرن
 اوزده وارد اولان حکایاتدن بریده برکونه روایت اولور که
 حضرت علی رضی الله عنه حضرتلرینک برادری اولان عقیل بن ابی طالب
 برادری باندن ایریلوب شامده معاویه نک یاننه وارمشدی بس معاویه
 حضرت علی به رغما مژبورک اکر ام و توقیری باینده مبالغه کوستروب

بئل مقدور ایلشدی بقده علی رضی الله عنه حضرتلری عنرم کلزار
 بهشت ایدوب امر خلافتده معاویه مستقل اولدقه عقیل استنفا
 ایدوب یاندن کتون دیوهر باو خاطر کران کلور یخه کھنار ولسرا
 استماع اندر مدن حالی دکلدر بو آئاده برکون معاویه نک مجلسی
 اعیان شام ایلده مالامال اولوب عقیل حاضر ایکن معاویه اهل شام
 خطاب ایدوب ای اهل شام حقنه تبت بدای طرب سور سفل
 اولان ابوطیب کمد معلومکن میدر دیدکده انلر جوابده خیر دید
 بس عقیل اشارت ایدوب بیکسه نک غم سیدر دیدکده عقیلده ای
 اهل شام جناب حق و امراته حناته الخطب فی حیدر حاصل من مسد
 بیورد و غمی خاتونده کمد بلور میسر دیدی یینه اهل شام خیر دید
 معاویه به اشارت ایدوب بود و لعلونک غمه سیدر دیدی ابوطیبک
 خاتونی اولان ام جمیل بیت حرب بن امیه بن عبد شمس بن عبد مناف
 معاویه نک غمه سی ایدی رجعتنا الی ما نحن فیه نقل اولور که
 ایکوزاون بش تاریخنده مأمون خلیفه مصره توجیه ایلدکه قاضی
 یحیی بن اکثم یله ایدی بس مصره وصولنده اوج کون مصره قاضی
 اولمشدی یحیی مذکور دن روایت اولور که رضا فده قاضی
 اولد و غم او قائده برکسه مجلسه حاضر اولوب تشبخی جز اولور
 او غلونک او غلونک او غلونک او غلونک او غلنی میراثنی طلب ایلدی
 دیو حکایت ایدری نقل اولور که یحیی یخه زمان قاضی القضاة
 دولت و افرو و حشمت متکاثره ایلده مترقه البال ایکن متوکل خلیفه
 مژبوری منصب قضا دن عزل ایدوب املاکنی قبض ایلشدر بو آئاده
 حجه مازون اولوب ادا حج دن صکره یینه عراقه رجوع ایلدکه
 اتنا و راهده اکیوز قرق اوج سنده سنده انتقال ایلدی رحمة الله
 ابو عبد الله الحسین بن عبد الله بن سعید حکایت ایدر که قاضی یحیی
 بن اکثم ایلده میانزده موقت و محبت و ار ایدی بس انتقال ایلدک
 استر ایدمکه بر کچه مژبوری رؤیاده کوب بعد الانقال اولان
 حال و شانندن سوال ایدیدم بو آئاده بر کچه مژبوری خواب کور

ایند که ما فعل الله بک جواب و یروپ اگر چه جناب حق جرم و عصیان
عفو و مغفرت ایلدی لکن عظیم توبیخ ایدوب دارد و نیاوه مشتهیات
نفسکی بنم عبودیتیم ایلله خلط ایدوب کرکی کچی قولوغده اولدک
دید که یارت معاویه ضحیردن کوش ایلدوم بر حدیثه اعتقاد ایلد
معاویه مزبور اعمشردن اولده ابو صالحون اولده ابو هریرة رضی الله
اولده رسول اکرم صلی الله علیه و سلم حضرت ملرقدن روایت ایدر
حضرت رسول اکرمده جنابکدن حکایت ایدوب یورمش سنکه انی لایحه
ان اعذب فی الشیبه بالنار پس جناب حق یوردی که ای یحیی سنک جر
عفو ایلدم و پیغمبر است سولیش ابو القاسم القشیری بو حکایه
رساله سنک بو وجه اوزده ایرلشدر اگتم فتح هنزه و سکون کافی
و ثاء مثلته نک فضیله و آخرتد مسم ایلله در اوزد کوی یحیی بن معاذ
الرازی الواعظ رجال طریقتک بزرگوار لوزدن اولوبد رساله کشیدید
ذکر اولنان مشایخ کارندند بلخه نقل ایدوب بر مدت انده اقامت
بیور مشلر ایدی ابد نیا بوره رجوع ایدوب انده انتقال ایلدیلر
مزبورک جمله کلانندند که جو میدلر ریاضت و تائبین ایچون
تجربه و زهد ایچون سیاست و عارفین ایچون مکر و تدبیر یوردر
ایمش و زخی و حدیث صدیق لرتک جلیس و ندیمی بد ریلر ایدی
موتلک اشدند زیا فوت حقدن انقطاع اولوب موت ایسه خلقدن
انقطاعد دیور دیر ایدی و جمله کلانلرندن بریده بودر که
برکسه ستر و نهانده الله عظیم الشانه خیانت ایلله جناب حق
انک پرده سنی اشکان ده هتک ایدر و بودخی مزبورک کلانلر شینند
کلام حسن خرید و معناسی اول کلامدن زخی احسند و معناسند
استقامتی احسن اولوب استقامتندند ثوابی احسند و ثوابندند
اول کلام ایلله حقیق رضاسنی تحصیل احسند و آیدر ایدر که
ظاهری عوامله کومش و مریدلر ایلله التون و عارفلر ایلله در و باقوت
اولیه اول کسه الله عظیم الشانک حکما مریدینی زمره سندن
و مزبورک جمله دعواتندند اللهم ان کان ذنبی قد اخافنی فان احسن

حسن ظنی بک قد اجارنی اللهم ستدت علی فی الدنیا ذنوبیا و انا الی
سترها يوم القيمة اوج و قد احسنت فی ولم تظهرها العصابة المیز
فلا تقضنی فی ذلک اليوم علی رؤس العالمین یا ارحم الراحمین نقل
اولور که مزبور بکون بلخه شرفادن برینک زیارتته وارشدی
شریف مزبور استقامت ایدوب زاهل بیتک حقند نه یورد سز
دید که یحیی جوابنده ما وحی ایلله آمیخته اولان طین و ماء و التله
پروش یافته اولان نهال حقند نه دیه یم انکرون بوی مسک
و عنبردن غیری نه استشام اولور دیدی پس شریف مزبور بو کلامی
کوش ایلد که شیخک دهان کوهر تشارینی ذریله بر ایلدی ابد شریف
مزبورده ایرت سی شیخک زیارتته کلد که یحیی یوردر یلر که ان زورنا
فبفضلک وان ذنابک فلفضلک فذلک الفضل و التوا و مزبور ایسی
سز قدم رنجان کوم اولوب بزه شریف یوردر سکر کند و فضل و کرم
کلش اولور سز اگر بزرگ زیارتکره واردر سق فضل و شرفکر ایچون
اولغین کرک بزی زیارت ایدک و کرک بزی زیارت ایدم لم ایچون
سبب و علی جنابک ففضیلت و شرفیدر و مزبورک جمله کلانلرند
در و مندر آدم او غلامی اگر فقر و ضرورتدن خوف ایلد و کی قدر و خل
خوف ایدیدی بی خوف و بیم جنته داخل اولور دی قینه یوردر ایدر که
مؤمنلر سنک اوج خصتکدن محفوظ و ممنون اولور کر کلدر برک
بودر که برکسه سندن نفع یاب اولور غمی صورته باری ضرورکدن
مصون و محفوظ اوله ایچکی اگر برکسه یه سز بخش اولور سنک
باری کدر و غمه و یرمه او چخسی برکسه نک مدح و ثناسنی التزام
ایلور کک تقدیرجه مذمت ایدوب معایب و مساویستی اظهار
و بیان قیدنده اوله و بالجمله مزبورک بونک کی کلمات دلنشین
و موعظه اتشیننه نهایت و پایان بو قدر اتقا لری نیا بورد
اللی سکر قاریخنده در ابو سلیمان یحیی بن یعمر العدوانی الواسطی
القوی البصری یعز لفظی فتح میم و ضم میله روایت اولوب کمن فتح
ایلله اولی اصح و اشهر و مزبور قابعیندن اولوب اصحاب کرام رضی الله

رضی الله تعالی عنهم حضور استند عبد الله بن عمر و عبد الله بن قیس
 و ابو هریره و غیر یار ملا فی اول شد و مزبور در قناره بن دعامه
 السدوسی و اسحاق بن سید العدوی روایت اید در مزبور قناره بن
 مسدود و عبد الله بن ابی اسحاق قرآنی مزبور در اخذ ایل شد خراسانه
 انتقال اید و بن مروه قاضی ایل شدی قرآن کریم و نحو و لغته و سایر فنون
 عربیه نیک ممتاز و ماهری و لوب فن نحوی و اضعی اولان ابوالاسود
 اخذ ایل شد و مزبور سایر اصحاب فضلك تنقیضه تعرض ایل و یوب
 فقط اهل بیتك تفضیلنه قائل اولان قدما شیعه دند و روایت
 اولنور که حجاجه بعضا یحیی بن عمر حسن و حسین رضی الله عنهما
 حضرت زینب زینت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم در اول منی
 از عا اید و یونقل ایل و یوب یحیی اول و قنده خراسانه ایدی پس خلیج خراسان
 و الیسی اولان قتیبه بن مسلم کاغد کوند و یحیی بن عمر انسانی
 سبارش ایل و یوب یحیی خراسان کلوب حجاجک حضورینه گیر و کن
 حسن ایل و حسینی سن زینت رسول اکرم صلی الله علیه و سلم در اول
 اوند و زعم اید و ایش سن بوباید بزه بر دلیل ایراد ایل و الا سنی قتل
 ایدم دید که یحیی اگر نفس کریدن بر دلیل ایراد ایدم سم بوعهد و دن
 تفریق زمت اید و یوب خلاص اولوریم دید که حجاج بی و یک یحیی حجاج
 قرآن کریم و فرقان مبینند و و هبناله اسحاق و یعقوب کل هبناله
 و نوحا هدینا من قبل و من ذقیته را و د و سلیمان و ایوب و یوسف
 و موسی و هارون و كذلك نجی المحسنین و ذکرنا و یحیی و عیسی و الیاس
 الایة بیورب عیسی علیه السلامی بن جمعه الا تم جملة ذریت ابراهیم
 علیه السلامن عدا ایلدی مع هذا عیسی ایل و ابراهیم علیهما السلام میانه
 اولان حسن و حسین ایل و رسول اکرم صلی الله علیه و سلم تضرع نیک
 میانه اولانند اکثر و دید که حجاج ملزم اولوب و الله بر محلی قرأت
 و قرآن تلاوت و قرأت ایلش ایدم مع هذا بومندان غافل و ذاهل
 ایدم دیدی حق بود که یحیی نیک بو استخراجه استنباطات بدیعه
 غریبه عجیبه دند و الله دته ما احسن ما استخراج و اذق ما استنبط

ما استنبط بودند صکر حجاج مزبورینه قتیبه نیک یا ننه ارسال
 ایل و یوب یحیی خدمت قضاه استخدام ایل و دیو کاغد کوند و دی
 طبقات سیوطیه و مسطور در که حجاج واسط دید کار شیری
 بنا ایل و که خلقه بوشهرک هیچ بر عیسی و اید و دیو سوال ایل و
 انکرده جواب خیر بزره اصلا عیب و نقصانی کور نیوب بر ایل و حسن
 و کمال ایل و مزین بر بلده بی بدل در لکن اگر مقصود یک عینه مطلع
 اولنق ایل و یحیی بن عمری کتوب اندن سوال اید که اگر بزم نظر بزم
 مستور بر عیسی و ایل و مزبور مکشوف اولنقین بیان ایل و یوب مقرر و دن
 دیدیل و پس حجاج یحیی حضورینه کتوب بنا ایل و که شهرک هیچ
 بر عینه مطلع اولدی دید که یحیی بی مطلع اولدم ایکی عیسی و دن
 بری بود که کند و مالک ایل و بنا ایل و که ایکی عیسی و دن بود که سنک
 اولدی که مسکن اولوب یوب یحیی لساکن اولسه کر کرد دید که
 حجاج غصیه کلوب بوسوزی سوبلک ساکنان اقدنا ایل و یوب
 یحیی علمایه لازم اولان حتی بیان اید و یوب بر شکیتم ایل و مکدر سن چرک
 عیسی سوال ایل و که بکاره لازم کلدیکه واقع حالی افاده و اعلام ایدم
 دید که حجاج مزبور خراسانه فی ایل شدی پس خراسانه و اورد و
 قتیبه بن مسلم مزبور خدمت قضاه استخدام انکین نیسا بود و دن
 و مرو و هرات مانندی بلادک اکثرینه قاضی و حاکم اول شدی مزبور
 یوزیکرمی دیدی نارنجده و در حجه الله سبحانه ابو زکریا یحیی بن زیاد بن
 عبد الله بن منظور الاسلمی المعروف بالفراء الذی یلی الکوفی مزبور خا
 کوفه هائمه سندن قرا و تمکله معروف اولان امام جلیل الشان در
 فن نحوی ابوالحسن کسائی دن اخذ اید و یوب مزبور اخضر اصحابند
 اولمقله مشهور و ابوالقیاس ثعلب اید ایدیکه اگر قرا اولمسیدی
 فن عربیت متفرق و پریشان اولور و زیار مزبور فنون ادبیتک
 ضبط و قواعد ربط شوار و نده بذل مقدور اید و یوب تمهید میاف
 و تشید دلائله سعی موفور ایل شدی شکر الله سعیه اصحاب فن
 روایت قرآنک ما مومن خلیفه به اتصالی بو گونه حکایت اید و که

مژبور مأمونك مجلسه دخول آرد و سبله كوفه دن بغداده كشدی
لكن خليفه اتباعك كه ايله اشنا لغی اولدوغی جهندن بجه مدت
خليفه قبوسنه ملازمت ایدوب بر طریقه مجلسه دخول میتسم
اولماشدی بواتشاده برکون مأمونك خواصندت ابوشی ثمانه بن
الشری التیمی کلوب کچرک قیوره مزبورده دوش اولدی مذکور ثمانه
ایدرکه قیویه کلدو کده کورد مک برادیسار ب برکوشه ده او قوش
یانه واروب فن لغدن بعض شی سوال ایلدم کورد مک اولدی
بحر زخار و قدر مخورن سوال ایلدم انده ده شیخ جلیل المقداد بولم
و بالجملة مزبورك فقه و نجوم و طب و اشعار عرب و سائر فنون متداوله
جملة سنده ماهر و خیر اولدوغندن آگاه اولدوغده اولیله نظر
ایدر مک سز قرائت ایلله معروف اولان شخص باهر الفضل اولکه
دیدم بلدی دیدی پس خليفه نك حضوری نه داخل اولدوغده مزبورك
قیوره اولدوغی اعلام ایلدم همان ساعت امر ایلدی مجلسه کورد
خطیب بغدادی تلخنده ذکر ایدرکه فرامامون خليفه هیه اتصال
ایلد کده صکره مأمون مزبور اصول فن نحوی جامع اولوق اولدو
تألیف ایلمکه امر ایلدی و سائر مشاغل و موافدن بری و از اولسون
دیو کندی سرایند مخصوص بر او ده تعیین ایدوب خدمت کار و سائر
لوازمی جمله مهیا و آماده ایلدی بولر پس قیوره تألیفه شروع ایدوب
املا طریقی اوند کاتب لره تقریر ایدوب تلر ده تحریر ایدو لری بولر
اوند ایکی سنه ده کتاب الحمد و اسمیله مستی اولان کتابك تألیفی
انجام ایلدی بعد میان ناسه جقوب کتاب المعانی نك تألیفه شروع
ایلدی پس املا سنده عظیم خلق جمع اولدی بولر آوی ایدرکه مجلس املا
حاضر اولانلاری تعداد و شمار ایلک استد و کده ضبطی نمکی اولدی
بالاخره قضاتدن حاضر اولانلاری عدد ایلدم سکان نفر کسه ایلدی
مزبورك کتاب المعانی بی تألیف ایلدنک سینی بکونه نقل ایدرکه
اصحابندن عسرون بکیر اسمیله مستی اولان کسه حسن بن سهاک
خدمته ایدی بواتشاده عمرو مذکور استادی قریله بو مضمونده

بو مضمونده برکا غدار سال ایلدی که بو طرفه امیر حسن کاه و سگاه
بکا قران عظیم الشانندن بعض شی سوال ایلرین ایسه جوابنده علانم
اکو بیا بده بر کتاب تألیف ایلدن وقت حاجنده اکامرا جمعا ایلک
غایت لطف ایدی پس مکتوبك مضمونی قرانك معلومی اولدو
ایتدیم بر یوم معین ده جمله حاضر اولک قران عظیم الشان تفسیرینه
متعلق بر کتاب جمع ایلسم کورد دیدی بعد اول کونده مسیخه خروج
ایلیوب طلبه حاضر اولدی بولر مسجدك مؤذن اهل قراندن برکسه
ایدی قران مزبورده سوره بی فاتحه بی تلاوت ایلدی بولر امر ایلدی اولده
فاتحه بی قرائت ایلد که تفسیرینه شروع ایلدی بولر بولر
هر ایت کله کجه مؤذن قرائت ایدوب قرائت تفسیر ایلدی و طلبه
مزبورك تفسیر بی املا ایلدی بولر کامل بیک ورقه ده کتاب المعانی بی
انجام ایلدی و وایت اولدو که فرامامونك اوغلانک خواجه بی
اولوب مزبورلر تعلیم فن نخوا ایدری برکون قزاقا القوب کیدر
اولدو که خليفه زاده لوقا القوب قرانك بابو جی کورتور مک مسان
ایلدی بولر سن کورتور سن یوق بن کورتورم دیو بر بر لریله نزاع ایدوب
بالاخره بونک اوندینه اتفاق ایلدی بولر که برکنی خليفه زاده نك بری
کوتوب لخرینی ده برادی کورتور پس بولر بولر اوند خواجه بی
بوللاری بولر بولر بعضی بولر مأمونه اعلام ایلد کلرند قزاقی
حضوری نه دعوت ایلدی بولر مجلسه حاضر اولدو که ایتدیکه دنیا ده
اغز ناسر کیدر قزاق و بولر امیر المؤمنین دن غیري اعترافندن کسه
اولدوغنه واقف کلم دیدی مأمون امیری معلومک اولسون که لخر
ناس اول کسه دذکه برندن قیام ایدوب کیدر اولدو که قیام سبلندن
اولان خليفه زاده لرا اول کسه نك بابو جی کورتورمده منازعه
ایدوب بالاخره هر بری برکنی کورتور مک راضی اوله دیدرکه قزاق
قضا ده دن آگاه اولوب ایمیر المؤمنین مزبورلری بولشدن منع ایلک
مراد ایلشدم لکن مزبورلر کندن طبیعتا بولدن صادر اوله برکرمه
منع ایلکی مناسب کوردیم اچلدن ینه دفعیله مقتدا اولدم ننگم قزاق

اولو که بر دوشه حسن و حسین رضی الله عنهما حضرت قمری ابن عباس
رضی الله عنهما زیارتیه کلمات ایدی قائله بکیدا اولدقارن *
ابن عباس تشیع ایلوب اسب صبار قنارینه سوار اولدقارن * کلام
طوقش ایدی حضرتارون بری چنانکن بوقناره جلبیلردن دخی است
ایکن تعظیم و توقیرلرند بوجمله بالغه ایدوب رکابارینی طوق
و زحمتی ارکاب ایکن امر عجیب دیدکده ابن عباس ای جاهل نادان
و سافل بی ایمان اهل فضلك قدیغینه اهل فضل اولانلر یاور
بو یابرم جهلکی بلوب کوف ایلک اولر میدی دیو توغ ایلر یلرید
بس مأمون اکرم بولری بو کارون منع ایلش اولیدک سکا عظیم لوم
و صواب ایدوب خاطر مانده اولوردم بوفضلك صدوری انلرک
شرف ذاتلری بستی ایلوب بلکه قدیغینی اعلا ایلدی و ذلتلرند
بو شیده و مستورا اولان جوهر انسانیتلری اظهرا ایدوب حقلرند
ظن ایلرکم علوشانلری یاغده بهان ایللر اثبات اتمکین نجابتلر
یاغده مخروم و متیقن اولدی امدی بومقابلده مزبورلرک هر برینه
اون بیک التون و حسن تأریک ایچون سکاره اون بیک التون
انعام و احسان ایلدم دیک نقل اولورکه قراندین و متورع اولور
مذهب اعتزاله میل اوزده ایدی و کلام فلاسفه بی اشاء نصایفنده
ایراد ایلک ربی ایدی سکه بن عاصم ایدرکه قراکسایون نخوه دخی ناده
عالم و عارف ایکن مزبورلرک تعظیم و توقیرلرند سر موقتصیر کوستر
امر عجیب ایدی و مزبور مرض موند ایدر ایدیکه عمر اخر اولوب ترک
دنیا و ناپایداریه چک و قتم قریب اولری بوقدمتده اولدی
کله سنک حقیقت و غورینه و اصل اوله مدم زیاده اخل اولور غمکله
گاه دفع و گاه نصب و گاه جرایلر بونک وجهنه کاهو حقه مطلم اولور
مزبورلرک ولادتی کوفه ده اولوب بعده نهاده انتقال ایلش
معاش امرند شدید الاشتغال اولوب برآن منزلنده اسوده مستخرج
اولر ایدی و کامل پرسته و جمع ایلرکی مالی سنه اخرند کوفه
کوتوب فرق کون مقداری اندر مکث ایدوب اهل واقابنه توزیع

توزیع و تفریق ایدر دی سنی آتش اوجه بالغ اولدقده طریق مکمل
ایکونیدی سنه سنه اخرته انتقال ایلدی رحمه الله سبحانه و تعالی
ابو عبدالله المربانی کلمبده ذکر ایدرکه مزبورلرک والدی اولانلر
اقطع اولوب حضرت امام حسین رضی الله عنه ایلله و فقه شهریه
بله اولغان دستی اولچکنه قطع اولمشدی مؤلف کتاب قاضی ایچکن
ایدرکه بورایتیم یاغده مدخلد ذی القرا آتش اوج سنه ممر
اولوب ایکنیدی تاریخنده انتقال اتمکین ولادتی بوز فرق دودت
سنه سنه اولور فقه کیملا ایسه تاریخ هجریک آتش برنجی سنه
بس و فقه مذکور ایلله قرانک ولادتی میانی کسان اوج سنه
والدی اولان زیاده مقدار معمر اولدیکه حتی بورایت صحیح اوله
مکر اقطع اولان مزبورلرک والدی جندی اوله والله تعالی اعلم ابو محمد
یحیی العدوی المعروف بالیزیدی المقری النخوی القوی مزبورلرک
ابو عمرو بن العلاءک اصحابدن اولوب انتقالدن صکره قراغده
جانشینی اولمشدی بغدادده ساکن اولوب ابتداء امرند مهینک
خالی اولان یزیدین منصور جمیدی تک معلی اولغین مزبورده نسب اولوب
یزیدی عنوانیه شهرت یاب اولمشدی بعده هارون الرشید انتساب
ایدوب اوغلی مأمونک تعلیمی خدمتنده اولمشدی مزبور قراغده
بری اولوب لغات عرب و نحو و نوادر و امثالی مائندی علومده مهارت
تامه صاحب ایدی فخر عربیتی خلیل بن احمد و ابو عمرو بونلرک
معاصری اولان کباردن اخذ ایلوب بجه تألیفات لطیفه و تصنیفات
مفیده سی و اورد هارون الرشیدک خلافتی ایامنده کسای ایلخلف
حضورند جاور ایدرلری کسای محمد امینک معلی اولوب یزیدی
مأمونک معلی ایدی بفضل نقل ایدرکه یزیدی برکون خلیل بن احمد
مجلسنه کلدیکه خلیل برمند او سنه او قورمشدی بس یزیدکلدیکه
مندرک بر طرفه بر ایدوب یاغده آلدقده یزیدی سزه ثقلت و یروب
مکانکری تصنیق ایلک دیدی خلیل ایکی بار موافق هر نقدتک بحله
او قورسه لر بر برلینه نعت و یرمیوب تصنیق ایلر لکن بر برلینه

بغض و عداوت و از آنکه اولاد و بچه ها را در کلی قام بده تنك او و بجز
وجود لوی بر لرینه عین ثقلند دیدی روایت اولو که مأمونك
خلافتی ایامند بر کون یزیدی خلیفه تنك حضورینه کلوب بر مقدار
دینه مبتلا اولدم حال آنکه هر کون کلوب طلب ایلم که جهانی باشه
تنك ایده یورلر نیاز ایدر که اول مرتبه مبلغی بوقولرینه احسان ایله
مضیق حیرت و اضطرابین خلاص بویه لر دیونیا زایل دیکه مأمون
اعتذار ایدوب بو کونلر و آنچه یه بر مقدار مضایقه فرا و لغله خلا
مطلوبك مقداری مال خزینه مزیه موجود و کلدر بر ایکی کون صبر اید
ان شاء الله تعالی سنی و خواهك از دینه اغنا ایدلم دیدی پس یزید
تکرار دعا ایدوب یا امیر المؤمنین بن صبر ایدم لکن غم صبر ایلوب
ابرام طاقتسوز ایله بنی کباب ایلدر حال غایت بریشان اولمغه ناجار
حضور غمگیزه بوکست خلیفه جسامت ایلدم دیدیکه مأمون بر مقدار
فکره واروب بعد استیکه بونی ملاحظه ایلد که یارین بر زمنا ایلد
عشرته آغاز ایلد و کینه قیویه کلوب ایچرو بر دقعه یازوب و خوله
استیذان ایله و اگر دخول اولمرا یسه باری ندماون بر بنی ارسال بول
دیو ابرام ایله دیدی آرتسی سپارش اولندوغی اوزده یزیدی قیویه
کلوب خادم ایله خلیفه یه مهور بر تذکره ارسال ایلدی کاغذ مأمون
واصل اولدقده اچوب نظر ایلدی یازمشکه قیویه کلش بوکدی بلشرف
مجلسکرا ایله مشرف بویه سن یا خورد یاران و احبابمدن بر بنی بکا کوندر
رجا ایدم مأمون بزواج الیه ایکن بوکدی تنك مجلسه دخول لایق و کلدر
دیوب خادمه شمدی حضورینه کیرلک اولمز لکن کیمی سترسه اختیار
ایلسون طشهر کوندن لم آنک ایله صحبت ایلسون دیدی خادم بوخبر
یزیدی یه اعلام ایلد که امر بکاردن عبدالله بن طاهر دن غیر
کسه بی استم دیدیکه خادم کلوب بوخبری مأمونه عرض ایلد که
مأمون عبدالله بن طاهر چونکه سنی اختیار ایلش ناجار واروب صحبت
ایلموسین دیدی عبدالله بن طاهر یا امیر المؤمنین شمدی بنی بکا
عدیل و ندیم می ایدر سن دیدیکه مأمون بن یزیدی بر مخالفه قادر

دکلم اگر کیمک استمنا ایسک سنی مزبور دن بر مقدار مبلغ ایله تخلص
ایده لم دیدی عبدالله بن امیدی لطفکرا اولور سه مزبور و اون بیک
درهم و یه یم تنك مجلسکون دن دور اولمیه یم دیدیکه مأمون ظن
ایدر که مزبور بو مقدار و اخشی اولمز دیدی عبدالله اون بیک
درهم و خشی ضم ایدوب بیکرمی بیک درهم و یه یم دیدیکه مأمون
بو مقدارده قلیلدر دیوب و کمال حاصل بوسالوب اوزده عبدالله
دوهمی اوز بیک اوز بیک از دیا ایدوب یوز بیکه ایرشد که مأمون
امدی همان بوساعت مزبور یوز بیک دوهمی تسلیم ایلک ایچون کلک
تذکره یازوب ادمک ایله کوندردیدیکه عبدالله خذامندن بر
ایله مزبور همان بو وقتده یوز بیک دوهمی تسلیم ایدر سوز بویه کلک
تذکره کوندرب مأمونه طرفندن یزیدی یه ادم کوندب واروب
عبدالله تنك مزنده بو مقدار مبلغی السونده مزبورک خروچندن
فراغت ایلسون دیدیکه بسرو چشم دیوب واروب عبدالله کمد
بالتمام یوز بیک دوهمی الوب قبض ایلدی نقل اولنود که بر کون یزیدی
هارون الرشیدک مجلسنده کسان دن شاعرک بوقولتی سوال ایلدی
ما داینا خیر یا نقر عنه البیض صفر لایکون العیر هم لایکون المهر
کسانی جواب دیوب مهر الفضلی کان تنك خبری اولق اوزده منصوب
اولمی واجد بر بیت اولک اخریکه صفر و مرفوع اولوب بیت
ثانی تنك اخری منصوب اولمغه بیتده عیوب قافیه دن اقو اسمیله
مستی اولان عیب و هجنت متحقق دیدیکه یزیدی بو شعر عیب ایلدن
سالمدر زید ایچکی لایکون یدک کلام تمام اولوب لایکون ثانی لایکون
اولمی تا کید ایچون ایراد اولوب بعد استیناف طریقه یی اوزده
المهر مهر دینشد بیت اولک اخری مرفوع اولدوغی بیت ثانی تنك
اخری مرفوع در دیوب مزبور الزام ایلدی مؤلف کتاب قاضی این کلک
ایدر که کسان تنك بیتده اقو وارد و عیسی اصطلاح علم قافیه یه
مناسب دکلمه زید اعلم مزبور اصحابی اینده اقو احرف روی تنك اعراف
رفع و بحر ایله مختلف اولوب بر بیتک اخری اولدقده بیت دیگر التوی

مجروح و اولغه مخصوص در آثار و نصاب ایل یا خود جرق و نصله مختلف
 اولسه اول صورتده اسمنه اصرافه دیوب اقوامی تر قول اکثر رکن
 بعضی اقوامی تمیم ایدوب اصرافی جمله انواع اقوام عدایلدیلر
 صورتده کسانیک کلامی مستقیم اولود کمالی صلی صاحب الترجمة
 یزیدی بنجه اخبار و نوادر و حکایت و روایت ایدوبی جمله دن بر
 نقل ایدوبیکه مهدیک خلافتی ایامنده برکسه یی دعوا بوقت بک
 دیواخذ ایدوب قید و بند ایل خلیفه نک حضورینه کتور و کلانده
 مهدی مزبوره سن پیغمبر میسین دیدی اولده جواب و یروپ بلی
 پیغمبر دیدی مهدی کمر اسوال ایدوب سنی عقوله آفته بعث و ایا
 ایلدیلر دیدیکه جوابنده سزینی بریره کتکه می خود بکرکه بر قومه
 و ادوب دعوت ایدم پیغمبر اولدو غم کی بنی طوقوب زندانه حبس ایلدیک
 دیدی یزیدی نک انتقالی ایکوز ایکی سنه سنده خراسانده واقعدر
 رحمه الله سبحانه ابو علی بن خالد بن برمک مزبور هارون الرشید
 وزیر اولان یحیی برمی در بوندن مقدم مزبورک اوغلاری
 جعفر ایل فضلک ترجمه لری محکمه ذکر اولمشدی طایفه مزبوره
 جدی اولان برمک بلخده بحوس طایفه سندن اولوب اولاری
 ایل بلده مزبوره ده نوبهار اسمیله مستی لشکریه نک خدمتده
 ایدی و مزبور طایفه بحوس باندن عظیم القدر اولوب اسلامه کلوب
 کلاسی معلوم دکلدر اوغلی خالد دولت عباسیه بکارندن ابوالقاسم
 سقاحه وزیر اولمشدی مسعودی مروج الذهبنده ذکر ایدرکه
 خالد جود و کرم و دای و تدبیر و سایر خصال حمیده و اوصاف
 پسندین ایله موصوف اولوب اولاد لرندن بری اول مرتبه یه بالغ
 اولدو مشدی نقل اولوز که ابوالمسلم خراسانی خطبه یی سرار ایدوب
 مروان طرفندن وائی عراقین اولان یزید بن عمرو بن هبیره الفزایک
 اوستنه اسال ایلدیکه خالده اول عسکر ایله بله کتمشدی اثنائه
 طریقده بکک لبحون بر قریبه نزول اولمشدی طایفه عسکر اسبان
 صحرانور دگرینک باشلردن لجاملین الوب اوقه صامشدر ایدی

ایدی و کذ و لوده اسوده او تورب طعام بیکه مشغول ایدیلر بر اثنائه
 خالد کوردیک صحرانک بر طرفندن وحشی جانور لر اور کشتوب بلو بلو
 قاجوب کلور لر بر بس بو حالی کوردیکه قحطیه نک یا نه کلوب ای امیر
 عسکر فرمان ایله اسبلرینه سوار اولوب حاضر و آماده اولسونلر
 زیر اشدی علی الغفله دشمن عسکری بزوری بصوب بریشان ایدر
 دیدیکه قحطیه امر ایلدی جمله عسکر علی الجماله سوار اولغه مشغول
 اولدیلر لکن اصلا دشمندن نام و نشان اولدو امین قحطیه امیر خالد
 بو خوقه ندن دوشدک اصلی ندیدیکه کلان وحشدر کور فرمیسر
 بهر حال بونلر آرد بنجه عسکر اولسه بنجون محالردن اور کشتوب
 عسکر اوزرینه دو کولور لرایدی دیدی فی الواقع عسکر سوار اولدو
 کبی برغبان ظاهر اولوب بعدد دشمن عسکری کوردی خالدک بونلر
 اولسیدی جمله عسکر هلاک اولور لرایدی لکن حاضر بونلر غله کل
 عسکری بوزوب بریشان ایلدیلر صاحب الترجمة یحیی عقل و فراست
 و فهم و یکاست و سایر اوصاف جمیله ایله متحلی اولغین مهدی اوغل
 هارون الرشیدک تربیه سنی مزبوره سپارش ایلشدی بعدد هارون
 الرشید اریکه نشین خلافت اولدقه یحیایه ای پدر بنم مسند خلا
 جلوس ایلیم سنک حسن تدبیرک و عین و برکت ایله در آمدی سنی کتور
 وزیر ایدوب جمیع اموری کا سپارش ایلدم دیوب خاتمی مزبوره و برک
 مزبوره دولت و افرو و حشمت مکاشه ایله وزیر اولوب هارون الرشید
 طایفه مزبوره یه غضب ایدوب اسیر بند و زندان اید بنجه یدک مرج
 امور جمهور اولوب جمیع امور قبضه تصرفند ایدی یحیایک کلکمند
 اوج شی صاحبک عقلنه دلالت ایدر هدیه و مکتوب و رسول اتحاق
 بن ابراهیم الموصلی و الدندن نقل ایدر مزبور ایدر که بر دفعه یحیای
 برمی نک حضورینه واروب ضرورت حال و قلت مالدن شکایت ایلدم
 یحیی ایدر که حال اسنک ضرورتکی دفع ایدر چک مرتبه یا نمره برشی
 بوقدر لکن سنی بر شیشه دلالت ایدر بم مردانه حرکت ایدر سک مرادک
 حاصل اولور مصرو البسی طرفندن یقینده ادم کلوب خلیفه یه هدیه

دشمن جانور را بر طرف اولد
 اولان توربک فایده
 عطفه

ویردی و بکاره هدیه ویرمک است برین ایسه قبول ایلمدکم اجلدن
لخاح و ایرام اوزره اولوب هر کون بر در لوتخفه عرض ایلمدن لحاح
دکدر استماع ایلمد سنده بر جاریه و ارایشکه اوج بیک التوت
و بر مشایر پسینه والی مصرک آدمیسی کلدکه سنک جاریه کی فرمود
اعلام ایروب فلانده برر عنا جاریه و ارایش فی تحصیل ایروب کتوب
هدیه ایچون قبول ایلمد ویریم ناچار سکا و ایروب جاریه یه طالب
اولسه کددر اوتوز بیک التوتدن بر جسته آسکه ویرم دیور
ایله ضروری سکا اوتوز بیک التوتی ویروب جاریه المسی مقرر در
طریق له دفع ضرورت ایرو سین بیدی ابراهیم ایلمدکه یحیایانک مجتهد
قا نقوب منزله کلام جوق چمدن ازی کورد مکه جاریه طالبی اولان
کسه حقه کلوب سند شومقوله بر جاریه و ارایش پنجه یه ویر سین
دید که اوتوز بیک التوتدن بر منقر آسکه اولمز دیدم اون بیک
التون ویریم دیدی قبول ایلمد بیک التون دخی ویردی نه قبول
ایلمد و لخالصل التون یکر می بیکه واصل اولدقه فی اختیار اولوب
یکرمی بیک التوتی فرموددن قبض ایروب جاریه فی تسلیم ایلمد الوپ
یحیایه ویرک بعد بند یحیایه واردم جارتی پنجه یه ویردک دید که
یکرمی بیک التونه ویردم دیدم یا بر سکا اوتوز بیکدن آسکه ویرمه
دیو سبارش ایلمد کی دیدی یکرمی بیک التوتی کورد مکه بلکه بومرتیه یه
راضی اولمز سم فراغت ایرو دیو ناچار قبول ایلمد دیدی تنک حوصله
دیوب بعد امدی جاریه فی ال سنک اولسون حال ابلاد فارش حاجی
طرفندن آدم کلوب هدیه ویرمک اوفنده دیرینه بوجاریه فی طلب ایلمد
اتما صاقر الی بیک التوتدن آسکه ویرمه البته المری مقرر در
دیدی قانقوب منزله کلام بعد زمان جاریه طالبی اولان کسه
حقه کلدی جاریه فی استدی الی بیک التوتدن آسکه ویرم دیدم
یحیایه واردم پنجه یه ویردک دید که اوتوز بیک التونه ویردم
دفعه اولی ده سنی تأدیپ ایروب حکم تنبیه ایلمد کی شدی نه یچون
حماقت ایلمد دیدی اوتوز بیک التوتی کورد و مکه عنان اختیار

دست تصرفه کیدوب اصلا مخالفته قادر اوله مدم دیدم آل
جاریه کی نه سنک اولسون دید که بر جاریه نک که یوزندن
بکا الی بیک التون حاصل اوله شدی فی نه نیر تمکیم کتورمک
لایق دکلدد یو جاریه فی ازار ایروب بعد نکاح له الوپ خاتون
ایندم دیدی اصمعی ایلمدکه بر کون یحیای بر کی نک حضوینه
کیرم شایدم بکا خطاب ایروب ای اصمعی متاهل میسین دیدی خیر
دیدم یا جاریک و ازی دیدی نه خیر دیدم پسر امرا یلدی حرمندن
غایت حسن و جماله بر نازین جاریه اخراج ایلمد بر جاریه
خطاب ایروب سنی شاد مده ویردم دیوب بکاره ای اصمعی التوتی
سنک اولسون دیدی بند لطف کرمزید اوله دیو تشکر کان دعا ایلمد
لکن جاریه بنم قیافت و اندامه نظر ایلمد که کویه یه باشلیوب یحیایه
ای افتدم چونکه بنی حذمتکزدن دور ایروب بر کسه یه اعطا ایلمد
مراد شریف کز ایدی باری بیاک و یا کینه کسه یه ویرمک کون ایلمدن
نه جرمک صاحبی مکه بونک کچی قبیح القنونه و کویه المنظر کسه
ویرسنز دید که یحیی اصمعی بوجاریه برینه سکا بیک التون ویریم
دیدم امرتک دیدم جاریه فی نه حرمه کوندوب بکا بیک التون ویرمک
بعد بوجاریه بنی غضاب ایلش ایدی مقابله ایلمد ایچون سکا بنش
ایلمد صکره مرحمت و شفقت غلبه اتمکین ینه الیقودم دیدی بده
جوانبد چونکه بزه بر جاریه ویرمک مراد شریف کز ایدی مقدما
اخبار یورمق کونک ایدیکر تا که صقاله پرداخت و ویده لریم کل
ایله جلا ویروب کند و می بخش چویر مش اولسیدم جاریه بنی کورد
مفتون اولوب میل ایلمی ضروری ایدی دیدم یحیای بنم بو کھنار کچی
کوش ایلمد که بی اختیار کولکه باشلدی و امر ایلمی عطیه فی مضاعف
ایروب بیک التون دخی ویردیلر یحیی ایدیدیکه دنیا اقبال ایلمد
اتفاق و اعطا اولنق کدزدن اقباله ایکن اتفاق ایله دو کتوب
نهایت بولمز و چنک دنیا ایدار ایروب دو کوردان اوله ینه اتفاق
اولنق کدزدن ایدار ایدارده اتفاق اولنسه ده ینه باقی قالیوب

فنا برسی مودر پس یکی حاله ده عاقل اولان کسه اتفاقن خالی
اولیوب بخل و امساك ایلامك کرکد نقل اولور که هارون الرشید
برکن سوار اولوب یحیی ایل بر طرفه چکلوب کیددی برآشاده برکسه
دعا ایدوب یا امیر المؤمنین اسم هلاک اولغین پیاده قالدم نیاز ایلد
بکا برواته احسان بورد سزدید که هارون الرشید بشیوز درهم
ویرسونلر دیوار ایلد که یحیی گوشه چشم ایلاما اشرت ایلدی بر محل
مقصوده و ایلوب سبب صیاسه عتلا ندرن نزول ایلد کلرنده یحیی ایه ای
پدر یولده شخص مزبور احسان طلب ایلد که گوشه چشم ایلد بکا اشرت
ایلش ایلد که مرادیکه واقف اوله مدم اصلی نه ایدی دید که یحیی یالید
المؤمنین جنا بکن بو مقدار شی قلبی زیانکره اتق شایان اولدغنه
تنبيه قصد ایلشدم بشیوز درهم نه شید که افی مبارک لساکره
آله سر سرك کی خلفانک زبانته محل احسانه لایق اولان یوز بیک
بشیوز بیکد دیدی تکرار هارون سوال ایدوب ای پدر یا طالب
انعام اولان کسه بو مقوله شی یسیر طلب ایدسه کانچه حرام
ویرلک کرکد دید که یحیی جوابنده مزبوره برآت آلیور سونلر دیوب
بهاسنی تقوه ایلامك کرکد دیدی و بالجملة یحییانک بونک کی
جود و کره متعلق اولان حکایات و اخبارینه نهایت یوقدر
جعفر ترجمه سنده ذکر اولندوغی اوزده هارون الرشید طایفه
برامکه یه غضب ایدوب جعفری قتل ایلد که یحیی ای و علی فضل ایل
رقه زندانده حبس ایلشدی پس بنجه مدت محبوس اولدقن صکره
یوز طقسان سنه سنده وفات ایلد که نمازینی او علی فضل قلدی
رحم الله سبحانه حین انتقالده سنی تیشه بالغ اولشدا وزیر
ابوالمظفر عمون الدین یحیی بن محمد بن هبیره الشیبانی مزبور عراق
قریه لردن بنی او قدیمکله معروف اولان قریه دن اولوب حکام
شبا بند بغداده کلوب تحصیل علومه اشتغال ایلشدی فقه لاریبا
ایلده بحالست ایدوب فقهده امام احمد بن حنبل حضرتلرینک مذهبی
اوردی ایدی استماع احادیث نبویه و سایر علوم متنوعه فی تحصیل

ایدوب کتابت و انشایه لازم موازی کاینقی قلم ایدوب کاتب بلاغت
شمار اولشدی ابتداء امرنن بعض امورده استخدام اولوب بعد
کتابت دیوان خدمنده اولوب برمدتدن صکره خلیفه مقتفی
لامر الله و وزیر اولشدی مزبورک خدمت کتابتدن رتبه وزارت
صعودینه بنجه امور باعث و یاری اولشدی بجه که دن بری یونی
روایت ایدلر که بغدادده سلطان مسعود سلجوقی طرفندن نیات
طریقیه شهنه اولان مسعود بلائی نام خادمکه شهریار مزبورک
امراود و تشده و اعیان سلطنتدن برکسه ایدی خدمت مذکور
استخدام اولندقد حذینی تجاوز ایدوب بنجه قیایحه اجتراد
ماعد خلیفه طرفنه سؤا دی ایلد معامله ایلدک باشلیوب و اتباع
واصحاینک مفاسدی دائره قیاسدن افرون اولغین هر چند که
مزبوره نصیحت و پند ایلد یلر سه سود مند اولوب بلکه طغیان
زیاده مشد اولغین مزبورک احوالی سلطان مسعوده اعلام ایلد
لازم کلشدی پس خلیفه بک وزیر اولان قوام الدین ابوالقاسم
علی بن صدقه بو احوالی افاده ایچون خلیفه طرفندن بر بنجه دفعه
سلطان مسعوده کاغذ کوندشدی لکن سلطان طرفندن ارسال
اولنان مکتوبلرک برینه ده جواب کلوب اصلا نتیجه پذیر اولمشدا
بو آثاده صاحب التجره عون الدین ابن هبیره یه کتابت دیوان خدمت
تقلید اولندقد مسعود بلائی نک احوالی سلطان مسعوده اعلام
اولنق لازم ایدو کئی خلیفه طرفندن ایلد که بوندن اقدم اول
طرفه بنجه دفعه مکتوب ارسال اولندقد اصلا جواب کلماشدی
شمردی تکرار کاغذ یا زلسه نه فائده حاصل اولوردیو جواب چقدقد
عون الدین بو جوابله مجاب اولوب تکرار البته فایده یازلد فقه
اولمزدیو برام انمکن خلیفه طرفندنده مساعد اولمشدی پس عون
الدین سلطان بهر کاغذ یازوب واقع حالی اعلام ایلد که و عقب
سلطان طرفندن مکتوب کلوب مسعودک بو وضعنی استقیاح ایلد
تا دیننی سپارش ایلشدی خلیفه مقتفی لامر الله شاد اولدی و عون

وعون الدين قدري نظرنه بلند اولوب حقنده نوز بعد حسن و تقوى
افزون ايدرك بشيوز قرق دورت سنه سنه حصينه دعوت ايدرك
تشریف و زانيله امثال و اقراي ميانده قديمي ممتاز و سرافراز ايلشده
مربورك مسند و زارته صعود اتمدن اول بقى جلال الدين ايدى
وزير اولدوقه عون الدين ايله تليقب اولندي وزير مذکور عالم و فاضل
اولوب رأى و تدبير ايله مشهور و ايام دولتي پسندیده جمهوري
اصحاب سعادندند مجلسي محفل علما و مجمع فضلا اولوب حضورده
حديث شريف قرات اولوب سائر فنوننده مباحثه و محاوره اولونور
رجال ثقاتدن استماع احاديث نبويه ايدوب کند و دنده مشايخ
کباردن ابو الفرج ابن الجوزي امثالي بزرگوار لر سماع ايلدير و فنون
متنوعه ده تأليف و تصنيفي اولوب ساميسي و فياتده مسطور در
ابو الفرج ابن الجوزي دختريني وزير مربورك قولمندن قرعلى بت
عبدالله نام قولنه ترويج ايدوب بوجتماعدن شمس الدين ابو المظفر
يوسف که مرات الزمان نام تاريخك مؤلفيد و وجوده کلک تاريخ
مربورده مسطور در که وزير عون الدين نقل ايدوب ايدايديکه
ابتداء امرده محزن خدمتقا و زره نصب اولنامه باعث براوشده
بروقتده ضرورت و فاقه دن بفرم خون حالم ديگر کون اولوب
بخه کونلر وقت يوميه ي تدارکدن عاجز اولمشدم بواثنا بعض
که معروف فکر خي قدس سره حضرت تليرينک مرقد شريفاري محل
اجابت اولمله معروف و مشهور اولغين بخاول استانه يه دلالت
و قبر شريفلينه و ايدوب دعا ايلکه اشارت ايلدکه ائنان حيران
اول جانبیه روان اولوب قبر معروفه نماز قلوب نياد ايلدم بعد
قالقوب يينه بغداده توجه ايلد و کده اثناء راهده برخايه مسجد
کودم شونده ده ايکي رکعت نماز قله بيم ديوانچر و کيدم کورد که
برکمنه حصين او سنده برخسته کسه يا تورايشي اوچنه
او توب کوکلك نه استمد ايدم سفر جبل طلب ايلدي طشره جقوب
بريقاله مفرمه بي رهن قريوب بر قاج ايو الوب کتور بوم بر مقداريني

اکل ايدوب بعد قالق مسجدا قپوسني قباديدي قالقوب قپوي
بکتم حصيرک بر طرفني قالدوب شوکلي قازيدي بر مقدار قازيم
بر باردق چقدی ال سنک اولسون ديدى وارثک يوقيدد ايدم
يوقدو بزاصلنده رصافه دن ايکي برادر ايدرك قزنداشمندن دور
اولي بخه زمان اولدي مکره خبر الدمه که مربور اخيره انتقال ايلش
ديوب بوسونده ايکي تسليم روح ايلدي مربوري غسل ايدوب کفنلدم
و بر محله دفن ايدوب بارداغي الوب ايدم اينجده بشيوز مقدارى
التون چقدی ايسر اول محلدن قالقوب رجله يي چمک استدم بر
اسکي قايولى بر فضير که بکا کل بکا کل ديوجاغري واروب بوم
قاينه بندم امعان نظر ايدوب کورد که قايتحي مرحوم اولان کيه
غایتن مشاهدنه برلوسين ديوسوال ايلدم رصافه دن ابوالنبا
بر فقيرم ديدى هيج اقربا کدن کسک واردي ديدم خير برادرم وارثک
خيلى زماند که نابيد ايلدي موت و صحتندن اصلا خبر دار کيم
ديکده تحقيق ايلد که مربور مرحوم اولان کسه نك برادر ديد
دامکي آج ديوب التوفى بنامه مربورک دامننه قوم بوجالى ايد
حيوان قالدي ماجراي تقرر ايلدم قصه دن اکاه اولدوقه نصفنى
آل سنک اولسون ديون ياز باشلدي والله بر حبه سني قبول ايلدم
بعد قايقدن جقوب بار الخلافه يه واروب بر عرض حال يازدم
طالعه مخزن امانتي چقدی بعد تدبير ايله رتبة و زانته نائل
اولدم ديدى مترجم کتاب فقير ايدم که بومحل مخاطريه نظام الکمر
منسوب بر حکا يکليکه مقدمه جامع الحکا ياتده کورمش ايدم
مربور حکايت ايدوب ايدرايدیکه او ايل مالده خدمت سلطانه
ملازم بر يکسا سپاهي ايدم بواشاده سلطانک بر طرفه سفرى ظهور
ايلدي دست نمکده بر حبه اولما مغين تدارک مهمات سفرده
عاجز و در مانده اولوب نه چاره ايليم ديوجيرت واضطر ايله
مواضع اجابت اولان محالده نماز قلوب نياد ايددم بواشاده
بر کون برخايه مسجد مصادف اولدم باري شو مکانده ده بر نماز

قلوب دعا ایدیم دیو ابحر و کرب بر کوشه سنده نماز طووم بر
اشاره بر نایبنا کسه کلوب شوکسه وادی دیدی نمائده اولمغه نور
جواب ویرم مدم پس اودنا لغی خالی صاف بر و رفتك ^{خند} اچمنه بر و
بر حرمك چقاوب او ستنه بر مقدار اچقه قیوب بعد بینه چکوز
کتدی نمازی تمام ایلدکن صکره قانقوب چوملکی مجلدن چقاوب
کورد مکه درهم و دنا نیر ایلد لبریز اولمغه قریب اولش بر دینده
حقه یونبیک حمد ایدوب منزل کلام و مبلغ مزبور بر مقدارینی
مهمات سفره صرف ایدوب ماعداسنی تدیج ایلد صفا لندم بعد
بخه خدمت کرده استخدام اولوب رتبه و زانته صعود ایلدم بر
اشاره کوکبه و احتشام ایلد بر طرفه چکوب کیدکن کورد مکه
سائل مزبور بر کوشه یه او قوب کلوب چندن اچقه جر ایدر امر
ایلدم مزبوری یا نمه کتور دیر نهانی کوشنه فلان تاریخ چوملک
ایلد ضایع ایلد و کک اچقه کی بولدی دیدم عنانی محکم طوقوب الله
یا امیر شمدی بولدم مزبور بر مر و جزار اولوب اولد اچمی بر بر
ایلدم ضایع اولدق اگر کسه یه سویلر سم میان ناسد مشهور اولد
بر دخی خلعتك صدقه سندن محرم قانقوب محذوری لندم کلدو کده
بناؤ فردا فیده دن بر کسه یه بورازی اچیب کتم ایلدم حال اچماکر
کشف بوید یلر بهر حال اولمغانی الان کسه دن خبردار اولمسه
معلوم دولتری اولور دی دیدی امر ایلدم مزبوری سرایه کتور دیر
اولمغانك مضاعفی احسان ایلکله خاطرینی شار ایلدم رجنا
الی ما نحن فیه صاحب ترجمه وزیر عون الدین مقتفی لامر الله اون
سنه وزیر اولوب بشیونذ الی سنه سندن مقتفی انتقال ایلد کده
اوغلی مستجد بالله یرینه خلیفه اولمشدی عون الدین مذکورینه
سندن وفاتندن برقرار اولوب اش سنه ده مستجد وزیر اولدقن
صکره بشیونذ التمش تاریخده انتقال ایلد کده بغداد ده بنا ایلدی
مدرسه سندن دفن اولندی رحمه الله سبحانه و تعالی ابو طالب محی بن
ابی الفرج سعید بن ابی القاسم هبة الله بن علی بن زیاده الشیبانی

الشیبانی الکاتب المنشی الواسطی الاصل البغدادی المولد والنار
والوفاة الملقب بقوام الذین مزبور اعیان امثال و صدور افاضل
اولوب معرفت کتابت و انشاده فزید عصر و او ان و سائر علوم و معارف
ممتاز اقران اولوب نظم و نثر ده ماهر فضیلتی ظاهر کاتب و شاعر ایدی
واسط و بصیر و حله امثالی بلاد ده ناظر دیوان اولوب ^{بغداد} بعد
بخه خدمت کرده استخدام اولدقن صکره تکرار واسطه عورت ^{ایدی}
بخه ایام انده اقامت ایلشدی بعد بشیونذ طقسان ایکینه سنده
بغداد ده دعوت اولوب دیوان انشا خدمته تعیین و بخه مدت اولدقن
رفیع ده تمکین اولدقن صکره دیوان مقاطعات خدمته استخدام
اولوب انتقال اید بخه بدک اول رتبه ده برقرار اولشدی مؤلف کتاب
قاضی ابن خلکان ایدر که تکریمی تجار طایفه سندن ابن سوید و یحیی
معروف اولن کسه بکا حکایت ایدوب ایدر ایدر که شیخ ابو الفرج
ابن الجوزی نک اوغلی شیخ محی الدین ابو المظفر بر دغه بغداد دن
رسالتله سلاطین دولت ایتیه دن مصر سلطان اولن ملک علوله
ارسال اولمشدی اولد اشاره ملک عارک برادر ی ملک صالح کون قلعه
محمود ایدی پس شیخ مزبور ادا و رسالت ایلدکن صکره بغداد ده رجوع
ایدوب کلور کن دمشق ده اوغرایوب بر قاج کون مکت ایلشدی شیخ
اصیل الدین ابو الفضل عباس بن عثمان بن نهان الاریلی که عصره
تجار ایدی اول وقتده دمشق ده اولمغان مزبور ایلد قانقوب محی الدین
زیارته واروق خلل صاحبده شیخ مزبور اثار رسالت و واقع
احوالی حکایت ایدر کن کون صاحبی اولن ملک ناصر داوده اندویر که
ملک صالح برادر ی ملک عارک فرمائی اولدقن حبس دن اطلاق ایلد
دیدی اصیل الدین شیخدن بو کلامی کوش ایلد کده ظاهر بو خصوص ^{طرف}
خلافت دن مأمور اولد و عکبر جهتله ایلش سندی شیخ محی الدین هم
بو مقوله امور اذن و فرمانه محتاجیدر که سپارش اولنه بو برادر که
مصلحت اقتضا ایلشد برنده اول مقتضا ایلد عامل اولوب سپارش
ایلد ککن ای شیخ اصیل سن نه تاریخده سین دیدر که اصیل الدین

سلطانك تاريخ ديمكردن مقصودى ظاهر ايركهن سال اولغون
معتوه اولوب اغركدن حقان سوزك معناسنى فهم ايلز سين ديك
استرلر لکن بويابده بنم خاطر مده بر حكاية غريبه وارد و بوسوز
اکلناؤ ديدم ديدى پس شيخ محى الدين اول خاطر که اولان حكاية
سويله کوره لم نه مقوله قصه در ديدکه اصیل الدين ابتديکه
ابن رئيس الترسا فاطر اموال واسطه ايکن هر آيد او توبيك التون
تخصيل ايدوب ويرمك اوزده التزام ايلشدى شوبله که وفق
کلدکه برکون تاخير اولفيوب مبلغ مزبوري اخذ ايدر لراي پس
بواشاره بر آي در عهد اولان مالى تخصيلدن عاجز اولوب مدت
طلب قريب اولدقه مصلحت اوزده اولان اولمى ني يانه جمع ايدو
بوخصوصى مزبور لره اعلام ايلدکه ائلرده جوايزه ابن زياده نك
ذمتنده خيل مال باقى قابوب حاله محاسبه سنى کور ماشد خصوصى
دعوت ايدوب محاسبه سنى کور سکن مطلوبکن اولان مالک مضاعف
حاصل اولوروى ديدلر اين زياده يه اتم کوندو کد کلام مجمل
حاضر اولدى اين رئيس مزبور خطاب ايدوب حاله ذمتکره بوقدر
مال وار ايکن سائر ناس کي بخون قابوب محاسبه کي کور مزبور ديدکه
ابن زياده بنم يدمده محاسبه ني استدوم وقدره کوزمکه خليفه
مستفيض طرفندن خط وارد انکچون کورم ديدى نکر اير رئيس
حالا خليفه اولان امام ناصر دنده خط وارمى ديدکه خير ديدک
امدى البته ذمتکره اولان مالى کتوب تسليم ايلک کر کسين ديدکه
ابن زياده بن بوقوله سوزلره التفات ايدوب سزه درم و پرور
دکلم بوسوزى سز بندن غيرى کسه لره سويلک ديوب مجلسدن
قالتوب کتدى مجلسده اولان تر ابن رئيس الترسا يه ايتدیلر که
جنايکن بونک کي صدد عاليده سرافاز اولوب جميع اعيان امر بکزه
منقادلر ايکن ابن زياده کيمدکه حضور يکرده بونک کي سوزلر
سويلوب خوشونت ايله معامله ايدده حالا واروب منزلنى جميع
اشيا سيله الوب قبض ايلسکن بوخصوصده هچم کسه جفاکزه لوم

لوم ايلز ابن زياده واسطك قشوسنده اولغين ابن رئيس امر ايلدى
قايتلر حاضر لدير و خدم و خشمه قالتوب اسكله باشنه کلدى
تا که قشوکچو ابن زياده نك منزلى ضبط ايدوب موجود بولان
اختايد بواشاره ناکاه بغداد طرفندن بر قايق کوندى ابن رئيس
کلان قايقى کوردکه بوقايق البته بر مهم لچون کلک کور کور
توقف ايدده لم کلسون کورم نه خبر ايله کلور بقد قشوکچه لم بید
پس کلان قايق قريب اولدقه ظاهر اولدقه اينجده اولنار خليفه
خدا ملودى کنار قريب اولوب ابن رئيس کورد کلر نده يراوب بولور
اولده يراوب بقد خليفه طرفندن کورد کلر خطى و يردلر
الوب نظر ايلدکه کوردکيم ابن زياده يه برخلعت ايله بر دوان کوند
وارد قده خلعت باشک اوزده و دوانى سينه که کورد بفر بوره
يايان واروب تسليم ايدده سين بقد مهماتنى کور بوطرفه ار سال
ايدده سين کندومره وزير ايلدک ديور تحرير اولمش پس بر موجب فرمان
خلعت ايله دوانى ابن زياده يه کور بوقدر مقدما ايلدو کي کستلخند
اعتذار ايلدکه ابن زياده اويله اولورالم چکه ديور مزبور خاطر ني
خوش ايدوب بقد قايقه سوار اولوب بغداده کتدى پس بغداده اصل
اولوب صدد وزارت جلاوس ايلدکه ابتدا ابن رئيس الترسا يه عهد
کلکه قادر دکلدر بو منصبندن عزل ايلدى اصیل الدين بو حكاية
شيخ محى الدينه نقل ايلدکن صکره شيخه خطاب ايدوب آي ولانا
بنم سزه بو مصلحتى فرمان ايله مى ايلدکيد بو سزال ايلدن مقصودم
بودر که برکون ملک صالح حبسدن خلاص اولوب شهر يار کامکار
اولدقه اول وقتده جفاکزه ينه رسالتله ار سال اولوب يوزيونه
بقدره حجابيه دوشيه سزيمکدر ديدى شيخ محى الدين مزبور دن
نوکلای کوش ايلدکه غایت استبعاد ايدوب بهي اتم بوسنک ديدک
مصلحتلر وجود کلکه بنجه عمارت هيهات ديدى لکن فى الواقع مدت
قريبه ده ملک صالح حبسدن خلاص اولوب مصر سلطان اولدى
ونکرار شيخ محى الدين ملک عادل رسالت ايله کلشدى پس بواشاره

ملك عادل حبيب اولوب يرينه ملك صالح سلطان اولوب مصر
كلدكه شيخ مزبور ملك صالحك استقباليه چقدرى قاضى ايجان
ايدركه بوحاكيه ده اين زياده نك وزارت ايجون بغداده دعوت اولغى
غلطدر مكر بوقضه مقظما اوان ترجمه ده نكر اولندوغى اوزور يوان
الشاحن متى ايجون دعوت اولندوقده اولمش اوله والله تعا اعلم صاحب
ترجمه اين زياده نك ولادى بشيوز بكمى ايجي سنده اولوب انتقال
بشيوز طفسان دعوت تاربخنده در رحمة الله سبحانه وتعالى ابو الفرج
يحيى بن حبش بن ميرك الملقب بشهاب الدين السهروردى
الحكيم المقتول مزبورك اسنده اخلاف اولوب مؤلف كتاب قاضى ايجان
ياننده روايت صحيحه نكر اولندوغى اوزده يحيى بن حبش اولمقدون
علامه شيرازى شرح حكمة الاشراقه عنده محمد اولمق اوزده روايت
ايدرو الله تعالى اعلم مزبور علم حكمت و اصول فقهي در بيان اعمال ندين
مدينه مراغه و شيخ مجد الدين جليلى دن تعلم ايلشد شيخ مجد الدين
مزبور تفسير كبير صاحبى امام فخر رازينك استاد بيدر طبقات الاطباء
مسطور و دركه سهروردى علوم حكيمة و فنون و فلسفيه ده عصرتك
و حيك و دره نيك فريدى اولوب فرط نكا ايله معروف و حسن تقدير
ولطف تقدير ايله موصوف ايدى و قلم قلند نك زياده اولوب سنى اوزور
آلى بالغ اولدوقده بشيوز سكان بدي سنده قتل اولوب ^{ياستيلد}
و شيخ مزبور علم سميايه عارف ايدى نكم فقهاء عجمون برى حكايت ايدى
برنجكه كسه ايله بزشيخك جمله اصحاب ندين اولوب ايام سفر و حضره
يانندن دور اولمايدين بركون دمشق دن چقوب قابون ديدكلى
قريره كالدو كنده بر سوري قيون ايله برايكى تركمانه راست كلدك شيخ ندين
ايمان ايدوب اى مولانا كوكلر شوقيوندن برينى الوب بجايا ايلك استر
ديدكده شيخ ياننده فقط اون درهم وار و وار كاله بر قيون لك
ديوب و داهم مزبور ني بزه تسليم ايلدى پس واروب تركمان دن اون درهمه
بر قيون الوب بوليمه چكوب بكتك بر زماندن صكره آرد و مزبور
رفيق كلوب الدوغى قيون اون درهمه اولمق غايت سيوكى آلشور اى

آلى براغوب بر كوچكنى لك ديدى بزه براقمز ديوغى و عناده باشلدق
شيخ قصه دن اكاه اولدوقده بزه سز قيونى كو قوب كيدك بن حريفه
جوانى و ديم ديدى بزه قيونى الوب كندك شيخ تركان ايله سز بشك
قالدى بده كوردك كه شيخ مزبورك خاطر بنى طيب ايجون بر مقدار
مصاحبت ايلدك صكره حريفى براغوب بزم طرفه كلكه اهنگ ايلدك
حريف حقي و يرمدين بزه يه كيدر سين ديوب غصبله شيخك آردندن
يتشوب قولنه يا پشوب چككه شيخك قولى قوبوب تركمانك انده قالدك
و قولى قوبوروغى بكدن قان روان اولمغه باشلدى تركان بوچا كوردك
خوفه و شوب قولى اندن براغوب كير و بكنه چكوب كندى پس شيخ
صالح ايله قوبان قولنى الله الوب بزه كلدكه كوردك كه شيخك انده
مقرمه سندن غيرى برشى ايلوب قوبوب قان اقمه سندن اصلا اوزور
بويايدى شيخ مزبور دن بونك امثالى حكايات كثيره منقولد و الله تعا اعلم
بصحتها شيخ مزبور شافى المذهب اولوب مذهب حكما متقدمينه لك
ايدى صاد عقیده ايله مشتم اولمغين حليه وار دوقده علماء حلب سوء
مذهبي و قبح اعتقادينه بناء اباحت دمنه فتوى ديروب سيف الدين
امدى ايدركه سهروردى ايله حليه جمع اولدم اثناء مصاحبتده
البته بن وجه ارضه مالك اولوب حمانه پادشاه اولسم كر ايدى
نه دليل ايله در بر سز ديدم عالم رؤياده كوردكه جميع در بيانك صونى
نوش ايلدم اكا بناء ديم ديدى بو واقعه نك تقديرى حار و در كست
فضيلتك نك چار جهت عالمه منتشر اولمقد اوله ديدم كلامى اصلا
ايلوب مذهب قديمندن رجوع ايلدى و مزبورى كثير العلم قليل العقل
بولدم مزبور حليه و قعه سى سلطان صالح الدين اوغلى ملك ظاهر
دولتده اولوب بترغى صالح الدين اميله حبيب ايدوب بعد مجبسه
بوغلدى بوقضه مقظما ذكر اولندوغى اوزده بشيوز سكان بدي
تاريخنده واقع اولشد مؤلف كتاب قاضى ايجان خلكان ايدكه ايام
اشتغالده حليه اولندوغم هكامة اهل جاي كوردم شيخك حقه
مختلف و متفرق اولوب كيمى الحاد و زندقه يه نسبت ايدوب كيمى به الصواب

وكرمانك اولسنه زاهبا و لوب قلندن صكره بنجه حراق عاده
ظهري ايلدي يرلرايدى لكن اكثر ناس مزبورك حقتده ملحد بر اعتقاد
اولسنه زاهبد و الله تعالى اعلم بحقيقة حاله نسأل الله العفو
والعافية والمغافات الدائمة في الدين والدنيا والاخرة وان يوفقنا
على مذهب اهل الحق والرشاد ومزبورك اشعار خوب و مختار مرغوب
وارود و مصنفاتند بعضيسى پونلرد اصول فقهد تنقيحات
و تلويحات و هياكل و حكمة الاشراق و رسالة الغزوة الغريبة كه ابن
سينانك رسالة الطيرينه نظيره دو ابو خالد يزید بن المهلب بن
ابی صفرة الاندي مزبورك والدي اولان مهلب حرف يمدد ذكر اولنگد
اوزه اشجع ناسدن اولوب بصره في طابفة خوارج بن حفظ ايدوب
طابفة مزبوره ايله اهوازده ايلد وكي چنك و برخاشك تفصيلي
كتب ترايخ مفصله ده مسطور و مذکور و در نقل اولنور كه مهلب
مزبور خلافتي ايامده مكه ده عبدالله بن الزبيره كلشدي پس عبدالله
مزبور ايله نهائي صحبت ايدوب بنجه امور مشاوره ايلدي بوشاوره عليه
عبدالله بن صفوان كلوب مزبورك مهلب ايله ميانلنده سبقت
اشناي اولدوغنه بناء عبدالله يا امير المؤمنين بوكسه كيمد كه
سري مشغول ايدوب ساثر امور بكجه تقيدون منع ايليه ديدكه عبدالله
جواننده اهل عراقك سيددرد ديدن ابن صفوان مزبورك كيم اولدوغنه
انتقال ايدوب بو ترفيكوندن مهلب بن ابی صفرة اولنوق فهم اولنور
ديدكه عبدالله بل اولرد ديدى بود فعه مهلبده ابن صفوان استفا
ايدوب يا امير المؤمنين بزي بونلره بيان بيورد و عكر كجي آنلريد بزه
اعلام بيون سكر اطف ايدى ديدكه عبدالله جواننده بونلره
سيدد قريشيد ديدى پس مهلبده مزبورك كيم اولسنه انتقال ايدوب
جوانكر دن عبدالله بن صفوان اولنوق فهم اولنور ديدكه عبدالله
ايدوب بل اولرد ديدى مهلب مزبور بنجه ملاره والي و حاكم اولوب
انحر عمر بن حجاج عراقين واليسى كين مزبور طرفندن خراسانه والي
اولوب سال هجرتك سكان سكر بنجي سنه سنده عمر بن عمرو لوب انتقال قريش

قريب اولدوقده يرينه اوغلي صاحب الترجمة يزیدی ولي عهد ايدوب
بودار انورودن غم كلشن سراي سرود ايلشدي پس يزید اولوقده
اوتوز ياشنده پدري يرينه خراسانه والي اولمشدي بعد خجاج
ايله عبد الملك مزبوري حكومت خراسان دن عزل ايدوب يرينه قتيبة
بن مسلم باهلي بي والي ايلشدي روايت اولنور كه يزیدك هشيره سي
هند بنت المهلب حجاجك منكوحه سي ايدى و خجاج يزیدك رشد
و بنجابتني كورب كندو يرينه والي عراقين اولسي خوفنه و دشمنين
دائما مزبوري شد ايدوب مكارهه القا ايلك قصدنده ايدى و اهل
بجودن كندون صكره يرينه حاكم عراقين اوله چو كسه منك
اسمخني استفسار ايلدكه يزید اسمنده بوكسه اولسه كر كد و بوجواب
ويروكلرنده مزبور يزیدون غيري بواره صالح مكه بوله ميويان
مهلب اولسي ياننده مجرم و محسوم اولمخين كبت و ضلالتنه عظيم
سوي ايلشدي لكن كار كر اولوب ثبت صحيفه تقدير اولن امور
البتة ساحة و جودي جلوه كاه ايدوب ظهور ايلسي مفرها ولدوغنه
بناء حجاجك فوتندن صكره يرينه والي اولمشدي و احكامل عبدالله
مزبوري خراسان دن عزل ايلدكه حجاج حبس ايدوب شكجه ايلكه
باشلدي بعد مزبور حجاجك حبسندن فرار ايدوب سليمان بن عبد
الملكه النخا ايلدي اولدو برادري وليد بن عبد الملكر نياز ايلدكه
صحيفه جرايمنه رقم عفو كشيده اولمشدي بعد وليد نصكره
نزبت خلافت سليمان كلكدكه مزبوري خراسانه والي ايلدي اولدو
جرجان و طيستان في فتح ايدوب عراقه توجه ايلدكه سليمانك تونه
مصارف اولمخين بصره يه وارد قده عدی ابن اوطاه مزبوري اخذ
ايدوب قيد و بندي ايله عمر بن عبد العزيزه كوند مشدي بنجه مدت
مزبورك حبسندن قالوب بعد فرار ايدوب بصره يه كلدي و عمر بن
عبد العزيز بنصكره يزید بن عبد الملك اريكه نشين خلافت اولدق
يزید مزبورك اطاعتندن كردن پيج اولوب علم افراز دعواه استقلال
اولنق موداسيله خروج ايلشدي پس يزید بن عبد الملك برادري سینه

عبد الملك لشكره و شمان سرور ايدوب مزبورك دضنه ارسال ايلدي
واروب قتل ايلدي مزبورك اجمال احوالي بود بوندن صكره بعض تفصيل
ذكر اول نور اضمي روايت ايدوب ايدك حجاج يزدي اخذ ايدوب
حبس ايلدي كه مزبوري بهر يم يوزيك دره كشمش ايدى تريكه
دراهم مزبوري بركون حجاج طرفه تسليم عاجز اولسه اول كوت
مزبوره اشده عذاب ايله تعذيب ايدى ايدى ايسر مزبورك اتباعي نه
بركون يوزيك دره همي جمع ايدوب حبس يزديك يانته قمش ايدى
تاكه ارسال ايدوب اول كوتكي عذابن خلاص اوله بوشاده اخطل ايدى
شاعر كلوب بواياقي انشا ايلديك

ابا خاند بادت خراسان بعدكم • وقال ذو الحجات اين يزدي •
فلان مظهر المودان بعدك مطرة • ولا احضر بالموبن بعدك •
فما السرير الملك بعدك بهجة • ولا جواد بعدك جود •
يزديك يانته اولان مهلغي اخطله اعطا ايدوب اول كوتك عذابنه
صبر و تحمل ايلديك تصميم ايلدي نقل اولوزكه بوخير حجاجه اصل
اولدقن مزبوري حضوريه كوتوباي مروزي ندر وجود و كرمكه بو
حاله ايكين بله ينه بذك و نثاري ترك ايلديسين امك بندن سنك بعدكم
تعذيبكن فراغت ايلدم ديوب مزبوره بر دخی شكنه ايلديسوزي تنييه
ايلدي نقل اولوزكه مزبور حجاجك حبسندن فرار ايلديكه سليمان بن
عبد الملك رمله ده ايدى ايسر يزدي رمله يه چكوب كيدر كن بر مقدار
عرب خيمه لرينه مضادفه ايلديكه خدمتكارينه شولرون ايجكه سوت
استه ديدى خدمتكاره مزبور لرون بر مقدار سوت الوي كورد كده
نوش ايلدي بعد مزبور لرون بيلك درهم و يركه غلام بونلور سري بلر
برقد احسان ايلكه نه حاجت ديدكه يزديك اكر انلر بني بلر لرايسه بن
كندو نقسي بلورم سن مخالفت ايلويها امري يرينه كورد ديدكه غلام
مزبور لرون بيلك درهم اعطا ايلدي مراكبي ايدو كه سعيد بن عمرو بن العاص
ايله يزدي بن المهلب ميانندن اخوت وارايدى ايسر عمر بن عبد العزيز
حبس ايلديكه امر ايلديكم كسه بي زنانه قوميوم مزبوره بولشد ميه ترو

بوشاده بركون سعيد مذکور عمر بن عبد العزيز كلوب يا امير المؤمنين
يزيد ده التي بيلك درهم ختم واردر حلال حبسده اولغين واروب
الحجه مي طلب ايدى هم اكر اذ كن اولوزسه مزبورك يانته واروب الحجه
طلب ايدوب سويلشه يم ديدكه عمر بن عبد العزيز واربولش ديو
سعيد اذن ويردي ايسر مزبوره زندانه واروب يزدي ايله بر مقدار
صحت ايلديار بعد يزدي بومحله نه كيفيتكه يول بولديكر ديدكه
سعيد ده ايلديكي لطايف الحلي بيان ايلدي ايسر يزدي امدى والله
سنه اول مرتبه مالى بزد ويره يم ديوب منزلنه آدم كوندوب التي بيلك
دره همي سپارش ايلدي سعيد هر چندكه ابا ايدوب قبول ايليم ديدى
بر وجهله يزديك ابرامندن خلاص اوله ميوب قالفقوب منزلنه
كلديكه يزدي طرفندن التي بيلك دره همي كوتوب تسليم ايلديلر و بوباره
شمران برى بوايكي بيتي نظم ايلدي

قلم ار محبوب سامن الناس ماجدا • جا و اثر في السجين غير يزدي •
سعيد بن عمرو اذا الله اجاز • بنحسين الفاعجيت لسعيد •
وبالجملة كبراء علماء فقه تاريخ بوبايده اريكه نشين اتفاقدركه •
دولت عباسيه ده خاندان برامكه بنجه مهمان خانه جود كرم اولدي •
سياحت وهم اول عصره مزبور لرون محصور و مقصورايسه كذاك بوندن •
بنى امية عصرن تابخانه سنخا و كرم خاندان آل مهلب اولوب مزبور •
صدور ايدن بز و نوال و كرم و افضال اول دولت و جالندن برندن •
صدور ايلامشدر نقل اولوزكه مقدما اجمالا اشارت اولندوغي •
اوزده مهلب حين اتفاقانده اوغلي يزديك يرينه جالس اولمشق •
اولادينه وصيت ايلشدي ايسر مهلب انتقال ايلديك صكره يزدي مزبور •
فوق خبريني و كندونك استخلافق عبد الملك يانوب اعلام ايلدي •
عبد الملك حجاجه فرمان كوندرد كه حجاج مزبوري خراسانه •
يرينه والي ايلشدي بعد يزديك رشد و نجابتند انديشناك اول •
برطرقيه خراسان عزالملك سوراينه دو شمشدي بوشاده حجاج •
عبد الملك استانه سنه واروب تكرار عراقينه رجوع ايلديكه بولده •

بدیده مصارف اولشده بعضی حاجه بودیده فن بخومدن آگاه بر
 راهب متاض وارد دیو خبر ویرود که مزبور واریوب کند و سندن
 والی عراقین اوله حق کسه نک اسمندن استنطاق ایلدی راهبده
 یزید نامنده برکسه دورید که ابن مهلبدن غیر یوامر صالح برکسه
 بوله مدوغندن مزبور حقنده وهم وهراسی نیاده اولوب ناما عبد الملك
 طرفنه خبر کوندوب یزیدك خراساندن غرض وانه ایلكه بلسندك
 عبد الملك حجاجك بوا برامنی کورد که ناچار مزبور غرضه رضا ویت
 لکن یرینه والی خراسان اولغه شایسته برکسه طلب ایلكه اولد
 قتیبه بن مسلم باهلی فی اعلام ایلدی پس عبد الملك مزبور غزل ایدوب
 قتیبه یرینه والی خراسان ایلكه بایند حجاجه فرمان کوندردی
 لکن حجاج صراحه غزل خبرینی کوندرد که خوف امکان یریکه برادرک
 فضل نایب ایدوب کندك بو طرفه کله سین دیو کاغد کوندرد
 خلاصه کلام حجاج بو طریقله یزیدی و فضل و عبد الملك نامنده
 ایکی برادرینی الکتوب اولدورنده ذمت جعفر بن حبر ایلدی مزبور
 بر مدت حبسده قالوب قتلند اولان مالک تحصیلنه آدمی تعیین
 ایلدیلر بعد خلاصه برچاره تدارک ایدوب بصره ده اولان برادرک
 یزید بن المهلبه بسپردن کاغد کوندوب فلان کون فلان موضع
 بزم همچون شوقدراسب رهوار حاضر و اماره ایدو سین دیو بو طرفه
 زندان اوزده اولاناره ضیافت ایدوب طعام و شراب کوردی پس
 بیویا همچو مشغول اولدقلرند یزید برایشی نک لباسی کیوب ساخته
 بر بیاض صفال پیدا ایدوب زنداندن طشره جقمقه اهنك ایلدکه
 با سبازلردن بعضی شویکسه جنبش و رفتارده بعینه یزیده بکوز
 دیوب یاتنه کلدکه بیاض صفالی کورد و کیو دیو کیو بولاشینه
 خیر اولدکل ایش دیدکه اولرده مقتدا اولدیلر پس بو طریقله یزید
 جقوب کیدوب بعد برادر اولدیه بر طریقله فرار ایدوب بر قایقه کیریلر
 و اولر سبازش ایلدکلری محله قایقله واریوب اولره سوار اولدیلر و
 قنده سین سلیمان بن عبد الملك دیو فلسطینه جان آندیلر بو طرفدن

بو طرفدن حجاج مزبور لک فرزندن آگاه اولدقه خراسان طرفه کشند
 دیو قتیبه یه کاغد کوندوب اولاد مهلب فرار ایدوب اول طرفه قتیبه
 ایلدیلر و اولیه که بو طرفدن ظهور ایدوب بر قتیبه پیدا ایدو تقط
 و انتباه اوزده اولق کرکسین دیو حکم تنبیه ایلدی و اطراف و الحاقه
 نامه لر کوندوب مزبور لک قتیبه و قتیبه بایند خیل کوشش ایدوب
 ولید طرفنه ده اعلام ایلدی بعد حجاج یزیدك برادر لر یله سلیمان
 بن عبد الملك طرفنه فرار ایلدو کندن آگاه اولدقه ولید کاغد کوند
 مزبور بیت المال سلیمه خیانت ایلدکلرند حبس ایلدیم حالا فرار
 ایدوب برادر یکر سلیمان بن عبد الملكه التجا ایلدیلر دیو واقع حالی
 اعلام ایلدی بو طرفدن مزبور لره سلیمان و اصل اولوب کتشلر
 بیان ایلدکه سلیمان مزبور لری حمایه سنه الدی و نه ایلدیه ایلدی
 ولیدون جرملرینی عفو اندیدی پس ولید اولاد مهلبك جرملرینی
 عفو ایلدیم برادریم سلیمانك یاتنده اولسونلر بر دخی مزبور لره ازیت ایتوب
 دستکی کوتاه ایلد دیو حجاجه کاغد کوند که اولد ناچار خصوصت معلوم
 فراغت ایلدی بعد یزید فراغ بال ایلد و دفاع حال ایلد سلیمانك یاتنده
 قالوب طقوز آی عیش ارغدا ایلد کون کجوب بر آن سلیمان دن متفک
 اولمزدی و سلیمان هر قدر هدیه کلدورسه نصفی یزیده کوندردی
 بو ائشاده بعض ندما سی یزیده پنچون بر منزل اولوب کندو کز همچون مسکن
 اتخا و ایلر سزدید که یزید یهوده زحمت کجوب پنچون خانه تدارک ایتد
 اولورم بتم مدت الامر لایس ایدیه چک منظم حاضر و آماده درویدی
 پس مزبور منزلکتر فوجله حاضر و دیو نکرار سوال ایلدکه یزید
 جواندک اکبر ولایت والی و حاکم اولورسم اولدله نک دارالامان
 ینم کندو منظم اولوب منزل اولدوغم وقتده خود حبس اولنم مقرر
 اولدو غنی جملله غزل کوندده منزل محبس دیو کز همچون رخانه
 تدارک ایلسم ایچنده نه زمان اوله یم دیدی نقل اولور که حجاج
 یکریم سنه عراقینه والی و حاکم اولدقدن صکره تاریخ هجره ک طغسان
 بشیخی شوالده انتقالی قریب اولدقه یزید بن ابی کبشه یرینه عراقینه

والی ایدوب ویزید بن ابی سلمی اموال خراج اوردینه تعیین ایلیون انتقال
ایلدی که ولید بن عبد الملك مزبورک وصیت و تعیینی اوزره یزید بن
حکومت و امواله والی نصب ایلدی چوق کچمدن طفسان التي جباری
الاخره سنده ولیده انتقال ایلدی که یرینه سلیمان بن عبد الملك
خلیفه اولدی پس یزید بنی ولایت عراقیندن مغول ایدوب یرینه
صاحب الترجه یزید بن المهلبی والی ایلدی معلوم اوله که عراقیندن
مراد کوفه ایله بصره و دغامینه دولتمنده بواکی بلده ناک حکومتی
بریزدن منفک اولوب هرکیم سه ساله اولق اوزره بواکی بلده
حاکم اولوسه اکا والی عراقین دیرلری و عراقین حکومتی ابتدا
معاویه ایامنده زیاده ابیه والی اولوب آخری یزید بن عمر بن هبیره
الفرزید بقدر دولت عباسیه ده بواکی بلده ناک حکومتی ایلوب
هر یرینه مستقل برکسه والی اولوب هیچ برکسه ایکیسنه دفعه تصرف
ایلدی پس یزید بن المهلب عراقینه والی اولدقه ملاحظه ایلدیکم حالا
عراقی خجاج خراب ایدوب اصلا محل انتفاع قوماشدی و خلق بری
کرمله موصوف بلوب هرکس رحمت دعا ایلسه کرکده اگر خلقه رحمت
ایدوب تحصیل مساحه ایدرسم سلیمان بدن خوشنود اولوب و کندان
اولور و اگر بنده خجاج طریقته سلوک ایدوب برالای دود مندری
اسپهند و زندان ایدرسم اولده مشکل باری بن مجرر حکومت بلور قلمت
ایدوب جمع اموال مصلحتی بر اخرکسه به تمیل ایدیم دیوب سلیمان بن
عبد الملك کلدی و تحصیل مال خراج بر اخرکسه به سپارش اولوق
کرکده یوب صالح بن عبد الرحمن نام کسه بی جمع اموال خراج خدشه
تعیین ایتدی بجه عراقینه واروقه کوردیکم منصب عراقین یکی
کسه ناک یدنده اولدغی صورتده چندان انتفاع اولتیر پس عمل ایدوب
تکرار خراسان حکومتی ناک اولدی خراسانه واروقه جرجان طوق
فتح ایدوب الله پشمار خراب و اموال کوردی بواتنده سلیمان بن عبد
الملك وفات ایلدی که یرینه عمر بن عبد العزيز خلیفه اولدی پس عمر بن
عبد العزيز یزید حکومت خراسان مغول ایدوب یرینه عذری بن

اطاه الفزازی بی والی ایلدی عذری مزبور خراسانه واروقه یزید
اخدا ایدوب قید و بند ایله عمر بن عبد العزيز کوندردی اولده مدت
حکومتی تحصیل ایلدی و آتشاء فتوحانده الله کبرن غنای طلب
ایلدی که یزید و یرمیوب تعلل ایلدی که جهنمک حبس ایلدی پس مزبور
مدت مدیده حبسه قالوب یوز برتار یخنده عمر بن عبد العزيز خسته
اولغین یزید اگر مزبور انتقال ایدسه یرینه یزید بن عبد الملك خلیفه
اولدقه بنی قتل ایلسی مقرر دود خوفه دوشمکین مزبورک حبسندن
فرار ایلدی و عمر بن عبد العزيز بو مضمونه برکاغد کوندردی که اگر ناک
بوخته لکدن افاقه بوله چنکی بلیدم والله حبسکدن فرار ایلدیم کمن
جائز که انتقال ایدوب یریکه یزید بن عبد الملك خلیفه اوله میا ندره
کدورت عظیم اولغین بنی قتل ایلسی مقرر دوشمکین ناک بوکستلغنه
جسارت ایلدیم یددی فی الواقع چوق کچمدن عمر بن عبد العزيز انتقال اید
یرینه یزید بن عبد الملك خلیفه اولدی و یزید بن مهلب فرار ایلدیکم
بصره به کلشدری پس یزیدک خلیفه اولدوغندن اکاه اولدقن بصره
اولان عاملی که مقتدا عمر بن عبد العزيز ایامنده خراسانه والی اولوب
کندوسنی اخدا یزید عذری بن اطاه ایدی اخدا ایدوب حبس ایلدی و کندان
امیر المؤمنین نامنی وضع ایدوب خلافت دعواسیله خروج ایلدی
پس یزید بن عبد الملك بو قصه دن اکاه اولدقه برادر ی مسلک بن عبد
الملكی لشکر مور شاده سردار ایدوب مزبورک دفعه کوندردی یزید
اوستنه عسکر کلدو کندن اکاه اولدقه اوغلی معاویه بن یزید
یرینه نایب ایدوب پشمار عسکر ایله خروج ایدوب کلان عسکری
استقباله اهنک ایلدی کوفه یاننده فتح عین محمله و سکون قافله عفر
دبدکلری محله کلدی که مسله به ملاقی اولوب قلاقی صفین واقع شد
مسله طرفی غالب اولغین یزیدک عسکری پشمار اولوب کندوسی
قتل اولدنی مزبورک ولادی الی اوج سنه سنده اولوب قتل یوز یکی
سنی فرق طغوز به بالغ اولشدری و حمله سبجانا ابو خالد یزید بن مزید بن
دانه الشیبانی مزبور مقتدا ذکر ی سبقت ایدن معن بن زائده ناک برادر

زاده سی و یوب شجاعت و شهامت ایله معروف اولان امراء بکار دند
 هارون الرشید مزبور یار مینه و اذربایجان و الی ایوب مقدمه ترجمه
 مریدان و کیدین طریف شیانی نام خارجونک دفعه کوندر مشدی
 پس مزبوره و ایوب یوزیمش طغوز سنه سنه و لیدی قتل ایوب
 عسکری بریشان ایلبوکی مقدمه ترجمه مزبوره ده مفضل ذکر انجند
 روایت اولور که هارون الرشید صاحب الزحمره یزید بن مزیدی لشکر
 بیستاره سردار ایوب و کیدین طریفک دفعه کوندر که رسول اکرم
 صلی الله علیه وسلم حضرت یونک ذوالفقار اسمیله ستمی اولان سیفنی
 مزبوره و یوب ای یزید بوتیغ محترمی بردوش ایوب بله کونور ان شاء الله
 تعالی منصور و مظفر اولور سین دید که اوله سیف مزبوری ایوب بله
 کونور مشدی تنگ شعراء بلاغت شعار دن مسلم بن ولید انصاری نام
 یزید مزبورک مدخده شته نطه کشیده ایلبوکی قصیده بوقصه قیلح ایوبی مشد
 ذکر سیف رسول الله سنته و یاسر اول من صلی و من صامنا ●
 هشام کلای جمهره النسب نام کاینده قریشک نسبند ایوب که منبه و نبیه
 حجاج بن عامر بن حذیفه بن سعید بن سهم القرشی نک او غلایری مزبور
 عصر جاهلیته بنی سهم سیدی ایوب وقعه بدره کوه غمره شریک ایوب
 حاضر اولوب اول معرکه ده قتل اولمشلر ایوب و نبیهک عاص نام پراغل
 ایوب اوله پدری ایله بله قتل اولمشدی عاص مزبورک ذوالفقار نام
 برتیغی واریدی علی بن ابی طالب رضی الله عنه حضرت قاری مزبوری
 قتل ایلبوکی ذوالفقار بنی المشدی ذکر اولان روایت کلای نگردکن
 کلای نک غیر یارینک تحقیق بود که ذوالفقار حضرت علی به رسول اکرم
 صلی الله تعالی علیه وسلم طرفدن اعطا طریق ایله واصل اولمش اوله
 سیف مزبورک هارون الرشید و صولئی ابو جعفر طبری تاریخده ذکر
 ایوب سلسله اسناد بنی عمر بن الملوک نام کسه به ایصال ایوب مزبور
 عمر به والد سندن روایت ایوب والد سی فاطمه بنت حسین بن علی
 ابی طالب رضی الله عنهما حضرت قاری حنظلر ند اولوق تقریبی ایله ایوب که
 ذوالفقار محمد بن عبدالله بن الحسن بن علی بن ابی طالب کاینده ایوب

ذوالفقار و دیگر
 سیف مزبور
 کلش

ایوبی پس محمد مزبور خروج ایوب ابو جعفر منصور عباسی نک عسکریله
 محاربه و جنگ ایوب موقی یانده مجزوم و محسوم اولدقه طایفه بخار
 برکسه دن محمد و ورث یوزدینار استقرار ایلبوکی پس تاجر مزبور اول
 معرکه بله اولغین محمد ذوالفقاری تاجر و یوب ابوتیغی یانکه
 حفظ ایله آل ابی طالبین هر کیمه عرض ایوب سکادور و نور التوفی و بری
 مقرر در بطریق مالک سکادور واصل اولور دید که تاجر و ذوالفقار
 ایوب حفظ ایلبوکی پس بعد زمان جعفر بن سلیمان بن علی بن عبدالله
 بن العباس بن عبدالمطلب بن ایله مدینه به والی اولدقه ذوالفقار
 تاجر مزبور یانده اولدغندن آگاه اولدقه تاجر کونور و یوب تیغ
 ایوب دودور و نور التوفی و بر مشدی بعد مهدی بن منصور خلیفه اولدقه
 سیف مزبوری جعفر بن ایوب تهدیدندن هاری به انتقال ایوب یانده
 برادر هارون الرشید انتقال ایلبوکی اصموی ایوب که هارون الرشید
 طوسه کوردم میانده بر تیغ واریدی بجا خطاب ایوب ای اصموی
 سکادور ذوالفقاری کوسره بمی ویدی بن کوسریا امیر المؤمنین غایت
 لطف دیدیم امری کل قلیحی چک ویدی بن و ایوب میانده اول
 تیغی غنندن عریان ایلبوب کوردم اون سکر فقاره سی واریدی برقیه
 یزید ترجمه سنه شروع ایوب لم روایت اولور که معمر بن زائنه برادر
 زاده سی یزید زیاد میل و محبت ایوب کند و او غلایری و زوینیه
 ایوبی پس خاتونی برکون معنه عتاب ایوب بجه یدک برادر زاده ک
 او غلایری و زوینیه ترجیح و تقدیم ایوب اولدایری تحقیر ایوب سین
 معن جرابنده ای خاتون یزید بنم برادر ام او غلایری جهنله او سنده
 حتی ایوب بن آنک بدی مشابه سندن یم و آدمک کند و اولدی حشندن
 مخصوص ربط قلب و فلقن خاطری ایوب آخره آنک کی علاقه اولوق
 نامتصور دکن یزیده اولان رشد و نبلیت و عقل و شجاعت سندن
 اولاد مد یوقد و مزبورک فرضا بنماینده علاقه قرابتی اولسه بله
 یم مراد نه لکی جهنندن یا نده جمله دن راجح اولسی مقرر دکن
 بوقصه دن آگاه دکلین امری مزبورک قند و فریتی بر کیمه کابلدیم

دیوبند امرا ایلدی جمله اولاد لرینی دعوت ایلدی پس نوب وزینت لرین
 طاقوب مخدومانه لباسله بربر چقه کلدر یار یقده یزیدیه اکر کونرد
 آئیده دعوت ایلدیله همان ساعت مزبور بر صلاح اولوب معنک حضرت
 چقه کلدری من یزیدی بوقیافتده کورد که ای یزید بریده بی شکام
 بنجون بر صلاح اولوب کلدرک دید که یزید جنا بکزدن حذر کلر کلوب
 دعوت ایلد که ملاحظه ایلد که بنی بویه بیچار دعوت ایلدن مقصود
 غالباً بر مصلحت ظهور تمکین اول طرفه کونددمک استدر پس بر صلاح
 اولوب حاضر و آماده وارویم فی الواقع اکر ملاحظه یرنده ایسه بر دخی
 منزله اوغرامدن همان امر ایلد کلری طرفه توجیه ایسه یم و اگر غیر مصلحت
 انجون دعوت یورد یلر ایسه سلامتی اخر اجده اصلا صعوبت یوق دیو
 خاک پاییه بوقیافتله کلدم دیکر پس من جمله سنه وارک الله تعالی نیک
 حفظده اولک دید که قاقوب مجلسدن طاغلوب بر لور یزیده کلدر
 یزیدک قد و فریتی معنک خاتونی یاننده ده متعین اولمغین معنه
 اعتذارک یاننده متعین اولدی دیوبند بویایق انشار ایلدی
 نفس عصام سوزت عصاما ● و علمنه اکثر الاقداما ●
 وصبرته ملکا هماما ●
 بعض مجامع ده مسطور در بعض ایلد که بر کجه یزید مزبور یاننده
 ایدم فاکاه کوش ایلد که بر کسه صدای بلند ایلد یا یزید بن مزید یو
 طور مدد فریاد اید پس یزید شو صیحه ایدن کسه فی کورد دیوار
 ایلد که واروب مزبور یزیدک حضورینه کورد یلر پس یزید مزبور
 خطاب ایدوب بواسم ایلد صیحه و فریاد ایلکه باعث ندرید که جوار
 و یروب ضرورت و تنگدستلکم رغایته ایرشدیم سوار اوله کلدر که
 اتی دخی صاقوب لک بهاسنی ده خر جنوب نهایتیه ایرکورد و کده من بعد
 تدبیر و علاجه در مانم قائمقدن یا بدیه شاعرک بریتی کلدی اکابانه
 بواسمه فریاد ایلدم دیدی یزید سوال ایدوب شاعرک کلامی نه بقله
 ● کلامد دید که مزبور بوییتی انشار ایلدی ●
 از اقبال من المجد و الحمد والتدی ● فناد بصوت یا یزید بن مزید پس

پس یزید تکرار سوال ایدوب یزید بن مزید کجدم باور بدین دید که
 خیر دیدی آمدی معلومک اولسون که یزید بن مزید بنمز دیوبند امرا ایلدی
 مزبور بر اسب صبار فزار ایلد یوزالتون و یریلر یزیدک وفاتی سکام
 بشر نارنجند در رحمه الله سبحانه و تعالی مرتبه سنده شعر ایلد
 کشار اشعار کثیره نظم اینشد الا امام المجتهد ابو یوسف یعقوب بن
 ابراهیم بن حبیب بن خنیس بن سعد بن حبه الانصاری امام مزبورک
 جدی اولان سعد بن حبه زمره اصحاب کرم رضی الله تعالی عنهم دند
 امام ابو یوسفک ولادت یوزاون اوج سنه سنده کوفه ده واقع ایلد
 امام اعظم و امام الفخر ابو حنیفه رحمه الله حضرت تارندن و سائر
 عصری کجاندن اخذ علوم نافعه واستماع احادیث نبویه ایدوب یقده
 بغداد ده ساکن اولمشلر ایدی خلفاء عباسیه دن مهتک و هادی و
 هارون الرشیده قاضی اولمشدی و هارون الرشید امام مزبور
 زیاده اکر و تمجیل ایدوب ابتدا قاضی القضاة عنوانله مذکور ایلد
 امام ابو یوسف در آیدد که علمانک لباس و قیافتی طرز متعارف
 ایلد سائر ناسدن تمیز و تفریق ایدن امام ابو یوسف در اندک اول علما
 و سائر ناس فی لباسه یکسان ایدیلر خطیب بغدادی تارنخنده ذکر
 ایدد که امام ابو یوسف ایدر ایدر که ابتدا حال و مباری سن و سالده
 ضرورت حال و فقر و فاقه ایلد طلب علم حدیث و فقه شریفه مجتهد
 و ساعی ایدم بواسمه بر کون و الدم کلوب بنی امام اعظمک مجلسنده یزید
 پس مزبور ایلد مجلسدن فالق و غمره بکا خطاب ایدوب ای اوغل
 مجلسده ابو حنیفه کبی ابانغ اوز اتمغله بر فان پاره تحصیل ایده فرسین
 اول مصلحتی انجامه ایرکورد انکفی حاضر و آماده ایلش شدی بکار
 اولوب مجلسدن اونور سه و هجی وار اما سنک امر معاشک مختل ایلن
 انک کبی یهوده اونور مق مناسب کلدر سکا شمدری لادن اولان بریرن
 قوت یومیه کی تدارک ایدر چک بر مصلحتیه مباشر اولمقدردیم کلاه
 بر مدت حضرت امامک مجلسی ملازمتی ترک ایلدم بواسمه بر کون
 بنی سوال ایدوب بنجون مجلسه کلر اولدی دیوبند مشلر یزیدک

ینه مجلسه ملازمت ایدوب بردخی لوم و لا ثم ایله منقطع اولماغه
غزیت ایلدم پس برکون ینه امامک حضوریت و اوردن بنی کوردکه قاج
کون پنچون مجلسی ترک ایلدک مانع نه ایدی دیدیلر تحصیل امر
معاش ایله امر و الدمه اطاعت باعث ترک ملازمت اولدی دیدیم پس
درس تمام اولوب مجلس خالی قالدقه بکار صحنه و یروپ آل شونی
معاشکه صرف ایدوب درسمنی ترک ایله نهایت بولدقه اعلام
ینه ویره لم دیدی صحنه یی اولوب کوردن ایچنه یوز درهم قوشلر معاشمه
صرف ایدوب بردخی مجلسلردن منفک اولدم بر مدت یسیره مرور
ایلدکن صکر ینه یوز درهم و یروپ هر یارکه اعطایورد قاری
دراهی معاشمه صرف ایدوب پایانه ایر کوردن بر اعلام امتدکن کنده
نفادندن خیر اولوب بر مقدار مبلغ دخی ویر لرایدی پس بقول اولوب
انعام و احسانلردن مستغنی اولجنه یدک بولطفی ترک ایلدیلر ویر
روایتده امام ابو یوسف هنوز اندک سال یکن پدی انتقال ایدوب
امام اعظمک مجلسنه حاضر اولدن منع ایدن والد لری اولوق نقل
اولورننکم خطیب بغدادی تاوینجده بور وایتک سلسله اسنادی
امام ابو یوسفه ایصال ایدوب بو وجهله بسط مقال ایدرکه امام
ابو یوسف بن هنوز صغیر یکن پدوم انتقال تمکین والد بنی بقاره
شاگردکه ویر مشدی پس قضا رک خدمتدن فرار ایدوب امام ابو حنیفه
مجلسنه کلوب درستی استماع ایلایدم هر چندکه والدیم کلوب بنی امامک
مجلسندن الوب قضا رک کورورجکه مزبورک یاندن فرار ایدوب ینه
امامک مجلسنه کلوردم والدیم بنی امامک مجلسندن منع ایدوب مضطر
اولدقه برکون امامه کلوب بو اوغلانک پنچون صنعتنه مانع اولوب
بیکار لغه مالوف ایدر سین بر حبه یه محتاج بریتیم درکه فوت یومیه
بنم کی پیر ننگ حقر غینه وابسته اولغین بر قضا رک ویرم اوله که
کونده بر حبه کسب ایدوب انکله تعیش ایدر بونده سنک بانکه او توردن
نه حاصل اولور دیکده امام ای الحق قری مزبور قضا رک ایملکه نه یوز
اغره بلور سین کور و حالنه قویوب تحصیلنه مانع اوله که بزم مجلسنه

مجلسنه تحصیل ایلدوکی معرفت اکا فستق باغیله بشمش بالوره
یدور دیدی والدیم ای شیخ سن پیر اولوب مقوه اولغین بلمن بزم
دیوب چکلوب کدی امام ابو یوسف ایدرکه بوندن صکر امامک
مجلسندن اصلا منفک اولوب تحصیل مکب اولدم بقدر مرور ایام
بغداد و واروب قاضی اولدم و اکثر یا هارون الرشید یانده طعامه
قالوردم ینه برکون خلیفه ایله طعامه او توردن غمزه میانه بالوره
کوردیلر هارون الرشید بکا خطاب ایدوب ای یعقوب بن بالورون
دلخواه اوزور تناول ایله زیر ابوی هر کون بشور مزبور فستق باغیله بشمش
بر نوع بالوره دودیدیکده امامک کلامی خاطر مه خطور تمکین بنی
خنده ایلدم هارون الرشید پنچون خنده ایدر سین دیوب و جهندن
سؤال ایلدکه امامک فراستی ظهور ایلدی دیوب ماجرای بنامه تقریر
ایلدم موضوعات العلومده مسطور درکه هارون الرشید بر کجه
خاتونی زبیده خنده اگر مزبور بو کجه بنم ملکن صباحه درک
طلاق ثلاثه ایله مطلقه اولسون دیویمین ایدوب بقدر ایلدوکی
یمینه نام اولوب نه چاره ایلسم دیو متخیر اولدی بر آثاده بعضار
امام اعظم اصحابندن برکسه وارور اگر بو کجا چاره بولورسه اول یوز
دیو امام ابو یوسفی سوق ایلدیلر پس هارون الرشید ادم کوندوب
امامی حضورینه کوردوب ایلدوکی بینی بیان ایلدکه امام ابو یوسف
چاره سی بودرکه وان المساجد لله مقتضای اوزره مسجد رکسه
ملکی اولماغین بو کجه مسجدده یا مغله بمسکن یرینه کلوب بودر
خلاص اولور من دیدی پس هارون الرشید شار اولوب مزبور قاضی
القضاة ایلدی ویر حاجتک واریسه سویله آئیده روا ایدر لم دیکه
امام ابو یوسف بنده جنابکری یکی ماده به یمین ایلش ایدم حالا
عمده سندن جقمق نرک لطفکنه وابسته در والدیم بنی تعلدن منع
ایدروی اول آثاده سکا بو تحصیل ایلدوکی معرفت سیبیله خلیفه
کندو طبایعیه سکری حلوا سندن حلوا ایدوریم دیو یمین ایلش
ایدم ویریدر جوار مد بر یهودی بر کینف یا یوب طریقی تنک ایلدکه

مزبور می منع ایلام جوایند و حق خلیفه نك محقه سنه سوار اولوب
 كلوك كره محقه يوله صفه من سيقه يم ديواستقرا ايلدكه بنده صبر
 ايدوب خليفه محقه سيله كلوكم وقتده سيقه يم ديويين ايش
 ايدم ديدكه هارون الرشيد امرايلى كندويه مخصوص اولان چاغى
 سكرى حلوا ايله پرايدوب برخام ايله امامك والده سنه كوندوريلر
 و تحفته يي حاضر ديلر امام ابو يوسف سوار اولوب خانه سنه كلوكه
 يولون كچمكه يهوديك كفتنى هدم ايلد يار نقل اولور كه بركون
 خليفه نك خاتونى نبيده طرفدن امام ابو يوسف هديه برسيم
 جام كلدكه ايجى خرده كوش حقه لرايله درلودر لوعطر ايله مالى
 اولوب و برسيم جام دى كه ايجى داهم ايله مملو اولوب اولجامك
 اوزه سنده بر خرد جام دى و ايديكه ايجى ديان سرخ ايله پرايد
 بر هديه كلوب امام ابو يوسف و اصل اولدقه ياننده اولان چاغى
 برى حاضر ايدى ايكوم رسول كرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرت قارى
 بيرد مشركه من اهديت له هديه فجلساؤه شر كاه فيها بس ايك
 بو حديث شريف فواسيحه ظاهر يري بو هديه دن حصه دار يوروز
 ديوب حصه استنده امام ابو يوسف رسول كرم صلى الله تعالى عليه وسلم
 جلسا كلان هديه ده شريكدر بيرد قارى اول عصره محض صديقه
 انده هديه بو مقوله تحفه و زى قيمت اولوب مال كولان قبيلندن نمر
 ولين اوله ديدى روايت اولور كه امام ابو يوسف هارون الرشيد
 بله حج شريفه وار مشدى بر عرفاته نماز و قى اولدقه امام ابو
 امامت ايدوب ايكى ركعت نماز قلدر صكره سلا و يوب يا اهل مكة
 اتقوا صلوتكم فان قوم سفر يعنى اهل مكة سز صلوت كرى تمام ايدك
 ديرا بزلر مسافرد ديدكه اهل مكة دن برى بز پرسيله يه سندن
 تعليم ايدن كسه دن دى اعلمد ديدى پس ابو يوسف كرس مسئله يه
 عالم اولدك خلال صلوتنه تكلم ايلن ايدك ديدى هارون الرشيد
 بو جوايى كوش ايلدكه كاشكى زير نصرت قده اولان بلاد نصفى بريته
 شو جوايى باصواب بندن صادر اولدى ديك نقل اولور كه بر رفعة

برد فقه امرادن برى بر ماده يه شهادت ايلدكه امام ابو يوسف
 مزبورك شهادتى رد ايدوب قويايلى پس مزبور بوندن متالم اولوب
 هارون الرشيد شكايت ايدوب شهادتى قبول ايلدوكنى اعلام ايلد
 پس امام ابو يوسف كلدكه هارون الرشيد مزبورك شهادتى قبول
 اولميوب رد اولمغه باعث ندر ديو سوال ايلدكه امام جوايند مزبور
 دائما خليفه نك قولى ايم ديو بولا منده اكصاد قايسه اهل شهادتن
 اولميوب و اگر كاز بايه شهادتى مردوده اولدوغنه بناؤ قبول ايلدم
 ديدى و بالجملة امام مزبورك فضايلنه نهايت و بيان اولميوب امام
 اعظم ابو حنيفه رحمه الله حضرت قارىك مذهب شريفلى اوزده اصول
 فقهون ابتدا كتاب وضع ايدوب ملا مسائل ايلكله افطار ارضه نشر
 علوم ايلشرد و و علم تفسير و حديث و ايام عرب و سائر علومده مهارت
 تامه صالحى اوزوب اقل علوى علم فقه اولوق منقولدر و لاتلرى عنوان
 ترجمه ده ذكر اولدوغى اوزده يوزاون اوج تاريخنده اولوب انتقالدى
 يوز سگان ايكى سنه سنده بدر رحمه الله سبحانه نقل اولور كه مشايخ
 كرامدن معروف كرخى حضرت قارى امامك جنازه سى نماينه حاضر اوله
 اوله متقلينه تاسف ايلدكنن بعضلر مزبور قبول قضا ايدوب اوقافنى
 اختلاط سلاطين ايله كچور مشركين صلوتنه بومرته تاسف اولموق محل
 استغفر ايدرد ديدكه شيخ معروف يوز ديكه بويكيه عالم رؤياد
 كويانچته داخل اولشم كورد كه بر قصري بيانك برده لرى چكوب
 ولدانى حاضر و اماره اولمشلر بوقى كافى كيمه حاضر و مهيا ايلد يوز
 استفسار ايلدوكدن جواينده امام ابو يوسف ايجون امامده اولدو
 استجواب بكان سبحان الله بومرته رقيقه يه نه ايله مستحق اولوم ديم
 جوايند تعليم علم ايدوب زحمتنه صبر ايلكله ديد يوز ديك ابو عمر يوسف
 عبد الله بن محمد بن عبد البر بن عاصم القزى القزى مزبور بلاد مغربك
 فقه حديث شريف و اثرده امام والا قدرى اولوب اسماء اصحاب كرامده
 استيعاب نام كتاب جليلك مؤلفى اولان عبد البر و كتاب مزبورين معا
 فقه احاديثه متعلق تأليفات عديده و تصنيفات پسنديدن اولوب

تفصیل ازنده اضلله مسطور در و باجملة امام مزبور فن حدیث
حفاظتک بزرگوار لرندن اولان خطیب بغدادی به معاصر اولوب
انلر بنجه شرقیه عصری ائمه سنک ممتاز و سرآمد لرندن ایسه ^{کتابک}
بوزلرده بلاد مغرب حفاظتک سرافراز و ممتاز لرندن اولدوغی مشفق
علیه جمهور در و جملة تألیفات لرندن بری اوج جلدده فن محله
بعجه المجالس فی انس المجالس نام اثر تألیف لریدد بوبر قاج حکایه و اخبار
اول کتاب مشکین نقابک جامع و حاوی اولدوغی نوادر و انازند غوغه
انچون بوجلدده ایراد اولندی روایت اولنور که رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم حضرت لری رؤیا لرنده کوردلر که باغ بهشته داخل اولور
اطراف و جرائنی سیر و تماشا به مشغول ایکن بر طرفندن لطیف بر صلیقم
خرما کورب ایا بوخرما یکمک اوله دیو استفسار سیور و قلرند ^{چون}
ابوجهل کوردیدیلر رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بوجوابی کوش
ایلدکلرند ابوجهل ایله جنتک اصلا مناسبق اولوب و ضنه بهشت
بین فقط ارامگاه اهل ایمان اولمین اصحاب کفر و ضلالتک اول
دانه به عدم دخول لری مجزوم و محسوم ایکن بونجه مقصود در که
عذق جنت اهل دوزخ اوله دیو متحیر اولدیلر بقده عکرمه بن ابی جهل
شرف اسلامه مشرف اولدقد رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرت لری سرور اولوب مقدما کوردکلری رؤیای مزبور ایله تغییر
و تأویل ایلدیلر نقل اولنور که جعفر صادق و واقعه نقد و وقت
اکلنور دیو سوال ایلدیلر جوایزه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
رؤیا لرنده کوردلر که برالاجه کوبک کلوب مبارک قانلری بالار
پس بو واقعه نیک تعبیری شمربن ذی الحوش نام ملعونک حضرت امام
حسینی شهید ایلمی و د و مزبور شمرا برصایدی بودی اکور لو کدن الی
یل صکره ظهور ایلدی و دیو یور دیلر روایت اولنور که رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم حضرت لری بر رؤیا کورب ابوبکر رضی الله عنیه
نقل ایلدوب یا ایبا یکر کویا سنکله یله برنزد بانه جقا ایدیم بو آقاده
بن سنی سبقت ایلدوب ایکن بوجحق قدمه ایلدوب یکدم دیو یور و قلرند

حضرت ابوبکر رضی الله تعالی عنه یا رسول الله جناب حق سزای قیما
ما تشتهیه الانفس و قلنا لا عین ضیا فحانه سنه دعوت یوز
بن ایکن بوجحق سنه کبر و قالورم دیدی نقل اولنور که حضرت عائشه
رضی الله عنها رؤیا به کوردلر که اوج عدد قرقر جاغنه ایوب
دو شر پس بو واقعه یی بید بزرگوار لری حضرت ابوبکره نقل ایلدکلر
اکر واقعه صادقه ایسه اهل ارضک خیر لوسندن اوج نفر که
سنک بیتکه دفن اولنور دیو تغییر ایلدی پس رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم دفن اولنور قد حضرت ابوبکر رضی الله عنه اشته
بو کورد و کل قمر لک بر اولوب جملة سنک خیر لوسن در دیدیلر
کتاب مزبورده مسطور در که اعرابی دن بری سفره کیدر اولدغه خانقانه
عذی السنین لغیبی و قصیری و ذری الشهور فانه قصار
یعنی بن کتدکن صکره صبر و تحمل ایلدوب بنم غیبی آیلر ایله صایوب
برای ایکن ای اولدی دیمه زیرا آیلر کو قاه اولمین ترکلوپ کچر بلکه
● سیلر ایله صایوب یکدم بر خانقانه جوایزه ایلدی ●
از کو صبا بینا الیک و شوقنا و از حیرنا تک فانه قصار
یعنی سنده بنم سکا اولان از و اشتیا قمری فراموش ایلدوب یاد ایله
وقیز لری که مرحمت ایله زیرا کو چک لرد و یکدر پس اعرابی خانقاندن بو
کلامی کوش ایلدکلر وقت قلب ال ویرمکین سفردن فراغت ایلدوب کندی
بعضلر اعرابی مزبور خطیبه دیدکلری شاعر در دیو نقل ایلدیلر روایت
اولنور که اسلم بن زرعیه اکرمه اس سکونک جمله سنه طاقت کتور
منهم اولور سک سکا امیر عبید الله بن زیاد غضب ایلدی و یکلرند مزبور
صاغ فالوب امیرک مقصود اولنق یا نده تحسین و افرینه مستحق اولوب
هلاک اولمقدن هزار بار احمد دیدی بر اعرابی بر اعرابی سب ایلدی
پس سب اولان اعرابی سکوت ایلدوب فرشتو لغنده اصلا برشی سو یلدی
مزبورده بنون سکوت ایلدی سنده سب ایلمکه دیدکلرند اعرابی نیل
مزبورک معایب و مساویستی یلم و کتد و سنده اولمین نه متقی اسناد الکی
● لایق کورم و دیدی ●

ثانی عمرو و قال بیت ● قدامه لثوب و الثالب ●
 قلت له خیر اوقال الخنا ● کل علی صاحبہ کاذب ●
 علی بن الحسین رضی الله عنهما حضرت تری بیور که فجر برکت
 نفس الامر و خبر ایلہ انصاف کن آگاه اولدن حقه بنجہ خیر تر
 سوبله قریبدر که حقه سند اولین بنجہ شرری سوبلیوب کا
 اسناد ایلہ روایت اولور که آدم علیه السلام ارضه هبوط ایلدکه
 جبرائیل علیه السلام کلوب یا آدم الله عظیم الشان سکا اوج خصلت
 کوندوب امر ایلدکه اچلرندن بری قبول ایدر سین دیدکه ام علیه
 ندر اول خصال دیو سوال ایلدی حضرت جبرائیل بیان ایدوب حیا
 دین عقل و دیدی پس حضرت آدم علیه السلام عقلی قبول ایلدکه
 جبرائیل علیه السلام حیا ایلد دینه چونکه عقلی قبول ایلدی نذر واک
 کیدک دیدی ایلده خبر کتیز دیدیلر بنجہ عصیان ایدوب امر اطاعت
 ایلر نریلکه حیا ایلد دین خبر بنجہ عصیان ایلر لکن بزرده ایلد
 فرمان اولندیکه عقل هرزه ایدر اندر ایلوب باله اوله و دیدیلر
 ● قال عبد الملك بن عبد الحميد بن ابيات ● بیت
 الماء في بار عثمان له ثمن ● ولخير فيها له شان من اثنان ●
 عثمان يعلم ان الحمد ذو ثمن ● لكنه يشتهي حداً يحتاج ●
 والناس اكيس من ان يحمد ● حتى يروا عنده اثار احسان ●
 دياشي ايدر که بر دفعه خلق بصره ده هلال رمضان کورمکه چمشلر
 ایدی بو ائشاده اچلرندن بری کوب سائر خلقه ده بر برداشت
 ایدوب محلی تعیین ایدر کورمکه کورمکه پیشمار کسه مزبور کورمکه
 ایلد هلال رمضان کورمکه کورمکه قریب اولوب یینه خلق هلال
 عیدی کورمکه جمع اولدقلر ندر طرفادون جواز دیدکری کسه
 هلال رمضان کورمکه کسه ندر قیوسنی مق ایدوب کل بزره هلال اولد
 کورمکه یورمکه سکا فضولانه رمضان خلقه کورمکه کورمکه کورمکه
 دیدی بو محله کالجه ذکر اولمان جمله سی بهجة المجالس نقل اولد
 صاحب الترجمة ابن عبد البرک ولا فی اوج یوز التمش سکر سکر اولور

اولوب انتقالی دوزخ التمش اوج سنه سنه در خطیب بغدادی
 ایلد بر سنه ده غم کلز اوجان ایلد کوری مقدم خطیب کورمکه
 ذکر اولمشدر در جمعا الله تعالی ابو عبد الله یوسف بن عمر محمد بن
 بن ابی عقیل بن سعد الشافعی مزبور کورمکه سلسله نسبی حجاج ایلد
 مجتمع اولوب محمد ایلد حجاج والدی اولد یوسف بر اولور و خلیفه
 حیاط ایدر که خلفاء بنی امیه دن هشام بن عبد الملك یوسف بن
 عمری یوز التمش تاریخنده یمنه والی ایدوب اولد دورت سنه چکوتن
 برقرار اولدقن صکر یوز بکرمی تاریخنده هشام مزبور والی عراق
 انکیس اوغلی صلت بن یوسفی برینه یمنه والی ایدوب عراق کلشدر
 روایت اولور که هشام مقدم ترجمه سی مزور ایدر خالد بن عبد الله
 القسری و عراق دن مفرول ایلد مراد ایلشدر بو ائشاده یمنه یوسف بن
 عمر طرندن آدم کلشدر پس هشام یوسف کورمکه اومیسنی حضورینه
 کورمکه یوسف سنک افندک حدیثی تجاوز ایدوب امر بزره اطاعت ایلر
 اولش دیو غضب ایلد عتاب ایلد کورمکه صکر امر ایلدی مزبور ضرب
 و تذلیل ایلد دیواندن اخراج ایلد یلر بعد هشام کاتب دیوان اولد
 سالمی بانه جاغروب یوسفه بر کاغذ یازوب کورمکه کورمکه دیدی
 سالم کاغذ یازمکه کورمکه هشام تنها سنه کند و علی ایلد بر کورمکه
 ورقه یه مکتوب سکا و اصل اولدقن سنی عراق والی ایلد یوسفی
 کتم ایدوب علی الفقه عراق مکتوب خالدک و عامل الینک النذن ولایتی
 الوب ضبط ایدر سین دیو تحریر ایلدی بعد سالم تحریر ایلد و کی کاغذ
 کورمکه هشام کسه آگاه اولدن ظرافتله اولد ورقه یی مکتوبک
 اچنه قویوب مهر یوب سالمه و یروب یوسف کورمکه اومیسنه ویر کورمکه
 دیدککه کاغذ مزبوره و یروب یمنه کوندردی پس مزبور یمنه وار
 یوسف ملاقی اولدقن یوسف نه خبری دیدی مزبوره امیر المؤمنین
 سنه غایت غضبه کلش دیو ماجرای تقریر ایدوب بعد کورمکه کاغذ
 یازوبوب بو کاغذی کاتب دیوان سالم یازوب ارسال ایلدی دیدی
 پس یوسف کاغذی لایوب ورقه یی کورمکه اوغلی برینه نائب ایدر

قال قوب عرافه كلدي نقل اولورده كاتب ديوان سالك مانلي اولورده
 بشير بن ابی طلیح دیرلر برکسه مزبورك قائم مقامی اولوبه وشن
 اوردنه دیوانته بی تحریر ایددی بشیر مزبور فراست و ذکا صاحبی
 برکسه اولغین یوسفك آدمیسنه هشامك بمقوله وضعندن
 نقش الوب عراف عاملترندن عیاض نامنده بر دوستی وار ایدی بو
 قصه بی تلخیص و کتایه طریقی ایله مزبوره اعلام البحر اهلکتر سزیمندن
 بر ثوب یمانی ار سال ایلدی واصل اولورده کیوب الله عظیم الشان عهد
 ایدیه سزوبونی طارقه ده اعلام ایلکن جائز دردیو تحریر ایدوب ^{ار سال}
 طاروق خالطرفندن کوفه حاکمی ایدی پس بو کاغدی ار سال ایلکن
 صکره بمقوله سزیمکتومی افشا ایلستندن خوفه دوشوب تکرار دفعه ایست
 طریق حیلله یه سالک اولوب یینه عیاضه تلخیص کوفه بونی تحریر ایلدیم
 اهلکتر غریمت سابقه سندک رجوع ایدوب اولوغی ار سالدن ^{ار سال}
 ایلدی پس عیاض مقدمه کلان کاغذک مضمونی طارقه اعلام ایلدی
 بو کاغده کلانک بونیده افاده ایلدی کن طاروق خبر حقیقت حال
 مقدمه ما تحریر اولنان اولوغی محل شبهه و کلانک ^{ار سال} سکا کاغذ
 ایلین یاروفادارک بو سزك فاش اولستندن خوفه دوشوب ^{نقل}
 دفعته سالک اولوب دیوب ایکنی کاغده اصلا اعتماد ایلدی و همان
 ساعت خالطرفنه جان اتوب کلدی و ما جرای بر بر تقریر ایلدکه
 خال بو خصوصه سن نه تدبیر ایلدک دیدی طاروق تدبیری ^{بودک}
 همان بوساعت قالقوب امیر المؤمنین استانه سنه توجه ایدیه سین
 سنی کوردک حجاب ایکن اکر دوزنده مضمر عقود و واریسه نخل
 اولوب صفاء خاطر ایله یینه کلوب منصبک برقرار اولور سین ^{دیدک}
 خال بودای قبول ایلدی طاروق مری بونی قبول ایلدکن باری بنی خلیفه
 استانه سنه کوندک و ادوب بوسنه ناک مانلی تسلیم ایدوب سزیمقر
 کتوره ییم دیدک خال بوسنه ناک مانلی مقدار اچه در یاور میسین
 دیدی طاروقه بل بلورم یوز یوز اچه دیدی خالک بن شیری یوز یوز
 اچینی زه دن بوله ییم و الله حالا زیر غلگه اون بیک اچه دن غیری ^{حینه}

بر حبه یه مالک دکلم دیدی طاروق فرق یوزک اچینی سعید بن راشد
 ایله بن ویریم و زینبی ایله ابان بن الولید یکریمی یوزک اچه ویرسونلر
 قلات فرق یوزکی سائر عماله تفریق ایدیه لم هریری بر مقدار اچه ^{ار سال}
 ایلستور دیدی خالک بن مذت حکومنده بر مقدار شیعه مالک اولور
 عاملکریک اچه سنی الترددن الوب یوزک کی دنات ایلک مشریم دکلم
 دیدی طاروق بوسنک و کد و مزک یندن اولان دولت و نعمتک ^{ار سال}
 دفع ایدوب حضور و احته اولغینون مالکک بر مقدار یی بلور
 ایدوب دفع سپر ایلکک بیک جان ایله راضیوز همان سندک بر امر ^{ار سال}
 دیوب یوزک کی بنجه سوزلر سوبیلدی کن خالک بر طریقله راضی ^{ار سال}
 عناد و اصرار ایلدکه امدی معلومکرا اولسونکک بوسحب سزکله
 اخر صحبتن رد و بد و دواع ایدوب قالقوب یینه کلدی پس بنجه کوندن
 صکره یوسف کلوب خالک و جمله عاملکریک اخذ ایدوب حبس ^{ار سال}
 طاروق زیر اشکنجه ده هلاک اولدی و خالک طقسان یوزک اچه سی
 چقدی نقل اولورده هشام بن عبدالملکک خالکدن بر بنجه امور نقل
 اولورده مزبوره خاطر مانده اولوب وزیر قتلکنده اولان اموال ^{ار سال}
 کثرتنه بنای مزبوری عزل ایدوب ^{ار سال} صادره ایلک ایز و سنه دوشمن ^{ار سال}
 و کد و حقتن مزبور دن بنجه کشار ناسزاده نقل اولوب بواوردک
 مجموعی مزبورک عزل و نکبتنه سبب اولشدی پس هشام عنوان تبعه
 ذکر اولندوغی اوزده مزبورک عزل کتم ایدوب نهانی یوسف بن عمر
 کاغذ کوند و مشدی مکتوب مزبوره واصل اولورده بر موجب ^{ار سال}
 بوسری کتم ایدوب او توذ نفرکسه ایله یمندن چقوب کوفه یه غریمت
 ایلدی و کلوب کچه ایله مسجد کوفه یه نازل اولوب طاروق ^{ار سال}
 ایلدکه حیره یه کیدوب او غلوفی سنت ایدوب خانی ضیافه ^{ار سال}
 دیدیلر صباح نمازی وقتی اولورده طاروق قائم مقامی اولان ^{ار سال}
 عبدالله الخارثی کلوب امامته کچک استدکه یوسفک آدمی
 مزبوری چکوب طود امامته امیر کچسون دیدیلر اوکره چکوب یوسف
 محرابه کجری مزبور فصیح اللسان اولوب حسن القرات ایدی پس اذا

اذا وقت الواقعة ايله سال سائل بعذاب واقع سورة لربني تلاوت
ايدوب صباح نمازي ارا ايلدك كن صكره مسيحه قاضي كلوب جناب
حقه حمد وثنا ايدوب خليفه يه دعا ايلدك كن صكره اميرك اسمي
تندد يوسف سوال ايلدك كن اسمي بيان ايلديلر بتر مزوره ده صلاح ايله
دعا ايدوب بعد خبردار اولانلر كلوب مسيحه جمع اولديلر بتر يوسف
حاله اقم كوندوب بعد فارس عامل اولان ايان بن الوليد بصره
عامل اولان بلال بن ابي برده يه و بستان حاكمي اولان عبدالله
بن ابي برده يه ادمار كوندوب جمله سني حكومتلرندن عزل ايلدي ق
كلدكارنده حبس ايدوب هر بزرگ مال فراوان طلب ايدوب سياست
واشكيجه ايلسونلر ديوام ايلدي اما خالده سياست ايلكه طرفلافتدن
ازن اولماق مزين مزبور بر مدت يوسفك حبسنده قابوب بده هشام
طرفندن خالدي اهل و عيالي ايله بو طرفه كونده سين ديو فرمان كلدك
يوسف مزبوري اطلاق ايلدك كن اهل و عيالي ايله دمشق كلوب حاكم
عمر پايانه ايرنجه دمشقده اولوب بعد تكرار حبس اولنقدن صكره
يوسف مزبوري التي برك الله يه الو بقتل ايلديكي ان ثلما الله تعالى
قريباً ذكر اولنور نقل اولنور كه بلال بن ابي برده يه سياست اولنقد
اوچون بريك درهم ويره چك اولوب بو خصوصه كفنيل ويريكه صكره
شامه فرلا ايدوب اغتفا ايلدي اخفا سنده حد متكاري بر طاق و برك
ايدك كن يا قدغه بلال غضبه كلوب غلام حاكم
واروب افتدي سنك اولدو غي محلي اخبار ايلدي پس اخذ ايدوب بده
يوسفه كورد يار برونده هر چند كه مطلوب اولان اوچون بريك درهم
دريم ديو فرماياده كورد ي اصلا اصفا اولنوب تكرار زندانه
حبس ايدوب بوشاده قضايه تسليم اولنوب حبس دن خلاص اولد
بابنده اعمال لطايف الحيله سالك اولنوب عصر پايان ايدوب هلاك
اولسنی اصحاب فتن قاينخ بكونه نقل و روايت ايدلر كه زندانه
هلاك اولان محبوب سلك اسمي زندانجي دفتر ايدوب يوسفه عرض
ايدوي اولكه اخراج اولنوب دفن اولسون ديو فرمان ايلدك كن مزبور

مزبوري زندان اخراج ايدوب دفن ايدلردي پس بلال مزبور بتر
طبع عيادي زندانجي ايله ياران اولوب مزبور بنم اسمي ده دفتر بونايه
قيدا ايدوب يوسفه عرض ايله بعد نهائي اطلاق ايله بود يارلرده
اصلا طور سيوب بر محل بعيد چكلوب كيد يمين ديو مزبور وافر التون
ويردي پس زندانجي ده بركون برقع مرده لرك اسملي اثاسنه بلال
قيدا ايدوب يوسفه عرض ايلدي يوسف خلال اسمي موقاه بلال
كوردك بوسا ثلري كي دكلد بونك ميتني كوندوب بكا عرض ايله بكيك
زندانجي محبسه كلوب واقع حالي بلال له اعلام ايدوب نه جان ايلدو كن
تدبير صورت پذير اولنوب حالاسني بو غوب امير عرض ايلكله ساحة
امانتني الايش نهتمدن بال اتمك لازم كلدي ديو مزبوري حقيقت
زمره موقاه احوال ايلديلر بعد يوسفه عرض ايلدك كن دفن ايلسونلر
ديو فرمان ايلدي بر آوري عبدالله بن ابي برده ايله زير اشكيجه هلاك
اولدي بقضاي صاحب وقعه عبدالله اولوب اشكيجه ايله هلاك اولد
بلال اولنوي ده روايت ايلديلر لكن اصحي مقدم اذكر اولانلر بلال مزبور
اجمالاً ترجمه سي مقدمه والدي عام ترجمه سنده مرور ايلشي نقل اولنور
يوسف مزبور صالح نام بركه يي بريده عامل ايلشي پس مدتي تمام اولد
محاسبه سي كوردك كن اوزنده او قوز بريك درهم جقمين زندانه حبس
ايلشي اول ايامده بلال بن ابي برده ده زندانده محبوب اولنوب مزبور
صالحه ملاقي اولوب شام صحبتده ايتديكه محبوب سلك سياسته موكل
اولان شخصك اسمنه سالم ولقينه زنبيل دير اما مزبورك لقب مذكور
غايث منفوري اولنوب بركه زنبيل ديسه زياده غضبه كلوب الت
اولور بو مقدمه دن مقصود بمر حال شدي كلوب كاره بر مقدار سياست
ايله كركد راتنا جرع و فرعه صاقوب غفلتله مزبوره زنبيل ديسه
ديو مشفقانه بر نصيحتد ديو ب زياده تنبيه و تاكيد ايلدي بترماندن
صكره سالم مزيج صفت يوز كوستروب صالحه سياست ايلكه اهنك
ايلدك كن مزبورك اسمي خالمرندن كيدوب اسانته لقبو كلين يا زنبيل
اتق الله ديو فرمايه باشلدي شخص مزبور زنبيل نطني كوش ايلدك كن دغني

غضب کلوب درو منده نمیتند زیاد شکجه ایدوب هلاک اولغه
قریب اولدقه براغوب کندی پس بلا صالحه یی آدم بن کازم برون
زنبیل دیمه دیو صبا حدن برو بوقد تنیه و فاکید ایلد می نصیحتی
قبول ایلدک دیدکده صالح الله بلا کی ویرسون بودده دینه سنک
تلفین کله دوشدم اگر سن بکامزورک لقبه زنبیل دیردیو بیل ایلدک
بنم زنبیل دن خاطر یی کلودی دیدی نقل اولورکه یوسف بن عمر
حکومت عراقینده خراج طریقه سنه اقتدا انکون اکثر امورده شدت
اوزده اولوب خلقه سیاست و کجما ایدردی معزول اولنجه یدک بوجال
اوزده اولوب اصلدوق و ملایمت ایلدی و نضر بن سیاری خراسانه
والی ایدوب دولت بنی امیه بایانه ایرنجه مزبور خراسان حکومتده
باقی قالوب صکره کلانلر غزل ایلد ایلد ایدی و آبوسلم خراسانی ایلده
نضر بن سیارک میانه کذار ایدن وقایع کتب توارنجه مضورده
● و بویکی بیت نضر مزبورک حقه سولمیشد ●

اصبحت خراسان بعد الخوف آمنه ● من ظلم کل غشوم الحكم جبار ●
لما اتی یوسف اخبار ما لقیته ● اختار نضرا لها نضر بن سیار ●
نقل اولورکه یوسف مزبور غایت کنه قدا اولوب صغیر الخشقه ایدی
مع هذا الحیه سی کیم و طویل اولنن قوشاغنه ایرنمشدی و کبر و حق
پرده پیرون اولوب مزبورک تیه و حق ایلده مثل نضر بن اولور
جمله نکیر و تجنندن بونی حکایت ایدرکه برفعه فضا و کلوب
مزبور فضا ایدرک دینه ریشه عارض اولدقه کند و شی فضا
خوف ایلده دیمکه علوجانی مانع اولنن حاجنه خطا ایدوب
فضاده سوله خوف ایلسون دیدی و دوزی کوزب اثر ایدرکه
اگر بوندن جنابکره جامه چمن باره فتنه محتاجد ویرسه غایت
حظ ایدوب دوزی به انعام و احسان ایدردی و کوجامه به وفا
ایلدکندن ماعدا بر مقدار فضله و مباحی قالورده بر ایدر غضب ایدر
حضور دن طرد و ابعاد ایدردی و روات اولورکه یوسف مزبور
بقیه مننده حکومت عراقله بکام اولوب هشام یوز بکر بنی سنده

انتقال ایلدکده برینه برادر زاده سی ولید بن یزید بن عبد الملک خلیفه
اولمشدی پس اولده مزبور حکومت عراق دن غزل ایلدوب ابقا و مقر
ایلدی نقل اولورکه برفعه ولید مزبور غزل ایدوب برینه عبد
الملک بن محمد بن الحجاجی نصیب ایلک تقسیم ایدوب یوسفه بومضونه
بر کاغذ کوندوش ایدرکه سن هر بار خالین عبد الله القسری عراقی
انکون بر شی تحصیل اولنن دیوشکایت ایدوب هشامه شی قلیل کوند
نجه زمان ایدرکه تعمیر بلده مشغول ایدک ظاهر ایشدی بینه معمر اولوب
اولکی حالده عودت ایلد پس کرکدرکه تعمیر کله بلارک محصولی
ارکیدن نه مرتبه زیاد اولدوغی کلوب کوسته سین تاکه سنک اسار
حکامدن امتیاز و فضیلتک یا نزه متعین اولوب اکا کوره شانکه
توقیر و احترام اولده پس مکتوب یوسفه راصل اولدقه اموال و اینه
واو ایدن هیچ بوقد عراقدن تحصیل اولوب خلیفه استانه سنه
کلامش هدایا و اموال ایلده بوله کیروب استانه ولیده توجه ایلدی
و مشقه قریب اولدقه بر کیمه خسان بنطی به مصارف اولدی مزبور
ایتدیکه عبد الملک بن محمد بن الحجاجی حال سنک بریکه عراقه والی ایلده
کرکدراندی تدبیر بودکه ولیدک خدمتده اولان و ذوا و اعیانه بر
مقدار شی بیل ایدوب بوغانله بی دفع ایده سین دیدکده یوسف خلیفه
مزبور لره ویره چک بر شیم بوقد و پس خسان بنم یا نده موجودیش کره بیک
دوهم وارد و کاوره بم نک مصلحتک حاصل اولسون دیدکده یوسف
سن مزبور لرک ولید یا نده قدر و منزلت اینه بندن زیاد عارف و
همان سن لازم اولان یرلره مبلغ مهوری بنم طرفدن توزیع و تقسیم ایلده
دیکد پس مزبورده پس چشم دیوب مصلحتی برفق خواه برینه کوزدکن
صکره یوسف ولیده بولشوب کوزدکی هدایا و اموال عرض ایلدکن
ایدوب سارا اعیانده مزبورک طرفنده بولنن بینه حکومت عراق مزبورده
مقر اولدی و تواتر خالده محبوس اولنن یوسف عراقه عودت ایلد
اولدقه مزبور والی کره یوز بیک دهره الوب قید و بند ایلده عراقه
کوزوب زیر شکنجه ده هلاک ایلدی و روات اولورکه ولید یوز بکر بنی

جمادی الاخره سنده قتل اولدوقده برینه عم زاده سی یزید بن الولید بن
عبد الملك خلیفه اولوب یوسفی حکومت عراقدن عزتلا یزید برینه منصور
جمهوری والی ایلشدی پس منصور عراقه توجه ایلدکده یوسف قهمن
اکاه اولدوقده اهل و عیالی ایله بعضی فواحشه فرار ایلدی زنی نسیه کید
اهل بیتتی اچندن نهان اولوب بوطریقله دیدن خلقدن استار ایلشدی
مزبورک خبری یزید بن الولید واصل اولدوقده اخیری اچون ادم کوندک
اولدوغی محاله کلوب هر چند که میان رعایانه مزبور ی تفتیش و تفحص ایلدی
بربطوق ایله بوله مدقلنده اچر و کبر و بختونلری تجسس ایلدکندن
مزبور ی زنی نسیه خاتونلری و دخترلری میانده بولوب قید و بند ایله
یزید کتور و کلنده زندانه حبس ایلشدی سنه مزبوره ذی الحجه سنده
یزیدک عمری اخر اولدوقده ابراهیم بن ولیدی و علی عهد ایلدی بر ابراهیم
یزیدک برینه خلیفه اولوب منت خلافتدن دورت آی مود ایلدکده
اخیر ملوک بنی امیه اولان مروان بن محمد خروج ایدوب ابراهیمی خلافتدن
خلع ایدوب برینه خلیفه اولشدی پس ابراهیم ایله مروان محاربه و قتال
ایلدکده قوت و غلبه مروان طرفندن اولغین ابراهیم دمشق فرار ایدوب
محبسه ولید بن یزیدک ایکی اوغلی و ایلدی مزبورک قتلنه یزید بن خالد بن
عبد الله القسری بنی کوندک اولد و ایدوب مزبور ی قتل ایلدکده صاحب
الترجمه یوسف بن عمری زندانه محبوس بولغین اخراج ایدوب بیری
خالدی قتل ایلد و کچون مزبور ی قتل ایلدی توقصه یوز یکریمی بدین
واقع اولشدن نقل اولغور ک یوسفی قتل ایدوب باشق جسد من جدا
ایلد کلنده صبیان ایاغنه ایب بغلیوب لاشه سی اساق و مشقده
ایدی بعضی خاتونلر مزبورک لاشه سنه ملاقی اولدوقده غایت صغیردن
بود و مند صبیونک جرمی نه ایدیکه قتل ایلد و برلر اید ی ابو المنظر
یوسف بن ایوب بن شاذی مزبور مقده اساس دولت ایوبیه اولان ملوک
سلطان صلاح الدین دود که دیار مصر و شام و یمینک سلطان اید و مزبور
جندی اولان شاذی اصلنده از بیجان فواحشندن ضم دال مهر و کسر
واو و کون یا و فون ایله دوزن اسمیله مستی اولان ناحیه اکرانک اعلی

عیانندن اولوب بعد ایوب و شیر کوه نامنده ایکی نفر اولدی ایله
بغداد کلوب کشت ایلوب بعد نکریته ارتحال ایلد کلنده شاذی نک
عمری پایانه ایرمکین انتقال ایلدکده داخل بلده نکریته رفتن اولدی
رحمه الله سبحانه بعضی توارینجه مسطور در که مزبور وین دن عراقه
کلد کلنده شحنة عراق ملوک سلاجقه دن سلطان مسعود بن غیاث الدین
محمد طرفندن مجاهد الدین بهروز بن عبد الله نام امیر ایدوب پس مزبور
میرد کورک خدمتده اولدی مجاهد الدین آتاش خدمتده نجم الدین
ایوبک عقل و شدنی امتحان ایدوب طرز و طریق استخوان ایلدکده
بلده نکریت کندنک زعامتی مشابه سنده اقطاعی اولغین مزبور ی نکریته
دور ایلدی و دوزانک معناسی قلعه حافطی دیمکد ویزا دوزان سید
قلعه معناسه اولوب دراپسه حافط معناسه دراپس مجموعی قلعه
حافطی دیمک و تود و الحاصل نجم الدین ایوب برادر ی اسد الدین شیرکوه
یانتنه الوب واروب نکریتک ضبط و ربطنه مشغول اولدی بو آتاش و صل
صاحب انا بک شهید عماد الدین زکی ایله مقدمه مذکور ی سبقت ایدن سلطان
مسعود اتفاق ایدوب خلیفه سترشدن خلافتی ایامده بغدادی محاصره
ایلدی لکن بر مصلحت کوره میوب منظم و پریشان اولد کلنده عماد الدین
زکی فرار ایدوب نکریته کلدکده نجم الدین ایوب مزبور ی استقبال ایلدی
و اکرام و توقیفده مبالغه ایلدی و جمله بی عبود اچون یکیلر دراز اولد
عسکری ایله مزبورک عبورنده سعی و فورا ایلدی بعده اسد الدین نکریته
بریکه ایله میانلرنده بعضی کلام و اثر اولدوقده غضبه کلوب شخصی
قتل ایلدی پس بولجا مجاهد بهروزک معلوم اولدوقده نجم الدین ایوب
ایله اسد الدین شیرکوه ادم کوندوب نکریتدن اخراج و ابعاد ایلدی
اندره مصلحه عماد الدین زکی استانه سنه قوجا ایلدی بر عماد الدین
مزبور لری کوردک خدمت سابقه بینه بناؤ اکرام ایدوب هر برینه بر کل
زعامت و یروپ جمله اتباعندن ایلدی بعده عماد الدین بعلبکی فتح
ایلدکده نجم الدین بعلبکی دوزار ایلدی بو دن صکره عماد الدین
جعبر قلعه سی محاصره ایدوب المغنه قریب اولدوقده بریکه چند سکا و

بری مزبور می فرستاده قتل ایلدی دمشق حاکمی اولان مجیرا الدین بوققون
اکاه اولدوقه بعلبکی محاصره ایدوب جهانی بنجم الدینک باشنه تنک
ایلدکه بنجم الدین پدیی قتلندن صکره برینه موصلده ان یکیشین ^{سلطنت}
اولان سیف الدین خان بن عماد الدین زنکی به پی اندی اولدوقونده
امدارینه عسکرار سال اولوب مجیرا الدینک بعلبکی اوستندن دفعی انها
ایلدی کن سیف الدین مزبورک ابتدا سلطنتی اولغین اطرافده اولان
ملوک ایله میانخی اصلاح قیلنده اولقل بنجم الدینده امداد ایلک قاد
اوله مدی پس بنجم الدین واقع حالدن خبردار اولدوقه مجیرا الدینک بعلبکی
یدندن قهر ایله اوب کندی سخی تامل ایلستی تحقیق ایلکین مجیرا الدینده اتم
کوندوب قلعه بی اختیار له تسلیم ایدیم کن بوققونله ده بکار بریور
دیدکه مجیرا الدین بوققونله راضی اولوب بنجم الدینده تحت تصرفنده اولان
مواضعدن بر محلی زعامت ویروب اولد بعلبکی تسلیم ایدوب مزبورک
امراستندن اولوب خرمند قالدی نقل اولورکه عماد الدین زنکی قتل
اولدوقه اوغلی نور الدین محصور بانشه بولغین جمله صکر مزبورده اتباع
ایلر یلر پس نور الدین موصلده برادری سیف الدین خانیک موصلده
اطراف و نواحیسته پدیری برینه سلطان اولدوغندن اکاه اولدوقد اول
طرفله قرض ایتوب بانشه اولان عسکر ایله قاقوب مدینه حلبی
بلدی بی تسخیر ایدوب اول بلادده سلطان اولدی نقل اولورکه اسد الدین
شیرکوه عماد الدین زنکی نک بانشه اولغین قتل اولدوقه صکر اوغلی
نور الدین محصورک بانشه قاقوب مزبورک جمله امراستندن اولدی بوند
صکر ملک نور الدین دمشق مجیرا الدینک التند الموب قبضه تسخیر
کتوردکه بنجم الدین ابویه مزبورک خدمته ملازمت ایدوب اوله
برادری شیرکوه کبی نور الدین اتباعندن اولدی بوند صکر صاحب
الترجمه ملک صلاح الدین احوالنه شروع ایدلم اصحاب تواریخ اتفاق
ایلدی که ملک صلاح الدین یوسف والدی کمریت قلعه بی و زاری کن
بشیوز او تواریکی سنه سنه متولد اولوب بعه جوق کچیدن مقدم ذکر
اولدوغی اوزده بنجم الدین برادری شیرکوه ایله تکریدن جوق عمار الدین

عماد الدین زنکی نک خدمته واردیلر و بودخی مروید که مزبور ترک
تکریدن خروجی صلاح الدینک ولایتی کجه سنه مصارف اولغین مزبور
مولود مذکور ایله تشام و قطیف ایلدک نده ایلک نندن بریسی نه الم کچرین
ما اولد که خیر بولده دن نقل و حرکتده اوله دیدی فی الواقع تکریدن
نقل و حرکتی مزبور ترک باعث رفتاری اولدی و لاصل بنجم الدین ملک
نور الدینک استانه سنه ملازمته شروع ایلدکه اوغلی صلاح الدینده
والدندن منفک اولوب مقام خدمته بله بولور ایدی پس نور الدین
صلاح الدینده دشد و بخت تفرس اتمکین بنجامورده استخدام ایدوب
بعده عثمینی شیرکوه ایله بله مصره ان سال ایلدی کن ان شاء الله کما تقبل
اوزده ذکر اولور و صلاح الدین امور جهاده اجتهاد ایدوب باش
طرق خبر و صلاحی پیش و نهاده اتمک ملک نور الدینک خدمته تعلیم ایدوب
اندون کور مشدی روایت اولور که خلفاء عباسیه ایا منده دیار مصر
مزبور ترک خطبه دن ناملری بنجه مدت منقطع اولوب دیار مغربده ظهور
ایدن خلفاء فاطمیه دن معتز بن منصورک قولرندن جوهر قائم نام
کسه لشکر و شمار ایله مغربدن کلوب مصری افندیسی چون اخذ
ایلدی کن با بقا جوهر قائم ترجمه سنه مفضل ذکر اولمشدی پس محرق
مصر بنجه مدت خلفاء فاطمیه دن تختکاهی اولوب طایفه مزبور نک اخیری
اولان علخند سنه مصر جلوس ایدوب بنجه بدک دولتمندک نظام و نظامی
بایند و برقرار ایدی پس نوبت خلافت عاصده کلد که احوالی دولتمند بنجه
یوزدن بریشان اولوب ناملری با کلیه خطبه دن منقطع اولدوقه تکرار
خطبه بنی العباس نامه اوقومسناک سبب و تفصیلی اصحاب فن تاریخ بوند
روایت ایلد که عاصده ایام خلافتنده منصب وزارت فی شاور نام کسه
تقلید ایدوب مزبور معتمد الدوله ایلشدی بقعه اعیان دولته ضرام
بن عامر نام کسه خروج ایدوب دیار مصر استیلا ایلدکن شاور قاجوب
و بر اوغلی طوقوب قتل ایدوب جبرایرینه وزیر اولشدی پس شاور فرار
ایدوب بشوز الی سکر تار بنجده شامده ملک نور الدین مجبور بن زنکی نک
استانه سنه انجا ایدوب انسان سرکشتی باز و خصمندن انتقامی ایلورق

تکرار مسند و زادنه اصعاد اولمسی نیاز ایلد که ملک نورالدین عسکر
بریلوک کسیه ایله اسدالدین شیرکوهی مزبور قوشون مصر کوندری
و صلاح الدینی به شیرکوهک خدمتده بله اوسال ایلشدی نقل اولم
نورالدینک مصر عسکر کوندر مسندن غرضی یکی شی اولوب بری شادک
استانه سنه البجا ایدوب خصمندن انتقامنی الیور ملک نیازی برینه
کتورمک اولوب بری ده مصرک عسکری ضعیف اولوب دولتی مختل
و بریشان اولمسی کوش ایلشدی پس بو طریقله حقیقت حاله اطلاع
تحصیل ایلک ایدی شیرکوهک شجاعت و امانتده قایت اعتمادی
بو مصلحتی کا سپارش ایلدی شیرکوهده برادرزاده سی ملک صلاح الدین
عسکرینک مقدمی ایدوب شاور ایله بشیورالای طغوز سنه سنه
دمشقدن چقوب مصره توجیه ایلدی بریس مصره واصل اولدقلرند
قتل اولوب و سایر موافقه بر طرف اولغین شاورینه صدور ذریقه
جلوس ایدوب ماری حاصل اولدقه اسدالدین غدر اتمک باشدی
و پس بریده ده فرنگ طایفه سنه خبر کوندر دیکه کلوب بلیسی محله
ایلدی براسدالدین شیرکوه ایسه بو ائشاده کرکی کچی احوال مصره اطلاع
تحصیل ایدوب انچلرندن ضبط و دیوچ امور ملکته قادر مصلحت
کذا کسیه اولدو عندن اکاه اولمشدی پس شامه عورت ایدوب واقع
حالی ملک نورالدین اعلام ایدوب تکرار مصره وارمق تدبیری بلنده
تفکره مشغول اولدی بر بو طرفدن شاورده فریور لری ملک مصره طمع
اوزده اوللرندن اسدالدینک تکرار کلجکی تحقیق ایلشدی پس فرنگ
کفره سنه مکتوب کوندر ب کلوب ملکتمیزی دشمن غارتندن حفظ
ایدرکن شوره شومقدار مال ویره یم دیونجه وعده لری ایلدی شادک
فرنگ ایله مکاتبه سندن شامه ملک نورالدین اکاه اولدقه جاروند
بو طریقله فرنگ ملک مصره ستونی اولوب بعده سایر بلاد مسلمانده
تسلط ایله صکره دفعی مشکل اولور دیو لشکر پیشماره شیرکوهی ردار
ایدوب برادرزاده سی صلاح الدینی به بله قوشون بشیورالای
تاریخندن مصره کوندری پس شیرکوهده لشکر ایله شامدن چقوب مصره

مصره توجیه ایلدی و صولی فرنگ عسکرینک قدومنه مصادق اولدقه
شاورده مصره عسکر ایله چقوب فرنگ ایله اتفاق ایلدی براسدالدین
ایله کلان شام عسکرینه هجوم ایدوب میانلرند نهجه دفعه محاربه
و مقاتله واقع اولدقن صکره بریور لری ایلوب فرنگ ملکته
راسدالدین شامه عورت ایلدی تور جوعلک وجهتی اصحاب فرنگ تاریخ
بو گونه روایت ایدر لری که فرنگ عسکری مصره ایلدند ایکن ملک نورالدین
بو طرفدن فریور لری بعض قلعه لری خالی اولماسندن اکاه اولدقه
اوستنه عسکر کوندر شدی بوقصته فرنگ خبردار اولدقن من بعد
قراره مجالری قالمیوب و اسدالدینک یانده اولان شام عسکرینه
محاربه و مقاتله دن ضعف طاری اولغین هریری ملکتمیزی عورت
ایلمک اوزده مصلحه ایلوب اسدالدین شامه و فرنگ ملکتمیزی عورت
ایلشور ایدوب شامه کلدکدن صکره اسدالدینک مصره طمعی دشمنی
اولدی برامصر عسکرینک ضعف و فتورینه کندوسی مطلع اولدو غیبه
فرنگه واقف اولغین بهر حال تک طرفیوب بو طریقله مصری زیر تضره
کتورملرندن امین دکلدی فی الواقع برمدن صکره فرنگ مصر اهل
اسلامدن الوب فرنگ فرایلمک قصدینه فارس و راجلانی جمع ایدوب
لشکر مور شمار ایله مصره توجیه ایلدی بوقصته دن ملک نورالدین
ایله اسدالدین اکاه اولدقلرند صبر و قراره طاقتلری قالمیوب لکن
ملک نورالدینک بنفسه سفر ایلمک بعض امور مانع و عایق اولغین
عسکر و مال ایله اسدالدین امداد ایدوب اولد کندو قوم و قبیله
صلاح الدینی بله الوب جان و باش ایله بریولده سسی و کوشش ایلمک
غریبت ایلشدی بو طرفدن مصره شاورده فرنگ عسکرینک جمع کید
بلالرندن چقوب مصره توجیه ایلدکلرندن اکاه اولدقه شامه
ملک نورالدین طرفته فریاد چیلر کوندر ب امداد استمکن بشیورالای
عورت سنه سندن اسدالدین لشکر پیشماره ایله شامدن چقوب مصره
واصل اولدی بو طرفدن فرنگ عسکری تکرار اسدالدینک عظیم عسکر ایله
شامدن کلوب مصره عسکر ایله اتفاق ایلسندن اکاه اولدقه قراره

بجالدی قالمیوب خانب و خاسر ملک کلمینه عودت ایلدیلر پس اسدالتین
کلوب عسکر ایلله خارج مصره قونوب شاور ایلله کوردیلر و مقدمه
شاور مزبورده کلوب فرنک عسکرینی او ستمزدن دفع ایدر سکر شو مقدار
مال ویریم دیو ایلدوکی و عده یینه وفا ایلدیوب تعلل باشلدی اسد
التین ده مزبورک کاه کندو سیله و کاه فرنک طائفه سیله و داد افروز
اولوب دلتا برقرارده اولماستندن البته بونک قتل مهمانند
دیو مزبورک قتلی تصمیم ایلدی و الحاصل یینه شاور برکون کوکبه و لشکر
ایلله اسدالتینک زیارتنه کلوب آتدن نزول ایلدکه صلاح الدین
ایلله امرادن برنجه کسه مزبورک اوستنه هجوم ایدو و طوق بچاید
حبس ایلدیلر یا ننده اولانلر بحالی کورد و کلنده متفرق و بریشان اولدو
خلیفه مصره عاضد طرفندن اسدالتینه مزبورک باشنی کسوب کوندو سن
دیو فرمان کلدی پس شاور قتل ایدوب باشنی کوندو دیلر بعد عله
طرفندن اسدالتین دعوت اولوب خلیفه استانه سنه و اردوق خلعت
وزارت ایلله نکریم اولندی و ملک منصور ایلله تلقیب اولوب رتوق
اموز مزبورک دست اقامانه تسلیم اولندی بوندن صکره اسدالتین
شیر کوکله عمری پایانه ایرمکن بشیوز التمش دودت سنه سنه انتقال
ایلدکه یزینه برادرزاده سی ملک صلاح الدین منصب وزارت ایلله
کامیاب اولدی روایت اولورکه اسدالتین وفات ایلدکه عسکر ایلله
ملک نورالدین امراسندن پنجه نامدار کسه نروار ایدی هربری اسدالتین
یزینه منصب وزارت طالب ایدیلر خلیفه مصر اولان عاضد کندو
قریحه سندن اسدالتینک برادرزاده سی صلاح الدین وزیر ایلدکه
تصمیم ایلشدی و سائر لردن صلاح الدین اختیار ایلستن و جهتی بونک
روایت ایدلرکه سائر وزارت طایب اولان امر عسکر و قتله یقین
و شان صاحب لری اولغین وزیر اولدو ده مملکت مصری زیر تصرفه
کورد و عاضد مزبورک زیر غلبه سنده قالمغین شامیلر دولته استیلا
ایده لرا اما صلاح الدینک عسکری و سائر لری کبی قوت و شوکتی اولما
اول مسنده ترفیع اولدو ده سائر امر مزبورده اطاعت انبوی شامه کلوب

کیدر لر مزبورده جمع قلیل ایلله مصره قالدو ده عاضده مخالفته قالد
اوله میوب بعد مزبورده دفع ایدوب بالکلیه اهل شامک عرفی دیار
مصردن قطع ایلدیوب کالاول مستقل اوله پس بوملاحظه یه بناد
صلاح الدین دعوت ایدوب مزبورک اصلا غنی یوغینک وزیر ایدو
لقبنی صلاح الدین وضع ایلدیلر پس مزبورده کلوب اسدالتینک سرائه
نزول ایلدکه و هله اولده امرانصب مزبورک کندو لردن تخلف
ایلمستدن متالم اولوب اطاعتدن کردن بیج اولشلر ایدی بعد حسن
تهدیر ایلله مزبورک خاطر لری اله انوب جمله سی اتفاق و اطاعت
اوندو اولدیلر پس صلاح الدین اسدالتینک جمع ایلدوکی حزینه
بذل ایلکله قلوب ناسی تسخیر ایدوب کتدکه قدر و شوکتی سائر وزاران
افزون اولغله عاضدی زیر تصرفند زبون اتمکن استقلال اوندو
اولشدی و بواشاده صلاح الدینک حکومتی ملک نورالدین طرفندن
نیابت ایلله اولغین جمیع بلاد مصره خطبه نورا الدین نامنه ایدی
صکره صلاح الدین شامدن بدو پنجم الدین ایوبی و سائر اقربا و متعلقا
یانتو کتوردوب بدوینه کندو برنجی تکلیف ایلدکه قبول ایلدیوب ای
اوغل الله عظیم الشان سنی بومصلحتک اهل اولدو غک ایچون اختیار
ایدوب بومرتبه یی کا احسان ایلدی آمدی بومنصبه سن لایق سین
دیو کندو عالنده اولدی و بواشاده بدو فقه فرنک عسکری دیملط
اوندوینه هجوم ایلدکه نورالدین شامدن عسکر کوندوب فرنک بعض
قلعه لرینه مسلط اولغله دغدغه و یروب صلاح الدین ده مصردن
عسکر ایلله اوندو لرینه واروب عظیم مقاتله دن صکره منصور و مظفر
اولوب فرنک عسکری منهزم اتمقد و یملینه عودت ایلدیلر و الحاصل
بشیوز التمش بدو قاریخانه دك صلاح الدین عاضدک وزیر ایلدوب
سنه مزبورده مزبورک نامی خطبه دن دفع اولوب بعد انتقال
ایلدکه صلاح الدینک مصری ضبط ایلستن کیفیتنی اصحاب فن
تاریخ بوکوفه روایت ایدلرکه صلاح الدین وزیر اولدو ده صکره
تدییج ایلله دیار مصریه نك ضبط و ربطنده استقلال اوندو اولوب

طرف خلعتده عاضد هوا دارلندن كه قائم و غندن شامده ملك
نورالدين اكاه اولدقه صلاح الدين عاضدك نامني خطبه دن
رفع ايدوب خلفاء عباسيه نامنه خطبه او قوتق باندني اندرني
مكتوبلر كوندركه باشلدي بوطرفه صلاح الدين جواينده
خلقي دولت فاطميه به ميل او زده اولغين عاضدك نامني خطبه دن
رفع اولورسه احتمالديكه برفتنه عظيمه ظهور ايددي و اعتذار
ايلديكه نورالدين اصلا مجار اولوب البته مزبورك اسمني رفعه
ايديه سين ديوارام ايلدي پس صلاح الدين ناچار اولوب مزبورك
اسمني خطبه دن رفعه تصميم ايلوب بعه بو خصوصي امرايله
مشاوره ايدوب مزبورك اسمني نه طريق ايله قطع ايدوب خطبه
عباسيه به شروع ايديه لم ديدكده كيبي مساعده كوستوب راضي اولد
و كيبي ده اصلا جواز كوستوب بوبرام عظيم در حذر اولغين كركند
ديديلر مع هذا ملك نورالدين فرمائني اجرا ايدوب ريئه كوتور كنه
ناچار ايديلر پس بورتد و اختلاف اثناسنده ديار عجم دن مصره ككش
امير عالم ديولر بر كسه و ارايدى امرانك بو اختلافني كوردكده خطبه
ابتدا بن بدا ايديه يم ديوب بشيوز التمش يدي سنه سي تحرمك ابتدا جمعه
شخص مزبور خطبه به جقوب خليفه بغداد امام مستضي بامر الله
نامنه خطبه او قودقه خلعتدن هم بر كسه مخالفت ايلوب جمعه
سكوت ايلديلر پس تحرمك ايجني جمعه سي اولدقه صلاح الدين امر
ايلدي مصره جميع جوامعده خطبا عاضدك اسمني رفع ايدوب مستضي
بامر الله نامنه خطبه او قوديلر بواشاده عاضد خسته ايدى لم زده
اولسون ديوجن مستره اولانلرده هم برى بوقصده دن اكاه ايتوب
كتم ايلشلا ايدى يوم عاشوراده مزبورك عمري بايانه ايرمكين انتقال
ايلديكه ملك صلاح الدين مزبورك سراني ضبط ايدوب جميع اقربا و
متعلقاتي اخيره نقل ايدوب او زولرينه امير بها و الذين قراوتني
حافظ تعيين ايلدي و قوللريني و جاريه ليني اخراج ايدوب بوقصده
ازاد ايلدي و ماعداسنكده كيمي بيع و كيمي ده امر او اعيانه بشليوب

بوطريقه جمله سني قفريق ايلدي خلفاء فاطميه دن مغربده ابتدا
ايجيوز طقسا ن طقوز سنه سنه اولوب مدت دوللري ايجيوز
التمش التمش سنه مد و ديار مصرده ايجيوز سكونه مزبورلر و فاطمه
جاري اولوب تحاكم ايلدي او شد و نقل اولوركه مزبورلر ايجيوز
سنه ده جمع ايلديكلري حزينه و اموال دائره قياسدن بيرون و حذر
افزون اولوب جواهر و سائر تحفدن ماعد ايجيوز جلد كتاب حقد
ديولر پس عاضدك انتقال ايدوب خطبه نك خليفه بغداد مستضي
بامر الله نامنه او قونستندن شامده ملك نورالدين اكاه اولدقه
خليفه به بوقصده ي اعلام ايجون بغداد آدم كوندردى بوجنرت
خليفه نك معلوم اولدقه زياته شاد اولوب نورالدينك قدرى
يائنده سائر ملوك دن برقا و لغين اكرامام ملك نورالدينه و ملك صلاح
الدينه خلعتلر كوندردى و مابر مصره وضع اولغين بن عباسي سپاه
علمدار سال اولوب عظيم شنگلر اولندي روايت اولوركه صلاح
الدين مصرى ضبط ايلديكن صكره شامدن ملك نورالدين مزبوره
مصره سكرني جمع ايدوب مقر فنك اولان قلاعدن كرك قلعه سي
اوستنه توجه ايديه سين بزده بوطرفدن عسكرايله جقوب قلعه
مزبوره حواليسنده سكله ملاقات ايدوب فنك الله اولان قلاعه
تخييره بئلك مقدور ايدوب دست نصرت فلرني اول قلاعدن كوتاه
ايديه لم ديوكاغذ كوندردى پس تحرمك بجرميسنده صلاح الدين
عسكرايله مصر دن جقوب امرا و زنان محله توجه ايلدي و كني ملك نور
الدينه اعلام ايلدي اولكه خارج دمشق عسكرايله حاضر و اماده
اولوب مزبورك توجهي خبينه منتظر ايدى پس صلاح الدينه جوي
كلدو كيكي عسكرايله توجه ايدوب حوال ككه كلوب صلاح الدينك
كلستنه منتظر اولدي بعه صلاح الدين طرفدن تكرار كاغذ كلوب
اكرچه مقدم عسكرايله توجه ايلدي و كني اخبار ايلش ايدلكن
صكره بعض اطرافدن فتنه و فساد احتمالي اولغين تكرار مصره عورت
ايدوب ضبط و ربط بلايه مشغول اولدو و بواشاده ايلش كن مزبورك

بوزريكه ملك كتاب
حقد و قوتق

اعتداری نورالدین مقبولی و لما مقله صلاح الدینک بوضعند
دکبر اولوب عسکر ایله مصر و اروپ مزبور مصرین اخراج الیکه
غزیت ایلدی و صلاح الدینک تغل ایوب مزبور ایله ملاقاتند
اجتناب ایلسنک و چمنی بگونه حکایت ایندیر که بعضار مزبور
تخوین ایوب نورالدین ملاقی اولدوغده جائزدر که سکا برند
ایر شده دیو تحزیر ایلسلایدی و بر وایتده بعضار دمشق ایله
مصر میانده اولان قلاع دست فرنگدن اخذ اولوب ملک نورالدینک
تصرفند اولدقدن صکر سکا راحت ایله مصره حکومت اتدند
مناسب اولان بودر که تغل ایوب بلاد مزبوره نیک تشخیصه امداد
و معاونت ایلیه سین و پیشلر ایدی و لخاصل صلاح الدین مصره
نورالدینک کندویه خاطر مانده اولوب عسکر ایله اوزینه کلکه
غزیت ایلد و کندن کاه اولدقدن اقرباسی جمع ایوب مزبور لر ایله
بوخصوصی مشاوره ایوب ملک نورالدین اوستمن کلکه غزیت ایش
شمیری بوکانه چان ایده لم دید که جملة سی خلوص اولوب اصلا
بریسندن برکله صادر اولدقدن صلاح الدینک برادر زاده سی
تقی الدین عمر کتاره کلوب اگر نورالدین عسکر چکوب اوستمن کلکه
برده عسکر بنی جمع ایوب مزبور ایله مقاتله و محاربه ایوب ^{ظفر}
اوغرا تمز دید که جملة سی مزبوره موافقت ایوب مادامکه حیاته
اوله یوز هر بریز مال و جائز ایله بویولده سعی ایده دزدیدیلر صلاح
الدینک بدی نجم الدین ایوب اول مجلسه حاضر اولغین غضبه کلکه
ای نابکار لر بونه اولمز تدبیردر که لسانه کتوب حجاب اتدن ^{ظفر}
ایسم اولک دیوب بعده صلاح الدین خطاب ایوب بوقوم اچنده
سنی ندن زیاده اسر کیوب خیر خواهک اولور کسه وارمیدر دید که
اولد خیر دیدی امدی معلومک اولسونکه بزر نورالدین قوی
اولوب جمیع امرینه بیک جان ایله اطاعت ایده و ذاکر سنک
قتلنی فرمان ایدسه ابتدا بن مباشرت ایدم امدی بن بویله اولدقدن
صکره سن یکمه اعتماد ایوب مخالفت سودا سنده اولور سین ملک

ملک نورالدین بنم جملة مزلک افندیسی و ولی نعمتی در عسکر طایفه
یکمک جانی واردر که نورالدینی کورد که اتدن اینوب پیشگاهند
بر او پیه جمیع بلاد کند و ملککی اولوب سنی طرفندن بود یاره والی
ایلسنک شمیری غل ایلک مراد ایلد که عسکر ایله بنفسه حرکت
ایلمکه نه حاجت فرمائی ایله هر قنغی بنده سی کوردسه بز چقوب
کیدر دزیریکه کچی استرسه اتی نصب ایلسون امر انکدر دیوب بعده
مجلس مشاوره یه کلنله قاتلک کیدک دید که جملة سی بوکلام اوزنه
متفرق اولدیلر و اول مجلسه اولانلرک بنجه سی بوقضه بی ملک
نورالدین یازوب اعلام ایلدیلر بنجم الدین اوغلی صلاح الدین
ایله تنها قالدقدن ایتدی که سن نه جاهل و فادان ایمش سنک بوک
کوی جمعیتد درونکه مضمرا اولان اسراری افشا ایدر سین نورالدین
سنک بو غزیت اوزنه اولدوغدن کاه اولدقدن جمیع مصلحتی
ترک ایوب جل همتی بو طرفه صرف ایدر و شکوب پایان ایلمکله
جملة عسکر به انک طرفه میل تمکین سنی طوبی دست و کوردن
مزبوره تسلیم ایلاری مقرر در آما شمیری بنجه لر بنم سوز لر بی نهاف
مزبوره یازوب اعلام ایلد لر و سنده بو مضمونه کاغد کوندوب
بو قولدینی قادیب لچون بو طرفه عسکر ایله توجه ایلمکه نه حاجت
هر قنغی قو کمری کوندر سکرین کند و دستم ایله کدغه ایب طاقوب
خاکچا کوزه واره یم باقی امر و فرمان سز کدر دیو ضراعت نامه ارسال
ایله عودتیز معلوم اولدقدن بو طرفلردن اعراض ایوب سار مصلحت
مشغول اولور بنده کند و عالمزده اولور بر مژندن صکر بنجه
اولا جغنی کیم بیلور دید که ملک صلاح الدین بدینک را بنی
ایوب ملک نورالدین ذکر اولنان مضمونه مکتوب ارسال ایلدی
بسر کاغد ملک نورالدین و اصل اولدقدن بنجم الدین دیدو کی کج
مصر طرفه توجهدن اعراض ایوب کند و لحواله مشغول اولد
چوق کچمدین بشیور آتمش سنه سنده نورالدینک عمری پایانه
ایوب انتقال ایلد که یرینه اوغلی ملک صلاح رشقه اریکشتین

سلطنت اولدی بوندن صکره مانع و مزاحم بر طرف اولغین ملک
صلاح الدین استقلال اوندی شهریار کامکار اولوب مصر و شام
وین دیارلرینه استیلا ایلدی و فرنگ کفره سی ایله بنجه دفعه
محاربه ایدوب بلاد شامدن یدلرند اولان قلاع و بقاعی تخلص
ایدوب مقرر اهل اسلام ایلدی و ملک صلاح الدینک فتوحات حلیله
واثار جمیله سندن بری بیت المقدسی دست فرنگدن تخلص ایدوب
فتح ایلدی و نقل اولنور که فرنگ کفره سی دور توغ طقسان یکی سنه
قدسه مستولی اولوب اهل اسلام یدندن اخذ ایلش ایلدی طقسان
برسته بلده مزوره دست فرنگه فالقدردن صکره ملک صلاح الدینک
حسن اعتمادی ایله بشیوز سکان اوج سنه سی رجینک بکرمی بدینجی
جمعه کونیکه لیله معراج صباحی ایدی دست فرنگدن اخذ اولنوب نه
مقرر اهل اسلام اولدی جمله غرایبند که علماء مغربدن تفسیر
صاحی ابن برجان که بشیوز اوتوزالتی سنه سی خلافتده وفات
ایردن علماء و تفسیرنده الم غلبت الترم آیت کریمه سندن
بو طرفله استخراج و استنباط ایلش ایدیکه بیت المقدس بشیوز
سکان اوج سنه سنه وک اهل روم اندی باقی قلوب بعد
فتح اولنوب الی اخر الذهر مقرر اهل اسلام اوله فی الواقع تعیین ایلدی
تاریخده سلطان صلاح الدین یدنده فتح اولنوب دارالاملا وک
مؤلف کتاب قاضی ابن خلکان محی الدین رکی الدین دمشق ترجمه
وکر ایدیکه سلطان صلاح الدین بشیوز تمش طقوز سنه سنه
حلب قلعه سنی فتح ایلدی که محی الدین مذکور تهذیبه فتح ایچون
برقصیده بانیة نظم ایلش دی جمله ایاتندن بری یوبیتدد
وفتح القلعة الشهیاء فی صفر مبعشر یفتح القدس فی صعب
مزبورون سوال اولنوب قدسک رجیده فتح اولنه جنونی رورن
اخذ ایلدی وید کلرند ابن برجانک الم غلبت الترم سورة
تفسیرندن اخذ ایلدی ویر جواب ویردی و بالجملة سلطان صلاح
الدینک فتوحات و اخبارینه نهایت و پایان اولوب یوبایدی

مستقل تاریخلر تألیف اولنمقله ترجمه سنه بومرتبه به افتقد
مناسب کوردی سلطان مزبورک انتقالی بشیوز سکان طقوز
سنه سنه در دوحه الله سبحانه و تعالی خاتم کتاب
بنجه زمان ایدیکه خامه پریشان رقم بو کتاب مشکین نقاب
درج اولنان حکایات و نوادر لسان عربیدن زبان ترکی به
ترجمه به مشغول ایدی حالاً بو محله اعتنا به صالح اولان
مزاجه کار نهایت و پایان اولغین طرف قطیفه سیاه بوزکم
مسمیة قلم حسن ختام قلندی معلوم ایدوب الباب اوله که
بو ترجمه ده مؤلف کتاب قاضی ابن خلکانک نقل ایلدی و کین
تاریخ خطیب بغدادی و کامل مبتد و ربع الابرار و مشرق
و بیتة نقابی جسته جسته مطالعه اولنوب هر برندن
مؤلف انتخاب ایلدی وکی نوادر و اخبار دن فضل بنجه حکایات
دخی انتخاب اولنوب زیاده اولمشدد و کتب متأخریندن
طبقات امام سبکی و طبقات سیوطی و طاشکبری زاره نک
موضوعات العلوی و کتاب کفوی و بوزلرک امثالی بنجه کتب
معتبره دن منظور نظر قاصد مترجم عبد فقیر اولان
حکایات و اخبار دن بنجه نوادر و فوائد الحاق اولندوغی
اثنا و نتبعده معلوم اولور الله الحمد فی الاولی و الآخرة
ترجمه مؤلف کتاب احمد بن محمد بن ابراهیم بن
ابی بکر بن خلکان البرکی الاولی مزبور برامکه نسلندن
اولوب طبقات ابن شهید ده مسطور اولدوغی اوندی بلده
اربلده تنکای عدمدن عزم صحراء و حور ایلشدد عفوان
شبائنده تحصیل علم و کماله کوشش ایدوب والی انتقاددن
صکره کسب علم معرفت ایچون موصله انتقال ایلدی برندن
بلده موصله کمال الدین بن یونسدن قلند ایلد کدن
صکره حلبه ارتحال ایلدی بنجه مذنت فضلاء حلب مجالسنی
دور ایلد کدن صکره دمشق و ایدوب برندن دمشق

ابن الصلاح مجلسه ملازمه ایدوب بعد قاهره به غرمت
ایدوب قاضی بدوالتین سنجارینک نابئی اولوب اندن صکره
محلّه به قاضی اولدی بعد التیوز الی طقوز تارینخده شامه
قاضی اولوب اون سنه عفت و دیانت ایله کار فرمای سند
حکومت اولدقدن صکره التیوز التمش طقوز سنه سنه
قضاء شامدن عزل اولدقدن تکرار مصره سفر ایلیوب برزت
مدرسه فخریه تدریسی ایله اشتغال ایلشدی بعد تکرار
التیوز التمش بدی تارینخده شامه قاضی اولوب اوج سنه
دخی حکومت شام ایله بکام اولوب کسانده ینه منصبدن
معزول ایلشدی و کسان بر سنه سی و جمنده دمشقده
عمری پایانه ایرمکین عزم کلزار چنان ایلدی رحمه الله
سبحانه و تعالی فنون ادبیه و سائر علومده فضیلت ایله
تقین و شان صاحبی اولوب اهل عصری میانده ممدوح الفعال
و محمود الحصال اولقله معروف و مذکور در معظم اثار
کتاب و قیات الاعیانده و اشعار خوب و کتار مرغوبی
● اولوب بوا یکی بیت جمله اشعارندند ●

انظر الی عارضه فوقه ● الحاظه یرسل منها الختوف ●
و شاهد الختفه فی خده ● لکنها تحت ظلال السیوف ●
و خلکان لفظی فتح خاء معجمه و کسر لام مشدده و کاف
عربیه اجدادند برینک لقبیدن بحمد سبحانه و تعالی
بر ترجمه زیبا و مجموعه رعنا قلم مترجمه عبد فقیر ایله

بیک طغسان ایکی شعباننک یکریمی اوجینی سبت
کوفی تمام اولدی وانا العبد المعترف بالهجر
والتقصیر الی رحمة مولاه
الغنی القدير محمد بن محمد
الشهیر بردوی
زاره

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على عبدك ورسولك
محمد وآله وصحبه أجمعين
لست اهدى سوي القلوب
يا مفيض الخوض لمن يشاء
نقت بعونك تعالى
م